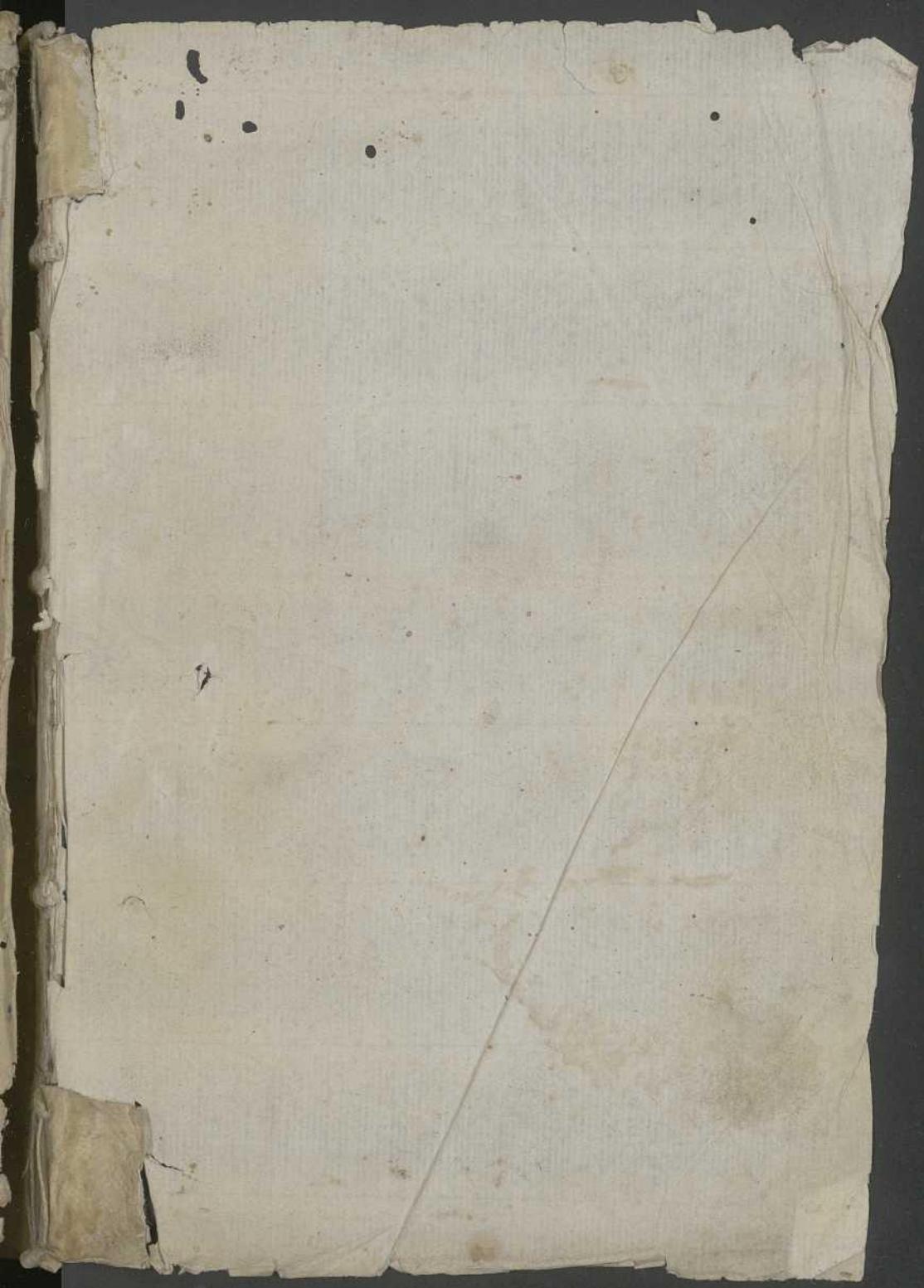

8

8888

2
25

1000

Dix Joseph de Lavaur

C O M P E N D I V M , S I V E I N D E X M O R A L I V M

conceptuum, ad hominum animos virtutis studio, vitiorumq; odio in morum reformationem impellendos.

E X O P E R I S R E L I G I O S I S S I M I P . F . P H I -
lippi Diez concionatoris egregij selectum, per
alphabetum digestum.

A V T H O R E F . F R A N C I S C O C A M P O S
Prouincie Sancti Iacobi ordinis Minorum
concionatore.

V S V M , N E C E S S I T A T E M , V T I L I T A T E M Q U E
istius operis pete ex epistola, ad lectorem: sine qua non
poteris hoc frui compendio.

S A L M A N T I C A E .

Excudebat Ioannes Ferdinandus.

D . M . LXXXVIII.

Prigecu.

A V T O R I S A D T Y P O G R A P H V M
operum Fratris Philippi Diez.

Vi posthac excuderit cōciones religiosissimi Patris F. Philippi Diez
curet nūmeros singulis adiunctos concionibus similes semper esse,
ijs quos huc usq; adscripsit Ioannes Ferdinandus primus earū ty-
pographus. Nam si perpetuus is ordo numerorum seruetur, etiam
vnaquaq; variata pagina, nunquam libri concionis & numeri va-
riatio continget, & cuilibet & in posterum futuræ illorum operum editioni
subseruit cōpendium istud; neq; usquam lectorē citatio huius cōpendij fallet.

204 M. C. O. C. 2. A. E. O. N. V. N.

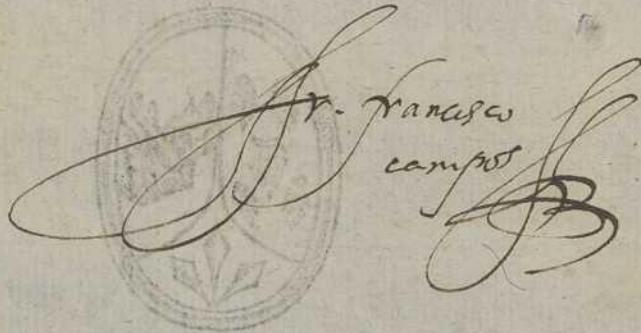
marcella emilia isocia iusta alia

aliam

205 M. C. O. C. 2. A. E. O. N. V. N.

non sūp cōfessiōne libri p̄t̄r̄t̄ s̄c̄l̄t̄

horum p̄c̄l̄t̄ cōfessiōne libri p̄t̄r̄t̄

A large, handwritten signature in black ink, reading 'Dr. Francisco Campos', is written over a faint watermark of a coat of arms.

S A L M A N T I C A R

Ecclesiæ p̄fessoris Leidensis

D. M. LXXXVII.

EL REY.

Por quanto por parte de vos Fray Francisco Capos Predicador de la orden de Sant Francisco, Nos ha fido fecha relacion diciendo q con licencia de vuestros prelados a intercession de Fray Phelipe Diez, predicador del conuento de S. Francisco de la ciudad de Salamaca, auiaades hecho vn cōpendio o tabla de todos los seneimicos y conceptos morales de todas las obras del dicho Fray Phelipe Diez, co el qual los predicadores se podria con mayor facilidad , y para qualquier sermon aprouechar de las dichas obras trayedo las materias a su propósito, en el qual se auia passado mucho trabajo , y seria muy vtil y prouechoso suplicandonos fuesemos seruido de mandar se viesse, y examinasse, y dar os licēcia, y priuilegio pa ra le imprimir o como la nuestra merced fuese , lo qual visto por los de nuestro Consejo por quanto enel dicho libro se hizo la diligencia que la prematica por nos fecha sobre la impressiō de los libros dispone, fue acordado q deuiamos mandar dar esta nuestra cedula para vos en la dicha razon, e yo tuuelo por bié, y por la presente vos damos licencia y facultad para que por tiépo de diez años primeros siguientes , que corren y se cuentan desde el dia de la data desta nuestra cedula en adelante vos o la persona que vuestro poder vuiere podays imprimi y vender el dicho libro que de siiso se haze mencion, y damos licencia y fa cultad a qualquier impressor destos nuestros Reynos, que vos nombraredes para que por estavez lo pueda imprimir con que despues be impresso antes que se ve da lo traygays ante los del nuestro Consejo juntamente con el original , que va rubricado y firmado al fin del de Miguel de Ondarca çauala, nuestro secretario de camara de los que en el nuestro Consejo residen , para que se vea si la dicha impression esta conforme al original, o traygays fee en publica forma en como por el corrector no nbrado por nuestro mandado se vio e corregio la dicha impresion con el original, y se imprimio conforme a el, y quedan ansi mismo las erratas por el apuntadas impressas, para cada vn libro de los que ansi fueren impressos y se os tasse el precio que huuieredes de auer por cada volumen y mandamos que durante el dicho tiempo persona alguna sin vuestra licencia no le pueda imprimir ni véder sopena que el que lo hiziere pierda qualesquier libros moldes, e aparejos, q del tuuiere e incurra en pena de cincuenta mil maraudis por cada vez que lo contrario hiziere la qual dicha pena sea la tercia parte para el denunciador, y la otra tercia parte para el juez q lo sentéciare, y la otra tercia parte para la nuestra camara, y mandamos a los del nuestro Cōsejo, Presidente, e Oydores de las nuestras audiēcias, alcaldes, alguaziles, de la nuestra casa corte, y chácillerias, y a otros juezes y justicias qualesquier de todas las ciudades villas e lugares de los nuestros Reynos e señorios asi a los que agora son como a los q seran de aqui adelante que vos guarden e cūplan e hagan guardar e cumplir esta nuestra cedula y merced, q assi vos hazemos y cótra su tenor os no vayan ni pas sen ni confientan yr ni passar por alguna manera, sopena de la nuestra merced, e de diez mil maraudis para la nuestra camara, dada en Sant Lorenço , a tres dias del mes de Junio de mil, e quinientos, e ochenta, y ocho años.

Y O E L R E Y.

Por mandado del Rey nuestro Señor.

Juan Vazquez

APPROBATIO DOCTISSIMI
P.F. Dominici Bañes Magistri in Sacra Theolo-
gia, ac primariæ Theologorum Cathedræ
in Academia Salmanticensi
præfecti.

Peciali cōmissione & mandato catholicæ maiesta-
tis senatus, expendi compendium istud omnium cō-
ceptuum, qui per vniuersas cōciones eruditissimi
P. Fratris Philippi Diez diffusi habentur, accurata
opera, & solerti diligentia fratris Francisci Campos prēdica-
toris, stylo distincto, graui, & eleganti redactum. In quo nihil
reperi fidei dissonum, aut lima dignum, quin potius nimis
fructuosum, & utile censeo diuini verbi concionatoribus, in
quo nimirum quam plurima inuenire poterunt, quibus exci-
tentur, iuuentur, & prouehantur. In quorum fidem præsentib-
us subscripti in conuentu. D. Stephani Salmanticensi. pri-
die idus Maij. 1588.

F. Dominicus
Bañes.

APP PROBATIO RELI
GIO S I S S J M I E T D O C T I S S I
mi patris Fratris Philippi Diez Cœnobij Salmanticensis
Minorum concionatoris.

Go Frater Philippus Diez præsentibus literis fidem do hoc compendium moralium cōceptuum ex nostris operibus singulari methodo accurataq; diligentia à Fratre Francisco Campos concionatore collectum & egregio ordine digestum omnibus verbi diuini concionatoribus vtilissimum esse, quo ipsis præ manibus sint ea quæ in nostris operibus ad hominum animos virtutis studio vitiorumq; odio in mora reformationem impellendos, diffuse scripsimus. Voti igitur mei compausasti dum hoc opus quod tibi de tua idoneitate confisus credidi, ita perfectè, exacte que elaborasti ut facillime iam possint concionatores ea omnia quæ in vniuersis nostris operibus dispersa sunt euilibet concioni ad libitum & pro audientium varierate accommodare. In cuius rei testimonium has mēx approbationis literas manu propria subscriptas exhibui.

Frater Philippus
Diez

APPROBATIO DOCTISSIMI
Patris Fratris Gasparis à Vzedā.

Vfū Ministri huius prouinciæ Diui Iacobi, discussi hoc compendium moralium conceptuum ex vniuersis concionibus P. Fratris Philippi Diez labore & industria Fratris Francisci Campos concionatoris methodo selectissima collectum. Quod quidem opus, & per quam vtile cōcionatoribus, & nulla erroris suspectaq; doctrinæ labore infectū animaduerti. Ut autem his literis integra adhibeatur fides eas subscripti Calendis Aprilis ab orbe Redempto. 1588.

F. Gaspar
Vzedā.

R A T E R Franciscus Aldrete Minister Prouincie Sancti Iacobi ordinis Minorum fratri Francisco Campos eiusdem Prouincie concionatori salutem. Quod ex vniuersis operibus eruditissimi P. F. Philippi Diez morales omnes conceptus & flores ad hominum animos virtutis studio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos accurate selegeris & singulari methodo per alphabetum digestas, quo omnibus (principue diuini verbi concionatoribus) praemaniibus sint compendio succinxeris non potuit non mihi applaudere. Ut ergo vniuersitati hoc labore fruantur placuit facultatem libentissime præstare ut tuum hoc compendium obtenta prius senatus Regij licentia prælo mandari possit. Data in Salmanticensi nostro Cœnobio Kalendis Aprilis, ab orbe Redempto.

i 5 8 8.

Frater Franciscus Aldrete. Minister Prouincialis.

EPISTOLA AVTORIS AD lectorem de huius compendij vſu & dispositione.

*V M Institutio nostri ratio sit colligere, ordinare, & dispo-
nere, omnes sensus, conceptus, ac moralia dispersa, diffusaq;
per varia opera religiosissimi P. F. Philippi Diez, singu-
lis ad eum quodque caput, & propriam sedem redactis, ut
eorum facilior effet vſus, hunc ordinem sequuti sumus.*

DE DISPOSITIONE, ORDI- ne & methodo compendij.

*T TO L L I T V R , Deducitur, & ponitur hic integer
sensus, clare, ac præcisè, eiusq; medium & vis plenè, ac pro-
prie declaratur. Subiunguntur statim variae remissiones loco-
rum, in quibus noster Philippus eum sensum, scripturae sacræ
autoritatibus, rationum, exemplorum, memorabiliumque sententiarum
neruis exornat. Ita vt nullus conceptus hoc in compendio referatur, cui ci-
tata loca non scripturam, rationes, exempla, egregiaque dicta suggestant
ac suppeditent. Certus sis ergo cum videris quemque nostri compendij sen-
sum, reperturum ex his aliquid in loco, vel locis ad quæ refertur: quia cum
conceptum obiter duntaxat sine scriptura, rationibus, exemplis, vel senten-
tijs tacitum videbam, in compendium non redigebam. Cum vero quorundam
conceptuum plures remissiones ponuntur (quòd ab autore diuersis in
partibus tractentur, & omnes in unum colligantur) vt distinguas, ac in-
ternoscas locum ubi copiosius discutitur, inuenies eum hac nota insigni-
tum: latè, diffuse, ex professo, aut ex instituto.*

*Vt autem certa perpetuaq; citatio foret non cito paginas, quod pleraq;
earum erratae sint: maximè tamen quia cum pluries hi libri P. F. Philippi,
sint excusi, paginarum citatio non eadem omnibus typis responderet. Demū
vero vt compendium istud etiam sit vñsi ad libros cuiusvis folij in posteri
edendos (dūmodo obseruetur quod infra ad Typographum operū P. F. Phi-*

lippi aduertimus) sicut subseruit omnibus impressionibus horum operū, 1.8
huc vñsq; prodierunt; vel illis etiā quæ furtim euangelatæ fuerūt in folio par-
no, expensis Sabiani Pesnot, Lugduni, anno. 1586. In qua furtiva im-
pressione, Dominicale, Cōmune Sanctorū. 3. & 4. Quadragesima eisdē
numeris digeruntur, quibus typi Salmantini, nec pluribus abundant inter se
se numeris. Quamvis autē proprium Sanctorū, Aduentuale, 1. & 2. Qua-
dragesima singulis in cōcionibus, duplici aut triplici numero scatent in illa
furtiva impressione, facile tamen reperitur locus, vñterioribus duobus aut
tribus numeris perspectis. Sic igitur liber citatur. In Aduentuali, verbi
gratia, vel Dominicali &c. deinde concio, deniq; numerus, & cum nume-
rus semper sit uniformis in omnibus typis, perfectioni sententiarū respon-
dēs, vñq; adeò certa citatio est, ut fallere nū squā possit: estque in omnibus
typis perpetua & infallibilis, vel in linea in qua numerus dirigitur, vel duo
bus, aut tribus lineis vñterioribus, vel citerioribus, si forsan conceptus pen-
det ex rationibus quæ numerum præcedunt vel succedunt.

Quoties. 4. aut. 5. synonyma vocabula, quæ tendunt in eundem sensum
inueniuntur, in quibus ijdē ipsi conceptus cogi possent; tunc coaceruantur
& disponuntur omnes in potiori vocabulo, & in ceteris me refero ad istud
potius & cōmunius, vñbi cumulatim totū dispositum cōperietur: vt ex one
nibus illius vocabuli sensibus seligas, & decerpas sententia tua magis con-
gruū: & ita omne quod singulas quasq; materias respicit, collectum inue-
nies, non per varia loca dissipatu. Verbi gratia, tribulatio, labor, afflīctio,
eternitatem, dolor, infirmitas, persequitio, contradic̄tio &c. vniuersa moralia
& conceptus, quæ super his capitulis ac vocabulis continentur in operis
P. F. Philippi ordinata, disposita, & collecta in verbo, tribulatio, reperies;
quod magis commune & principale sit, in ceteris me ad illud remitto, vt
scias vñbi tractatus est. Rursus si quæ collecta in altero verbo sunt pro-
deſſe possunt alteri, aduertitur lector in fine conceptuum illius vocabuli.

In materijs tū principalibus, tū copiosis, quædā diuisiones aut paragra-
phi discernuntur, in quibus cōcluditur, & ad quæ reducitur id omne, quod
sub illo vocabulo continetur, ad meliorem ordinē, & faciliorem sensum
ex illo vocabulo coactoriū inuētiōne. Idq; utilissimū dices, si videris ver-
bum, amor, verbum, iustus, verbū, opera, verbū, peccatum, & similia, que
nisi

nisi paragraphis diuiderentur, laboriosum foret inuenire sensum, qui in his quereretur, ob multitudinem & varietatem quae in se continent.

In omnibus virtutibus & vitijs, atq; in alijs potissimum vocabulis, ante conceptuum dispositionem, citantur remissiones definitionis illius aut vitiij, aut virtutis: ut si euangelicus concionator (qui Dominicā messem cœlestis doctrinæ fluentis irrigat) è radice exordiri velit, sui tractatus definitionem proponat protinus per conceptus progrediatur.

Post uniuscuiusq; virtutis, seu vitiij conceptus, paragraphus ponitur cōtinens remedia ad illud vitium fugiendum, virtutemq; sectandā, & consequendā, ac conseruandam: idem etiā in verbo peccati generaliter in odii peccati, atque in verbo, virtus, generaliter in virtutis studium.

Postremò seruat compendium istud ordinem Alphabeticum tam perfecte, ut nulla in litera deficiat, vel inuertatur. Hac studiosum concionatorem ante huius operis initium admonenda iudicauimus, ut consilijs nostris rationem quam in eo sequenti sumus plenam illi faceremus.

D E V S V C O M P E N D I I .

Quid immorer in percensendis istius opusculi fructibus? siquidem cōpendij huius ysi omnia opera P. F. Philippi ad Quadragesimam (verbi gratia) conducent; atq; ex Quadragesima & vniuersi cōcionibus, Adiectum, (verbi gratia) conficies: viceq; versa ad quamcunq; concione omnia conuertere poteris. Nam si concionari velis in Quadragesima, de dilectione (exempli causa) inimicoru, legas in verbo inimicus; in quo per tres paragrapbos elati, dispositi q; sunt vniuersi conceptus dispersi circa illud argumentum in cunctis his operis, ut ex illis deligas quē tui instituti auditorijq; ratio cōcinniore tulerit. Ergo ad quamvis concione, imo ad quēlibet cōcionis articulū, cū hoc cōpendio facile vti poteris operibus omnibus P. F. Philippi. Quo salutaris doctrina semine Ecclesiariū arua foecundes, non modo pios doctrinæ pabulo sustentando, sed impios etiā à sceleribus reuocando; nec solum currentibus calcar addendo, sed ad cursum iacentes atque dormientes exercitando: ac deniq; non modo viuentes in vita gratiae, doctrinæ ministerio conseruando, sed mortuos etiā in peccato eodem ministerio ad nouam vitam traducendo.

Præterea cū apud te statuis de hoc, illo vè conceptu concionari quē ex cogitatum elaboratūq; habes, & ad eorū ornatū; scripturā, rationes, exempla, insigneq; sententias desideras; hoc si cōpendio ytaris abunde tuū studium

dium explebis, eo namq; quæ sito apud compendium conceptu, perpenſisq;
locis in eo citatis, occurret maximus scripturæ rationum, exemplorum,
sententiarumq; delectus, mire proposito congruens, ut ex totis operis ad
tuum institutum deficiat, desideresque nihil.

Tandem si consolatoria epistolam scribere velis, rationes, & considera-
tiones non paucas ministrabit illa dictio, tribulatio, vno in paragrapho,
ad solatiū afflicti, persequunti, tribulati, aut infirmi. Quod si suasionibus vti-
contendas, generaliter, vel peculiariter, tū ad hominū animos virtutis stu-
dio, viriorumq; odio impellendos, tum in humanarū rerum cōtemptū, siue
ad quē ab improbo statu renocandū, siue ad aliū in arcta sanctæ religionis
septa recludendū, hoc legas cōpendiū, sic aptè digestū, torq; auxilijs refer-
tū, ut etiā remissionibus non euolutis optatibus tuis plene satisfasias: atq;
vel ex eo experieris, quod tā ratio, quā cōsideratio, hic cū medio, viq; sua
integre describitur: adeoq; præcise vt ovās bōvī, hoc est, uno fasce (vt
aiūt) vniuersa amplexentur, ne quis possit mihi obijcere maiora me fecisse
suburbia vrbibus. Et vt occurrā censorum spongijs, & Aristarchorū li-
turis, totū hoc cōpendiū simile est Horatianæ Corniculæ alienis plumis cir-
cumquaque vestitæ, illudq; Lucretij usurpare possum.

Floriferis vt apes in saltibus omnia libant:

Omnia nos itidem de cerplimis aurea dicta.

Dedi namq; operā fulgentissimas margaritas, & præclarissimas gem-

Quod etiā adducit Ce
liuſ lib. 15. in vnu colligere, & coaceruare. Forteq; illud Ecclesiastici dicere possem
c. 16.

Prouerbio rum. 27. d.
25.

Aperta sunt prata, & apparuerūt herbe videntes, & collecta sunt fœna
de mcnibus. Indicem autem Euangeliorum totius anni non adieci; quia
quod mihi consentaneum huic aut illi Euangeliō videbitur, id alteri aliud
agenti dissentaneum videretur. Consultius putau ac lectori vtilius, vt
quisque pro arbitrio, quæ vtiliora instituto suo iudicaret ex hoc indice pe-
teret: ita enim plura sine dubio & vtiliora inueniet, quam si singula certis
concionibus ac certis Euangelijs adiicerentur. Accipeigitur lector huma-
nissime munusculum hoc nostrum, & ea humani tate atque animo

quo cetera nostri autoris opera intueris amplectere, cum
hic non tantum meos, quantum autoris labo-
res proprios habeas.

DIGNISSIMO ET COLEN-
DISSIMO PATRI NOSTRO F. FRAN-
 cisco Aldrete, celeberrimæ huius prouinciæ. D. Iacobi instituti Mi-
 norum meritissimo prouinciali ministro, ac totius ordinis
 Generali Diffinitori & Patri, F. Franciscus
 Campos perennem fœlicita-
 tem exoptat.

Hodij, dignissime præfus, quos ob insignem doctrinæ laudē esse
 in Mineruæ tutela vetustas prodidit, hominē Saturno sacris vi-
 etimis immolabant. Quod quidē Thraces, Gallos, Scythas, Ro-
 manus interdum, & plerasq; gentes non modò barbaras, sed do-
 ctrina etiā atq; humanitate cultas factitasse legimus. Marmorea
 namq; vel lignea ementiti numinis simulacula (quorum leuissi-
 mam religionis specie illa rudis antiquitas cælesti spoliata lumine, impurisque
 superstitionibus obstricta vnicè suspiciebat) humanis hostijs ad sensum aliquem
 humanitatis perduci, & ad imbecillitatis item suæ miserationem flecti & com-
 moueri posse credebāt. Ideo inani Deorū cultu decepti, *χύτρας ἐπιδιηρυψέντος*,
 teterimas illas crudelitatis cæremoniæ humano imbutas sanguine induxerunt *Hoc est. of-*
 vt frequētissimè humana cæde aras ac templa cruentarent. Nos vero fabulosum
 leuissimi numinis cultū, quē Ethnici illi cæxitate mentis illusi, ac tetra caligine *las ostentā-*
 oppleti venerabantur, non deridētes solū sed opprobrijs etiā ac conuitijs lacerā *tes. Prouer-*
 tes non hominem, vt Rhodij Saturno : nec præcocom nostram studiorum fru-
 gem, vt Licurgus Apollini, Minos Ioui, Zaleucus & Vlisses Mineruæ, Numa Æge-
 ria, Hippolitus Diana despöndemus: sed illorum exemplis pie tamen adductus
 compendium hoc moralium conceptuum excelsa amplitudinistutæ nomini * *do quod di-*
εξιο τῷ παττόσ offerre decreui. Sapientes & exercitatos agricolas imitatus, qui rē pec-
 platas teneras, & iniurijs temporiū maximè obnoxias celsis atq; amplis arboribus
 adiungūt, vt earum ymbra atque præfido à ventorum flatibus, frigorū vi, calorū
 extu, grandinis ac niuis impetu defendantur. Præsertim cùm huius fructus, qua-
 liscumque sit, tibi gratiæ agenda sunt, quia te monente atque etiam iubente nūc
 libellum institui, deinde me quasi languentem ad illum in lucem edendū iussū
 atq; imperio tuo adstrinxisti. Hunc igitur non tam meum quam tuum foetū, ob-
 seruantæ in te mea pigra agnolce, festinatum reor currente præl. & impoli-
 tum, perpolias precor, limatissimamque censuram tuam huic op̄. scūlo ad:
 beas. Utinam tuam in me singularem beneficentiam, qua me tibi nō aximè deuin-
 xisti, æqua possem statera gratiæ rependere: nam ex eo tempore, quo mortalibus
 rebus nuncio remisso me primū huic sacræ religioni addixi, diuinæque volun-
 tati consecraui, vt pauper Christo pauperi in pauperum familia seruirem, te in sophi-
 liadī us.

vnicum habui & benignissimum parentem & studiosissimum patrofum. Interdū
radiantem totius virtutis supellectilem, qua omnē posteritatem illustras im
mortalibus gloriæ præconijs celebrandam æternitati relinquam. Qui limpidissi
mo diuini eloquij pabulo Christianæ religionis seminaria diffundis, vitæ inte
gerimæ exemplo ad rectam probitatis semitam haud paucos reuocas, orthodo
Idest auro xx fidei & seraphicæ huius religionis, vitæ puritate, χρυσοῦ vt aiunt, χρυσοτίga,
magis au- exercendi tui muneric grauitate, fide, & consilio fancis ac sustines: vt vniuersi
rea. mortales tui admiratione rapti obstupecant. Age igitur & clientistui
nominis studiofissimi, & tuarum virtutum cultoris suscipe
patrocinium. Vale, & te Christus, hancque tuam com
postellæ prouinciam, in columem ac
fœlicem tueatur.

Errata Compendij

P Agina.3.columna.1.versiculo,ca.conc.3.lege.2.p.8.col.1.v.perfectis, firmissi
mè, lege perfectissimè. p.12.col.2.v.vt vilissima est, leg.re vilissima. p.25.col.1.
v.quadrag.leg.2.quadra. & ibi.v.conc.2.leg.1.p.39.col.1.v.ca.leg.ca.10.& ibi nu.
10.leg.10.p.53.col.1.v.15. à parte.leg.piam.p.58.col.1.v.28.dom.8.leg.7.p.67.col.1.
v.minica.5.leg.3.p.74.col.1.v.num.10.leg.20.p.76.col.1.v.uent.leg.conc.1.p.91.
col.1.v.exem.leg.bonum quantum.p.95. col.2.v.ligen. nominibus,leg.homini
bus,p.119.col.2.v.9.domi.2.leg.21.p.110.col.1.v.1. num.23.leg.27. p.143.col.2.v.
num.7.leg.17.p.160.col.1.v.minicam,& 3.leg.& 4.p.172.col.2.v.conc. nu.7.leg.
37.p.198.col.1.v.nat.domi.3.leg.2.p.207.col.1.v.randus.nu.9.leg.6.p.211.col.2.v.
passione.nu.leg.32.p.117.col.2.v.5.nu.19.leg.29.p.231.col.1.v.nu.1.leg.12.p.267.
col.1.v.nu.14.leg.24.

COMPENDIUM MORALIVM CONCEPTVVM

Ad formandas hominum mentes; inflammatis eorum animis in virtutis studium alacrius obeundum, vitorumq; odium vehementius suscitandum: ex operibus sapientissimi patris Fratris Philippi Diez, concionatoris inclytis ordine alphabeticō collectum,

PER F. FRANCISCVM CAMPOS PROVIN-
ciae S. Iacobi, ordinis Minorum, Concionatorem.

A.

Abstinentia Vide ieiunium, vide gula.
Activa vita, Sine contemplatiua, & cū illa vide contemplatio. Contemplatiuae vitæ & actiuae inter se cōparatio.

Accidia, Vide pigritia, Vide etiā otium.

Accepitio personarum, Vide iudex, & prælatus.

Adæ peccatum, vide litera O, verbo, originale peccatum.

Adoratio.

Adorationis definitio in Aduēt. conc. 4. Epiphaniæ num. 6.

Deus semper in omni statu, & legevoluit humanæ fragilitati se accommodans, sub rerum corporarum specie adorati, in proprio sanctorū conc. Eucharistiae nu. 3.

Maxima reverentia Deum adorare debemus in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam concio. 1. num. 17.

Deus adoratur à Christiano intellectu, & voluntate: & quomodo in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ num. 6.

Duplicem adorationem Deo debemus exteriorem & interiorem. in Aduēt. cōc. 4. Epiphaniæ num. 13

Vide reliqua, quæ huc spectant verbo, idolatria.

A Adu-

Adulator

Adulator.

Adulatorum magis quam capitales hostes cauendi. 3. Quadragesi. Sabbato post Dominicam. 4. n. 29.

Adulatorum quantum animabus officiant. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. nu. 20. & .3. Quadra. Sabbatho post dominicam. 4. num. 29. Et in proprio Sanctorum conc. 2. Ascensionis num. 17. & ibi conc. 4. Petri & Pauli nume. 8.

Adulatorum serui, à suis Dominis illico sunt ejiciendi. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli nume. 8.

Blādirialijs est maximum crudelitatis genus. In Dominicali, Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. nume. 50. vbi latē.

Adulatorum non sunt hilari facie recipiendi. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. nume. 22

Adulatori maxima asperitate respondendum est. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. cōc. 1. nume. 49.

Aduentus Christi.

Aduentum Christi qualiter præuenire debemus. Dominica. 4. Aduentus conc. 3. num. 32

Aduentus Christi cur in Ecclesia celebratur. Dominica. 4. Aduentus conc. 3. nume. 32

Aduentus Christi in hunc mundum fuit ut celi iter suaue, facile, & planum redderet. Dominica. 4.

Aduentus. conc. 1. nume. 34.

Cur Christus tam pauper, & tā humili in hunc mundum venit, Dominica. 3. Aduentus. conc. 4. nume. 3.

Suo Aduentu, omnia bona secū in mundum Deus attulit. In Dominicali, Dominica. 9. post Pentecost. conc. 1. nume. 20

Reliqua omnia, quæ hūc spestant vide in verbo. Incarnatio Christi.

Adulterium.

Adulterium etiā apud infideles & Ethnicos grauissimum est peccatum. 2. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 3. nu. 4. 9. &. 13. & in Aduent. conc. vñica Agathæ. nu. 7.

Adulterio grauius delictum committit apud Dei tribunal, quam adultera. Rationem vide in communī Virginum conc. 2. num. 15

Adulteros Christianos quam acriter Deus puniet, in communī Virginum conc. 2. nu. 15

Adulterium est vitium maxime execrabile. In Aduent. conc. vñica Agathæ. num. 6

Amplificabitur hic locus ex verbo, Luxuria;

Aduersitas, vide tribulatio.

Aduocatus nullus vñquam in sanctorum calendario repertus est. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. nu. 43

Aduocatorū, scribarum, & aliorum ministrorū iustitię officiū pecu-

Amicitia.

2

riculosisimum esse. In Dominicali, Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 42

Aegitudo, vide tribulatio.

Affibilitas, vide mansuetudo.

Affectiones nostrae, vide verbo, appetitus hominis.

Ambitio, *ambitus*, vide superbia, superbus, vide etiā vanagloria.

Ambitus dignitatum & prælatura rum: vide prælatura & superbia.

Amicitia.

Amicitiæ leges adductas à Spiritu sancto enumerat. 2. Quadrag. feria. 2. resurrect. num. 4

Amicitiæ conditiones recensentur in Dominicali, Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. nu. 37.

Amicitiæ hieroglyphica explicantur in Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 3. num. 37.

Amicitia cum malis quantum ob sit: cum bonis quantum proficit: vide verbo, conuersatio.

Omnis veri amici, & veræ perfectissimæque amicitiæ conditio nes, inter Deum & hominem repetiri possunt. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelista num. 2. vbi latissime id ostendit. & in communii Apostolorum conc. 2. num. 21. vbi latissime.

Nequaquam decet hominem pium, amicitiam cum impio texere. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha. conc. 2. num. 21.

Dona amicitiam refaciunt & conseruant. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniæ. conc. 3. n. 8

Amicitia, vide etiam amor. s. amor proximorum.

Amicus.

Amicis suis fidem non seruate execrabilis scelus. 2. Quadrag. feria 6. post cineres num. 34

Amici veri quas conditiones habere debeat. In cōmuni Apostolorum conc. 2. num. 20. vbi latissime.

Non est amicus qui solum sui causa est amicus. In cōmuni Apostolorum conc. 2. num. 9

Amici huius temporis, necessitatibus tempore desicere solent. Dominica. 2. Aduentus conc. 2. nu. 26.

In amicis eligendis cautissimus esse debes. In Aduent. conc. 3. Tho mæ num. 14

Amicis honesta petenda. 3. Qua drag. Sabbatho post Cineres n. 26.

Amicus Dei, vide verbo, iustus.

Amor.

Amor Christi erga nos, vide Christus.

Amor quo Christus passus est, vide, passio Christi.

Amor rerum terrenarum, vide, bona temporalia.

Amor inimicorum, vide inimicus.

Amor turpis, vide luxuria.

S. Amor Dei erga nos.

Amore eximio Deus uos amat.

A 2

4. Qua-

Amor Dei erga nos.

4.quadrag.Dominica in Passione
eria.6.nu.m.16.

Amor Dei erga nos quantum. 1.
quadrag.Dominica.1.feria.3.nu.2.
& in Aduent.conc.4.Conceptio-
nis B.Mariæ nu. 14. & Dominica
4.sequenti feria.6.num.5.& 3.qua-
drag.dominica.4 feria.4.nu.17. &
dominica in Ramis sequenti nu.2.
& in proprio Sanctorum conc. 2.
feriæ.2.Pentecost.nu.11.

Amore donat Deus omnia, que
nobis elargitur.in proprio Sancto-
rum fer.2.Pentecost.conc.1.nu.16.
Et omnia Dei opera , noua & vete-
ra amore fiunt,& facta sunt,ibi,cō-
cio.2.nu.2.

Amor,quo Deus nos diligit om-
ni ex parte infinitus est,in proprio
Sanctorum conc.1.feriæ.2.Pente-
cost.nu.6.

Modus, quo amat nos Deus in
explicabilis est,in proprio Sancto-
rum cōc.1.feriæ.2.Pentecost.nu.5.
Amor Dei potius est effectus,
quam affectus,quia ei quem amat
plurima confert beneficia.in pro-
prio Sanctorum conc.2.dieī sancti
Pentecost.nu.2.

In amore Dei erga nos,conside-
ra quis est, qui diligit,& quem dili-
git,& quomodo diligit,vide & no-
ta,in proprio Sanctorum. conc.1.
feriæ.2.Pentecost.nu.3.

Amor hic Dei erga nos nutricis
erga suū infantem amori apprimē
comparatur.in Dominicā domi-
nica.2.post Pascha conc.2.nu.5.

Amore tanto Deus nos diligit
vt quantum in se est semper nobis-
cum velit esse : & si deest, nostra
culpa est, qui tanquam ingrati ab
illo fugimus , in proprio Sanctorū
conc.2.feriæ.2.Pentecost.nu.13.
Cūm amor Dei sit vñus & immu-
tabilis,cur aliqui singulariter ab ip-
so dilecti dicuntur.in Aduent.con-
cio.2.Ioannis Euangelistæ. nu.22.

Amor hic Dei,est ceterorum bo-
norum quibus eum quem diligit
afficit,fons,in Aduent.conc.3.Ioā-
nis Euangelistæ nu.12 & in Domi-
nicali dominica.5.post Pascha con-
cio.1.nu.2.

Deus puro nos amore amat, nul-
la utilitatis mistione. in Aduent.
conc.4.Ioannis Euangelistæ nu.4

Amor est omnium rerum,que
in mundo sunt fortior,cum inuin-
cibilem vicerit. in proprio Sancto-
rum conc.2.feriæ.2. Pent. num.12

Amor Dei erga nos quā immen-
sus sit ex eis quæ pro nobis pas-
sus est, super omnia dignoscitur:
de quo vide plurimā in verbo,Pas-
sio Christi.

Deus tam immenso amore ho-
mines diligit,vt locus in quo homo
non est,solitudinem vocet. in Do-
minicali dominica.3.post Pente-
cost.conc.2.nu.22.

§. Amor noster erga
Deum:& de amoris huius diui-
ni effectibus,vi & efficacia.

Amor

Amor noster erga Deum.

5

Amor noster erga Deū, quas cōditiones habere debet. In communī Apostolorū cōc. 3. n. 12. vbi late.

Amoris diuinai quāta sit vis, efficiacia, fortitudo, & potestas: & quā mirabiles effectus in his, in quibus residet, proferat. In proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nume. 11. & in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. cōc. 2. num. 47. vbi late &. 2. Quadra. conc. de Passione nu. 20. &c. 3. Quadrage. Dñica Resurrectionis nu. 29. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Euā gelistē nume. 11. vbi latissime. Amori & dilectioni Dei omnes & anima & corporis vires, deniq; totus homo inseruire debent. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 36.

Amor noster erga Deum incōstantissimus est, cū amor quo ipse nos diligit sit firmissimus. 3. Quadrage. cōc. in cœna nu. 5. & 4. Quadrage. conc. in cœna num. 26.

Amor Dei cōsistit in hoc, quod posito Deo ex vna parte, & mūdo ex alia, velit potius homo totum mundum, quam Deum amittere. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 17. vbi optimis Sacrae scripturæ exemplis id confirmat.

Vt Deum homo amaret, ipsum Deus creauit, illud tamen cui minus homo incuimbit est id, propter quod fuit conditus. In proprio sanctorum. conc. 3. Assumptionis B.

Mariæ nume. 37.

Ne in amorē Dei feramur, singulē pueriles etiam res nobis impedi mēto esse, lachrymandū est. In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nume. 3.

In amando Deū omnē vim, omnemq; animū, collocemus, magis quā in cognoscendo illū; cū maius meritum, nobis accrescat amando, quā intelligēdo. In proprio sancto rum conc. 3. Trinitatis num. 23.

Amor hic diuinus quomodo de pingēdus sit. In proprio Sāctorum cōc. 2. diei sancti Pentecost. nu. 11.

Amoris igne corda nostra combusta, vult Deus, vt in sacrificium illi offeramus. In proprio Sanctorum conc. 1. feriæ. 2. Pentecost. nu. 2. & in Dominicali Dominica. 17. post Pēte. conc. 1. nu. 44. vbi late.

Nos amore concitatos Deo seruire, & non coactos vult ipse Deus. In communi vnius mart. conc. 1. nume. 21. vbi late.

Qui diuini amoris sagitta vulneratus est, quiescere in creaturis nequit. In Aduent. conc. 2. Ioannis Euā gelistē nume. 11.

Amor noster, erga Deū, ex operib; debet dignosci. 1. Quadra. cōc. in cœna, nume. 21. & in communi Apostolorum conc. 2. num. 11.

Amorem Dei, cum timore eiusdem connectere oportet. In communi Virginum conc. 4. num. 2.

Eos qui, ob amorē Dei, aliquid in hac vita reliquerunt, nō solū, ipse

in alia; sed in hac etiam vita, maximis munieribus affectit. In communione confessionis pontif. euang. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. nume. 19.

Quanto magis quis amat Deum, tanto magis ab omnibus Deum amari vult. In Advent. conc. 1. Ioannis Evangelistæ num. 8.

D eum amore, complacentie diligere debemus: letantes, & cöplacentes, quod ipse infinita illa, quæ habet bona possideat: non tamen amore desiderij (quo proximum diligere debemus) quia nihil ei de est, quod cösequatur In Dominicali Dñica. 17. post Pentecost. conc. 1. n. 28.

Sicut impossibile est: vas aliquod, perfecte adimpleri; si tremes est & non quietitur; sic impossibile est humanum cor, amore Dei perfecte adimpleri, si inquietum est, & mutabile. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 41.

In omnibus virtutibus, (saltem cardinalibus) requiritur terminus: amor autem quanto magis, ac magis, protenditur, tanto excellentior est. In Dominicali Dñica. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 45. & conc. 2. nume. 50 Et sic sine mensura, sine modo, & sine termino Deus est diligens. Ibidem.

In amore Dei, perseverantiam Deus exposit. In Dominicali Dñica. 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 43. sic in stirpe precipua cura in conservando hoc auioris igne, constituta de-

bet esse. Ibi. nume. 44.

Sicut Deus, omnia visibilia, propter hominem creavit. & in ipsius amorem: ita homo, omnia sua opera, propter Deum, debet proferre & in sui tantum amorem. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 45.

Amor Dci, potens est, ad idmet operadum, quod in homine, mors factura erat. In Dominicali. Dominic. 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 46. & in Advent. conc. 2. Ioannis Evangelistæ num. 14.

Amor hic Deicest, velut ignis, omnia comburēs, & in flammans. Dominic. 17. post Pentecost. conc. 2. nume. 46.

Maximum fuit beneficium interā facili, tamq; in manu nostra, qualis amor est, gloriæ consequitionem, & diuinum cultum, nobis constituere. 3. Quadra. Dominic. 3. feria. 4. num. 3. & 4. Quadra feria. 6. post Cineres num. 12. & in proprio sanctorum, conc. 2. diri sancti Pentecost. num. 4. & ibi conc. 2. feria. 2. Pentecost. num. 13. & in Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. conc. 2. nume. 26.

Vnu exceptio i bus signis, quod charitas Dei, aliquius animq; insit, est, secundissimo utilitatis proximorum desiderio, s. graue. In proprio sanctorum conc. 2. visitatio- nis B. Mariæ nume. 21.

Amor est, quod præcipue, à nobis Deus, exposit: quia amor, amo

Amor noster erga Deum.

7

• reperendit. In proprio sancto-
rum conc. 2. feria 1. Pentecost. nu-
mero. 12.

Amoris diuini, tanta est vis, ut
faciat eum, in quo residet non so-
lum, libenter se morti offerre; ve-
rum eam efficaci studio oppete-
re. In Dominicali Dominica. 4.
post Pascha conc. 2. num. 7.

Inter ea, quæ animas nostras, à
peccatis tueruntur, præcipuum est,
amor. In Dominicali Domini-
ca. 22. post Pentecost. conc. 1. nu-
mero. 2.

Aliqua quæ hoc spectant, vide
verbo, charitas.

§. Quod amor noster er- ga Deum sit exiguum.

Amorem nostrum, erga Deum,
exiguum esse, colligitur; quia vix
aut nunquam, Dei recordamur. In
proprio sanctorum conc. 1. diei san-
cti Pentecost. num. 9.

Et quia carentia Dei exigua nos
afficit tristitia. In proprio sancto-
rum conc. 1. diei sancti Pentecost.
num. 11.

Et quia maxima difficultate, &
repugnantia quo Deus nos ducit
fluimus. In Advent. conc. 2. Ioan-
nis Euangelistæ num. 14.

Et quia parvum doleamus, cù Deus
offenditur. In Advent. conc. 1. An-
dreae nu. 14. & in Dominicali Do-
minica. 4. post Pascha conc. 2. nu-
me. 12.

Et quia veriamatores Dei, om-

nes quascunque facile superant,
difficultates, ipsos quominus ad
Deum accedant, impedientes. 1.
Quadrage. feria. 5. Resurrectionis
num. 6 & 3. Quadrag. Dominicæ
Resurrectionis num. 26.

Et quia quancunque rem quam
propter Dei amorem, & leti-
tium facimus, maximam esse exi-
stimamus; cum Deus omnia que
amore nostri passus est, modicum
appellet. In Dominicali Domini-
ca. 3. post Pascha conc. 1. num. 9.
vbi latissime.

Et quia vel minima hora, qua
cum ipso in oratione, vel contem-
platione, sumus, annum integrum
esse, existimamus: cum ipsi Deo
parum esse, videatur, id quod cum
nobis cominoratur. In Dominicali Domini-
ca. 3. post Pascha conc. 1.
num. 16.

Et quia ubi amoris diuini ignis
est, semper omnique tempore ho-
ra est, proximo subueniendi. In
Dominicali Dominica. 13. post Pé-
tecost. conc. 1. num. 19.

Et quia minores effectus diui-
nus amor in te efficit, quā turpis,
& dishonestus amor, in eis in qui-
bus residet facit. 3. Quadra. Domi-
nica resurrectionis num. 25

Et quia ea tantum facere, pro
eo volumus, ad quæ sub mortali
peccato, tenemur: non verò plura.
In Advent. conc. 2. purificationis
B. Mariæ num. 11.

Et quia cù plurima propter tē po-

A 4 ralia,

ralia, imo propter peccata suppor-
temus; propter Dei autem amoris, ni-
hil sustinere volumus. In Domini-
nali Dominica. 6. post Penteco-
st. conc. nuin. 21.

¶ Et quia qui verè amat, non res-
picit, ad inconuenientia. 3. Quadr.
Dominica Resurrectionis num. 25

§. Circa illud amoris Dei præceptum: Diliges dominū Deum tuum, ex toto corde &c.

Considerationes.

Hoc præceptū, à beatis, in patria
perfectis, firmissimē adimpleatur,
sed non tanquam præceptum, sed
tanquam meritorum præmium. In
Dominicali Dominica. 17. post Pē-
tecost. conc. 1. num. 25.

Hoc præceptum, in hac vita, nū
quā vsq; quaq; perfecte adimple-
mus. In Dominicali Dominica. 17.
post Pentecost. conc. 1. nu. 25. & in
Aduent. conc. 2. Ioannis Euangeli-
stæ num. 17. vbi late.

In hoc præcepto, cor est primū,
quod à nobis Deus postulat. In
Dominicali Dominica. 12. post Pē-
teco. conc. 1. nu. 28. Et licet ex alijs
rebus, quæ cor nō sunt, partē Deus
exposcat, ex cordetamen, non par-
tem sed totum integrū exigit. Do-
minica. 17. post Pentecost. cōc. 1. nu.
34. Nec mirū cum homo qui vilis-
simus terre vermiculus est, nō nisi
cū toto Deo contentus sit. Dñica.
17. post Pentecost. conc. 1. nu. 35.
vbi plura dicit graibus referta sen-

tentijs: & conc. 2. sequentiū num. 42

In præcepto amoris Dei, ex toto
corde iubemur ut omni studio, car-
nalia extinguere, & odio habere cō-
tendamus: & diuinum tātum amo-
rem, amplectamur. In Dominicali
Dominica. 12. post Pentecost. cōc.
1. num. 30. vbi latē.

Si peccatum non esset, vt ipsum
Deum ardenter amore profe-
queremur, nequaquā amoris præ-
p̄t̄ indigeremus. In Dominicali.
Dñica. 12. post Pente. conc. 2. nu. 23

Hoc amoris Dei præceptum, in
lege Euāgelica nouo ac maiori mo-
do adimpleri debet. In Dominicali
Dñica. 12. post Pent. cōc. 2. n. 21.
& in Aduent. conc. 1. Andreę. n. 19.

In amoris mandato præcipitur,
omnē animi virtutem, amori diui-
no subiçere, & hoc viriliter & nō
remisse. In Dominicali Dominica.
12. post Pentecost conc. 2. nu. 36.

Prima lex, quam Deus homini
dedit, amoris fuit. In Dominicali
Dominica. 12. post pētecost. conc.
2. num. 12. vbi late.

Amoris præceptum, in lege etiā
scripturæ Deus maxime commen-
davit. In Dominicali, Dominica.
12. post Pentecost. conc. 2. num. 16.

Amoris hoc præceptum speciali-
ter præceptum suū Deus appellat:
& quare. In communi Apostolo-
rum conc. 1. num. 21.

Amoris hoc præceptum singulari-
ter probitatē benigntatemq; Dei
repräsentat. In communi Aposto-

Ad amorem Dei commouen.rat.

9

lorum conc. i. nume. 21.

Diligere Deum ex toto corde est, certum non esse inclinatum, ad alterius rei quam ad Dei amore. In Dominicali. Dominica. 17 post Pentecost conc. 2. nu. 40. vbi etiam late explicat quid sit diligere ex tota anima & ex tota mente.

Amoris ratio clauditur in his duobus verbis, Deum, & tuum; In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. nume. 25.

Deus à se ipso tantum amari potest vt amari dignus est. In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ. nu. 18

S. Rationes ad homines in amorem Dei inflammandos, & ad dilectionis Dei præceptum adimplendum commouendos.

Prima ratio. Deum ardentissimo amoris affectu dilige, quia Dominus tuus & Deus tuus est. In Dominicali Dñica. 12. post Pente. conc. 2. nu. 25. & Dñica. 17. conc. 1. nu. 33. & con. 2. sequenti num. 32.

Et magis tuus est, quātuus pater, aut filius, aut vxor. In Dñicali Dñica. 12. post Pente. conc. 2. nu. 31. Et adeò tuus est, vt homo factus sit propter te: ibi. nu. 32. Quā vehemēter nos in Dei amorem, hoc beneficium impellat, vide incarnatio. Et in Dominicali feria. 4. in litanij majoribus conc. vna, num. 11.

2. Ratio. Quia si ad diligendū amicitię rationē habeas, nullius (quā Dei) amicitię signa evidentiora vni-

quā extiterūt. In cōmuni A posto lorū cōc. 2. n. 18. & in Aduent. cōc.

4. Ioannis Euangelistæ nu. 2. vbi latissimè & ex professo.

3. Si tamē alterius erga te amorem species, Deū ipsum (qui summum bonū est) te maximo amore proferet qui inuenies. In Dñicali Dñica. 17 post Pent. conc. 2. nu. 32. Hoc argumentū late prosequimur supra. 3. Amor Dei erga nos: vbi plura selecta inuenies.

4. Si verò eximia bonitatis & pulchritudinis species apud te amore promeretur, quis vñquam immeasurablem illam Dei pulchritudinem & bonitatē valebit mēte & cogitatione comprehendere? Dominica. 1. Aduentus conc. 2. num. 2. vbi late.

5. Si vero beneficia spectas, nullius (quam Dei) beneficia maiora sunt. In Dominicali: Dominica. 17. post Pentec. cōc. 1. n. 40. & In Dñicali Dominica. 2. post Pente. cōc. 2. nume. 17. & Dominica. 2. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 39. vbi latē.

6. Si amare eū desideras, qui tibi familiariſsimus esse debet, nullus magistua conuersatione gaudere, quā Deus significauit. In Aduent. cōc. 4. Ioannis Euangelistæ num. 10.

7. Si autē tuum amore pretio emivis, quis maius pro illo pretiū, impendit quā qui pro ipso vitam eternā pollicetur? 3. Quadr. Dñica. 3. feria. 4. nu. 30. &c. 4. Quadrag. feria. 6. post cineres num. 12. & in proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pen-

A 5 tec-

te cost. nu. 4. vide de hoc plura verbo, gloria.

8. Quod si tantum eū qui vehementer tuum amorē extorserit, diligerevis, nullus potentius Deo id a te extorquet; vt probat in Dominica. Domin. 17. post Pentec. conc. 1, nume. 36.

9. Si verò timore perterritus, & pœnis coactus, ad diligendum commoueris, Deus ingentes, & æternas misériastibī, si illum non dilexeris minatur. 1. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 3. numero. 11. &c. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 5. nume. 31. & in Dominicali. Dominica. 3. post Pascha conc. 1. nume. 21. vide de hoc plura verbo, infernus.

10. Sietiam stimulos, ad diligendum tibi addet, cognoscere, aliquem paratum esse tibi in necessitatibus subuenire, Deus tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat; vt etiam non poscentibus, præbeat, & non interrogantibus obuiam exeat. In Dominicali. Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nume. 14. Et in conferendis beneficijs Deus nos præuenit. 4. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. nume. 23. Et semper maioribus necessitatibus occurrit. 2. Quadrag. feria. 2. Resurrectionis num. 15. Et promptissimè suorum necessitatibus subuenit, in Dominicali. Dominica. 23. post Pentec. conc. 2. nume. 61.

11. Si tamen eum amare desideras, quia possit defendere, Deus diligenter amicos suos defendit. 3. Quadrage. Sabbatho post Cineres nume. 22. & In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniā conc. 1. nume. 4. Adeō vt qui Deum diligis & ei seruit neminem timere debet. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres nume. 28. Nec indigeat multis arnis ad se protegendum. Ibi nume. 30.

12. Et quia si parentem qui corpus tantum tibi dedit, debes diligere; quanto magis Deum, qui non solum te condidit, sed te etiam nunc conseruat. In Dominicali. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. nume. 32. & Dominica. 3. Aduentus conc. 2. nume. 9. vbi latè.

Et ipse animam tuam creauit; & ultra hæc omnia, gratuitum etiam esse tibi dedit. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nume. 10. 37.

13. Et quia amor Dei omnibus virtutibus formam præbet. Vide & nota rationem in Dominicali. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. numero. 48. Et sine ipso nulla ex virtutibus, simpliciter & absolutè vera virtus est. Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 35.

14. Quia amor Dei & proximi est præcipuum Christiani munus. 1. Quadrag. conc. septuagesimæ nume. 24.

ix Quia

Ad amorem Dei consum.rationes.

11

15. Quia amore magis, quam alia virtute, similes Deo reddimur. 2. Quadrage. feria. 6. post Cineres. nume. 18.

16. Quia amor est res magis in potestate nostra, quam alia, constituta: vide & nota. 3. Quadrage. Dominica. 3. feria. 4. num. 10. &. 4 Quadrage. feria. 6. post Cineres. nume. 12. & in proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nume. 4. Quod ergo hanc rem tam facilem, facere nolimus magna confusio nostra est. Et ob id si tri stati posset Deus, maxima afficeretur tristitia. In proprio sanctorum conc. 2. dicit sancti Pentecost. num. 5.

17. Quia amor nos unit Deo. In communione Virginum conc. 4. numero. 6.

18. Quia ad amoris preceptum adimplendum, Deus sufficientissima semper auxilia præbet. In communione Apostolorum conc. 1. nume. 11.

19. Quia omnia omnium virtutum precepta diriguntur ad amorem Dei. & proximoium, tanquam in suum finem: vide & nota in communione Apostolorum cœc. 3. nume. 9.

20. Quia amor diuinus, omnia facit sua, & facilia. In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. numero. 16. & ibi conc. 2. numero. 9. Et numero. 16. vbi late.

21. Quia amor Dei vim & vi- gorem tribuit bonis operibus, quæ in eius seruitio fiunt. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. nume. 34. Est enim amor sicut cifra Arithmeticæ. ibi nume. 75.

22. Quia pro nobis Deus proprium sanguinem fudit. In Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 2. numero. 5. Et animam suam posuit pro nobis in eadem Dominicali Dominica conc. 1. nume. 9. de quo vide plura verbo passio Christi.

23. Quia hæc excellentiam amor Dei inter alias virtutes habet: quod cum aliæ virtutes te hominem efficiant, hic tamen amor, Deum te reddit. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. numero. 31.

24. Quia magna miseria est te affectionem & amorem erga vicinam, erga pallium & calceum habere: & erga illum Deum qui gloriaræ infinitæ, atque immense beatitudinis est, nullam affectionem in te sentire in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. numero. 31.

25. Quia vt Deus in sui amore nos inuitaret, ex amarissimo Redemptionis beneficio nomen ipse Deus accepit. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. nume. 35.

26 Quia

Amor proximorum.

26. Quia sicut aibus naturalis locus est aer & piscibus aqua: sic prius hominis locus est Deus. In Dominicali Dominica. 12 post Pentecost. conc. 20. nume. 28. vbi ex professo.

27. Et quia amore est res, cum qua rationalis creatura suo creatori potest saltim similitudine quadam debitum soluere, & ei correspondere. In proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentec. num. 7. & feria. 2. Pentecost. conc. 4. nume. 7. Quia amor amore repeditur. In proprio sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 2. nume. 12.

28. Quamvis plurimæ sint viæ, ut mundum fugiamus; vnatantum, amoris scilicet, est ut cælum ingrediamur. In Aduent. conc. 3. Andreæ nume. 6.

Accommodari hic possunt septuaginta & nouæ rationes, quas verbo, peccatum. §. Rationes &c. accurate collegimus ad deterrendos homines à vitijs & Dei offensis: quæ etiæ prodesse possunt per locum à contrario ad homines in amorem Dei impellendos.

§. De amore proximorum, & de illo præcepto. Diliges proximum sicut te ipsum.

Amor quem erga proximos habemus ex operibus debet dignosci. 1. Quadrag. conc. in coena num. 21. & in communi Apostolorum

conc. 2. nume. 11.

Amare proximos debemus non tantum verbis sed operibus: nam amor sine operibus non sufficit. In Aduent. conc. 1. Andreæ nume. 21. & in proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. num. 13. & in communi Apostolorum conc. 2. nume. 11.

Principalis amor proximi est illum ad Dei seruitium adducere & propter hoc nihil intentatum res linquere. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. num. 4.

Veri amatores proximi alter alterius onera & imperfectiones portare debent. In communi Apostolorum conc. 2. nu 12. vbi ex professo.

Amor proximorum nō est diversus ab amore Dei, sed idem; cum finis in illo Deus sit. In Dominicali, Dominica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 31.

Amorem & vnitatē inter universas res mundi (principue inter homines) Deus prætendit: & quare. 2. Quad. feria. 6. post Cineres. n. 2. vbi ex professo &c.; 3. Quad. feria. 6. Dominicæ Passionis num. 37.

Hunc amorem fraternitatis summè inter cætera Deus commendauit. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 27.

Amor proximorum est signum quo in lege gratiæ ones Dei cognoscuntur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nume. 28.

Amor proximorum.

13

In amore proximorum & non
in alijs virtutibus perfectio Chri-
stiana sita est. 1. Quadrag. conc. in
Cœnanu. 15. &c. 4. Quadrag. fer. 6.
post Cineres nu. 10.

Amor proximi & concordia cū
ipsis est vna ex rebus, quæ gratio-
res sunt Deo. 1. Quadrages. conc. in
Cœna nu. 12. &c. 2. Quadrag. fer. 6.
post Cineres nu. 2. &c. 3. Quadrages.
fer. 6. dominicæ Passionis num. 37.
& in Communi Apostolorum cōc.
4. nu. 11. & in proprio Sanctorum
conc. 1. Incarnationis nu. 10.

A mare proximos, etiā inimicos
semper Deus præcepit. 2. Quadra-
ges. fe. 6. post Cineres nu. 9

Amor proximi est signum amo-
ris Dei. 3. Quadrag. fer. 6. dominicæ
Passionis nu. 38.

Quia homo mensurabilem ha-
bet bonitatē ideo mensuratur eius
dilectio: scilicet vt eum diligas si-
cut te ipsum. in Dominicali domi-
nica. 17. post Pētecost. cōc. 2. nu. 50

A morem proximorum nos do-
cauit Deus in modo, quo omnia
creauit. 4. Quadrag. fer. 6. post Ci-
neres nu. 17.

In amore proximorum ordo est
necessario seruandus. in Dominica
li dominica. 12. post Pentecost. cō-
cio. 1. nu. 40.

Ad amorē proximorum exhorta-
tio optima in communi Apo-
stolorum conc. 1. nu. 4. vbi latissi-
mè. & ibi conc. 2. nu. 2. & ibi conc.
4. nu. 10.

Ad amoris proximorum præce-
ptum adimplendum Deus suffi-
cientissima semper auxilia præbet.
in Communi Apostolorum conc.
1. nu. 11.

Amoris nostri erga proximos ex-
plar, & regula esse debet amor Dei
erga nos. in Communi Apostolo-
rum conc. 1. num. 23. & ibi conc. 2.
nu. 4. & in Aduent. dominica. 6.
post Epiphaniam conc. 3. nu. 2.

Sicut Christus nos dilexit, non
propter nostra, sed propter nos-
metipso, ita proximos diligere de-
bemus, non propter ipsorum bo-
na temporalia, sed propter ipsos.
in Communi Apostolorum conc.
2. nu. 8. vbi late. Vix autem repe-
ritur qui proximum diligat, nisi
quādo utilitatem ex eo ducere in-
tendit. in Aduēt. dominica. 6. post
Epiphaniam conc. 2. nume. 9. & in
Dominicali, dominica. 17. post Pē-
tecost. conc. 2. nu. 52. vbi late.

Quantum Deo placet, vt homi-
nes sese inuicem diligent, vel ex eo
colligitur quod Deus præfixit ho-
minibus septem Decalogi præcep-
ta erga proximum, & tria tantum
erga se. in Dominicali, dominica.
17. post Pentecost. conc. 2. nu. 54.
vbi ex professo.

In proximi amore tota lex in-
cluditur: & quam feruenter prox-
imos diligere debemus. in Aduent.
conc. 3. Andreæ nu. 7.

Verus amor proximi ex amore
Dei nascitur. dominica. 2. Aduent.
conc. 4.

Amor proximorum.

conc. 4. numero. 3.

Sic amare proximos debemus, ut ipsorum necessitates non alienas, sed proprias estimemus. Dominica. 2. Aduentus conc. 4. num. 2. circa hoc vide plura in verbo, Charitas.

Vt nos in uicem amore Deus coniungeret venit in mundum. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 8.

Hic amor & virtus proximorum multo magis in primitiva Ecclesia, quam nunc, erat. In aduent. Dñica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 3.

Amor proximorum adeo est Deo gratus, vt iniurias, quæ proximi in feruntur magis quæ quæ sibi sunt Deum persentire sacra scriptura significet. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 4.

Impossibile est ubi superbia inanisq; propria estimatio est, verum proximorum amorem & veram pacem esse. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 6.

Ad amorem inter proximos conservandum, oportet nos in uicem honoribus præuenire. In Auent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 7.

Perfectus amor proximorum est non expectare ut proximus ad aliquam sibi opem ferendam ardenti studio, atq; importune obsecret. In Dominicali, Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 28.

Aliqua quæ ad hunc locum spectant, vide verbo, charitas, & verbo misericordia. 9. contra immisericor-

des & crudeles erga proximos & verbo, inimicus. §. inimicorum dilectio.

§. Amor proprius.

Amor proprius, fundamentum plariorum scelerum est. In communione vniuersitatis. Euang. Amen dico vobis conc. 1. nume. 19. & ibi conc. 3. numer. 10.

Amorem proprium vincere curare debemus in communione vniuersitatis. Euangel. Amen dico vobis conc. 3. numer. 11.

Amor proprius est errorum causa. In Dominicali Dñica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 43

Amor proprius est unum ex malis, iibus malis, quæ nobis ex peccato processerunt. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. numero. 2.

Amor proprius facit, vt omnia, quæ volo & diligo, propter me ipsum velim & amem, me ipsum finem costituendo. In Aduent. Dñica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.

Servire Deo nolle, nisi in ihs quæ tibi grata, suauia, & non difficultaria sunt, ex amore proprio dimanat. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 6.

Amor proprius quādiu rationis & diuinæ legis terminis septus est, non est malus, sed bonus. 4. Quadr. conc. septuag. num. 6.

Anna laudes, vide in communione sanctorum mulierum conc. 1. à nu. 28. vñq; ad finem.

Ange-

Angelus.

Angeli nomen quid significet. 2.
Quadrag. conc. quinquagesimæ, n. 33. & in proprio sanctorum conc. 3. incarnationis num. 10.

Angeli nos illuminant, diuinio amore inflamant, atq; à quam plurimi imperfectionibus nos expurgant. In proprio sanctorum conc. 4. dedicationis Machaelis num. 29.

Angelis Deus s̄epe facultatem concedit, vt nos corporalibus afflictionibus puniat: & quare. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 24.

Angelus propinquior Deo magis participat bonitatem Dei. In proprio sanctorum conc. 1.B. Maria ad Nives, num. 29.

Angeli plurima redemptoris nostri mysteria usq; ad Apostolorū prædicationem ignorarunt. In proprio sanctorum conc. 2. Inventionis Crucis num. 4. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Evangelistæ. n. 26.

Angeli maxime lætantur in conversione peccatoris. In proprio sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariæ num. 23.

Angeli magno cum labore cœlestem beatitudinem compararunt. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 11. vbi ex professo.

Angelorum præcipua excellētia est Dei præcepta velociter exequi. 2. Quadr. Dñica. 1. feria. 6. n. 18.

Angeli fuerunt creati in gratia. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis, num. 4.

Angeli alis depinguntur quia ad bonum nostrum perficiendum volat. In proprio sanctorum cōc. 2. dedicationis Michaelis num. 33.

Angeli non occupant locum. In proprio sanctorum. conc. 3. dedicationis Michaelis num. 2.

Angeli in fide incarnationis Iesu Christi creati sunt. In proprio sanctorum, cōc. 3. dedicationis Michaelis num. 5.

Angelorum peccatum quale fuit. In proprio sanctorum cōc. 3. dedicationis Michaelis num. 8. vbi ex professo.

Pugna inter Angelos bonos & malos: & circa quam materiam fuit. In proprio sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 10.

Nūc etiā certant quotidie super animabū nostris ibi num. 19.

Victoria Angelorum bonorū, que fuit. In proprio sanctorū cōc. 3. dedicationis Michaelis num. 13.

6. Angelorū custodia.

Angelos in nostri custodiam a Deo deputari, quam maximū sit Dei beneficium. In proprio sanctorū conc. 1. dedicationis Michae lis num. 34. vbi late.

Angeli efficacius nos custodiunt post Christi Aduentū. In proprio sanctorū conc. 2. dedicationis Michaelis num. 28. vbi ex professo.

Tan-

Tantus est in Angelis salutis nostrorum animarum zelus, ut respetu nostri contendere inter se dicatur. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis nu. 36

Angeli custodes orationes nostras ad Deum deferunt: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 31

Angeli, quam in promptu sint ministerio seruorum Dei in Proprio Sanctorum conc. 2. dedic. Michaelis num. 30. & 32. Et quam diligenter in principio, medio, & fine nostrorum operum & totius vite nos iuvant. Ibi nu. 33

Sicut singuli homines singulos habent Angelos in custodiam: ita singulos etiam habent Diabolos aduersarios ad virtutis exercitacionem. In proprio Sæctorum conc. 3. dedic. Michaelis num. 29

Angeli sepe nos à magnis periculis non eripiunt, quia sumus maximi peccatores: vultq; Deus ut hac ratione purificeatur. In proprio Sanctorum conc. 2. dedic. Michaelis nu. 32

Angelus animæ, cuius custos est bonum nimis zelat. In Proprio Sanctorum. cõc. 4. dedic. Michaelis num. 32

Anima.

Anima de Deo tantum, & non de rebus temporalibus curat. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. num. 39

Anima nostra, est Helena, pro qua Deus & Dæmon, cœlum & infernum totis viribus digladiantur & pugnant. 4. Quadrage. Dom. 3. num. 2. & 10

Anima Deo, & non diuitijs, nec gloria humana, nec voluptatibus alijs huius seculi satiatur. 1. Quadrage. Dominica. 3. feria. 6. nu. 23. & in Advent. cõc. 4. Ioannis Euangelistæ num. 26. & 1. Quadrage. Dominica in Passione, feria. 2. nu. 18. & secunda Quadrage. Dominica. 3. feria. 6. num. 33. & in communii Sæctorum mulierum conc. 1. num. 2. vsq; ad 10. & ibi conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. nu. 2. & in proprio Sæctorum conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 22

Animæ quam parua cura habetur, & quam maxima aliarum rerum temporalium etiam minutissimorum. 2. Quadra. Dominica. 3. feria. 4. num. 2

Anima, lethali culpa fauciata quam deformis sit, vide in verbo peccatum ubi plurima, que hoc spectant inuenies.

Animarum curam habere quæ graue sit pondus. 1. Quadrage. Dominica. 2. feria. 4. num. 14. de quo vide plura in verbo prelatus & prelatura.

Anima Christi, vide Christus.

Inter animam & corpus nostrum continuum est, & erit bellum. In Proprio Sæctorum conc. 4. assumptionis B. Mariæ, 20. ubi optime, Ani-

Animarum tanta dignitas est, ut unaquæque illarum ab ortu Natiuitatis habeat Angelum in sui custodiam deputatum. In proprio sanctorum conc. i. dedic. Michaelis nume. 34.

Et omnes Hierarchiæ salutem animarum nostrarum current. i. Quadrag. Dominica. 3. nume. 8. ipse tandem homo est, qui eam parui pendit. ibidem.

Anima iusti: vel anima quæ est in gratia, quam illustris &c. sit, vide iustus. 9. iustorum excellentiæ & dignitates, vide etiā verbo, gratia.

Ne animam peccato inficias & conspurces, vide rationes ex omnibus Authoris operibus in verbo peccatum à nobis collectas.

Nil præter Deum animæ vacua implere potest, vide & nota, Dominica. 3. Aduentus conc. 3. numero. 10.

Animæ dignitatem nulla creatura naturaliter potest cognoscere Dominica. 3. Aduentus conc. 3. numero. 10.

Deus tantum in animam illabi potest non Angelus, nec Demon. In communi Virginum conc. 4. num. 6. & 2. Quadrag. Dominica. 3. num. 9. & in proprio sanctorum conc. 3. feriæ. 2. Pentecost. num. 14.

Animam nostram quantū Deus extinet & ameri. In Aduent. conc. 1. Thomæ. num. 21.

Animæ pericula super omnia timenda. In Aduent. conc. 3. Thomæ. nume. 3.

Cum animam nostram alteri quam Deo damus, non solum in iusti, sed etiam proditores sumus. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Animam, rem ita pretiosam, vili quodam pretio mutare maxima commiseratione dignum est, in Dominicali Dominica. 5. post Pente. conc. 2. num. 14.

Si animam vili pretio vendidi, si, scito quod quam diu in hac vita es, pessimam illam venditionem dissoluere potes, in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. nume. 17.

Anima nostra est viuum Dei tē plumb. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 32. & 38.

§. Animæ Salus.

Animæ salus plurimi facienda siquidem tanti Deo stetit. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 23. Et quia pluris esti maut Christus animam tuam quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abundantissime effudit. Ibidem. Et quia vna ex præcipuis Dei intentionibus est animarum nostrarum saluti vigilare & illum custodire. i. Quadrag. Dominica. 3. nume. 2. Et quia instantissime Diabolus illam expugnare contendit, Ibidem num. 8. cum hoc tam multi sunt qui maiorem iumentorum suorum quam animalium suarum curam gerunt. In

Dominicali Dominica. 16. post Pentecost.conc.2. nunc.35.

Pro animæ salute eam tantum diligentiam quam pro rebus tēpo ralibus adhibetis Deus exposcit, in communi Sanctarum mulierū conc.3. num.19. & in Aduent.Dominica.1. Aduentus conc.3.nu.17

Hanc animæ salutis diligentiam operatur Spiritus Sanctus in anima inhabitans. 3. Quadragesi. Dominica.4.feria. 4. nu.29

Qui salutis suæ animæ hanc habet diligentiam; vnum ex maximis signis, quod Deus in ipso habitat obtinet . 3. Quadragesima,Dominica.4.feria.4. num.29.

Ad animæ saluti pertinentia diligenter, vt oportet tractanda, obsurdescere mundo debemus. 3. Quadragesi. Dominica.4.feria.4. numne.28.

Quæ ad animæ nostræ salutem spectant non differenda; sed protinus summa diligentia & sollicitudine tractanda suat. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. numero.25. & Dominica Passio. nis sequenti feria. 5. num.3.

Animæ salutem reliquit Deus in nostra voluntate.1. Quadragesi. Dominica.1. feria.6. numne.14.

Animarum nostrarum salus per excellentiam dicitur Dei opus. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4.num.17.

Circa animæ salutem quam maximam curam & diligentiam ad-

hibeant iusti.1. Quadragesi. Dominica.3. feria. 4. nume. 4. &c.1. Quadragesi. Dominica 4. feria.4. nu.32. & in Aduent.conc. 4. Epiphaniæ, num. 18.

Contra eos qui animæ saluti spectantia pigrè tractant, vide pigritia.

Nostræ salutis punctus consistit in hoc quod ad voluntatem & beneplacitum Dei continuo incendamus & ab eo nos gubernari permettamus. In Dominicali Dominica. 4. post Pentest. conc.2. nu. me.17.&.25.

Animæ salutem parum aestimamus,quia tantum cum ipsius dispē dio à corporalibus laboribus liberari cupimus. In Dominicali Dominica.8. post Pente.conc.2. nu. 25

D. Antonij. laudes. In communi Doctorū cōc.4. pertotā concionē.

Antichristus.

Antichristus Babyloniae nascetur,ex tribu Dan in Dñicali Dñica.24. post Pentecost.conc.2. n.3.

Tribulatio Ecclesiæ Antichristi tempore durabit tribus annis & dimidio in Dominicali Dominica.24. post Pente.conc.2. num.27.

Antichristus miraculis coruscabit In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost.conc.2. num.4

Antichristus erit ditissimus. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost.conc.2. numero.8.

Antichristi tempore Iudei ad Christia-

Christianam fidem convertentur.
In Dominicali Dominica. 24. post
Pentecost. conc. 2. num. 12.

Cur Deus permittet maximam
illam, in Ecclesia Dei, tempore An-
tichristi, perturbationē in Domi-
nicali Dominica. 24. post Pentec.
conc. 2. num. 16.

*Apostasia, à religione, videreli-
gio, à fide, vide, fides, & heresis.*

Apostolus.

Cum vniuersum orbem ad suam
obedientiam redigere Apostolo-
rum ministerio Christus volue-
rit, in Apostolatum nudes, & pri-
uatos pescatores elegit; vt admi-
rabilem suam potentiam, & infini-
tam sapientiam magis ostende-
rit; & humanam superbiam euer-
teret. In Aduentuali conc. 4. An-
drea nume. 6. vbi latissimè, & Do-
minica. Aduentus conc. 1. nume.
33. & in Aduent. conc. 1. Thomæ
nume. 4. & conc. 2. Thomæ num.
3. & ibi conc. 2. Ioannis Euange-
listæ nume. 29. & in proprio San-
ctorum conc. 1. Philippi & Iaco-
bi nu. 30. & in Aduent. Dominica.
6. post Epiphaniā conc. 2. nu. 14. &
conc. 3. nu. 18. & in Dominicali Do-
minica infra octauam Ascensionis
conc. 2. num. 16. & num. 22.

Apostolorū admirabilis autho-
ritas eis à Christo concessa estendi-
tur in Dominicali Dominica in al-
bis conc. 3. num. 5.

Apostolorum prædicationis ef-

facia quam magna fuerit: & quod
descensui Spiritus sancti sit tribuē-
da, in proprio Sanctorum feria. 3.
Pentec. conc. 2. num. 11. vbi latè.

Apostolus, & Apostolicū munus
vide concionator, & concio.

Appetitus Passiones

& affectiones hominis.

Appetitus & affectio quid. 2. Qua-
dra. Sabbath. post Dñic. 3. num. 4.

Vna ex præcipuis sanctorū exer-
citationibus fuit humanis appetiti-
bus, non solum illicitis verum & li-
citis resistere. In communi vnius
mart. Euan. si quis vult venire &c.
conc. 2. nu. 12. & in cōmuni vnius
marty. conc. 2. num. 10.

Vt Spiritus sanctus nobis inha-
bitet, appetitibus nostris nos exue-
re debemus. In communi confes.
non Pontif. Euan. ecce nos reli-
quimus &c. conc. 4. num. 13.

Passiones nostras & prauas affe-
ctiones ab animis nostris euellere
diligētissime curandū est 3. Quad.
Dominica. 4. feria 3. num. 26.

Passiones prauæ nos excēcant,
& cōcutire faciunt. 3. Quadra. Do-
minica. 4. feria 3. n. 20. & in Dñicali
Dominica. 3. post Pascha cōc. 3. n. 6

Quando te Passionum tuarum
impetu ferri Deus sinit grauissimū
sumit de te supplicium. 3. Quadr.
Dominica. 4. feria 3. num. 31.

Passiones nostre rationis fræ-
no, & pænitentię stimulo sunt fræ-
nande, in communi vnius marty.

B. 2. Euan.

Appetitus humanus.

Evang. si quis vult venire post me &c. conc. 3. num. 15.

Passiones carnis nos abnegasse, quando, & quo signo cognoscemus. In communione vniuersitatis mart. Euang. si quis vult venire post me &c. conc. 3. num. 18, vbi latet.

Si Angelis in coelo similes esse cupimus totis viribus contendamus a carnis passionibus minime gubernari. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. numero 14.

Animi affectus saepissime nobis sunt impedimento, ne verum iudicare possimus. Dominica. 2. Aduetus conc. 1. num. 23.

Sensualitas semper repugnat & occasiones querit ne Deo obtinemus. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 19.

Hicce sensualitatis motibus & appetitibus resistere quam sit difficile. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 2. nume. 8.

Voluntas propria abneganda ut cum Christo glorificemur. In communione vniuersitatis mart. Euang. amen dico vobis conc. 3. num. 16.

Voluntas propria renuncianda est priusquam quis se Deo in sacrificium offerat. In communione vniuersitatis mart. Euang. Amē dico vobis cōc. 3. num. 19.

Qui appetitum & passionum suarum viam sequitur, Christum sequi nō potest. In Aduent. conc. 2. Ioannis Evangelistę num. 4.

Homo non est, qui non ratione, sed Passione educitur. In Aduent. conc. 2. purificationis Beatae Mariæ num. 18.

Cum appetitus nostros compescimus, debitum quod nobis debemus persoluimus. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecos. cōc. 2. nume. 32.

Amplificabitur hic locus ex verbo caro. §. carnis rebellio &. §. carnis mortificatio.

Arbitrium hominis, vide liberum arbitrium.

Arrogantia, vide superbia.

Ascensio Christi.

Ascensionem suam in cœlum, Christus peregrinationē appellat; quia ab hominibus recedebat, in quorum emolumentum venerat. Vide & nota in communione confes. pontif. Euang. homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 4.

Ascensionis Christi in cœlum vberes fructus, & maxima, que in de nobis proueniunt vtilitates. Vide in proprio sanctorum. conc. 2. Ascensionis à num. 2. vsque ad. 21. & præcipue nu. 9. vbilat: & conc. 3. sequenti num. 26.

Ascensionis mysterium admirabile. In proprio sanctorum conc. 2. Ascensionis num. 14.

Ascensio Christi quanta coelestium spirituum lātitia & iubilo fuit celebrata. In proprio sanctorū conc. 2. Ascensionis num. 29.

Ascen-

Ascensio Christi in cælum qui
bus & quam stupendis miraculis
fuit illustrata. In proprio sanctorū
conc. 3. Ascensionis num. 25.

Ascensio Christi firmat nostram
Spem; quia si huius diuinī capitī
membrā vīna sumus, tandem cum
ipso copulabimur. In proprio san-
ctorū conc. 3. Ascensionis nu. 28

Ascensionis triumphus glorio-
sus consideratur in proprio San-
ctorū cōc. 4. Ascensionis num.
17. vbi; latē.

Affentator, vide adulator.

Attentione in oratione, vel contione,
vide oratio, vel concio.

Auaritia.

Auaritia plurimorū malorū fons
& ostium est. 4. Quad. Dominica.
2. feria. 6. nu. 26. & in communicō
fes. non pontif. Euang. ecce nos re-
liquimus &c. conc. 1. nu. 24. & in
proprio sanctorū conc. 1. Matthæi
nu. 5. & in Advent. conc. 2. purifica-
tionis B. Mariæ nu. 15. & in Domi-
nicali Dominica. 14. post Pente-
cost. conc. 2. nume. 1. &. 10.

Auaritia iustitiae ministros per-
vertit, & sicut in publicam perdit.
2. Quad. Dominica. 1. feria. 6. nu. 27

Auaritia cogit homines pluri-
mamala facere. 1. Quadrag. Domi-
nica. 4. feria. 2. nume. 6. &c. 4. Qua-
drageli. Dominica in Passione fe-
ria. 6. num. 9.

Auaritia in Ecclesiasticis summè
execrabilis est. 3. Quadr. Domini

ta in Passione feria. 6. nu. 18. & in
Dominicali Dominica. 8. post Pe-
necost. conc. 1. num. 8.

Auaritia ut in plurimū cum
superbia est coniuncta. In commu-
ni confes. nō pōtif. Euā. ecce nos
reliquimus omnia &c. cōc. 1. nu. 24

Auaritia efficit homines tyran-
nos, ac crudelēs. In proprio sancto-
rum conc. 1. Matthæi. num. 7.

Auaritia est morbus ferē incurā-
bilis: quia tēpore & ætate, quibus
alia vitia frēnantur, hoc crescit. In
proprio Sanctorū conc. 1. Matthæi
nu. 9. Et quia laboribus & ærūnis,
quæ alia vitia mederi solent, avari-
tia crementum suscipit. Ibidem.
num. 10. & In Dominicali Domi-
nica. 8. post Pente. conc. 1. num. 4.

Auaritiæ vitio sanctis considera-
tionibus mederi possumus: & qui-
bus. In proprio Sanctorum conc.
1. Matthæi. num. 11.

Quam difficulter cor auaritia
oppressum curetur. In Dominicali
Dominica. 16. post Pente. conc.
2. nume. 38

Auaritiæ morbus omnes cuius-
que status, & conditionis inuasit.
In Dominicali Dominica. 16. post
Penteco. conc. 2. nume. 40.

Auaritia hominem maxime in
quietum reddit. In Dominicali
Dominica. 8. post Penteco. conc. 1.
nume. 5.

Amplificabitur hic locus ex
verbo diuitiæ, bona temporalia, &
eleemosyna.

Auarus.

Auari miseria, & vilis seruitus consideratur, & detegitur. In cōmuni confes. pontif. Euang. Homo quidam peregrē, &c. conc. 2. nu. 9. & in communi Sanctarum mulierum. conc. 2. nu. 5. & in proprio Sanctorum. conc. 2. S. Mathiae nu. 12. & ibi conc. 2. Trinitatis. nu. 7. & in Dominicali. Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. num. 19

In auaros comminationes Dei suspend. 1. Quadrag. Dominica. 4. num. 22. & in proprio Sanctorū. conc. 1. Matthiae. num. 7

Auari nomen habuit primus qui fuit inter homines præscitus. 2. Quadrag. Dominica. 2. fer. 6. nu. 30

Auaros diuitijs suis nō frui Deus in pœnam huius peccati permittit 4. Quadrag. conc. Sexagesimæ num. 30

Auarus suis diuitijs in hac, & eternā vita compungitur, & cruciatur. 4. Quadrag. conc. Sexagesimæ num. 30

Auari sicut diuitias in peccato laceratur, ita eas etiam in peccato deperdunt. 4. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 28

Auaros Deus ſepe irridet. 4. Quadrag. Dominica in Passione fer. 4. num. 14.

Auari omnes idololatré. In cōmuni confes. non Pontif. Euange. Ecce nos reliquimus, &c. concio. 1.

Auxilium diuinum.

nu. 15. & in proprio Sanctotym. conc. i. Matthæ in num. 6. & sua 18. vbi optimè.

Auari quot, & quantas difficultates superent, vt aurum inquirat, & comparent. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 4

Auarus nunquam satiatur. In communi Sanctarum mulierum. conc. 2. nu. 5. vide circa hoc plura in verbo, bona temporalia.

Auari hydropici merito vocantur, quia flagrantissima diuitiarum siti vexantur. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 39. Et tam infatibili siti vt pauperum etiam sudores bibere contendant. ibidem.

Auarus habet animam suam venalem, vt minimo quoque pretio vendat. In Audent. conc. 1. Andreæ. num. 9

Auarus raro ad senectutem peruenit; quia lucri desiderio se torquet, ac macerat. In Audent. conc. 1. Andreæ. num. 9

Tanta est auari cupiditas, vt propter vilissima est, rem tantam qualis est æterna gloria contemnat. In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 27

Auari quam cæci sunt. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. nu. 60

Auxilium diuinum.

Auxilia suis seruis imperceptib[us] literis

Baptismus.

itei, & unde non arbitrantur Deus
impartitur. 2. Quadragesima. Dominica. 3.
num. 35

Dei auxilia quam parata sint, ut
iusto opem ferant. Dominica. 2.
Aduentus. conc. 1. nu. 4

Cum peccator ex Dei auxiliis
fructum capere non vult: omnia
illa in malum ei sunt conuertenda.
in Aduent. Dominica. 3. post Epi-
phaniam. conc. 1. nu. 22

Licet contra potentissimos ho-
stes bellum spirituale nos infirmi-
gerimus: maxima tamen auxilia
nobis Deus suppeditat, quibus si
viti velimus viatores euadimus. In
Aduent. concio. 1. Stephani. nu-
me. 28

Auxilia necessaria Deus nun-
quam negat. In Aduent. concio. 2.
Conuercionis Pauli. nu. 22

Auxilij Diuini proprium est in
maioribus afflictionibus miseris
subuenire maioribus auxilijs. In
Dominicali, Dominica. 5. post Pa-
scha. conc. 3. num. 32. & ibi Domi-
nica. 14. post Pentecost. conc. 1. nu-
me. 25

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, vocaciones, & inspirationes
Divinae.

B.

Baptismus.

Baptismi fontis virtus ex san-
guine in Cruce nostra causa ef-

Beatitudo.

23

fuso manauit. In proprio Sancto-
rum concio. tertia. Inventionis
Crucis, num. 11. & ibi concio. 4.
num. 9

Gratia in Baptismo collata à to-
ta Trinitate procedit: & sic in no-
mine totius Trinitatis, & non so-
lius Christi baptismus confertur.
In proprio Sanctorum, concio. 2.
Trinitatis. nu. 9

Baptisma Ioannis nū aliud erat,
quam veri baptismatis Christi
exercitatio, Dominica tertia, Ad-
uentus, concio quarta, num. vige-
simo octavo.

Beatitudo.

Beatitudinis definitio Aristotelis
In Dominicali, Dominica. 2. post
Pentecost. conc. 2. nu. 5

Beatitudinem non in diuitijs,
valetudine, & cæteris fortunæ bo-
nis consistere. In proprio Sancto-
rum, concio. tertia. Inventionis
Crucis. num. 14. & ibi concio. se-
cunda. Beatae Mariæ ad Nives. nu-
me. 24

Beatitudinem in virtutum exer-
citatione & vitiorum contemptu
sapientissimi illi Philosophi col-
locarunt. In communi plurimo-
rum martyrum. Evangel. Descen-
dens Iesus de monte. &c. concio.
secunda. num. 17. & concio prima.
num. 16

Dei fruitio nō parit tœdiū: imo
potius excitat appetitū. 2. Quadra-

B 4 Domi

Dominica, Passionis feria. 5. nu. 30
Beatitudo vide etiam in verbo,
gloria.

Beatus.

Beatorum fælicitas, dignitas, de-
liciæ & in enarrabilis gloria & pul-
chritudo consideratur in commu-
ni confes. non pontif. Euange. sint
lumbi vestri &c. conc. 1. nume. 1.
vsque ad. 20. vbi latissime, & conc.
2. sequenti num. 24. & conc. 3. se-
quenti nume. 23. & in proprio San-
ctorum conc. 2. Philippi & Iacobi
nume. 19. & in Dominicali Domi-
nica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu-
me. 8. vbi latissime & ex professo.
& Dominica. 19. conc. 2. nume. 3.
vbi latè.

Inter beatos, & Deum; quāta sit
animorū uniformitas. In proprio
Sanctorum conc. 4. Ascensionis
nume. 19.

Beati suis quisq; glorię gradibus
gaudent. In proprio Sætorū conc.
2. Philippi & Iacobi nume. 19.

Ideo nullus ex beatis alterius
gloriā inuidet. In Dñicali Dñica.
2. post Pentecost. conc. 1. nume. 9.

Iusti, etiam dum hac vita per-
fruuntur beati sunt. In communi
plurimorū mart. Euang. descendēs
Iesus de monte &c. conc. 2. num. 14.

Beati magnam de nobis curam
habent. In Dominicali Dominica.
20. post Penteco. conc. 2. num. 6.

Beati huīus seculi, potius maledi-
cti vocari possunt. In cōmuni pluri-

morū mart. Euang. descendēs Ie-
sus de monte, conc. 2. nume. 18.

Bellum.

Bellorum victoria Dei est do-
num: quod ipse cui vult cōcedit in
communi plurimorum mart. Euā
ge. si audieritis prælia &c. conc. 1.
nume. 13.

Bellis & ciuitatum euerſionibus,
quotidie affligimur propter pecca-
ta nostra. 3. Quadrag. Dominica. 4.
feria. 2. num. 28. vbi late & feria. 4.
sequenti num. 7. & feria. 6. sequen-
ti. num. 12. & In Dominicali Do-
minica. 9. post Pentecost. conc. 1.
nume. 3. vbi ex professo & ibi nu-
mero. 39.

Ad viētoriam in bellis reportan-
dam, præcipua arma sunt diuina sa-
cramenta diuiniq; verbi tubam
deferre. 2. Quadra, Sabbatho post
Dominicam. 3. nume. 38.

Vt milites in bellis viētoriam
reportent, maxime cōducit duces
& principes bonos esse. In proprio
Sanctorum conc. 2. Bartholomēi.
nume. 3.

Viētoriam in bellis aduersarij
nostrj de nobis consequūtur; quia
malitiam & iniquitatem ē cordi-
bus nostris per veram poeniten-
tiam non auertimus. In Domini-
cali Dominica. 17. post Pentecost.
conc. 1. num. 21. & 2. Quadrag. Sab-
batho post Dominicam. 3. nu. 36.
& 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres.
nume. 30. & in Dominicali feria. 2.
in li.

Bellum, Benedictio.

25

in litanij maioribus conc. 1. nume. 14. vbi latissime & ex professo. & ibi Dominica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 29. & concio. 2. nu. 5. Militum & ducum huius temporis dissolutio increpatur. 3. Quadra gesi. feria. 5. post Cineres nume. 31. & in Dominicali feria. 2. in litanij maioribus conc. 1. num. 24.

Propter peccata populi Christiani victoriam ab ipsis reportant infideles. 2. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 36. & in Dominicali feria 2. in litanij maioribus conc. 1. num. 14. vbi latissime & ex professo.

Victoria populi Christiani non in hominum multitudine sita est. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 37.

Ad victoriam in bellis reportandam simul cum mentis puritate, optimum armorum genus est oratio. In Dominicali feria 2. in litanij maioribus conc. 1. nume. 26. & in communione plurimorum mart. Euange. si audieritis prælia &c. conc. 2. nume. 15. & in Dominicali. Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. nume. 19. & ibi feria. 2. in litanij maioribus conc. 2. nume. 17. vbi ex professo & latissime, & n. 25.

Sanctissimum & summe meritum est præferialiter contra infideles ad præliandum se conferre. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus conc. 2. nume. 22.

Ad victoriam in bellis reportan-

dam excellens armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. In Dominicali feria. 4. in litanij maioribus conc. vna, num. 21

Bella & infortunia Christianis accidunt quia concionum quas audiunt, nullam rationem habent. In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. conc. 2. num. 2. num. 37.

Ad victoriam tutiores omnium præparationes sunt; corda nostra voluntati Dei subiçere In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 1. num. 15.

Benedicti Abbatis, laudes, vide in communi confes. non pontif. Euage. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 2. nume. 25.

Benedictio.

Benedictio Dei est bonoruſpiri tualiuſ elargitio. In Aduent. conc. 1. expectationis. B. Marię num. 29 & in proprio sanctorum concio. 4. inuentionis crucis nu. 13. & Dominicā. 1. aduentus conc. 3. nu. 28. Benedictio in sacra scriptura quot modis sumatur, in Aduentu. conc. 1. Dominicæ infra octauam Nativitatis nume. 17.

§. Benedictio in mensa.

Benedicere cibos ante prandiuſ antiquissima consuetudine approbatum est. 3. Quadrag. Dominicā. 4. nume. 36.

Non benedicere cibos ante prandiuſ plurimorum malorum solet

esse causa: quæ vide. 2. Quadra. Do-
minica. 4. num. 33.

Benefacere.

Benefacere inimicis, vide inimi-
cus. §. inimicorum dilectio &c. §. ra-
tiones. &c.

Nunquam est beneficiendum
vni alterius damno. In proprio Sā
etorum conc. S. Joseph. nume. 10.

Inter alia ob quæ Christus ve-
nit in mūdum fuit, vt diceret nos
benefacere his, qui nobis malefa-
ciunt: vide & nota Dominica. 4.
Aduentus conc. 1. num. 6.

Opportunitatem ad benefacien-
dum iusti semper inquirunt sicut
mali ad male faciendum. 3. Quadr.
Dominica. 4. feria. 3. num. 3.

Reliqua quæ luc spectant vide
verbo, cleemosyna, & verbo mis-
ericordia.

§. Beneficia Dei in

nos collata.

Ex beneficijs Dei occasionem
sumere ipsummet benefactorem
offendendi maximum scelus est. 3.
Quadrage. Dominica in Passione
feria. 6. num. 8. & 2. Quadr. eadem
feria num. 10. & in Dominicali Do-
minica. 12. post Pentecost. conc. 1.
nume. 18. & in communii confess.
non pontif. Euang. homo quidam
nobilis conc. 1. nu. 20. vbi late & in
communii virgum conc. 3. nu. 2. &
in communii Sanctorum mulierū
Euang. simile est regnum celorum

thesauro &c. conc. 2. nume. 7. & id
Aduent. Dominica. 3. post Epipha-
niam conc. 2. num. 36. & in Domi-
nicali Dominica. 15. post Pentec.
conc. 2. nume. 6. & ibi Dominica.
22. conc. 2. num. 2. 6.

Semper cum magnum aliquod
beneficium Deus pollicetur; seu
rissima statim minatur supplicia
quia homines Dei misericordia ob-
durescere solent. In Aduent. conc.
2. Thomæ. nume. 25.

Ex præteritis Dei beneficijs, ad
futura speranda serui Dei occasio,
nem accipiunt. 4. Quadra. Domi-
nica. 4. num. 22.

Beneficia promissa Deus aliquā
do differt, vt petentis ea valor atq;
excellentia cognoscatur. 2. Quad.
Dominica. 1. feria. 5. num. 17.

Atque vt maiora eis beneficia
conferat. 2. Quadrage. Domin. 1. fe-
ria. 5. numero. 27.

Ad petendum & accipiendum
beneficia à Deo redditur homo in
dignus per peccatum. 1. Quadr. Do-
minica. 3. feria. 2. num. 11.

Malitia hominum eo deuenit,
vt ex Dei beneficijs condemnatio
nis sua occasionem defumant. In
Aduent. Dominica infra octauam
Natiuitatis conc. 1. nume. 19.

Divinorum beneficiorum me-
moria amorem Dei excitat & in-
cendit. In Aduent. conc. 2. Circu-
cisionis num. 25. vbi late.

Deus maxima voluptate affici-
tur quando beneficia hominibus

confert. In Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 30.

Quando quis ex beneficijs Dei deterior redditur in miserrimum statum deuenit. In Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 31.

Beneficiorum Dei recordatio valde efficax est ad nostram sanctificationem; & ad alia plurima summè utilis. In Aduent. conc. 2. purificationis B. Mariz nu. 4. de quo vide plura verbo, contéplatio.

Amor est fons & origo omnium beneficiorum quæ quotidie in nos Deus confert. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc. 1. num. 2.

Beneficia Dei in nos collata quā immensa sint In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 17.

Qui beneficijs Dei vti non vult iusto Dei iudicio à bonis etiam iatrigē denudatur: sic multi sunt Christiani nec gentium quidem virtutes habentes. In communī confessio- non pontif. Euang. homo quidam nobilis, conc. 1. num. 22.

Maiora beneficia Dei sunt nobis terribilia iudicia nisi ex eis fructū percipere velimus. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis Crucis num. 12.

Ad conferendum in nos beneficia, summa cum celeritate ad puniendum verò pedetentim, & quā si iniustus accedit Deus. 3. Qua-

dra. conc. Septuagesimæ nume. 22.

Deus in conferendis beneficijs nos praeuenit. 4. Quadra. Domini ca. 4. feria. 4. num. 23. & in proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis Crucis num. 9. vbi optimè.

Deus in eos qui ipsum offendunt maxima solet beneficia conferre ut ad ipsum conuertantur. 2. Quadragesima. 4. feria. 6. num. 18. & Dominica. 4. Aduentus conc. 2. num. 6.

Ex acceptis beneficijs solent homines ipsi Deo bellum inferre. 3. Quadra, Dominica. 1. feria. 4. nu. 31. Et beneficia in maleficia conuertere. In communī virginium conc. 3. num. 2. & in Aduentu Dominicali Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 1. numero. 22.

Beneficia à Deo accepta proximis communicare debemus. In Aduentuali conc. 2. Thomæ Apo- stoli nume. 12.

Divina beneficia semper ante oculos habenda, & memoria tenenda. In Aduentuali conc. 1. Ioannis Euangelistæ nume. 12. & conc. 3. num. 5. vbi latè.

Maximum beneficium, nobis confert Deus denegans s̄epe quod petimus: & quare. 2. Quadragesima. 2. feria. 4. num. 23.

Deum aliquem videre est illi beneficia conferre. In Aduent. cōc. 3. Andreæ nume. 1. vbi latè. Hæc Dei visio quam vberes beneficiorum & donorum fructus nobis parat.

riat. In Advent. conc. 1. Andreæ numeri 24. & conc. 2. nume. 12. vbi latissimè & conc. 3. num. 2.

Deus, vt sua in nos beneficia cōferat non merita nostra sed immē sam suam clementiam spectat: homo vero nulli benefacere solet si ne propria vtilitate: Dominica. 4. Adventus conc. 2. num. 4.

Benefacere alicui absq; propria vtilitate, est vna ex præstantioribus virtutib; Dominica. 4. Adventus conc. 2. num. 5.

Beneficiorū Dei gratitudo, & in gratitudo, vide in verbo, gratitudo.

Beneficia Dei in particulari consultus duxi suo quęq; loco speciatim digerere quā hic omnia simul confusa, ieiunaque oratione percurrere.

§. Beneficia Ecclesiastica.

Beneficia curata sive Ecclesiastica indignis. conferre quam grandis, & quam periculosa iniustitia sit. 3. Quadra. Dominica 2. feria 6. nume 22.

Cum hęc beneficia habeant cum animarum annexā quam gravia sint onera, vide verbo, pr̄latus. §. de gravi pr̄laturarum pondere. Hoc loco artexere licet plura quę habes in verbo, Ecclesiasticus.

Benignitas, vide mansuetudo, & misericordia.

Blasphemia.

Blasphemia peccati grauitas de-

tergitur, & consideratur. 2. Quadra. Dominica Passionis num. 42. & in communi vnius mart. Euang. amē dico vobis conc. 1. num. 8.

Blasphemiam committis cum minoris Deum excellimas quam res huīus mūdi; & vt illas adipiscaris ipsum contemnis. In proprio Sanctorum conc. 4. feria 2. Pent. nu. 5.

Blasphemi.

Blasphemi nullam excusationem in die iudicij habebunt: & quare 2. Quadra. Dominica Palsionis num. 39.

Blasphemi quam acerbis suppli cijs à Deo puniantur. In Advent. conc. 3. circumcisionis nume. 32.

Blandiri alijs, vide, adultator.

Bona spiritualia, & cœlestia.

Bona spiritualia appellantur in sacra scriptura, bona absolutè, & per excellentiam: at temporalia non absolutè, sed cum addito. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 3. nume. 15.

Qui spiritualium bonorum gustū percipere incipiunt, temporalia cuncta bona aspernātur. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 6. num. 5.

In bonis spiritualibus comparadis maxima diligentia adhibenda est. 4. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. nume. 18. Idem argumentum prosequimur in verbo, Animæ salutis; vbi pluravide quę huc spectat.

In

Bona temporalia.

29

In bonis spiritualibus acquirendis opportunam occasionē p̄t termittere quā malum sit. 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. no. 20.

In bonis his aeternis comparandis, Deus solum exposcit ut tantam pro ipsis adhibeamus diligen-
tiā; quantam pro temporalibus adhibemus. In communi Sanctarū mulierum conc. 3. num. 19. vi-
de etiam de hoc verbo, pigritia.

Bona spiritualia amore ardentissimo prosequenda, temporalia vero contineenda. In com-
muni plurimo. martyr. Euange-
descendens Iesus de monte, conc.
2. num. 9.

Maxime dolendum est quod spiritualia lente & desidiose homines petūt; temporalia vero anxie. In Dominicali Dōminica. 5. post Pascha conc. 3. num. 19.

Bona & voluptates spirituales fortes & constantes homines red-
dunt; carnales vero voluptates,
molles & effeminatos efficiūt. In
Dominicali Dōminica infra octa-
vam Ascensionis conc. 3. num. 15

Plurima quæ ad bona spiritua-
lia spectant, inuenies in sequenti ca-
pite de bonis temporalibus.

Bona temporalia.

Per bona temporalia intelligimus dñitias, seculares honores, valetudinem, prosperitatē, voluptates, & de-
niā harum rerum quarum libet affluen-
tiā.

Bonis his temporalibus cum ga-
demus, atque in prosperitate su-
mus; & beneficiorum nostrorum obliuiscimur, & in summum etiam benefactorem nostrum Deum, in
grati sumus. 3. Quadrag. Domini-
ca. 2. num. 17.

Bona temporalia nimio amore
prosequi, est vna ex clarioribus
coniecturis quæ haberi potest,
quod quis in peccato moritus
sit. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 2.
num. 17.

Bonorum temporalium con-
temptus alijs miraculi est mirabi-
lius, in proprio sanctorum conc.
1. omnium sanctorum num. 20.

Bona temporalia dedit Deus
abundanter priscis veteris legis pa-
tribus, in figuram spiritualium di-
uitiarum, quas in lege gratiæ affluē-
ter largitus erat. In proprio san-
ctorum conc. 3. omnium sancto-
rum num. 20.

Qui bona temporalia querunt,
aliqua ratione ipsum etiam Deum
querunt, rationem vide. 3. Quadra.
Dominica in Passione feria. 2. nu-
me 11.

Vt bona hæc terrena vili, cœle-
stia vero, maximi pendamus; per
speculum fidei hæc, & illa contem-
plari oportet. In proprio sanctorū
conc. 2. Philippi & Iacobi num. 21

Qui temporalibus bonis af-
fluunt, magni coram mundo; & ho-
minibus sunt, nō coram Deo: quæ
misera magnitudo, & vanitas. In

pro-

proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptista num. 21

Cut bona hęc tēporalia cū vana sint, tamen vere bona esse existimemus? In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num. 21.

Facile illis est bona hęc terrena desplicere, qui omnem suā spem in coelestibus bonis collocatā habēt. In propriō Sāctorum cōc. 1. Philippi & Iacobi num. 13.

Bonoruū tēporalium affectionem abijcere, & ea omnino floccipendere debes, vt diuina consilia tibi proſint. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum. nu. 16

Quem vera libertas delectat, ab amore horum mutabilium bonorum liber esse appetat. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 23.

Dux noster Iesuſ Christuſ eos tantum milites eligit qui ex bonis temporalibus necessaria ſolum ſumunt. In Advent. conc. 3. circumſcriptionis num. 7.

Bonorum temporalium amissio non tam ſentiēda, ſed potiſſimum spiritualium perditio deploranda. In Advent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 30

Bonorum temporalium cupiditas ſenſus perueritit; & alia plurima mala facit, quæ late proſequitur. In Advent. conc. 3. Purificatiois B. Mariæ num. 4.

Temporalium rerum amorem affectione q; à vobis expellere, co-

naminivt Spiritus ſanctus ad voi veniat. In Dominicali Dominica.

4. poſt Paſcha conc. 3. nu. 9

Deus ſolet nos hiſce terrenis bonis priuare vt amore quo ipſam terram diligimus totū in Deū transferamus. In Dominicali. feria 2. in litanījs maioribus conc. 1. num. 28.

Propter noſtra peccata ſolet Deus hiſce bonis priuare & terre sterilitatem nos punire. In Dominicali. feria 2. in litanījs maioribus conc. 1. nu. 28. vbi late & ex professo.

Vt proſperitate & temporaliuū affluentia ſciamus bene vii, ſolet Deus illam cum afflictione & laboribus coniungere. In Dominicali Dominica infra octauam A ſcenfionis conc. 1. num. 10.

Bona, & diuitiae temporales & ſi legitime poſſideantur, ſi inordinate executioni mandentur bonorum spiritualium fastidium gignunt. In Dominicali Dominica. 2. poſt Pentecost. conc. 1. num. 22.

Cælū attente inſpice, vt bonoruū temporalium affectionē in illo cōiicias, & colloces. In Dñicali Dñica. 11. poſt Pentec. conc. 2. num. 32.

Multò maius beneficium Deus in eū conſerft à quo ſitim tēporaliū au fert, quam ſi ipſa tēporalia affluenter conſerferet. In Dominicali Dñica. 14. poſt Penteco. conc. 2. nu. 48.

Stultū eſt aliquē honorare propter eius proſperitatē, & bonorum temporalium abundantia. In Dominicali Dominica. 20. poſt Pen-

Bona temporalia.

31

Pente. conc. 2. num. 45. vsq; ad. 55.

Postquā per peccatū, procella in
huius mudi mari exorta est, qui ijs
temporalibus onusti nauigāt, in ma-
gno versantur periculo. In pro-
prio Sanctorum conc. 3. omnium
Sanctorum num. 19.

Maxima cū formidine, & tēperā
tia bonis huius seculi vtēdū est. In
cōmuni conf. nō pōtif. Euan. ecce
nos reliquimus &c. conc. 4. nu. 16.

Quia bonis & turpitudinibus hu-
ius seculi vehementer intēdimus,
ideo Dei vocibus nō respōdemus.
In proprio Sanctorū conc. 2. exal-
tationis Crucis num. 38.

Bonatēporalia nō astimantur
nisi ab illis qui spiritualia, & eter-
na non gustant. In cōmuni Sancta-
rum mulierum conc. 2. num. 8.

Nunquam homo satis bonis tem-
poralibus mundoq; & eius volup-
tibus renunciat; nisi postquam
gaudia spiritus coepit degustare. In
cōmuni Sanctarum mulierum
conc. 2. num. 18.

Bonatēporalia quam parui Deus
astimet, colligitur ex eo quod cō-
muniter ij, quos Deus odit, maxi-
miq; peccatores sunt, istis bonis
abundant. In proprio Sanctorum
conc. 1. sancti Matthiae. num. 21.

Temporalia non temere & sine
vila consideratione admittenda &
acciendi: sed matura deliberatio-
ne. In proprio sanctorum, conc. 2.
incarnationis num. 26.

Terrenarum rerum desiderio te-
neri signum est conscientia cor-

ruptæ, & depravatæ. In proprio
Sanctorum conc. 2. incarnationis
num. 25.

Temporalia hāc si alicui pietas
operi adhārent ad cōlum vsq;
ascendunt: si vero vanitati deser-
uiunt per terram serpunt. In pro-
prio Sanctorum conc. 2. omnium
Sanctorum num. 22.

Legis gratiæ obseruatores omnia
temporalia bona conculcantes per
huius seculi mare transire debent
in proprio Sanctorum conc. 3. om-
nium Sanctorum num. 22.

Vt Deum sequamur tempora-
lia omnia, quæ maximo oneri, &
impedimento sunt deponere plu-
rimum refert. In Aduent. conc. 2.
Andreae num. 25.

Temporalia summa sollicitudi-
ne; diuina vero segniter à nobis
fiunt. In Aduen. conc. 3. conceptio-
nis B. Mariæ nu. 19. & 1. Quad. Do-
minica. 1. feria. 4. nu. 6. & 3. Quadr.
Dominica. 1. feria. 6. num. 15.

Periculosior & maior persequi-
tio Ecclesiæ sunt voluptates hu-
ius seculi Dominica. 4. Aduentus
conc. 3. num. 15.

Temporalia, à Deo petēda sunt:
sed modeste; nō nimis: & conditi-
natè, non absolute. In Aduen. Do-
minica. 2. post Epiphaniā conc. 2.
nu. 30. & Dominica. 3. sequēti cōc.
1. num. 35. & in Dominicali Domi-
nica. 5. post Pascha conc. 1. nu. 22.
vbi late & conc. 3. num. 31.

Aliquis ad maiorem ipsorum
confusione bona temporalia Deus
con-

Bona temporalia.

concedit. In Aduen. Dominica. 2: post Epiphaniam conc. 2. num. 33.

Sicut iustum est Deum diligere mus confessim temporalia omnia flocci penderemus. In Domini cali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

Aliqua quæ huc spectant vide in verbo diuitiæ.

§. Rationes, & considerationes efficacissimæ, ad cōmouendum homines ad bonorum temporium contemptum; atq; in ipsorum tedium, detestata eorum miseria & vanitate impellendos.

Rationes.

Primaratio. Quia bona temporalia animam adimplere, & satiare non valent: nec animæ sitim extinguunt, quin potius illam adaugent 1. Quadrag. Dominica 3. feria. 6. num. 23. & 2. Quadrag. eadem feria num. 23. & 1. Quadra. Dominicæ in Passione feria. 2. nu. 18. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 22. & Dominica. 3. sequenti feria. 6. num. 20. & 4. Quadrag. Dominica. 3. feria. 6. num. 26. & in communione Sanctorum mulierum conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. nu. 2. vbi latè & in proprio sancto rū conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 8. & num. 22. vbi latè: & in proprio sanctorum conc. 1. Iacobi nu-

me. 22. vbi latè: & Dominica. 3. Aduentus conc. 2. num. 11. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ nu. 10. 2. Ratio, quia bona temporalia immoderate bibita amentiam excitant. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 24.

3. Et quia affluentia bonorum temporalium; & prosperitas huius seculi est maxime periculosa. 3: Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. num. 32. & 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 21.

4. Et ex miseria & inconstantia bonorum & voluptatum & honoris huius seculi: quæ detegitur & consideratur. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 9. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam in Passionem nu. 20. & 4. Quadra. conc. septuagesimæ. num. 31. & ibi Dominicæ. 1. Quadra. feria. 6. num. 21. & 4. Quadrag. Dominicæ in Ramis num. 5. & Dñica. 2. Aduen. conc. 3. nu. 10. 5. Quia bona hæc temporalia carissimo comparantur, & difficulter, 3. Quadra. Dominicæ. 3. feria. 6. num. 18

6. Et quia qui temporalia hæc contemnit, dispositus est ad perfectiō nem Christianam. In communione plurimo. martyr. Euangel. descendens Iesus de monte &c. num. 16.

7. Et quia omnia hæc bona interiori vacua sunt, nec quicquam praeter exteriorē apparentiam habent. In communione plurimo. mart. Euang. cum audieritis prælia &c. conc.

conc. i. num. 8. nihilq; in ipsis veri & solidi inest. 4. Quadrag. Dominicana in Ramis num. 15

8. Ratio & quia bonorum temporalium cupiditas impedit quominus rationis, & intellectus radij animam illustrent: & ita ipsam cæcam reddit. In proprio Sanctorum conc. i. omnium Sanctorum nu. 19. 9. Et ex breuitate, mutabilitate, & instabilitate bonorum temporaliū: quæ perpenditur & detegitur. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis nu. 20. & Dominicā. 2. Aduentus conc. 3. nume. 10. vbi latè & in Dominicali Dominicā. 24. post Pentecost. conc. 1. nume. 2. & 8.

10. Et quia quamvis voluptates huius seculi nunc suaūia videantur, mortis tamen tempore amarissima, & laboriosissima iudicabuntur. 4. Quadra. conc. Septuagesimē num. 32. & in communī confel. nō pōtif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. i. num. 9.

11. Et quia vniuersa temporalia quibus acquirendis homo studet vanissima sunt. 4. Quadr. conc. Cinerum num. 11. vbi egregie & optimè & in communī plurimo. mart. euange. cum audieritis prælia &c. conc. i. nume. 7. & in Dominicali Dominicā. 23. post Pentec. conc. 2. num. 11.

12. Quia bona temporalia contenerē est singularis charitatis effectus vide, & nota in communī plu-

rimo. mart. euang. descendens Iesus de monte &c. conc. i. num. 21.

13. Vniuersa hæc bona temporalia simul cum hac breuissima vita pereunt. In Dominicali Dominicā. 3. post Pascha conc. 3. num. 21. & in communī confel. nō pontif. euang. ecce nos reliquimus omnia conc. i. num. 10. & ibi conc. 2. nu. 12.

14. Quia bona hæc temporalia renuntiare oportet ad beatitudinē consequendam vide, & nota in communī plurimo. mart. euang. descendens Iesus de monte &c. conc. 2. nume. 16. & in communī dedicationis ecclesiar. con. 2. num. 6.

15. Et quia vniuersa hæc temporalia plurimi Ethnici philosophi contempserunt & reliquere. In communī confel. nō pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc. i. n. 21.

16. Quia quo quis temporalibus bonis expeditior fuerit melius spirituale edificium erigere poterit. In communī conf. non pontif. euang. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 3. num. 16. vbi late, & in communī dedicationis Ecclesiar. conc. 2. num. 6.

17. Quia bona temporalia impedirent nē homo suo creatori sicut decet obsequatur. In communī Sæclarium mulierum conc. 2. num. 7.

18. Quia si temporalia hæc evili p̄dimus procul dubio, quietudine in hac vita perfruemur. In proprio Sanctorum cōc. r. Philippi & Iacobī nume. 13.

19 Quia etiā si illa adipiscaris non ob id magis latus viues: quo enim plura ex ipsis obtines, eo plura amplius exoptas. In proprio Sancto rum conc. 4. Visitatio. B. Mariæ nume. 8

20 Quia bona omnia temporalia nihil sunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 2. quæ omnia nihil esse, manifeste nobis constaret, si rerum diuinarum contemplationi incumberemus. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi nu. 3. & in Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. nu. 23. & ibi Dominica. 23. conc. 2. nu. 6

21 Quia temporalia omnia nos excœant, sicut fumus. In proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 4

21 Quia bona temporalia ad gaudium & felicitatem, vitæ etiam huius parum iuvant. In proprio Sanctorum concio. 1. B. Marie ad Nives nu. 24

23 Quia ijs, qui in hac temporali vita hisce terrenis bonis affluunt, solet hæc abundantia & prosperitas in miseriam & inopiam, in futura æterna vita commutari. Qui vero in hac eis sunt destituti, illa inopia in futura vita vertitur in prosperitatem. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. nu. 34

24 Quia bona hæc temporalia trasfinienda sunt & relinquenda vide & nota hanc rationē. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicā in passione nu. 19. ubi late: & in commun-

ni confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 10. & ibi conc. 1. nu. 17. in Dominicali, Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. nu. 15. & Dominica. 23. concio. 2. num. 7

25 Quia ex plurimis qui insatiables siti temporalia procurant, pauci illa consequuntur; reliqui vero omnes delusi remanent: & multo magis qui illa comparant. 4. Quadrages. Dominica prima. feria. 6. nu. 20

26 Quia bona hæc terrestria mendacia sunt. Et ipsa suis metu possessoribus demonstrant quam parum valoris, & voluptatis habeant. 4. Quadrages. Dñica. 1. feria. 6. nu. me. 21

27 Quia bonis his temporalibus distracti inferni tormenta non pertimescimus. 3. Quadrag. Dominica in Passione fer. 2. nu. 10

28 Quia secularia hæc bona, & homines fugere; cum vitam simul; & animam perdant; nobis præcepit Christus. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. nu. 12

29 Quia terrestria hæc diligere in gentis infidelitatis est; cum in terra haec peregrini simus. In communione confes. p̄tif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 7. Et cū ad cælū, & nō terrā simus creati. In communione doctorum. concio. 4. nu. m. 22

30 Quia omnia temporalia bona adeo vilia sunt, vt domus Dei

Bona temporalia.

35

stercora habeantur. In communi conf. pont. euange. homo quidam peregre &c. conc. 2. nume. 10.

31. Quia quemadmodum voces non sunt obiectum oculorum, nec colores auditus; nec illis gaudent: ita, imo multò minus terrena hæc bona sunt obiectum nostræ animæ: nec ipsis gaudet, aut reficitur. In communi Sanctorum mulierum conc. 4. num. 2. vbi latè.

32. Ne rebus his temporalibus inebrieris, sed potius illas contemna, earum finem considera. In communiplurimo.marty.euange.cum audieritis prælia &c. conc. 1. num. 2. vbi latè & in proprio Sanctorum conc. 1. feriæ. 2. Pentecost. nu. 14. & Dominica. 2. Aduent. conc. 3. nu. 10. & in Dominica infra octauā Ascensionis. conc. 1. nu. 12. & in Dominicali Dominica. 2. post Penteco. conc. 1. nu. 4. & Dominica. 24. cōc. 2. num. 2. vbi ex professo.

33. Considera quam periculosa sit prosperitas huius seculi. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. num. 32. & 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. num. 21.

34. Quia cautius est vana hæc bona relinquere, antequam ab eis defseramur. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 1. nume. 14. & Dominica. 2. Aduentus conc. 3. num. 12.

35. Considera quod rerum omnium creator Christus, nec nascens cunam, nec viuens domum, nec

moriens lectum, nec mortuus sepulchrum habuit. In Aduent. cōc.

1. Nativitatis num. 24. vsq; ad. 30.

36. Quia in his voluptatibus quies non inuenietur. In Aduent. conc. 4. Ioannis Evangelista. numero. 26.

37. Quia Deus vult Christianos tanquam aduenas & peregrinos esse in hoc mundo, animunt ab his rebus temporalibus seimum habentes. In Aduent. conc. 3. Ianozentium. numero. 3. vbi late.

38. Et quia ijs qui in hac vita temporalibus bonis saturantur prohibet eternam beatitudinem gustare. In Dominicali, Dominica. 2. post Pentecost. conc. 1. numero. 6

39. Et quia hæc bona temporalia sunt causa discordiarum & divisionis, inter parentes, filios, consanguineos & amicos. In Dominicali Dominica. 13. post Pentec. conc. 2. nume. 29.

40. Et quia nihil tibi proderunt in die mortis. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 10. vbi latè.

41. Considera quot, & quantas afflictiones in medio harum diutinarum ac mundi prosperitatum habes. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 14.

42. Considera bona hæc, quæ talia sollicitudine inquiris esse velut lapsum quo in plurima peccata & inde in infernum labaris. In Do-

minicali Dominica. i4. post Pente-
cost. conc. 2. num. 16.

43. Quia huiusmodi deliciae, quæ
tam pulchræ foris apparent; intus
letali animarum veneno reseruae
sunt. In Dominicali Dñica. 15.
post Pentecost. conc. 2. num. 27.

44. Quia hæc prosperitas in ima-
gine pertransit. In Dominicali Do-
minica. 22. post Pentecost. conc. 2.
num. 61. & ibi Dominicana. 23. conc.
2. num. 6. vñsq; ad. 14.

45. Perpende breuitatem bono-
rum temporalium, simul cum æterni-
tate tormentorum quæ propter ip-
orum inordinatum usum pati de-
bemus. In communis plurimo. mar-
tir. euang. cum audieritis prælia
&c. conc. 1. num. 6. & in Dominicali
Dominica. 3. post Pascha cōc.
1. num. 26.

46. Considera hæc omnia tempora-
lia Deū nostris pedibus subiecisse,
vt abieetas calcaremus: nos au-
tem ipsa super nostra capita collo-
camus eorumq; serui reddimur. In
proprio Sanctorum conc. 2. Iacobi
num. 3.

47. Ne propter bona temporalia
Deū derelinquas, considera in una
staterē parte terrestria omnia collo-
cata esse; in alia vero parte gloriæ
eterna gaudia, ac inferni tormenta:
imo infinita Dei bonitatem & pul-
chritudinem constitutam esse. Si ergo
hæc propter illa relinquis, plus illa
poderis apud te habet. In proprio
Sanctorum conc. 2. Iacobi num. 6.

48. Bona temporalia quasi iam
sint præterita æstimanda sunt, cum
certò sciamus celerrime esse tran-
situra. 3. Quadrage. Sabbatho post
Dominicam Palsionis num. 18. &
20. vbi latè.

Per locum à contrario præfata
omnes considerationes, & ratio-
nes, accommodare poteris ad ho-
minum animos in cælestium bo-
norum amorem inflammandos.

§. Cōtra inexhaustam terrestrium sitim, nimiamque bo- norum temporalium solici- tudinem.

Prædictis rationibus, & conside-
rationibus generalibus, has adde
specialiter contra nimiam solitu-
dinem, & insatiabilem bonorum
temporalium sitim.

Prima. Quia nimia tempora-
lium solitudo maximè nocuia
est, quod vel ex eo colligitur, quod
Christus aliqualiter per exaggera-
tionem reprehendere videtur soli-
citudinem etiam erga res pias, vide
in proprio Sanctorum conc. 2. as-
sumptionis B. Mariæ num. 30.

2. Quia non ad hanc rem tam va-
riam, tamque inutilem, qualis est
solitudo bonorum tempora-
lium homines creati sunt: sed ad
amorem & fruitionem Dei obti-
nendam. 3. Quadrag. Dominicana. 4.
num. 17.

3. Qui a temporalis hæc solici-
ta-

do appellatur à Spiritu sancto peccatum gentium: quo nomine solent in sacra scriptura nuncupari grauiſſima peccata. 3. Quadrag. Do minica. 4. num. 9.

4. Quia Deus diligentissimè tibi ipſi, & vniuerſe tuæ familiæ prouidebit. tercia Quadrages. Dominica. 4. num. 13. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 2. num. 13. & in Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 2. num. 38. vsque ad. 46

5. Sollicitudinem rerum & euenuum huius ſeculi vitabimus tranquilleque viuemus ſi iugiter conſideramus nil nobis fine diuina dispensatione contingere in proprio Sanctorum conc. 1. diui Francisci. num. 36

6. Neſolicitisſtis eartum rerū quę tantopere ſalutem vestrām impe diunt. In communī confef. non po tif. euang. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 1. num. 9.

7. Sollicitudo nimia bonorum temporalium est vnum ex malorum noſtrorū fundamentis. In Adaen. Dominica. 1. post Epiphaniā cōc. 1. num. 40.

8. Hęc cupiditas bonorum temporalium, homines ad æterna deſideranda impedit. In Dominicali Dominica. 2. post Pēteſt. conc. 1. num. 22.

9. Hęc nimia ſollicitudo à fidei noſtrę confefſione maxime diſſenit. In Dominicali Dominica. 1. 4.

post Pentecost. concio. 2. nume ro. 41.

10. Quorsum tam ſollicitè tempo ralia curas, ſiquidem omnipotens Deus de illis curam habet, & pro te ſollicitus eſt? In Dominicali Domi nica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 26.

§. Voluntaria temporalium bonorum abdicatio, & renuntiatio.

Bonorum temporalium volunta ria abdicatio & renuntiatio, al tissima, & magni meriti eſt. In pro priō Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 21.

Hęc voluntaria abnegatio di uino amore corda maximè ful cit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 25.

Hęc eſt adeò ſublimis & rare virtus, vt Christus illam in initio, quaſi omnium caput locau erit. In proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum nu. 15. Idem argumentū persequetur in verbo, paupertas ſpiritus, vbi aliqua que huic ſpectant, inuenies.

Eos qui ob amorem Dei in hac vita temporalia bona reliquerunt; non tantum Deus in alia vita gra tificat, ſed in hac etiam maximis muneribus afficit. In communī confefſ. non pontifi. Euange. ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 19.

Carnis inclinatio.

Non sufficit temporalia omnia relinquere, sed Christum veracius vita imitatione sequi est necessarium. In Adventuali conc. 1. Andreæ num. 29.

Non sufficit te vniuersa temporalia renunciare; sed requiritur tuam propriam voluntatem, & veterem hominem relinquere, in Advent. conc. 4. Andreæ, num. 25. & in communione ynius mart. Euang. amē dico vobis conc. 7. nu. 16. ubi late.

Plura quæ ad voluntariam temptationis abdicationem spectat ut vide verbo, paupertas Spiritus.

Cantus orationis vocalis, vide, oratio vocalis.

Captivitas, vide, vinciti in carcere.

Capitula, vide concilia.

Carno.

Carnales tentationes, vide luxuria.

Carnalis amor, vide luxuria.

Carnis Passiones, vide verbo appetitus.

Carnis peccatum, vide luxuria.

S. Carnis inclinatio.

Carnis inclinatio nunquam est ad bonum. 1. Quadrag. conc. Cinerium num. 13. & Dominica. 4. sequenti feria. 6. num. 19.

Cum carnis instigationis periculosoressint, maxima instantia Spiritus sancti favor ad eas vincendas est postulandus. In Dominica 1. Dominica. 21. post Pentecost.

conc. 2. num. 36.

Carno inclinata facile spiritum flectit. 4. Quadrages. Dominica 3. num. 5.

S. Carnis rebellio

Carnis rebellio orta est ex rebelliō protoparentis nostri; in personam ipsius delicti. 1. Quadrages. Dominica. 2. feria. 2. num. 3. & in communione ynius marty. Euange. Siquis vult venire post me &c. conc. 3. num. 16.

Carno in iustis, etiam viris qui eam donare conantur rebellis, & impunita esse solet. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 14.

Carnis mortificatio & castigatio quam necessaria. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 19. ubi late.

Reliqua quæ hic spectant vide verbo appetitus hominis.

S. Carnis mortificatio

& castigatio.

Carnis mortificationi Spiritus

sancsus nos adiuniat. 1. Quadrages.

Dominica. 4. num. 25.

Carnis mortificatio & proprii corporis castigatio quam necessaria, & utilis. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Marie ad Nives num. 11. (Amplificabitur hic locus ex verbo, poenitentia, ubi plura inuenies, quæ ad hunc locum accommodari possunt.) & Dominica. 4.

Aduent.

Castitas.

39

Aduentus concilium. 14. usque ad. 22. &c. in Dominicali Dominii ca post Pentecost. conc. 2. nom. 10.

Caro nostra est instrumentum quo a Diabolo superamur, ideo illam assidue mortificare debemus. In proprio Sanctorum conc. 3. Michaelis numero. sive que ante Sanctorum erat instrumentum iam spiritus redditur auxiliatrix, ibi. n. 21.

Carnis Passiones mortificande, eruenda, & frenanda, ut cum Christo glorificemur. In communione in marty. Euang. amen dico vobis conc. 3. num. 15. ap. Paulus.

Sensualitati vites addunt qui corpora sua delicate tractant. 3. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 9.

Semper carnis mortificatione intendendum, & nunquam eius simulationi credendum. 3. Quadrages. Dominic. 1. num. 27.

Amplificatur hic locus ex verbo, appetitus humanus.

Castitas.

Castitas est via rectissima ad impenetrandam sanctitatem. In communione Virginum conc. 2. num. 10. 12. 15. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30.

Castitas ieiunio, oratione, & intra domum reclusione, conservatur. 3. Quadrages. Dominic. 4. feria. 5. num. 26. ubi optimè.

Casti esse magis tenetur Christiani quam ceteræ mundi nationes in communione virginum conc.

1. num. 10. 11. 13. 15. 17. 19. 21.

Castitas multo magis (quod la chrymabile est) obseruabatur, priscis, quam nostris temporibus. In communione virginum conc. 2. num. 12. Nulla est laus que satis digna hominem castum, & continentem laudare valeat. 1. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 12.

Si puros & castos nos consue dare voluntus, cum castis & puris conuersari est. In Aduenti conc. 3. Iohannis Evangeliste num. 21. &c. 24.

In dominib[us] pietissimae res est castitas. In Aduenti conc. 3. Iohannis Evangelista num. 22.

Sola castitas non sufficit nisi cum alijs virtutibus sit coniuncta. In Aduenti conc. 3. Iohannis Evangelista num. 23.

Plura que ad hoc caput pertinent ex verbo, luxuria, licet adiangendā putamus, ubi latius hoc argumentum persequimur.

Celestia, bona vide in verba, bona spiritualia, vide da misericordia.

Celum, vide gloria.

Ceremoniae sanctæ.

Ceremonia sanctæ Ecclesie ad virtutum interiorum conservacionem plurimum conducunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Beata Mariz ad Nives nume. 29. & in Dominicali Dominic. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 34.

Ceremonia Ecclesie & religio-

num estimandæ sunt. In Domini cali, Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. nu. 33

Charitas.

Charitas magis ac prius exercenda in propinquos quam in remotos.
1. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 2. & 3. Quadra. fer. 5. post Cineres nu. 9. & in Dominicali, Dñica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 39. & ibi Dominica. 18. conc. 1. nu. 2.

Charitatis ordo necessariò est obseruandus in Dominicali, Domini ca. 12. post Pentecost. cōc. 1. nu. 39

Charitas omnium virtutū præstantior est: rationem vide. 3. Qua drag. fer. 5. post Cineres nu. 2.

In charitate magis quam in alijs omnibus virtutibus perfectio christiana consistit. 4. Quadrag. fer. 6. post Cineres nu. 10. & 1. Quadrag. conc. in coena Domini nu. 15

Sine charitate nullæ virtutes Deo placent. In communi Virginum. conc. 3. nu. 16

Christiani ab alijs gentibus per charitatem sunt distinguendi. 4. Quadrag. feria. 6. post Cineres num. 16

Ad charitatis conseruationem maxime necessaria est vibranitas. In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B. Mariae nu. 19

Charitatis viscera erga proximos habere, & singulari zelo dimouendi peccatores à suis peccatis æstuarre, est unum ex manifestioribus si

gnis animæ à Deo prægnantis. In proprio Sanctorum. concio quarta. nu. 9

Si charitatem veram haberemus, proximorum necessitates vt proprias sentiremus. In communi Dedicationis Ecclesiae. conc. 1. num. 21. & in proprio Sanctorum. concio. 2. Visitationis Beatæ Mariæ. num. 22. vbi optimè, & Dominicæ. 2. Aduentus. concio quarta. num. 2. & nu. 11

Vt charitas ampliaretur Deus voluit nullum hominem esse adeo perfectum quin ei aliquid desit. In communi confes. pontif. Evangel. Homo quidam peregre, &c. concio prima. num. 2. vbi latè & optimè.

Charitas efficit ut tā bona quam malanostrorum proxinorum, ac si nostra sint æstimeimus, & sentiamus. In proprio Sanctorū. concio prima. Ioannis Baptiste num. 10. vbi optimè: & Dominicæ secunda. Aduentus. conc. 4. num. 2. & 11

Vnus ex præcipuis charitatiū amoris effectibus, est alienarum calamitatum affectuosa compafsio. In proprio Sanctorum. concio tertia. Diui Francisci nu. 20

Charitas omnibus alijs virtutibus formam præbet. Vide & nota rationem. In Dominicali, Domini ca. 17. post Pentecost. concio. 2. num. 48

Quatinus cetera omnia præcepta

seruentur nisi ad sit charitas lex ple-
na non est; sed veluti vas vacuum.
In Aduent. concio prima. Andreæ
num. 21.

Si charitatem haberemus nulla
ob proximorum felicitatem tor-
queremur inuidia. In Aduent. conc.
3. Natiuitatis nu. 24.

Perfectio christiana essentialiter
in charitate cōsistit, licet perfectio
nis christiana manifestatio in mul-
tis diuersarum virtutum actibus si-
ta sit. In Dominicali, Dominica. 23.
post Pentecost. conc. 1. nu. 28.

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, amor Dei, & proximorum, vbi
accuratè collegimus plurima quæ
ad hunc locum pertinent: latissi-
musq; ibi à nobis de hac re insti-
tutus sermo. Vide etiam in verbo,
misericordia vbi aliqua inuenies
quæ hoc spectant.

Christus.

Christi gloria nō in armis, & co-
hortibus, sed in hominum animis
ad se alliciendis, & à sceleribus se-
mquendis sita est. In proprio San-
ctorum. conc. 1. Natiuitatis B. Ma-
riae num. 8.

Quod vt Christum de hominū
memoria tolleret Iudei fecerunt;
hoc Deus tāquam medio v̄sus est,
vt Christum exaltaret, & sublima-
ret. In proprio Sanctorum. conc. 2.
Inventionis Crucis nu. 20.

Christi similitudinem nobis im-
primi curare debemus: & quæ illa-

fit. 3. Quadrag. Sabbatho post Do-
minicam. 4. nu. 4.

Christum in omnibus sequi de-
bemus, si ipsius diuinorum bono-
rum hæredes esse volamus. In com-
muni vnius mart. Euangeli. Si quis
vult venire post me, &c. conc. 1.
num. 4. & conc. 2. sequenti nume-
ri 3. & in communi vnius mart.
Euangeli. Amen dico vobis, &c.
conc. 1. num. 2. Et in Aduentu-
rū. Ioannis Euangelistæ num.
3. vbi late. Vt ipsum sequamur vi-
de singulares considerationes. In
communi vnius mart. Euangeli. Si
quis vult venire post me. conc. 3.
num. 1. vsque ad num. 13. vbi opti-
me & in Aduent. conc. 3. Andreæ
num. 23.

Christus quare mirabili illo triū-
pho ingredi voluit Hierosolymā.
1. Quadrages. Dominica in Ramis.
num. 1.

Christo nolebant Pharisei fide
adhibere ne cogeretur peccata sua
relinquere. Vide & nota. 4. Qua-
drages. Dñica in Passio. ser. 4. nu. 8.

Christus statim ac natus fuit, vir-
perfectus fuit. In Aduent. conc. 1.
Innocentium nu. 2.

Ex Christi in Egyptum fugavbet
rima nobis utilitas cōsequuta fuit.
In Aduent. concio prima. Innocē-
tium. nu. 20.

Christum sapientia in dies profi-
cere dicit sacra Scriptura: quia ma-
gis ac magis ac magis sapientiam
suam in dies manifestabat & rene-

Christi erga nos amor.

labat. In Aduent. Dominica. i. post Epiphaniam conc. 2. nu. 17. vbi ex professo. Vel proficiebat sapientia experimentaliter. ibi nu. 26

Quando à Christi societate separatos nos esse putamus quantum prolarare debeamus. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres nu. 3

Christus in instanti sua cōceptio-nis habuit perfectissimum ratio-nis & suum, & sapientiam. Domini-ca. 3. Aduentus conc. i. nu. 4. & cō-cio. 2. nu. 26

Voluit Christus ex peccatori-bus originem ducere, ut confiden-ter peccator ab eo tanquam à suo fi-lio opem ferat. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Marie nu. 14.

Christus fuit hominum ministe-rio totus dicatus. In Aduent. Domi-nica. 5. post Epiphaniam conc. i. nu-me. 9

Christi adoratio. Vide adoratio.

Christi Aduentus. Vide incarna-tio Christi, vide etiam Aduentus.

§. Ch̄ri erga nos amor.

Magis Christus dilexit animam nostram, quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abun-dantissime effudit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 23;

Ardētissimo nostri amore Chri-stum flagrass̄, vel ex eo colligitur, quod acerbissima illa omnia que pro nobis passus est exiguacēs illi videbantur in Domini calvī, Domi-

nica. 3. post Pascha conc. i. nu. 4. 8c) num. 12. vbilate, & ibi Dominica. 3. post Pentecost. conc. 2. nu. 30

Amor Christi fuit fons omniū beneficiorum nostrarū redemptio-nis. 1. Quadrag. conc. in cōēna Do-nini nu. 19

Amor Christi organos summissi-fuit. 2. Quadrag. conc. in cōēna nu. 20. & 3. Quadrag. Dominica. 4. fe-ria. 3. nume. 2. & Dominica in Ra-mis sequenti num. 3. & conc. in Cæ-na, ciui. lem. 3. Quadrag. num. 3. vs. que ad i. & 4. Quadrag. Dominica. 3. fer. 6. num. 6. Qui amor sem-per à nobis est meditandus. 4. Qua-dragef. Dominica tertia feria sexta. num. 6

Christus maiora amoris erga nos indicia in morte dedit. 4. Quadrag. concio in Cōēna. num. 20. & in cō-muni Apostolorum. concio pri-ma. nu. 24

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur, ut necessi-tatem & salutem suarum otium, suarū esse ac propriam reputaret. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 3. nu. 27

Tāta amoris teneritudine Chri-stus nos prosequebatur, ut quan-do ad cōēlestia etiam regna alcen-debat se peregrinari dicat: quia à nobis recedebat, nosq; in hoc mun-do relinquebat. In communī con-fessorum pontificum. Euā. gelūna Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 4

Christi animarum cura.

43

Christi erga nos amor quantus,
& qualis fuerit: vide & nota in cō-
muni Apostolorum concio secun-
da. nume. 8. & in communī vnius
martyr. Euangeli. Amen dico vo-
bis, &c. conc. 1. nu. 14

Christus tam int̄ēso amore pro-
sequitur animam christianam, ut
in manibus suis eam descriptam, &
impressam gerere dicat. In proprio
Sanctorum concio. 2. Ascensionis
nu. 11

Amore nostri Christus s̄epe fa-
tigatus erat pro salute hominum. 2.
Quadrages. Dominica. 3. feria sex-
ta. nu. 11

Tanto dilectionis nostræ ardo-
re Christus flagrabat vt totus vt-
ilitati hominum fuerit dicatus. 2.
Quadrages. concio quinquagesime
num. 29. & 4. Quadrages. Dominica
1. num. 5. & omnino de nobis fue-
rit datus. In proprio Sanctorum.
feria secunda Pentecost. concio pri-
ma. nu. 9

Christus plus Ecclesiam suam
amat quam ab ea amatatur. In Ad-
uent. concio. 4. Nativitatis nu. 18

Christi erga nos amor tantus est
vt eam suam horam appellat, qua
in nos aliquod magnum collatu-
rus est beneficium. In Advent. Do-
minica. 2. post Epiphaniam conc. 3
nu. 25

Plura quæ hic spectant. Vide ver-
bo, amor. 3. amor Dei erga nos.

Ascensio Christi, Vide litera. A. in
verbo, Ascensio.

§. Christi accurata salu- tis animarum diligentia.

Christus quam maximam curā,
& solicitudinem de salute animarū
nostrarū habeat. In Dominicali,
Dominica. 2. post Pascha conc.
nu. 3. & ibi Dominicā. 3. post Pen-
tecost. conc. 2. nu. 16. & 28

Quam ex propōsito nostræ sa-
lutis res agebat. In communī pluri-
mo. martyr. Euangeli. Descendens
Iesus conc. 1. nu. 8

Insatiabili lucrardarum anima-
rum siti Christus æstuabat. 3. Qua-
drages. Dominica. 4. feria. 3. num. 2
adeo. vt ad homines sanctificandos
nihil intentatum reliquerit. quarta
Quadrages. Dominica secunda. fe-
ria sexta. nume. octauo. & in Do-
minicali, Dominica. 3. post Pente-
cost. conc. 2. nu. 14

Christi protectio qua nos mira-
biliter tuctur, ac protegit; amplifi-
catur & consideratur. In proprio
Sanctorum conc. 1. Incarnationis
num. 4

Christus nunquam promouen-
dæ salutis humanæ officium inter-
misit. 3. Quadrages. Dominica. 3. fer.
3. num. 31. & in Dominicali, Domi-
nica. 1. 5. post Pentecost. concio. 1.
nu. 22

Ad Christū curet accedere qui-
libet, quacumq; spirituali ægriti-
dine sit affectus. In Dñicali, Dñica.
3. post Pentecost. concio prima.
nu. 11

§. Christus.

44 Ch̄rus caput Eccl̄æ. Christus vt Deus, &c.

Christus caput Eccle-

siæ. & de influxu eius in membra.

A Christo accepimus omnem gratiam, & virtutem. In communione iusti mart. tempore Paschali concilio. i. nu. 9

Quæcunq; bona possidemus, & possidere speram⁹ omnia per Christum nobis aduenere. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. concilio. i. nu. 12. vbi de gratitudine etiā quam debemus circa hoc habere optimè edisserit.

Christi Circuncisio, Vide, Circumcisio.

Christi conceptus, Vide in verbo, Incarnatio.

Christus vt Deus, & de

Christi diuinitate.

Christi diuinitatis evidens argumentum erat, oculos cæcis, pedes claudis, &c. in pristinam salutē restituere. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 4. num. 37. &c. 3. Quadrag. feria. 4. Dominica Passionis nu. 29. & mortuos resuscitare. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. nume. 16. & Dominica. 2. Aduentus conc. i. nu. 27. & in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 4. num. 2. & in Dominicali, Dominica. i. 8. post Pentecost. conc. 2. nume. 32. Potissimū tamen (inter alia) Christi diuinitatis argumentum fuit ipius Christi resurrectio, de quo vide in verbo, resurrectio.

Christus in quantum Deus non fuit mortuus. 4. Quadrages. conc. quinquagesima nu. 9

Christus quia Deus erat peccare non potuit. i. Quadrag. Dominica in Passione nu. 7. &c. 2. Quadrages. Dominica in Passione nu. 2. quibus locis alias etiam inuenies rationes ob quas peccare non potuit.

Christi diuinitatem evidenter ostendebat modus, quo Christus faciebat miracula: imperando, scilicet, non deprecando. Dominica secunda Aduentus conc. i. nu. 27

Christi diuinitatis evidens testimonium fuit ipsum in mundum tam supremum donum, quale est Spiritus sanctus misisse. In Dominicali, Dominica infra octauam Ascensionis conc. i. nu. 19

Et cogitationes cognoscere. In Dominicali, Dominica. i. 8. post Pentecost. conc. 2. nu. 20

Defectus, quos Christus in humana natura assumpsit.

Defectus qui nobis ut mereamur adiumento sunt Christus assumere voluit, ut nos redimeret: non tamen eos qui impedimento sunt. In Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 27

Christus Doctor, & de doctrina Christi.

Christus doctoratus lauream accepit à patre aeterno. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sancto

Ch̄fus mediator Dei & hominū. Merita Ch̄fi. 45

rum num. 8. & in Dominicali Do-
minica. 20. post Pentecost. conc. 2.
num. 11

Christus statim ac natus fuit
nos docere & prædicare cœpit. In
Aduent. conc. 4. Nativitatis. nu. 20

Christus docebat alios virtutes
eas prius in se exercens. In Aduēt.
conc. 4. Nativitatis num. 24

Christus homo factus est vt nos
erudiret: & vt præceptor noster es-
set. In Aduent. conc. 1. Circuncisio-
nis num. 2. & conc. 3. Circuncisio-
nis nu. 3.

Nisi prius à Christo edocti fuissent
homines nequaquam iustifica-
tionis, nec redēptionis ipsius par-
ticipes fierent. In Aduent. Domini-
ca. 5. post Epiphaniam conc. 1. nu-
me. 14

Deus dedit nobis filium suum,
non solum vt esset redēptōr, sed
etiam vt esset doctor. In Dominicali
Dominica. 8. post Pentecost.
conc. 2. nu. 2

Dolores Ch̄risti, tribulationes, &
afflictiones, vide verbo, passio Chri-
sti.

Incarnatio Ch̄risti, Vide verbo, in
carnatio Christi.

Christus mediator Dei

& hominum.

Si Christum propitiatorem corā
patre æterno mundus non habe-
ret, forsū sēpe desolatus fuisset.
In proprio Sanctorum feria. 3. Pen-
tecost. conc. 1. nu. 17

Merita Christi.

In Christi meritis spes omnis
gentis saluandæ fundatur. In pro-
prio Sanctorum fer. 3. Pentecost.
conc. 2. nu. 3. & in Dominicali, Do-
minica. 9. post Pentecost. conc. 1.
nu. 26

Merita Christi quam infinita.
In Dominicali, Dominica. 8. post
Pentecost. conc. 1. nu. 11

Ex eo quod Christus meruit no-
bis primam gratiam quantum ei
debeamus. In Dominicali, Domi-
nica. 21. post Pentecost. conc. 2. nu-
me. 40

Christus non meruit animę suę
gratiā & gloriā. 1. Quadrag. fe.
3. Resurrectionis nu. 16. corporis ta-
men gratiam & gloriā mereri opor-
tuit. ibidem.

Miracula Ch̄risti, Vide verbo mira-
cula, vide etiā supra in. §. de Christi
diuinitate.

Mors Ch̄risti, Vide verbo, Passio.

Nativitas Ch̄risti, Vide Nativitas
& Incarnatio.

§. Christi nomina.

Christus multis nominibus vo-
luit in sacris literis nuncupari; ad in-
simuanda multa beneficia qua in
nos contulit. In Dominicali Domi-
nica. 2. post Pascha conc. 3. nu. 8

Agnus, Christum Euangelistæ
& Prophetæ Agnum vocarunt, vt
eius mansuetudinem denotarent.
In proprio Sanctorum, concio. 2.

Mathiæ

Mathiaz nume. 22

Lux, Christus lux totius mundi fuit sed pauci ea potiuntur. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 4. nu. 2. vbi ex professo. &c. 3. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 4. nu. 5. & nu. 20

Manus, Christus cur manus appelletur. In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nu. 3

Ostium, Christus fuit ostium per quod omnia bona ad nos intrarunt. In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. conc. 2. nu. 2

Sj quilibet ex iustis merito porta cœli dicitur; quanto potiori iure titulus hic Christo aptatur per quæ omnes iusti tanquam per ostium cœlum intrat. In proprio Sæto. se. 3. Pentecost. con. 1. nu. 11

Pastor, Bonus pastor potuit Christus appellari quia oves suas optimis pascuis & alimentis depascit. In Dominicali, Dñica. 2. post Pascha, conc. 1. nu. 7. (idq; diligentissimè efficit. ibi conc. 3. post Pascha nu. 5.) & quia oves suas accuratissimè seruat. In Dominicali, Dñica. 2. post Pascha, conc. 1. nu. 8. & ibi cōcio. 3. nu. 5. Sed nō propter has causas bonus Pastor voluit vocari, sed quia pro ouibus suisvitam posuit: quia hoc præclarum opus apertius præ ceteris manifestauit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha cōcio. 1. nu. 9

Christus quam diligentissimus pastor fuerit, In Dominicali Domi-

nica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 4.

Cum cæteri pastores carnibus ouium suarum vescantur, piissimus hic pastor oves propria carne pascit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 5

Christus vt diuinus pastor suæ sustentationis obliuiscetur vt oves suæ spirituale pabulum recipierent; & hoc cibum suum esse dicit. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 3. nu. 4

Christus tam singulari amore oves suas prosequebatur, vt necessitatem & salutem ipsarum ouiu; suam esse reputet. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 27

Christus officium ouis & pastoris opere, & verbis nos docuit: atq; vnū ex præcipuis ob quod in mun dum venit fuit vt hæc duo officia nos exequi doceret. In Dominicali, Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 2

Christus à diaboli vngubus oves suas liberat. 2. Quadrag. Dominica Passionis. fer. 4. nu. 37

Pater, Patris nomen sibi Deus attribuit, & maximè illi conuenit. 3. Quadrag. conc. Septuagesime num. 17

Rex, Christus est verus rex omnium creaturarum. 4. Quadrages. Dominicai in Ramis nu. 19. Et cur specialiter rex hominum dicatur. 4. Quadrages. Dominicai in Ramis num. 26

Sponsus

Clarissima Christi opera, & vita, &c.

47

Sponsus, Amorem quo Deus nostras animas prosequitur, optimè ipse Deus explicat, cum se earum sponsum dicit. In communi Virgini num conc. 4. nu. 4

Quas conditions requirat diuinus Sponsus in anima cū qua sponsalia debet celebrare. 3. Quadrages. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 29

Via, Christus cur via dicitur. In proprio sanctorum cōc. 2. Philippi & Iacobi nu. 22

Vitis, Verbum diuinum postquam homo factum est, & non antea, vitis vera vocatur: quia tunc & non anteā nostrae naturae erat. In communi vnius mart. tempore paschali conc. 1. nu. 8

Et quia ex tunc multo plura & maiora beneficia in nos cōtulit in Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. nu. 2

Christus vitis vera appellatur propter veram similitudinem quā habet cū naturali vite: & quia eius proprietates habet. In communi vnius mart. tempore Paschali cōc. vna nu. 9. vbi ex professo.

§. Clarissima Christi opera & vita: & quod vitam nostram ad ipsius normam effingere studeamus.

Christus & bene operari, & artem rationemq. bene operadi nos docuit. 3. Quadrages. concio in cōc. na num. 18.

Christi vita perpetuò à nobis est meditanda, & memoria tenenda. 4. Quadrages. Dominica. 3. fer. 6. numer. 2

Christus est perpendiculari, & regula qua metiri, & examinare debemus omnes nostras actiones. In proprio Sanctorum conc. 1. Inventionis Crucis nu. 15. Eiq; in omnibus operibus nos debemus conformare. 1. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. nu. 19.

Estque exemplar quod imitari possumus, & tenemur. In Adventuali concio. 3. Andreæ nume. 22. &. 4. Quadrag. Dominica in Passione feria. 4. nu. 28

Etsi Christi singula opera superna sint admiratione dignissima, ex ipsis tamen simul consideratis alia multo sublimior atq; mirabilior resultat admiratio. vide & nota in proprio Sanctorum conc. 1. Exaltatio nis Crucis nu. 3. vbi optimè.

Omne bonum nostrum pendet ex eo quod Christum in omnibus imitari & similes esse curemus. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. nu. 2. &. 6

Christum imitari est, opera nostra & cor nostrum cum eius operibus & corde conformare. In Dominicali, Dominica. decima quinta. post Pentecost. conc. 1. nume. 6. vbi latè explicat quid sit haec conformitas.

Christi passio, Vide verbo, passio Christi,

Christi:

48. Christi tentatio. Christi in tēplū oblatio.

Christi p̄destinatio, Vide verbo, p̄destinatio.

Christus Redemptor, Vide in verbo, redemptionis beneficium.

Christi resurrectio, Vide verbo, resurrectio.

Christi satisfactio, Vide in verbo, passio Christi.

Christi sudor sanguineus, Vide in verbo, passio Christi.

§. Christi tentatio.

Tentari se Christus permisit vt aliam occasionem vtendi misericordia cum tentatis atque prolap- sis haberet: propter temptationem quam in se fuit expertus. 4. Quadrag. Dominica. i. nu. 11.

Et vt nos erudiret, quomodo tētationes vincere, & quibus armis debeamus. 4. Quadrag. Dominica. i. nu. 13. vbi latissime. &c. 3. Quadra ges. Dominica. i. nu. 18. &c. 1. Quadrag. Dominica. i. nu. 11. &c. 2. Quadrag. Dominica. i. nu. 15.

Cur Sathanas Christum gula prius tentauit. 4. Quadrag. Domini ca. i. num. 26

Diabolus Christū tentauit om nibus quadraginta diebus. 4. Quadrag. Dominica. i. nu. 29

§. Christi in templum oblatio.

Christi in templum oblatio fuit donum quo tantum Dei ira placi ri potuit. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ num. 4. vbi ex

instituto.

Christus voluit, & si ille legi nō erat adstrictus in teplum offerri, vt munus suum inciperet exequi. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ num. 16

Et vt nos doceret non solum in feriores, sed ipsos etiam legislatores suis legibus obligari. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ num. 23

§. Præclaræ Christi vir- tutes, & imperuestigabiles ipsius diuitiae.

In Christi humanitate omnes illas virtutes quas nos habere præcipit scriptit; vt ex ea velut exéplari illas trāscribere possimus. In Aduentali. conc. 3. Andreæ num. 21

Christus nè virtutes nobis asperæ & difficiles redderentur, eas omnes prius ipse molliores redderevo luit, in se ipso exercens. In Aduent. conc. 4. Nativitatis nu. 24

Christi charitas, Vide in verbo Christi erga nos amor.

Clementia Christi, perpenditur, & consideratur. 2. Quadrag. feria. 4. Dominicæ passionis num. 39

Christi humilitas, Consideratur & extollitur. 2. Quadrages. conc. in Cœna nu. 28

Christus est verum humilitatis exemplar. 1. Quadrag. Dominica. 2. fer. 3. nu. 21. &c. 23

Christi mansuetudo, Consideratur & extollitur in Aduent. concio. 2. Innocen-

Cinères.

Innocentium numero.4.

Quam mansuetè Christus respò debat his qui illum odio prosequē bantur. In Dominicali Dominicā. 27. post Pentecost conc. 2. num. 31.

Christi misericordia, consideratur & extollitur. In Dominicali Dominicā. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 42. vbi ex professo.

Christi obedientia, consideratur, & extollitur. In Aduentuali conc. 1. Andreæ num. 26. & ibi Dominicā. 1. post Epiphaniam conc. 4. nu. 32.

Obedientia Iſaac, singularis inter cæteras est obedientiæ Christi figura. 2. Quadrag. feria. 2. Resurrec-tionis num. 41.

Obedientia Christi quam perfe-c̄tissima 3. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 5. num. 15.

Obedientia Christi erga patrē quanta. 4. Quadrag. Dominicā in Passione feria. 4. nume. 11. vbi ex profess.

Christi cibus obedientia est. In Aduent. conc. 2. circuncisionis nu-me. 13.

Christi patientia, exaltatur & con sideratur. 1. Quadrag. Dominicā. 3. feria. 2. num. 23. & 1. Quadrag. Dominicā. 4. feria. 3. nu. 29. & 2. Quadrag. Dominicā in Passione feria. 4. num. 39. & 3. Quadrag. Domini ca. 4. feria. 3. num. 34. & in Aduen. conc. 2. Innocentium num. 4.

Ex Christo discamus habere pa-tientiam. 3. Quadra. Dominicā. 4. feria. 3. nu. 34. & in proprio Sancto

Circuncisio. 49

rum conc. 4. inuentionis Crucis nume. 16.

Cibi & potus intemperantia, & temperantia, vide gula,

Cineres.

Cineris ceremonia quare vtatur Ecclesia initio Quadragesimæ vi-de causas. 1. Quadr. cōc. ciner. n. 22. & 2. Quad. conc. Cinerum nu. 34. & 3. Quad. conc. Cinerū nu. 5. vsq; ad. 17. vbi plurimè adsunt cauſæ pro quo vide etiam 3. Quadra. Do-minica. 4. feria. 4. nu. 34. & 4. Qua drag. conc. Cinerum num. 16.

Cineres hi cur sint ex illis ramis palmarum qui præterita Quadragesima fuerunt benedicti. 3. Quadrag. conc. Cinerum num. 3.

Cineres super capita sua iniicie-bant patres veteris testamenti ad placandum Deum: & quare 3. Quadrag. conc. Cinerum num. 5.

Circuncisio.

Circuncidi voluit Christus , vt obediensiam paupertatem & hu-militatem docendo: superbiā & inobedientiam prosterneret . In Aduent. conc. 1. Circūcisionis nu. 1. & conc. 2. num. 12. & conc. 3. nu-me. 3. vbi latissimè.

Et vt nos spiritualem Circunci-sionem dōcerer. conc. 4. Circunci-sionis num. 8. Et vt nos à dura illa & molesta Circuncisionis lege li-beraret. In Aduent. conc. 1. Circun-cisionis num. 11.

D

Et propter alias causas quas adducit conc. 2. Circumcisio*nis* nu. 16 & conc. 3. nu. 15

Inter cetera Christi opera quibus eius humilitas magis eluet, fuit Circumcisio conc. 1. Circumcisio*nis* nu. 5.

Et in Circumcisione plusquam in ceteris operibus, peccati suscep*t*it similitudinem. con. 1. Circumcisio*nis* num. 6. & conc. 2. nu. 8. vbi late.

Cur in baptismo nunc, & olim in Circumcisione nomen imponitur. conc. 1. Circumcisio*nis* num. 22

In Circumcisione Christi magis quam alibi usquam diuinitas eius fuit abscondita. conc. 2. Circumcisio*nis* nu. 6

Cogitatio.

Spiritualis Circumcisio est etiam his temporibus, & erit usq; ad universali*s* iudici*m* dic*m* necessaria. c*c* 2. Circumcisio*nis* nu. 21

De hac spirituali Circumcisione, vide plura à nobis collecta verbo, appetitus, & verbo, carnis mortificatio.

De Circumcisione bonorum temporalium, vide verbo, bona temporalia.

Circumstantia, Humanorū actuum, vide verbo, opera, & operum Circumstantia, & conditiones.

B. Clara, Laudes, vide in communione Virginum conc. 4. nu. 27

Clausura.

Clausura omnibus sed præcipue virginibus est maxime necessaria. In Advent. conc. 1. Expectationis B. Mariæ nu. 25. & ibi conc. 4. Thomæ nu. 4.

Quod maximam clausuram habent virgines. In proprio Sanctorum. conc. 1. Incarnationis nu. 17. vbi latissime: & ibi conc. 2. Incarnationis nu. 17.

Clausura est optimum ad vitam da mala remediū. In Advent. conc. 4. Thomæ nu. 5.

Clementia. Vide misericordia, de mentia Christi vnde Christus.

Cogitatio.

Cogitationem nostram in re aliqua continere ab ipso difficulter, quam difficile. In proprio Sanctorum

Cognitio propria. Conciliū. Concio.

51

Autorum conc. 1. Ascensionis nu. 3.

§. Cogitatio mala.

Cogitationes malæ sunt fons malorum nostrorum: è contra vero cogitationes bona. 2. Quadrag. conc. Quinquagesimæ nume. 18. In Dominicali, Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. nu. 23

Qui vult nè ulterius peccata pro grediantur, statim eorum caput in cogitatione scindat: cogitationem protinus diuertendo ad Christum crucifixum. In proprio Sanctorū. concio. 2. Dedicationis Michaelis num. 4

Cogitationes malæ omni cura, & diligentia statim abigendæ sunt. In Dominicali, Dominica. 6. post Pentecost. con. 2. num. 5. & ibi Dom. 18. con. 2. nu. 27

Cogitationes malæ sunt fons & origo multorum malorum. In Dominicali, Dominica. 18. post Pe- tecost. con. 2. nu. 24

Cogitatio bona, vel verum cœlestium,
Vide verbo, contemplatio.

Cognitio propria:

Cognoscere seipsum summe necessarium est. In proprio Sanctorū. conc. 3. Petri & Pauli num. 11

Hæc propria cognitio, Dei est donum. In proprio Sanctorū concio. 3. Petri & Pauli nu. 2

Altissima cognitio est, se ipsum cognoscere. In Aduent. conc. 1. An. drcæ nu. 4. vbi late, & diffidit illa q

est. ibidem nu. 5. vbi late.

Magnum malum est vt ea cognitione quam Deus nobis, vt nos ipsos cognosceremus, dedit in aliorum peccatis cognoscēdis utamur. In Aduent. conc. 1. Iohannis Evangelistæ nu. 11

Colloquia cum bonis vel malis, Vide in verbo, contuersatio.

Comeffationes, Vide in verbo, gula.

Conceptio B. Mariae, Vide in verbo, Maria virgo.

Concilium.

In concilijs capitulis, & congregatiōnibus depositis passionib⁹, & partialitatibus publica utilitas est consulenda. 1. Quadrag. Dominicā. 4. nu. 13

Concio.

Conciones audire quam sit necessarium. In proprio Sanctorū. conc. 3. Ascensionis nume. 18. & ibi conc. 1. Assumptionis B. Mariæ nume. 14. & in Dominicali, Dominicā. 11. post Pentecost. conc. 1. nu. 10

Concionum nostri temporis exiguis fructus causa est obduratio, & obstinatio, ad quam hodie peccatores pertinuerunt. In coramuni Do-
ctrib⁹ conc. 4. nu. 9

Non sufficit, conciones audire sed requiritur custodire, & exequi ea, quæ in ipsis præcipiuntur, & dicuntur. In proprio Sanctorū conc. 12. B. Marie ad Nives nume. 19. vbi late optime & 12. Quadrag. Domi-
nica

Concio.

nica in Passione nume. 26. & feria.
4. eiusdem Dominicæ num. 32. &
3. Quadrag. Dominicæ in Passione
nume. 25.

Vt conciones cum fructu audiamus diuinum auxiliū exposcere debemus. In proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi nume. 28.

Peccatores conciones oderunt, quia in eis tanquam in speculo deformitates suas aspiciunt. In communi Doctorum conc. 4. num. 29.

Conciones audire signum est predestinationis. 2. Quadra. Dominicæ in Passione nume. 26.

Sepè popularibus & simplicibus hominibus conciones proficiunt: raro tamen primarijs, literatis, & Ecclesiasticis; & quare. 3. Quadra. feria. 2. Resurrectionis nume. 23.

Prædicationis fundamentū debet esse sacra scriptura. In Aduentuali conc. 2. Andreæ num. 7.

Qui conciones non audiunt, non exaudiuntur à Deo tempore mortis. 4. Quadrag. conc. sexagesimæ nume. 8.

Cóciones ex se sunt summè fructiferæ. 4. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 15.

Concione detersiores reddi, aut ex eis nullum fructum capere læthale signum est. 1. Quadrag. Dominicæ. 4. feria. 3. nume. 4. & in communi plurimorum martyr. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. nume. 20. In Dominicali Dominicæ. 22. post Pentecost. cōc.

1. num. 10. & conc. 2. nume. 12.

Conciones reddit in excusabiles peccatores. 4. Quadrag. conc. sexagesimæ nume. 16. & in communi plurimorum martyr. Euange. cum audieritis prælia &c. conc. 2. nu. 20.

Post concionem quid auditores debeant facere. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 6. & Dominicæ. 4. sequenti feria. 3. nu. 13. & 3. Quadra. conc. sexagesimæ nume. 12.

Ex concionibus fructum nolle capere quam grandis in Deum ingratitudo. In communi Euangelistarum conc. 2. nu. 6. Propter quā solet Deus à nobis auferre veros verbi diuini concionatores. Ibidem nume. 7.

Conciones audire ad. impetrandum fidem est necessarium. 3. Quadrag. conc. sexagesimæ num. 10.

Diabolus prætendit à concione nos auertere, & quod concionatori non credamus. 3. Quadra. Dominicæ. 3. num. 6.

Concionandi necessitas. 1. Quadra. Dñica. 4. feria. 3. & 3. Quadrag. Dñica. 4. feria. 3. nu. 6. & incommuni Euangelistarum conc. 1. num. 2.

Contra eos qui conciones non audiunt horribiles Dei comminationes. In Dominicali Dominicæ. 6. post Pentecost. conc. 1. nume. 5.

Homines ex eo quod diuinum verbū audire nolūt, sepe fidē amittere solent in Dominicali Dñica. II. post Pentecost. conc. 1. nume. 11.

§. Quo

S. Quo affectu & stu-
dio concionibus interesset; & quam
Diligenter ad ipsas accede-
re debeamus.

Ex indispositione audientium
solet concio non prodesse. In Ad-
uent. Dominica. 6. post Epiphaniā
conc. 1. num. 8

Ad conciones accedere animo
notandi concionatorem quam
magna peruersitas. In proprio San-
ctorum conc. 1. Assumptionis. B.
Mariæ num. 20

Ad cœlestem concionum Do-
ctrinam cum fructu, & utilitate au-
diendam pia affectio diuinę Doctri-
nę est necessaria: quæ cum Dei sit
donū iustitiae ab ipso petenda est.
In proprio Sanctorum conc. 1. As-
sumptionis Beatæ Mariæ. nume-
ri. 15. Hanc à parte affectionē habe-
re est signum valde manifestum
diuinæ prædestinationis ibidem
num. 17

Vt concionum cœlestis Do-
ctrina sine attentione, affectu, &
deuotione audiatur, in grauissimā
peccatorum pñam aliquando
Deus permittit. 3. Quadrag. conc.
sexagesimæ num. 5

In concionibus audiendis nobi-
lium negligentia optimè increpa-
tur. 3. Quadrag. Dominica in pa-
sione num. 28

Conciones Euangelicæ quo
spiritus feruore, & quanta reverē-
tia gaudio, auditate, & tremore

sunt audiendæ. 1. Quadr. conc. sexä
gesimæ nu. 12. & 1. Quadr. Domini
ca. 2. feria. 3. nu. 9. & 3. Quadra. Do-
minica. 4. feria. 3. num. 18. & in pro-
prio Sanctorū conc. 2. Philippi &
Iacobi nume. 13. & in Dominicali
Dominica. 4. post Pentec. conc. 1.
nume. 2. vbi ex professo & latissi-
mè & conc. 2. num. 22

Ignavia, qua ad conciones au-
diendas Christiani nunc accedunt
consideratur, & increpatur. In cō-
muni plurimorum marty. Euang.
Descendens Iesus de monte &c.
conc. 2. num. 2.

In concione quomodo audito-
res se debent habere. 1. Quadra. Do-
minica. 4. feria. 3. num. 11

Quia conciones pleriq; audiūt,
vt videant quomodo prædicetur,
non vt efficiant quod prædicatur:
ideo nullum ex cœlesti Doctrina
fructum percipiunt. Dominica. 3.
Aduentus conc. 4. nu. 21. Et ij ma-
ximam Dei verbo iniuriam irro-
gant. ibi num. 23

Quas in concione collegisti gē-
mas diligenter cura conseruare. In
Aduent. Dominica. 1. post Epiph-
ianiā conc. 4. num. 12.

Vt ex concione fructum vnus-
quisque percipiat, quod omnibus
prædicatur sibi id prædicari vnus-
quisq; existimet. In Dominicali
Dñica. 4. post Pascha. cōc. 4. n. 21

In affectione vel tepiditate qua
diuina verba audis cognoscitur ali
quomodo an sis iustus vel pecca-

Concionandi officium & dignitas

tor. In Dominicali Dominica. 4.
post Pentecost. conc. 1. nume. 9.

Ad hoc ut diuina eloquia diuinis
incordibus vestris efficiat ope-
rations maxima dispositione ad il-
la audienda accedendum est. In Do-
minicali, Dominica. 4. post Pente-
cost. conc. 1. num. 11. & ibi Domini-
nica. 18. conc. 1. num. 7

Maxima quiete & tranquillita-
te verbum Dei audiendum est. In
Dominicali Dominica. 4. post Pé-
tec. conc. 1. num. 16

Conciones aliquibus propter
suam malitiam magis nocet quam
prosunt. In Dominicali Dominica. 4. post Pé-
tec. conc. 2. num. 8.

Vt cōcio melius in cordibus ho-
minum imprimatur ieiunos ad eā
conuenire maxime conducit. In
Dominicali Dominica. 6. post Pen-
tecost. conc. 1. nu. 7

Qui ad audiendā cōcionē ab om-
ni inordinata affectione expeditus,
accedit, maxime deo placet. In
Dominicali Dominica. 6. post Pé-
tecost. conc. 1. num. 10

§. Mirabilis verbi diui- ni vis, efficacia, & potestas.

Verbū diuinū varios, & dissimiles
effectus profert iuxta varietatem
subiectorum in quibus seminatur.
In cōmuni cōfes. nō pontif Euāge.
Ecce nos reliquimus omnia &c.
conc. 2. nume. 25 & in Dominicali
Dominica. 17. post Pentecost. cōc.

2. nume. 14

Verbi diuini vis, efficacia, & po-
testas perpeditur; & consideratur.
1. Quad. Dominica in Paſſione fe-
ria. 2. nu. 2. & 2. Quadra. Dñica. 1. fe-
ria. 4. nu. 36. & Dominica Paſſionis
eiusdē Quadragesimē feria. 4. nu.
32. & fer. 5. sequēti nu. 19. & 3. Qua-
dra. conc. Sexagesimē nu. 18. & 4.
Quadr. Dñica. 1. feria. 4. nu. 32. & in
communi vnius mar. Euang. Amē
dico vobis conc. 2. nu. 30. & in com-
muni plurimo mart. Euang. desce-
dens Iesus de monte conc. 1. nu. 10.
& in Dominicali Dominica. 17.
post Pentecost. conc. 2. num. 25

Verbum diuinum, semini appri-
mē assimilatur. 3. Quadrage. conc.
Sexagesimē num. 7

§. De concionandi offi- cio; & insigni huius munera digni- tate, & difficultate.

Concionatorum munus est suo
exemplō & efficacib⁹ rationib⁹,
dulcedinem virtutib⁹ & saporem
conferre; quō illas homines libēter
exerceant. In communi Doctorū
conc. 1. nume. 3. Et reprehensionib⁹
peccatores commouere, vt à
misero suo statu exeant. In com-
muni Euangelistarum conc. 1. nu-
me. 11

Concionandi munus solus Chri-
stus meruit. In communi Docto-
rum conc. 2. num. 30

Concionandi munus non pro-
pria au&toritate suscipiamus; sed

Concionatoris conditions.

55

vocati, & tracti. Dominica. 4. Adventus conc. 2. nu. 16. Et prælati exspectando imperiū. In Advent. conc. 2. Stephani. nu. 14.

Adhoc concionandi munus bene exercendum plurimæ virtutes in concionatore simul concurrere debent. Dñica. 4. Adventus conc. 2. num. 17. vbi de huius muneris difficultate.

Concionatores cum sint Dei legati grandiveneratione digni sunt. In Aduēt. conc. 2. Stephani num. 4

Hoc munus iuuenibus non debet demandari. In Aduēt. conc. 2. Stephani nu. 13

§. De Cōcionatoris virtutibus, & conditionibus, ac de spiritu, intentionisq; rectitudine, & puritate necessaria in Ecclesiaste.

Concionatores hoc artificio vtā tur, vt peccatores prius reprehensione deterritos, postea mansuetudinis suavitate alliant. In proprio Sanctorum concio. 2. Ascensionis nu. 19

Concionatores specialiter dicuntur missi prædestinatis: & quare. In cōi Euangelistarū conc. 3. nu. 1

Non debent concionatores hoc munus præsumptuose usurpare: sed à Deo vocati. In cōmuni Euangelistarum conc. 1. nu. 7

Concionatores non dedignentur in parvis oppidis, & coram priuatis hominibus prædicare. In cō-

muni Euangelistarū. conc. 2. nu. 14

Concionatoris felicitas, vel ignominia non cōsistit in hoc quod turba multa eos sequatur, & laudet: sed in hoc quod vberrimus fructus ex eius doctrina percipiatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 2

Concionator diligenter & festinanter exequatur, & doceat ea, quæ ad salutem animarum spestant. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 31. & conc. 4. nu. 14. vbi latè.

Concionator semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitā amittat. In communi doctorum conc. 2. nu. 24. & in Dominicali, Dominicai. 19. post Pētecost. conc. 2. nu. 34

Concionator quas conditions habere debet. In communi Doctorum conc. 4. nu. 3

Concionatorem initio concionis petere gratiam quid sit. 1. Quadrag. conc. Cinerum nu. 3

Concionator Dei zelo accensus sine villa exceptione audacter reprehendere debet. 1. Quadrag. Dominicai. 1. feria. 4. nu. 13. &. 3. Quadrag. Dominicai. 3. feria. 3. nu. 39. & in communi Doctorum conc. 3. num. 16. & Dominicai. 2. Aduēt. concio. 3. nu. 13. & Dominicai. 3. Aduētus conc. 1. nu. 29

Concionatoribus euāgelicis maxima reverētia habēda. In proprio Sācto. conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ num. 20. pro quo etiā, vide. 1. Quadrag. Dominicai. 3. fer. 2. num. 7

D 4 Con-

Concionatoris conditiones.

Concionatores iuxta auditorum rationem debent prædicare. 1. Qua drag. Dominica. 4. feria. 5. nu. 19. & in Dominicali, Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 4

Concionator sigillatim singulos debet alloqui. 1. Quadrag. Dominica. 4. fer. 5. nu. 21

Concionator antequam ad suggestum accedat, Deifauorem instanter imploret. 2. Quadrag. Dñica. 3. nu. 2. rationem, vide nu. 6

Concionatores hodie multos esse, quam grande Dei beneficiū. 3. Qua drag. Dñica. 2. fer. 6. nu. 26. & in communi Euangelist. conc. 2. nu. 3

Concionator non vereatur vnā, eandemq; doctrinam sāpe referre, quando illa est valde utilis & necessaria. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. num. 12

Concionatores parum solent ex aliorum prædicatione proficere: & quare. Dominica. 4. Aduentus concio. 3. nu. 31

Concionatores vt prædicatione proficiant, curen̄t conformare opera sua doctrinæ quam prædicant. 1. Quadrag. Dominica in Passione nu. 12. & 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. nu. 23. & 2. Quadrag. Dominica in Passione num. 12. & 3. Quadrag. Dominica. 2. fer. 3. num. 5. & Dominica. 3. sequenti. fer. 5. num. 1. & Dominica. 4. sequenti. feria. 2. nu. 5. & feria. 3. eiusdem Dominicæ nu. 13. & 4. Quadrag. Dominica in Paf sonenu. 8. & in communi Docto.

con. 1. nume. 13. Ita vt poenitentiam quā prædicat ipse exerceat. In proprio Sanctorum concio. 4. Ioannis Baptiste num. 19. vbi latè. Ex huius defectu prouenit præsens Ecclesiæ catholice sanctorum penuria. 2. Quadrag. conc. Sexagesimæ. nu. 28 & in communi Doctorum conc. 3. nu. 27

Ex hoc etiā prouenit totius reipublicæ dissolutio. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. nume. 26. & in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalæ nu. 26

Ex hoc etiam ignari occasionem sumunt, vt de doctrina quæ prædicitur dubitent. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. nu. 4

Concionatoris finis quis esse debet. In Dominicali, Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 18. & in communi Euangelistarum conc. 1. num. 21. & in Aduentu conc. 4. Andreæ nu. 27. & in Dominicali, Dominica infra octauam Ascensionis. conc. 2. nu. 18. & 4. Quadrag. Dominica in Passione nu. 9

Vitium curiositatis in prædicatore summè odibile. In Dominicali, Dominica. 22. post Pentecost. concio. 1. num. 42

Concionatores qui vtuntur rhetorica humana & vana eloquentia, adulterant verbum Dei Dominica. 3. Aduentus conc. 1. nu. 30

Et iniuriam Euangeliō irrogant perniciosissimiq; sunt in Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam con-

Concionatoris conditiones.

57

cio.2. nume.4. vbilatè.

Concionatores vult Deus non loquaces sed factores. In communi Euangelistarum conc.1. nu.20

Concionatores tales esse debent quod possint dicere populo, seque re me. In proprio Sanctoru conc. 1 Matthæi num.27. & in Dominica li, Dominica.2. post Pentecost. concio.2. nu.19

Instanter & frequenter à Deo petere debemus; vt nobis elargiantur concionatores, qui ex corde, & spiritus feroore doctrinam euangelicam nobis prædicent. 3. Quadrag. Dominica.4. feria.3. nu.16

In concionatoribus austeras, & pœnitentia quam sit necessaria; vt sua prædicatio sit efficax. In communi Euangelistarum conc. 4. nu. 11. vbi optimè.

Concionatores non vtantur in concionibus rhetorica humana, & vana eloquentia. 1. Quadrag. conc. Sexagesimæ num.5. &.2. Quadrag. Dominica.1. feria.4. nume.32. &.3. Quadrag. Dominica.4. feria.2. nu. 5. vbi optimè, & feria.3. sequenti num.15. &.4. Quadrag. Dominica.1. feria.6. nume.10. Sed castis verbis, efficacissimis tamen vtantur. In communi Euangelistarum conc.2. num.10. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Bartholomæi nume.29. & in Aduent. Dominica.6. post Epiphaniam conc.2. num.2. vbi latè. & in Dominicali, Dominica.19. post Pentecost. & conc.2. num.32. & ibi

Dominica.22. post Pentecost. concio.1. nu.42

Concionatores Euangelici fortitudinem debent habere; hæc fortitudo in quo consistit. In communi Euangelistarum conc.1. num.24. & 3. Quadrag. Dominica. 3. feria.3. num.40

Concionatores prius discant bene vivere, quam bene dicere. In communi Doctorum conc.2. nume.31.

Et prius operetur quā prædicent, sicut Christus fecit. 3. Quadrag. Dominica.1. nu.3. & Dominica in Pascione sequenti num. 10

Concionatores quanto spiritu loqui debeant. In proprio Sæctorum conc.2. Philippi & Iacobi nu.13. & Dominica.3. Aduentus conc.1. num.29

Etsi in concionatore desit vitæ integritas, eius tamen doctrina magni facienda est. 2. Quadrag. conc. Sexagesimæ nu.29

In concionatores prædicantes ob suam tantum utilitatem, vide in communi Euangelistarum conc. 2. nu.23

Eos tantum concionatores, qui ornatae, sed sine spiritu prædicant, velle audire, est verbum Dei abominari. Dominica.3. Aduentus concio.3. num.3

Cum concionatores nunquam omnino desint, qui spiritu, miraculis, & rationum, ac bonorum operum efficacia prædicent: cur vniuersi populi meliores non redduntur?

D 5   vide

vide.3. Quadrag. Dominica.4. fer. 3.nu.6

Concionator super omnia charitatem, clementiamq; magnam erga pauperes habere debet. 3. Quadrag. Dominica, 3. fer. 5. nu. 6

Concionator curet ne seculari vanitate inficiatur. 3. Quadrag. Dominica, 3. fer. 5. nu. 5

Concionatores honoris Dei zelo prædicti esse debent. 3. Quadrag. Dominica. 4. fer. 2. nu. 2

Concionatores maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternalè seruandum tenentur. 3. Quadrag. dominica. 3. fer. 3. nu. 35

Non sufficit concionatorem sapientiam habere speculativam; sed requiritur ut sapiëtia practica, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit polleat. In cōmuni Doctorum conc. 3. nu. 4

Concionator veritatē audacter prædicet etiam cum vitę discrimine Dominica.2. Aduentus conc. 3. nu. 19

Concionator quando opus est voces magnas edat affectu plenas, Dominica.3. Aduentus conc. 1. nu. 28. & in Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 24

Concionatores qui pœnitentiæ vitam sibi elegerunt plus auditorū animos penetrat. Dominica.4. Aduentus conc. 2. nu. 14

Concionatores bonos & sapientes à nobis tollere est vnum ex majoribus spiritualibus Dei suppli-

cij. In Aduent.concio.2. Stephani nume.10

Vt concionatoris verba corda audientium vulnerent in eisq; impressionem faciant debent esse via omniq; spirituali virtute, diuinaque efficacia plena. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 16

Concionatores intelligant non oportere eos omne tempus consu mere in studio librorum mortuorum, sed illis summè conducere in libro vitæ qui est Christus per contemplationem lectitare. In Dominicali, Dominica infra octauā Ascensionis conc. 1. nu. 23

Maxima quiete & tranquillità te verbum Dei prædicandum est. In Dominicali, Dominica.4. post Pentecost.con.1. nu. 16

Ideo concionatores nunc exiguum fructum capiunt quia plures eorum non in nomine Christi sed in suo nomine retia laxant. In Dominicali, Dominica, 4. post Pē tecost.conc. 2. nu. 29

Concordia, Vide pax.

Concupiscentia, Vide luxuria.

Confessio.

Confessionis sacramentom facie, & excellens remedium. 1. Quadrag. Dominica.3. nu. 19. Et quam necessariū. 4. Quadrag. Dñi. 1. nu. 2

Vt non confiteamur peccata super omnia diabolus prætendit. 2. Quadrag. Dominica.3. nu. 14

Confessor, Coniuges, coniugium. 59

Nec à confessione omnium peccatorum verecúdia te deterreat, vide considerationes, & historias notatu dignissimas. 2. Quadrag. Dominica. 3. nu. 19. & 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. num. 21. & nu. 25. & 3. Quadrag. Dominica. 2. nu. 10. Contra hos vide etiam in Dominicali conc. 2. nu. 21. vbi euentum stundissimum narrat.

Contra eos qui confessionē non nisi se in anno faciunt, vide in Dominicali, Dominica in Albis, conc. 3. nu. 24.

Ante confessionem, conscientię examen necessariō est præmittendū. 3. Quadrag. sabbatho post Dominicam. 2. nu. 26

In cuius examinatione, & purificatione diutissimè, & sèpissime laborandum est. In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis nu. 14.

Hoc sacramentum hominibus, & non Angelis Deus commisit: nè homines villam excusationem habent. In proprio Sanctorum cōcio. 4. Petri & Pauli nu. 25

Confessio pura, & integra debet esse. In proprio Sanctorū cōc. 5. Eucharistiae nu. 23

Et humilis. In Dominicali, Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 23

Confessor.

Confessoris boni conditiones vide, & nota. 4. Quadrag. Dominica in Passione nu. 10. vbi latè: & in cōci-

plurimo. mart. cōnc. 4. nu. 3

Confessorem in imponendis penitentijs maxime prudentem esse necesse est. In Dominicali, Dominica in Albis conc. 3. nu. 27

Cum confessor aliquē absoluit, poenam æternam, quam peccator meruerat in temporalem mutat: quæ culpa iam dimissa luenda manet. In Dominicali, Dominica in Albis conc. 3. nu. 23

Poenitentes eligant confessores doctiores, & sanctiores. 1. Quadrag. sabbatho post Dominicam in Passione nu. 9

Absolutionis peccatorum potestas cur data sit hominibus. 1. Quadrag. Dominica. 1. fer. 6. nu. 9

Confidentia, Vide fiducia.

Congregations, Vide concilia.

Coniuges, cōiugium.

Coniuges in suo etiam statu; cor dis puritatem habere, & Deo seruire optimè possunt. In proprio Sancto. cōc. 3. Visitatio. B. Mariæ nu. 13

Coniuges, vt luxuriam & alia huiusmodi peccata vitent; summè se inuicem diligere debent. 3. Quadrag. sabbatho post Dominicam. 3. nu. 15. & in Aduent. conc. vna Agathæ nu. 19

Et mites suaq; adinuicē. 3. Quadrag. sabbatho post Dñicā. 3. nu. 21

Et cauere ne mutuo se exhorreat, 3. Quadrag. Dñica. 4. feria. 5. nu. 25

Et zelotipia carere. 1. Quadrag. sabbatho post Dñicam. 3. nu. 21

Ex

Ex coniugibus, mulier domestica negotia; vir externa curet. In Aduent. conc. 1. Incarnationis num. 4.

Maximam obedientiam, & reue rentiam vxores viris suis præstare debent. In Aduent. Dominica prima. post Epiphaniam concio quar ta. nu. 30.

Coniuges si bene matrimonio vñ fuerint, & ambo in officio per stiterint: propter illud beatitudinem consequentur. In Aduent. Do minica. 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 17. vbi ex professo.

De sobrietate, pudicitia, & hone state quæ debet esse in muliere nupta. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 19. vbi latissime.

Vt mulier pacem cum suo coniuge conseruet linguam suam silen tij fræno coerceat. In Aduent. Do minica. 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 26.

Viri magno honore habeat vxo res suas. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam concio secunda. num. 17.

Vxorem prudentem habere Dei donum est: & ab ipso summis pre cibus petendum. In Aduent. Do minica. 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 13.

Vt homo naturaliter coniugem suam diligeret, maximum fuit Dei artificium eam ex ipsiusmet costa subtrahere. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam concio quar

ta. nume. 18

Vult Deus ut vxor habeat suum coniugem in magistrum. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 24.

Vir non gubernetur à sua coniu ge nec ea dominetur. In Aduent. Do minica. 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 17.

Nisi adsit pax inter coniuges il lorum vita mors est. In Aduent. Do minica infra octauam nativitatis conc. 1. nu. 35.

Mulier vbi primum à suo coniuge recedit maximis exponitur pe ricolis. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 21.

In coniugatorum familia domi nus, seruorum, domina vero, ancil larum curam gerere debet: & fœmi na fœminea opera, vir vero virilia facere oportet. In Aduent. Domini ca. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 20.

Vxor ad pacem cū coniuge con seruandam curet omnino ne secreta viri sui manifestet. In Aduent. conc. vna Agathæ num. 21.

Cum matrimonio copulare fi lios suos patres curant; non at ten dant præcipue temporealem utilita tem: sed quod ad Dei ministerium & filiorum spiritualem salutem spectat. Quadrag. Dominica. 3. fe ria. 5. num. 10.

Vxor debet esse socia nō domina. In Aduent. conc. 1. Agathæ nu. 21.

In matrimonio conuenientius

est

est virū in omnibus fāminæ, quā
fēminam viro excedere.3. Quadr.
Dominica.3.feria.5.num.12.

Coniugia non amore filiorum,
sed libidinis intentione facta. Deo
odiosasunt, & plurimorum malo-
rum causæ in Aduent. Dominica.
2.post Epiphaniā conc.1. nume.
33.& conc.3.num.12.

Coniugia moliantur à senibus
prudentibus, non ab adolescenti-
bus. In Aduent. Dominica.2. post
Epiphaniā conc.2.num.36.

Quibus conditionibus quāren-
da sit vxor aut vir cum qua coniugia
celebrare studes. In Aduent.
Dominica.2. post Epiphaniā cōc.
1.num.36.vbi ex professo & conc.
3.num.14.

Maximum incommodum pro-
fici si videtur ex eo quod quis per-
uersorum parentum filiam ducat
in vxorem. In Aduent. Domini-
ca.2. post Epiphaniā conc.3. nu-
me.15.

Coniugalem statum Deus sua
authoritate & præsentia compro-
bavit. In Aduēt. Dominica.2. post
Epiphaniā conc.3.num.21.

Contra dominos, qui ancillas
suas ne matrimonio copulentur
prohibent vide in Aduent. Domi-
nica. 2. post Epiphaniā conc. 3.
nume.24.

Fundamentum & finis coniugiorum
vestrorum debet esse Dei
ministerium in Aduent. Domini-
ca.2. post Epiphaniā conc.4. nu-

mero.21.

Vir coniugium celebrare inten-
dens cōsideret magnam perfectio-
nis viri partem, ex bona mulieris
societate pendere in Aduent. Do-
minica.2. post Epiphaniā conc.
4.num.18.

Et quōd mala vxor nimis po-
tens est ad suum virum peruer-
tendum. In Aduen. Dominica.2. post
Epiphaniā conc.3. num.16.

Et sic in eligenda vxore, non ad
pulchritudinem: sed ad virtutem
eiūs attende. In Aduent. Domini-
ca.2. post Epiphaniā conc.4.nu.20

Vxor etiam cum coniugium ce-
lebrare vult, consideret quod viri
iniqui solent vxores suas peruer-
te. In Aduent. Dominica. 2. post
Epiphaniā conc.3. num.19.

Si matrimonium non Christia-
nis oculis inspiciatur est vna ex
grauiſſimis crucibus totius orbis.
In Aduent. conc. vnica Agathæ
nume.13.

Maxima diligentia in exquirē-
da bona vxore adhibenda est. In
Aduent.conc.vna Agathæ nu.16.

Coniuges maxima modestia &
sobrietate carnalibus voluptati-
bus fruantur. In Aduen.conc.vna
Agathæ num.22.

Matrimonium in remedium, &
in viam salutis institutum, & con-
cessum est hominibus: ipsi autem
in suam vertunt damnationem. In
Dominicali Dominica.2. post Pe-
tecost.conc.1.num.30

Vxo-

62 Conseruationis bñficiū. Cōsilij donū,&c.

Vxores attendant solam castitatem, in eis non sufficere. In Dominicali, Dominica.2. post Pentecost. conc.1. nu.3.

pōt. Euāgel. Ecce nos reliquimus, &c. conc.3. nu.12

Quō quis in maiori dignitate positus est; eō magis consilijs prudentiam & proborum eget. Dominica 4. Aduentus. conc.2. num.26. &c. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicali, cam.1. nu.10. & in Dominicali, Dominica.6. post Pente. conc.2. nu.14

Consilia hominum sancta impendre dæmon conatur. In Aduent. conc.1. Expectatio. B. Mariæ nu.7

Nunquam eos rerum vestrarum consiliarios adhibeatis quib[us] indigent: nam necessitas efficiet ut nō quæ conueniunt, sed quæ vobis grata sunt dicant. In Aduent. conc.2. Epiphaniæ nu.28

Deus est consilij amicissimus. In Aduent. conc.4. Epiphaniæ nu.24

Consilium prudentis quam utilitatem. In Aduēt. conc.4. Epiph. nu.24

Nè erubescas consilium ab alio petere. In Aduent. conc.1. Conuerſionis Pauli nu.31

Consilio sanctoris potius quam doctrii ducamenti. In Aduent. conc.1. conuerſionis Pauli nu.32

Consolatio.

Inter officia Christi ob quæ à patre æterno missus fuit, unum est, ut consolatoris munere fungeretur. In Dominicali, Dominica.3. post Pascha conc.2. nu.2

Ad consolandum afflitos, &c tribulatos, vide nonaginta duas rationes, in verbo, tribulatio, à nobis accurate

Conseruationis beneficium.

Propter conseruationis beneficium, quantum Deo debeamus. In Dominicali, Dominica.17. post Pētecost. conc.1. nu.32. & Dominica.3. Aduentus conc.2. nu.9

Conseruationis beneficium quā grande. In Dominicali, Dominica.2. post Pentecost. conc.2. nu.21

Consideratio cœlestium, Vide contemplatio.

Consilij donum, & de Consiliarijs.

Reges & Prælati negotia quæ magi momenti sunt absq[ue] multorum consilio non expediant. In Dominicali, Dominica.6. post Pentecost. conc.2. nu.13

Quam flulta sit eorum excusatio, qui dicunt, ira tanta inflammatus fui, ut consilium sumere non poterim. In Dominicali, Dominica.6. post Pentecost. conc.2. nu.13

Consilium ne petas ab homine malæ conscientiæ: te enim penitus perdet, licet pater tuus sit. In proprio Sanctorum cōc.1. Decollationis Baptiste nu.28

Viros esse qui consilium præbere possint maximum est Dei beneficium. In communī confessō. non

curatè collectas.

Conſuetudo, in bonis operibus, vi de opera.

Contemplatio, & meditatio diuinarum rerum.

Vt contemplationi Dei homo vacaret, Deus ipsum creauit: & cui minus incubit est, id propter quod fuit conditus. In proprio Sanctorū conc. 3. Assumptio B. Mariæ, nu. 37 & in Aduent. Dñica. 6. post Epiph. cōc. 1. nu. 20. & in Dominicali, Dñica. 5. post Pascha conc. 3. nu. 5. & ibi Dñica. 23. conc. 1. nu. 44. vſq; ad. 50.

Si contéplaremur profundè eter na illa gaudia, ardentissimo perfruē di ipsa desiderio flagaremus. In proprio Sanctorum concio. 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 22.

Ex contéplationis sanctæ studio plus ediscitur, quā ex mortuis librī In communi Docto. conc. 1. nu. 18

Non sufficit intellectu Dei perse ctiōnes cōfēplari, li postea voluntati focus non conceditur ut cū diligat. In communi Sanctorū mulierū, conc. 3. nu. 24. 8. & in Aduent. conc. 3. Inno centiū nu. 15.

Contemplationibus sanctis anima illuminatur, clarificatur, & ad Dei misericordias recipiēdas disponitur in cōmuni plurimo. mart. Euang. Deschendens Iesus de mōte; &c. cōc. 1. nu. 4. & in Aduent. conc. 4. Con ceptio B. Mariæ nu. 5. & in Aduenti conc. 3. Innocentium nu. 9. & in Dominicali, Dominicā. 8. post Pente

cost. conc. 2. num. 25

Nisi diuinæ contemplatiōis cœlesti ſomno ſopiti ſint homi nes, mundum ſine magno dolore re linquere non poterunt. in Aduent. conc. 4. Andreæ num. 21

Ad contéplationē excellētiārū Dei creature nos inuitat, & manu ducit 3. Quadrag. Dñica in Paſſione fer. 2. num. 15. & in proprio Sancto. conc. 2. Inuentionis Crucis num. 6

Contéplatio bonitatis, ſapietie, pul chritudinis, & potentie Dei; eſt pro priū hominiſ officiū. 3. Quadrageſ. Dñica. 4. nu. 17. & in Dominicali, Dñica. 5. post Pascha conc. 3. nu. 21.

Ob defectum contéplationis, & conſiderationis rerum diuinarum; tā frigidi ac tepidi in amore Dei ſu mus; ac ſi volutatē nō habereamus. In Dominicali, Dominicā. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 30. vbi aliqua dicit graibus referta ſentētijſ.

Vt contéplationi ſingulis diebus oēs cuiusq; ſtatus vacet, lieet flit vā rijs curis implicati, exhortationē vi de in cōi vnius mart. Euang. Amēn dico vobis con. 2. nu. 21. & in Dominicali, Dñica. 3. post Paſcha cōc. 1. num. 17. & in Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 22. & in Aduent. Dñica. 3. post Epiphaniāl. conc. 1. nu. 3.

Contemplatio dērebus diuinis queatū profitin communi con fess. non potif. Euang. S int lumi bi vestri &c. conc. 3. nu. 12. & quot quāmq; vberes pafuit ſructus. 2. Quadiſeptem. ſeptuag. ſunt in. 17. &c. 19.

Contemplatio.

&.29.&c.3. Quadra. Sabbatho post Dominicam Passionis nume. 9.& in communī vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.2. nume.16. vbi late:& in Aduent.conc.4.conceptionis B.Mariæ num.5.& Domina.4. Aduentus conc.4.nu.18

Contemplatio Dei assidua quā necessaria. In cōmuni vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.2. num.16. vbi latē & in proprio Sanctorū conc.2. inuentionis crucis nuine.18. & in proprio Sanctorū conc.2. Petri,& Pauli, nume.10

Contemplatio Dei,& conuersatio cum eo; quantā sit virtutis,& efficaciac.4. Quadra. Dominicā Resurrectionis feria.2.nu.9.& in Aduent.conc.4. Andreæ num.22.

Huius sanctae contemplationis laudes & utilitates vberesque fructus. In Aduent. Dominicā.2. post Epiphaniam cōc.2.nu.2. vbi late.

Dæmon maxime timet has sanctas contemplationes & sic ab eis diligenter nos abstrahere curat. In Aduent. Dominicā.2. post Epiphaniā conc.2.num.4.

Diuina mysteria quo magis cōtemplantur in maiorem admiracionem nos rapiunt,& maiora videntur: humana autem quo magis tractantur minora cernuntur. In Aduent. Dominicā infra octauam Natiuitatis conc.1.num.3.& conc.2. num.3.

Diuina mysteria non admiramur quia ea non contemplamur,

In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. nu. 6. vbi latissimè & conc.2.num.4.

Contemplatio rerum diuinarū quam spirituales reddit homines, In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. num.14

Hac contemplatione renouatur spiritus & corporales passiones reformatur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. nume.15.

Ex hac contemplatione cœlestium gustus; terrestriumq; tædiū dimanat. In Aduent. Dominicā.6. post Epiphaniam conc.1. num.21. vbi late & conc. sequenti vbi late.

Si quæ Christianis Deus contulit beneficia attenta animi consideratione perpenderent; hoc multū ad ipsorum sanctificationem conduceret. In Aduent.conc.2.purificationis B.Mariæ num.4.

Inter alia ob quæ optimum est mundum relinquere & ad religionem fugere vnum est, quia ibi ad diuinę contemplationi vacandum & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. In Dominicā. Ascensionis conc.1.num.24.

Vnus ex fructibus contemplationis & conuersationis cum Deo est hominem se ipsum vt abiectū peccatorē cognoscere & submissē se prosternere. In Dominicā.4. post Pētecost.conc.2.n.31.

Contemplatio,& meditatio Dei propter

propter temporalium rerum sollicitudinem, non omnino relinqua da est: etiam si alias talis sollicitudo in commodum proximi redundet in proprio Sanctorum conc. 1. assumptionis B. Mariæ num. 29. vbi late.

Quia contemplationi assiduè non vacamus, stupenda quæ pro nobis Deus operatus est, non admiramur. In communi virginum conc. 2. num. 4.

Ex hac contemplatione, vite reformatio depromitur. In communi virginum, conc. 2. num. 30.

Contemplationi vacandum est, etiam si non statim gustus percipiatur. 1. Quad. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 9.

Cœlestium desiderio non flagramus: quia nunquam ipsa meditamur. In Aduent. conc. 4. conceptionis B. Mariæ num. 6.

Vt contemplationi Dei vaces hominum frequentiam, & vrbium strepitum fugere debes, Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 15.

Cœlestem hanc animæ quietem, & somnum quanti Deus æstimet, Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 16.

Quantum malum sit seruos Dei in hac cōtemplationis cœlesti qui eis perturbare. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 17. & in Aduent. conc. 3. Innocentium num. 10.

Interdum contemplatio relinqua da est, ut misericordiae opera

exerceamus. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 30. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniā cōc. 1. num. 3. & nu. 7. vbi late.

Qui à mundi strepitu semoti in secreto aliquo loco Deo vacant; particularia beneficia à Deo accipiunt. In Aduent. conc. 4. Thomæ num. 3.

Ex orationis & contemplationis defectu omnes Christianæ reipublicæ miseriæ manant. In Aduent. conc. 4. Nativitatis nu. 22.

Contemplatio rerum diuinarū conuenientissime somnus appellatur. In Aduent. conc. 3. Innocentium num. 10.

Contemplatione comparatur innocentia in Aduent. conc. 3. Innocentium num. 11.

Si vultis à Diaboli temptationibus & alijs hostibus non superari & maximam fortitudinem comparare sanctis his contemplationibus & meditationibus intendite. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 2. num. 1. & Dominica. 2. conc. 1. numero. 4. vbi late.

Diuina mysteria non sunt à nobis coniunctim, velociter, & confuse consideranda: sed lenter, minutim, & diuisim. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 3. & num. 9. & conc. 2. nu. 8.

Amplificabitur hic locus ex verbo, oratio, vbi plura inuenies quæ huc spectant.

66 Contemplatio.

§. Contemplatiue vite, & actiuæ inter se comparatio.

Contemplatiua vita præstantior, & maioris meriti est absolute; quam actiuia. In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B. Mariæ num.28

Licet vita actiuia feruide exerceita præstantior sit, quam contemplatiua tepide; In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B. Mariæ num.29

Ab actiuia vita incipiendum: & ex hac ad contemplatiuam ascendendum est, non vice versa. In Dominicali Dominica.17. post Pentecost. conc.2. num.20. & ibi Dominica.4. post Pentecost. conc.1. num.20. & In Dominicali Dominica.5. post Pentecost. conc.2. num.23.

Contemplatiuam & actiuā vitā simul habere melius est; quā qualibet earum per se solā in proprio Sāctorū conc.3. Assumptionis B. Mariæ nu.33. vbi ex profeso. In utramque enim nos exercere pro tempore opportunitate est necesse. In Dominicali Dominica.17. post Pentecost. conc.2. nu.23. & Dominica.4. Aduentus conc.1. num.30. & in Aduent. Dominica.3. post Epiphiam num.8. vbi late.

Absq; contemplationis auxilio, actiuæ vitæ exercitia cum utilitate, & fructu non bene conservabuntur. In proprio Sanctorum conc.3. Assumptionis B. Mariæ

Conseruatio bona.

na.29. & in Dominicali Dominica. ca.5. post Pascha conc.3. num.10

Continentia, vide c. diffitas.

Contritio, vide pænitentia, vide confessio.

§. Conuersari cū Deo.

Cum Deo conuersari quam vtile, efficax, & necessarium. 4. Quadrag. Dominicā Resurrectionis feria. 2. num.8. & in Dominicali Dominica.17. post Pentecost. conc.2. num.27

Vt diuinā conuersatione fruamur non solum à malis hominibus verum etiam à bonis interdū recedendum est. Dominicā. 4. Advent. conc.2. nu.10

Quo quis magis cū Deo conuersatur tanto magis illum estimat & amat. In Dominicali Dominica. 4. post Pentec. conc.2. num.31

Reliqua que de conuersatione cum Deo dicenda esent colligimus verbo, contemplatio.

§. Conuersatio bona.

Conuersatio cum bonis quot bona causet. 3. Quadr. Sabbathio post Cineres num.6. & in proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli num.3; vbi latè.

Conuersari cū bonis & difficulter ab illis segregari magnū signū esse quod si bonus. 3. Quadr. Sabbathio post Cineres num.8.

Conuersatio nostra debet esse de Passione Christi, & de cœlestib[us]

re.

rebus: non de impertinentibus. 4.
Quadrage. conc. quinquagesimæ
num. 5. & in proprio Sanctorum
conc. 2. Inventionis crucis num. 10
& num. 17. vbi late.

Debet etiā esse de his rebus quę
nobis Deus præcepit operari. 4.
Quadr. conc. quinquagesimæ n. 8

Conuersatio cum bonis onerosa
est malis Dominica. 3. Aduentus
conc. 1. nu. 10. & in Dominicali Do-
minica. 5. post Pente. cōc. 1. nu. 25.

Bonorum societas, conuersatio &
familiaritas quam salubris. In Ad-
uent. conc. 3. Thomę num. 11. & In
Dominicali Dominica. 3. post Pē-
tecost. conc. 1. num. 25

Viris perfectis res est licita & me-
ritoria conuersari cum peccatori-
bus: secus non perfectis. In Ad-
uent. conc. 3. Thomę nu. 16. & in
Dominicali Dominica. 3. post Pē-
tecost. conc. 1. nu. 24

Si puros & castos nos conseruare
volumus, cū castis & puris conuer-
sandū est. In Aduent. conc. 3. Ioan-
nis Euangelistæ num. 21. vbi late &
In Dominicali Dominica. 3. post
Pentecost. conc. 1. nu. 26

Societas depravata est vna ex
efficacioribus occasionibus ad
peccandum. In Dominicali Domi-
nica. 22. post Pent. conc. 2. num. 24

§. Conuersatio mala.

Conuersatio cum malis quot ma-
la pariat. 1. Quadra. Sabbatho post
Cineres n. 4. & 1. Quad. feria. & Re-

surrectionis n. 21. & 2. Quad. Domi-
nica. 2. nu. 25. vbi latissime & Sab-
batho post eandem Dominicam
num. 13. & 3. Quad. Sabbatho post
Cineres numer. 6. & Dominica. 1.
sequenti feria. 5. nu. 16. & 3. Quadr.
Sabbatho post Dominicam. 2. n. 3.
& Dominica in Pässione sequenti
feria. 3. nu. 14. & 4. Quad. Dñica. 3.
fer. 6. n. 20. & in proprio Sanctorū
conc. 4. Petri & Pauli n. 2. vbi late
& in Aduēt. cōc. 3. Thomę nu. 13. &
ibi cōc. 3. Ioāni Euāgelistę. n. 24.

Cōuersatio seculariū fugiēda. 1.
Quad. Dñica. 1. num. 9. & Dñica in
Pässione sequenti feria. 5. n. 34. & 2.
Quad. Dominica. 2. num. 8. & Do-
minica. 4. sequenti nume. 2

Conuersatio mulierū super om-
nia fugiēda. 2. Quadr. Dominica. 1.
feria. 5. nu. 7. & in Dominicali Do-
minica. 11. post Pente. conc. 1. n. 28

Ex ea enim homines constantiā
& fortitudinē amittunt: molitięq;
& imbecillitatem acquirūt. In Do-
minicali Dominica in Albis conc.
3. nume. 21. & in Aduent. conc. 3.
Ioannis Euangelistæ num. 25

Conuersatio improborū omnino
cauenda, ne consortio illorū corrū
paris. In Dñicali Dñica. 2. post
Pascha conc. 1. nu. 20. & 3. Quadr.
Sabbatho post Dominicam. 1. nu.
10. & Sabbatho post Dominicam.
2. sequentem num. 4. & 3. Quadra.
feria. 3. post Dominicam Pässio-
nis numero. 18. & in proprio
Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli

num.2. vbi late & Dominica. 4. Aduentus conc. 1. nu.13. & in Advent. conc.3. Thomæ nume. 15. & in Dominicali Dominica. 11. post Pentec. conc.1. nu.27. & ibi Dominic. 22. conc.2. num.14. Conuersatio cum malis perfectis tantum vi ris ad malorum conuersionem licita est. In proprio Sæctorū conc. 2. Matthæi num.31. & in Dominicali Dominica.3. post Pentecost. conc. 1. num.24. & ibi Dominica. 24. conc.2. num.22.

Difficile est hominum confusitudine, & conuersatione aliorū hominum inuolutum, in virtute diu posse retineri. In Dominicali Dominica.3. post Pascha conc. 2. nu. 9. & Dominica.4. Aduentus conc. 3. num.24.

Conuersari cū malis est via qua in cōdemnationem quis deuenit. In proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli num.4.

Ab improborum conuersatione & consortio seiungi volunt iusti, non solum in hac vita sed etiā post mortem. In Dominicali Dominica in albis conc.3. num.30.

Colloquia prava quantum malum iustis inferant. In Dominicali Dominica.3. post Pascha conc. 2. num.9

Conuersatio hominum fugienda: quia nihil est quod hominē ita peruerat ut aliis homo Dominic. 4. Aduentus conc.1. nume.12. & in Aduent. conc. 4. Thomæ nu.3.

Qui otiosis conuersationibus Dæmoni aditus patefaciunt, pessimum exitum habent. In Dominicali Dominica.4. post Pascha cōc. 1. num.29.

Conuersatio carnalium hominum, super omnia fugienda In Dominicali Dominica.13. post Pentecost. conc.1. num.12.

Conuiuia.

Conuiuia secularia cauenda.2. Quadrag. Dominica.2. feria.5. nu. 10. & in communī virginum conc. 1. num. 4.

Conuiuia non dñnitibus, sed pauperibus paranda.3. Quadra. Domini. ca.2. feria.5. nu.21

In conuiuijs ordo seruandus. 3. Quadr. Dominica.4. num.35.

Conuiuiorum nostri temporis dissolutio execratur.3. Quadra. Dominica.2. feria.5. nu.19. & 4. Quadra. Dominica.4. num.35. & in proprio Sanctorum conc.1. Magdale. nae num.12. vbi latè

In conuiuijs Dei est saturitas & abundātia: in conuiuijs mundi fames & inopia. 3. Quadra. Domini. ca.4. num.38

In conuiuijs ampliores sumptus facientes quām eorum substantiæ & diuitiæ patiuntur, increpati. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc.1. num.32.

Plura quæ huc spectant vide in verbo gula.

Cor, vide verbo, amor §. circa illud pre

Correctio fraterna.

præceptum, Diliges Dominiū Deū
tuū ex toto corde &c.

Correctio fraterna.

Correctio fraterna est de iure di-
uino naturali. 1. Quadrag. Domini-
nica. 3. feria. 3. num. 9

Correctionis fraternæ suauem
quandam methodum omnino vi-
de. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3.
num. 16

Correctionis fraternæ præcep-
tum quando obliget. 1. Quad. Do-
minica. 3. feria. 3. num. 17

Correctio hæc prius secreto fa-
cienda & quare. 3. Quadr. Domini-
ca. 3. feria. 3. num. 19. &. 22.

Correctio hæc facienda est verbis
mitissimis, vide & nota. 3. Quadr.
Dominica. 3. feria. 3. num. 13

Præceptum correctionis frater-
næ potissimum obligat prælatos,
concionatores & patres familias.
3. Quad. Dominica. 3. feria. 3. nu. 35

Vt correctionem fraternam
quando fuerit necessarium exer-
ceamus. In communi confess. pon-
tif. Euangeli. Homo quidam per-
gic &c. conc. 1. num. 10

Correctionem indignanter fer-
re signum magnæ depravationis.
In proprio Sanctorum conc. 4.
Ascensionis num. 3

Et odio illam habere magnum
prognosticū est damnationis & ter-
ræ. In proprio Sanctorum conc. 4.
Petri & Pauli num. 9. &. 3. Quadr.
Dominica in Passione feria. 3. nu.

Creationis bñficiū. 69

8. vbi latè.

Oportet in correctione seruare
modum quem sacra scriptura nos
docuit. vide & nota in Dominica-
li Dominica. 17. post Pentecost.
conc. 2. num. 10

Correctionis necessitas. In Do-
minicali Dominica. 17. post Pente-
cost. conc. 2. num. 9

Crudelitas est correctione frater-
næ mederi proximi affectum.
In Aduent. conc. 1. Thomæ nu. 12

Fraternalis correctio & sancta ad
monitio est singulare remedij ad
proximos à spiritualibus morbis
sanandos. In Dominicali Domini-
ca. n. post Pentecost. conc. 1. num. 19

Quando non speratur emenda-
à correctione cœlandum. In Do-
minicali Dominica. 11. post Pent-
cost. conc. 1. num. 20

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, reprehensio.

Creationis beneficiū.

Quam facile Deus omnia crea-
uit. Dominica. 3. Aduentus conc.
4. num. 12

Per creationis opera homines in
Dei infinitè magnitudinis cogni-
tionem deuenire voluit Dens Do-
minica. 3. Aduentus conc. 4. num. 1

Creaturæ.

Creaturæ singulæ aliquas Dei ex-
cellencias nobis demonstrant: &
ad eascum contemplationē nos du-
cunt. 3. Quadr. Dñica in Passione

E 3 feria.

feria.2. num.15. & in proprio Sanctorum conc.2. Inventionis crucis nume.6.

Et sic non in ipsis tanquam in ultimo fine sistendum est; sed ex ipsis & per ipsas ad Dei amorem peruenientium. In communi Sanctorum mulierum conc.1. num. 4. vbi late: & in proprio Sanctorum conc.2. inventionis crucis numer.7.

Creaturæ omnes nos inuitant ut Deum diligamus & quomodo id faciant. In proprio Sanctorum conc.3. diei Sancti Pentec. num.11.

Licet ratnen adid sint facta militia tamen hominum ex creaturis retia sibi facit (illicitis earum rationibus se irretiendo) quibus creatorem deserent. In Advent. conc. 4. Andreæ num.20.

Creatura omnes Deo obediunt solus homo cōtradicit. In proprio Sanctorum conc.2. diei Sancti Pentecost. nume.7. & in Advent. Dominica.4. post Epiphaniam conc. 1. numer.37. & in Dominicali Dominica.4. post Pentecost. conc.2. num.25.

Creatura sunt scalæ per quas homo ad infinitæ bonitatis & potentiarum Dei cognitionem ascendat. Dominica.3. Adventus conc. 2. nume.13.

Credere, vide fides.

Crudelitas, & crudeles, vide verbo, misericordia §. immisericordes & crudeles erga proximos.

Crux.

Crucis via cur quibusdam aspera, & alijs suavis videatur. In communione vnius marty. Euang. si quis vult venire post me. &c. conc.2. num.6

De hoc vide plura in verbo tribulatio.

Crux Christi diuinam virtutem à corpore Christi accepit. In proprio Sanctorum conc.2. Inventionis crucis num.22

Crucis Christi beneficium quā grande in proprio Sanctorū conc. 2. inventionis crucis nume.23. vbi late: & ibi conc.3. num.17

Crucem suam adoratione, quæ ipse Christus adoratur; honori voluit: & quare. In proprio Sanctorum conc.2. inventionis crucis nume.27

Et quod maxima sit veneratio ne dignissima, vide in proprio Sanctorum conc.2. Exaltationis crucis nume.7

Crucem suam in qua tot affetti est iniurijs, Christus exaltationem appellat: & quare. In proprio Sanctorum conc.3. inventionis crucis num.14.

Crucis beneficio quam ingratifi mus. In proprio Sanctorum conc.3. Inventionis crucis num.17 vbi late.

In crucis cathedra Christum tā quam magistrum, & doctorem possum contemplemur; & eius le-

ctio-

Cupiditas.Curiositas.Debitor.Desideria. 71

Etionem bis in die, mane, & vespere audiamus. In proprio Sæctorum conc. 4. Inventionis Crucis nu. 19

Crucis signum apud complures orbis nationes multo ante mundi redemptionem permagni fuisse aestimatum. In proprio Sæctorum conc. 2. Exaltationis Crucis nu. 3

Crucis fructus est gloria. 3. Quadrag. sabbatho post Dominicam. 1 num. 21

Cultus Dei, Vide adoratio.

Cultus sanctorum locorum, Vide latera. S. in verbo, sacræ loca.

Cupiditas.

Cupiditas omnium malorū fuit initium. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 17. & in Dominicali, Dominicæ. 2. post Pentecost. conc. 1. num. 21. & ibi Dominicæ. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 1. & 10

Cupiditas verum temporalium, Vide potissimum in verbo, bona temporalia; vide etiam, avaritia, & diuitiae.

Curiositas

Curiositas fuit principium perditionis mundi. In proprio Sanctorum concio. 1. Dedicationis S. Michaelis nu. 8.

Intellectum nostrum oportet deuinisci ne curiosa seire curet: postea enim ad necessaria percipienda inhabiliſtemanet. In Advent. Dñica. 5. post Epiph. cōc. 1. nu. 4

D. *Annatorum pena*, Vide infernus.

Debitor.

Debitorem inopem, & non habentem quod persoluat opprime recarcere, vel alio modo peccatum est mortale. 3. Quadrag. Dominicæ. 1. iii. 12

Defunctorum exequia, Vide mors & mortuorū suffragia & exequiæ.

Delicia, Vide bona temporalia.

Demon, Vide diabolus.

Desideria sancta.

Desideria & proposita bona quā parum profint nisi quis ea opere compleat, in communi confes. nō pontif. Euang. Sint lūbi vestri, &c. conc. 2. nu. 17. & 3. Quadrag. Dominicæ. 4. feria. 5. nu. 6. & in Dominicali, Dominicæ. 19. post Pentecost. conc. 1. nu. 8. & 13

Desideria sancta, & bonæ inspirationes non sunt alijs reuelandas. In communii sanctorum mulierū. conc. 1. nu. 19

Desideria feruida iustorum quā grata sunt Deo. In communi Dedicacionis Ecclesiæ conc. 1. nu. 12

In his feruidis, & sanctis desiderijs plus consistit perfectio vita Christianæ, quam in summa operum perfectiorū. In cōi Dedicacionis Ecclesiæ conc. 1. nu. 13

Desiderium Dei est felix, saufumq; principium ad inueniendā

Detractio.

diuinam gratiam. In communi Dedi-
cationis Ecclesiarum conc. 2. num. 5.
& est mirabilis dispositio ad reci-
pienda Dei dona. In Dominicali,
Dominica in Albis conc. 2. nu. 2

Desiderium ardentissimum vi-
dendi Deum debet esse in nobis.
In communi Sanctorum conc. 4.
Funerali nu. 28

Desideria bona habentibus nun-
quam deest, in quibus rebus ea exerce-
centur. 2. Quadragesima. Dominica. 3. fe-
ria. 6. nu. 14

Qui desideria sancta propter ali-
quod impedimentum non potue-
runt adimplere, illa etiam Deus ma-
gnificat & remunerat. 2. Quadragesima.
Dominica. 3. feria. 6. num. 16. & in
Aduentus concilio. 1. Andreæ nume-
ri. 28. & 3. Quadragesima. Dominica. 4. fe-
ria. 5. nu. 7

Desideria nostra diligenter exa-
minanda: ne decipiamur existi-
mantes virtutem esse, quod vere
non est. Dominica. 3. Aduentus
conc. 4. nu. 1

Qui efficaciter desiderant effice-
re aliorum bona opera: partici-
pes sunt meriti illorum operum. 2.
Quadragesima. Dominica. 2. feria. 6.
num. 12

Desideria boni efficacia ac viua
maximæ dignitatis, excellentiarum,
& utilitatis sunt. In Dominicali,
Dominica. 4. post Pentecostes. conc.
1. num. 5

Desideria & proposita sancta
assiduo renouanda, & ad memoriam

reuocanda sunt. In communi Apo-
stolorum. conc. 4. nu. 7

Desiderium boni communis col-
laudatur in sacra scriptura. In Do-
minicali, Dominica. 11. post Pente-
cost. conc. 1. nu. 2

Bonis propositis non fidendum
In proprio Sanctorum. conc. 2. na-
tivitatis B. Mariæ nu. 16

Multi sunt qui ægritudine vel la-
bore oppressi desideria bona edūt,
& finita ægritudine vel labore ab
eis retrocedunt. In Dominicali,
Dominica. 18. post Pentecostes. conc.
2. nu. 10

Desideria prava, exequi posse ma-
gnum est Dei supplicium. 4. Qua-
dragesima. conc. in Coena nu. 12

Desperatio, Vide spes, & fiducia.

Detractio.

Detractio quam graue peccatum.
1. Quadragesima. Dominica. 3. feria. 4.
nu. 24. & 2. Quadragesima. Dominica. 3.
feria. 4. num. 6. & 3. Quadragesima. ca-
dem feria. nu. 2. & 4. Quadragesima. Do-
minica. 3. feria. 4. nu. 7. & Dominica
in Passione sequenti feria. 6. nu.
11. ubi latè: & in proprio Sanctorum
conc. 1. B. Mariæ ad Nives nu. 2

Hoc vitium quam perniciosum
& irremediabile sit. 2. Quadragesima.
Dominica. 3. feria. 4. nu. 6

Et quam vniuersale & commu-
ne in Dominicali, Dominica. 22.
post Pentecostes. conc. 2. nu. 22

Detractio inter omnia peccata pec-
cualiter dicitur Deo odibilis: &
quare

quare.3. Quadrag. Dominica.3. feria.4. nu.1. & .4. Quadrag. Domini ca in Paſſione feria.6. nu.11

Detractio de seruis Dei, & de ecclieſtaſticis, adhuc multo magis eſt Deo odibilis.3. Quadrag. Dominica.3. feria.4. nu.5. & .4. Quadrages. Dominica.3. fer.4. nu.4

Detractio quæ ſit contra præla-
tos non eſt contra homines tantu-
m, ſed contra iſum etiam Deum. 3.
Quadrages. Dominica.3. feria.4.
num.5

Cum detrahitur de aliquo iniu-
ſte pro huius innocentis conſola-
tione, vide conſiderationes.3. Qua-
drag. Dominica in Paſſione fer.3.
num.32. & nu.35

Cum detrahunt aliqui de tuis
bonis operibus; patientiam habe-
nam illa detractione ſuperfluum
operis collimatur, & vanagloria au-
ferunt, & Deus propter hanc pa-
tientiam singularibus te afficiet be-
neſicijs. In proprio Sanctorum
conc.1. B. Mariæ ad Niues num.9.
vbi optimè.

Si cum detrahitur de te taces;
Deus pro te reſpondebit. 3. Qua-
drag. feria.5. Dominicæ Paſſionis.
nu.32. & quia illi non ſe defendunt
ſuam cauſam, vt propriam Deus ſu-
ſcipit. In proprio Sanctorū conc.
1. B. Mariæ ad Niues, vide, & nota.

Detrahere viro iuſto, & bono,
eſt detrahere auctori ipſius boni,
qui eſt Deus. In proprio Sanctorū
conc.2. Assumptionis Beatae

Mariæ num.20

Propter detrahentium murmu-
rationem ab incepto bono opere
deficere, ſignum eſt imperfeccio-
nis. In proprio Sanctorum conc.2.
Matthæi nu.33

Ne quis contristetur ex eo quod
ſua bona opera detrahuntur & vi-
tio veituntur, conſideret non de-
fuſiſe infernales linguaſ quæ in san-
ctissimis Iefu Christi operibus de-
fectum eſſe iudicari.4. Quadrag.
Dominica.3. nu.11

Detractio de Eccleſtaſticis quā
pernicioſa. In Aduent. Dominica
4. poſt Epiphaniam conc.1. nu.33

Quando detractores ſunt viri
magnates illa detractione maxime
pernicioſa eſt. In Dominicali, Do-
minica.3. poſt Pentecoft. concio.1.
num.27

Ab hac detractionis infirmitate
nullus fanabitur, niſi prius ab il-
lorum congreſatione qui detra-
hēdi ſunt occaſio ſeparetur. In Do-
minicali, Dominica.11. poſt Pente-
coſt. conc.2. nu.21

Detractionis vitium licet omni-
bus ſit commune frequentius in
fœminis reperitur. In Dominicali,
Dominica.22. poſt Pentecoft,
conc.1. nu.25. & .28

Detractores.

Detractoribus quā acerbis vultu
& verbis teneamur reſpondere. 2.
Quad. Dñica.3. feria.4. nu.18. & .3.
Quadrag. eadem feria nu.8

Detractores solum considerant defectus, & negligentias proximorum, non suas. 2. Quadrag. Dominica. 2. nu. 20. & Dominica. 3. fer. 4. num. 10.

Vt à detrahentium linguis nos defendamus remedia, vide. 2. Quadrag. Dominica. 3. fer. 4. num. 12. & num. 14.

Detractores defectus proximorum manifestant; & eorum virtutes silent. 2. Quadrag. Dominica. 4. fer. 6. num. 5.

Detractores cum famam proximorum obscurare intendunt, iam prius animam suam denigrarunt. In proprio Sanctorū conc. 3. Ioannis Baptiste nu. 14. &c. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 3. nu. me. 33. & in proprio Sanctorum concio prima B. Mariæ ad Niues nume. 2.

Detractores cum famam proximorum furentur latrones sunt. 3. Quadrag. Dominica. 3. nu. 15.

Qua via detractores proximum infamant; eadem permittit Deus detractores infamari, & eum de quo detrahunt honorari. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 4. nu. 11.

Qui detractores audiunt crudelissimi sunt: & quare. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 4. nu. 9.

Detractores singulari supplicio Deus puniit: qua vide. 4. Quadrag. Dominica in Passione feria. 6. nu. 11. & in proprio Sanctorum cōc. 1. Inventionis Crucis nu. 24.

Detractores són trinchantes del diablo. In communī Dedicationis Ecclesī conc. 2. nu. 23.

In detractores & maledicos horribilis Dei cōminatio. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthati nu. 34.

Seruis Dei nunquam defunt detractores quia hac contradictionis via in celum itur. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ nu. 18.

Detractores non tantum ipsi iniqua loquuntur, sed alias etiam linguis peruersas diligūt, vt ab eis iniqua audiant. In proprio Sanctorū conc. 4. Visitationis B. Ma. nu. 19.

Detractor quam nocivus sit. In Dominicali, Dominica. 2. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, linguaces & ex verbo, silentiū.

Deum esse naturali lumine potest cognosci. In proprio Sanctorū conc. 1. Trinitatis nu. 6. &c conc. 3. sequenti nu. 5. quibus locis adducit ratioes naturales ad id ostendendū

Deum esse negare quanta sit stultitia. In proprio Sanctorū conc. 4. Petri & Pauli nu. 18. &c in Aduēt. conc. 4. natuitatis nu. 3.

Omnis Dei cognitione quam ex his visibilibus habemus est nimis imperfecta. In proprio Sanctorum. conc. 4. Petri & Pauli nu. 20.

Deus ex malis nouit sapissime bona deducere. In proprio Sanctorum

Dei attributa.

75

rum conc.3. Icannis Baptista nu.5
&.2. Quadrag. Dominica in Ramis
nu.11. & in Advent.conc.1. Expe-
tationis B. Mariæ nu.2

Deum magis cognoscit qui plus
illum diligit. In proprio Sancto-
rum conc.2. Visitationis B. Mariæ
num.18

Vnde hęc Dei notitia affectiuā,
& delectabilis non est in peccato-
ribus etiā si habeat fidē. In proprio
Sancto. conc.2. B. Mariæ nu.19

Deus vbi inuenitur.1. Quadrag.
Dominica in Passione fer.2. num.
10. &.3. Quadrag. eadem feria nu.
17. & in communi Sanctorum mu-
lierum conc.1. nu.8

Deus à multis inuenitur absque
eo quod quæratur: ab alijs autē in-
uenitur: quia illū quærunt. In com-
muni Sanctorum mulierum, conc.
4. num.7

Deum quærere & viam qua ad
ipsum peruenitur inuestigare, de-
bet esse continuum nostrum & ar-
dens desideriū. In communi San-
ctorum mulierum concio secunda
num.2

Deus quam plenē & perfectissi-
mè habet omnes boni amici condi-
tiones. In communi Apostolorū.
conc.2. num.21. vbi latissime & ex-
professo & in Dñicali fer.4. in Li-
tanij maioribus conc.1. nu.11

Dei absentia maximè sentien-
da.1. Quadrag. sabbatho post Ci-
neres nu.2. Quam non sentire per-
niciosissimum est. In Dominicali,

Dominica .4. post Pascha concio
2. num.13

Deum exire est se communicar-
e.1. Quadrag. conc. Septuageſimē
num.8

Deus talis erga homines se ostē-
dit, quales ipsi erga Deum se pra-
bent.2. Quadrag. feria.2. Resurre-
ctionis nu.21

Deus habet omnes boni amici
conditiones. Latissimē id probat.
In Advent.conc.4. Ioannis Euan-
gelistæ nu.2. vsq; ad, 17

Non sufficit Dei cognitionem
speculatiuum habere: sed practica
etiam est necessaria. In Advent. cō-
cio.1. Epiphaniæ nu.17

Deo quam maxime conueniat,
esse hominum dominum. In Do-
minicali, Dominica.14. post Pen-
tecost.conc.1. nu.3. &.4

Dei amor, Vide verbo, amor. §.
amor Dei erga nos.

§. Dei attributa & infi- nitæ perfectiones & ex- cellentia.

Deus suapte natura infinitas per-
fectiones in se continet. In Domi-
nicali, Dominica.17. post Pente-
cost.concio secunda.nu.34. & Do-
minica.1. Adventus conc. 2. nu.2.
vbi late.

Deus solus essentialiter viuis di-
ci potest. In proprio Sanctorum,
concio quarta. Petri & Pauli, nu-
meas

Deus

Deus solum est ex se & ex sua natura immortalis. In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis nu. 6

Dei bonitas adeo excellens est ut quod nobis utilius est id sibi gloriosius esse duxerit. 3. Quadrages. Dominica. 1. feria. 6. nu. 2

Deiustitia Dei, vide litera S. verbo, supplicia Dei.

De Dei misericordia, vide verbo, misericordia. §. misericordia Dei erga nos.

Dei auxilia, vide litera A.

Dei beneficia, vide litera B.

§. Dei existentia in rebus.

Deum esse in omnibus rebus per essentiam, praesentiam, & potentiam quid sit, explicat. In Advent. concio Conceptionis B. Matri nu. 10. vbi late.

Deum praesentem esse semper in qualibet actione considerandum est. 3. Quadrages. Dominica. 3. nume. 18. Et quod omnes nostras cogitationes & verba attentissime speculatur ibi nu. 30

Dei fructus, Vide beatitudo.

Dei prouidentia, & gubernatio, vide verbo, prouidentia Dei.

Deo seruire, & Dei seruitus, vide litera S.

Dei supplicia, Vide verbo, supplicia.

Dei vocatio, & inspiratio, vide verbo, vocaciones diuinæ.

Desertum, Vide, solitudo.

Diaboli tentationes, Vide in verbo, tentatio.

Diabolus licet non possit in animæ substantiam & essentiam introire, nec ipsam attingere: plurimos tamen in ipsa effectus proferre & strages efficere valet. 2. Quadrages. Dominica. 3. num. 9. & in proprio Sanctorum fer. 2. Pentecost. conc. 3. nu. 14

Diabolus animabus præcipue intendit officere. 2. Quadrages. Dominica. 3. nu. 11

Diaboli cum alicuius hominis dominantur non animam tantum, sed & corpus & omnes eius potestas pervertunt. 3. Quadrages. Dominica. 3. nu. 3

Dæmon totis viribus conatur hominem sibi similem efficere: superbum scilicet, auarum, &c. & quomodo hoc efficit. vide & nota. 3. Quadrages. feria. 5. cænæ Domini, num. 11

Dæmon cur tentator dicatur. 4. Quadrages. Dominica. 1. nu. 29

Dæmon quo præmio remunerat suos seruos. 4. Quadrages. Dominica in Passione seria. 4. nu. 19

Dæmones maiorem adhibent diligentiam in temptatione iustorum & monachorum, quam aliorum. In communii confess. pontif. Evangel. Homo quidam peregrinè, &c. conc. 1. nu. 8. & in communii Virgini num conc. 1. nu. 33

Diligentia.

Dæmones ad nostrum exercitium in mundo Deus reliquit. In proprio Sanctorum conc. 3. Exaltationis Crucis nu. 14

Diabolus plurimis astutijs & fallacijs conatur sancta hominum consilia impedire. In Advent. cōc. 1. Expectationis B. Mariæ nu. 7

Diabolus immenso onere suos vexat, & opprimit. In Dominicali, Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 1

Diabolus est illusor & subsannator noster. In Dominicali, Dominica. 23. post Pentecost. concio. 2. num. 9

Diffidentia, Vide fiducia.

Dignitates, Vide prælaturæ.

Dilectio Dei & proximi, Vide amor.

Dilectio inimicorum, Vide inimicus.

Diligentia.

De diligentia adhibenda in his quæ ad seruitium Dei spectant, & in peccati diuortio , vide pigritia, vbi omnia simul collegimus.

Diligentia de salute animæ, vide, animæ salus.

Diligentia in rebus temporalibus & spiritualibus, vide verbo, bona ecclesia & bona temporalia.

Diligentissime debemus contēdere ut peccatores salutem spiritualem consequantur. In Dominicali, Dominica. 11. post Pentecost. conc. 2. nu. 8. Vbi late, & ibi Domi-

Discordia

77

nica. 15. conc. 2. num. 9

Confusio magna est cont. pluri- ri diligentiam quam plurimi in ef- frænatis appetitibus explendis ha- bident; & segnitiem, qua qui Deo ser- uiunt virtutes operantur. In Do- minicali, Dominica. 15. post Pente- cost. conc. 2. num. 11. & in Advent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ nu- me. 19. & Dominica. 1. Advent. cō- cito. 3. num. 17. & 1. Quadrag. Do- minica. 1. fer. 4. nume. 6. & 3. Qua- drag. Dominica. 1. fer. 6. num. 15. & in communī Sanctorum mulierū conc. 3. num. 19

Saltim tanta diligentia adhibea- tur in æternis comparandis quan- ta in caducis adipiscendis. In Do- minicali, Dominica. 8. post Pente- cost. conc. 2. nume. 27. & 30. vbi ex professo & ibi Dominica. 20. conc. 1. nu. 44

Discordia.

Discordia est vna ex rebus, que Deo magis odibilis est in proprio. Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptis- tæ num. 16. vbi late.

Ad discordias euitandas singula- re remedium, vide & nota. 3. Qua- drag. Dominica. 1. fer. 6. nu. 13

Discordia nostra inter proxim- mos est causa propter quam tot vi- etorias à nobis reportat diabolus. In communī Apostolorum conc. 3. num. 19

Discordia plurimorum malorū fons & origo. In proprio Sancto- rum

rū conc. i. Ioannis Baptiste nu. 17.
Plura quæ hūc spectant vide
verbo, pax.

Diuitiæ.

Plura quæ hūc spectant vide
verbo, bona temporalia: quem lo-
cum consule.

Diuitiæ impediunt verbi diui-
ni effectum. i. Quadra. conc. sexa-
gesimæ num. 33

Diuitijs voluntas nostra non fa-
tiatur, sed sitis clementum suscipit
t. Quad. Dominica. 3. feria. 6. nu. 24

Sicut diuitiæ homines reddunt
immanes & tyranos: sic pauper-
tas mansuetos. i. Quadra. Domini-
ca in Ramis nu. 29

Diuitias contépserunt & relique
runt plurimi philosophi. In com-
muni confes. non pontif. Euang.
Ecce nos reliquimus omnia &c.
conc. i. nu. 21. & in Advent. conc. i.
Epiphaniæ num. 14

Diuitiarū abundantia fugienda.
2. Quadra. Dominica. 1. nu. 33. & 3.
Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 5
& in communī confes. non Ponti.
Euang. Ecce nos reliquimus om-
nia &c. conc. i. nume. 9. vbi latè &
ibi conc. 2. num. 12

Diuitias ex se neg; bonas nec
malas: sed tales esse quales vnuſ-
quisq; ipſis vſus fuerit. 2. Quadra.
Dominica. 3. feria. 6. n. 2. & . 4. Qua-
dra. conc. sexagesimæ num. 30

Diuitiæ quot malorū sint occa-
ſio. 3. Quadr. conc. sexagesimæ nu-

29. &c. 3. Quadrage. Dominica 1. fe-
ria. 5. nu. 5. & in communī confes.
non pontif. Euang. Ecce nos reli-
quimus omnia & conc. i. num. 9. &c
In Dominicali Dominica. 13. post
Pentecost. conc. 2. num. 29

Diuitiæ in vita dulces videntur:
in morte sunt amarissime. 3. Quad.
conc. sexagesimæ num. 31

Diuitiæ in maiori necessitate Do-
minū suū non adiuuāt sed derelin-
quūt. 3. Quad. Dñica. 2. feria. 5. n. 9.
& . 4. Quad. cōc. sexagesimæ nu. 30.
& in communī confes. non pontif.
Euāg. Ecce nos reliquimus omnia
con. i. nu. 10. & ibi conc. 2. num. 12

Cōtra diuitiarum nimia solitu-
dinē collegimus nouē rationes lite-
ra. b. in verbo bonorū temporaliū
nimia solitudo, & ibi, §. rationes
&c. inuenies quadraginta octo ra-
tiones ad coimmouendū homines
ad diuitiarum contemptum.

Diuitias abūdātius consequitur,
qui illas fraudibus, & malis nego-
ciationibus non procurat. 3. Qua-
drag. Dominica. 4. num. 21

Diuitiæ sunt instrumentum, qui
bus homo vires, ad satisfaciendum
suis appetitibus accipit. In Dñicali
Dñica. 2. post Pentec. cōc. 1. nu. 24

Plurimi diuitias profanè dispen-
dunt nō aduertentes, rationem de
eis reddituros esse. In Dñicali Do-
minica. 8. post Pentec. conc. i. n. 21

Diuitiæ à Christo iniquitates ap-
pellantur, quia frequenter iniquita-
te cōparantur, & ad illā alliciūt. In
Domini-

Dominicali Dominica. 8. post Pē. 1.
t.conc. 2. num. 40.

Diuitiæ hominē à Deo auertunt,
In Dominicali Dominica. 13. post
Pentec. conc. 2. num. 31.

Diuitijs tāquā anciliis iustus im
perat. peccator seruit. In Dominica
li Dominica. 14. post Pente. conc.
1. nu. 38. & conc. 2. num. 19.

Diuitiæ ipsiis diuitibus, neque
in vita, neque in morte proflunt.
In Dominicali Dominica. 14.
post Pentecost. conc. 2. numer. 10.
vbi late.

Diuitiæ homines exceçant. In
Dominicali Dominica. 22. post Pē
tecost. conc. 1. num. 60.

Quam vanum sit fiduciam in
diuitijs collocare. In Dominicali
Dominica. 23. post Pentec. conc. 2.
num. 4 vbi late.

Diuitiarū effrænis cupiditas quā
rum excæcat, & indurat hominum
corda. 3. Quadr. Dominica. 4. feria.
3. nu. 21. Hæc aliquando Passionē
superbiq; excedit. 4. Quad. conc. se
xagesimæ num. 31.

Diuitiarum nō sumus veri domi
ni, sed tantum œconomi, & sic iux
ta Deitatum voluntatem eas dis
pensare debemus. In communi eō
fess. pontif. Euang. Homo quidam
peregre &c. conc. 1. num. 16.

Diuitiæ sunt vnū ex præcipuis cę
lestis viæ obstatulis. In communi
confess. non pontif. Euange. Ecce
nos reliquimus omnia &c. conc. 2.
numer. 14.

Diuitiæ maximo oneri, & ini
pedimento sunt nè Deum possi
mus sequi. In Aduent. conc. 2. An
dreæ num. 25.

Diuitiarum amor non solū
præcepta diuina infringere, sed
etiam fidem amittere facit. In com
muni confess. non pontif. Euang.
Ecce nos reliquimus omnia &c.
conc. 2. num. 15.

Diuitiæ olim præsidium, & mu
rus erant contra Dæmones. nunc
verò arma factæ sunt, quibus con
tra Deum bellum gerimus. In pro
prio Sanctorum. conc. 3. Ioannis
Baptistæ num. 3.

Si diuitiæ tot mala inuehunt, cur
Deus olim tantam earum copiam
amicissimis suis suggessit. In com
muni confess. non pontif. Euang.
Ecce nos reliquimus omnia &c.
conc. 1. num. 26.

Cum diuitias Deus alicui tri
buit, cogitet non sua causa id fieri
sed vt pauperibus opem ferat. In
Aduent. conc. 1. Ioannis Euangeli
stæ num. 2.

Diuites.

Diuitum status plurimas ha
bet malorum occasiones. In pro
prio Sanctorum conc. 4. Natiuita
tis. B. Mariæ num. 8.

Diuites aut iniquos, aut iniqui
hæredes. 1. Quadrag. Dominica. 3.
feria. 5. num. 9.

Diuites & potentes abutuntur
Dei beneficijs. 4. Quadragesi.

Do-

Domini temporales.

Dominica. 2. feria. 6. nume. 30

Diuites sunt, & appellantur omnes iusti. 1. Quadrag. fer. 2. Resurrectionis nu. 4

Diuitibus nulla est ad celum via sua viuendi ratione aptior, aut planior, quam eleemosynam facere. 2. Quadrag. Dominica. 4. num. 24. & in communī confes. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 14. & Dominica. 4. Aduentus conc. 2. nu. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 28

Contra diuites otiosos. 4. Quadrag. conc. Septuagesimæ nu. 28

Diuites spiritualibus miserijs esse repletos, vel ex eo colligipotest quod tanta cum sollicitudine terrestrialia querunt, atq; custodiunt. In proprio Sanctorum conc. 3. nativitatis B. Mariæ nu. 21. vide & nota.

Diuites tyrannos, & crudeles Deus odit, & seuerissimè punit. 4. Quadrag. Dominica in Passione fer. 6. nu. 6

Diuitibus quam præclarum ornementum est humilitas. In communī Dedicationis Ecclesiæ conc. 2. num. 11

Diuites tam fixas in terra miserunt radices, quod difficile possint disponi ad hoc vt honori Dei consilant, & pro eo respondeant. In proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Nives nu. 17

Propter diuitium commodum & vtilitatem plurimos pauperes

Deus fecit. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ nu. 2. vbi latè, & in Dominicali, Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. nu. 4

Diuites maiori Dei auxilio intendunt ad vitam æternam consequendam. In communī conf. non pontif. Euag. Ecce nos reliquimus omnia conc. 1. nu. 12

Diuites quia eos Deus ditauit aduersus eum insurrexerunt conc. 1. Thomæ nu. 8

Difficile est diuitem, aut potentem, ad seruitium Dei adducere. In Dominicali, Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. nu. 37

Amplificabitur hic locus ex verbo, paupertas.

Doctores, Vide sapientes.

Doctrina Christi, Vide Christus.

Domini temporales.

Vide in verbo, magnates.

Ad hoc quod quis bonus dominus sit prius eum bonum patrem esse oportet: vt eius dominatio nō Ethnica, sed christiana sit. In proprio Sanctorum conc. 2. D. Francisci nu. 24

Contra dominos qui prohibēt ancillas suas matrimonio copulari. Vide in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 3. nu. 24

Dominorum temporalium exemplum siue bonum, siue malum quantum vim habeant, vide exemplum maiorium.

Domini temporales qualiter subditos

Ecclesia.

ditos suos debeat gubernare, vide, Prælatus §. Prælatorum obligatio & conditiones.

Dona Dei, vel Spiritus sancti, vide verbo, Spiritus sanctus, §. magnifica spiritus sancti dona.

Dulia, vide, adoratio.

Duces, vide, bellum.

E.

E Brietas, & epulones, vide, gula, & gulosus.

Ecclesia.

Ecclesiayisque ad finem seculi duratura est, quia eius fundamen-tum est Christus. In communi do-ctorum conc. 3. num. 32

Ecclesiastica beneficia, vide verbo, beneficia Ecclesiastica.

Ecclesiastici.

Ecclesiastici in omnibus virtutibus alijs omnibus antecedere debent: & quare 1. Quadrag. Dominica, 1. feria, 3. num. 8. & 4. Quadrig. Dominica, 2. nume, 29. & in com-muni Doctorum conc. 4. nu. 3. & in Aduent. conc. 1. Stephanii num. 15

Ecclesiasticis Deus honorem suum commendavit specialiter in ter omnes Christianos. 3. Quadrig. Dominica, 2. feria, 3. num. 11

Contia Ecclesiasticorum fistū & apparatum vide, 3. Quad. Domi-nica, 3. feria, 6. num. 2

Ecclesiastici verbis & operibus nos omnes ad virtutem excitare debent. In Aduent. conc. 1. Stepha-

Ecclesiastici.

8

ni num. 14.

Ecclesiastici grandi veneratio-ne digni sunt, cum eos Deus salutis nostræ causa mittat. In Aduent. conc. 2. Stephaninum. 4

Ecclesiastici dignitate priores sunt alijs omnibus Christianis. In Dominicali Dominica, 15. post Pē tecost. conc. 1. num. 11

Quam grande scelus committat Dominii temporales, qui se ab Eccle-siasticis adorari permittunt, & quā tum delinquent Ecclesiastici qui id faciunt. In Dominicali Domini-ca. 18. post Pentecost. conc. 1. nume, 12.

Ecclesiastici munera sua propter pietatem, & non propter lu-crum aut mercedem exerceant. In Dominicali Dominica, 23. post Pē tecost. conc. 2. num. 42

Ex Ecclesiasticorum mala vel bona vita: bonum, vel malum to-tius populi magnaex parte pen-det. In communi Doctorum cōc. 1. num. 23. & in proprio sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 24

Ecclesiasticorum segnitiem in cultu diuino redarguit seculariū, imo & Ethniconum summa ſa-pe in illo reverentia & diligentia. 1. Quadrig. Dominica, 1. feria, 5. nu-mer. 3.

In Ecclesiasticis misericordie virtus maximè & super omnes Christianos elucescere debet: & quare 3. Quadrig. Dominica, 1. feria, 6. num. 29. & in Aduent. conc. 1. pu-

F tisi.

rificationis B. Mariæ nume. 27.

Contra Ecclesiasticos, qui animarum, quarum ipsis incumbit cura, alijs substitutis omnino relinquunt, vide & nota. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 33.

Si quilibet Christianus eleemosynam denegans pauperi fraudem committit, quia egenus suum petit: quanto magis Ecclesiastici cum homini redditus iustiori titulo pauperum sint. vide & nota in Advent. conc. 4. Andreæ num. 15.

Ecclesiasticorum malum exemplum longe perniciosius est quam aliorum Christianorum 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. numer. 9. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 23. vide etiam in verbo, exemplum.

Ecclesiastici mali Deum dedecorant, & odiosum reddunt magis quam alij omnes peccatores. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. nu. 15.

De Ecclesiasticis detractio. viii. in verbo, detractio.

Inter Ecclesiasticos Deus solebat semper coimporari. 3. Quadr. Dñica in Passione feria. 2. nu. 20.

Ecclesiasticorum munus, & obligatio, quæ sit. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 32.

Ecclesiastici quanta reverentia debeat tractare res sacras, & loca sacra. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 21.

Omnes Ecclesiastici maximo honore, ab alijs habendi sunt. In com-

moni Doctorum conc. 1. num. 26.

Ecclesiasticis quam sit necessaria sapientia. In communi Doctorum conc. 2. numer. 7. & ibi conc. 4. num. 3.

Ecclesiasticorum abominaciones pallium sunt quo alij peccatores operiuntur, & se excusant. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 23.

Quod Ecclesiastici ita dissoluti ac seculares sint, poena grauissima reipublicæ est propter peccata preterita. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli num. 24.

Ecclesiastici, & omnes ministri Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In communi Doctorum conc. 3. num. 16.

In Ecclesiasticis peruertere sum in am adhibet curā Diabolus: quia sic vniuersam rem publicam facile euerti posse arbitratur. In communi Doctorum conc. 2. num. 20.

Sic in crimē incidat Ecclesiasticus, gaudere quanta sit insania. In communi Doctorum conc. 3. num. 18.

Plurima quæ ad hunc locum spætiant, inuenies in verbo, sacerdos.

Difficilius est conuertere malum Ecclesiasticum quam lenonem. In Advent. conc. 2. Thomæ numer. 17.

Ecclesiastici multo magis quam alij tenentur ad exterius bonum exemplum præbendum. In Advent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ num. 17.

Nullus

Ecclesiæ immunitas.

Nu^mus est qui minori cum timo-
re, & reuerentia res sacras traet,
quam malus Ecclesiasticus. In Ad-
uent.conc.4. Thomæ num.11

Avaritia in Ecclesiasticis magis
reprehēsibilis in Dñicali Domini-
ca.8.post Pentec.conc.1. num.8

Ecclesiæ immunitas.

Violatores immunitatis Eccle-
siæ, magnum in Deum irreueren-
tiam cōmittunt; quam Deus puni-
re solet. In Dominicali Dominica.
9.post Pentec.conc.2.nu.19

Electus à Deo, vide in verbo, prae
destinatus.

Electio prælati, vide, praelatus.

Eleemosyna.

Qui eleemosynam faciunt, quo
plus expendunt eo magis habent.
In communi virginum conc. 3.nu-
mer.9.

E'leemosynam facere est via qua
aptissimè diuites possunt in cælū
ingredi.2. Quadrag. Dominica.4.
numer.24

Pauperum necessitates cum attē-
tione & non obiter inspiciendę. 3.
Quadr. Dominica.4.feria.4.nu.2

Vt pauperū miserearis & eleemo-
synā elargiaris vide cōsiderationes
& exhortationes.3. Quadr. Domini-
ca.4.feria.5.nu.37. &.3. Quadr.
conc.in coena num 22. &.4. Qua-
drag. Dominica in Ramis num. 2.
& in Aduent. Dominica. 1. post
Epiphaniam conc.4. num.17

Eleemosyna. 83

De his qui erga pauperes cru-
deles sunt, vide verbo, misericor-
dia.5.contra iūmisericordes, crude-
les & tyrannos &c.

Pauperes sunt officina, ex qua
emitur regnum cælorum. In com-
muni plurimo.mart. Euang. Des-
cendens Iesus de monte &c.conc.
2.num.19

Pauperem se tibi offerri cui ele-
emosynam tribuas maximum est ti-
bi ipsi donum & Dei beneficium,
vide & nota in communi confess.
pontif. Euang. Nemo accedit lu-
cernam &c.conc.2.num.18

Eleemosynam quam pauperi
tribuis tanquam proprium sola-
tium recipit Christus Dominica.
1.Aduentus conc. 2. nu.26.vbi ex
professo.

Eos qui pauperibus non subue-
niunt Deus comminatur non sol-
lū æterna futuri saceruli poena: sed
etīs huius seculi laboribus & cap-
tiuitatibus.2. Quadrag. Domini-
ca.1.feria.6.num.6

Et alijs horrendis supplicijs. 3.
Quadrag. feria.5.post Cineres nu-
mer.5.

Qui eleemosynam egeno in ex-
trema necessitate non erogat, ma-
gis crudelis aliqua ratione est,
quam si illo gladio occideret. In
Aduent. conc.2.Innocentium.nu-
mer.26.

Eleemosyna facit orationem ad
Dei conspectum aduolare. In Do-
minicali feria. 2. in litanijs maio-

ribus conc. i. numero. 12.

Licet omnibus pauperibus eleemosyna sit eroganda, iustis tamen, & Christi sectatoribus potiori iure debetur. In Dominicali Dominicā. 6. post Pentecost. conc. 2. numer. 16.

Si vera misericordia in nobis esset, non opus fuisset, ut pauperes a nobis precibus importunis eleemosynam peterent. In Dominicali Dominicā. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 18.

Per eleemosynæ clargitionem disponitur homo ad hoc ut Deus eum illuminet; & ad veram penitentiam adducat. In Dominicali Dominicā. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Eleemosynam facere, diuitibus quam necessarium sit. In Dominicali Dominicā. 23. post Pentecost. conc. 2. nu. 44.

Pauperibus non de peioribus sed de melioribus, quæ possidetis donandum. In Dominicali Dominicā. 23. post Pentec. conc. 2. nu. 45.

Diuites nisi ad eleemosynam confugiant, cum ad alias virtutes sint iniidonei omnis salutis iter aliquo modo eis clausum esse videtur Dominicā. 4. Aduentus conc. 2. n. 20. & in communī confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 1. num. 14. &c. in proptio Sæctorum conc. 4. omnium Sanctorum. num. 28.

Eleemosyna redimitur poena.

qua in purgatorio afficiendis eras propter peccata Dominicā. 4. Aduentus conc. 2. num. 23.

Pauperum donis sunt promptuaria, & horrea, vbi quæ vobis sunt seruanda sunt: Dominicā. 3. Aduentus conc. 3. num. 20.

Eleemosynam pauperi denegas fraudem ei committit: quia is quod suum est petit in Aduent. conc. 4. Andreæ num. 14. & 1. Quadr. Dominicā. 4. feria. 5. num. 14.

Eleemosynam qui erogat iustitiam exeret. In communī confess. pontif. Euang. nemo accedit &c. conc. 1. num. 16. vbi latè.

Ad eleemosynam faciendam exhortationes notatu dignissimas vide. 4. Quadr. Dominicā. 1. feria. 6. num. 26. & Dominicā. 4. sequenti num. 8. & in Aduent. Dominicā. 4. conc. 2. num. 22.

Eleemosynarij in mortis casu inuenient eleemosynam tanquam firmamentum nec cadant. In communī virginum conc. 1. num. 26.

Cótra diuites eleemosynam non facientes comminationes notabiles. 4. Quadr. Dominicā. 4. feria. 4. numer. 13.

Eleemosyna pauperi etiam pectori elargita Deo grata est. & utilis. In communī confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 2. num. 16.

Sed quæ pauperi iusto fit est Deo longe gratissima. Ibi num. 19.

Eleemosynam petentes non sunt asperis

asperis verbis tractandi nec contemnendi. i. Quadr. Dominica. 4. feria. 5. num. 1. & 1. Quad. Dominica. 1. feria. 2. num. 21

Quando non potes eleemosynā elargiri nec pauperem operibus iuare, suauibus saltim verbis illum consolari debes. In Dominicali Dominica. 16. post Pentec. conc. 2. num. 33

Vt pauperum miserearis, in ipsos oculos figere & eorum pauperie contemplari decet. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 23

Quod pauperi & egeno subueniamus omnes creaturæ irrationales nos docent. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis Beatæ Mariæ num. 37

Pauperes nos deberemus sollicitare, & rogare: vt eleemosynam recipere dignarentur. i. Quadrag. Dominicæ Resurrectionis numer. 24. & in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ numer. 2.

Pauperes Deus fecit propter cōmodum & vtilitatem diuitum vide & nota in proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis Beatæ Mariæ num. 7. vbi latè.

Hæc in pauperes liberalitas est vnum ex præcipuis prædestinationis signis. In proprio Sanctorum conc. 1. decollationis Baptiste num. 23. & 21

§. Modus, quo vtiliter huius virtutis actio sit exequenda.

Eleemosynæ elargitio quibus circunstantijs debet ornari, vt sit omnibus numeris absoluta: vide & nota in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. num. 26

Eleemosyna in gratia debet elargiri: Dominicæ. 1. Aduentus conc. 2. num. 29

Et cum gaudio, & hilari vultu. Dominicæ. 1. Aduentus conc. 2. numer. 29. & ibi conc. 2. num. 21

Et non propter humanos respectus: sed quia in nomine Christi postulant. In Dominicali Domini ca. 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 25

Et promptissimè & celeriter est eroganda in Aduent. Dominicæ. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 23. Dominicæ. 8. post Pentec. conc. 2. num. 37. & 38

Non tanti eleemosynæ quantitatem, quanti affectum, & pietatem qua elargitur Deus considerat, & estimat. In communi confessiōnē. Euāg. Nemo accedit &c. conc. 2. num. 15. vbi latè (vide etiam circa hoc plura in litera. o. in verbo, in operibus intentio) & in proprio Sanctorum conc. 1. decollationis Baptiste num. 24

Elisabeth, ordinis minorum laudes, vide in communi Sanctorum mulierum conc. 2. num. 21

Episcopus, vide, prælatus.
Euāgeliū, vide, lex, Euāgeliū.

Evangelica præcepta, vide litera P.

Eucaristia.

Eucharistiae institutio fuit mirabile Dei artificium ut nos in suū obsequium & amorem inclinaret. In proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiae num. 7.

In Eucharistie sacramento Deus vnicè magnificentiam suam mani festauit, vide & nota ratione m. 2. Quadr. conc. in coena num. 33. & in proprio sanctorū conc. 2. Eucharistiae nu. 2. vbi late & in Dominicali Dominicā. 2. post Pentec. conc. 2. n. 23.

Sub Eucharistiae specibus verē est caro Christi, & eius anima, verbum diuinum, pater & Spiritus sanctus, & qua ratione. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae nu. 6. vbi latissimē id probat.

Quāuis figurate dicatur de Christo quod sit leo, lapis, agnus &c. ve retamen & non figurate dicitur suam carnem esse cibum & suum sanguinem potum. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae numer. 7.

Donans se nobis Dominus in Eucharistia; nec Deus amplius quod tribuat habet, nec amplius homo quod petat. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae numer. 11.

Vt ex Eucharistiae sumptione fructum percipias, profunda contemplatione illud ruminare debes. In Dominicali Dominicā. 2.

post Pascha conc. 3. num. 11.

Pro Eucharistiae beneficio nunquam Deum laudare & gratias redere cessemus. 2. Quadrag. conc. in coena num. 38. & in proprio Sanctorum conc. 4. Eucharistiae numer. 22.

Ex Eucharistiae frequenti sumptione curtain parum in deuotio ne aliqui proficiunt. 3. Quadrag. conc. in coena num. 35. & in Domini nicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 11.

In hoc sacramēto maximē amor Christi erga nos pellucet. 4. Quadrag. conc. in coena num. 22. & in proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiae num. 3. vbi ex professo.

Eucharistia maxime nos fortifi cat, & munit. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae num. 22. & conc. 2. nu. 23. & conc. 3. nu. 11.

Sic velatus & sub speciebus Eucharistiae occultus manere voluit Christus maioris meriti causa: & quia alias tanta afficeremur lætitia vt coelestis patriæ obtepesceremus. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae numer. 13. vbi latē.

Voluit Christus sub bina esse specie vt viuum, & integrum sui amoris memoriale nobis relinque ret. In proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae num. 19.

Huius sacramenti institutio inter omnia Dei opera, tenebrii amoris signum in se continet. In

pros-

proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 3.

Eucharistia est memoriale Dei mirabilium: in quo scriptum est quod Deo debemus & quid pro eius obsequio facere teneamur: vide & nota in proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 9.

Eucharistia est pignus viuum, quod nobis reliquit Christus tempore quo a nobis discensit in signum eximij amoris, quo passus est. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 12.

Cibus hic spiritualis necessarius est ad reficiendum quodcalore cœcum patientiae sensim ex nobis dissipatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 15.

Per hoc sacramentum tam cœlesti unione anima in Deum transformatur, ut viaioni ineffabili, quæ est inter verbum, & patrem æternum comparetur a Christo. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 17.

In Eucharistia Deus sumptus, quot & quam mirabiles effectus proferat. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 18.

Cibus hic spiritualis non solù est animæ alimento, sed etiam ipsius medicamentum. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 18. Eucharistia concupiscentię ardentes eneruat, & consumit. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 19.

Et animas mundas puras queredit. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 19.

Cibus hic summa dulcedine sumente afficit: quia ibi dulcedo in sua fonte gustatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 20.

Cur hanc suavitatem & dulcedinem pluriimi ex nobis non sentiamus. Ibidem.

In Eucharistia panis, & corpus Christi transsubstaniatur; vt nos in ipsum per amorem transformemur. In proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiae num. 22.

Sicut Deus iuravit vñigenitum filium missorum, sic iuravit nobis cum mansurum in hoc sacramento. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiae num. 5.

Eucharistia est sacramentum in quantum gratiam consert: & sacrificium in quatum a nobis offertur. conc. 3. Eucharistiae num. 14.

In hoc sacrificio rem nostrā ēterno patri offerimus: rationem vide & nota conc. 3. Eucharistiae num. 15.

Manna fuit figura Eucharistiae. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiae num. 17. vbi latè.

Si cum tanta reuerentia sanguis animalium in lege veteri obseruabatur, quāta maiori devotione sanguis sacratissimus Christi est a nobis colendus. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiae num. 25.

Christus glorificatur quando in

Eucharistia digne suscipitur. In proprio Sanctorum conc. 3. Eucharistiae numer. 28

Potestas consecrandi in sacerdotibus, & Eucharistia duratura est donec hoc seculum durabit; & non amplius. Ibi conc. 4. Eucharistiae num. 4. & conc. 5. num. 14

Eucharistia nocte fuit instituta ad denotandum quod quamuis ad alia sacramenta sit etiam fides necessaria peculiariter tamen ad hoc conc. 4. Eucharistiae num. 4.

Hoc sacramentum non esse curiose, & ratione naturali investigandum. conc. 4. Eucharistiae numer. 6. vbi latè.

Eucharistia inter cætera, sacramētum fidei appellatur: & quare cōc. 4. Eucharistiae num. 13

Eucharistiam tali nocte institui eximium erga nos amorem demōstrat. vide & nota conc. 4. Eucharistiae numer. 17

Ad Eucharistiam recipiendam optima exhortatio. In proprio Sæctorum conc. 4. Eucharistiae num. 25. vsque ad. 33

Falluntur afferentes nimiam sacrosancti sacramenti altaris assiduitatem contemptum parere. In Dominicā Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 31

Cū Christus voluerit in stabulo nasci, in cruce mori & in angusto sepulchro sepeliri, cur ad institutio nem Eucharistiae coenaculum grāde voluit sibi parari? In Dominicā

cali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. num. 22

§. Ad Eucharistica dispositio.

Ad Eucharistiae sumptionem qualis, & quanta puritas, & præparatio requiratur. 1. Quadr. conc. in cœna num. 39. & 2. Quadrag. conc. in cœna nu. 43. & 3. Quadrag. cōc. in cœna num. 34. vbi latissimè & in proprio Sanctorum conc. 1. Eucharistiae nu. 30. vbi latè & In Dominicā Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 26. vbi latè.

Quomodo quis ante Eucharistię sumptionem se probare debet. In proprio Sæctorum conc. 5. Eucharistię num. 21

Ante Eucharistiam contritio requiritur: & quia illa sit conc. 5. Eucharistiae num. 22.

Ad Eucharistiae sacramentum quanta reverentia, & timore accedendum. 3. Quadrag. feria 5. post Cineres num. 8. & conc. in cœna sequenti numer. 41. & in proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistię numer. 12. & conc. 4. num. 16

Qui ad Eucharistiam indignè accedunt, etiā in hoc seculo atrocissimis supplicijs à Deo puniuntur. 3. Quadrag. conc. in cœna num. 40

Debita dispositione ad Eucharistiam accedendum est: ut fortitudinem quis ex ipsa accipiat con. 1. Eucharistiae. num. 27. Et sic qui post eius sumptionem hac fortitudine

Exemplum.

89

dine caret , signum est indispositū
accessisse . ibi num. 16.

Qui Eucharistiam digne sumit
dæmonibus horrorem esse: ab eoq;
tanquam à crucis aspectu illos fuge
re. In proprio sanctorum conc. 1.
Eucharistiæ. num. 24.

Ad Eucharistiam accedentes bo
num vitæ exemplum præbere de
bent. conc. 1. Eucharistiæ. num. 30.

Accedere debemus diuino timo
re referti : in proprio sanctorum
co nc. 2. Eucharistiæ. num. 12.

Ad Eucharistiæ sumptionē ac
cedentes vna ex præcipuis virtutib
us quibus ornati debent est humi
litas. In proprio sanctorum. conc.
5. Eucharistiæ. num. 27. & in Do
minicali Dominica. 2. post Pente
cost. con. 2. num. 17.

Ad digne Eucharistiam recipie
dam aliquam Christi similitudinē
requiri saltem in puritate conscien
tiæ vide & nota in proprio Sancto
rum. conc. 2. Eucharistiæ. num. 25.

Semper ubi commodè fieri po
test, reconciliatio cum proximo of
fenso , sanctam communionē præ
cedere debet. in Dominicali Do
minica. 5. post Pentecost. conc. 2.
num. 29

Cum hoc Sacramētum gratiam
digne sumenti cōferat, cur illud fre
quentissimè sumentibus non pro
dest? quia terram comedunt. In
Dominicali Dominica. 2. post Pen
tecost. con. 2. num. 21.

Hic panis his qui illū indignè si
233

munt, gladius erit. In Dominica
li Dominic. 2. post Pentec. conc.
2. nu. 34

Ex carne Christi , quæ theriaca
est, venenum faciunt qui ad Eucha
ristiæ sumptionem in peccato acce
dūt. In Dominicali Dominica. 23.
post Pentecost. conc. 2. num. 52.

Excomunicatio.

Excomunicatio est poena sum
mè timenda: rationem vide. 3. Qua
drag. Dominic. 3. feria. 3. num. 32.

Exemplum.

§. Exemplū maiorum.

Exemplum principum, prælato
rum, dominorum, & maiorum, si
ue prauum, siue bonum quantum
alios excitat in sui sequelam: quam
que ad vitium , seu virtutem alijs
imprimendum sit efficax. 1. Qua
drag. Dominicain Passione feria. 4
num. 8. & feria. 6. post Dominicā.
1. 2. Quadragesimæ. nume. 16. & 2.
Quadrag. Dominic. 2. feria. 5. nu
21. & 3. Quadrag. Dominic. 1. nu. 2.
& 4. Quadrag. Dominic. 3. feria. 4.
nu. 8. & 4. Quadrag. Dominicā in
Passione, feria. 6. nu. 22. & in pro
prio Sanctorū. cōc. 1. Petri & Pa
li. nu. 18. & in Aduent. conc. 3. Cir
cūcisionis. nu. 13. & in Dominicali
Dominica. 2. post. Pentecost. conc.
2. nu. 19. & ibi Dñica. 15. cōc. 2. nu.
2. & 5. & ibi Dñica. 20. conc. 2. nu.
59. vbi ex professō.

E 5

E 111

Exemplum maiorum.

Exemplum malum prælatorum longe perniciosissimum. in cōmuni confes. pontif. Euang. nemo. accedit lucernam. conc. i. nu. 23. & in proprio Sanctorum. conc. i. Inventionis crucis. num. 16. & in proprio Saectorum. conc. 4. Trinitatis. nu. 16. vbi latissimè. & in Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. i. nu. 7. & ibi Dominica. 20. conc. 2. num. 62.

Sicut exemplum malum maiorum perniciosius. ita exemplū bonum eorum vtilius. In communī confes. pontifi. Euange. Nemo accedit lucernam. &c. conc. i. numer. 24.

Prælatorum & principum munus est subditis suis exemplo preire ut ipsi sua imitatione excitati eos sequantur & quod imperat faciant. In Aduent. conc. 3. Circuncisionis. nu. 9. & in Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 3. nu. 20. & 3. Quadrag. Dominic. 2. feria 3. num. 4. & in aduent. con. i. Purificationis B. Mariæ. nu. 4. & in Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 2. num. 5.

Pasim contingit vt inferiores probo superiorum exemplo depraventur: de quo strictissimam rationem reddituri sunt maiores. In Aduent. conc. i. Innocentium. numer. 16.

Hæc enim est subditorum consuetudo vt principes suos tam in bono quam in malo imitentur. In

Aduent. conc. i. Epiphania. m. mer. 22.

Maiores magis etiam quam alij ad bonum exemplum præbedunt tenentur. In Aduent. conc. i. Purificationis B. Mariæ. num. 24.

§. Exemplum malum.

Exempla mala exhibentes acer- rimè a Deo puniuntur. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 2. nu. 27. & feria. 4. Sequenti. num. 10. & in communī confes. pontifi. Euangel. Nemo accedit lucernam. &c. conc. i. num. 21

Exemplum prauum quantum oblit. i. Quadrag. Dominica. 4. nu. 15. & 2. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. num. 21. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 2. num. 11.

Curandum maximè est nè ma- lo exemplo proximum nostrum offendamus. In proprio Sanctorum. conc. 2. Joannis Baptistæ. numer. 7. & in Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. numer. 11. vbi latè.

Peccatores suo malo exemplo non solum decipere. verum etiam bonos funditus euertere. & spiritaliter necare solent. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. num. 10. & in Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 2. numer. 10.

Maximè Dei spiritus (si ita dici potest) compungitur quando illus

Exemplum bonum.

91

stus ad peccandum alterius dōctrina, exemplo, &c. trahitur in Advent. conc. i. conuersi. Pauli. nu. 20.

Is ad cuius exēplum aliquis fuit peruersus spiritualia illa dāmina satisfacere tenetur. In Dominicali Dñica. 5. post Pētecos. cōc. i. nu. 12.

Malo exemplo alium ad peccandum prouocans non solum persoluet scelerab illo commissa sed omnia etiam quæ lucraturus erat si in peccato non esset. In Dominicali Dñica. 8. post Pēteco. conc. 2. nu. 13.

Qui malo exemplo, persuasionibus, vel aliter alios ad peccandum prouocant, multo magis crudeles sunt quam si illum occiderint in Adventu. conc. 2. Innocentium. num. 27. & ibi Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 10. & Dominica. 5. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 10.

Isti quā grauiter peccent & quā atrociter à Deo puniantur. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis. conc. 2. num. 26. & c. 2. Quadrages. conc. Quinquagesimæ. num. 32. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. nume. 2. & ibi Dominica in Passione. feria. 4. nu. 3. & 4. Quadrag. Dominica in Passione feria 6. num. 13.

Exemplum malum vide etiam scandalum, & occasio peccādi: quē locum omnino confule.

§. Exemplum bonum.

Exemplum quātum bonū pos- sit & profit. 1. Quadrag. Domini-

ca. 4. nu. 17. & feria. 2. sequenti, nu. 27. & Dominica in Passione sequēti. num. 14. & 3. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 5. & 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 5. num. 4.

Non sat est homines interius sanctos esse: sed requiritur exterius etiā bonū præbere exemplum. In Advent. conc. 1. expectationis. B. Mariæ nu. 14. de quo vide etiam in verbo, opera

Nihil est quod plus moueat hominem, quā alterius hominis exēplū. In Aduēt. cōc. 2. Thomæ. nu. 6.

Exemplum viri sancti quā magnam habeat efficaciam. In communī confes. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam. conc. 1. num. 2.

Ius quod proximis nostris debemus est bonū exēplū, quo eos ad bene operandū prouocamus. in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 21.

Exemplum Ecclesiasticorum & religiosorū, vide, verbo, ecclesiasticus. Exequiæ defunctorum, vide, mors.

F.

FAMES, vide tribulatio, vide paupertas.

Falsa testimonia.

Falsum testimonium imponens maximum damnum non tantum suo proximo, sed sibi met in se. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Maria ad Nives. num. 7.

Falsa testimonia innocētibus imponere quam graue peccatum. In pro-

proprio Sanctorum.conc.1.B.Mariæ ad Niues.num.6.

Festus dies.

Festorum celebratio in quo consistat.2.Quadrag.Dominic.1.feria.6.num.2.

Festinitates Sanctorum, vitam, & intentum nostrum cōdemnant: vide & nota in communī confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.3.num.2.

Sabbatha sanctificare est secularibus curis relētiis Deo vacare sequē in illis diebus sanctis meditationibus & exercitijs exercere, beneficijs; à Deo accepta in memoriam reuocare. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost. conc.1. num.28.

Et ad id festum est institutū.3. Quadrag.Dniica.1.feria.6.num.8.

Et ob id Sabbathū tanta religione obseruandū Deus sanxit. In Dominicali Dominica.16. post Pentecost.conc.2.num.24.

Sabbathum quod olim propter creationis beneficium, ut festuum celebratur, in Dominicā propter redemptionis beneficium a tempore Apostolorum translatum est. In Dniicali Dniica.16. post Pentecost. conc.1.nu.31.& in Aduent. Dniica.1. post Epiphaniam conc.3.nu.28

Fuit etiā dies Dominica alijs mirabilibus operibus quæ Deus in ea operatus est summo perè illustrata: quæ vide in Dominicali Dominici-

ca.16. post Pentecost.conc.1. nu.32.& in Aduent. Dominica.1. post Epiphaniam.conc.3.num.28.

Quamvis summa sit ingratitudo diuinis laudibus non continuo vacare, & assidue ipsi gratias agere: id tamen in diebus festiū longe excrabilius est. In dominicali Dniica.16. post Pentecost.conc.1.num.36. & conc.2.num.27.vbi latè.

In festis cessationem seruiliū operum Deus commendauit: non quidem quia ipsa cessatio est Deo grata: sed quia Deo animo trāquillo vacare, & curis externis libero, est ei gratissimum. In Dominicali Dominica.16. post Pētecolst. conc.2.nu.27.& in Aduent. Dominica.1. post Epiphaniam. conc.3.nu.30

Contra eos qui Sanctorum festa magis propter bona tēporalia quæ ab eis expectant, quam ad spirituālia, quibus sancti abundarunt recomenda celebrant. In communī confes. nō pont. Euang. Ecce nos reliquimus,&c.conc.3.num.3.

Festa celebramus, vt ex rebus corporalibus, ad spirituales excitemur cogitationes. In aduent. conc.2.Natiuitatis.num.2.

In diebus festis nos magis ab omninationibus nostris indulgere quam lachrymabile sit. In aduent. Dominica.1. post Epiphaniam. conc.3. num.31.

Fides.

Fidei definitio. In proprio Sanctorum

ctorum conc. 3. Trinitatis nume. 2.
& ibi conc. 1. exaltationis crucis
num. 13. & in aduentu conc. 2. Do-
minicæ infra octauam Nativita-
tis num. 19. & in Dominicali Do-
minica. 4. post Pascha conc. 2. nu-
m. 37. & ibi Dominica. 28. post Pente-
cost. conc. 1. num. 2

Fides sola non sufficit nobis ad
salutem consequendam. 3. Quadr.
Dominica. 4. feria. 5. nume. 3. & 3.
Quadr. Dominica in Passione fe-
ria. 3. num. 21. & in communii vnius
marty. Euang. Amen dico vobis
conc. 2. nume. 5. & in proprio san-
ctorum conc. 1. feria. 2. Pentecost.
nume. 24. & in proprio Sanctorū
conc. 1. Petri & Pauli num. 13. & ibi
conc. 2. Dñi Francisci num. 29

Ad fidem conseruandam, man-
data Dei obserua. 3. Quad. Sabba-
tho post Dominicam. 4. nume. 16.

Fides sine charitate quare dici-
tur mortua. 3. Quadr. Dominica in
Passione feria. 3. nu. 19. & in Ad-
uent. Dominica. 2. post Epiphaniā
conc. 4. num. 6

Fidei amissio in regnis vel in per-
sonis priuatis, vt in plurimū pro-
uenit ex eo quod plurimis abund-
ant peccatis. 3. Quadr. Sabbatho
post Dominicam. 4. num. 18. & in
comunii vnius mart. tēpore Pas-
chali conc. 1. num. 17. & in proprio
Sanctorum conc. 2. Philippi & la-
cobi num. 6. & in Aduent. conc. 1.
Stephani num. 23 & ibi Dominica.
2. post Epiphaniā conc. 1. nu. 19.

Per fidem nos iustificari quomo-
do intelligatur. 2. Quad. Domini-
ca in Passione feria. 5. nu. 36. & 3.
Quadr. Dominiaca. 1. feria. 4. num.
14. & in proprio Sanctorum conc.
1. feria. 2. Pentecost. num. 25. & in
proprio Sanctorum conc. 2. Philip-
pi & Iacobi num. 4. vbi latissime
& in Aduent. Dominica. 2. post
Epiphaniā conc. 4. num. 3

Fidei lumen quam grande fue-
rit Christianis beneficium. In com-
muni Apostolorum conc. 2. num.
30. & in Dominicali Dominica. 21
post Pentecost. conc. 2. num. 23

Qui à fidete auertere præten-
dit, diligentissime est fugiendus,
denunciandus, reprehendendus,
& puniendus. 2. Quadr. feria. 2. Re-
surrectionis num. 23

Fides est præstans contra aduer-
sarios omnes armatura. 3. Quadrag.
Sabbatho post Cineres num. 33

In fidei veritatibus credendis
quomodo se habeat intellectus &
voluntas explicatur. In communii
Sanctorum conc. 4. funerali nu. 11

Ad fidem amittendam disponū-
tur homines per peccata. 3. Quadr.
Dominica. 1. feria. 4. num. 28. & in
proprio Sanctorum conc. 2. Philip-
pi & Iacobi num. 6. & in Aduent.
conc. 1. Stephani nu. 24. & ibi Do-
minica. 2. post Epiphaniā conc.
1. num. 19. & in Dominicali Demi-
nica. 24. post Pentecost. conc. 1.
nume. 38.

Fidem magnas animis nostris
vires

vires addere ad quascunq; tentatio
nes superandas. In proprio Sancto
ru conc. i. Philippi & Iacobi nu. 2

Fidem saepe Deus à Christiano
rum regnis aufert propter illius re
gni peccata. 3. Quadrag. Dominica
2. feria. 6. nu. 6. & in cōmuni vnius
mart. tempore paschali conc. i. nu
me. 18. & in proprio Sanctorum
conc. i. Trinitatis nu. 4

Fidei & charitatis vnitatem in
nobis summopere desiderat Spiritu
lus sanctus. 3. Quadrag. Dominica
4. fer. 5. nu. 3

Fidem simul cum obseruantia
præceptorū Dei profitemur Chri
stiani. In communi Virginū conc.
4. nu. 13

Credere oportet mysteria fidei,
vt ea intelligamus: & vt postea in
cælo illa videamus. In Aduent. cō
cio. 3. Thomæ nu. 18

Fide intellectus est cingēdus nē
in errores prolabatur. In communi
ni confes. non pontif. Euang. Sint
lumbi vestri, &c. conc. 3. nu. 10

Pro hoc singulari Dei beneficio
assiduè Deo gratias agere debe
mus. In communi Sanctorum mu
lierum conc. 2. nu. 4

Per fidem, fortitudinem in no
stris necessitatibus habemus. In
proprio Sanctorum conc. 2. Phi
lippi & Iacobi nu. 4

Qui fidem peccato mortuam ha
bet in se habet rationem & causam
suę damnationis. In proprio San
ctorum concio tertia. feria. 2. Pen

teco st. numero octauo.

Fidei lumen præcise est necessa
riū ad supernaturaリア mysteria di
gnoscenda. In proprio Sanctorum
conc. i. Trinitatis nu. 2. & conc. 3.
Trinitatis nu. 2

Fides est necessaria ad intelligen
tiam sacræ scripturæ. In proprio
sanctorum conc. i. Trinitatis nu
me. 13

Fides facit nos firmius, certiusq;
reuelata credere quam vlo argu
mento suaderi possit. In proprio
Sanctorum concio tertia. Trinita
tis num. 2

Fidei mysteria non esse curiosè
scrutanda; sed cum silentio & gra
tiarum actione credenda. In prop
riō Sanctorum conc. 4. Euchari
stiæ num. 6

Fides est fundamentum totius
spiritualis edificij. In Aduent. Do
minica infra octauā Natiuitatis cō
cio. 2. nume. 20. & in Dominicali,
Dominica. 4. post Paſcha conc. 1.
num. 37

Bona opera signum sunt fidem
esse viuam: & si ea deficiant mor
tuam esse coniici potest. In Aduēt.
Dominica infra octauam Natiuita
tis conc. 2. nu. 22

Ad mysteriorum fidei cognitio
nem habendam, aliquam in homi
ne dispositionem necessariam esse.
In Aduentu concio. 2. Epiphaniæ
num. 5

Infidelitas propter nimiam eius
grauitatem dicitur absolute & per
antonio-

Fiducia.

95

antonomasiam peccatum. In Dominicali, Dominica. 4. post Pascha conc. 1. nu. 36

Si mens amissa gratia maximè cæca remanet, qualis amissa fide remanebit? In Dominicali, Dominica. 7. post Pentecost. conc. 1. nu. 22

Fidem homines sœpe amittere solent, quia diuinum verbum audire nolunt. In Dominicali, Dñica. 11. post Pentecost. conc. 1. nu. 11

Fides sœpe in sacra scriptura, pro fiducia accipitur. In Dominicali, Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. nu. 19. vbi fidei varias significations prosequitur.

Fides charitati adiuncta valde operosa est. In Dominicali, Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 23

Peccatores licet impeditam & obscuram, fidem tamen habent. In Dominicali, Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. nu. 39

Fiducia.

Fiduciae definitio. In Dominicali, Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 3

Vbi primum quis diffidere de Dei misericordia incipit, omnia vi torum genera committere consti tuit. In Dominicali, Dominica. 5. post Pascha conc. 1. nu. 9

Vt ad summe in Deo fidendum commouearis fiduciam Abrahæ & aliorum veteris testamenti consi dera. In Dominicali, Dominica. 5. post Pascha conc. 1. nu. 5. vbi late

& Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. nu. 26

Ex præteritis beneficijs à Deo acceptis confidentia ad futuros suc cessus concipienda est. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 2. nu. 13

Fiducia nunquam in homine ali quo collocanda est. Dominica. 2. Aduentus conc. 2. nu. 27. & contra istos in Dominicali, Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. nu. 14. vsq; ad. 22. vbi latè.

Fiduciam tantam nemo habet in ante acta vita, vt propter illam quascunq; peccandi occasionses co temnat. ; Quadrages. Dominica. 1. num. 27

Fiduciam magnam gloriæ con sequendæ habere debemus ex eo quod illā iam possidet Christus. 1. Quadrages. Dominica. 2. num. 12

Fiduciam nostram vult Deus vt in ipso tantum: & nō in nostra di ligentia, nec in nominibus consti tuamus. In Aduent. Dñica. 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 6. vbi latifime & ex professo, & Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 2. vbi latissimè. In Dominicali, Do minica. 20. post Pentecost. conc. 1. nu. 21. & Dñica. 23. conc. 2. nu. 21.

Et sicut Deus hanc à nobis con fidentiam vehementer exposcit: perinde ad nobis fauendum ma net astrictus. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam concio. 3. num. 3

Vt

Vt fiduciam omnem in Deo collocetis sollicitam eius prouidentiā considerate. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniā conc. 2. nu. 13. de quo vide plura verbo, prouidentia Dei.

Vt hanc etiam fiduciam habere mis plurima miracula fecit. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. nu. 8. & Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 2. num. 16.

Et plurimis artificijs usus est. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 2. num. 17. vbi late.

Fiducia semper in Deo habenda.

Quantumuis aduersa res contingit. 1. Quadr. conc. de Passione. nu. 37. & in communī dedicationis templi conc. 1. nu. 28. & in Dominicālī Dominica in albī conc. 1. nu. 18. & in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. num. 1. vbi latissime & ex professo, & Dominicā. 4. post Epiphaniā conc. 2. nu. 21. & in Dominicālī Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Et quantumcunq; peccatores simus. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 19. & 3. Quadr. conc. septuagesime num. 17. & 3. Quadr. Dominica. 3. num. 9. & 3. Quadr. Dominica Passionis feria. 5. nu. 29. & in communī confess. non pontif. Euāg. Homo quidam nobilis cōc. 1. num. 16. & in communī virginū conc. 3. nu. 9. & in communī dedi-

cationis templi conc. 1. nu. 25. vbi late: & ibi conc. 2. nu. 13. & in proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli nu. 21. & ibi conc. 2. Matthhei nu. 12. Et in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniā conc. 2. num. 14. & Dominicā. 6. post Epiphaniā conc. 2. num. 16. & in Dominicālī Dominica. 5. post Pascha conc. 2. num. 9. vbi late, & ibi Dominicā. 18. conc. 2. num. 17.

Et in quacunq; maxima necessitate simus constituti. 1. Quadr. Dominica. 4. num. 5. & 2. Quadr. Dominica. 4. nu. 13. vbi late: & feria. 6. eiusdem. 4. Dominicā. num. 37. & 3. Quad. Dominica. 4. num. 23. & 28. & in communī dedicatio- nis templi conc. 1. num. 28. & in Dominicālī Dominica in albī conc. 1. nu. 18. & in Aduent. conc. 4. Thoma. num. 18. & ibi Dominicā. 2. post Epiphaniā conc. 3. nu. 1. vbi latissime & in Dominicālī Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

Et licet admodum serō accesseris ad penitentiam, & virtutis viā. 3. Quadr. conc. septuagesimā numer. 13.

Et licet Deus non tā citō subueniat. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis feria. 2. num. 21. vbi late. Et in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. num. 26.

Ad fiduciam in Deo in qua cum que necessitate habendam, paternam Dei prouidentiam confidera.

In

In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 38. & 40.

Maximè nostram in Deo fiduciam fulcire debet, considerare nos habere Deum in patrem. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 43. vbi ex professo.

Fiducia & credulitas ita coherēt, ut vnum sine altero perfectum aut Deo acceptum esse non posset. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 21.

Obstupendum est quod hac fiducia (quæ ad remissionem peccatorū est instituta) homines abutātur ad peccata perpetrandā. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 37. & Dominica 19. conc. 1. num. 42.

Quam sit diffidentia vitiū Deo detestabile, sacræ scripturæ illustrat exemplis. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Diffidentes maximis Deus afficit supplicijs in Dñicali. Dñica. 18. post Pentecost. conc. 1. nu. 43. & Dominica. 23. conc. 2. num. 34.

Singularia sunt bona, quæ Deus confidentibus in ipso largitur. In Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. 2. num. 12. & ibi Dñica 20. con. 1. nu. 59. & in Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 24.

Confide difficultates ex observatione diuinæ legis ortas, diuino fauore superandas. In Dominicali

Dominica. 19. post Pentecost. conc. 1. numer. 15. vbi latè.

Cum fiducia sit spes fortitudine roborata aliqua quæ ad hunc locum spectant inuenies verbo, spes.

Fiducia & fides latissimè differunt, In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 2.

Mirabiles sunt fiduciae fructus & efficacia: In Dñical. Dñica. 23. post Pentecost. conc. 2. nu. 25. & 28. vbi latè.

Pro mensura fiduciae, Deus munera sua fidelibus donat. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 26.

Fiducia non in rebus temporibus habenda. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. concio. 2. num. 4. de quo vide plura verbo, bona temporalia.

Vt fiducia nostra non frustretur debet esse nō informis, sed viua. In Dominicali Dñica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 28. vbi latè.

Ad diffidentiam expellendam considera firmissimè credendū esse mortem Christi iam præteritā nō minus tibi prodest, quam si quotidianè protet tantum denuò ipse patetur. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. nu. 33.

Fiducia vt virtus præstantissima, sic rarissima. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 36. & 3. Quadrage. Dominic. 4. num. 30.

Fiducia habenda quantūcumque peccator quia facile Deus placatur.

G tur.

tur. In Aduent.concio.3. Innocentium.numer. 18. & in Dominicali Dominica. 11. post Penteco. conc. 1.num.21.

Confidentiam amittere quantum sit malum. In Aduent.Dominica.2. post Epiphaniam concio.3. num.31.

Quod statim in qualibet tribulatione ad Deum ultimum nostrum refugium fiderenter accedamus, vide verbo, tribulatio. 6. rationes, &c. ratione.97. vbi plurima.

Filius.

Filiorum multiplicatio in sacra scriptura pro beneficio & benedictione Dei habetur. In Dominicali Dominica.20. post Pentecost. conc.2.num.25.

Filiorum desiderium ad quid habendum. In proprio Sanctorum. conc.1.Ioannis Baptista.num.6.

Filiorum instructio: & filiorum obligatio erga parentes, vide, verbo parentes.

Filius Dei, vide Christus.

Finis ultimus, vide, beatitudo.

Fortitudo.

Fortitudo communis est virtus que non vni tantum virtuti, sed omnibus inservit: & ad omnes excendas est necessaria. In Aduent. conc.4. Andrae.num.19

Fortitudo in laboribus, persecutionibus, & tribulationibus, vide in verbo, tribulatio; potissimum ta-

men vide, Dominica.2. Aduent. conc.1.num.7.

Hæc virtus est necessaria ne ab incepta virtutis via deficiamus. In Aduent.concio.3. Epiphaniae. numer.11.

Fortitudo rara, difficilis, & necessaria virtus. Dominica.2. Aduent. conc.1.num.6

Francisci laudes, & excellentiae, vide in proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Francisci.num.15. vbi latè & conc.2.num.3. & num. 28. vbi latè & conc.3.num.33. & conc. 4. num. 23 vbi latissime.

G.

GABRIEL IS Archangeli Glaudes latissimè prosequitur in proprio Sanctorum.conc.3.Incantationis.num.8.

Genus, vide, nobilitas.

Gloria.

Gloriae beatorum æterna gaudia deliciæ felicitates & pulchritudines inenarrabiles latissimè prosequitur. In communi confel. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c.conc.1.num.1, vsque ad. 20. & conc.2. Sequenti.num.24. & conc.3. Sequenti. num. 2'. & in proprio Sanctorum.conc.. Philippi & Iacobi.num.19. & in proprio Sancto rum.conc.4. omnium Sanctorum num.14. & in Dominicali Dominica.: post Penteco .conc.1. num. 8. vbi latissimè & ex professo, & Dominica.19.conc.2. num.3.

Gloria

Gloria beatorum quinque generibus gloriae, quibus Romani suos affiebant triumphatores respondere videtur. i. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. i. num. 5.

Gloria perpetuo consideranda ut ardenter illius desiderio accedamus. In communis confes. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. conc. 3. num. 24.

Gloria amplitudo consideratur & ostenditur. In proprio Sanctorum. concio. 2. Philippi & Iacobi. num. 16. & in Dominicali Dominicam. i. post Pentecost. conc. 1. numer. 11.

Gloriam comparare qui existimant sine tribulationibus, laboribus, & contradictionibus quantum aberrant. 2. Quadragesi. feria. 2. Resurrectionis. num. 33. & 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 21. & in communis vnius mart. Euang. Amen dico vobis. conc. 1. num. 25. & ibi. conc. 1. num. 25. & 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 4. & 3. Quadragesima. Dominicam. 4. feria. 4. num. 11. in loco 11. in loco 11.

Cui gloriam non gratis sed propter labores, tribulationes, & opera nostra Deus donare decreuit. In proprio Sanctorum. conc. 2. Iacob. num. 10. ubi ex professo. & in Advent. Dominicam. 2. post Epiphiam. conc. 1. num. 13.

Gloria beatorum inenarrabilis est. In communis Sanctorum mulierum. conc. 2. numer. 12.

Si gloriae spem viam habemus a caducis huius vitae rebus corda nostra subleuaremus. In proprio Sanctorum. conc. 4. Assumptionis. B. Mariæ. num. 24.

Non poterat efficacior persuasio reperiri qua homines honoris, consolationis, vitaque cupidissimi ad Deicelgem obseruandam moverentur quam gloriae promissio. In proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum. num. 8.

Gustus quibus in gloria beati perfruuntur, nulli huius seculi rei conferri possunt. In proprio Sanctorum. conc. 4. omnium Sanctorum. numer. 14.

Ad gloriam æternam ambienda exhortationes, & considerationes mirabiles. In communis confes. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 1. num. 18.

Gloria bello acquiritur, sed pugna a te ipso incipienda. Dominicam. 4. Aduentus. conc. 4. num. 8.

In gloria peccatorum memoria, occasio est gaudij & voluptatis: & quare. i. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 17.

Gloria consequenda fiduciam habere, vide verbo, fiducia, & verbo, spes.

Gloria quam gratis datur. i. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 2. In Dominicali Dominicam. 19. post Pentec. conc. 2. num. 14.

In gloria quanta vnione beatorum animi sibi inuicem sint con-

G 2   nxi.

Gloria.

nexi. In communi vnius martyr.
concio.3. numer.4.

Gloriæ in manu nostra esse locatam quam magnum Dei beneficium: & cur cum tanti intersit in potestate nostra reliquit: vide & nota in communi vnius martyr. Euange. Si quis vult venire post me,&c.conc.2. num.19

Gloriæ consideratio ab his temporibus nos abstrahere debet. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam.1. numer.8. & 3. Quadragesi. Dominica. 2. numer. 15. & in communi confessio non pontif. Euange. sint lumbi vestri,&c.conc.1. numer.17. vbi latè.

Gloria crucis est fructus. Sabbatho post Dominicam.1.3. Quadragesi. num.21

Gloria bonis operibus impetratur 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria.4. num. 15. vide, de hoc plura in verbo opera.

Qui in gloria Christo similis esse vult, prius in hac vita ei similis debet fieri. 3. Quadragesi. Sabbatho, post Dominicam. 4. numer.2.

Gloria exoptanda non tantum quia ibi quiescemos; sed potius quia ibi magis ac melius Deum glorificabimus. 3. Quadragesim. Dominica. 4. num.7

Quia in gloria postea habituvi sunt, quas hic debent seruare habere conditiones. 3. Quadragesim. Dominica. 3. feria. 2. numer. 16. vs.

que ad.22.

Cur cum in transfiguratione Deus gloriæ viuam imaginem nobis demonstrauit: nuncquam tam in inferni exemplar ostenderit.
3. Quadragesi. Dominica. 2. numer.12

Ob gloriæ considerationis defectum plurimi in vitijs suis consepulti iacent. In proprio Sanctorum. concio.2. feria.2. Pentecost. numer.16

Cum gloriam Deus tam vili pretio det signum est maximè optare ut eam omnes emant. In Advent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ. numer.8.

Cum per labores, famem, paupertatem, ignominiam & passionem Christus in gloriam intrauerit: maxima amentia est eam delicijs & voluptatibus consequendam putare. In Advent. concio.4. Ioannis Euangelistæ. num.1.

Ex bonis huius miserrimæ vitæ possumus ad inenarrabilia gloriæ gaudia & inexplicabiles. voluptates insinuandas argumentum formare. In Dominicali Dominicæ. 2. post Pentecost. conc.1. numer.7.

Hoc gloriæ præmium à quo libet iusto ita est obtainendum, ac si ipse solus illam meruerit. In Dominicali Dominicæ. 8. post Pentecost. conc.1. num.13.

Bona & dona iustis in hac vita communicata si cum illis quæ in gloria

Gloriosum corpus.

gloria eis elargiuntur compaten-
tur, minima sunt. In Dominicali
Dñica. 13. post Pentec. conc. 1. nu. 3

Vna ex præcipuis circūstantijs
illius perfecte felicitatis est, quod
bona illius sunt secura & perpe-
tua. In Dominicali Dominica. 13.
post Pentecost. conc. 1. num. 4.

Cum gloriæ Deus non nisi bene
operanti concedat; cur gratis illam
dari dicatur. In Dominicali Dñica.
19. post Pentecost. conc. 1. num. 15.

Gloriosum corpus.

Gloriosum corpus nullā iā pœ-
nam, nec dolorem sentit. 1. Quadr.
feria. 3. Resurrectionis num. 3

Glorificare Deum, vide in verbo
laudare Deum & in verbo gratias
agere.

Gloria huius mundi, gloria inanis, &
vana, videlicet verbo, vanagloria.

Gratia.

Sine gratia nullum opus est me-
ritorium. 3. Quadr. Dominica. 4. fe-
ria. 4. num. 26

Nemo potest esse certus quòd
sit in gratia. 3. Quadr. Dominica in
Passione num. 9.

Gratia quam admirabiles in ani-
mis profert effectus. 3. Quadr. Do-
minica. 3. feria. 6. nu. 26. & 3. Quad.
Dominica in Passione feria. 2. nu-
mer. 25. & in communī confess. Pō-
tif. Euang. Nemo accedit lucernā
&c. conc. 1. num. 7.

Quam liberaliter Deus offert,

Gratia.

101

& cōfert gratiā hominibus. 3. Qua-
drag. Dñica in Passione fer. 2. n. 24

Gratia nos illuminat. In cōmu-
ni confess. pontif. Euāg. Nemo accē-
dit lucernā &c. conc. 1. num. 8

Gratiā nobis imparitur Deus
iuxta mensurā dispositionis in par-
te nostra. In proprio Sanctorum
conc. 3. Incarnationis nu. 22. & in
Aduēt. Dominica. 5. post Epipha-
niam conc. 2. num. 5

Vt gratiam conseruemus parti-
culari auxilio Deus nobis assistere
debet. In Aduēt. conc. 1. expecta-
tionis B. Mariæ num. 28

Ad gratiæ consequutionē opor-
tet maximam illius similitudinem habere. 2.
Quadr. Dominic. 3. feria. 6. nu. 37.
& 3. Quad. Dominica in Passione
feria. 2. nu. 24. & nu. 27. & in pro-
prio Sanctorum conc. 3. Incarna-
tionis num. 21

Vnū ex signis quo quis coniecta-
ri poterit se esse in gratia est, quan-
do ea quæ propter inclinationem
propriam abhorre solet; vixit iā
quodammodo carnis natura, arden-
ti studio operatur. In Dominicali
Dominica in albis conc. 2. nu. 19

Gratia expellitur per peccatum
demeritorie. In Dominicali Do-
minica. 21. post Pent. conc. 1. nu. 26

Non sufficit ad imaginem Dei
esse creatos, sed requiriatur, quod ad
imaginem Dei simus per similitu-
dinem gratiæ. In Dominicali Do-
minica. 22. post Pentecost. conc. 2
num. 48. vñq; ad. 58

G 3 Qui

Qui gratiam apud homines inuenierunt quantum timere debent. In proprio Sanctorum.conc.3. Incarnationis.num.24

Gratia Christi, vide, Christus.

Gratias gratis datas, vide, singulas sigillatim in suis locis.

Gratitudo & gratiarum actio.

Gratias agentes Deo pro beneficijs acceptis, ad noua & maiora recipienda se disponunt. In proprio Sanctorum.conc.1. Matthiae numer.8.& 3. Quadragesi. feria.2. Resurrectionis.num.14.

Ideo sancti quando noua beneficia à Deo poscant, antiqua ei recensent. Ibidem & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 2. numer. 35. & in Dominicali Dominica. 5. post. Pacha. conc. 1. numer. 10.

Grati debemus esse ad Beneficia à Deo accepta conseruanda. 1. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 5. nu. 28. & in Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 2. nu. 39

Gratitudo est singulare Dei donum, & beneficium. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 6. num. 10.

Gratias agere debemus, non solum pro beneficijs in nos, sed etiā pro in proximos collatis. 2. Quadragesi. Dominica. 4. nume. 32. & in proprio Sanctorum.conc.2. Matthiae. num. 5. & ibi. conc. i. Ioannis Baptista. num. 13. & conc. 2. num.

30. & ibi. concio. 2. Diui Francisci. numer. 8.

Gratitudo omnium beneficiorum corporalium a Deo exposcitur: quantomagis spiritualium. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. numer. 8.

Gratias tenemus Deo reddere de singulo beneficio in nos collato. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 6. numer. 3.

Gratitudo quam sit Deo grata 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 6. numer. 6. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam. conc. 2. num. 33.

Gratitudinem beneficiorū quā instanter Deus exposcit. In proprio Sanctorum.conc. 2. Visitacionis beatæ Mariæ. numer. 32. & 3. Quadragesima. Dominica in Passionē. feria. 4. nume. 2. & feria. 2. Resurrectionis, sequenti. numer. 12.

Gratiarum actio quantum diuinæ maiestati debeatur. In proprio Sanctorum.conc. 2. Matthiae. nume. 6

Vult pater æternus, ut quoties aliquod beneficium suscipimus, gratias Christo, per quod tanquā per ostium hæc omnia bona ad nos profluiant agamus. In proprio Sanctorum.feria. 3. Penteco.conc. 1. nume. 13

Gratiæ Deo sunt agenda propter perfectiones etiam, & excellentias, quibus creaturas sensiles & insensiles insignivit. In proprio San-

De gratitudine.

103

Sanctorum.conc.1. Ioannis Baptis-
tæ.p.nu.13.& ibi conc.2. Diui Fran-
cisci.num.9

Gratia Deo sicut reddenda pro
quocunque opere hono. 3. Qua-
dragesi. Sabbatho post Dominica-
cam.4.num.23.de quo vide plura
verbo, opera.

Nos Christianos, ab Ethnicis
in beneficiorum gratitudine supé-
rari magna est confusio. In Ad-
uent.conc.3. Ioannis. Euangelistæ
num.10

Gratitudo est clavis, qua Dei cor-
aperitur, ut maiora etiam benefi-
cia conferat. In Aduent.concio.1.
Ioannis Euangelistæ.num.15

Si dimidiam misericordiam con-
sequi vultis, omnium beneficiorū
qua ab ipso accepistis gratitudi-
nem habete. In Aduent. concio.
1. Ioannis Euangelistæ. numero.
14.

Quia Dei beneficijs ingratifi-
sum ea qua prodeesse nobis debe-
rent, & temporalis destructionis,
& æternæ damnationis instrumen-
ta sunt. In Aduent.conc.1. Ioannis
Euangelistæ.num.17

Vt ad acceptorum beneficio-
rum gratitudinem moueamini,
eorum memoriam habere, artifi-
cijs & signis si opus fuerit cura-
te. In Aduent. concio. 3. Ioannis
Euangelistæ. numer. 7. qua signa
& artificia Deus interdum docet,
& eis vti iubet. ibidem. num-
ero.8.

Tunc gratias Deo agimus, cum
nos ad gratias agendas fatemur in-
dignos; illius maiestatis considera-
tione deterriti. In Aduent. conc.
1. Dominicæ infra octauam Nati-
uitatis.num.8

Grati esse diuinæ misericordiae
quanta obligatione tenemur Chri-
stiani, eo quod inter tot infinitos
homines, nos tantum ad Christia-
nissimum vocavit. In proprio San-
ctorum.conc.2. Magdalenzæ.num.
5. & in proprio Sanctorum. con-
cio. 3. Diui Francisci. numer. 3. vs-
que ad numerum decimum. vbi ex
professo.

Gratias Deo agere, non Dei
tantum, sed nostrum potius esse
prouentum. In proprio Sanctorum.
concio.2. Diui Francisci. nu-
mer.7.

Gratiarum actiones pro omni-
bus tam aduersis quam prospe-
ris eventibus esse referendas. In
proprio Sanctorum.concio.2. Diui
Francisci. numer.7. & in Domini-
nicali Dominica.10. post Pentec.
concio.2. num.10

Gratias Deo agere, debet es-
se nostrum continuum exercitium
In Dominicali Dominica.11. post
Pentecost. concio. prima. nu-
mero.13.

Sicuti ingratia omnia in nihilum
rediguntur: ita grato omnia au-
gentur, & multiplicantur. In Do-
minicali Dominica.12. post Pente-
cost:conc.1.num.14.

G 4 Vt

De ingratitudine.

Vrille qui nunc in prosperitate existit gratius erga Deum se ostendat, principij suarum paupertatis reminiscatur. In Dominicali, Dominica. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 15.

Gratias Deo reddere debent etiam illi, quibus, quia non peccant beneficium remissionis peccatorum Dei non impendit: quoniam si Deus illos non tenuisset, utique cecidissent. In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalena. num. 18.

Inter probos & improbos hoc interest, quod probi beneficia Dei magni aestimant: & multis gratiarum actionibus, amplificant. Improbis vice versa. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 16.

Vnus ex præcipuis fructibus qui percipiendus est ex visione operum mirabilium Dei est propter illum ipsum glorificare. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. num. 37.

Plura alia quæ ad gratiarum actionem spectant, inuenies in verbo laudes Deo reddere.

Gratiae reddenda post prandium sunt. 2. Quadr. Dominica. 4. num. 34. &c. 4. Quadr. Dominica. 4. num. 31. &c. In Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 2. num. 35.

§. In ingratos.

Ingratitudinem nostram agre-

stia animalia accusant. 1. Quadrag. Dominica 2. feria. 6. num. 25. &c. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 6. num. 13. & in Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 2. num. 40.

Ingratitudo nostra erga Deum consideratur perpenditur & increpatum. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 30. & Dominica. 3. sequenti feria. 5. num. 20. &c. 3. Quadrag. Dominica in Passione feria. 6. numer. 10. vbi latè &c. 4. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 36. & in Advent. conc. 2. expectationis Beatæ Mariæ num. 13. & ibi conc. 1. Thomæ num. 7. vbi latè & Dominica. 3. Adventus conc. 4. num. 25. vbi latè &c. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 2. num. 11. & In Dominicali Dominica. 13. post Pentec. conc. 2. num. 38.

Ingratitudo quam graue peccatum sit. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 2. num. 4. & num. 37. & in Advent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 4.

Ingratibona quæ habent non Deo sed sibi adscribunt. In Advent. conc. 3. Ioannis Euangelista numer. 5.

Ab ingratibus iustissimè Deus beneficia subtrahit. In communione confessi non pontif. Euang. Homo quidam nobilis &c. conc. 1. numer. 10. 22.

Ingrati Dei beneficijs, horrendis supplicijs à Deo puniuntur. In Advent.

De ingratitudine.

105

In Aduent.conc. 1. Innocentium.
num.22. & in Dominicali Domini-
nica. 12. post. Pentecost.concio.1.
nume.17. & 2. Quadrage. Domini-
ca.2. feria.6.num.24

Deus maxime conqueritur de
ingratitudine Christianorum. In
Aduent. conc. 1. Dominica infra
Octauam Nativitatis.num.22

Ingreditudinis vitium ab ipso-
met Lucifero suratis sumus. 3. Qua-
dragesi. Dominica in Passione. fe-
ria.6.numer.14.

Ingreditudo nostra erga Deum
tantum crevit, quod ex ipsomet
Dei beneficijs occasionem sumi-
mus ipsum offendendi. In commu-
ni confes. non pontif. Euang. Ho-
mo quidam nobilis, &c. conc. 1. nu-
mer.20. & in Aduent.conc.1. Tho-
mæ. num.7. ubi latè: & in Dominicali
Dominica.22. post Pentecost.
conc.2.num. 2. & 6. & in Aduent.
concio.2.Purificationis. B. Mariæ.
num.8

Propter quod scelus consuerit
Deus reges ab ipsorum regnis pri-
uare. In Dominicali Dominica.12.
post Pentecost.conc.1:num.19.

Hoc scelus solet esse fons & ori-
go omnium errorum. ibidem. nu-
mer.20. & ibi Dominica. 15. conc.
2:num.6

Et de hoc valde Deus conque-
tur. In Aduent.conc.2. Purificatio-
nis B. Mariæ.num.8

Eis qui ingrat sunt beneficijs
Dei, permittit Deus vt ipsa bene-

ficia illis non proficiant, nec eis
fruantur. 4. Quadrage. Dominica.
1. feria.4.num.12

Imò vt in malum eis conuertan-
tur in Aduent. Dominica. 3. post
Epiphaniam.conc.1.num.22

Ingreditudo nostra Deo summe
odibilis, & abominabilis. 3. Qua-
drage. Dominica.4. feria.6.num.3.

Sed ingreditudo beneficiorum
spiritualium super omnia ei ex-
crabilis. 3. Quadrage. Dominica.3.
feria.2.num.8.

Ingreditudo nostra erga Deum
est causa omnium nostrorum ma-
lorum, & infortuniorum. In Do-
minicali Dominica.16. post Pente-
cost.conc.1.num.37

Ab ingratis fidem & legē cuan-
gelicam solet Deus auferre. 2. Qua-
dragesi. Dominica. 2. feria. 6. nu-
mer.36

Imò & à bonis naturæ, & à vir-
tutibus moralib[us] eos denudat
permittit. In communis confes. non
pontif. Euang. Homo quidam no-
bilis, &c. conc.1.num.12

Christianorum ingreditudo om-
nium gentium ingreditudinem ex-
cedit, cum tot actantis Dei benefi-
cijs vti nolint. In Dominicali Do-
minica.4. post pascha.conc.2.nu-
mer.6.

Singularis modus reprehensionis
tua erga Deum ingreditudinis est
cum in te qui infernum metoris
noua beneficia Deus conseit. In
Dominicali Dominica. 23. post
Pente-

Pentecost. conc. 1. numer. 33
Gubernatores, vide, prælati, vide,
judices, vide, magnates.

Gula.

Gula est origo plurimorum malorum. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. num. 11. & 2. Quadrag. eadem feria. num. 13. & 2. Quadrag. Dominica. 4. nu. 27. & 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. num. 16. & 4. Quadrag. Dominica. 2. num. 23. ubi latè: & in proprio Sanctorum. conc. 4. Ioannis Baptista. num. 17. & ibi conc. 1. Magdalena. num. 1. & in Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 19. ubi latè.

Gulæ peccatum etiam in rebus minimis posse reperiiri. 2. Quadragesima Dominica. 2. feria. 5. numer. 11.

Gulæ peccatum quam acerri-
mè à Deo semper puniatur. 2. Qua-
dragesima Dominica. 2. feria. 5. nu-
mer. 11.

Gulosi idololatre sunt sui vètris.
3. Quadrage. Domini. 2. feria. 5. nu-
mer. 17.

Quod gulæ peccatum fugia-
mus ne in tñciendo iudicio dam-
nemur, ante omnipotè Deus hortat-
tur. In proprio Sanctorum. con-
cio. 4. Ioannis Baptista. num-
er. 17.

Cibi & potus nimius usus quam
nocivus. In communii virginum.
concio. 1. numer. 3. ubi latè: & in

Gula. quis dicit?

proprio Sanctorum. conc. 3. As-
censionis. num. 8. & in Dominicali.
cali Domitissa. 16. post. Pentecost.
conc. 2. num. 5

Cibi & potus sobrietas & tem-
perantia quam utilis. In proprio
Sanctorum. concio. 3. Ascensionis.
num. 5. & in Dominicali Domini-
ca. 16. post Pentecost. conc. 2. nu-
mer. 5

Cibi & potus temperantia, ma-
xima est dispositio, ut Deum so-
cium & coniuam habeas. In pro-
prio Sanctorum. concio. 1. As-
censionis. num. 15. & ibi. conc. 2. nu-
mer. 22

Ante cibi & potus refectionem
considera; quot sunt qui cum
maiori diligentia Deo seruiunt, &
nec pane quidem saturati queunt:
tu vero tot cibis abundas, qui ter-
rae hiatus viuis absorberi mereris.
In proprio Sanctorum. conc. 1. Af-
cisionis. num. 15

Cibi & potus temperantia est
necessaria ad orationem contem-
plationem & castitatem impetran-
dam. In communii plurimorum
marty. Euang. descendens Iesus de
monte, &c. conc. 1. num. 26

Gula & ebrietas plura mala
corporalia & spiritualia pariunt.
In Dominicali Dominica 14. post
Pentecost. concio. 2. numer. 31. ubi
latè.

Gulosi in lingua torquentur. 1.
Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. nu-
mer. 13.

Vide

Hæresis.

Vide aliqua quæ ad hunc locum spectant in verbo coniuvium & verbo, iejunium.

H.

HABITVS malus vel habitus peccandi, vide, peccatum.

Hæresis, hæretici.

Hæreses plurimæ natæ sunt, ex eo quod quis propriam sententiam pertinaciter sequi vult. In Aduen. conc. i. Thomæ. num. 14.

Hæresis ab homine eruditio, & acutus ingenij difficile aut nunquam euellitur, & quare. In Aduent. cōc. i. Thomæ. num. 18

Hæretici quo artificio nos ab Ecclesiæ obedientia separare contendunt. In communī Euāgelistarum. conc. 4. num. 3.

Hæretici quantum inter se ob diuersitatem hæresum contrarij sint, ad expugnandam tamen & persequendam Ecclesiām pari mente consentiunt. In Dominicālī Dōminica. 17. post Pentecost. conc. i. num. 16

Peccata disponunt ad hæresim 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicā. 4. num. 18. de quo vide plura in verbo, fides.

Hæretici ut pernicioſissima mendacia persuadeant, in aliquo veritatem loquuntur, ut sic mendacia cōtegant. In Dominicālī Dominica. 7. post Pentecost. conc. i. num. 12.

Reliqua quæ hoc spectant, vide verbo, fides.

Homo.

107

Hæreses in Ecclesia Deus permittit ut experiatur utrum diligamus eum. In Dominicālī Dominica. 7. post Pentecost. concio. 1. mēmer. 2.

Ad Hæreticorum coheresionem satis sufficeret cernere suatum sectarum confusam multitudinem. In Dominicālī Dominica. 7. post Pētecost. conc. 2. num. 5

Homo

Hoc nomen homo in sacra scriptura aliquando vilitatem denotat & miseriam: non nunquam vero excellentiam significat. In proprio Sanctorum. conc. i. Pētri & Pauli. num. 21.

Homo verè est, & sic appellati potest ille tantum qui secundū regulam rectæ rationis vivit. In communī sanctorum mulierum. conc. 3. num. 5. vbi latissime.

Hominis fragilitas consideratur 4. Quadrag. Dominicā. i. nume. 22. Homo perfectus nullis in hac vita. In communī dedicationis Ecclesiæ conc. i. num. 3.

In misero homine omnium seriarum & brutorum bestialitates vniuersas esse nichilas. In Dominicālī Dominica. 17. post Pentecost. conc. i. num. 13.

Homicidium.

Homicidium quā graue sit peccatum. 3. Quadrag. Dominicā. 4. feria. 3. mēmer. 32.

Homicida

Homicida non unum tantum, sed virtualiter omnes quos mortuus ille posset generare interficit. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 3. num. 33.

Honor.

Honoris & boni nominis ratio habenda est. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli. num. 6.

Vnus quisque honorandus & estimandus est propter id quod in se est & non propter ea que possidet. In Dominicali Dñica. 20. post P t c. conc. 2. nu. 45. vbi ex profeso.

Honores huius mundi, vide, vanagloria.

Honoris Dei zelus, vide, litera Z.

Honores huius mundi ambientes, vide, superbii.

De honore debito sacerdotibus, ecclesiasticis, religiosis, servis, & virtutis sectatoribus, vide, in suis proprijs locis.

Humilitas.

Humilitatis definitio. 1. Quadra gesi. Dominicale 2. feria. 3. nu. 14. & in proprio Sanctorum. conc. 4. Dedicationis Michaelis. num. 14.

Humilitas inter ceteras virtutes morales hanc habet excellentiam quod solus humilis libenter cum suo contrario commoratur. 2. Quadrag. Dñica in Ramis. nu. 5

Humilitas est dispositio ad Dei dona suscipienda. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. num. 48

Humilitas perfecta fundatur in

perfecta obedientia, & in exequendo promptissime Dei voluntatem. In proprio Sanctorum. concio. 1. B. Mariae ad Niues. num. 37

Aduersus humiles non habet dia-bolus vires. 2. Quad. Dñica. 1. nu. 39

Humilem Deus exaltat Domin. 3. Aduentus. conc. 1. nu. 26

Humilitas potens est omnipotem flectere & superare. 2. Quadra. Dominica. 1. feria. 5. num. 29. Deique iram placare, & eius potentissimas matias ligare. In proprio S torum. conc. 4. visitationis. B. Mar-ri . num. 28. vbi lat .

Vero humili sua opera quantum uis magna sint parua apparent. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioan-nis Baptista. num. 5. vbi lat .

Vere humili nullius rei dignus se existimat. In proprio Sanctorum concio. 4. IoanBaptist . num. 19

Æternum Dei decretum est nec minem ad beatorum gloriam. Ac c surum, nisi per humilitatis viam quam ipsi prius ambularunt. In proprio Sanctorum. concio. 1. Dedicationis Michaelis. num. 6

Humilitas consistit in cognitione propriae vilitatis, aestimacione aliorum, mundi contemptu, & tandem quod cum ab alijs contemnitur illum contemptum pro nihilo habeat. In proprio Sanctorum. conc. 1. Dedicationis Michaelis. numer. 18, vbi lat : & 1. Quadragesima. D nica. 2. feria. 3. num. 15

Humilitatis fastigium & vlti-mus

mus gradus est iniurias illatas contemnere. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis numer. 20.

Mirabile est cum plures alię eximiāe sint virtutes, iuxta humilitatis tamē mēsurā cēlestem beatitudinem à Deo concedi. In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 27

Vere humilis curat ut defectus & miseriae sūrē ab alijs cognoscantur: excellentiā autem propriā laetant. In Dominicali Dominica in albīs conc. 2. nu. 9. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 4. nu. 24.

Humilitas reddit hominem pacificum & tranquillum. 1. Quadr. Dominica. 2. feria. 3. num. 18

Vere humilis tam in operibus quam in verbis suā manifestat humilitatem. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 25. & tā in corde quā in verbis humiliſt̄ est. Dominica. 2. Adventus conc. 1. num. 27

Rara est humilitas honorata. In Dominicali Dominica in albīs conc. 2. num. 11.

Oblatum honorem despicere magnā humilitatis & diuinā gratiā in eo existentis argumentum est. Dominica. 3. Adventus conc. 1. num. 18. & 22.

Humilitas tanti momenti est ut spiritus Christi in sacra scriptura dicatur. Dominica. 3. Adventus conc. 2. nu. 28

Vt humilitati hominum Deus

consuleret voluit nullum hominē adeō esse perfectū quin ei aliquid defit. In communi confess. pontif. Euāg. Homo quidam peregrē &c. conc. 1. num. 2. vbi latē

Dei dona & honores ad humiles peruenire solent, qui se illis indignos esse reputant. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 24.

Vere humilis donis sibiā Deo acceptis non superbit, sed humilior sit in proprio Sanctorum cōc. 1. Diui Francisci num. 16. vbi late.

Humilitatis maximum indiciū est aliquem se sinere ab alijs regi, & non à propria sententia duci. In Advent. conc. 1. Thomae num. 16.

Humilitas, peccata etiam facit in bonū m conuerti: & è cōtra superbia. 3. Quad. Dominica. 2. feria. 3. num. 32.

Vbi humilitas, ibi sapientia. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 20. & conc. 4. nu. 13

Humilitas est virtus Euangelicæ professioni maximē propria: & ab Ethniciis incognita, & innominata. In Advent. conc. 1. Circuncisioris num. 8

Humiles non sibi sed Deo bona omnia adscribunt: & ei tantum gloriam & gratias reddi exoptant. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 23. & 25

Tam grata est humilitas Deo, ut ipsius etiam imago ei complaceat. In proprio Sanctorum conc.

4. Diui

Humilitas.

4. Diui Francisci. numer. 15

In humilitate cordis omnis virtus & sanctitas est inclusa. 3. Quadrage. Dominica in Passione. feria. 3. num. 29. & in proprio Sanctorum. concio. 2. Matthiae. numer. 23.

5. Sine humilitate aliae virtutes magis solent obesse quam prodesse. 4. Quadrage. Dominica. 2. feria. 4. numer. 20

Humilitas propter excellentiam, iustitia appellatur in sacra scriptura. In communi confes. pont. Euāge. Nemo accedit lucernam, &c. conc. 1. num. 14.

Humilitas est adeò grata Deo vt omnes poenas quas Deus per peccatum hominibus infligit fuerint ad eos humiliandos. In proprio Sanctorum. conc. 4. omnium Sanctorum. num. 17. vbi latè.

Humilis nil sibi ipsi confidens omnem suam spem & fiduciam in Deo collocatam habet. In proprio Sanctorum. conc. 2. Matthiae. numer. 24.

Humili gratius & molestius est cum laudatur, quam superbo cum vituperatur. In proprio Sacerdotiū. conc. 1. Incarnationis. num. 25.

Humilitas est via que in cœlum nos dicit. In proprio Sanctorum. conc. 1. Ascensionis. nu. 2. & nu. 12.

Et perquam quis magnius sit in diuina acceptatione. In proprio Sanctorum. conc. 4. Ioannis Baptiste. numer. 3.

Humilitas disponit animam ad suscipiendum Dci dona, quæ illam magnificant. In proprio Sanctorum. conc. 4. Ioannis Baptiste. numer. 4. vbi latè.

Vnum ex clarioribus argumentis ex quibus coniici potest gratiā animæ aduenisse est illam humilitatem videre. In aduent. conc. 1. conversionis Pauli. num. 25

Humilitas adeò excellens est, vt vnaquæq; virtus eam sibi pertinere contendat. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 3. vbi ex proesso.

Humilitas temperantia est pars & species in Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 3. & fortitudinis ibi. num. 6. & Prudentiæ ibi. num. 8. & iustitiæ ibi. num. 11.

Et charitatis effectus est. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. nu. 36

Quo quis altius in Dei cognitio neni ascendit, tanto clarius suam vilitatem intelligens humilior fit. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 10

Humilitas appetitum deprimit ne præter rationem rectam tendat in magna. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. nu. 33.

Plura quæ ad hunc locum spectat, vide in verbo superbia.

Humilitas Christi, vide Christus.

Humilitas B. Marie, vide Maria Virgo.

§. Ad

§. Ad humilitatem comparandam presentacea reme-
dia: & ad affeciam con-
seruandam.

Primo. Considera peccata quæ committis, & quibusnam penitentia digna esset. In Advent. cōc. 1. Circumcisionis. num. 11. & Dominica 3. Aduentus. conc. 2. num. 31. & in proprio Sanctorum. conc. 4. dedicationis Michaelis. num. 15. & 31. Quadrage. Dominica 2. seria 3. nu. 33. & 4. Quadrage. Dominica 2. seria 6. num. 4

2. Considera quantum tibi deest ad hoc ut Christianam perfectionem attingas. In proprio Sanctorū. cōc. 4. Dedicationis Michaelis. nu. 16.

3. Considera quam miser ac inutilis sis. In proprio Sanctorū. conc. 1. Diui Francisci. num. 21

4. Ad humilitatem impetrandam maximè prodest corporalis paupertas libenter, & cum spiritus fervore suscepta. In proprio Sanctorū conc. 1. Diui Francisci. num. 23

5. Ad hoc etiam optimum est & mirabile consilium vos semper cū maioribus dimetiri. In proprio Sanctorum. conc. 2. Diui Francisci. num. 37. vbi latè & Dominica 2. Aduentus. conc. 1. num. 29.

6. Ad idem confice vnguentum mirabile ex illis medicamentis ex quibus illud composuit Job, cū dixit. Natus de muliere, breui viuens

tempore, repletur multis miserijs, quasi flos, &c. In proprio Sanctorū. conc. 4. Diui Francisci. num. 17. vbi latissimè hoc prosequitur.

7. Humilitatis Christi consideratio efficacissimum est remedium ad humilitatem comparandam. 3. Quadrage. Dominica in Passione. seria 2. nu. 24. vbi late. & in Aduent. conc. 1. Nativitatis. num. 24. & cōc. 2. Nativitatis. num. 26. vbi late.

8. Vis humiliati, infirmum principium ex quo prodijisti considera. In proprio Sanctorum. cōc. 4. Diui Francisci. num. 17

9. Humilitas comparatur ex contemplatione diuinæ celitudinis & bonitatis. In cōmuni dedicationis Ecclesiæ. conc. 1. num. 6

10. Donis à Deo datis humilior fit qui omnia illa quasi onera suscepit, considerans debitum redditionem de illis. In proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Francisci. nu. 16. Et quia ipsa dona eū ad humilitatem inclinant. nu. 18. Et quia quo magis crescunt beneficia magis etiā crecit, necessestis diuini auxiliij ad ipsorum conseruationem. ibi. numer. 19.

11. Sive humiles esse cupitis quā cunq̄e æstimationem & laudem tanquam saeuissimam pestem fugite. In Aduent. conc. 2. expectatio- nis B. Mariæ. num. 20.

12. Qui Angelorum & iustorum pulchritudinem contemplatur, statio seipsum contemnit & humiliat.

liat. Dominica. 3. Aduentus conc.
2. num. 27

13. Nemo humilitatem consequi poterit nisi prius in ipsius exercitio labore: eamque ardenter desideret & amet. Dominica. 3. Aduentus. conc. 2. num. 29

14. Vnum ex maxime necessarijs medijs ad humilitatem comparandam est propriæ vilitatis agnitione.

4. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. nu. 3

15. Considera etiam peccata quæ alij admittunt à te etiam posse committi, vt sic in tui ipsius contemptum deuenias. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 5

16. Prodest etiam oculos in nostrorum proximorum virtutibus collocare. In Dominicali Domini ca. 10. post Pentecost. conc. 2. nu. 36

17. Item prodest cum humilibus conuersare & superbos vitare. In Dominicali, Dominica. 10. post Pē tecost. conc. 2. num. 37

Ad humilitatem etiam comparandam profunt viginti & octo re media quæ ad superbiam vitandā collegimus verbo, superbia.

Hypocrisis, hypocrita.

Hypocrisis definitio. 2. Quad. feria. 4. cinerum num. 18

Hypocrisis quam graue peccatum. 3. Quadr. conc. Cinerum nu. 25. & in communī Apostolorum conc. 3. num. 15

Hypocritam bonis operibus in fernū sibi comparare summa stul-

titia est. 2. Quadr. conc. Cinerum numer. 24

Hypocrisis est dispositio ad hæresim. 1. Quad. conc. Cinerum numer. 20

Ex hypocrisi non proueniens corporis mortificatio plurimi esti-manda. 2. Quadr. conc. Cinerum num. 19. & quantum proft. 3. Qua drag. conc. Cinerum num. 26

Hypocitarum duplex genus explicatur. 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. num. 22

Hypocrisis multum authorita-tis veræ virtutis detrahit. In Ad-uent. conc. 3. Epiphaniæ num. 24

Hypocrita virtutes in peccato-rum fuorum instrumēta suscipit. 4. Quadr. conc. Cinerum num. 23. & in communī Apostolorum cōc. 3. num. 15.

Hypocritæ nil amplius quā ex teriorem speciem & apparentiam habent. 2. Quadr. Dominica. 3. fe-ria. 4. num. 38

Hypocrita suis met bonis ope-ribus se destruit. 4. Quadr. conc. Ci-nerum num. 26

Hypocritæ maximam suo crea-tori irrogant iniuriam. In Dominicali Dominica. 5. post Pentec. conc. 2. num. 4

Hypocritæ singunt mortifica-tionem, vt in dignitate, quam am-biunt collocentur: quam vbi pri-mum consequuntur, ostendunt se non mortuos imo potius viuos es-ſe. In Dominicali Dominica. 7. post

Idololatria.

post Pentecost. conc. i. num. 4.

Hypocritæ licet sibi damnatum inferant, proximis tamen non affrunt detrimentum, sicut peccatores publici. In Dominicali Dominica. 7. post Pentec. conc. i. nu. 7

Vt Deus in aliqua mente habitet magis impediunt aliquo modo falsæ virtutes, quam vitia magna. In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 3. & 16

Peccata hæc quæ sub specie virtutis sunt curantur difficulter in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. i. num. 5.

Hypocritæ ab iniicem ab alijs hypocritis se celant. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. i. num. 7

I.

Laobi laudes, &c excellentiæ, vi. de in proprio Sanctoru. n. conc. 1. Laobi num. 4. & num. 36. & cōc. 2. num. 32

lactantia, vide, superbia & vana gloria.

Idololatria.

Cum plus creaturam quam Deum amas voluntate idololatrias. Dominicæ. 3. Aduentus. conc. 2. nu. 2. & ibi conc. 4. Epiphania. num. 3. vbi latissime.

Cum creatus fuerit homo Dominus omnium creatorum quæta infanía sit illas adorare. Dominicæ. 3. Aduentus conc. 2. num. 12. ubi late.

Leiunium. 113

Idololatriæ quam pessimè errabant, quia eos adorabant quos imitari minime licebat. 3. Quadrag. fe. na. 6. post Cineres num. 27

Leiunium.

Plura quæ hoc spectant vide verbo, adoratio.

Leiunij necessitas, & utilitates plurimæ. 1. Quadr. conc. Cinerum num. 15. & Dominicæ. 1. lequenti num. 13. & 3. Quadr. conc. Cineræ n. 18. & Dominicæ. 1. sequenti n. 22. & 4. Quad. cōc. Cineru. n. 17. usq; ad. 23. & in Dominicali feria. 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 7

Leiunij perfecti conditiones. 1. Quadr. Dominicæ. 1. num. 14

Leiunium cur saepe non prospicit. 3. Quadr. Dominicæ. 1. num. 12

Leiunium Quadragesima, à ieunio Christi & ab Apostolorum institutione habetur. 3. Quadt. Dominicæ. 1. num. 21

Leiunium est sacrificium Deo summe acceptum, & nimis animæ utile. 2. Quad. cōc. Cinerum nu. 6.

Contra eos qui à ieunio te excusant. 1. Quaer. conc. Cinerum n. 8

Quæ propter ieunium à corporis vœtu subtrahuntur pauperibus impediantur. 4. Quadr. conc. Cinerum num. 37.

Leiunium duos præcipue effectus operatur, scilicet tauere orationi, & sensualitas passiones reprimere. In Dominicali feria. 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 7.

H Iei u

Ieiunijs hanc miserabilem carnem vexare oportet, ne spiritum persecutur. In Dominicali dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. numer. 19. vbi latè.

Ieiinium reparat quod per gulam amissimus. 4. Quadrages. feria. 4. Cinerum. num. 18.

Amplificabitur hic locus ex verbo, gula, vide etiam verbo, conuum.

Iesus nominis im- positio.

Hoc nomen Iesus salvatorem significat: quod maximè Christo conuenit. In Aduerit. conc. 1. Circumcisionis. numer. 24. & concio. 3. nume. 30.

Hoc nomen in circumcisione fuit impositū, ut significaretur nos huius sanctissimi nominis virtute frui nō posse, nisi nos circūcidamus. In Aduerit. conc. 1. circumcisionis. numer. 28

Hoc nomen filio suo Deus imponi voluit, ut nomen ipsum nobis in memoriam reuocaret labores, quos vt nos saluaret passus est, & omniaredemptionis nostræ beneficia. In Aduerit. conc. 2. Circumcisionis. num. 28

Hoc nomen Iesus quanto amoris affectu, & quanta veneracione à nobis sit prouinciandum. In Aduerit. conc. 2. Circumcisionis. num. 29. vbi latè & conc. 4. num. 21

Hoc nomen omnia Dei nomina

na includit quæ Deus antiquis partibus reuelauerat. In Aduerit. cōc. 3. Circumcisionis. nume. 19. & conc. 4. num. 15. vbi latè.

Hoc nomen omnes Dei persecutio-nes comprehendit. conc. 3. Circumcisionis. num. 21

Licet Deus plura alia nomina habeat, hoc tantum venerari iubet: & quare. conc. 3. Circumcisionis. nu. 21. Hoc nomen corda emollit. conc. 3. Circumcisionis. num. 23

Et vires vt temptationibus resiste-re possimus suppeditat. conc. 3. Circumcisionis. num. 23

Mirabilis huius nominis virtus, nō in literis exterioribus est, sed in interiori verbo, quod literè ipse significant. conc. 3. Circumcisionis. nu. 26. vbi latè.

Nullum ante hoc nomē datum fuit quod simul omnes Dei excellētias, & mirabilem humani generis redēptionem significaret. conc. 3. Circumcisionis. num. 19. &c. conc. 4. nume. 14

Magnum fuit Dei beneficium filio suo nomen imponere quod nobis declararet quis esset. cōc. 4. Circumcisionis. num. 12

De iniuria quæ blasphemij, & periurijs huic nominis fit, vide in verbo, iurare, & in verbo blasphemā.

Iesus, vide Christus.

Ignorantia.

Ignorantia est prima animæ miseria.

Ignorantia. Incarnatio Christi. 115

feria.3. Quadrag. Dominica Passio-
nis. feria.4. num.23.

Ignorantiam rerum ad salutem
spiritualē spectantū tenemur su-
perare.3. Quadrag. Dominica Pas-
sionis. feria.4. num.24

Ad ignorantiam hanc vincen-
dā debemus interrogare viros peri-
cos simul & sanctos.3. Quadragesī.
Dominica Passionis. feria.4. nu-
mer.26

Hæc interrogatio debet fieri cū
bona intentione: & quæ hæc sit. 3.
Quad. Dominica Passionis. feria.4.
num.28.

Illustrēgenus, vide nobilitas.

Immisericordia, vide misericordia.5.
in immisericordes & crudeles.

Impatientia, vide patientia.

Imprudentia, vide prudenteria.

Incarnatio Christi.

Incarnationis beneficium quam
grande.3. Quadr. conc. quinque-
simæ. num.8. & Dñica.2. sequenti
m.21. & in Aduent. cōc.2. Natiuitatis.
num.7. & num.18. & conc.3.
Natiuitatis. num.7

Incarnatio sicut opus infinitæ po-
tentiae, infinitæ sapientiae, & boni-
tatis immensæ.3. Quadra. Dñica.2.
num.21. & in proprio Sanctorū. cōc.
1. Incarnationis. num.9

Ez summa liberalitatis & mag-
nificentiae. In proprio Sanctorum
concio.4. feria.2. Pentecost. nu-
mer.2.

Incarnationis beneficio quæ in-

gratias simus.3. Quadrag. Dominica
2. m.25. & in Aduent. conc.1. Nati-
uitatis. num.6

Christus factus est homo vt nos
doceret esse homines, & ad ipsum
conformemur.4. Quadrag. Dñica
in Passione feria.4. num.28.

Et vt hominibus vitam cōserret.
In communī vnius mart. tempore
Pascali. conc. vna. num.2

Incarnationē Dei, curavit Luci-
fer impedire. In Aduent. conc.1. ex
pestantis. B. Mariæ. num.6

Puritas & virginitas conceptus
Christi consideratur. In Aduent.
cone.2. Natiuitatis. num.12

In incarnatione non sicut facta
vtriusq; naturæ cōmixtio: sed mi-
rabilis natura humana ad diuinita-
tē assūptio. In cōmuni plurimorū
mart. Euāg. Descendens Ies-
sus de monte, &c. conc.2. num.33.

Pro quo vide in Aduent. cōc.4.
Natiuitatis. num.12.

Post incarnationem Christi, au-
rarium & argentum à sui afflata-
tionē decidit. In cōmuni plurimorū
martyr. Euāg. Descendens Ies-
sus de monte, &c. conc.2. num.11

Ineffabilis sicut Dei humiliatio hu-
manam carnē accipere. In Aduent.
conc.2. Natiuitatis. num.10

Incarnatione Christi omnia bona
nobis fuere donata. In proprio San-
ctorū cōc.1. incarnationis. nu.6
Alia Dei opera cū incarnatione cō-
parata exigua vocātur. In proprio
ianctorū. cōc.1. incarnationis. nu.9.

Beneficij incarnationis, quam strictam ratione reddituri sumus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis numer. 9.

Incarnatus fuit Christus ut peccatores iustificaret; & ideo incarnationis iustitia ab effectu in sacra Scriptura vocatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 3.

Incarnationem sancti patres flagrantissimo desiderio, & summis precibus exoptarunt & postularunt. In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ num. 26.

Incarnatio fuit olim iuramento promissa. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 3.

Incarnatio Christi fuit causa quod in adoptionem filiorum Dei recipemur. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis num. 16.

Quantosq; Dei filios incarnationis procreet, & quiles. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis num. 20.

Non solum incarnationis, sed quæ persona extribus carnem esset assumpta, fuit à Deo revelatum. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 6. vbi latè.

Noluit verbum diuinum incarnare, infia, aut reluctantate beata virgine; sed eius consensu. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 8.

Incarnatio sola Dei gratia & sine ullo hominū merito facta fuit. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 4 & in proprio Sanctorum conc.

2. Iacobi num. 8

Quare in virgine & non in corrupta incarnatus fuit Christus. In proprio Sanctorum conc. 2. Incarnationis num. 15.

In incarnatione quantum se Deus ut hominem sublevaret abiecit. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 2.

Tempus incarnationis bonum quod inde consequetur erat ostendit. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 4.

Incarnationis maximum beneficium tunc fuit promissum cum homines eo magis indigni erant. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 14. & Dominica 4. Aduentus conc. 4. num. 6. vbi ex professo.

Christus incarnatione sua mundi seruus factus est. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis numer. 30.

In incarnatione summè Deus se communicauit. In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis numer. 2.

Deus habuit ab æterno firmissimum propositum hoc beneficium incarnationis hominibus conferendi. In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 7.

Cum pro singulis quibusq; beneficijs à Deo acceptis amorem & seruitiū ei debeamus: quadilectione & obsequio soluemus illi beneficium incarnationis. In proprio San-

Incarnatio Christi.

117

Sanctorum conc. 1. feria 2. Pentecost. num. 16. & conc. 2. num. 2. & num. 10.

Incarnatio Christi fuit causa meritoria Aduentus Spiritus sancti. In proprio Sanctorum conc. 1. feria 2. Pentecost. num. 26

Incarnatio fuit fundamentū omnium mirabilium aetū quois proprietatis Christus fecit. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariae nu. 2. ubi ex professo.

Deus ante incarnationem aspergus & terribilis se ostēdebat postea vero mollis & suavis factus est. In Aduent. conc. 3. Nativitatis nu. 2. & num. 5. & in proprio Sanctorum conc. 1. visitationis Beatę Marię ubi late.

Deus fecit hominem vt suā imaginem tanquam sigillo quodā imprimaret. In Aduent. conc. 4. Nativitatis num. 4.

Incarnationis mysteriū à Ioāne Evangelista dicente, Verbum caro factum est. Angeli cognoverunt. In Aduent. conc. 2. Ioannis Evangelista num. 28

Incarnatio Christi nonnullis propriis culpa majoris fuit depravationis occasio: alijs autem causa salutis. In Aduent. conc. 1. Dominicæ infra octauam Nativitatis nu. 19. & conc. 2. num. 12

Conueniebat vt qui nos redimeat Deus esset & homo, & ideo Deus fuit incarnatus. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis num. 14.

Qua ratione verbum divinum sit in humanitate. In Aduent. cōc. 2. Circuncisionis num. 2

Deus humanam carnem assumens se abscondit. In Aduent. conc. 2. Circuncisionis num. 5

Deus fuit homo factus vt dux noster, & præceptor esset. In Aduent. conc. 3. Circuncisionis num. 3

Incarnatio Christi qua ratione dici posset mediū necessariū redēptionis nostre. In proprio Sanctorum conc. 2. feria 2. Pentecost. num. 4

In incarnatione summè pellucet quantus sit amor Dei erga nos. In proprio Sanctorum conc. 2. feria 2. Pentec. nu. 1. vsq; ad. 7. & ibi conc. 3. num. 2. & conc. 4. num. 2

Deus quantum est ex se omnibus dedit filium suum. In proprio Sanctorum conc. 2. feria 2. Pentecost. num. 7

Incarnatio non solum invitat nos ad Dei amorem verum aliquo etiā modo compellit. In proprio Sanctorum conc. 4. feria 2. Pentecost. num. 3

Omnes Dei misericordia in hac incarnationis misericordia tanquam in epilogo inclusæ sunt. In Aduent. conc. 1. Nativitatis numer. 3.

Incarnationis articulus ideo difficultis est creditu, quia in eo tam vilia & abiecta de Deo dicuntur; tamque excelsa & sublimia de nomine verificantur. In proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptis-

H 3 stæ

Ita.nu.nero.18.

Incarnationis mysterium post sanctissimā virginem prius omnī nouit Ioannes Baptista, & prius etiam ipsum promulgauit. In proprio Sanctorum cōc. i. Visitationis B. Mariæ. nu. 25.

Tempore incarnationis omnes prophetiæ quæ Aduentū Christi predixerant impletæ fuerunt. Dominica. 4. Aduentus. conc. i. num. 2. & conc. 3. num. 2

Post incarnationem possimus iam ipsimet Dei persone seruire & familiariter ipsimet conuersari. In proprio Sanctorum. conc. i. Assumptionis. num. 3. & num. 6. vbi ex professo.

Post incarnationem Deus, non solum iustorum, sed peccatorum Deus etiā dicitur: & quare: In proprio Sanctorum. conc. i. Nativitatis. B. Mariæ. num. 15

In fide viua incarnationis Christi, Angeli creati fuerūt. In proprio Sacerdotum. cōc. 3. Dedicationis Michaelis. num. 5

Quia amor vel est inter æquales, vel equalitatem facit: ideo se Deus, vt se æquaret hominibus, hominem fecit. In Aduent. conc. 4. Iohannis Evangelistæ. num. 3

Verbum diuinum factus homo magis gentibus quam Iudeis se communicauit. In Dominicali Dominica. 10. post Penteco. conc. 2. nume. 2

Amplificabitur hic locus ex ver-

bo, nativitas Christi, & ex verbo, Aduentus Christi.

Inconstantia in operibus, vel in virtute, vide verbo, opera. §. in operibus perseverantia.

Incontinentia, vide, castitas, vide, luxuria.

Infernus.

Inferni dolores quanti. 1. Quadragesima. 1. feria. 3. nu. 11. & 3. Quadragesima. 2. feria. 5. num. 3. & 3. Quadragesima. Dominica in Passione. feria. 2. num. 8. & in proprio Sanctorum. conc. i. Matthiae. num. 26. & in Dominicali Dñica. 19. post Pentecos. conc. 2. nu. 52

In inferno iam non est locus misericordiæ. 3. Quadragesima. Dominica. 2. feria. 5. nume. 32. & Dominicale Passionis sequenti. feria. 2. numero. 3.

Æternitas huius supplicij appositissimis, & perpetua memoria dignissimis illustratur exemplis. Dominica. 1. Aduentus concio. 1. numer. 24. & concio. 2. sequenti. numero. 32. & concio. 3. sequenti. numer. 31

Inferni doloribus non terremur, nec illa tormenta sentimus: quia voluptatibus humanis distrahimur. 7. Quadragesima. Dominica in Passione. feria. 2. numer. 9. vbi latet.

Inferni claves nulli nec homini, nec Angelo Christus dedit: & sic nullum auxilium damnatis pro desse

Infernus. Inimicorum dilectio. 119

desse potest ut inde exeat. In proprio Sanctorum. conc. 4. Petri & Pauli. num. 27.

Cum in infernum quam plurimi in celum autem paucissimi intreret, maximè formidare & metu exalbescere debeimus, ne ex illis quam plurimis nos simus. In proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Nives. num. 3. vbi latè & ex professo.

In inferno tortores ad poenam sensus exequendam dañones sunt, In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 1. num. 20.

Corpora damnatorum in inferno in summo gradu sensibilia sunt, & semper permanent sic tenera & sensibilia: quod maxime perpende, & vide in Dominica. Dominic. 3. post Pascha. conc. 1. num. 21

Pœna sensus quantum ad animas in quo consistit. Dominica. 1. Adventus. conc. 2. num. 31

Inter acerbissima tormentorum genera quæ damnati in inferno patiuntur: maius & præcipuum est, illos divino conspectu in æternum priuari cuius pœna tortor est ipse met Deus. In Dominical. 3. post Pascha. conc. 1. nu. 22

Pœna Damni, & pœna sensus grauitas consideratur. In Dñicali Dñica. 7. post. Pent. cõc. 2. n. 26

Pœnarum inferni æternitas maxime nos admouere debet ad pœnitentia statim faciendā. In Dñica. Dñic. 24. post. Penteco. cõc. 1. n. 48
Insidelias, vide fides, vide hæresis.

Infirmitas infortunia, vid. tribulatio
Ingratitudine, vide, gratitudo. s. in
ingratis.

Inimicus.

§. Inimicorum dilectio.

Inimicoru dilectio est virtus difficillima non tamē impossibilis. 3. Quadra. feria. 6. post Cineres. nu. 6. & in Dñicali Dñica. 21. post. Pentec. conc. 2. nu. 12. In Dominicali Dominica. 23. post. Pentec. cõc. 1. n. 30.

Inimicoru dilectionem semper Deus & non ipsoru odiū præcepit 2. Quadra. feria. 6. post. Cineres. nu. 9. in Dominicali Dominica. 2. post Pentec. con. 2. nu. 3

Nam inimicis malefacere sō tantum lege Euangelica, sed etiā Moysaica, iure & lege naturæ prohibita erat. 4. Quadra. feria. 6. post Cineres. num. 2. & incommuni Apostolorum. conc. 3. num. 6.

Cum hoc ita sit vnde occasionem acceperunt Iudei existimandi contrarium esse dictum ab antiquis. 4. Quadrag. feria. 6. post. Cineres. nu. 4. & in Dominicali. Domi. 5. post Pent. conc. 1. num. 18

Et cur mandatum nouum appellatur à Christo. In communi Apostolorum. conc. 3. num. 7.

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum fuit ut nos doceret inimicis benefacere, & eos diligere. Dominica. 4. Advent. conc. 1. nu. 6

Ad inimicoru dilectionem odiū interius euellere præcipue curan-

H 4 dum

120 Inimicorum iniurias remitte. & perfer.

randum est. 4. Quadr. feria. 6. post Cineres nu. 65. & in Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. num. 23.

Inimicum corde & opere teneris diligere. 2. Quad. feria. 6. post Cineres nu. 10. & nu. 27. & 3. Quad. feria. 6. post Cineres num. 13.

Quanto magis alloqui. 2. Quad. feria. 6. post Cineres num. 17. & 3. Quad. feria. 6. post Cineres nu. 20

Et benigne māsueteq; eis allor qui debes Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 18.

Inimicorū dilectio quam preclara virtus. In Dominicali Dñica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 8

Plura quæ hūc spectant, vide verbo, amor §. amor proximorum.

§. Inimicorum iniurias remittere & perferre.

Inimicis iniuriā remittere Dei est opus. 2. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 4

Qui, ne inimico remittatur iniuria rationibus vel obsequijs vel alter impediūt, quā execrabilis sint. 3. Quad. feria. 6. post Cineres n. 28

Iniuriā statim etiā si recentissima sit remitte. In Aduent. conc. 1. cōuersationis Pauli nu. 11. & in proprio Sanctorū conc. 1. Natiuitatis n. 30

Iniurias quæ proximis inferūtur magis quam quæ sibi fiunt Deum persentire sacra scriptura significat. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 3

Iniurias publice amore D̄ci perferre gloriosum nobis esse existimare debemus. In proprio Sancto rū conc. 1. inuentionis crucis nu. 6.

Inimicorum irę cedendū est, nec eorum iniurię vindicandę quamvis ad ultionem vires sufficient. In Aduent. conc. 1. Innocētium. n. 29

Mirabile remedium ad superandos eos qui nobis calumniā inferūt est eis suauissimis verbis ac māsuetate satisfacere. In Dñicali Dñica. 3. post Pentecost. conc. 2. num. 17

Iniuriā proximo non tantum semel cōdonare debes, sed quotiescumq; te offenderit. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 8

Ad iniurias inimicorum remittē das vide exhortationē singularem. In Dñicali Dñica. 21. post Pentec. conc. 2. num. 67. usque ad. 71

§. Rationes & considerationes efficacissimæ ad cōmouendū homines ad inimicorum dilectionem, & ad iniuriarū ab eis acceptarum remissionem.

Prima ratio. Inimicum & eum, qui tibi malefacit diligere quia ille qui est omnipotens; cuique teneatur obedire; ille qui te summe dilicit, cuique tantum debes, ac denique qui optime noscit imbecillitatem tuam; ille ipse suo proprio ore tibi dicit ut inimicum diligas. 2. Quad. feria. 6. post Cineres numer. 21.

Ad inimicorum dilectionem rationes. 12. 1

mer. 21. vsque ad. 27. & 3. Quadrage.
eadem feria. nume. 22. & 4. Quadrage.
eadem feria. nu. 9

2. Et quia Deus tibi ineffabiles di-
uitias pollicetur, si ipsius exemplo
inimicis beneficias. Dominica. 4.
Aduentus. conc. 3. num. 10

De præmio mirabili quod pro
illorum dilectione à Deo promit-
titur. vide. 1. Quadrage. feria. 6. post
Cineres. num. 16. & 2. Quadragesi.
eadem feria. num. 16

3. Et quia id Deus absolute præ-
cipit. In communī Apostolorum
conc. 4. num. 17. & 3. Quadragesi.
feria. 6. post Cineres. numer. 27. &
4. Quadrage. eadem. feria. num. 8

4. Ad hoc etiam multum condu-
cit pro certo habere nullum nobis
ab inimicis nostris incommodum
prouenire posse, quod ex Dei ma-
nibus non procedat. 4. Quadragesi.
feria. 6. post Cineres. num. 30

5. Quia inimici sunt Dei instru-
menta quibus nos perfidere cona-
tur. 4. Quadrage. feria. 6. post Cine-
res. num. 31. & in Dominicali Do-
minica. 21. post Pentec. conc. 2. nu.
63. & ibi Dñica. 23. conc. 1. num. 31.

6. Quia inimicum non diligens
iniuriā irrogat sanguini. & pretio
quo Christus illū redemit. In cōm.
Apost. cōc. 2. n. 15. vbi ex professo.

7. Quia inimicus est iustitiae diui-
nae minister. In communī Apos-
tolorum. conc. 1. num. 26. vbi late. &
in proprio Sanctorum. conc. 1. In-
carnationis. nu. 11. & 1. Quadragesi.

feria. 6. post Cineres. numer. 11.
8. Quia inimicis iniuriam remittēt
gloriam potius, quam infamiam
comparat. 2. Quadrage. conc. Sépt-
tuagesimæ. num. 7. & 3. Quadrage.
Dominica. 3. feria. 4. num. 17. & in
proprio Sanctorum. conc. 1. Inuen-
tionis crucis. num. 6

Et nullum saltim honorē ob id
amittere ostendit. In proprio San-
ctorū. conc. vna sancti Ioseph. nu. 7

Et id facere exaltationem potius
esse quam abiectionem probat. In
proprio Sanctorum. conc. 3. Inuen-
tionis crucis. num. 15

9. Quia inimicos diligens & bene
faciens, illos suo amore inflamman-
do à peccato abstrahit & ad Deum
conuerit, & vulneratum illius cor
curat. 2. Quadrage. feria. 6. post Ci-
neres. nu. 11. & 3. Quadrage. eadem
feria. num. 13. & Dominica. 4. Ad-
uentus. conc. 3. num. 11. & in Do-
minicali Dominica. 23. post Pen-
tecost. conc. 1. num. 26.

Et inuidiam, malitiam, & odium
à suo corde extrahit. Dominica. 16
post Pentecost. conc. 1. numer. 14.
vbi latē & Dominic. 23. post Pen-
tec. conc. 1. num. 26

10. Quia inimicus est occasio vir-
tutis & magni boni, & frānum vi-
tiorum. In communī Apostolo-
rum. conc. 4. num. 15. & in Domi-
nicali Dominica. 21. post Pentec.
conc. 2. nu. 14. vbi late.

11. Inimicum amare debes quia
frater tuus est. Dominica. 4. Ad-
ventus.

122 Ad inimicorum dilectionē rationes.

uent.conc.1.num.8

12. Si difficile tibi videtur inimicos diligere cōsidera eum, qui hec tibi iubet non ignefare quod potes: & suo fauore auxilio vt facile illi exequaris. Dominica.4. Aduentus.conc.1. num. 9. & in Domini cali Dñica.21. post Pēt.cōc.2.nu.4

Nam ipsemet Deus obligatur ad p̄fandū nobis hoc auxilium.

3. Quadra.feria.6. post Cineres.nu.25. & in cōmu. Apost. cōc.1.nu.11.

Imo tribuit auxilium ad illud cū gaudio & suauitate implendum.4. Quad.feria.6.post Cineres.nu. 26.

13. Ad inimicorum dilectionē & eorū persecutiones perferēdas nos mouet incarnatio Christi. 1. Quadrag.feria.6.post Cineres. nu.4

14. Ad id etiam nos mouent omnes creaturæ.1. Quadr.feria.6. post Cineres.num.7

15. Si Deus cum Deus sit tam facile remittit iniurias & bonum pro malo reddit, cur tu vilis cratura idē non facies. Dominica. 4. Aduentus.concio.2.numer.5. vbi latè: & in cōmu. Apostol.conc.4.nu.14.

16. Et quia inimicorum dilectionē Deus p̄cipit non tuae carni, quæ passa est inimici dñm: sed animq. 2. Quad.fer.6. post Cineres.nu.14.

17. Et quia id tibi à Deo cuius tuū cor est p̄cipitur. 2. Quadra.feria.

6. post Cineres.num.13

18. Quia ijs qui inimicis iniuriam remittunt, nūl Deus denegare conseruit. 2. Quadra. Dominica.4. fe-

ria.4;nūm.4.

19. Quomodo à Deo cālum audebis petere, cum hoc quod tibi p̄cipit propter illū facere nolis. In cōmu. A postorū conc.1.nu.9.

20. Quia qui inimico loquela sustulit, auseit Deus ab illo loquela vt nec veniā peccatorū sciat petere.

3. Quad.ser.6. post Cineres.nu.20.

21. Quia inimicorum dilectionē, & illis benefacere Christus non tantum verbo, sed opere nos docuit.3. Quadrag.feria.6. post Cineres.num.30. &c. 4. Quadrag. Dominica.4.feria.4.num.6.

22. Et quia ex multiplicatione inimicorū datur vobis occasio vt fitis filij Dei. In Dñicali Dñica.21. post Pentec. conc.2.nu.16. vbi latè.

23. Inimicum odio habens consideret talē amicum qualis est Deus deserere, eo tātum vt irā & Passioni satisficiat. In communi Apōstolorum.conc.2.num.19

24. Et quia Deus permitit vt aduersus eos, qui inimicis parcere nolūt, plures alij insurgāt inimici qui eos affligant, In Dñicali Dñica. 21. post Pentecost.conc.2.num.62

25. Inimicū diligere est actus maioris charitatis & meriti quā dilectio amici. In communi Apōstolorum conc.2.num.17. & 4. Quadag.feria 6. post Cineres.num.25.

26. Inimicis parētes sibi ipsi parere.2. Quadr.Dñica.4.feria.4. nu.7.

27. Inimico si persecutiones sancti exceptabāt: quia desiderabāt à Deo nunquam

Ad inimicorum dilectionem ratione 123

nūquam separari, & in eo fixos, fir
mosq; esse quod per persecutions
comparatur. In proprio Sanctorū
conc. 2. Iacobi num. 12.

28. Aequo animo iniuriam tolera
cū tante sitibi utilitatis atq; pro-
uidentus. In Aduent. conc. 1. conuer-
sionis Pauli. nū. 13.

29. Ut inimicos possis diligere in
iuriarū ab illis acceptarū ne memi-
neris, nec verbo, nec cogitatione. 3.
Quadrag. feria. 6. post Cineres. n. 8.
30. Et quia quāuis iniurias nō vin-
dicas Deus ipse quando viderit o-
portere pte vltionē sumet. In Dñi.
Dñica. 25. post Pētec. cōc. 2. nū. 70.
31. Ad iniurias & contemptus mū-
di contemendas & patienter to-
lerandas considera, quo magis te
mundus cōtemnit, eo pluris te cōsti-
mat Deus. In proprio Sanctorum
conc. 1. ascensionis. nū. 28.

32. Qui in iniurijs sibi illatas tacet
voluptatem & gaudiū impetrabit,
& tristitia ei in lātitia conuerte-
tur. In proprio Sanctorum. cōc.
2. Assumptionis. B. Marię nū. 25.

33. Ut iniurias tibi illatas propter
Dei amorem quasi non sentiendo
libenter patiatis, vide in Dñic. Do-
minica in albis. conc. 1. nū. 26. & Do-
minica. 4. Aduentus. conc. 1. nū. 8.
34. Iniuria non est proprijs mani-
bus vindicanda, sed Deo vindicta
relinquenda, quia Deus tanquam
proprium negotium vltionem ea-
rum accipiet, & acriter eos puniet.
In Aduent. conc. 3. Innocentium.

numer. 20. & ibi. conc. 2. Stephani.
nume. 21.

Et quamvis interdum id Deus si-
mulat, cum tamen homines minus
cogitant, pēnas repetit. In Aduēt.
conc. 2. Stephani. nū. 22.

35. Quia iniustum est vos odif-
fe, quem Deus tantopere dilexit,
tantiq; emit. In communī Aposto-
lorum conc. 2. nū. 16.

36. Quia alias, eisdem armis quē ad
nocendum proximum apprehen-
dis, iusto Dei iudicio interficeris. 1.
Quadrage. Dominica in Passione,
feria. 6. num. 9.

Prefatę omnes rationes & con-
siderationes proderunt ad perse-
cutiones inimicorum patienter suffe-
rēdas: pro quo etiā vide, tribulatio
vbi plures alias inuenies collectas.

Amplificari potest hic locus ex
verbo, amor proximorum.

Iniurias nobis illatas remittere, vi-
de verbo, inimicus. §. inimicorum
iniurias remittere. De iniurijs pa-
tienter perferendis, vide etiam in
illo. §. & verbo patientia, & verbo
tribulatio.

Inobedientia, vide, obedientia.

Inquietudo.

Inquietudo quantum noceat. In
Aduent. conc. 4. Thomę nū. 4. vbi
latē. & in Aduent. Dominic. 1. post
Epiphaniam. conc. 1. nū. 42.

Vnū ex his, quē diabolus magno
pere cōtendit est vt inquieti & insta-
biles simus. In Dominicali Dñic.

17. post Pentecost. conc. i. num. 42 & in Aduent. Dominica. i. post Epiphaniam. conc. i. num. 42.

Nisi cor nostrū sit quietū & tranquillum diuino amore repletinequit. In Dominicali Dominica. 17. post Pentec. conc. i. num. 43.

Inquieti non sunt diuino mysterio idonei. In Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ. num. 13

Inquietudo, vide, etiam, clausura. *Insidiator*, vide inuidus, & inimicus.

Inspirations diuinæ, vide verbo, vocaciones diuinæ, vide etiam verbo, auxilia.

Intemperantia in cibo & potu, vide, gula.

Intentio in opere, vide litera. O. verbo, operum intentio.

Inuidia.

Inuidia quid sit. i. Quadrag. Sabat. post Dñicam Passionis. nu. 4.

Inuidia charitati repugnat. Dñica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 24

Inuidia peccatorum omniū seminariū est. 3. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 4. nu. 14.

Inuidia plurimorū malorū fons & origo. In proprio Sanctorū. concio. 3. Ioannis Baptista. nu. 12. & in Dominicali Dominica. 16. post Pētecost. conc. i. num. 9.

Inuidi omnes ut in plurimū sunt mala indolis, viles, abiecti, & stulti. 3. Quadrage. Dominica in Passione. feria. 4. num. 15

Inuidia.

Inuidia est vitium iniustissimum quia est contra bonos: simulque iustissimum, quia magis auctorē suum torquet, quam illum cui inuidetur. 1. Quadr. Sabbatho post Dominicali Passionis. nu. 5. & in Dñicali Dominica. 3. post Pente. conc. i. nu. 21.

Inuidia reddit homines ingratos beneficijs Dei. i. Quadrag. Sabbatho post Dñicam in Passione. nu. 6

Proximum tuum ab inuidia ira & malitia quam erga te habet extrahes, si bonis operibus illum afficias. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. i. num. 14. de hoc vide plurima in verbo, inimicus, ratione nona.

Inuidia est incurabile vitium: nam quod alijs vitijs obuiat scilicet probitas in fratre perspecta, hoc idem inuidiam auget. 2. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 4. num. 19. &. 3. Quadrag. eadem. feria. num. 14. vbi latius

Inuidia peccati tam grande est, vt vitium dæmonum & non hominum in sacra scriptura dicatur. 3. Quadrage. Dominica in Passione. feria. 4. num. 11.

Etsi alia singula vicia singulis virtutibus bellum inferunt, istud tamen omnibus. 3. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 4. num. 12.

Sed præcipue & directè aduersatur misericordia & charitati. 3. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 4. num. 13

Inuidia præcipue est inter illos qui

qui idem munus exercent. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 7.

Inuidia quantum proximorum famam laudant. 2. Quadrag. Dominica. 3. num. 32.

In inuidos Dei maledictio. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 8

Inuidia quantum excæcat illum in quo regnat. 2. Quadrag. Dominica. 3. num. 29. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. nume. 25.

Inuidia vis. 4. Quadrag. Dominica in Passione. num. 4.

Inuidia affecto semper aliena præstantiora videntur quam sua: & ob id proximum persequitur. & odit. 1. Quadrag. Dominica in Passione feria 3. nume. 22.

Inuidia est vnum ex medijs quo maximè ad inuidem peccatores ad peccata perpetrandam incitantur. 1. Quadrag. Dominica in passione feria 3. num. 21.

Si charitatem haberemus nulla ob proximorum felicitatem torqueremur inuidia. in Aduent. cōc. 3. Natiuitatis. num. 24.

Inuidia sancta, est plorare cum alios in virtute præstare eternius, non quia illi vincunt, sed quia nos vincimus. In Aduent. conc. 3. Conceptionis. num. 29.

Ioannis Baptiste laudes, & virtutē excellentiæ, vide in proprio Sanctorum. conc. 1. Ioannis Baptista. num. 19, ybilatè & conc. 2. num. 30.

& conc. 3. num. 28. & conc. 4. num. 2. vbi latissimè.

Ioānis Euāgelistę laudes, & excellētia. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euāgelistæ. num. 28. & 31. & cōc. 2. nume. 23. usque ad finem concionis: & conc. 3. num. 13. usque ad 21. & conc. 4. num. 17. usque ad 29.

Iram nec breuissimo quidem tē poris momento in nobis requiescere patiamur. In proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum. num. 30, in Dominicali Dominica 5. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Aliquam in humano corde iram exurgere non est mirum: illam tamen sic in eo accrescere ut ira mancipium homo efficiatur stupēdum est. In proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum. num. 27.

Ira excæcat mentem, & insaniire facit. 1. Quadrag. Dominica. 3. feria. 2. num. 21. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3. nume. 24. & in proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum. num. 29.

Irat se ipsos vincere studant. 1. Quadrag. Dominica in Passione. feria. 1. num. 5.

Quousq; ira aut quibus aliis animi affectus deponatur, nihil est agendum aut dicendum. 4. Quadrag. Dominica in Passione. num. 31.

Et si possis irasci & odire vitia tuorum proximorum satis tamen est eorum casus compati, quam in ipsos

ipsostrafet. In Dominicā. Domi-
nica. 5. post Pentecostē. vnu-
mer. 20.

Ira plurimorum malorum sōns
& origo est in Dominicā. Domi-
nica. 5. post Pentec. conc. 1. nu.
mer. 22.

Ira deliberata insipientiam ar-
guit. In Dominicā. Dominicā. 5.
post Pentecost. conc. 1. nu. 22

Ira in prælatis, Dominis, vel pa-
rentibus pro qualitate criminum
non reprehensibilis sed sancta est.
In Dominicā. Dominicā. 5. post
Pentecost. conc. 1. num. 23.

Ira in tantum erit bona in quantū
ratio ne regulabitur. In Dñicali Do-
minica. 19. post Pente. cōc. 1. nu. 88.

Ira expellit ab homine deuotiois
ac diuine gratie roren̄t. In Dñicali
Dñica. 21. post Pehtec. cōc. 1. nu. 55.

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, odiam.

Iter agentes, exercitia virtutū non
omittant, nec Dei tunc oblitiscan-
tur, cum maiora & plura insorte-
ria, tunc quā ante illis imminēant.
In proprio Sanctorum. conc. 2. Pe-
tri & Pauli. mune. 2. & in Domi-
nicali Dominicā. 13. post. Penteco.
conc. 1. num. 7.

Judicium.

§. Iudicium finale, vni- uersale & particolare.

Iudicij dies p̄z oculis semper
nobis habēdus. Dominicā. Ad-

uentus. conc. 1. numer. 13.

Et perpetuo meditandus. Dñica.
1. Aduentus. conc. 1. num. 32.

Sicq; plurima mala fugiemus, &c
plurima bona operabimur. In Ad-
uent. Dñica. 1. post Epiphaniā. nu. 3.

In iudicij die quam stricta ratio
reddenda. 3. Quadrag. Dominicā. feria.
2. nu. 14. & in cōmūnicōfēsi
pontif. Euang. Homo quidam pe-
regrē, &c. conc. 2. nu. 24. & in pro-
prio Sanctorum. cōc. 1. serie. 1. Pen-
tecost. num. 17.

Quæ maxime timenda est Do-
minica. 1. Aduentus. conc. 2. nu-
mer. 13.

Hanc rationem Deus ipse ab ho-
minibus exigere vult, nec id mu-
tius alteri committit. Dñica. 1. Ad-
uent. cōc. 2. nu. 8. vbi duashuas rei
adducit causas: & in proprio San-
torū. cōc. 1. fer. 2. Pentecost. num. 17.

Quam terribilis erit Aduentus
filii Dei ad iudicium Dominicā. 1.
Aduentus. conc. 1. nū. 4. vbi ex pro-
fesso, & conc. 4. sequenti. nu. 28. &
in Dñicali Dñica. 8. post Pentec.
conc. 2. nu. 2. & in Dñicali Dñica.
21. post Pente. cōc. 1. nu. 39.

Meditatio huius Aduentus viros
summē etiam perfectos metu exal-
bescere fecit. Dominicā. 1. Aduent.
conc. 1. num. 8. & in Dñicali Dñica.
8. post Pentecost. conc. 2. nu. 33.

In iudicij die omnia peccata quā-
tuis occulta & verenda, corā om-
nibus cœlestibus & terrestribus esse
manifestāda cōsiderandū. 3. Quad.
Domini-

Dominica. i. feria. 2. nume. 17

In illo iudicii spectaculo cur omnes creature erunt congregatae. 3. Quadra. Dominica. i. feria. 2. nu. 14. Et quare venient tunc cum Christo omnes Angeli, & omnes Sancti. 3. Quadrag. Dominic. i. feria. 2. numer. 11.

In iudicii die peccata iustorum in sui honorem & gloriarum manifestabuntur. 3. Quadrag. Dominic. i. feria. 2. num. 19

Iudicii dies exoptandus. 3. Quadrag. Dominic. i. feria. 2. num. 3

Iudicium finale praedictum est in sacra scriptura, vt ad illum nos preparamus. 3. Quadrag. Dominic. i. feria. 2. num. 2

In hac die summas illam indignationem quam erga peccatores habet Deus implebit. Dominic. i. Aduentus. conc. 1. nume. 8

Quae ira illis maximo terrori erit. In Dominicali Dominic. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 15

Divini iudicii memoriam ex animis nostris tollere diligentissime diabolus curat Dñica. i. Aduetus. cōc. 1. nu. 12. & in Aduen. nu. 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 6

Quare proponit nobis Ecclesia Euangeliū iudicii tempore Aduentus. Dominic. i. Aduentus. cōcio. 1. num. 15.

Cur illa mirabilia signa in sole & luna & stellis in die iudicii apparentur Dominic. i. Aduentus. cōc. 1. num. 17. & conc. 2. num. 8

Res istae mirabiles que tunc apparetur gaudiū refrigerium, & consolationem parient bonis. Domini ca. i. A duetus. conc. 1. nu. 21. & cōc. 2. sequenti. nu. 15. & 3. Quadra. Dominic. i. feria. 2. num. 21. & in communione confessi non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 6

Si arbores & aliae creaturæ insensibiles, quæ non peccarunt neque peccare potuerunt in hoc die afflictionē patientur quā afflictionē habebunt homines peccatores. Dominic. i. Aduentus. con. 2. num. 9. Vnum ex negotijs ad quos filius Dei fuit in mundū missus, fuit ad prædicandum diem iudicij. Dominic. i. Aduent. conc. 3. num. 4.

Illa die omnes creaturæ vniuersaque mundus aduersus peccatum surgere debent. Dominic. i. Aduentus. conc. 3. num. 7. & nu. 10

Cum nūc multa in peccatoribus Deus dissimulet, tunc pregnas (vt ita loquar) insurget in peccatores. Dominic. i. Aduetus. conc. 3. nu. 8

Illa die sancti (qui omnes nostri intercessores nunc sunt) fient nostri accusatores. Dominic. i. Aduentus. conc. 3. nume. 11. & conc. 4. num. 29. Eruntque testes aduersus peccatores. conc. 3. num. 23

Iudicii dies certissimus est, sed ignotus. In. i. conc. funerali. num. 32

In iudicii die iusti quam lati: peccatores quā confusi & tristes erunt. 3. Quadrag. Dominic. i. feria. 2. num. 21.

Iudicium finale.

De terrore peccatorū in illa die
vide, Dominica, 1. Aduentus, conc.
2. num. 33.

In iudicij die quantum homines
trepidabunt, 3. Quadrage. Dominic.
1. feria, 2. num. 30.

In iudicij die non poterunt mali
sua peccata excusationis us (sic ut
modo faciunt) occurrere, Dominic.
1. Aduentus, conc. 2. num. 35.

In iudicij die qui magis Dei bo-
nis vtitur, miror quoniam habet iudicen-
dam rationem: quem is qui minus
eis est uetus, In comm. confit. Euā-
gel. Homo quidam peregre. &c.
conc. 2. num. 25.

Illa die nullus erit peccatori re-
cūsus, Dominic. 1. Aduentus, cōc.
3. num. 27.

Si iudicij diem certo cognoscet,
remis, magis nobis noceret, quam
prodesset. In communione confit. non
pontif. Euānge. Sint lumbi vestri,
&c. conc. 3. numer. 2. ubi latē plu-
rimasq; causas adducit, ob quas vo-
luit Deus hunc diem nobis esse ig-
notum.

In iudicij die iusti erunt simul
cum Christo iudices. In communione
confit. non pontif. Euānge. Ecce
nos reliquimus omnia, &c. concio.
2. num. 19.

In iudicij die plurima opera, quæ
optimæ hic reputabantur, vilia esse
ostendetur. In proprio Saeculorum
conc. 1. Ioannis Baptista. num. 3.

Illa die puniet Deus non solum
peccatores: sed ea etiam quæ pecca-

to scruebant, quāmis insensibilia
sunt. Dominic. 1. Aduentus, con-
cio. 4. num. 3.

In iudicij die cur Deus cum tan-
ta maiestate veniet, 3. Quadrage. Do-
minica. 1. feria, 2. num. 8.

Hoc iudicium nulli prophetar-
iū int occultum, omnesq; de illo
scriptiunt: quia uidit Deus pluri-
mum refere ut illud nobis semper
versetur ob oculos. Dominic. 1.
Aduentus, conc. 4. num. 8.

Ante iudicij diem iudicium tui
ipius uite facere consulit Deus. Do-
minica. 1. Aduentus, concio. 4. nu-
mer. 8.

Quod iudicium statim fac. Domi-
nica. 1. Aduentus, conc. 4. num. 11.

Iudicij mentis oria admirabiles pro-
fert effectus. 1. Quadrage. Dominic.
2. feria, 4. num. 7. & sequit. 5. sequen-
ti num. 16.

Maxime prodesset assidue ante
oculos tuos propinare, te in co-
ram scuero superni iudicis esse tri-
bunali. In Dominicali Dominic.
8. post Pentecost. conc. 2. n. m. 20.
ubi ex professo.

Alphabetico ordine in extremo
iudicio reddita est ratio, 3. Quadra-
Dominica. 1. feria, 2. n. m. 32.

§. Iudicium tñ merariū.

Proprios defcluis manifestos
omittimus, & ad scutendum, & iu-
dicandum proximorum cordanos
conserimus. In proprio Saeculorum
conc. 2. Magdalena. num. 13.

Iudi-

Iudicare temere aliorum cogitationes quam malorum. 4. Quadr. Dominica Passionis num. 6. & in Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 2. num. 20.

Iudicium malum & temerarium de proximi vita ferre impium esse. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 3. nu. 35. & 2. Quadr. conc. Cinerum, numer. 18. & In Dominicali Domini ca. 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 35.

Et cordis iniqui & malitia pleni signum. 2. Quad. conc. quinqua gesima num. 38

Et perniciosissimatiyannis. In proprio Sanctorum conc. Sancti Ioseph. num. 2

Iudicium malum de proximorum operibus ferre ingenium Daboli est. 3. Quad. Dominica. 3. n. 13

Et est peccatum peioribus hominibus communius. 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 5. num. 25.

Iudicia hominum quam falsa & iniqua. In proprio Sanctorum conc. Sancti Ioseph. num. 3

Iudicat vnuquisq; alios, secundum quod ipse est. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 7. & in Dominicali Dominica. 8. post Pentec. conc. 1. num. 35.

Non solum vult Deus ne temere alios iudicemus; verum ne alijs iudicandi occasionem prebeamus. In proprio Sanctorum conc. Sancti Ioseph num. 5

Iusti de proximis non cogitant malum. 3. Quadr. Dominica. 3. fe-

ria. 5. num. 27

Iudices.

Iudex non sit acceptor persona rum. In Advent. cōc. 1. Epiphaniē num. 30. & in Dominicali Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. nu. 30. & 1. Quadr. feria. 5. post Cineres num. 16. & 1. Quadr. Dominica in Passione. nu. 21. & 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. nu. 22: & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 51

Iudicum & gubernatorum proprium munus est pauperes & vi duas protegere, & ad sauendum eis in suis causis se se offerre. 1. Quadr. Dominica. 5. feria. 5. nu. 16. & Dominica. 4. antecedentiferia. 5. nu. 3.

Iudicum in ferendis iudicijs re titudo, & integritas quanta esse debet. 1. Quadr. Dominica in Passione num. 21. & 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 17. ubi latissime.

Iudicum malitia s̄epe efficit ut rationabile illis appareat, quod totius rationis est expers. 1. Quadr. Dominica in Passione num. 19.

Iudex quas conditiones habere debet. In Advent. conc. 1. Epiphaniē num. 30. & In Dominicali Dominica. 9. post Pent. conc. 2. nu. 18.

Iudices in proprijs causis non sunt recti & iusti: & quare. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 3

Non oportet quod iudices sint pauperes nec auari. 2. Quadr. Sabbatho

tho post Dominicam.3.num.20

Iudices iniquam sententiam ferentes quantum damnum causent.
2.Quadrag. Sabbatho post Dominicam.3.num.23.

Iudicem indignum constituere dicit spiritus sanctus esse ordiri tem-
lam aduersus Deum. Dominicam.3.
Aduentus.conc.1.nu.12. vide circa
hoc plurima in verbo prælatorum
electio.

Iudices quantumuis à litigatori-
bus stimulentur vt cito sententiam
proferant prius attentissime considerent
qualiter iudicare debent.2.
Quadragesi.Sabbatho post Dominicam.3.num.27.& 3.Quadragesi.
eadem feria.num.23

Iudices super omnia præstanti
animi magnitudine & invicto ro-
bore prædicti esse debent. 3. Quadra-
Dominica.4.feria.2.num.9

Iudicum seueritas & supplicium
(proh dolor) in pauperibus tantum
modo exercetur.3. Quadrag.Dominica.4.feria.2.n.11.& in Dñicali.
Dñic.9.post Pentec.conc.2. nu.21.

Iudices qui peccata simulant eadē
poena ac illi qui ipsa committunt (si
nō grauior) ad Deo plectetur.3.Qua-
drag.Dñica.in Passione.num.21.

Iudices & gubernatores impios
punire est vnum ex efficacissimis
remedijs ad Dei iram placandam.3.
Quadrag.Dñica.in Passione.nu.22.

Vt iudices exequantur leges cō-
cinna exhortatio.1. Quadrag.Sab-
batho post Dominicam.3.nu.29.

Iudices vt puniant peccata, prius
debent ab eisdem peccatis munda-
ri.1. Quadrag. Sabbatho post Do-
minicam.3.nu.31.& 2. Quadrag.ca-
dem fer.nu.21.

Vna ex rebus quibus indices &
gubernatores mederi præcipue de-
bent, est diuitum & potentum in
pauperes tyrannis & violentia. In
Aduent.conc. 1. Andrae.nu. 16.vbi
edisserit de his quæ erga pauperes
debent præstare iudices.

Iudices non sint largitionum ac
munerum cupidi, ne eis corrumpan-
tur. In Dominicali Dñica.8. post
Pentecost.conc.1.num.30.

Iudex maximam fortitudinem
habere debet. In Dominicali Do-
minica.9.post Pente.conc.2.nu.23.

Iudices sunt efficaces iustitiæ exe-
cutores. In Dominicali Dominica.
8.post Pentecost.conc.1.nu.32

Iudices nisi sufficientissima exami-
natio præcedat non præcipitentur
ad iustitiam exequandam. In Do-
minicali Dominica.8.post Pentec.
conc.1.num.33

Impatiens iudex esse non debet.
In Dominicali Dominica.8. post
Pentecost.conc.1.nu.38

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo prælatus vbi plurima, quæ hoc
spectant.

Juramentum.

Jurare cum causa & alijs circun-
stantijs , est actus adorationis la-
trix, meritorius, & honorabilissi-
mus.

Iustificationis beneficium. 131

mus. In communi vnius martyr.
Euangel. Amen dico vobis. conc.
1. num. 4.

Et laudabilis. In Aduent. conc. 3.
Circumcisionis. num. 32

Et quod sit meritorius probat.
conc. 4. Circumcisionis. num. 24.

Quæ sint iste circumstantiae docet
conc. 4. Circumcisionis. num. 24.

Iuramentum falso maius ma-
lum quam homicidium. In commu-
ni vnius mart. Euange. Amen dico
vobis. conc. 1. num. 7.

Iuramenta violantes non solum
in futuro, sed in hoc etiam seculo
acerrimè Deus punit. In communi-
ni vnius mart. Euang. Amen dico vo-
bis. conc. 1. nu. 7.

Iuramentum hac etiam de causa
grauiissimum est peccatum, quod nō
habet delectationem, lucrum, &
utilitatem, quæ sunt aliorum vitio-
rum intentiua. In Aduent. concio.
1. Circumcisionis. nu. 29

Sicut concubinarius nisi occasio-
nem tollat absoluī nequit, ita nec
qui passim remere iurat. In Aduēt.
conc. 2. Circumcisionis. num. 34

Iuramenta quanti fecere veteres
gentiles. In Aduent. conc. 2. Circun-
cisionis. nume. 35. & concio. 4. nu-
mer. 23.

Non solum periuros sed eorum
etiam domos Deus punire vult. cō-
cio. 4. Circumcisionis. num. 25.

Quod alio modo probari potest,
iuramento confirmandum non est.
conc. 3. Circumcisionis. num. 31

Iustificationis bene- ficium.

Iustificationis beneficium, quo-
dammodo maius est beneficio glo-
rificationis. 1. Quadragesi. Dominica.
2. num. 17. & in Dominicali Do-
minica. 3. post Pentecost. concio. 1.
numer. 18.

Licet iustificationis præcipua cau-
sa Deus sit : vult tamen ut homo
omnem diligentiam adhibeat, ac si
solus suæ iustificationis author es-
set. In communi sanctorum mulie-
rum. conc. 4. num. 10

Iustificationis effectus. 4. Qua-
dragesima. Dominica. 1. feria. 6. nu-
mer. 2.

Iustificationis discursus. 3. Qua-
drage. Dominica Passionis, feria. 5.
numer. 14.

Iustificatio non ex sola fide, vide,
fides.

Iustificationem peccatorum &
salutem animarum maximè Deus
esurit. In Dominicali Dominica. 3.
post Pentec. conc. 2. num. 7.

Ad iustificationem peccatori re-
quiritur propria fides & propria di-
spositio. In Dominicali Dominica
18. post Pentec. conc. 2. nu. 19

Iustificare peccatorem magis est,
quā cælū terramq; creare. In Dñica
li Dñica. 18. post Pēte. cōc. 2. nu. 34.

Iustificatio variè accipitur in sa-
cra scriptura. 1. Quadrag. Dominic.
4. fer. 4. num. 20.

Iustitia.

Iustitiam etiam in eos quos maxime diligimus esse exercendam. 1. Quadr. Dominica. i. feria. 3. nu. 6.

Iustitiae æquitatem ad pacem summe esse necessariam. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 7.

Supplicium quod humana iustitia de aliquibus peccatoribus sumit est ad aliorum correptionem. In Advent. Dominica. 5. post Epi-phaniam conc. 3. num. 18:

Iustitia sapientissime in sacra Scriptura non pro vna ex quatuor cardineis virtutibus accipitur, sed omnem virtutem significat. In Dominicali Dominica. 5. post Pentec. conc. 2. num. 7. vbi late (vbi etiam de diffinitionibus iustitiae agit) & Dominica. 8. post Pentec. conc. 2. num. 3:

Cum iustitia sit habitus, secundum quem ius suum vnicuique tribuitur; & cum tres sint, quibus ius suum tribuere debemus; Deus, nos, & proximus: Deo animam nostram: nobis nostrorum appetituum & affectionum mortificationem: proximo vero bonum exemplum, quo eum prouocemus ad bene operandum debemus. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 9. vsque ad num. 26. vbi latissime & ex professo & ibi Dominica. 22. conc. 2. nu. 30. vbi late quid nobis nu. 31. quid proximo. nu. 33. quid Deo num. 39. vsq; ad. 47.

Iustus.

Iustitiae executio valde necessaria. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 18

Iustitia non sit neque iudicium, quādo iustus cum in pio punitur. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 27.

Iustitia Dei, & de eius ergano vinclata, punitione, & supplicijs, vide verbo, supplicia Dei.

Iustus.

Iusti pauci: mali plurimi. In communione vnius marty. conc. 1. num. 1

De iustis detractione, vide, detractione.

Iustorum opera, vide, opera.

Iustorum timor Dei, vide, litera t.

Iusti sunt qui toti Dei seruitio sunt dicati. 3. Quadr. Dominica quinquagesima, num. 5

In iusti domo omnes in seruitio Dei occupantur, scilicet in domo impij. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 30.

Iustus a peccatoribus insidiatur, & odio habetur: & quare. 3. Quadr. Dominica in Passione fieri. 3. num. 10. vbi late.

Et eius presentia maxime onerosa est malis. Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 10.

Quando iustos alicui oppido Deus elargitur, maxima misericordia cum illo vtitur. In proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptista. num. 4. vbi late.

Sæpe cum iustus cogitat Deum ipsum.

Iustorum mores & proprietates.

133

ipsum non audire & abesse; tunc
maxime adest, & audit. 4. Quadr.
Dominica Resurrectionis feria. 2.
num. 6.

Iustorum animas vi quadam ve-
hementissima Dei spiritus ad mira
& supra humanas vires præstan-
da impellit: In proprio Sancto-
rum conc. 4. inventionis crucis nu-
mer. 5.

Iusti, tempus quo cum Deo aut
de rebus diuinis non agunt perditū
esse existimat. 3. Quadr. Sabbatho
post Dominicam. Pałsionis nu. 14

Iustos in societate esse, melius
est quam seorsim. In cōmuni Euā-
gelistarum conc. 1. num. 9.

Iusti lugent propter multas cau-
fas. In communi plurimorū mart.
Euang. Descendens Iesus de mōte
&c. conc. 3. nu. 2. vbi latē: & in pro-
prio Sanctorum conc. 2. omnium
Sanctorum num. 32

Iusti nō debent exprobrare pec-
catores. In cōmuni doctorū conc.
3. num. 25

Iustus ad Deum omnia dirigēs;
cuncta & seipsum ob Dei amorem
imitationemq; deserit. In communi
confess. non pontif. Euang. Ecce
nos reliquias omnia &c. conc.
4. num. 49.

Iustos mittere spiritu & sapien-
tia plenos ut peccatoribus medea-
tur est vnum ex maioribus Dei be-
neficijs. In Aduent. conc. 2. Ste-
phani. num. 2. in omni h. zufid

Maxime Dei spiritus (sicut dicitur)

potest) cōpungitur quando iustus
ad peccandum alterius doctrina,
exemplo &c. trahitur. In Aduent.
conc. 1. conversionis Pauli nu. 20.

Propter iustos suffert Deus pec-
catores. In Aduent. Dominica. 5.
post Epiphaniam conc. 3. nume-
ro. 9

Iusti ad vniuersalem vſq; mun-
di consummationē in Ecclesia du-
raturi sunt. In Aduent. Dominica.
6. post Epiphaniam conc. 1. nume-
ro. 26.

Iustus est ille qui secundum mē
suram diuinæ voluntatis in omni-
bus viuit; siue in modico, siue in
magnō. In Aduent. conc. 2. purifi-
cationis B. Mariæ num. 19

Iustus vide etiam verbo, sanctus
& in verbo, Dei seruus & in verbō,
prædestinatus.

§. Iustorum conditio- nes, proprietates, & mores.

Iustorum mos est quanto ma-
gis vitæ siæ finis appropinquat, tā
to diligentius recte operari. In Do-
minicali Dominica. 2. post Pascha
conc. 2. num. 25.

Iustorum est alios ad seruitu-
rem Dei secum trahere & allicere.
3. Quadrag. Sabbatho post Domi-
nicam Pałsionis num. 23. in pro-
prio Sanctorum feria. 3. Pentec.
conc. 1. num. 6

Et ad hoc omnem inuestigare,
& tentare modum & viam. 3. Qua-
drag

dragesi. Dominica. 3. feria. 3. nume.
8. Vice versa peccatores. ibidem.
num. 12.

Et ideo portaceli sunt, & dicuntur. In proprio Sanctorum. feria. 3.
Pentecost. conc. 1. num. 11.

Iusti non solum quæ Deus ab
ipsis exposcit, sed multo plura fa-
ciunt, & præstant. 1. Quadrag. Do-
minica in Ramis. nu. 4.

Et plus præstant quam dicunt.
In Aduent. conc. 4. Epiphaniae. nu-
mer. 32

Iustorum consuetudo est ut om-
nes, prosperatum participes, ad-
uersitatum vero expertes esse ve-
lant. In Aduent. concio. 1. Ioannis
Euangelista. num. 18.

Iusti salutis aliorum tanto de-
siderio flagrant, ut ita bonis alio-
rum gaudeant: ac si propria essent.
In Aduentu. conc. 1. Stephani. nu-
mer. 11.

Iustus non solum contentus est
ipsum ad Deum conuerti, sed om-
nibus modis expetit ut omnes ad
Deum conuertantur. In proprio
Sanctorum. conc. 2. Matthæi. nu-
mer. 23.

Iusti quando opus aliorum est
manifeste malum, quodque excu-
fari nequit: intentionem saltim ex-
cusare curant: è contra peccatores.
3. Quadragesi. Dominic. 3. num. 13.
& feria. 5. eiusdem dominicæ. nu-
mer. 26.

Iustus habet omnes otios condi-
tiones & proprietates. In Domini-

cali Dominica. 2. post Pascha. con-
cio. 1. numer. 11. usque ad 25. ubi ex
professo.

Iusti tam ex bono quam ex ma-
lo bonum colligunt: vice versa ma-
li. 4. Quadrag. Dominica in Passio-
ne. feria. 6. nume. 1.

Iusti proprium est quicquid ha-
bet libenter alijs comunicare. In
communi Doctorum. conc. 4. nu-
mer. 11.

Iustus plus sentit aliorum dolo-
rem quam proprium. In proprio
Sanctorum. concio Sancti Iosephi.
numer. 16

Iustorum est iniurias eis irrogas-
tas excusare, potius & minuere
quam augere. 4. Quadrag. Domini-
ca in Ramis. num. 13.

Iusti maxima gloria afficiuntur
propter aliena peccata. 1. Quadrag.
Dominica in Passione feria. 5. nu-
mer. 22.

Iustorum est aliorum peccata
minuere & excusare, sua vero gra-
uissima esse ducere, vice versa pec-
catores faciunt. In Aduent. conc. 2.
conuersiois Pauli. num. 8. & in Do-
minicali Dominica. 10. post Pente-
cost. conc. 1. num. 20.

Iusti ita viuant, ut interius &
exterius eorum iustitia illucescat. In
Aduent. Dominica. 5. post Epiph-
aniam. conc. 1. num. 25. & in Aduent.
Dominica. 6. post Epiphaniam. co-
cio. 1. num. 15.

Iustus de nullo male iudicat, sed
de omnibus bene cogitat. In Do-
mini-

Iustorum priuilegia & excellentia. 135

minicali Dominica.8. post Pentecost. cont. i. nu.35.

§. Diuina priuilegia qui
bus iusti gaudent ipsorumq; ex-
cellentiae, & digni-
tates.

Iusti omnes etiam in hæ vita
sunt beati. In communis plurimorum
martyr. Euange. descendens Iesus
de monte, &c. conc.2. nume.14

Iusti omnes quamvis humilis
conditionis sint, quam illustres sint
in Domino. In communis Docto-
rum. conc.4. num.18
Deus iustorum causam propriam
efficit. In Aduent. conc.2. Stephan-
ii. num.20.

Iustus est lux. In communis Do-
ctorum. cōc.4. nu.18. vbi latissime.

Iustus est verè & absolute mag-
nus: & quare. In communis Docto-
rum. conc.4. num.30

Iusti maxima trāquillitate, securi-
tate, gaudio, fiducia, & pace perftru-
tur. In communis confes. non pon-
tit. Euange. Sint lumbi vestri, &c.
conc.2. nume.2. & in proprio San-
ctorum. conc. Sancti Ioseph. nu.15
& ibi. cōc.1. B. Matr ad Nives. nu.
19. & 4. Quadrag. conc. Quinquag.
nu.14. & 4. Quadrag. Dominica in
Passione. nu.28. vbi latè.

Propter iustitū orationes elargi-
tur Deus bona & tēporalia, & spi-
ritualia. i. Quadr. Dominica.3. seria
5. nume.16.

Iusti sunt veri reges. 4. Quadrag.

Dominica in Ramis. nu.17. & num.
28. & in Dominicali Dominica.14
post Penteco. conc.1. nu.8

Iustus in dies melior efficitur. i.
Quadrag. Dominica.4. nu.14.

Iustorum priuilegium est nil ti-
mere aut trepidare. 2. Quad. Domi-
nica in Passione. num.19. & in pro-
prio Sanctorum. conc. vna Sancti
Ioseph. nume.15. & ibi. conc.4. In-
carnationis. num.9

Et nulla necessitate superari. 3.
Quad. Dñica in Passione. fe.6. n.21

Iustorum Deus paternam curā
habet. 4. Quadra. Dominica Resur-
rectionis. feria.2. num.2. & in Ad-
uent. Dominica. 4. post Epiphā-
niam. conc.2. num.26

Iustorum animas tanti Deus cōsi-
mat, vt eas in manu sua retineat:
nec illo unquam tēpore ab eis ocu-
los amoueat. In proprio Sanctorū.
conc. vna Decollationis Bap-
tistæ. num.7.

Iustos Deus tantum honorat &
cōstimat, vt suam potentiam, virtu-
tem, sapientiam & bonitatem, in
super & nōmen suū eis cōmuniceat.
In proprio Sanctorū. conc.3. Petri
& Pauli. nu.9. & in Aduēt. Dñica.
1. post Epiphaniam. conc.3. num.11

Iusti tēclicissimus status à Psal-
mista depictus consideratur & de-
claratur. Dominica.2. Aduent. con-
cio.2. nu.30.

Iustorū intercessione plurima bo-
na mali recipiūt. In proprio Sācto-
rū. conc.1. Ioannis Baptistæ. nu.15.

136 Iustorum labores & persequitiones.

In iustis quam de assiento Deus
venit, quamque fortiter sunt cum
Deo iusti ligati. In proprio San-
ctorum conc. 3. diei sancti Pente-
cost. num. 17.

Iusti tantum Deus defert ho-
norem, eorumque sibi exhibita mi-
nus etiam tanto affluit, ut nullum
eis nomen inuenire videatur. In
proprio Sanctorum conc. 2. Diui
Francisci num. 26. ubi latè.

Propter iustos glorificatur
Deus: & quare. 3. Quadr. Domi-
nica. 4. feria. 6. num. 18

Iusti soli veris gaudijs etiam in
hoc seculo fruuntur. 3. Quadr. Do-
minica in Palmsione feria. 4. num-
10. 20.

Iustorum nunquam Deus obli-
uiscitur: imo tunc maxime illis ad
esse solet, cum minus id illi cogi-
tant. In proprio Sanctorum conc.
vna Sancti Joseph. num. 23.

Iusti soli viuunt mali autem
etiam viuentes moriuntur. 3. Qua-
drag. Dominica. 1. feria. 6. num-
10. 22.

Iusti honorem quanti Deus esti-
met. In proprio Sanctorum conc.
vna Sancti Joseph. num. 6.

Cum in iustis Deus sit, statim eo
rum bonitas manifestatur & inno-
tebit omnibus. 3. Quadr. Domini-
ca. 1. feria. 5. num. 6.

Iustus nulla re qua illi accide-
re in hac vita potest, deterret et ma-
li autem leuisima quaque re tur-
bantur. In proprio Sanctorum conc.

4. Incarnationis num. 9

Iusti sunt vestes & ornamenta
Ecclesie; immo & ipius Christi. In
proprio Sanctorum conc. 1. Inuen-
tionis crucis num. 23

Iusti anima vera & perfecta pul-
chritudine praedita est. In proprio
Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ
ad Nives. num. 31.

Iustorum maximum priuilegium
est Deum cum illis familiarissime
conuersari. 3. Quadr. Dominica. 3.
feria. 2. num. 28.

Nihil est in iusto quod Deus
permagni non estimet. In Aduet.
Dominica. 6. post Epiphaniā conc.
1. num. 17

Si Deus effterri ac superbire pos-
set vnius iusti sanctitas ei elatio-
nis atque superbiae esset occasio.
In Advent. conc. 3. Purificationis
B. Mariæ num. 20

Pluris Deus facit esse Dominū
alicuius animæ iustæ, quam totius
cæli & terræ. In Dominicali Do-
minica. 18. Post Pentecost. conc. 1.
num. 9

Iustus etiam dormiendo Deo
placet. 3. Quadr. Dominica. 2. fer. 3.
num. 7.

Iusti sunt Dij. 3. Quadr. Domi-
nica. 3. fer. 2. num. 26.

§. Iustorum labores, per-
sequitiones, contradic-
tiones, & tribulatio-
nes.

Iustorū labores & persecutio[n]es

137

Iustos tribulationibus, fame, persecutionibus, & laboribus affligi Deus in hac vita permittit, magis quam peccatores, quia illos in maiori dignitate constituere vult. In proprio Sanctorum. conc. 3. Petri & Pauli. num. 27.

Et quia nulla iustorum persecutio aut afflictio in ipsorum detrimentū resultauit: sed potius hę omnes angustiæ maiori illis glorię fuerunt: & ex his locupletissimas coronas compararunt. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum. nu. 28. & in Aduent. cōc. 1. Stephani. nu. 2. & ibi. conc. 2. Epiphaniæ. nu. 25. & ibi Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 1. nu. 31. & Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. nu. 6. & 3. Quadragesi. Dominica. 2. fer. 5. nume. 26. & in Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 2. num. 13. & in communī Apostolorum. conc. 4. num. 21. & 24. vbi latē.

Et quia hac via itur in cœlum. In proprio Sanctorum. concio. 2. Assumptionis Beate Mariæ. num. 18. de quo vide plurimas remissiones verbo, gloria.

Et nē humanas res ament. In Aduent. conc. 1. Stephani. nu. 8.

Et vt experimento cognosceret iusti, quid fuerit Christus eorū causa perpessus. In communī Apostolorum. conc. 4. num. 21. & 24.

Et propter maiorem ipsorum utilitatem. In Aduent. Dominica.

1. infra octauam Natiuitatis. numer. 31. & ibi. concio. 1. Stephani. nume. 5.

Et ad experiendum & probandum illos. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 1. num. 23. & ibi Dominica infra octauam Aſcenſionis. conc. 3. num. 4.

Et vt maioris inde meriti sumatur occasio. In Aduent. concio. 1. Natiuitatis. num. 12.

Et ne vlla re retardari possint. In Aduent. concio. 1. Stephani. numer. 8.

Et vt coelestis quies videatur transacto iam labore suauior. In Aduentu. concio. 1. Stephani. numer. 8.

Et vt sic in cognitionem suēni feriæ iustus deueniat. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. num. 6.

Et vt ardentius cœlum exoptantes maiori odio secularia omnia detestentur. In communī vniuersitatis tempore Paschali. conc. 1. numer. 22.

Et vt eximia iustorum virtus clarius illuceat. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam. concio 2. num. 13.

Et quia eorum iustitiam non temporalibus sed æternis præmijs vult Deus persoluere. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 42.

Et quia tribulationibus & persecutionibus amplius in diuino amore

amore ex ardescit iustus. In proprio Sanctorum. conc. 1. Assumptionis B. Marie. num. 24.

Hos iustorum labores non solum in celo sed etiam in terris Deus saepissime persoluit. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. nume. 23.

Affliguntur hic iusti, ut postea regent in celo: triumphant hic mali, ut aeterna patientur tormenta Dominica. 2. Adventus. conc. 3. num. 2. &c. 5.

Iustos aspergimè, peccatores suauissimè Deus tractat, ne illi superbiant, isti desperet. 3. Quadrag. Dominica Passionis. fer. 5. numer. 2. & 5. vbi latè.

Nunquam Deus sinit iustorum persecutionem eò deuenire ut eos peccare faciat aut in desperationem aut impatientiam cadere. In Adventu. conc. 1. Dominicæ infra octauam Nativitatis. nu. 31.

Deus non à corporalibus, sed à spiritualibus plerisque incommodis iustos liberat. In proprio Sanctorum. conc. vna Decollationis Bapt. &c. num. 2. vbi latè.

Tunc iusti animæ indulgent, cù corpus aspere tractant. In proprio Sanctorū. conc. 2. exaltationis crucis. num. 21.

Iustorum persecutio[n]es persecutoribus ipsis detimento esse solent. Dominica. 2. Adventus. conc. 2. num. 13. & in Dominicale Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1.

numero. 32.

Mundus & eius affecta non tantum Christum oderunt & cruci affixerunt: sed ipsis etiam amicos & sectatores modò persequuntur, & crucifigunt. In Dominicale Dominica. 3. post Pascha. conc. 3. numer. 12.

Iusti in medio laborum spiritus gloria & dulcedine perfruentur. In proprio Sanctorum. concio. 2. omnium Sanctorum. nume. 18. & in Dominicale Dominica infra octauam Ascensionis concio. 1. nu. 15. & conc. 2. num. 13.

Et interiori consolatione & latititia. In communī plurimorum martyri. Euange. Descendens Iesus de monte. &c. conc. 3. nume. 12. & in Dominicale Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nume. 25.

Labores quos iusti pro gloria pertulerunt eis peculiaris gaudij erunt incitamento: & tristitia iustis in gaudium & aeternam requiem conseruetur. In Dominicale Dominica. 3. post Pascha. cōc. 2. nu. 24. vbi latè & ex professo, & concio. 3. sequenti. num. 13.

E contrà verò impijs, suæ voluptates in aeterna tormenta conuertentur. In Dominicale Dominica. 3. post Pascha. conc. 2. nu. 38.

Iusti in medio tribulationum quam securi sunt & quam protecti à diuina misericordia. In communī plurimorum martyrum. Euangeli. Cum audieritis prælia, &c.

Iustorum labores & persecutio[n]es

139

&c. concio.1. numer.22.

Omnis iustorum labores quos in hac vita patinuntur brevissimi sunt: gaudia autem quae propter ipsos consequuntur aeterna. In Dominicali Dominica.3. post Pascha. conc.2. num. 18. vbi latissime &c.3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam Passionis. nu.22. & 4. Quadrage. Dominica.2. nume. 18. &. in proprio Sanctorum. conc. vna Sancti Ioseph. num.24. & in Dominicali Dominica.3. post Pascha. concio.3. nume.14.

Iustos maximam patientiam habere est necessarium ad perseveranda odia, quae ob honoris Dei defensionem, & depravatorum morum reprehensionem in eos concitantur. Dominica.2. Aduentus. conc.2. num.4. & in communii Euangeli starum. conc.4. num.8

Quando iustum in hac vita afflictus vides, tu qui peccator es plorare, & de conversione tua cogitare debes. Dñica.2. Aduent. cōc.3. n.6. vbi latē.

Iustorum labores quam largiter Deus exoluit. In communii plurimorum marty. Euang. Si audieritis prelia, &c. conc.1. nu.26. & in communii plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc.3. nu.12. & 2. Quadr. Dominic.2. feria.5. nu. 28. & in Dominicali Dominic.20. post Pente. conc.2. n.43

Iusti ex omnibus tam prosperis, quam aduersis utilitatem sibi percipiunt. In Aduent. conc.2. conce-

ptionis. B. Mariæ. nu.7

Iustos qui persecuntur quam malum finem habeant. 3. Quadrag. Dominic.2. feria.2. num.15.

Iusti vita perpetuum hic est captiuum, pro quo in alia vita felici redemptione, ac libertate perficitur. Dominic.1. Aduentus. conc.3. num.17

Ab initio mundi, sicut nostris etiam temporibus mali iustos persecuntur, ob maiorē in aliorū condemnationem, & maiorem iustorū coronam. In Aduent. conc. 1. Stephani. num.12. & in communii Euangelistarum. conc.4. nu.8. & in Dominicali Dominica.24. post Pentecost. conc.1. num.30.

Iustos prædestinatos solet Deus in hoc seculo punire, præscitos vero impunes relinquere: &quare. In communii viiis mart. tempore Paschali. conc.1. num.20

Quam necessarium sit iustos laboribus & persecutionibus, tanquam mallei ieiibus contundi. In Aduent. conc.1. Stephani. num.4.

Quibus vijs mundus conatur destruere iustos, eisdem Deus eos erigit & magnificat. In communii viiis mart. Euāg. Amen dico vobis. concio.3. num.3

Plurima Deus artificia excogitat, vt iusti persecutio[n]es & labores patiantur. In Aduent. concio.2. Epiphani.e. num.15.

Iustorum gaudia & indulgentiae quibus Deus illos consolatur, superrant

rant labores quibus illos affigit. 4.
Quadrages. conc. quinquagesima. num. 35.

Proprium est iustorum, & Dei electorum labores pati. In communione Apostolorum. conc. 3. num. 23. vbi latè.

Iusti tamē platido ac sereno vulnere omnia aduersa sufferunt totque sunt ipsorum labores ut non solum hominibus verum etiam Angelis admirationis spectaculum facti sint. In Dominicale Dominica. 2. post Pascha. conc. 1. nu. 14.

Persecutio[n]es quibus mali iustos affligunt quantum illis profint. In Aduent. conc. 1. Stephani. numer. 5.

Hæc cum inteligerent iusti aduersitatis omnes singularia Dei beneficia esse existimabant. In Aduent. conc. 1. Stephani. num. 7.

In tribulationibus iusti purgantur & perficiuntur mali autem eiusdem consumi & absorberi solent. In Dominicale Dominica in Alabis. conc. 3. num. 2. & ibi Dominicale. 18. post Penteco. conc. 1. num. 32.

Labores & verbera iustorum Deus dulces reddit. 1. Quadrages. feria. 3. resurrectionis. num. 10. & 1. Quadrages. dominica. 1. num. 24. & dominica. 2. num. 8. & 2. Quadrages. conc. quinquagesima. nu. 36. & 3. Quadrages. dominica passionis. feria. 4. num. 20. & 4. Quadrages. feria. 4. Cinerum. num. 27. & in communione plurimorum mart. Euangel.

Descendens Iesus. &c. conc. 3. nu. 12. & nu. 16.

Iusti in ipsiusmet laboribus suavitatem & delectationem reperiunt. In communione vinius mart. Euangel. Si quis vult. &c. conc. 2. num. 8.

Iusti & celesti ex laboribus utilitatem accipiunt. præscitivero duritatem & obstinationem. In Dominicale Dominica. 9. post Penteco. conc. 2. num. 6. & ibi Dominicale. 23. conc. 2. num. 40.

Tribulationes & afflictiones iustis dulcissimæ & suauissimæ videtur. 4. Quadrages. in Cœna. nu. 17 & in communione plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de morte. &c. conc. 3. num. 12. & nu. 16.

Sicut tribulationes malos sua impatientia submergit. ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem & meriti gloriam extollit. In Aduent. Dominicale infra octauam. Na

tuitatis. conc. 2. nu. 32.

Iusti in persecutionibus & afflictionibus non deficiant cum certū sit quod & si diabolus eiusq; ministri potētissimi sint plus eos facere nō posse quā sibi à Deo fuerit cōcessum. In Aduent. Dominicale. 5. post Epiphianam. conc. 3. num. 15.

Amplificabitur hic locus ex verbo tribulatio: vbi nonaginta duo rationes collegimus ad labores persecutio[n]es & afflictiones patienter sufferendas.

Iustorum mors. vide verbo, mors. s. mors iustorum.

s. Iusto-

Iustorum peccata & virtutes.

141

§. Iustorum peccata defectus, & imperfectiones.

Iustorum est nonnunquam peccare, sed in peccatis non perseverare. 4. Quadrage. Dominica in Passione. feria. 4. num. 15.

Iustos permittit Deus peccare & in alias imperfectiones incidere: ut ipsis se humilient. In Aduent. conc. 2. num. 11.

Et ne quando nos cadimus desperemus. In Aduent. conc. 2. numer. 11.

Et ne in superbiam corruant. In proprio Sanctorum. conc. 2. Dedicationis Michaelis. nu. 7

Et ad maius ipsorum bonum & emolumentum. In proprio Sanctorum. conc. 1. Dedicationis Michaelis. num. 14. vbi latè, & ibi cōc. 1. Magdalena. num. 3. vbi latè.

Et vt infirmitatem suam cognoscant. In Aduent. conc. 3. cōceptionis B. Mariae. num. 8

Et vt magis pellucet eius misericordia. eis indulgendo, & ex maximis peccatoribus, magnos sanctos efficiendo. In proprio sancto rum. conc. 1. Magdalena. num. 6

Iusti non solum sclera quæ ipsis patrarunt sed proximorum etiam Peccata lachrymantur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha. conc. 3. num. 4. & 1. Quadrag. Dominica in Passione feria. 5. numer. 22. & in Aduent. conc. 1. Stephani. nume. 11.

Iusti peccata sua & non aliena intuentur & curant. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. num. 17
Nec de alienis peccatis loquuntur. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 5. numer. 27

Ne miremur in iustis aliquas esse imperfectiones & defectus. In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariae. num. 7. & 4. Quadra. Dominica. 2. nu. 8. & in communi virginum. conc. 4. nu. 23

Iustus nullam culpam exiguum esse reputet. In communi Sanctorum mulierum. conc. 4. num. 18.

Iusti gaudent ipsorum imperfectiones. & infirmitates ab omnibus sciri, ut plus gloria Christi qui eorum infirmitates curabit sublimetur. In Aduen. conc. 1. Thomæ. num. 3.

§. Iustorum virtutes.

Iustus de virtute in virtutē prōreditur. 1. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 14. & Dominica. 2. Aduent. conc. 2. nu. 31

Iustis virtuosa vita quasi naturalis est, vitiosa vero quasi violenta. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 2. nume. 26. & in Dominicali Dominica. 5. p. st Pentecost. conc. 2. num. 23.

In iusto virtutes exteriores ab interioribus vitam & esse accipiunt 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. numer. 26.

Iusti non solum interna sed externa

Iustorum virtutes. Lachrymæ.

terna etiā sanctitate prediti sunt: ita vt vultu ipso, & aspectu virtutem pre se ferant. In proprio Sanctorū. cōc.4. Inventionis Crucis. num. 2.

Iusti quanto maiorem ex contētione notitiam bonitatis Dei consequuntur: tanto plus virtutes suas operaqué imperfectiora reputant. In communī dedicationis Ecclesiae conc.1. nume.6.

De iustorum obedientia, patientia, misericordia, humilitate, & alijs virtutibus, vide singulas sigillatim in suis proprijs locis.

L.

Labores, vide tribulatio. Et ad labores patienter tolerandos centum rationes & considerationes ex omnibus authoris operibus decerpitas collegimus verbo, tribulatio.

Lachrymæ.

Lachymis inuincibilis Deus vincitur. 1. Quadrag. feria. 5. resurrectionis. num. 18.

Lachrymæ ē corde contrito procedentes ita efficaces sunt, vt eis regno cælorum vis inferatur. In proprio sanctorum. conc. 2. Magdalena. nume.9

Lachrymas elegantissimum esse apud Deum sermonem. 2. Quadrag. feria. Dominica Passionis feria. 5. numer. 27.

I Lachrymæ consequuntur misericordiā & cōfōlationē à Deo. 2. Quadrag. fer. 2. resurrectionis. num. 12

R. 2. 3.

Lachrymæ peccatorum quo cunquā tempore Deo acceptissimæ. 3. Quadrag. feria. 5. Dominicæ Passionis. num. 19

Lachrymas profundū serui Dei propter multas causas, quas vide in communī plurimorum martyrum. conc.3. nu. 2. & in proprio Sanctorum. concio.2. omnium Sanctorum. numer. 32.

Lachrymæ Deo gratissimæ sunt, quæ profunduntur in detestacionem peccatorum, siue alienorum, siue proprietorum. In proprio Sanctorum, conc.4. omnium Sanctorum. num. 22.

Lachrymas profundere debemus præcipue propter mala culpæ non propter mala poenæ quæ nobis accidunt. In Advent. Dñica. 4. post Epiphaniam. conc.2. nu. 29

Lachrymæ sunt vnum ex præcipuis ius ac singulare remedium, vt coram Deo quis exaudiatur. In Dominicali Dominicæ. 5. post Pascha. conc.2. nu. 28

Proximorum calamitates & peccata, sicut nostra lugēda sunt in Dominicali Dominicæ. 9. post Pentecost. conc.1. num. 14

Lachryma, vide, etiam pænitentia. Laurentij laudes, vide in communī vnius martyr. Euange. Amen dico vobis. conc.1. num. 26.

Laus Dei.

Ad laudes Deo reddendas omnes creature nos inuitant. 1. Quadrag.

drage. Dominica. 4. nume. 1.

Ad laudes Deo reddendas sumus
creati. 1. Quadrag. Dominica. 4. fe-
ria. 4. nume. 16.

In laudibus Deo reddendis om-
nes cuiusque status & conditionis
occupari debent. 1. Quadrage. Do-
minica in Ramis. num. 21. & 3. Qua-
drag. eadem Domini. num. 13. & 4.
Quadrag. eadem Dominica. nu. 8.

Affiduè Deum laudare & inces-
anter gratias agere debemus pro-
pter omnia beneficia in nos colla-
ta. In Dominicali Domini. 16. post
Pentecost. conc. 1. num. 35. vbi la-
tissimè.

Laudare Deum est munus quod
omnes in cælo exequunturi sumus.
3. Quadrage. Dominica in Ramis.
nume. 24.

Laudes Deo reddere est medium
ad hoc vt impleamur spiritu san-
cto. In proprio Sanctorum. concio
2. Diui Francisci. num. 6.

Laus pretiosior apud Deum est
magnificare eum silentio quodam
& qualiter hoc fiat. vide & nota. 3.
Quadrage. Dñica in Ramis. nu. 26.

Laudum diuinarum frequentatio,
& earum cum feroce & spiri-
turedditio est Deo gratissima. In
proprio Sanctorū conc. 3. Diui Frā-
cisci nume. 1. & ibi. conc. 3. visitatio-
nis B. Mariæ. nu. 16.

Laudes malorum Deus contem-
nit. In Aduent. conc. 1. infra Octauam
Natiuitatis. nu. 36.

Laudibus Angelorum summo-

pere gaudet Deus. 3. Quadragesi.
Dominica in Ramis nu. 28

Ad laudes Deo reddendas simul
Christianos conuenire antiquissi-
mum est. 3. Quadrage. Dominic. in
Ramis. num. 30

Antequam Dēū laudare incipia-
mus purificanda est conscientia, vt
nostras Deus laudes recipiat. In
Aduent. conc. 1. infra octauam Na-
tiuitatis. nume. 36. & in Dominicali
Dominica. 18. post Pentecosten
conc. 2. nume. 39

Deus à nobis laudari sapientissimè
vult, & præcipit non propter suum
sed propter nostrum commodum.
In proprio Sanctorum. cōc. 1. Petri
& Pauli. num. 6. vbi ex professo.

Laudes Deo reddere est vnum ex
exercitijs quod plus efficit vt ani-
ma lucretur coram Deo. In pro-
prio Sanctorum. concio. 1. Petri &
Pauli. nu. 7

Vt laudes, quas Deo reddimus
valde meritorij & Deo acceptiores
sint, de qualibet excellentia quam
in Deo laudantes confitemur debe-
mus magis lætari, quod Deus illam
possideat, quam si nos eam habere-
mus. In proprio Sanctorum. conc.
1. Petri & Pauli. num. 28

Laus Dei exterior que ex spiritus
feruore dimanat causatur ex singu-
lari lætitia interiori illius qui has
laudes decantat. In proprio Sancto-
rum. conc. 3. Visitationis. B. Mariæ
numer. 7.

Inter alia que ad laudes Deo red-
dendas

Laus Dei. Laus humana.

dendas nos mouent; vnum est conscientiae puritas, & à peccatis quę antea homino cōmittere solitus erat se liberū exceptūq; cernere. In proprio sanctorum conc.4. Visitatio-
nis Beatae Mariæ num.2.vbi latè.

Laudes Deo reddere est vnuis ex p̄cipuis effectibus animarum sanctorum. In proprio Sanctorum. conc.2.B.Mariæ ad Niues. nu.15.

Non satis est iustis laudare Deū cum alijs in comuni, sed vnuisquisq; in particulari huic sancto beneficio incumbat, & in eo perfueret. In proprio sanctorum. conc.2. Bartholomei. num.12.

Laudes diuinæ sunt præstantissimi quidam amoris actus. In proprio sanctorum. conc.3.Divi Francisci. num.1.

Laudes Dei sunt decantandæ quanto possimus feruore, ac deuotione. In proprio sanctorum. conc.3.Divi Francisci. num.16.

De his laudibus & precibus diuinis, vide aliqua quæ huc spectant in verbo, oratio vocalis.

Si honor & gloria Dei augmentum posset capere iustorum laudibus illud acciperet. In Advent. Dominica.6. post Epiphaniam. conc.2. nume.25

Peculiaris locus ad laudandum Deum est templum. In Dominicali Dominica.9. post Penteco. conc.2. nume.31.

Quia fidem mortuam habemus ideo munera & beneficia à Deo ac-

cepta non proclamamus & glorificamus. In Dominicali Dominica.11. post Pentecost. conc.2.nu.37.

Hunc modum laudandi Deum vocibus & cantibus Iesus Christus nos docuit. In Dominicali Dominica.13. post Pentecost. conc.2.nu.32 & hoc exercitio Paulus usus est ibi. num.33

Amplificabitur hic locus ex verbo, gratiarum actio, vbi plurima inuenies quæ huc pertinent.

Laus humana.

In laudibus humanis prudentia & temperantia est necessaria ut profitent, & non noceant. In Dominicali Dominica.12. post Pentecost. cōc.1. nume.8

Laus virtuti, & virtutis studio so de instituta debetur. In Dominicali Dominica.12. post Pentecost. cōc.1. nume.3

Qui laudat peccatorem facit contra iustitiam distributiuam. In Dominicali Dominica.12. post Pentecost. conc.1. nume.3.

Non laudatur nec laudari potest homo propter sua sed propter alia: propter illa scilicet quę Deus illi gratis elargitus est. Dñica. 2. Advent. cōc.3. nu.32. & in Dominicali Dñica.12. post Pentecost. conc.1. nu.4.

Laus iusto utilis est, si verè iustus est. In Dominicali Dominica.12. post Pentecost. conc.1. nu.6. & Dominica.2. Adventus. concio. 4. numer.33.

Laus

Legis nouæ cum veteri comparatio. 145

Laus iutorum aliquando peccatoribus etiam prodet se solet. In Dominicali Dominic. 12. post Pentecost. conc. 1. num. 7

Laudes mali maximo detimento sunt alijs hominibus. Dominica 4. Aduentus. conc. 1. num. 12

Peccatorem laudare & eius peccata quam perniciosem & reprehensibilem. Quadraginta. Dominica 4. feria 5. num. 12. & in Dominicali Dominic. 22. post Pentecost. cōc. 1. nu. 54. & 57.

Letio sanctorum librorum, vel sacra scriptura, vide, sacra scriptura:

Lex.

Legem nobis Deus statuere fuit maximum beneficium, quia illa nobis animum addidit ad Deo seruendum: nosque illuminat, & viam ostendit, qua debemus incedere. In proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. num. 3

Lex Dei nobis aspera & insipida videtur, quia gloriam quā per eius obseruantiam consecuturi sumus: iudiciumq; & tormenta quae ipsorum transgressores expectant, non contemplamur: In Dominicali Dominic. 3. post Pascha. conc. 3. num. 19.

§. Legis nouæ ad veterē comparatio & de harum legum differentia.

Lex vetus terrena, lex gratiæ & Iustitia promittit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum

nu. 5. & ibi conc. 1. diei Sancti Petri Pentecost. num. 24.

Legis Euangelicæ vis. In communī Apostolorum conc. 3. nu. 4.

Qui in hac lege gratiæ peccat, maiora meretur supplicia, quā qui in lege scripta. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli nu. 16.

In lege gratiæ possunt homines ipsimet personæ filij Dei seruire, quod in nulla alia lege potuerunt. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 3.

Si transgressor legis Moysæ extra urbē publicè lapidabatur, quā poenam expectat transgressor legis gratiæ, ipsius Dei ore prolatæ, tuncque miraculis confirmata? In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 8. ubi latissimè.

Lex gratiæ eam obseruantibus est lex misericordiæ; transgredientibus est lex maioris rigoris quam illa alia fuit. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 9. vibilatè.

Lex Euangelica erit acerrimus index & terribilis testis in eos qui illam non obseruauerint. In proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 16.

Lex vetus simul suscitavit peccati, quia prohibitiō legis cupiditatē irritauit, & auxit. Dominic. 4. Aduentus conc. 1. nu. 5. & ibi Dominicæ infra octauam Nativitatis conc. 2. nu. 12. & in proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis 1. num. 10.

K Et

146 Legis nouæ cum veteri comparatio.

Et quia peccatorum gravitas la-
ta lege aucta est. In proprio Sancto
rum conc. 4. Ascensionis num. 10.
& in Aduent. conc. 2. Dominicæ in
fra. Octauam Nativitatis num. 17.

Legis Euangelicæ præstantia.
In proprio Sanctorum conc. 4.
Ascensionis num. 11.

Lex Euangelica est lex excel-
sior. & ultima quæ in mundo ob-
seruantur. In communi virginum
conc. 1. num. 18.

Legis Euangelicæ doctrina nō
tantum legi & caudiri debet. sed etiā
mandi, gustari & ruminari, vt sic
pinguefcat anima. In Aduentu.
conc. 4. conceptionis Beatae Mariæ
num. 4.

Euangelicæ doctrinæ puritas &
sinceritas; & aliarum secularum fal-
lacia ostenditur. In omnini viius
mart. conc. 2. num. 3.

Euangelica lex cum sit doctrina
crucis cur suavis appelletur. In co-
muni viius mart. conc. 2. num. 4.

Euangelica lex est facilius re-
spectu legis veteris. In communi
doctorum conc. 4. num. 27.

Legis veteris leges præter sen-
sum quem verba contextus indi-
cant, alium etiā habent interius la-
tatem ad quæcumque recursere op̄petet,
vt dininæ legis iustitia & maiestas
clarus innotefcat. In Aduent. con-
cio. 4. purificationis Beatae Mariæ.
num. 2. vbi latè.

In lege gratiæ viventes nū hanc
habet excusationem licet ante ip-

sam aliquantum excusationem habuiſ
se videantur. In Dominicali Domi-
nica. 4. post Paschæ. conc. 3. nu. 15.

Legis nouæ præcepta prius fue-
runt in legi naturæ & scriptæ dedi-
ta. In Dominicali Dominica. 14.
post Pentecost. conc. 1. nu. 21.

Legis præcepta, vide littera P.

Legis cuiuslibet obseruantia, vide
in verbo, præceptorū obseruantia.

Legis cuiuslibet obedientia, vide
verbo, obedientia.

Legislator.

Legislator etiam tenetur seruare
leges quas sancit. In Aduent. conc.
1. Purificationis B. Marix. nu. 23.

Liberalitas Dei.

Liberalitas Dei erga homines
consideratur. 4. Quadragesim. Do-
minica. 1. feria. 3. numer. 23. & in
proprio Sanctorum. feria. 2. Pen-
tecost. concio. 4. numer. 2. & in
Aduentu. conc. 3. Nativitatis. nu-
mer. 8.

Deus plus dat quam promittit.
In Aduent. conc. 3. Nativitatis. nu-
mer. 13.

Et plus quam ab eo petitur. In
Dominicali Dominica. 18. post
Pentecost. conc. 4. nume. 28. vbi la-
tè, & ibi Dominica. 21. conc. 1. nu-
mer. 52. In Dominicali Domini-
ca. 21. post Pentecost. concio. 2. nu-
mer. 44.

Reliqua quæ huic spectant, vide
verbis misericordia.

Liber-

Libertas.Liberum arbitrium.Linguaces. 147

Libertas.

Libertas cùm luuentute coniuncta certissima est plurimorum malorum occasio. 1. Quadragesi. Dominica in Passione. feria. 5. numer. 17. & .2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 7.

Libertas plurimorum malorum fons & origo. 1. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 16. & .2. Quadrage; eadem feria. num. 1.

Amplificabitur hic locus ex verbo, obedientia.

Liberum arbitrium.

Liberū arbitriū per peccatū imbecillum remansit. 4. Quadragesi. Dominica. 3. num. 24.

Cum libero arbitrio omnia peccata & virtutes, vt illius dominetur ad iniucem prælantur. 2. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 20.

Per liberi arbitrij opera seipsum perficiendū Deus reliquit hominem. In proprio Sanctorum concio. 4. Assumptionis B. Marie. n. 10. Sub liberi arbitrii dominio Deus diuitias suas reliquit ad nostram maiorem gloriam. In communī confessiōnē pontificis Euangeli Homo quidam peregre proficilens, &c. conc. 1. num. 14.

Liberi arbitrij libertas & vires, contra hæreticos probatur & consideratur. 2. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. num. 19. & 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. num. 16. & in

communi Sanctorum. conc. 4. funerali. nu. 25.

Liberum arbitrium sicut hoīsini traditum, vt cum ipse vellet Dei facari posset. In proprio Sanctorum. conc. 3. diei sancti Pentecost. aume. 16.

Libido, & libidinosus amor, vide, luxuria.

Lingua, linguaces.

Linguam continere donū Dei est. 3. Quadragesi. Dominica. 3. numer. 23.

Lingua mala peior est inferno. 3. Quadragesi. Dominica. 3. nu. 18. & Dominicā in Passione sequenti feria. 3. num. 35.

Contra linguaces proximorum suorum famam denigrates. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicā. 2. num. 2. & .2. Quadragesi. Dominica in Passione. feria. 5. nu. 13. vide etiā verbo, detractores.

Per linguam magna ex parte declaratur integritas & corruptio scientiarum. 2. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 6. num. 14.

Lingua male crudelitas. 4. Quadragesi. Dominica in Passione. numer. 23. A Deo summis precibus exortore debemus, vt linguam nostram gubernare dignemur. In proprio Sanctorum. conc. Ioannis Baptiste. num. 4. i. 10.

Vt lingua verba vita loquuntur prudentia & sapientia dei necessaria est.

K 2 sc est.

se est. In proprio Sæctorum conc.
1. Petri & Pauli num. 3.

Linguam coercere quam sit ne-
cessarium. 2. Quadrag. Dominica
Passionis feria. 5. num. 13.

Lingua iniqua quot, & quantas
strages faciat. In proprio Sanctorū
conc. 3. Petri & Pauli num. 8. vide
etiam detractor.

Et si multi sint liberales, multi
casti, multi misericordes &c. pa-
cissimi tamen sunt linguam com-
pescentes. In proprio Sanctorū
conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 3.

In lingua frequentius quam in
alijs delinquimus: nam cætera pecca-
ta, non ita ad manū sunt, sicut pec-
cata linguae. In proprio Sanctorū
conc. 1. Beatae Mariæ ad Niues nu-
mer. 4.

Licet lingua facilis sit ad detra-
hendam & maledicendum; vulnus
tamen quod infligit non facile sed
difficillimè curatur. In proprio Sā
ectorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues
num. 4. & in Dominicali Domini
ea. 18. post Pentecost. conc. 2. num.
31. & ibi Dominic. 22. conc. 1. nu-
mer. 24.

Ad lingue mortuum remedium
est frænum ipsi iniçere: & alijs no-
loqui, quod quis sibi loqui non
vult. In proprio Sanctorum conc.
1. Beatae Mariæ ad Niues num. 5.

Quod linguam det nobis Deus,
qua proximis nostris prodesse
possimus ardenter desiderare, & ef-
ficaciter deprecari debemus. In

proprio Sanctorum feria. 3. Pente-
cost. conc. 1. num. 9.

In sermone ostendit unusquis-
que quod intus latet. In proprio
Sanctorum conc. 3. visitationis B.
Mariæ num. 16.

Linguā vix est qui frenare pos-
sit. In Dominicali Dominica. 18.
post Pentecost. conc. 2. num. 30.

Lingua in homine est vna ex de-
bilioribus eius partibus & per quā
ipsum solet Dæmon expugnare &
frequentissime superare. In Domi-
nicali Dominica. 22. post Pentec.
conc. 1. num. 19.

Linguam dominari difficile.
In Dominicali Dominica. 22. post
Pentecost. conc. 1. num. 26.

Linguæ custodia & silentiū quā
vberes fructus ponat. In Dominicali
Dominica. 22. post Pentecost.
conc. 1. num. 31. & 34.

Inter ea que in homine ad pec-
candum magis parata sunt, vnum
est lingua. In Dominicali Domini
ca. 22. post Pentecost. conc. 2. nu. 17.

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, detractores, vbi plurima inue-
nies, que huc spectant, vide etiam
in verbo, secretum.

Litanie vide, verbo, oratio voca-
lis.

Lites.

Lites vix sine odio ac Passione
proximorum sunt. 2. Quadr. Do-
minica. 4. feria. 6. num. 3.

Lites inter fratres quam execrā
de. 2.

Ludus.

dæ. 2. Quadrag. Dominica. 4. feria.
6. num. 2.

Hæc negotia corporalia quam
sunt animæ periculosa & nociva.
In communione Sanctorum mulierū
conc. 2. num. 3.

Et quam plurima damna ex ip-
sis eueniunt hominibus. In Aduē.
conc. 4. Thomæ. num. 2. & in Do-
minicali Dominica. 20. post Pen-
tecost. conc. 1. num. 34.

Homines his terræ negotijs de-
diti, rebus diuinis idonei non sunt.
In Aduent. conc. 4. Thomæ. nu. 8.

Luce laudes, vide in communione
Euangelistarum conc. 2. num. 27.

Ludus.

Ex ludis & iocis ad seria, & in-
de ad grauiissima damna deuenitur.
4. Quadrag. conc. quinquagesimæ
num. 33.

Luxuria.

Propter luxuriæ vitium pauci
ex adultis faluantur. 1. Quadr. Do-
minica. 4. feria. 3. num. 23.

De luxuriæ temptationibus rara
est victoria. 3. Quadr. Dominica. 3.
feria. 6. num. 25. & in Aduent. cōc.

Yna Agathæ num. 32. & *Agathæ*
1. Luxuria, ratio tenebrescit & ob-
cæctatur; atque mens & totus ho-
mo pervertitur. 1. Quad. Sabbatho
post Dominicam. 3. num. 14. & 2.

Quadr. Sabbatho post Domini-
cam. 2. numero. 15. & 3. Quadr. Sab-
batho post Dominicam. 3. feria. 6. iun. 29. & in

Luxuria.

149

communi confess. non pontif. Euang. Sunt lumbi vestri &c. cōc.
2. num. 14. vbi latè & in Dominicali
Dominica. 3. post Pascha conc.
3. numer. 7. & Dominica. 2. Aduen-
tus conc. 1. num. 12. vbi latè : & 2.
Quadrag. Dominica Passionis fe-
ria. 6. numer. 21. & in Dominicali
Dominica. 2. post Pentecost. conc.
2. num. 6.

Luxuriæ vitium idololatrare fa-
cit. In communione virginum conc. 1.
num. 11. vbi latè.

Qui luxuriæ affueſunt sero emē-
dantur. 3. Quadrag. Sabbatho post
Dominicam. 3. num. 15.

Quam turpe infame, & bestiale
fit. 3. Quadr. Sabbatho post Domi-
nicam. 2. num. 18. & 1. Quadr. Sab-
batho post Dominicam. 3. num. 13.
vbi late & in communione virginum
conc. 1. num. 12.

Luxuria præcipue per oculos in-
greditur. 1. Quadr. Sabbatho post
Dominicam. 3. num. 19. & 2. Quad.
ead. feria. num. 6. & 3. Quadr. Sab-
batho post Dominicam. 2. num. 12.
& Dominica. 2. Aduentus conc. 2.
num. 6. vbi diffuse. & conc. 3. seque-
ti num. 16.

Et plerunque per auditum. 1.
Quadr. Sabbatho post Dominicam.
3. num. 23.

Luxuria iter præbet ad alia plu-
rima vitia. In communione virginum
conc. 2. num. 14.

Luxuria vitam abbreviat. In cō-
muni confess. non pontif. Euang.

K 3 Sint

Luxuriæ remedia.

sint lumbi vestri, &c. concio. 2. numer. 16.

Et non mirus ac ebrietas homines cœcos & amentes reddit. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. numer. 12 vbi latè.

Et ad resistendum infirmiores Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. numer. 7.

De Luxuriæ peccatoribus quantum Deus vindictam sumit. 1. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 24. & in communione virginum. concio. secunda. numer. 15.

Et severissimè solet Deus punire hoc vitium. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. num. 14. & ibi conc. vni ca. Agathæ. num. 2. vbi plurimis illustrat exemplis.

Et in utroque seculo punitur. 3. Quadrage. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 14.

Alia peccata solet Deus reprehensionibus punire: hoc vero punit operibus. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. num. 15.

Luxuriam in poenam aliorum peccatorum aliquibus dominari Deus permittit. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 22. & 2. Quadragesi. eadē feria. numer. 15.

De homine carnali quodcunq; malum præsumi potest. Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. num. 16.

Luxuriæ & carnalium voluptatum concupiscentia multo fortior

& periculosior esse solet quam alijs depravati appetitus. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 8.

Ad luxuriam se disponunt, qui corpora sua delicate tractat. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 8.

Luxuria corpus & animam contaminat. 3. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam. 2. numer. 19.

De hoc vitio vix loqui aut cogitare licet seruo Dei. 3. Quadrage. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 10.

Vnam ex vitijs qnq; longius animam à Deo sciungunt est turpitudo sensualis. In Aduent. conc. vni ca. Agathæ. num. 1.

Luxuria omnes homines, omnium statuum aggreditur. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

Luxuria, vide etiam verbo, castitas.

S. Contra Luxuriam remedia.

Primum. Ad luxuriæ tentationes vincendas maximum remedium est fuga. 1. Quadrage. Dominica. 2. feria. 5. num. 18. & 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. numer. 12. & 3. Quadra. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 20.

2. Plurimum refert oculos à mulierum aspectu remouere. Dominica.

2. Ad-

Luxuriæ remedia.

151

2. Aduentus.conc.2.num.6.vbi diffuse, & conc.3. sequenti.num.16.& 1. Quadrage. Sabbatho post Dominicam.3. num.19. & 2. Quadragesi. eadem feria.num.6.& 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam.2.num.12.

3. Plurimum etiam refert honeste semper loqui, & turpes conuersationes fugere. Dominic.2. Aduentus.conc.2.num.8.

4. Et corpora aspere tractare.3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam.2. num.8. & Dominic.4. Aduentus.concio.3. num.17. vide de hoc plura verbo, carnis mortificatio.

5. Et quamlibet occasionem fugere. Dominic.2. Aduentus.conc.3. numer.16. & in Dominicali Dominic.23. post Pentecost. conc.1. numer.41.

Non enim quis luxuriæ occasions vitare contènat: confisus in anteacta continentia.2. Quadra. Sabbatho post Dominicam.3. num.12
6 Animo concipe eam cuius turpi flagras amore, corruptam, fetidam, denigratam, & verribus plenam: ac denique taliter, qualiter corpora alia mortua (alias pulcher rima) aspexisti. In Dominicali Dominic.3. post Pascha.conc.3. nu.8. & ibi Dominic.15. post Pentec. conc.1. num.37.

7. Considera etiam quod si pulchra creaturæ Dei facies tam efficaciter cor tuum, mouet: quid

erit si ipsum creatorum Angelorū gloriam, immensamque eius pulchritudinem aspèxeris? & ita diuenteres turpe illud desiderium. In Dominicali Dominic.3. post Pascha conc.3. num.9.

8. Ad luxuriam vitandam remedia sunt oratio, ieiunium, & intra domum reclusio.3. Quadragesim. Dominic.4. feria.5. nume.26.vbi latè.

9. Vt hoc vitium caueant conjugati quid facere debeant.3. Quadragesima. Sabbatho post Dominicam.3. nume.15. vsque ad 23. & 3. Quadragesi. Dominic.4. feria.5. nume.25.

10. Vt luxuriæ vitium fugiamus debemus consulere viros spirituales & Angelicos. In communi virginum.conc.1. nume.17.

11. Spirituali suauitate gustata facile carnalis voluptas respuitur. In Aduent. concio.vna. Agath. numer.34.

12. Maximum etiam remedium est fugere eorum presentiam quorum amore accensi estis. In Dominicali Dominic.4. post Pascha. conc.1. nume.28.

13. Et quia citissime hętuę obscenę voluptates, quas tanto quesiusti finientur. In Dominicali Dominic.2. post Pentecost. conc.2. nume.9.

14. Mortis frēno rebellē sensualem comptime. In Dñicali Dñica. 15. post Pentec. conc.2. nume.74.

K 4 15. Con-

152 Magnates & potentes & principes.

15 Contra luxuriam præexcellētius remedium est sacrosanctam eucharistiam sumere. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 1. nu. 43. vbi tñ professo.

16 Maximè etiam conductit carnalem cogitationem protinus & celerime projicere. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. cōc. 1. num. 42.

17 Maximum remedium est finem huius obscenę voluptatis considerare. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost conc. 1. n. 2.

M.

Magistri, vide sapientes, vide parentes.

Magnates potentes & principes.

Magnatum & potentium huius seculi status, plurimas habet peccandi occasiones. In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Marię num. 9. & In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. cōc. 2. num. 13.

Magnates & principes quando grandi obligatione tenentur pauperes alere. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. nu. 13.

Malitia, quę cum potentia est coniuncta, omnes celus aggreditur. In Aduent. conc. 1. innocentii. n. 8

Magnates & Reges recordentur, quod quò sublimiores sunt, cō virutibus clariores esse debent. In Aduent. conc. 1. conceptionis B.

Mariæ num. 18.

Magnatibus & regibus veritas adeò odiosa est, vt nemo illis veritatem dicere audeat. Dominica. 2. Aduentus conc. 1. num. 9. vbi latè.

Magnates & principes huius seculi, dum male viuunt sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. In proprio Sætorum conc. 3. dedicationis Michaeли num. 32.

Magnatibus & seculi potentibus magna confusio esse debet, quod quo tempore Deum (qui eos magnos & potentes efficit) plurimis & horrendis sceleribus offendunt: tunc pauperculillum collaudant. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Marię ad Niues num. 14.

Magnates seculi antiqua consuetudine habent sermones non audire: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatę Marię ad Niues num. 11.

Magnates & maiores ut in plurimum contingit magis vacuos esse gratia & lumine diuino: quia mundi gloria pleniores sunt. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Marię ad Niues. num. 9.

Magnatum proprium munus est pauperes & viduas protegere. 1. Quadrag. Dominica. 5. feria. 5. num. 16. &c. 2. Quadr. Dominic. 4. feria. 5. num. 3. & 2. Quad. Dominic. 1. feria. 5. nu. 19. & in proprio Sætorum conc. 2. Trinitatis num. 25. & latissime conc. 2. sequenti n. 11. & in

Magnates, potentes & principes.

153

& in proprio Sanctorū. cōc. 3. Vi-
statio. B. Mariæ. nu. 27. & in Ad-
uent. conc. 1. Ioan. Euange. num. 2.

Magnatum domos non esse fre-
quentandas & quare. 1. Quadrage.
Dominica. 3. feria. 5. num. 2.

Seculi magnates mortem timeāt.
In communi Sanctorum. conc. 4.
funerali. num. 25.

Cōtra magnates affligētes paupe-
res cōminaciones Dei horribiles.
In proprio Sanctorū. conc. 2. Trini-
tatis. num. 12. & in Aduent. conc. 2.
Innocentium. num. 24.

Magnates & potentes huius mū-
di tam fixas in terra miserunt ra-
dices vt difficillime disponi pos-
fint ad hoc vt honori Dei consula-
nt & pro eo respondeant. In pro-
prio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ
ad Niues. num. 17.

Magnatum ingens calamitas est
quia vix aliquem habent qui eis rē-
bonam nuntiet. In proprio San-
ctorum. conc. 4. Petri & Pauli. nu-
mer. 12.

Magnates & maiores magis Dei
oblitos vt in plurimum cernimus
cum maiori obligatione ad Dei me-
moriā habendam quam alij te-
neantur. In proprio Sanctorum
conc. 2. Petri & Pauli. num. 12.

Contra magnates quibus suo sta-
tui honorique iactura fieri videtur
nisi famulis ad quamlibet veniam
exequendam abundant. In pro-
prio Sanctorum. conc. 2. Euchari-
stia. num. 6

Magnatum potentia si in malitia
sit fundata, non solum propriæ
conscientiæ, verum etiam reipubli-
cæ nocet. In proprio Sanctorū.
conc. 1. Trinitatis. num. 24.

Cum magnatum potentia om-
nis à Deo sit, secundum Dei volun-
tatem ea vii & in comitiodum pro
ximorum debent: non autem vt
eos perdant. In proprio Sanctorū.
concio. 4. Trinitatis. num. 2.

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, prælati, & verbo, reges.

Magnates abutentes potentia,
potenter à Deo puniendi sunt. In
proprio Sanctorum. conc. 1. Trini-
tatis. nu. 25. & conc. 2. num. 11.

Maiorum peccata semper apud
Deum execrabiliora magisq; exag-
gerata fuere. In Aduent. cōc. 1. Pu-
rificationis B. Mariæ. num. 24.

Magnificentia, vide, liberalitas, &
misericordia.

Maiores, vide, prælati & magna-
tes.

Maledici, vide, detractores, &
linguaces.

Malitia in actibus, vide, opera.

Malum culpæ, vide, peccatum.

Malum pœnae, vide, tribulatio.

Mandata Dei, & de eorum observan-
tia, vide, præcepta.

Mandatis Dei obedire, vide, obe-
dientia.

Mansuetudo. ~

Mansuetudo cœlestis, & quavir
in calamitatibus furori resistit. In

K 1 pro-

proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. num. 29.

Qui hanc mansuetudinem habent animæ suæ domini sunt, quod est maius quam mundi totius imperium. In proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. nu. 31.

Tē persequenti non officere, ex patientia, eidem vero proficere ex mansuetudine prouenit. In proprio Sanctorum. conc. 2. omnium Sanctorum. num. 26.

Ad hanc virtutem conseruandam multum conductit hominem animo contemplari omnes calamitates à Dei manu prouenire. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum. num. 25.

Mansuetudo in verbis, & locutione, corda nostra inflamata mitigare solet. In Dominicali Domini ca. 17. post Pentec. conc. 2. nu. 31.

Mansuetudo mundana quæ est prompto esse ingenio ut omnibus conformatur, hæc in iuuenibus & virginibus maximè nocua. In proprio Sanctorum. conc. 1. omnium Sanctorum. num. 29.

Mansuetudo est virtus adeo praestans ut non solum Deo, sed hominibus etiā nos gratos efficiat. In proprio Sanctorum. cōc. 2. Matthi. numer. 2.

Reliqua omnia quæ hoc spectat vide in verbo, patientia.

—*Marci Euangelista laudes*, vide in communī Euangelistarum. concilio. 4. num. 24.

B. Maria Virgo.

Sola virgo Maria inter omnes Sanctos nullum sibi parem in virtute habet. In Aduent. conc. 3. Cōceptionis B. Mariæ. nume. 31.

Maria virgo quamvis illi legi non erat ad stricta purificari voluit ut scandalum vitaret. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ. numer. 14.

Et vt nos doceret non ea tantum nos operaturos esse ad quæ sub mortali peccato tenemur: sed ad alia etiam plura. conc. 2. Purificationis. num. 10.

B. Maria habuit omnes, omnium aliorum Sanctorum veteris, & noui testamenti virtutes. In proprio Sanctorum. conc. 1. Nativitatis B. Mariæ. num. 24. & conc. 2. sequenti. num. 12. usque ad. 35. vbi ex professo, & in Aduent. cōc. 2. Cōceptionis B. Mariæ. num. 20.

Et omnem, omnium aliarum mulierum tam veteris, quam noui testamenti benedictionem. In proprio Sanctorum. conc. 1. Visitacionis B. Mariæ. nu. 27.

Maria virgo omnem hominum & mulierum statim decorauit. In proprio Sanctorum. conc. 2. Incarnationis. num. 10.

Nil præstantius B. virgine præter humanitatem Christi Deus fecit. In proprio Sanctorum. concilio. 1. num. 23.

B. Virgo summa pulchritudine corporis

corporis fuit prædita. In proprio Sanctorum. conc. 3. Incarnationis num. 20.

Beatae Mariæ laus & summa omnium excellentia est, quod ipsa quæ pura mulier est vere dicere possit. Ego mater Dei sum. In proprio Sanctorum. conc. 1. Visitationis Beatae Mariæ. numero. 30. Et cumulus omnium Mariae perfectionum in his verbis includitur: de qua natus est Iesus. In Advent. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ. numer. 24. & conc. 2. nu. 19. & conc. 3. num. 16. vbi latè id probat.

Maria virgo gratia plena per antonomasiā dicitur. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 20. & conc. 2. Incarnationis. num. 21. vbi plurimas adducit causas: & in Advent. conc. 2. expectationis Beatae Mariæ. num. 9. & concio. 1. antecedenti. numer. 27. & in proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Nives. nu. 28. vbi latissimè.

Hoc nomen Maria post sanctissimum nomen Iesu alijs omnibus est præstantissimum. In proprio Sanctorum. concio. 1. Incarnationis. numer. 14. vbi multa de excellētia huius nominis Maria.

Immaculatam virginis conceptionem singularibus rationib⁹, & selectissimis Sacre scripture testimonijs probat. conc. 1. Conceptionis B. Mariæ numer. 24. vsque ad. 34. & conc. 2. nume. 6. & nume. 26. vsque ad finē. & conc. 3. numer. 4. & numer. 24.

vsque ad 39. & conc. 4. numer. 15. & num. 30. vsque ad finem: & in proprio Sanctorum. conc. 3. Nativitatis B. Mariæ. nume. 17. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Visitacionis B. Mariæ. nume. 5.

Contradic̄tio conceptionis virginis plurimum utilitatis ipsi purissimæ conceptioni attulit. In Advent. conc. 1. Conceptionis. nu. 29. Mariæ virginī impressit Deus omnes eas gratias & virtutes, quæ in ceteras omnes mulieres distributæ fuere. In Advent. conc. 1. expectationis B. Mariæ. num. 27.

Piissima Maria virgo satetur quod quia Dei mater est auxiliari nobis omnibus debet. In Advent. conc. 1. expectationis B. Mariæ. nu. 9.

Sine virginitatis Mariæ lectione ex ea carnem assump̄it Deus. In Advent. conc. 1. expectationis. B. Mariæ. num. 2.

Et sine virginitatis lectione illum peperit. In proprio Sanctorū. concio. 4. incarnationis. num. 24.

Per intercessionem virginis ad opem nobis ferendam inclinatur Christus. In Advent. conc. 1. Conceptionis Beate Mariæ. nume. 21. & in proprio Sanctorum. conc. 4. Assumptionis B. Mariæ. num. 4.

Omnia opera & omnes res B. Mariæ Deo gratissime erāt. In Advent. conc. 2. expectationis. B. Mariæ. nume. 12. & in proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Nives. numer. 33.

Maria

Maria virgo beatior fuit Deum
mente concipiendo , quam ven-
tre. In proprio Sanctorum. con-
cio. 1. Beatae Mariæ ad Niues. nu-
me.²².

Cum Maria virgo magis, quam
omnes Angeli & homines propin
qua sit Deo magis etiam de eius di-
uina gratia & bonitate quam illi
omnes participat. In proprio San-
ctorum. concio. 1. B. Mariæ ad Ni-
ues. num. 28.

B. Mariæ intercessio in quaquaque
necessitate imploranda. In proprio San-
ctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Ni-
ues. num. 34. & conc. 1. Nativitatis
B. Mariæ. num. 29.

Nam contra omnia pericula cly-
peos in illa reperies. In proprio Sá-
ctorum. conc. 4. Assumptionis B. Ma-
riæ. num. 6.

Piè credi potest Christum Ma-
riæ morti adfuisse. In proprio Sán-
ctorum. conc. 3. Assumptionis B. Ma-
riæ. num. 13. & ibi. conc. 4. num. 20.

Beatae Mariæ corpus in corrup-
tionem non deuenisse credimus
propter multas causas. In proprio San-
ctorum. conc. 3. Assumptionis
B. Mariæ. num. 18. & ibi. conc. 4. num. 20.
In Maria virginē tanta virginini-
tas & virginus candor fuit, quod
solum illam intueri (licet pul-
chrior omni pūta creatura fuerit)
carnis ardores & concupiscentias
aliqualiter sedabat . In proprio
Sanctorum. concio. prima. Bea-
tae Mariæ ad Niues. num. 31. vbi
vbi

ex professo.

Maria virgo habuit perfectissi-
mam humilitatem : quæ in perfe-
cta obedientia & in exequēdo prō
ptissime Dei voluntatem funda-
tur. In proprio Sanctorum conc.
1. Beatae Mariæ ad Niues. nume-
ro. 36.

Beata virgo virtutibus heroi-
cis , & supremis meritis , meruit vt
eius sacratissimi corporis glorioſa
resurrectio acceleraretur, vt de fa-
eto fuit abbreviata. In proprio San-
ctorum. conc. 1. Assumptionis B.
Mariæ. num. 40.

Mariæ virginem secum non tu-
lit Christus cum in cœlum af-
cendit, quia futura erat pluribus
annis magistra omnium Aposto-
lorum & credentium. In proprio San-
ctorum. concio. secunda. As-
sumptionis Beatae Mariæ. nume-
ro. 34.

Beata virgo nullum diem fe-
stuni & lœtuni habuit, in quo si-
mul aliqua tristitia non miscere-
tur , dempto uno assumptionis :
quæ inter festiuitates Beatae Mariæ
primum locum tenet. In proprio San-
ctorum. conc. 3. Assumptionis
Beatae Mariæ. num. 21.

Mariæ excellentias solus Deus
cognoscit , aut cui ipsi placuit il-
las communicare. In proprio San-
ctorum. concio. 3. Assumptionis
Beatae Mariæ. numer. 9. & in Ad-
uent. conc. 1. Conceptionis B. Ma-
riæ. num. 5.

In

In Maria virginē omnes potentia inferiorēs perpetuo rationi, & ratio Deo subiectā erant. In proprio Sanctorum.concio.4. Assumptionis B.Mariæ.numer.9. vbi latissimē.

Maria virgo ad cœlos ascendit ad placandam iram Dei. In proprio Sanctorum.conc. 4. Assumptionis.B.Mariæ.numer.33.vbi ex profecto.

Maria virgo est murus noster ad fragilitates nostras à Sathanicis istibus protegēdas. In proprio Sæctorum.conc. 3. Natiuitatis, Beatæ Mariæ. numer. 15. & in Aduent. conc. 1. expectationis.B.Mariæ.numer.9

Post Christi animā B.virgo fuit primo prædestinata. In Aduent. concio.1. Conceptionis. B. Mariæ. num.6

Quod infimum & minus perfectum in B.virginē est, excedit culmen perfectionis aliorum omnium Sanctorū. In Aduent.conc.1. Conceptionis.B.Mariæ.num.4.

Maria virgo valde misericors. In proprio Sanctorum.conc.3. Natiuitatis Mariæ.num.19.

Maria virgo maximum labores & afflictiones patiētissimè pertulit. In proprio Sanctorum.conc. 3. Natiuitatis.B.Mariæ.num.24.

Mariæ virginis profundissima humilitas non ortum habuit ex confusione peccati, nullum enim habuit: nec ex timore peccandi, scie-

bat enim non peccaturam: sed ex tanta beneficiorū multitudine, quae se deuinētā animaduertebat. In proprio Sanctorum.conc. 3. Natiuitatis.B.Mariæ.num.22.

Maria hortus conclusus quare dicitur. In proprio Sanctorum. cōc. 1. Visitationis B. Mariæ.num.3.

B.virginis humilitas tam magna fuit vt propter ipsam meruerit ē congruo esse Dei matrem. In proprio Sanctorum.conc. 2. Incarnationis.num.24.

Maria virgo non solum virginitatem perpetuo cōseruauit, verum illam promisit & vovit. In proprio Sanctorum.conc. 4. Incarnationis nume.15

Mariæ fidei præstantia consideratur. In proprio Sanctorum. cōc. 2. Incarnationis.num.30.

Maria optimè cœlo comparatur, cum peregrinam peccati ullius imprecisionem nunquam receperit. In proprio Sanctorum. conc.2. Visitationis B.Mariæ.num. 2.vbilatè.

Virgo Maria maiorem omnibus sanctis ex Passione Christi dolorē, & ex eius resurrectione percepit letitiam.2. Quadrag. Dominicana Resurrectionis num.10.

Mariæ de Christi passione dolores, ex doloribus Christi coniunctioni sunt.3. Quadrag. conc.de Passione.num.5.

Maria magis quam omnes sancti Passionē Christi seafit.3. Quadrag.conc.de Passione.num.9.

Maria

158 Martyrium Martyres. Medici. Mendaciū.

Maria martyrium maius perpeſa est quam omnes alij martyres. I. Quadrag. conc. de Paſſione. num. 26. & 4. Quadrag. conc. de Paſſione num. 4.

Cur. Mariam mortis Christi ho-
re interēſe Deus voluerit. 3. Quad.
conc. de Paſſione. num. 11.

Martyrium Martyres.

Martyrio Sanctorum Christus ho-
noratur : quia ipſo impletur
quod eius paſſioni defuit. In Ad-
uent. conc. 2. Innocentium. num. 2.
& in cōmuni plurimorū mart. Euā-
ge. Cum audieritis prēlia, &c. cōc. 2
num. 18. & in Dñicali Dñica infra
octauā Ascensionis. conc. 3. num. 8.
Martyres ad labores perferendos
nos inuitāt. In cōmuni plurimorū
martyrum. Euang. Cum audieritis
prēlia, &c. conc. 2. num. 14.

Martyrum inuictum animi ro-
bur & fortitudo proſuebat à Spi-
ritu ſancti dulcedinis & ſiuitatis af-
flati. In commari uīnus marty-
rē. 1. num. 27. & in Dominicali
Dominicai infra octauā Ascensiō-
nis. conc. 3. num. 17

Martyres ea quaꝝ propter Deū
patiebantur ingenti cura parui pē-
drē & extenuare conabātur. Deus
autem maxima ſolitudine ea ampli-
ficare & exaggetare curavit. In
Dominicali Dominicā 3. post Paſ-
cha. conc. 1. num. 101.

Martyres fuerunt illi innocentes
quos Herodes iuſſit occidi. In Ad-

uent. conc. 2. Innocentium. num. 23.

Martyrium B. Marie, vide Ma-
riavirgo. Martyres cui mortē con-
temnant. In communī Sanctorum
conc. 2. funerali. nu. 21.

Martyribus consolatio & forti-
tudo pueniebat ex Paſſione Chri-
ſi. In Aduēt. conc. 2. Andræa. nu.
30. & in proprio Sanctorum. conc.
1. Iacobi. num. 29.

Matrimonium, & matrimonio co-
pulati, vide, coniuges & coiugium.

Medici.

Medici tenentur etiam ſub poe-
na ex communicationis admionere
egros ut confiteantur & Eucharisti-
am ſumant. 3. Quadrag. Domini-
ca 4. feria. 6. num. 15. & in Domini-
cali Dominicā 18. poſt Pentecost.
conc. 1. num. 31.

Meditatio rerum diuinarum, vi-
de, contemplatio.

Memoria beneficiorum Dei, vide
gratitudo, vide, beneficia.

Mendacium.

Mendacia loqui & audiſe volūt
qui ſui ipsorum amatores ſunt : &
ideo mendacium eſt in frequentiſ-
imo horum vſu. 3. Quadrag. Do-
minica in Paſſione. num. 17.

Qui mendacium loquitur ſat̄
aperte ſe iuſtitia carere ſignificat : &
contra vero qui veritatem loquitur.
In proprio Sanctorum. con-
cio. 1. Nativitatis Beatae Mariæ. nu-
mer. 3. &c. 1. Quadrag. Domini-

Miracula: Missa. Misericordia Dei erga nos. 159

ca Passionis. numer. 27.

Mendaces Deo summè dissimiles. 1. Quadrage. Dominica in Passione. num. 17.

Merita Christi, vide, Christus.

Merita bonorum operum, vide, opera. 5. opera meritoria, &c.

Milites & ducēs, vide, bellum.

Miracula.

Miracula quæ Apostoli & Sancti fecerunt, non gloriam suam manifestarunt: sed gloriam & diuinitatem Christi, in quem finem habent. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphianam. conc. 4. nu. 2

Miracula Christus faciebat non deprecando ut alijs sancti, sed impenando. Dominica. 2. aduentus. concio. 1. numer. 27. & in Dominicali Dominica. 18. post Penteco. conc. 2. num. 32.

Miracula quæ Christus faciebat euidenter ipsius diuinitatem confirmabant. 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 4. nu. 37. & 3. Quadrage. Dominica Passionis feria. 4. num. 29. & Dominica. 2. Aduentus. conc. 1. numer. 27. & in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā. conc. 4. n. 2

Miracula Christi simulerant hominibus eximia beneficia. 4. Quadrage. Dominica. 1. feria. 4. num. 2.

Fructus miraculorum Christi sunt & est homines ad fidem, anhōrē & obedientiam Dei trahere. In Dominicali Dominica 20. post Pentecost. conc. 2. num. 64.

Missa.

Missa sacrificiorum in domibus secularium celebrari quanta sit irreuerentia. 3. Quadrage feria. 5. post Cineres. num. 15.

Missa quā reuerēter audiēda. 1. Quadr. Dñica. 4. fer. 3. nu. 4. &c. 10.

Reliqua qua huc spectant, vide, verbo, Eucharistia.

§. Misericordia Dei erga nos.

Misericordia in Deo quid significet, in communī dedicationis Ecclesiae. conc. 2. num. 2.

Misericordia per antonomasiā dicitur Dei op^o in sacris literis. 1. Qua dra. Sabbatho post Dñicā. 3. num. 2. & 1. Quad. Dñic. 4. fer. 4. nu. 10. & 2. Quad. eadem. feria. num. 4.

Misericors est Deus in bonos, in malos autem seuerus. In communī confess. pontifi. Euangeli. homo quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 2.

Misericordię Dei tribuendum est omne bonum vnde cunq; nobis venit. 1. Quad. Dñica. 2. fer. 6. nu. 1.

Misericordia Dei in vocandis, aliliendis, & condonandis peccato-ribus consideratur, exaltatur, & probatur. 2. Quad. Dñica. 4. fer. 6. nu. 18. & 2. Quad. Dñica Passionis feria. 4. num. 39. & conc. in Cœna sequenti. nu. 4. & 3. Quad. Sabbatho post Dominica. 2. nu. 31. & 3. Quadrage. Dominica. 2. feria. 2. numer. 5. & 1. Quadrage. Sabbatho post Dñinik.

minicati.3.num.4.& 3.Quadrag.
Dominica Paſſionis.feria.5. num.
6.& 3.Quadra.Sabbathio post Do-
minicā.3.nu.33.& 3.Quadrag.Do-
minica.4.feria.4.num.2.vbi latē &
3.Quadrag.conc.in Coena.numer.
29.& in Aduent.conc.3.Thomæ.
num.22.& in communi Euangeli-
starum.conc.4. num.23.& in pro-
prio Sanctorum.conc.1.Natiuita-
tis B.Mariæ.num.8.& 4.Quadra.
Dominica Resurrectionis feria.2.
num.13.& in proprio Sanctorum
conc.2.Magdalene.num.22.& latē
in communi dedicationis Ecclesiæ.
conc.2.num.16.& in proprio San-
ctorū.cōc.1.Matthiæ.nū.23.& ibi.
cōc.2.Inuentionis Crucis.nu.9.& in
Aduēt.conc.1.cōuerſionis Pauli.
num.4.& in Dominicali Domini
ca.19.post Pentecost.conc.1.nu.33.

Misericordiam de peccatoribus
habere Dei gloriæ cōpetit.2.Qua-
drag.Dominica.1.feria.5.num.12.
& in Dominicali Domini.11.post
Pentecost.conc.2.num.7.

Misericordia Dei in condonan-
dis peccatoribus abyssus vocatur,
quia infinita est. In Aduent.conc.
3.Thomæ.num.22.

Misericordia Dei erga homines
exaltatur,& consideratur. In pro-
prio Sanctorum conc.4. omnium
Sanctorum num.25.

Misericordia Deum continet,
nē tam cito & tam acriter puniat.
2.Quadrag.conc.in Coena.num.4.

Misericordia Dei erga nos adeo

magna est,vt etiam nō rogatus,mis-
ericordiam miseriis impendat. In
Dominicali Dominica.16. post
Pentecost.conc.1.nu.39.

Ad misericordiam cū nobis ex-
ercendam celestime Deus accedit:
ad puniendum tardissimè & quasi
inuitus.3.Quadrag.conc.Septua-
gesimæ.num.22.

Misericordia Dei erga nos in hoc
maxime pellucet quod nunquam
nos punit tisi antea nos minetur:
vt si velimus,poenā cuitemus.Do-
minica.1.Aduentus.concio.4.nu-
mer.2.

Nē quis misericordia Dei abuta-
tur consideret, iustitiam Deitam
magnam esse sicut eius misericor-
diā:& tam cito peccatori suppli-
cium aduenire, sicut iusto præmiū
in proprio Sanctorū.conc.1.Mag-
dalene.num.7.

Quando actualiter peccantem
Deus ad se conuertit magis suā mi-
sericordiam ostendit. In Aduent.
con.1.conuerſionis Pauli.num.5.

Ne Dei misericordia homines ob-
durescant mos Dei est vt cum ali-
quod magnum beneficium pollicē-
tur,seuerissima statim naintetur sup-
plicia.In Aduent.conc.2.Thomæ.
num.25.

Deus nunquam cessat erga miser-
icos homines abundantissimè miser-
icordias operari. In Dominicali
Dominica.17.post Pentecost.con-
cio.2.num.3.

Misericordia Dei aliqui abutun-
tur,

tur; malè in illa ad peccata perpetranda confidentes. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost, cōc. 1. num. 37. & Dominica. 19. conc. 1. num. 42.

§. Misericordia hominis.

Misericordiæ definitio. 1. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 5. num. 6.

Misericordes non comprehendet iustitia diuina: &c quare. 1. Quadragesima. Dominica. 1. feria. 2. nu. 18.

Misericordia dicit efficacem voluntatem misero succurrenti. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 24.

De misericordiæ opere quod in pauperum subuentione sit, vide verbo, eleemosyna.

Misericordia est vnum ex quibus iustificatio acquiritur. 1. Quadragesima. Dominica. 1. feria. 6. num. 19. & 3. Quadragesima. feria. 5. post Cineres num. 3.

Misericordia est vna, & nostro videri sola via, qua diuites cælum ingredi possunt. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 28. & Dominica. 4. Adventus conc. 2. num. 20. & in communione conf. non pontif. Euang. Ecce nos reliquiinus &c. conc. 1. numer. 14.

Ad misericordiam promouemur cum proprijs oculis necessitatem cernimus. 1. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 4. num. 7.

Misericordia & pietas sunt ianuae, per quas cælum intramus. In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis num. 23.

Misericordiæ fontem esse, egeni inopiam dolere & sentire. 1. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 5. nu. 7.

In operibus misericordiæ nunc nos exerceamus ut in die iudicij de illis interrogati respondere sciamus, Dominica. 1. Adventus conc. 2. nu. 24. vbi ex professo.

Misericordia est oleum quod ad peccatoris purificationem effundi oportet: & quare dicitur oleum. 1. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 5. nu. 9.

Misericordia melior est alijs virtutibus. 1. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 5. num. 10. & 3. Quadragesima. Dominica in Ramis num. 31.

Et inter virtutes quæ ad proximum sunt potissima est. In communione virginum conc. 4. num. 21.

Propter misericordiæ corporalia opera cum proximis exercenda, contemplatio & oratio interdu relinqua, Dominica. 4. Adventus conc. 1. num. 30. & in Adventus, Dominica. 3. post Epiphaniæ cōc. 1. num. 3. & num. 7. vbi latè.

Et multo magis propter spiritualia misericordia opera, Dominica. 4. Adventus conc. 1. num. 32.

Ad misericordiam cum proximis suadendam memorabilia adducit exempla. 2. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 4. num. 3.

Misericordiam cum proximis

L

exer-

excentibus nil Deus negare con-
fescit. 2. Quadrag. Dominica. 4.
feria. 4. num. 4.

Idem est persuadere alicui quod
faciat misericordiam, ac persuadere
quod sit homo. 2. Quadrag. Domi-
nica. 4. feria. 4. num. 10.

Misericordiae virtutem in mem-
bris nostris Deus scripsit. 2. Quadr.
Dominica. 4. feria. 4. num. 11.

Misericordia valde conducit ad
interiorum puritatem, corporis-
que castitatem impetrandam. In
proprio Sanctorum. conc. 3. Nati-
uitatis. num. 19.

Misericordiae opera magis Deo
placent: quam sacrificia veteris le-
gis illi placuerunt. In Dominicali
Dñica. 16. post Pente. ccc. 1. nu. 40.

Vt misericordiam de proximis
habeamus; debemus prius expelle-
re vanæ authoritatis, & vanæ glo-
riæ desideria. 3. Quadrag. conc. Ci-
nerum. num. 30.

Misericordiae excellentiae & lau-
des. 3. Quadra. feria. 5. post. Cineres
nu. 3. & in communi virginu. conc.
1. nu. 29. & ibi conc. 4. nu. 20.

Misericordibus quam excellen-
tes benedictiones. Sacra scriptura
vis impetrat. In communi virginu.
conc. 1. nu. 27. ubi ex professo.

Misericors, Deo & hominibus
gratus. 3. Quadrag. feria. 5. post
Cineres. num. 4. & in proprio San-
ctorum. conc. 2. Assumptionis. B.
Mariae. num. 3.

Misericors dignissimus est ut lo-

gissimam vitam ducat. 3. Quadrag.
feria. 5. post Cineres. num. 7.

Misericordiam excentibus pre-
parata est ab æterno gloria. 3. Qua-
drag. Dominica. 1. feria. 2. num. 26.
& in Dominicali Dominica. 2. post
Pentecost. conc. 2. num. 15.

Misericordia & charitas erga pro-
ximos est vnū ex illis quæ p̄cipue
ex oratione & missa elicere debe-
mus. 3. Quadra. Dñica. 1. fer. 6. nu. 6.

Misericordie virtus potissimum in
Ecclesiasticis eluescere debet. 3.
Quadrag. dominica. 1. feria.
6. num. 27.

Qui misericordiae opera exercet
inueniet in tempore ruinæ & in mor-
tis casu illud opus tanquam ful-
cimentum & sustentaculum nē ca-
dat. In communi virginu. conc.
1. num. 26.

Qui misericordiam non habent
maximo supplicio à Deo puniun-
tur. 3. Quadra. Dñica. in P. amis. nu. 32

Cum misericordia sanctitas adçō
est coniuncta, vt viri sancti viri mi-
sericordie in Sacra scriptura dicā-
tur. 3. Quadra. conc. in Coena. nu. 24

Misericordia erga proximos qui-
bus de causis iustitia appellatur à
Christo. In communi confes. pon-
tif. Euangel. Nemo accendit lucer-
nam, &c. conc. 1. nu. 15.

Erga misericordes mirificas Dei
pollitiones. In Aduēt. Dñica. 2.
post Epiphaniam. conc. 2. num. 36.
& in Dominicali Dominica. 18.
post Pentecost. conc. 1. num. 26.

Quando

Misericordiam à Deo petere. 163

Quando misericordia & sacrificium simul concurrunt, quorū alterum tantū adimpleri potest: vult Deus ut omisso sacrificio misericordiam exerceas. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 4.

Vna ex præcipuis virtutibus, in quibus Christum imitari oportet, est misericordia. In Dñicali. Dominica. 6. post Pentec. conc. 2. nu. 2 & nu. 9. & in Dominicali Dñica. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 4.

Qui misericordia vñus fuerit, confidenter, & iusto titulo, poterit illā à Deo postulare: Vice versa in misericors in Dominicali Domicic. 6. post Penteco. conc. 2. num. 11.

Vt misericordia opera erga egentes proximos exerceamus nos in uicem inuitare & congregari oportet. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. nu. 8.

Misericordia gratiam & alia Dei dona in nobis conseruat. In Dominicali Dominica. 22. post Penteco. conc. 2. num. 37.

Per misericordiam disponitur homo ad cæteras alias virtutes quæ ad vitam æternam sunt necessaria. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

Misericors manus in se beneficium confert, quam in pauperem. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

Vide aliqua quæ hoc spectant in verbo, charitas.

§. Misericordiam à Deo petere.

Cum misericordiam à Deo peti m^o quāta cū fiducia & spe ad ipsū accedere possumus. 4. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 6. nume. 16.

Misericordię postulatio quantū sit Deo acceptabilis & quam facile ab ipso hoc misericordia donum consequatur. 2. Quadrag. Dominic. 1. feria. 5. num. 8.

Misericordiam vult Deus ut audacter ab ipso exposcamus quantumuis plurima ab ipso receperimus beneficia. 3. Quadra. Dominic. 2. feria. 2. num. 2.

Misericordia nūc & semper confidenter à Deo petenda est. In Dominicali Dominica. 13. post Pente. conc. 2. num. 18. &c. 21.

Cum misericordiam à Deo postulamus petimus vt leges, quas cōtra peccatores qui mādata suā transgrediuntur sanxit, frangere dignetur. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Si vt oportet misericordiā à Deo postules sine dubio concedet, at nō pro te sed pro vnigeniti filij sui meritiss. In Dominicali Dominica. 13. post Pentecosten. conc. 2. nume. 20. 23.

Instanter à Deo misericordiam petamus, quamuis enim ea indigni simus, eius tamen misericordia viscerā commouebimūs. In Aduent. conc. 2. Andic. 2. num. 16.

164. Contra immisericor. crudeles & tyran.

§. Contra immisericordes, crudeles, & tyrannos.

Propter tyrannidem & crudelitatem specialiter dicit saera scriptura, Deum de manu sua peccatores dimittere solere ut in grauiissima queque peccata prolabantur. In Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 3. num. 31. & in Dominicali Dominica. 18. post Pentec. conc. 1. num. 24.

Deus immisericordes & crudeles comminatur & punxit non solū æterna futuri seculi pena; sed etiā huius seculi laboribus & captiuitatis. 2. Quad. Dominica. 1. feria. 6. num. 6.

Et alijs horrendis supplicijs. 3. Quadr. fer. 5. post Cineres num. 5. & in Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 32. & in Aduent. conc. 2. Innocentium num. 24. & ibi Dominica. 1. post Epiphaniam cōc. 1. nu. 29. & 3. Qua. drag. Dominica in ramis num. 32. & in Dominicali Dominica. 21. post Pentec. conc. 2. nu. 52. & 54.

In eos qui erga pauperes crudeles, tyrāni & immisericordes sunt, vide terribiles Dei comminationes. In Aduent. conc. 2. Innocentium num. 24. in Dominicali Dominica 21. post Pentecost. conc. 2. num. 28.

Contra hos vide. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 3. & 4. Qua. drag. Dominica in Ramis num. 2.

& in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 13.

Crudelitas quam graue sit peccatum. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 51. & 54.

Plura quæ ad hunc locum spectant inuenies in verbo, amor proximorum.

Modestia, in exterioribus corporis motibus.

Monastica vita, monachi, vide verbo, religiosus.

Moniales.

Moniales solicitare, & turpibus colloquijs conturbare, quam grande sacrilegium. 3. Quad. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 14.

Quod moniales [quiten el Dó,] o que despues de monjas no se pegan Don. In proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 24. de his mundanis titulis vide, nobiles.

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, religiosus.

Pro monialis velo vide verbo, religiosus.

Morbi, vide, tribulatio.

Mors.

§. Mortis memoria & preparatio.

Mors semper ante oculos serenda: & crebra animi consideratione contéplanda; & expectanda. 1. Quad. Dominica. 1. feria. 4. nu. 20. & 3.

Mortis memoria & præparatio. 165

&c. 3. Quad. conc. Cinerum num. 6.
&c. 4. Quad. Dominica. 2. num. 32.
&c. in communi co. fess. non pon.
tis. Euang. Sint lumbi vestri &c.
conc. 1. num. 21. & ibi conc. 2. num.
10. & in communi Sanctorum conc.
2. funerali num. 9. vbi ex professo
& conc. 3. funerali num. 2. & per to
tam hanc concionem.

Mortis memoria maxima præ
paratio est ut Spiritum sanctum re
cipiamus. In proprio Sanctorum fe
ria. 2. Pentecost. conc. 4. num. 20.

Mors expetenda & quare. 1. Qua
drag. Dominica. 2. feria. 2. num. 2.
& num. 12. & in communi confes
non pontif. Euang. Sint lumbi ve
stri &c. conc. 1. num. 21. & in com
muni Sanctorum conc. 2. funerali
num. 18.

Mortis amaritudinem semper
miscedam esse voluptatibus hu
ius seculi. 1. Quadr. Dominica. 2.
num. 24. & feria. 4. sequenti sum.
6. & in communi Sanctorum conc.
2. funerali num. 12.

Mors sepe peccatores in fragran
ti delicto deprendatur. 1. Quad. Do
minica. 2. feria. 5. num. 23. & in com
muni virginum conc. 4. num. 25. &
In Dominicali Dominica. 8. post
Pentecost. conc. 1. num. 40.

Erit de te illico ad eam præpa
ra. In Dominicali. Dominica. 4.
post Pascha conc. 2. num. 9.

Post mortem non est merendi
tempus. 1. Quadrag. Dominica. 4.
feria. 4. num. 17. &c. 2. Quad. Domi
ni. 12. 13. 14.

nica. 4. feria. 6. num. 13. &c. 3. Quad.
Dominica. 4. feria. 4. num. 23.

Post mortem qui vniuersum or
bem ambiebat, duabus terræ vlnis
est locandus. 1. Quad. Dominica. 4.
feria. 5. num. 15.

Mors non cessat, et si peccatum
cesset, propter fidei meritum. 1. Qua
drag. Dominica. 4. feria. 6. num. 13.

Post mortem nullus penitentia,
aut alteri remedio locus est. 2. Qua
drag. Dominica. 4. feria. 4. num. 26.
&c. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4.
num. 22. &c. 3. Quad. Dominica in
Passione feria. 2. num. 3. & in com
muni Sanctorum conc. 1. funerali
num. 16.

Ad mortis horam non esse re
seruanda que in vita fieri possunt;
quaquam ad animæ salutem spectant.
2. Quad. conc. in cœna num. 15. &c
3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. nu
m. 24. & in cœnni Sanctorum conc.
1. funerali num. 27. & in conc. 3. fu
nerali nu. 21. & 27. vbi ex professo.
de quo vide plura verbo, penitentia:
vbi plurima inuenies. 5. contra eos
qui paenitentiam de die in diem vel
visque ad mortem differunt.

Inter mortem boni & mali qua
tum interest. 2. Quadr. conc. in cœ
na num. 16. & in communi Sanctorum
conc. 3. funerali num. 3.

Quod moritui simus vix nobis
metipsis possumus persuadere; &
quale quod precipue malis conten
git. 3. Quadrag. conc. Quinquagesi
ma. num. 28.

Mortuos non sociabunt consanguinei, aut amici sed tantum ipsorum defunctorum opera: 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 5. num. 2.

Mortis cōsideratio, & memoria quam necessaria ad superādos animæ inimicos: & quos fructus affectat: 3. Quadrage. conc. Cinerum. num. 10. & 4. Quadragesi. concio. Cinerum. num. 7. & 4. Quadrage. conc. in Cœna. nume. 26. & in communī Sanctorum. conc. 2. funerali. num. 7. vbi latè: & conc. 3. funerali. num. 2. & per totam hanc concionē: & in Aduent. Dominica. 2. post Epiphianam. 4. num. 10. & in Dominicali Dominica. 15. post Penteco. conc. 1. nume. 33. usque ad 42. & ibi Dominica. 19. post Pentecost. concio. 2. nume. 41.

Post mortem in amplissimis & pulcherrimis sepulchris corpora cōstituere quam vanum: 3. Quadrage. conc. Cinerum. num. 13.

Moriuntur mali etiam dum vivunt, & ideo in Sacra scriptura eorum anni numerantur: è contraiusti. 3. Quadrage. Dominica. 1. feria. 6. num. 22.

Itra moriuntur homines sicut vivunt ut in plurimum: 3. Quadrage. Dominica. 1. feria. 2. nume. 13. & 5. Quadrage. Dominica. 4. feria. 4. num. 21. & in communī Sanctorum. concio. 3. funerali. nume. 3.

Mors in quo statu hominē præoccupatura sit, ex ante acta ipsius vita probabiliter cōjici potest: 3. Qua-

drag. Dominica. 4. feria. 4. num. 21.

Contra mortem nulla est, omnis creata potestas., Quadrage. Dominica. 4. feria. 6. nume. 30.

Mortis consideratio qualiter fieri debet: 3. Quadrage. Dominica. 4. feria. 6. num. 31.

Mors sola inter omnes poenas quas in pœnā peccati incurrimus salutifera & utilissima si consideretur, nobis est. 4. Quadrage. concio. Cinerum. nume. 2. & in communī Sanctorum. concio. 3. funerali. nume. 18.

Mortis memoria est mensura quædam, qua omnia secularia dimicuntur, & earum vanitatem comprehendimus. 4. Quadragesi. conc. Cinerum. num. 9.

Mortis horam nobis ignotam Deus reliquit ut semper paratissemus. In communī confes. pontifi. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. num. 19.

Mortis assidua consideratione facile liberatur homo, à præcipuis orbis malis. In communī confesso. non pontifi. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. n. 11.

Mors peccatoribus amarissima. In communī Sanctorum. conc. 3. funerali. nume. 5.

Considera quam incerta sit hora mortis. In communī Sanctorum. conc. 3. funerali. nume 15.

Ne mors amici vel consanguinei statim à memoria decedat. In communī Sanctorum. conc. 4. funerali

n. 11

Mortui amicorum & consang. solatium. 167

nērali.nu. 21. & in Dñicali. Dñica.
15. post Pentecost.conc.1.nu.42.

Vt mortem timēant seculi mag-
nates, vide in communi Sæctorum.
conc. 4. funerali. numer. 25.

Mortem martyres contemnunt :
& quare. In comuni Sæctorum.
conc.2. funerali.numc.21.

Mortem tantopere odiſſe & vi-
tati adeò diligere depravate cor-
fientie signum est. In Aduent.con-
cio.3. Purificationis Beatæ Mariæ.
nume.31. & in Dominicali Domi-
nica.4. post Pascha.conc.1. numer.
8.vbi late.

Inter vtilitates quas ex recorda-
tione mortis Christi elicere possu-
mus, vna est, nostræ ipsorum mor-
tis memoria. In Dominicali Domi-
nica.15. post Pentec.conc.1.nu.34.

Mortis memoriam à nostris mē-
tibus auferre diabolus curat. In Do-
minicali Dominica.15. post Pente-
cost.conc.1.num.33.

In ludis & voluptatibus mor-
tis meminisse debemus, ne ille nos
perdant. In Dominicali Dominic.
15. post Pentec.conc.1.num.39.

Etsi maximis alijs priuilegijs suos
Dñs condecorauit, prerogativam
tamē non gustandi morte nemini
concessit: & quare. In Dñicali Do-
mnic.15. post Pentec.ccc.2.nu.14.

Volut Dñs in diuersis ætatibus
mortis debitum persolui, vt homi-
nes corā in eo ad eam essent parati.
In Dominicali Dominica.15. post
Pentec.conc.2.nu.17.vbi late.

§. In morte.

Pro amicorum & con- sanguineorum solatio.

Licet tristari aliquantulum pro
mortu' iustum sit, at non tanta tri-
stitia affici debemus cū glorioſam
morientium resurrectionem cre-
damus. In Dominicali Dominica.
15. post Pentecost.conc.2. numero.
36.vbi ex professo.

Si reipublica vtiliserat & exem-
plaris, ipsum ex hac iactura deplot-
ra. In Dominicali Dominica.15.
post Pentec.conc.2.num.36.

Parentes quando filios in tenera
ætate amiserunt, considerent eos
sic puro's Deum ad se attraxisse, inè
rebus mundanis coinquiarentur.
In Dominicali Dominica.15. post
Pentecost.conc.2.nu.40. vbi late.

Solet etiā Deus parētes filijs orba-
re, vt ipſi magis expediti sint ad ip-
sius scriptiū. In Dñicali Dñica.15.
post Pentec.conc.2.nu.43.

§. Mors iustorum.

Mors iustorum maxime deplo-
randa, quia illorum absentia nobis
maximum assert nocūmentum. In
Dominicali Dominica.3. post Pas-
cha.conc.2.num.3. & 1. Quadrages.
Dominica.4. festa. Et num.29. & in
Aduent.Dominica.5. post Epiph-
aniā.conc.3.num.31. & in Domini-
cali Dominica.15. post Pentecost.
conc.2.nu.37.

Iusti honor & requies tunc incipit cū peccatoris gloria finitur scilicet in morte. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 35.

Cum moriuntur iusti tunc incipiunt viuere. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 24.

Mors nullum detrimentū, quin potius emolumētum afferat iustis. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 27. & in communī Sanctorū cōc. 3. funerali num. 4.

Mors iastorū cur somnus appetetur. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 27.

Mortem desiderant iusti quia ardenti videndi Deum desiderio flagrant. In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B. Mariæ num. 10. & 2. Quad. Dñica. 4. feria. 6. nu. 23. & in Dominicali Dominica. 4. post Pascha. con. 1. num. 9. v. bilatē.

Iustis mors non est amara. In communī Sanctorum conc. 3. funerali nu. 5. & in Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ num. 32.

Iusti, quando moriuntur, mortē vident, quia ex longinquō se ad illam preparant: vice versa mali. In Aduent. conc. 3. purificationis Beatae Mariæ num. 26.

§. Mortuorum suffragia, & exequiæ.

Mortuorum exequias propter multas utilissimas causas celebrat Ecclesia: quas vide in communī Sanctorum conc. 3. funerali num. 2.

Suffragia nostra & sacrificiā plurimum profunt pro animabus in purgatorio existentibus. In communī Sanctorum conc. 2. funerali num. 30.

Mortuorum exequijs interesse quam sit proficuum. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphān. con. 4. num. 10.

Mors Christi, vide passio Christi. *Mortificatio carnis* & *passionū nostrarum*, vide carnis mortificatio.

Mulier, vide coniuges.

Mundi bona, vide bona temporalia.

Mundi bona relinquere, vide littera. b. verbo, bonorum temporaliū renuntiatio.

Mundi contemptus vide bona temporalia. §. rationes &c.

Mundi fugere, vide religionis ingressus.

Murmuratio, vide detractio.

Munus suum quisq; exerceat, vide officium.

N.

Natiuitas Christi.

Pro hoc Natiuitatis summo beneficio & in hoc natalis die, nūquam Deum laudare cessemus. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 2. & in Aduēt. cōc. 2. Natiuitatis nu. 4.

In die Natiuitatis Christi quomodo ad excipiendum infantē, & eius matre nos preparare debemus. In Aduent. cōc. 1. Natiuitatis nu. 19.

Christus natus fuit omnibus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 17.

Sed

Sed specialiter humilibus, quietis, & pauperibus. conc. 1. Natiuitatis. nu. 21. & cōc. 3. Natiuitatis. nu. 11

Et dispositis. conc. 2. Epiphaniæ num. 5.

Cur in hoc natalis die Christus in præsepio fuit reclinatus. In Advent. conc. 3. Natiuitatis. numer. 16. vbi plures adducit causas.

In hoc natalis die maximam lætitia causam habemus. In Advent. conc. 3. Natiuitatis. nume. 2. vbi lauissime.

Quid à nobis faciendum sit in hac Natiuitatis solenitate. In Advent. conc. 2. Natiuitatis. nume. 30. vbi latè.

Lætitia quam vñusquisq; vestrū in hac Natalis festiuitate percipiet, non tantum lingua verum etiam bonorum operum exercitatione declarare debet. In Advent. conc. 2. Natiuitatis. num. 5.

Reliqua omnia quæ huc spectat, vide verbo, incarnatio Christi.

Necessitas, vide, tribulatio, vide, etiam paupertas.

Negligentia, vide, pigritia.

Negotia, vide, litis, negotiatio rerum temporalium, vide verbo, bonorum temporalium scilicet lictudo.

Nobilitas.

Nobilitas peccato marcescit. 1. Quadrage. Dominica. 1. fer. 4. nu. 15

Nobilitas sine virtute vanissima est. 2. Quadrage. Dominica. 1. feria. 4. num. 23. & 4. Quadrage. Dominica.

4. fer. 6. nu. 2. vbi ex professo & in communi Doctorum. conc. 4. nume. 19. vbi late; & in Advent. conc. 1. Ioannis Evangelistæ. num. 33. & in Dominicali. Dñica. 20. post Pentecost. conc. 1. nume. 10.

Vnde de solo carnali genere gloriaris stultum, ac vanum est. In proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis. B. Mariæ. nu. 3. & n. 6. & in Advent. conc. 2. Conceptionis. B. Mariæ. nu. 14. & in proprio Sanctorū conc. 1. B. Mariæ ad Niues. nu. 22. & in Advent. Dominica. 5. post Epiphianam. conc. 1. nu. 20.

Et ob generis tantum nobilitatē preferri velle, quamvis virtute inferior sit, grandis est amentia. In Advent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ. nu. 12.

Nam vera nobilitas non in carnali cognatione, sed in virtute consistit. In Advent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ. num. 14.

Parum enim refert quod quis generi sit ignobilis. Dñica. 4. Advent. conc. 4. num. 6. & in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. nume. 8.

Imo generis antiquitas ignominia aliquomodo in sacra Scriptura significat. In Advent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ. num. 14.

Nobilitas Abrahamo non proutenit ex carne, sed ex fide & obedientia: & de hac nobilitate debemus gloriari. In proprio Sanctorū. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 23.

Nobilitas est metallum appositi summum, ad virtutes tanquam gemmas in auro includendas. In Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ. nu. 15. & in Dominicali Dominicæ. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 9.

Ad nobilitatem veram probadam unus tantum testis sufficit scilicet testimonium nostræ conscientiar. In commu. Doctor. conc. 4. nu. 21.

De suorum nobilitate non debet curare sacerdos. In Dominicali Do minica. 15. post Pente. cōc. 1. nu. 18.

Nobiles.

Nobiles priscis temporibus, pre cipue virtutum divites esse stude bāt: vice versa nostris temporibus. In communī confes. non pontifi. Euangeli. Homo quidam nobilis, &c. conc. vna. num. 3.

Nobiles Dei beneficio ipsis, col lato, ipsummet benefactorem Dē offendūt. In proprio Sanctorum. conc. 3. Inventionis crucis. nu. 3.

Nobiles & potentes confundan tur quia quamvis maiora benefi cia à Deo accepint, difficultius ta men quam viles & pauperes con trahuntur. In proprio Sanctorum. conc. 3. Inventionis crucis. num. 2.

Nobiles plus alijs vitijs & mali tia præstare, antiqua cōsuetudo est. In proprio Sanctorum. conc. 3. In ventionis crucis. num. 5.

Nobiles sine virtute minimi Deus estimat. In proprio Sanctorum. conc. 4. Nativitatis B. Mariæ. nu.

Nobiles.

18. & in Aduent. cont. 2. Concep tionis B. Mariæ. nu. 14.

Cum nobiles in deliciis & om niū rerum abundantia educati sint peccata in eis ita resident ut mores mutare nesciant. In Aduent. conc. 4. Andreæ. num. 12.

Cum Deus aliquem ad nobilio rem excitat statim cogitet non sua tantum de causa id fieri, sed ut ijs qui in paupertate remanent opem ferat. In Aduentu. concio. 1. Ioannis Evangelistæ. nume. 2.

Nobilium mundani tituli quam vani & inutilis. In Aduent. conc. 1. Ioannis Evangelistæ. num. 33. & 3. Quadragesim. Dominicæ. 3. feria. 2. num. 14. & 3. Quadrage. Dominic. 2. feria. 3. num. 34. & in Dominicali Dñica. 20. post Pente. cōc. 1. nu. 18.

Nobilium domos non esse fre quentandas: & quare. 1. Quadrage. Dominicæ. 3. feria. 5. num. 2.

Si tuorum maiorum nobilitatem & virtutem non imitaris, id potius in tuam confusione quam in gloriam vergit. In Dñical Dñica. 20. post Pentecost. conc. 1. nu. 7.

Reliqua quæ huc spectant, vide magnates.

Nobilitas, vide, religiosus, §. votatio ad religionem.

Nuptiae *Nupti*, vide, coniungium coniuges.

O.
De obediētia Deo, Ec clœs, prælatis, & maioribus debitis
Obe-

Obedientium voluntati & vocibus Deus paret & obedit. i. Quadra. Sabbatho post Dñica. i. n. 24.

Per obedientiam omnia sunt agendae, ut sint maioris meriti. i. Quadra. Dominica. 3. seria. 5. num. 21.

Obedientibus abundantissima dona Deus restituente solet. In proprio Sanctorum. conc. 4. Nativitatis B. Mariæ. num. 3.

Obedire Deo & eius precepta servare pluribus titulis debemus. In proprio Sanctorum. conc. 3. Trinitatis. num. 25. vbi latè.

Nil dulcius quam legi diuinę obtemperare. In Advent. conc. 2. Andrea. num. 3.

Obediunt omnia creatæ Deo & eius preceptis solo homine excepto. i. Quadrage. Dominica. 3. seria 5. num. 18. & 4. Quadragesi. Dominica. 3. seria. 4. num. 14. & in proprio Sanctorum. conc. 2. die sancti Pentecost. num. 7.

Et quæ sit hiuus rei causa. 3. Quadragesi. Dominica. 3. seria. 5. nu. 15. Ad obediemtum quam parati debent esse subditi. 2. Quadrage. Dominica in Ramis. num. 17.

Obedientia à discipulis Christi, tam opere, quam verbo, sicut edocet. i. Quadra. Dominica in Ramis. num. 9.

Obediendum semper Dominis & prælatis: dummodo præceptum eorum non sit contra Deum. 2. Quadrage. Dominica in Ramis. num. 18.

Omne incommodum quod ob-

edientum protinus Deo, euenire potest postponendum est. In proprio Sanctorum. conc. 2. die sancti Pentecost. num. 17.

Quo quis perfectior & maior est, eo suis prælatis obedientior esse debet. In Advent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ. num. 28.

Quæ per obedientiam, vel quomodo libet sub præcepto facere temerari, prius sunt facta: posthac alia opera bona quæ voluntariè facimus. 2. Quadragesi. Dominica in Ramis. nu. 20.

Obedientia est præcipuum ex his quæ Deus à suis postulat. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 1. nu. 11.

Qui obediunt legi Dei cunctis bonis replentur. In cōmuni Apostolorum. conc. 4. nu. 2. vbi latè.

Obedientia Ecclesiæ, & nostris maioribus à Deo maxime commendatur. 4. Quadrage. Dominica. 3. seria. 4. num. 34.

Ex obedientia mandatorū Dei & Ecclesiæ cognoscitur, quis sit ex Christi ouibus. In Dominicali Dominicæ. 2. post Pascha. conc. 1. num. 13. & in Dominicali Dñica. 4. post Pentecost. 1. nu. 14. & quis vere filius sit. In Advent. conc. 1. conuersationis Pauli. num. 27.

Pter obedientiam homo se ipsum negat quæ difficultissima res est & prestantissima. In Advent. conc. 2. Circuncisionis. num. 14.

De necessitate abnegationis prox-

priæ voluntatis, vide in communi
vnius mārt. Euāng. Amen dico vo
bis. conc. 3. num. 16. vbi latissimè.

Obedientia mandatorum Dei est
vna & sola via quæ in cœlum du
cit. 3. Quadrag. Dominic. 2. nu. 30.

Obedientia Dei est animæ sum
ma libertas. 3. Quadrag. Sabbatho
post Dominicā. 1. nu. 3.

Ad obedientię persuasionē, vi
de. 3. Quadrag. Dominic. 3. feria. 5.
num. 16. & 4. Quadr. Dominic. 3.
feria. 4. nu. 13. & latissime in cōmu
ni A postolorum. conc. 4. nu. 2. &
in communi vnius martyr. Euāngel.
Amen dico vobis. con. 3. nu. 6.

Vnum ex his ad quod filius Dei
in mundum venit, fuit vt nos obe
dientiam doceret. In Dominicali
Dñjica. 3. post Pascha. conc. 3. nu. 2.

Iustus nulla repugnantia diuine
voluntati obtemperat. In Advent.
conc. 2. Innocentium num. 14.

Obedientie virtus omnium pri
ma fuit ad animam alendam homi
nū Deo data. In Advent. conc. 2.
Circumcisio. num. 12.

Verus obediens quis. In Advent.
Dominica. 1. post Epiphaniam. cō
cio. 4. nu. 33.

Iusti oues imitantur in obedien
tia. In Dominicali Dominicā. 2.
post Pascha. conc. 1. num. 11.

Iusti ita Dei beneplacito subditi
sunt vt propriā voluntatem nequa
quam habere videantur. 3. Qua
drag. Dominicā. 1. nu. 7.

Ventos & maria nobis in diuina
5. 17

obedientia præstare sanguineis la
chrymis lamentandum est. In Ad
uent. Dominica. 4. post Epiphaniā
conc. 1. num. 7.

Iustus suapte natura obediens,
peccator vero suapte natura inobe
diens est. In Dominicali Dominica
4. post Pentecost. conc. 1. nume
ro. 14.

Salutis nostræ puncus in om
nimoda Deo obedientia consistit.
In Dominicali Dominica 4. post
Pentecost. conc. 2. num. 7. & 25.

Obedire discant homines ab ani
malibus. In Dominicali Dominica
4. post Pentecost. conc. 2. nu. 25.

Homines adeò sunt caci vt ad
non obediendum Deo, quacunq;
re excusentur. In Dominicali Do
minica. 2. post Pentecost. concio. 2.
num. 3.

Præclara est obedientię merces.
In Dominicali Dominica. 13. post
Pentecost. conc. 2. num. 27.

Licet prelati & domini tempora
les tyranii sinecis obedientia debe
tur. In Dominicali Dominicā. 14.
post Pentecost. conc. 1. num. 33.

Obedire prælato, est Dco obedi
re. & ipsum spēhere, est Deū sper
nere. In Dominicali Dominicā. 15.
post Pentecost. conc. 2. num. 3.

Obedientia Christi, vide, Christus.
amplicabitur hic locus ex ver
bo: libertas,

§. Contra inobedientes
Inobediens, nigromātico ab Spi
ritu

Obedientia. Occasio peccandi.

173

ritu Sancto comparatur: & quare.
3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 3.
diume. 29.

Inobedientiae peccatum quam
graue sit. 3. Quadragesi. Dominica.
4. feria. 3. num. 29.

Ab inobedientia vniuersa pecca-
ta proficiuntur. In communi-
vnius martyr. Euang. Amen dico
yobis. conc. 3. num. 6.

Observantia præceptorum Dei, vi-
de verbo, præcepta.

Occasio:

5. Occasio peccandi.

Occasiones peccandi fugiendæ.
1. Quadragesi. conc. Sexagesimæ.
num. 17. & conc. Quinquagesimæ.
num. 15. & 1. Quadragesi. Sabbatho
post Dominicam. 3. nume. 22. & 2.
Quadragesi. Dominica. 1. num. 3. &
feria. 5. eiusdem Dominicæ. num. 6
& 4. Quadrag. Dominicæ. 3. nu. 38.
& in Advent. conc. 1. Innocentium
num. 26. & in Dominicali Domi-
nica. 11. post Pentecost. conc. 1. nu-
mer. 25. & ibi Dominicæ. 13. conc. 1.
nume. 11.

Occasiones fugere est maximū
remedium ad vincendas tentatio-
nes. Quadragesi. Dominica. 1. nu-
mer. 11.

Qui sponte occasionem riendi
ingreditur, iam lapis est coram
Deo: & peccauit. In Advent. con-
cio. 1. Innocentium num. 26.

Occasiones peccandi non solū
illæ.

propinquæ, sed remotissimæ etiam
vitandæ. 2. Quadragesi. Dominica.
1. num. 4.

Qui occasionem peccandi alijs
præbent, vel ad peccandum alios
ducunt, significat se Christi mor-
tem qua proximus ille emptus fuit
negligere, & floccipendere. 2. Qua-
drage. Dominicæ. 2. feria. 3. num. 8.

Omnis occasio mali prius relin-
quenda, vt fletus & lachrymæ pro-
fint. In proprio Sanctorum. conc.
2. Petri & Pauli. num. 22.

Occasio mali, quam potens sit vt
nos in peccatum prolabi faciat. In
Advent. Dominicæ. 1. post Epiph-
ianam. conc. 1. num. 37.

Aleujissima quaq; peccati occa-
sione maximo pere cauere oportet.
In proprio Sanctorum. conc. 2. Na-
tuitatis B. Mariæ. num. 15.

Nec bonis propositis in hac ré
dendum est. In proprio Sæctorum
conc. 2. Natuitatis Beatæ Mariæ.
num. 16.

Multum conductit ad bene ope-
randum mali, occasiones adime-
re. In Advent. Dominicæ. 1. post
Epiphianam. conc. 1. nume. 36.

Peccandi occasionem, aut cau-
sam, aut consilium alijs præben-
tes acerrimis supplicijs a Deo pun-
niuntur. 2. Quadrag. Dominicæ. 2.
nu. 29 & 4. Quadragesi. Dominicæ
in Passione. feria. 6. nu. 1. & in pro-
prio Sanctorū. conc. 1. Dedicatio-
nis Michaelis. nume. 30. & in Do-
minicali Dominicæ. 1. post Pente-
cost.

cost. concio. 2. numer. 15.

Ille qui causa peccandi fratri suo
fuit spiritualia illa damna satisface-
re tenetur. In Dominicali Domini-
nica. 5. post Pentecost. conc. 1. nu-
mer. 12. (De quo, vide plura verbo,
exemplum malum)

Et Dominus permittit illam ca-
dere. In Dominicali Dominica. 11.
post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Si à tuorum scelerum infirmita-
te sanari cupis occasionem peccan-
di relinque. In Dominicali Domi-
nica. 11. post Pentecost. conc. 2. mu-
ner. 22. vbi ex professo.

Vt appetitus tuos rationis impe-
rio cohibere possis maxime oportet
occasions presentium carnales vi-
tare. In Dominicali Dominica. 23.
post Pentecost. conc. 1. num. 4.

§. Occasio ad bonum.

Occasio ad bonum faciendum
opportuna non prætermittenda. 3
Quadrag. Dominica. 3. feria. 6. nu-
mer. 5. & in Dominicali Dominic.
20. post Pentecost. conc. 1. nu. 23. &
conc. 2. numer. 21. & Dominica. 23.
conc. 1. num. 40.

Occasio ad bonum faciendum
quærenda. 3. Quadra. Dominica. 3.
fer. 6. nu. 5. & in Dñicali Dñica. 23.
post Pentecost. conc. 1. num. 39.

Oculus.

Oculi summa diligētia custodiēdi
quia ianua sunt plurimorum ma-
lorum. 1. Quadrag. Sabbatho post

Dominicam. 3. nu. 20. & in commu-
ni dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu.
17. & in Aduent. Dominica. 1. post
Epiphaniam. conc. 1. nu. 38. & con.
3. sequenti. nuni. 14.

Per oculos ingreditur luxuria.
1. Quadrag. Sabbatho post Domini-
nicam. 3. nu. 19. & 2. Quadra. eadent
feria. num. 6. & 1. Quadrag. Sabba-
tho post Dominicam. 2. num. 12. &
Dominic. 2. Aduentus. cont. 1. nu-
me. 6. vbi diffuse: & conc. 3. sequen-
ti. num. 16.

Odium.

Odium aduersus fratrem conser-
uare quam execrabile sit. In pro-
prio Sanctorum. conc. 2. omnium
Sanctorum. num. 29.

Odium quantum hominem ex-
citat. In proprio Sanctorum. con-
cio. 2. omnium Sanctorum. nu. 29.

Vt eos qui nos odio prosequū-
tur diligamus & benefaciamus, vi-
de, inimicus: vbi inuenies reliqua
omnia quæ huc spectant.

Odium atq; persecutio proxi-
mi quam græve si peccatum quamq;
atrociter à Deo puniatur. 4. Quad.
feria. 6. post Cineres. num. 21.

Ad euellendum è cordibus odiū,
vide, tringintæ sex rationes & cōside-
rationes à nobis collectas verbo, in-
imicus. rationes efficacissime, &c.

Nunquā scire velis quis te odio
prosequatur. In Dominicali Dñic.
20. post Pentecost. conc. 2. num. 56.

Is qui odit proximum suū licet
illi

Officium.

illi illo odio noceat, multo tamen magis sibi ipsi obest. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 2.

Non sufficit te cordis odium deponuisse sed teneris id signis exterioribus indicare. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. cōc. 2. nu. 60. & ibi Dñica. 16. cōc. 2. nu. 18. & 3. Quadra. fēria. 6. post Cineres. num. 20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor proximorum, verbo, charitas, verbo, iira.

Officiū, munus, & status cuiusque.

Locus vbi Christum expectare debes, est officium & munus tuum exercendo. In Aduent. conc. 3. Andreæ. nu. 12. vbi plurimis Sacrae scripturæ exemplis hortatur vnum quenque suo officio incumbere, & in suo statu vivere.

Pluriū in Dei seruicio proficeremus, si in eo tātum nos occuparemus quod officio muneri, & statui nostro conuenit. In Aduent. conc. 3. Andreæ. num. 14.

Qui officij muneris, seu status sui obligationē, ob alia rem quæ per se stior sibi videtur relinquit: se & nō Deum querit. Dominica. 3. Aduent. conc. 1. nu. 5. vbi latè.

Secundum status & officij sui conditionem vniuersaliter Deo seruat. 3. Quadra. Dominica in Ramis. nu. 16. & in communi confes. pontif. Euā

Opera

175

ge. Homo quidā peregre, &c. conc. 1. nu. 22. & in Dñicali Dñica. 3. post Pentec. conc. 1. nu. 10. & ibi Dñica. 7. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Vnum ex maioribus Christianæ reipublicæ damnis est nos sponte nostra statum, &c. officium eligere, absque eo quod Deus ad illum nos vocet. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ. num. 21. vbi latè.

Magnum Dei donum est in statutis & officijs deliberatione & electione non errare. In Aduent. cōc. 1. Ioannis Euangelistæ. nu. 24.

Vnusquisque opere exequatur, ea quæ ad suum statum spectant. In communi virginum. conc. 2. numer. 22. & in communi confes. pontif. Euānge. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. num. 22. & in Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 5.

Vt vniuersaliter prout suum statutum decet viuat efficere, prælatis & gubernatoribus, incumbit. 2. Quadragesima. Dominica. 4. num. 37.

Opera.

Opera tantū sunt quæ te in iudicij & mortis die comitabuntur. Dominica. 1. Aduent. conc. 4. nu. 31. & 3. Quadragesima. 4. fēria. 5. nu. 3.

Sine operibus non comparatur gloria. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 1. numer. 12. & 1. Quadragesim. conc. Septuagesimæ. nu. 15. & 4. Quadragesimæ. concio. Septuagesimæ. numer. 27. & in

& in cōmuni vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis. conc. 2. numer. 5.

Non enim verbis, sed operibus cōclum acquiritur. In Aduent. cōc. 1. Andreæ. num. 26.

Non sufficit in vno tantum aut altero bono opere te exercere. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. nume. 19. vbi latè & ibi Dominica. 6. post Epiphaniam. conc. 3. num. 24.

Sed in omnibus operibus & omnia mandata Dei implere est necesse. In communi Sanctorum mulierū. conc. 1. nume. 24. & in proprio Sanctorū. conc. vna decollationis Baptiz. num. 19. & in Aduent. Dominica. 26. post Epiphaniam. conc. 3. nume. 24.

Opera quæ in hominum ministerio facijs, sæpiissime examinatis quia eis placere cupitis: quæ vero Deo facitis, qualiacunque sunt sufficere arbitramini. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 3. num. 34.

Si in pluribus operibus bonis te exrcueris, animam ad ultimum perfectionis culmen excitabis: & tandem in hora mortis securum iter inuenies. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 22. vbi latè. Perfectus vere non est. qui operatur tantum, sed qui vna operatur & docet. Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. num. 31.

Operum bonorum noli in hac vita retributionem accipere. In cōni. 2.

muni Sanctorum mulierum. conc. 3. num. 22. vbi latè.

Contra eos qui bona opera prætermittunt ne authoritatem suam amittere videātur, vel propter alios humanos respectus. In communi dedicationis Ecclesiæ. conc. 2. numer. 9.

Vt opera bona iustos, ita mala opera peccatores ad diuinum vñq; conspectum comitaturi sunt. In communi Sanctorum. conc. 2. funerali. num. 34.

Nè ex operibus bonis inanem gloriam compares, vide rationes & considerationes ad hoc collectas in verbo, contra superbiam remedia;

Opera nostra erunt signa amoris nostri erga Deum & proximos. 1. Quadrage. conc. in Cœla. nu. 21.

Cum de operibus tuis alij detrahunt, patientiam habe: quia per detractionem quasi lima superfluum operis collimatur; & vana gloria quam sumere poteras auferetur. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 9.

Quanto magis vitæ tuæ finis apropinquat, tanto maiori cum diligenter recte operari debes. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha. conc. 2. num. 25.

In operibüs bonis nos assidue exercere debemus: lōga enim exercitatione omnia nobis facilitia reduntur. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 2. num. 7.

Opera

Opera nostra bona, potius Dei quam nostra. 4. Quadr. Dominica septuagesimæ num. 21.

Opera bona exercere à prima etiam nostra ætate valde necessarium est. In communis Sanctorum mulierum conc. 2. nu. 24. vbi latè.

Opera bona exerceentes disponimus ad hoc quod Deus nos illuminet. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis teria. 2. num. 28.

In operibus bonis statim & diligenter nos exerceri oportet, propter vitæ breuitatem, & incertitudinem. 4. Quadr. Dominica 4. feria. 4. num. 16.

Opera bona Deus exposcit iuxta vniuersitatemq; statum. In communis confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 1. num. 22.

Opus bonum quocunq; etiam minimum, quod iusti faciunt attentissimè Deus considerat. In communis confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 2. num. 13.

In operis boni deliberatione, moram in exequutione vero, diligenter esse debere. In communis doctorum conc. 4. num. 23.

Operari bene est necessarium, & non sufficit à malo abstinere. In communis virginum conc. 3. nu. 14.

Vt bene operis considerantes semper in diuino coniectu persistere. In communis Euangelistarum conciliorum numerarum bilatissimo.

Ad operandum bene nullam habemus excusationē; cum ip̄met qui ea præcepit prius illa omnia fuerit operatus. 2. Quadr. conc. sexagesimæ num. 23.

Opera bona aliorum iustorum qui efficaciter desiderant efficere; participes sunt meriti illorū operum. 2. Quadr. Dominica 2. feria. 6. num. 12.

Contra superbiam ex bonis operibus ortam vide in verbo contra superbiam remedia, vbi omnia simul collegimus.

Opera bona exerceentes Deum inuenient. 2. Quadr. feria. 2. Resurrectionis num. 18.

In operibus, nostra Christiana religio cōsistit; magis quam in verbis. 3. Quadr. Dominica 1. nu. 4.

Vt operentur prædicatores, que prædicant, vide verbo, concionator.

Opera bona que sine occasione faciendi illa perficiuntur, Deo gratissimā sunt. In proprio Sanctorū conc. 4. Nativitatis Beatæ Mariæ num. 8.

Sine operibus bona desideria nullius esse momenti. 3. Quadrag. Dominica 4. feria. 5. num. 6. & in communis confess. non pontifici Euang. Sint lambi vestri &c. conc. 2. num. 17.

In qualibet diei parte; & omni tempore debet istus redere operari in Dominicis & Dominica post Pascha conc. 1. num. 25.

M Non

Non tantum bona opera, sed bona etiam desideria, cum opere completi nequeunt Deus persoluit. 2. Quadragesim. Dominica. 3. feria. 6. nu. 16. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 5. num. 7. & in Advent. conc. 3. Andreæ. num. 28.

Pluris Deus facit interiora opera, quam exteriora: quinimo exteriorius opus ab interiore valorem accipit. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 41.

Operum iustorum hominum quantū Deus meminerit: & quod propter ipsa solet Deus suis posteris benefacere. In proprio Sanctoru. cōc. 4. Natiuitatis B. Mariæ. nu. 3.

Opera bona sigillatim esse in die iudicij à Deo referenda. 3. Quadra. Dominica. 4. feria. 6. num. 2.

Operari oportet nō quod Deus præcepit tantum: sed multo etiam plura in his quæ Dei seruitium spestant. 3. Quadragesim. Dominica in Ramis. num. 7.

Cum operari vis aliquid bonū opus, & male succedit optimum signum est: per eandem enim viam te ducit Deus per quā sanctissimā suam matrem deduxit. In Advent. conc. 1. Dominicæ infra octauam Natiuitatis. num. 24.

Curet Christianus opera Christiani facere. In Advent. Dominic. 3. post Epiphaniam. conc. 1. num. 27. & ibi. conc. 1. Circuncisionis. nu. 26. & conc. 4. nu. 27. & in Dñicali Dñica. 7. post Pentec. cōc. 2. nu. 13.

Christianii siquidem in tam fertili horto, qualis est ecclesia plantati sunt, fructus optimos bonorum operum profere current. In Dominicali Dominica. 7. post Pentec. conc. 2. num. 7. vbi latè.

Vnusquisque Christianus curet fructum bonorum operum secundum suam status conditionem proferre. In Dominicali Dominica 7. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Dum tēpus habemus in hac vitabene operandum est, quam hora mortis illud Dominus sibi capiet. In Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. 2. nu. 19.

Bona opera postquā probè acta sunt ipsum operantē gaudio & consolatione afficiunt. In Dominicali Dñica. 10. post Pent. conc. 1. nu. 24.

In operibus bonis vel malis non tantū attendendum est bonum, vel malum quod proximis facimus, & quantum seruitū vel iniuriam quā Deo irrogamus. In Dñicali Dominica. 21. post Pente. conc. 1. nu. 28.

Opera bona vbi proximorū utilitas vel diuinę glorię ratio postulat, prædicanda aliàs vero silentio tegēda sunt. In Dominicali Dñica. 23. post Pentec. conc. 1. num. 49.

§. Operum circumstan- tie, & conditiones.

Circumstantie & qualitates quibus opera Deo grata sunt: sunt gratia, spiritus, & seruor amoris ardentissimus: non dignitas aut nobilitas perso-

Operum circumstantiæ & conditiones. 179

personæ. In Aduent. Dominica. 3.
Post Epiphaniam. conc. 1. nu. 15.

Circumstantia etiam temporis, sci-
licet opportunitas est attendenda.
In Aduent. Dñica. 2. post Epiph-
aniam. conc. 4. num. 31. & 1. Quadra.
Dñica in Passione. feria. 3. nume. 2.

Quando opus non est de neces-
sitate præcepti bene potest in aliud
tempus opportunius differri. In Ad-
uent. Dominica. 2. post Epiphaniā.
conc. 4. nu. 30.

Opera quæ sunt de executione
præceptorum publicè: quæ vero
de obseruancia consiliorum secre-
to fieri debent. In communi San-
ctorum mulierum. conc. 1. num. 17.

Opera bona feruide exercenda.
In communi dedicationis Ecclesiæ
conc. 1. num. 14.

Hi autem feruores oportet ut
quodam moderamine fiant, ne
natura ipsa nimium lassetar & ad
ulterius in illis procedendum im-
possibilitetur. In communi dedica-
tionis Ecclesiæ. conc. 1. nu. 15.

Opera bona sine amore non suf-
ficiunt. In proprio Sanctorum.
concio. 1. diei Sancti Pentecost. nu-
mer. 12.

Quodlibet opus quantumvis exi-
guum, dum modo à charitate pro-
cedat maxime Deo placet & pluri-
mi ab eo aestimatur. In proprio Sä-
ctorum. conc. 1. feria. 2. Pentecost.
nu. 19. & 4. Quadra. Dñica. 2. feria. 6
nu. 12. & in communi confes. pontifi.
Euangel. nemo accedit lucernam,

&c. concio. 1. nume. 12.

In operibus, cordis affectum po-
tius quam exteriorem apparentiā
Deus considerat. 4. Quadra. conc.
Septuagesimæ. num. 38.

Opera propter Deum facta, quāti
ipse Deus estimat. In cōmuni cōf.
pontif. Euang. Nettio accedit lucer-
nam, &c. conc. 2. num. 14. & 3. Qua-
drag. Dominica. 4. feria. 6. nu. 2.

Opera non quāta, sed quo spi-
ritu, & amore, quæ devotione, & vo-
luntate fiant Dei, perpendit, &
considerat. 1. Quadrage. conc. Sep-
tuagesimæ. nume. 6. & 3. Quadrag.
conc. Septuagesimæ. nume. 8. & 3.
Quadragesima Sabbatho post Do-
minicam. 3. nume. 7. & 4. Quadra-
gesima. concio. Septuagesimæ nu-
me. 39.

Operis boni singulas circumstan-
tias Deus spectat, ut speciali quoq;
præmio remuneret. 1. Quadrage. ci.
Dominica in Passione. feria. 5. nu-
mer. 31.

Opera bona instanter, diligen-
ter, & cum festinatione exercenda.
In communi Sanctorum mulierū.
conco. 3. num. 15. & in proprio San-
ctorum. conc. 3. visitationis B. Ma-
rie. num. 10.

Opera virtutis vult Deus instan-
tissimè, & seruidissimè fieri. In cō-
muni Euangelistarum. conc. 4. nu-
mer. 14.

In operibus bonis modus, & ra-
tio bene operandi est necessarius. 3.
Quadrag. conc. in Cœna. num. 18.

Opera in peccato facta.

Ad hoc quod aliquid sit perfec-
tum bonum oportet multis circum-
stantiis exornari, & nihil quod ad
perfectionem pertineat in eo defi-
cere. In Dominicali Dominica. 5.
post Pentecost. conc. 1. num. 3.

Finis. Circumstantia præcipua
est ex ijs que in operibus requiri-
tur. In Dominicali Dominica. 5.
post Pentecost. conc. 1. num. 4. de
quo vide plura in §. de fine operū
vbi omnia quæ ad finem operum
spectant collegimus.

§. Opera in peccato facta.

Opera in peccato facta, vniuer-
sa Diabolis sunt, cum ipse sit animæ
possessor. In Advent. conc. 2. con-
ceptionis B. Mariæ num. 9.

Opera bona in peccato facta bo-
na merentur temporalia. In Ad-
vent. conc. 2. conceptionis B. Ma-
riae num. 10.

Opera peccatoris licet de se sint
studiosæ, à peccato tamen vitiantur,
& corruptiuntur. In Dominicali
Dominica. 16. post Pentecost. cōc.
1. num. 5. & ibi Dominica. 10. post
Pentecost. conc. 1. num. 27. vbi ex
professo.

Opera bona existentis in pecca-
to quam parum profint. In com-
muni confess. pontif. Euang. Ner-
mo accedit lucernam &c. conc. 1.
num. 11.

Opera bona etiam in peccato fa-
cta quas pariant utilitates. 1. Quad.
ka.

Dominica. 3. feria. 3. num. 29.

Dum quis est in peccato omnia
opera quæ exercet perdit. In com-
muni Apostolorum conc. 3. nu. 13.
& in Dominicali Dominica. 16.
post Pentecost. conc. 1. num. 4.

Quantumcunq; quis peccator
sit nunquam bona opera debet pre-
termittere. 1. Quadr. Dominic. 3.
feria. 6. num. 29. & 3. Quad. feria. 5.
post Cineres num. 8.

§. De intentionis puri- tate, & rectitudine in operibus: de fine eorum.

Operum bonorum gloria om-
nis Deo præcipuo eorum authori
adscribēda est; non propriæ virtu-
ti. Dominic. 3. Adventus conc. 2.
num. 4. & 3. Quadr. Sabbatho post
Dominicam. 4. num. 23. & in Ad-
vent. con. 3. Ioannis Evangelista
num. 6. & in proprio Sanctorum
conc. 2. Trinitatis num. 20. vbi ex
professo; & conc. 4. sequenti num.
13. & in Dominicali Dominica. 10.
post Pentecost. conc. 1. num. 12.

Nam alias meritum illorum bo-
norum operum amittes. In pro-
prio Sanctorum conc. 2. Trinitatis
num. 22. vbi latè.

Qui sibi gloriam bonorum ope-
rum adscribit, maius peccatum fa-
cit Deo honorem illum auferen-
do, quam qui pecuniam homini
cripit Dominic. 3. Adventus cōc.
3. num. 9.

Quid cogitare debes ne glorie-

Operum intentio & finis.

181

ris propter bona opera quæ fecisti. Dominicæ. 3. Aduentus conc. 3. num. 4. vbi late.

In omnibus nostris operibus gloria, & honor Dei procurandus, & intendendus. 3. Quadr. Dominicæ. 4. feria. 6. num. 23.

Cum bona opera impedire non potest Diabolus ipsilmet operibus nos ledere tentat; efficiendo ut ex eis inaneam gloriam percipere intendamus, & ea cum iæstantia publicemus Dominicæ. 3. Aduentus conc. 3. num. 3. vñq; ad nu. 10.

Intentio mala est sufficiens ad opus bonum, malum & iniustum Deo reddendum: & idemmet opus bona intentio Deo gratissimum efficit. In Dominicali Dominicæ. 16. post Pentecost. conc. 1. nu. m. 11. vbi pluribus sacra scripture exemplis id confirmat. & 4. Quadr. conc. Cineram num. 32. & latuisime in communi confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 2. num. 4. vñq; ad. 14.

Opera secundum intentionem, & voluntatem Dei, & non nostra proferre debemus. In Dominicali Dominicæ. 16. post Pentec. conc. 2. num. 11.

In quocunque opere bono gratia Deo, & non nobis reddendæ. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicæ. 4. num. 23.

Operæ non esse facienda ut videatur ab hominibus, nec vt hominibus, sed vt soli Deo placeant. 1.

Quadrag. Dominicæ. 2. feria. 3. num. 6. & in communii Sanctarum mulierum conc. 1. num. 14. vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptiste num. 3. & in communii confessor. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 1. num. 5. vsque ad num. 20. vbi latissime & in Advent. Dominicæ. 3. post Epiphaniam conc. 2. nu. 25.

Nam alias nullam mercedem recipi ent. In Dominicali Dominicæ. 5. post Pentecost. conc. 1. nu. 4. & maximam Deo irrogabunt iniuria in Dominicali Dominicæ. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 4.

In operibus nostris hunc finem habere debemus, vt scilicet vni Deo placeamus. In communii confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 2. num. 2. & 4. Quad. conc. Cinerum nu. 28. & in communii Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 14. vbi late & in Dominicali Dominicæ. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 31.

Opera bona exterius etiam apparet e Deo nos admonet, sed simul prohibet ne fiant vt videatur: late hoc prosequitur in communii confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. conc. 1. num. 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum conc. 3. Inventionis Crucis num. 9. & in Advent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 14. vbi late: & in proprio Sanctorum conc. 4.

Petri & Pauli. nume. 10.

Operum bonorum pretium nimis adauget intentionis puritas. In communi confess. pontif. Euange. Nemo accedit lucernam, &c. concio. 2. num. 6. vbi latè.

Operum intentionem & finem Deus præcipue considerat. 2. Quadragesimæ. conc. Cinerum. num. 2. & in communi confess. pontific. Euangel. Nemo accedit lucernam, &c. conc. 2. num. 6. vbi latè: & Dominica. 1. Aduentus. conc. 2. num. 23.

Opera bona etiam indifferenta, ad Dei gloriam esse dirigenda. 3. Quadragesim. Dominica. 4. numer. 7.

Gloria & honor Dei in omnibus nostris actionibus procuranda, & intendenda. 3. Quadragesim. Dominica. 4. feria. 6. num. 23.

Et in quacunque siue prospera, siue aduersa fortuna. 3. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 6. num. 24.

Opera omnia nostra in Deum sunt referenda. 3. Quadragesima. Dominica Passionis. feria. 4. numer. 20.

Iusti in hoc cognoscuntur quod omnes suas actiones in Deum Deique honorem & gloriam dirigunt. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. concio. 1. nume. 14.

Integra & perfecta intentio opus efficit illustre, dummodo ipsum opus sit bonum, & in gratia Dei fiat. In Dominicali Dominica. 5.

post Pentecost. conc. 2. num. 1.

§. Opera meritoria, & operum valor.

Tantum bonum opus valet, quantum ponderis in amoris state habet. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 34. vbi ex professo.

Operum exteriorum valor, vita, & pulchritudo, ex valore vita & pulchritudine animæ interiori procedit. In proprio Sæctorum. conc. 2. B. Mariae ad Niues. num. 28. vbi latè. & in Aduent. Dñica. 6. post Epiphaniæ. conc. 1. nu. 14. vbi latè.

Cum opera nostra tam exigua sint, cur præmium æternum quod pro ipsis consertur eis iustum esse dicitur. 4. Quadrag. conc. Septuagesimæ. num. 22.

Valor operū augetur ex intētione. In commu. confes. pôtif. Euag. Nemo accedit lucernam, &c. concio. 2. num. 6. vbi latè.

Operum nostrorū valor maxime augetur si ea cù operibus Christi conformamus. In Dominicali Dñica. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Vna ex præcipuis radicibus meriti nostrorum operum est volūtas. In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

§. In operibus perseuerantia.

Ad salutem gloriam & præmii bono

bonorum operum consequendū
præcise est necessarium in opere
bono perseverare. 1. Quadrag. cōc.
in Cœna. num. 24. & 1. Quadrag.
feria. 3. resurrectionis. num. 23. & 2.
Quadrag. cone. quinquagesi. num.
43. & 2. Quadrag. Sabbatho post
Dominicam. 3. num. 42. & 4. Qua-
drag. Dominica sexagesimæ. num.
25. & Dominica. 1. fer. 4. nu. 2. & 4.
Quad. Domin. 4. nu. 8. & 4. Qua-
drag. Dominica resurrectionis fe-
ria. 2. num. 16. & in communione Apo-
stolorum. conc. 2. num. 32. & in cō-
muni vnius marty. Euange. Si quis
vult venire post me, &c. conc. 3. nu-
me. 24. vbi latissime & in communi-
ni confes. non pontif. Euang. Ecce
nos reliquimus omnia, &c. concio.
3. numer. 23. & in proprio Sanctorum.
cone. 1. Matthiae. num. 15. vbi
ex professo, & Dominicæ. 4. Ad-
uentus. concio. 1. num. 21. vbi latè
& in Dominicali Dominicæ. 13. post
Pente. conc. 1. nu. 32. & conc. 2. n. 2.

Vt hanc perseverantiam habeam
mus in Deo innitendum est. Do-
minica. 4. Aduentus. conc. 1. nu. 22.

In operibus bonis, vel in virtute
perseverantia quam vtilis, &
necessaria. Dominicæ. 2. Aduentus.
conc. 4. num. 24.

Perseverantia in innocētia bap-
tismali, vel in bonis operibus est
maximum iustificationis signum.
Dominica. 2. Aduentus concio. 4.
numer. 25. vbi ex professo, & in
Dominicali Dominicæ. 13. post Pē-

tecost. conc. 1. num. 29.

Quanti momenti sit in virtutis
via perseverare! In Aduent. conc.
4. Epiphaniæ. nume. 26. vbi addu-
cit historiam perpetua memoria
dignissimam.

Opera bona fecisse non sufficit
sed facere, & perseverare. In pro-
prio Sanctorum. cōcio. 2. Beatae
Mariæ ad Niues. num. 20.

Operum bonorum perseveran-
tiæ dæmon maxime iniudet, & om-
nibus viribus, vt illam iusli per-
dant studet! In proprio Sanctorum.
conc. 2. Beatae Mariæ ad Ni-
ues. nume. 20. & in Dominicali Do-
minica. 13. post Pentecost. conc. 1.
nume. 32.

Ab opere bono incepto defice-
re propter malorum hominū mur-
murationem signum est imperfe-
ctionis. In proprio Sanctorum.
conc. 2. Matthæi. nu. 34.

Contra eos qui in operum bono
rum exercitio defecerunt, vel ab il-
lo destiterunt, vide omnino in cō-
muni vnius marty. Euange. Si quis
vult venire post me, &c. conc. 3. nu-
mer. 24. vbi latè.

Operum initia non tantum Deus
considerat, quantum eorundem
finem. 1. Quadra. Dominicæ. 4. fe-
ria. 6. nume. 9.

Opus bonum coepisse parum
prodest, nisi inceptu consumme-
tur. 1. Quadrag. Sabbatho post Do-
minicam. 4. num. 11.

In operibus bonis persevera-
re quam

In operibus perseverantia.

re quam sit difficile. 3. Quadr. Do-
minica. 4. feria. 5. num. 18.

Bonorum operum perseveran-
tia magna ex parte deest homini-
bus, voluntatibus deditis. In Do-
minicali Dominica. 6. post Pente-
cost. conc. 1. num. 26. & ibi. Domi-
nica. 13. conc. 1. num. 27.

Si diuine misericordiae partici-
pes esse vultis, in virtute perseuera-
te. In Dominicali Dominica. 6.
post Pentecost. conc. 1. num. 27.

In operibus bonis non perseuerare, est una ex hominum miserijs.
In Dominicali Dominica. 13. post
Pentecost. conc. 1. num. 25.

Hac perseverantia habitus virtu-
tum gignitur & difficultates quæ
in ipsis sunt faciles fiunt. In Do-
minicali Dominica. 13. post Pente-
cost. conc. 1. num. 35.

Homo in virtute perseuerans
perfectionem breui confequitur.
In Dominicali Dominica. 13. post
Pentecost. conc. 1. num. 36.

Ad hanc perseverantiam obti-
nendā considera quod si à bono in-
cepto desistis statim omnia merita
quæ hactenus cōparasti amittis. In
Dominicali Dominica. 13. post Pe-
teco. conc. 1. n. 38. vbi ex professo.

Ad id etiam valde necessaria est
patientia, Dominica. 4. Aduentus
conc. 1. num. 24.

Ad perseverantiam etiam obti-
nēdam continua beneficiorum ac-
ceptorum memoria valde condu-
cit. In Dominicali Dominica. 13.

post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Adeo excellens est perseueran-
tia ut Deus ipsam, velut præmium
aliarū virtutū elargiatur, & in pec-
catorum poenam, solet inconstan-
tiā perniciere. In Dñicali Dñica,
13. post pentec. conc. 2. num. 6.

Inconstantia quā peccatores ha-
bent s̄epe ex humanis timoribus
oritur. In Dominicali Dominica.
13. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Hæc inconstantia consideratur,
In Dominicali Dominica. 21. post
Pentecost. conc. 2. num. 58.

Perseuerantia quam in quæren-
dis ad corporis salutem remedij ad
hibemus, redarguit inconstantiam
nostram in quærendis ad salutē ani-
mæ remedij. In Dominicali Do-
minica. 23. post Pentec. conc. 1. n. 41.

Ad bene operandum occasio, vide
verbo occasio.

In operibus bonis inconstantia, vide
§. in operibus perseverantia.

*Opera in gratia & ex charitate fa-
cta*, vide verbo operum circūstatię.

Opera vitiosa, vide verbo peccatū.

Optimates, vide magnates, & præ-
latus.

Oratio mentalis & vocalis.

In omnibus rebus gerendis pri-
mus gradus sit ad Deū in oratione
properare. In proprio Sanctorum
conc. 1. Bartholomæ in num. 6. & in
proprio Sanctorum conc. 1. Mat-
thiæ nu. 5. vbi ex professo.

Ablq;

Absq; orationis & contēplationis auxilio vitæ actiue exercitia, cū debita utilitate & fructu non bene possunt cōseruari, & sustentari. In proprio Sanctorum conc.3. Assumptionis Beatae Mariæ. num. 29. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc.3. num.10.

Oratio est antidotum & commune remedium, cōtra omnia mala. In proprio Sanctorum. conc.1. Bartholomæi. num.9.

Interdum oratio relinquenda est vt misericordiæ opera exerceamus. Dñica. 4. Aduentus. conc.1. nu.30. & in Aduent. Dñica. 3. post Epiphaniæ. conc.1. nu.3. & num.7. vbi late.

Oratio est communis iustorum laborantium portus ad quem con fugiunt. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniæ. conc.2. num. 31.

Propter orationes iustorum clari gitur Deus omnia bona spiritualia & temporalia. 1. Quadrag. Domini ca.3. feria.5. num.16. & .2. Quadrag. conc. quinquagesimæ. nume.46. in Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc.2. nume.4.

Orandi spiritus, cum quo cætera dona à Deo postulamus, est etiam inter Dei dona numerādus. In proprio Sanctorū. conc.1. Iacobi. nu.7.

Post orationem solet Deus quan dam quietem, & tanquillitatē cordi communicare. In proprio Sanctorum. conc.1. Iacobi. num.7.

Oratio adeò est grata Deo quod loco adorationis latriæ (quæ est

vnum ex præcipuis obsequijs, que Deo in hoc mundo fiunt) illam acceptat. In proprio Sanctorum. conc.1. Iacobi. num.9.

Oratione ad Deū in nostris & cœssitatibus recurrere est ei adeò grātū, vt reputet hoc Deus tanquā gloriā & honorē suū. In proprio Sanctorū. conc.2. Bartholomæi. nu. 13.

Orationi, & contemplationi va candum, etiam si non statim gustus percipiatur. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num.9.

Vt orationi & contēplationi va cent etiā seculares, exhortationes vide. 2. Quadrag. Dñica. 2. nume.15

Orationi dediti terrestria parum curant, imo ipsorum obliuiscuntur 2. Quadrag. Dominica. 4. num.7.

Et contra autem ex orationis & contemplationis desetū prouenit ingens hæc bonorum temporalium sitis & dilectio. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria.6. num.22.

Oratio vocalis sanctissima est & nimis vtilis. 4. Quadrag. Dominic. 3. feria.4. num.24. vbi plurimas eius vtilitates inuenies.

Contra illos qui orationem propter alias exteriores excitationes derelinquent. 3. Quadrag. Dominic. 3. feria.5. nu.33.

Ad orationem currere debemus ante prælatorum electionem, & cu iuslibet ardue rei aggressum. In proprio Sanctorū. conc.1. Matthiæ. n.8

Oratio multorū plurimū potest ad aliquid à Deo impetrandum. In

proprio Sanct. cōc. i. Matthiae. n. 7

Quod per orationem ad Deum
in nostris necessitatibus occurra-
mus, ipse Deus maxime gaudet, &
magni aestimat. In proprio San-
ctorum. conc. 2. Inunctionis crucis
num. 2. & in Dominicali Domini-
ca. 10. post Pentecos. conc. 2. num. 14

Affidua orationis & contempla-
tionis exercitia sunt remedia ad su-
perandas dæmonis tentationes. In
Aduent. Dominica. 1. post Epiph-
niam. conc. 2. nu. 11. & ibi Domini-
ca. 2. post Epiphaniam conc. 1. nu.
4. vbi latè & in Dominicali feria. 2
in litanij maioribus. conc. 2. nu. 24

Eorum bonorum qua nobis ab
aterno tribuere constituit nostra
oratione intercedēte idonei efficie-
tur, & ideo vult Deus ab eo illa pe-
tamus quāvis iā decreuerit ab eter-
no illa dare. In Dominicali Dñica.
5. post Pascha. conc. 1. num. 6. & ibi
feria. 4. in litanij maioribus. conc.
vna. num. 31.

Oratione, in diuinæ maiestatis, &
nostræ fragilitatis agnitionem de-
uenimus. In Dominicali Domini-
ca. 5. post Pascha. con. 1. nu. 11.

Orare est etiam meritorii, Deus
enim pro obsequio reputat miseri-
cordiam à se postulari quod maxi-
me immensam Dei bonitatem ex-
plicit. In Dominicali feria. 2. in li-
tanij maioribus. conc. 2. nu. 30.

Inter ea quæ nos ad orandum ma-
xime mouere debent, vnum est
strages maxima nō in corpore tan-

tum sed etiam in anima per pecca-
tum facta. In Dominicali feria. 4.
in litanij maioribus. conc. vna. nu-
mer. 5.

Tedium ac siccitatem sapissime
iusti dum orationi vacant ex Dei
permissione tum ad exercitium,
tum ad maius eorum meritum, sen-
tunt. In Dominicali feria. 4. in li-
tanij maioribus concio. vna. nu-
mer. 14.

Cum te solita in oratione dulce
dine ac suavitate orbatum cernis
cogita ob aliquod commissum pec-
catum vel imperfectionem id tibi
eueniire, quam penitus auertere cu-
ra. In Dominicali feria. 4. in li-
tanij maioribus. concio. vna. nu-
mer. 15.

Orationes solent in Ecclesia so-
noris vocibus decantari, ut Christia-
norum corda in deuotionem
prouocent, tristitiamque ac tapida-
tem ab ipsorum canentium &
audientium mentibus auertant. In
Dominicali feria. 4. in litanij ma-
ioribus. conc. vna. num. 28.

Licit utile sit, nos Sanctorum
orationibus commendari, requiri-
tur tamen nos etiam ex parte no-
stra diligentiam adhibere. In Do-
minicali Dominica. 20. post Pen-
tecost. conc. 2. num. 4. & num. 17.

Orationi vacare Deo gratissimum
est. In Dominicali Domini. 5. post
Pascha. conc. 1. num. 19.

In oratione diuina gratia & glo-
ria absolute petenda est & sine co-
ditione

ditione & moderatione: at vero reliqua omnia temporalia non absolute sed conditionatè petenda sunt. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 21. vbi latè, & conc. 3. num. 31. & in Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam. conc. 2. num. 30. & Dominica. 3. sequenti. conc. 1. num. 25.

Vt petere & orare sciamus spiritus sancti auxilium efficaciter im plorare nos oportet. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 27.

In omnibus nostris orationibus & precibus vnicum est ius & singularis titulus, quo id quod petimus postulare debemus scilicet per Dominum nostrum Iesum Christum. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 2. nu. 18. vbi latissimè & ex professo, & conc. 3. nume. 20.

Sæpe Deus orationes religiosorū & institorum pro necessitatibus totius populi ab eis profusas nō exaudit, quia dum illi orant populus pro quo orant scelerata ac flagitia committit. In Dominicali Dominica. 5. post Epiphaniam. concio. 3. numer. 13.

Maxime dolendum est quod plerique temporalia à Deo summis precibus & anxie petunt, spiritualia autem lentè & desidiose exposcunt. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. concio. 3. numer. 19.

Cum attentio in qualibet oratione sit maxime necessaria curandum est, cor nostrum suapte natura inquietum, in oratione sedare: id autem non vi, sed blande ac leniter, suauibus nempe rationibus perficiendum est. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. numer. 26. vbi latè.

Orationes generales quæ rogationes vel litaniæ dicuntur, verno tempore potius quam alio fiunt. Primo vt carnalis incupiscētia quæ tunc magis augetur & ebullit ieuniijs & orationibus mortificetur. In Dominicali feria. 2. in litanijs maioribus. conc. 1. nume. 7.

Secundo, vt Deum deprecemur ne propter scelera nostra nos puniat, & bella ac seditiones, quæ his maxime temporibus eriri solent, comprimere dignetur. Ibi nume. 14. & concio. 2. sequenti. num. 13. vbi latè.

Tertio ad Dominum obsecrandum, vt nobis frugum abundantiam, qua ipsi seruiamus conferat, ex hoc enim tempore totius anni remedium pendet. Ibi conc. 1. numer. 28. & conc. 2. sequenti. nume. 26. Et cum rerum fertilitas & abundantia est, ad agendas pro eo Domino gratias fiunt, ibi conc. 1. numer. 31. & concio. 2. sequenti. numer. 27.

Quarto vt nobis Deus tribuat virtutem, qua nunc ad recipientum Spiritum Sanctum præpare-

188 Orationis conditiones ut sit efficax.

mur. ibi numero. 34.

Oratio simul cum ieiunio, & alijs bonis operibus, & laboribus sociari debet ad Dei dona per illam comparanda. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus. concio. 1. nume. 9.

Oratio multorum iustorum simul deprecantium summè potens, & efficacior est apud Deū. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus conc. 2. nume. 6.

Oratio vnius duntaxat hominis pīj quam plurimis impijs prodelse potest. In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus. concio. 2. nume. 5.

Reliqua quæ ad orationem mentalem spectant, vide verbo, contemplatio: reliqua vero quæ ad orationem vocalem pertinent, vide verbo. Laus Dei.

Oratio Christi, vide Christus.

Orationis hora, locus, intentio, tēpus & perseverantia, vide in proxime sequentijs.

§. De conditionibus ad precandum necessarijs, quo sit efficax oratio, mentalis,
vel vocalis.

Orationum & precum multitudinem non tantum attendit Deus quantum conscientię puritatem cordis affectionem, attentionem, & amorem quo oratur. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomæi.

num. 3. vbi latè & 2. Quadrag. Dominica 4. feria. 6. num. 8. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. num. 13.

In oratione perseverantia Deo est gratissima. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi. num. 4.

Quæ perseverantia, ut sit imperatořia oratio, est necessaria. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. num. 22. & in communī vnius marty. tempore Paschali. conc. vna. nume. 29. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomæi. num. 16. vbi ex professo, & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 31.

In oratione perseverantiam habere est Dei donum. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomæi. nume. 4. & in Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. concio. 1. nume. 58. vbi latè.

Vt oratio sit præsentaneum ad nostras infirmitates remediu oportet vt cum seruore exercetur. In proprio Sanctorum. concio. 1. Bartholomæi. num. 9.

Plus prodeſt vna oratio Dominica cum deuotione & attentione: quā infinitę ferē preces sine illa. In proprio Sanctorum. conc. 1. Bartholomæi. nume. 11. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. num. 13.

In oratione præstat esse in silencio. In proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ. nume. 14.

Stude ad orationem & diuinum confor-

Orationis conditiones ut sit efficax. 189

consortium accedere cum corde solitario, recollecto & rerum terrena rum oblio. In proprio Sanctorū conc. 2. Bartholomæi num. 15.

Oratio ut sit impetratoria debet fieri cum deuotione & attentione. 1. Quadrages. feria. 5. post. Cineres. num. 5. & in cōmuni vnius mart. tempore Paschali. conc. 1. num. 29. & in Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam. conc. 3. num. 15. & in Dominicali Dominica. 23. post Rec̄tēcost. conc. 2. num. 50.

Quæ qualis & quanta attentio requiratur. 3. Quadrages. Sabbatho post cineres. num. 14. & in Aduēt. Dominica. 1. post Epiphaniam. cōcio. 3. numer. 15.

Oratio ut prosit à defectuum cognitione, & dolore debet incipe re. 1. Quadrag. Dominica. 1. nu. 1.

Oratio requirit hominem ieiunum. 1. Quadrage. Dominica. 1. feria. 3. num. 8.

Oratio ut exaudiatur à Deo debet esse intensa. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. num. 11.

Vt plurimum non exaudiuntur à Deo quia peccatis redduntur homines indigni quominus exaudiantur. In Dominicali Dominica 5. post Pascha. conc. 1. num. 7.

In oratione pluris Deus estimat, & attendit ad orantis cor quam ad verba & corporis dispositionē. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 1. num. 15.

Prima conditio orationis est ut

id quod petimus sit aliquid. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc. 1. num. 21. & conc. 3. num. 30.

Orationes iustorum adeo efficaces sunt apud Deum ut statim eis Deus obtemperare soleat. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 2. ay. 24. & ibi feria. 2. in litanijs maioribus. coc. 2. nu. 2. vbi late. & in Dominicali Domini. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 1.

Oratio cum lachrymis coniuncta p̄fissimo Deo est nimis accepta. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 2. num. 28.

Oratio iustorum Deo gratissima & maxime estimationis est. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 6. & ibi feria. 4. in litanijs maioribus. conc. yna. nume. 8. vbi ex professo. & ibi. num. 25. vbi ex professo.

Oratio à propria persona orantis habita erga Deum plus pondēris ac momenti est, quam si ab alio (ceteris paribus) habeatur. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha conc. 3. num. 16.

Oratio efficacior est quæ ab humili & cœlesti gaudio referto corde dimanat: quam quæ à languido & segni proficiuntur. In Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc. 3. num. 16.

Perseuerantia orationis ad multiplicationem beneficiorum Dei, valde necessaria est. In Dominicali feria. 2. in litanijs maioribus. conc. 2.

196 Orationis conditiones ut sit efficax.

cio.2.numero.32.

Qui in oratione mentali vel vocali alio cogitationem distractam habent, quam grande scelus committant. In Dominicali feria.2. in litanis maioribus. concio. 2. numero.37.

Preces, quas peccatores edunt, absque eo quod a peccatis exire velint, a Deo non exaudiuntur. In Dominicali Dñica.9. post. pentecost. conc.2.num.4.

Peculiaris locus ad orandum, est templum. In Dominicali Dñica.9. post Pentecost. conc.2.nu.31. & ibi Dñica.10. post Pente. cōc.1.nu.15.

Propter iustorum orationes multa bona spiritualia & corporalia. ijs pro quibus deprecatur Deus elargitur. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num.1. vbi latē.

In oratione vocali catus, & voces exteriores sine cordis affectu quam parum profint. 3. Quadrag. Dominica.3.seria.4.num.32.

Orationes qua intentione, & fine fiant examinandum.1. Quadrag. Dominica.2.seria.4.nu.19.

Oratio ut profit debet procedere ab homine existente in gratia. In communione viiius martyris tempore Paschali. conc.1.num.27. & in Dominicali feria. 4. in litanis maioribus. conc. vna.num. 10. & 16. & in Dominicali Dominica.18. post Pente. conc.2.num.39.

Orantibus sape, non concedit

statim Deus ea quae exposcunt, vt per tentis valor, excellentia atq; perseverantia cognoscatur.2. Quadra. Dominica.1.feria.5.num. 17. & in Dominicali Dominica. 5.post Pascha. conc.1.num.18.

Atq; vt plura postea eis tribuat.2. Quadrag. Dñica.1.feria.5.nu.27.

Oratio ut sit impetratoria debet esse humilis.2. Quadrag. Dominic. 1.feria.5.nu.29. &c.2. Quadra. conc. de Passione.num.27. & in Dominicali Dominica. 5. post Pascha. conc.1. nu. 11. & ibi Dñica.10. post Pentecost. conc.2.num. 8. & 31. & ibi Dominica.21. conc.2.nu.45.

Orationis locus est solitudo. 2. Quadrag. Dominica. 2.num. 8.&c 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num.13. vbi latissime. & in proprio Sanctorum. conc.1. Bartholomai. nu.13. & conc.2. sequenti. nu.14. vbi ex professo: quibus locis singulares huius rei affert causas & in Dominicali feria.2. in litanis maioribus, conc.2.num.3. & ibi num.35.

Orationi cōmodior hora est nocturna, quam diurna.2. Quadr. Dominica.2.nu.14. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Imentionis Crucis. num.2. & in Audent. Dominica.6. post Epiphaniam. conc.2. numer.26.

In oratione vocali attendere ad verborum compositionem ineptissimum esse.2. Quadrag. Dominic. 4. feria.6.num.9.

Oratio debet fieri cum maxima reue-

Ordo. Originale peccatum. Otium.

191

reuerentia, & humilitate. 2. Quadr. conc. de Passione. nu. 27. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi. nu. mer. 6. vbi latè.

Adorationē loci peculiariter destinati sunt sacra templa. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 3. num. 27.

Oratio ut sit accepta & efficax, virtus puritatis, & morum integritatis debet esset coniuncta. 4. Quadrag. Dominica. 3. feria. 4. num. 29. & in Dominicālī Dominica infra octauam Ascensionis. concio. 3. numer. 21.

Ordo.

Ordo in omnibus seruandus est 3. Quadragesim. Dominica. 4. numer. 35.

Nil ordinis expers Deo gratum 4. Quadrage. Dñica. 4. nu. 28. & in Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ. num. 11. vbi latè.

Ordinem sedilium in congregationibus, seruare, summopere quamcunque reipublicam, seu cōgregationem illustrat. In Dominicālī Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num. 47.

Et hoc Deus non tantū non prohibet, quin potius illud consultit. In Dominicālī Dominica. 16. post Pētecost. conc. 2. num. 47.

Anima quæ ordinem in operibus & vita seruat, Dei est sedes. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ. nume. 10.

Deus rerum ordinē, magnopere

diligit. In Dominicālī Dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Vnum ex ijs in quibū pulchritudo ecclesiarū consistit, est ordo. In Dominicālī Dominica. 6. post Pētecost. conc. 1. nu. 31.

Originale peccatum.

Originale peccatum in anima cum corpore coniunctione contrahitur. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ. nu. 18.

Originale peccatum cur omnes contrahamus. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ. nume. 21.

De miserijs quas per peccatum originale cōtraximus latissimè disputat. In Aduent. conc. 4. Conceptionis B. Mariæ. num. 22.

Adæ hoc peccatum explicatur. In proprio Sæctorum. conc. 4. Incarnationis. num. 5.

Ornatus mulierum & hominum, vide, vestium profanitas.

Otium.

Otium plurimorum peccatorū fons, ianua & radix. 1. Quadragesi. conc. Septuagesimæ. num. 12. & 2. Quadrag. conc. Septuagesimæ. nu. 38. & 3. Quadrag. Dominica. 4. fer. 4. num. 30. & 4. Quadragesi. conc. Septuagesimæ. nume. 27. & in com muni Sanctorum mulierum. conc. 3. num. 13. vbi latè, & in Dominicālī Dominica. 4. post Pascha. conc. 1. nume. 31.

Otium fugere remedium est ad tenta-

tentationes. i. Quadrag. conc. Septuagesimæ. nu. 13. & 3. Quadra. Dominica. 4. feria. 4. num. 30.

Otiosos pane quo hic vescitur esse indignos. 2. Quadrag. conc. Septuagesimæ. num. 2.

Otium licet in omnibus sit pessimum, in his tamen qui iam sunt prope terminum vitæ longe perniciens. 2. Quadrag. conc. Septuagesimæ. num. 33.

Otiosum est omne illud quod ad animæ salutem nill conductus. i. Quadragesi. conc. Septuagesimæ. num. 19. & 2. Quadragesi. conc. Septuagesimæ. num. 34.

Otiosos confundit spiritus sanctus exemplo formicæ. 3. Quadra. conc. Septuagesimæ. num. 33.

Contra otiosos diuites. 4. Quadrag. conc. Septuagesimæ. num. 28.

Otium tantum malum est, vt fuerit occasio quod summi philosophi in tantum errorem inciderent, vt crederent mundum fuisse ab eterno, ne Deo otium tribuerent. 3. Quadrag. conc. Septuagesimæ. num. 31.

Ad otium vitandum maximè prodest consideratio nostrarū misericordiarum & bonorum quibus egerimus. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecos. conc. i. nu. 36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, pigritia, & ex verbo, temporis iactura.

P.

Parabolæ.

Parabolis cur Christus utebatur.

i. Quadrag. conc. Septuagesi. nu. 4. & coc. Sexage. nu. 2. & 2. Quadrag. conc. Sexagesi. nu. 1. & in Advent. Dominica. 6. post Epiphaniæ. coc. 1. nu. 2. vbi plures adducit rationes.

Parentes honorare.

Qualem in parentes tuos te præbueris, tales sese liberi tui in te præbebunt. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 4. num. 16.

Propter peccatum contra parentum honorem introducta est servitus in mundum. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 4. num. 17.

Contra violatores huius præcepti de honorandis parentibus, maledictiones horribiles sacra Scriptura. 3. Quadragesimæ. Dominica. 3. feria. 4. num. 19.

Contra hos etiam tremenda exempla. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 4. num. 26.

Parentes honorare & subuenire plurimis titulis debemus. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. nu. 30. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 2. num. 30.

Cur huic solo precepto de honorandis parentibus sacra Scriptura statuat præmium. 2. Quadragessimæ. Dominica. 3. feria. 4. num. 23. & 3. Quadrag. eadem feria num. 15. & 4. Quadrag. eadem feria. num. 21.

Honor parentibus debitus non solum consistit in externa reuerentia sed in subleuadis ipsis à suis necessariis.

• Parentum obligatio ega filios.

193

cessitatibus .2. Quadr. Dominica.3. feria.4. num. 24.

Qui parentes inhonorant nullam habent excusationem: cum in alijs peccatis fere semper aliquod excusationis genus reperiatur. 2. Quadr. Dominica.3. feria.4. nu.27. & 4. Quadr. Dominica.3. feria.4. num.20.

Parentes honorare, & eis subuenire aues nos docent.2. Quad. Dominica.3. feria.4. num.29.

Ad debitum parentibus honorem etiam spectat, pro animabus eorum postquam defuncti sunt nefacere.2. Quadr. Dominica.3. feria.4. num.33.

Erga parentes filiorum obligatio, quam naturalis, & perspicua.3. Quadr. Dominica.3. feria.4. nu.13.

De parentibus honorandis preceptum, cur fuerit primum secundæ tabulæ.3. Quadr. Dominica.3. feria.4. num.14.

Parentibus spiritualibus illud duplex honoris genus etiam debemus: videlicet reverentiam, & alimoniam.2. Quadr. Dominica.3. feria.4. num.32.

Parentibus spiritualibus debitum honorem denegare, quā graue peccatum sit.2. Quadr. Dominica.3. feria.4. num.32.

Inter plurima infortunia quæ eueniunt ijs qui parentes non honorant: vnum est quod filij eorum eis non obediant. In Dominicali Dominica.20. post Pentec. conc.

2. numer.31.

§. Parentum obligatio erga filios.

Parentum, & magistrorum circa educationem filiorum, & discipulorum obligatio, qualis, & quanta.4. Quadr. Dominica.1. feria.4. num. 14. & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. cōc.1. n.4. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num.17. & Dominica. 2. Adventus conc.4. num.17. & in Advent. Dominica.1. post Epiphaniā conc.1. num. 30. & in Dominicali Dominica.20. post Pentecost cōc. 2. num.25.

Parentum erga filios suos negligentia, & nimia indulgentia, est causa corruptionis morum quam pueri in tenera etiam ætate habent. In proprio Sanctorum conc.1. dedicationis Michaelis num.26.

Et est causa aliorum malorum Dominica.2. Aduentus conc. 2. numer.17. & in Dominicali Domini ca.20. post Pentec. conc.2. nu.27.

Parentes & superiores de suis filiis famulis & subditis præcipuum curam gerant Dominica.2. Aduēt. conc.2. num.12.

Parentes current ut à pueritia filii sui in virtute exerceantur. Dominica.2. Aduent. conc.4. nu.14.

Lucem Christianæ religionis à parentibus accepturi sunt filij. Dominica.2. Aduentus conc. 2. nu.15.

N ybi

Parentum obligatio erga filios.

vbi latè & in Dominicali Dñica.
20. post Pentec. conc. 2. num. 27.

Filij Dei obligatione sui status
à parentibus sunt edocendi. Domi-
nica. 2. Aduentus conc. 4. num. 19.

Parentes ante omnia liberis suis
diuinę gratię rorē instantissimis
orationibus à Deo exposcent: po-
stea vero corporalem alimoniam
eis exquirant. In communi confel.
non pontif. Euang. Ecce nos reli-
quimus omnia &c. conc. 1. num. 5.
& non econtra. In Dominicali Do-
minica. 11. post Pentecost. con. 2.
num. 11.

Parentes non procurent locare
filios suos iuitos, in aliquo statu.
In communi vnius mart. Euang. Si
quis vult venire post me &c. conc.
1. num. 25.

Pater spiritualis (vulgo el padri-
ño) quam grandi obligatione te-
neatur instruendi puerum. In pro-
prio Sanctorum conc. 2. Trinitatis
num. 16.

Parentes habere filios studiosos,
& virtutis sectatores maximum
est Dei beneficium in proprio Sā
ctorum conc. 1. Ioannis Baptiste.
num. 2.

Pro solatio parentum qui filios
non habent, vide in proprio San-
ctorum conc. 1. Ioannis Baptiste
num. 7.

Parentum bonorum orationes,
& merita multum proficiunt, vt
eorum filij salutem spiritualem cō-
sequantur. In Aduent. Domini-

ca. 1. post Epiphaniam conc. 1.
num. 34.

Propter parentes bonos pluri-
ma in posteris Deus confert bene-
ficia. 4. Quadr. Dominica. 1. feria.
4. num. 15.

Propter parentum peccata filios
hæreditates suas amittere Deus per-
mittit. Dominica. 4. Aduentus
conc. 3. num. 5.

Plurimi Deus estimat quod pa-
rentes doceant filios suos ut Deū
timeant in Aduent. Dominica.
1. post Epiphaniam conc. 3. nu-
mer. 12.

Propter parentum peccata fi-
lios sāpe Deus affligit pēnis tem-
poralibus. 2. Quadrag. Domini-
ca. 1. feria. 5. numer. 13. & 2. Qua-
drag. Dominica. 4. feria. 4. num.
13. & 3. Quadrag. Dominica. 1. fe-
ria. 4. num. 22. & in Dominicali
Dominica. 15. post Pentec. conc.
2. num. 45.

Parentes à vitijs se abstineant
misericordia saltim suorum filio-
rum commoti: qui pro ipsorum
peccatis pēnis temporalibus acer-
bissimis à Deo plectuntur. 2. Qua-
drages. Dominica. 4. feria. 4. nu-
mer. 14.

Cum parentum in filios male-
dictiones coram Deo plurimum
valeant; caueant patres ab his ma-
ledictionibus: & curent filij paren-
tibus occasionem ad eas non præ-
bere. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5.
num. 4.

Parentibus ardenter hūc erga filios amorem Deus indidit ut eos diligenter educarent & ab iniurijs teneræ ætatis vindicarent. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost.conc.2.nu.23.

Parentes maxima obligatione adstringuntur corā filijs bene operari & loqui. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost.conc.2. num.25. & ibi num.62.

Parentibus à natura insitus est efficax suorum filiorum amor & cura. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost.conc.1.num.19.

Passiones nostra, vide verbo, appetitus hominis.

Passionum mortificatio, vide carnis mortificatio.

Passio Christi.

Passio Christi quanto ipsius amore, desiderio, & gáudio atque voluntate fuerit peracta. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 1. numer.3. &c.1. Quadr.conc. in cœna num. 2. &c.1. Quadr.conc. Quinquagesimæ num. 10. &c. 1. Quadrag. conc.de Passione num. 31. &c.1. Qadr.feria.3. Resurrectio- nis nu. 9.&c.2. Quadr.conc.in cœna nu.9. &c. 4. Quadr. conc. in cœna. nu.15.vbi ex professo,&c.4. Quadr.conc.de Passione nu.13.vbi late. & in Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc.1.nu.2.vbi late. & ibi eadem Dominica conc.2.num.3.

Passio Christi nos ad sui amo-

reni & obseruantiam diuinæ legis quasi vinclos trahit.1. Quadr. sabatho post Dominicam in Passione num.15.&c.1. Quadragesi. Domina.2. feria.4. numer. 4. & in Advent. conc.3. purificationis Beatae Mariæ num.14.

Passione & morte Christi plus solutum est quam humana natura debebat. 4. Quadrag. Dominicæ in Passione feria.6.num.24. vbi ex professo.

Passio Christi quantum sentienda, & lachrimanda.1. Quadr.conc. de Passione num.7. & nu.12. &c.2. Quadr. conc. de Passione num.2. & num.11.

Christus in Passionis suæ doloribus sine auxilio & consolatione fuit relictus: ex hac autem Passione Christi martyribus consolatio & fortitudo proueniebat. in Advent.conc.2. Andreæ num.30. solus enim ipse calicem Passionis purum sine mixtura consolationis bibit. In proprio Sanctorum conc.1. Iacobi num.29.

Passionis Christi magnitudinē nec homo, nec Angelus: sed solus pater æternus potest omnino intelligere. 1. Quadr. conc.de Passione num.19.

Christus pro omnibus peccatoribus sua morte soluit, ac si ipse unus omnium peccata haberet. In Aduent. conc. 4. Circuncisionis num.10.

Christus in quantum Deus non

N 2 fuit

fuit mortuus, nec mori potuit. 4.
Quadr. conc. Quinquagesimæ numer. 9.

Christus in suæ passionis dolobribus nunquam fleuit: pro nostris vero peccatis lachrimatus est. 3.
Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 39.

In passione Christi iustitia, quā Deus pro peccatis facit summe pellucet. 1. Quadr. conc. de passione num. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. Inventionis crucis num. 4.

In passione Christi misericordia & iustitia Dei in summo gradu reperitur. 3. Quadr. Dominica passio nis feria. 6. num. 33. & in proprio Sanctorum conc. 4. Inventionis crucis num. 4.

Passio & sanguis Christi quoad sufficientiam apta est pro redemptione totius mundi; imo & ad redimendos millemundos si essent: at vero quoad efficaciam eos solū ex adultis redimit qui ex ea vtilitate efficaciter capere volunt. In Dominicali. Dominica. 2. post Pascha conc. 1. num. 26. ubi latè & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi numer. 32.

Et in hoc sensu possunt qui sibi per bona opera passionem hanc Christi applicant dicere quod ad implant que desunt passioni Christi. In Dominicali. Dominica. 2. post Pascha conc. 1. nu. 28. ubi ex professo, & ibi. Dominica infra statuam Ascensionis conc. 3. nu. 8.

Passio Christi reddit inexcula-

biles peccatores in suis peccatis perseverantes. 2. Quadr. Dominic a. 1. feria. 4. num. 30.

Passio Christi iugis & perpetua consideratione recolenda est. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 1. & 3. Quadr. cōc. de Passione nu. 20. & 4. Quadr. Dñica. 2. feria. 4. nu. 14. & in communī viuis mart. Euāng. Si quis vult venire post me conc. 1. num. 4. & in proprio Sanctorum conc. 4. Inventionis crucis num. 19.

Passio Christi omnia reddit dulcisima. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 3.

Christus ab instanti suæ cōceptionis pati cōcepit. In Aduēt. conc. 1. Innocentiū nu. 2. Quia ex tunc cognovit & acceptauit omnia quæ passurus erat. 3. Quadr. conc. Quinquagesimæ num. 4.

Mortis & passionis Christinecessitas. 2. Quadr. Dominica Passio nis feria. 6. nu. 31. & 4. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 22.

Dolores & compassio quam B. Virgo habuit, vide verb. Maria virgo.

Passio & dolores Christi in diuersis veteris testamenti hominibus figurata fuit. 2. Quad. conc. de Passione num. 17.

Per Passionem Christi Deum possumus adiurare, & quasi cōpel lere ut nobis subueniat. 1. Quadr. conc. Quinquagesimæ n. 11. & 22.

Passio Christi est arcus ille cōlicitis,

festis, signum fœderis inter Deum
& homines. 1. Quadrag. Dominica
Passionis feria. 6. num. 24.

Passione Christi quantum ipsius anima passa sit. 2. Quadragesi.
conc. de Passione num. 20.

Quia Passionem & mortem
Christo intulerunt Iudei specia-
li suppicio. à Deo sunt puniti, &
vsi que in hunc diem puniuntur. 3.
Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6.
num. 2.

Passio Christi super omnia nos
inuitat ad peccatorum detestatio-
nem. 3. Quadrig. Dominica in Pas-
sione num. 2. & 4. Quadrag. conc.
de Passione num. 17.

Passionis Christi dolores om-
nibus doloribus qui excoxitari
possunt maiores sunt: quia (inter
alia) anima eius tantam tristitiam
pro peccatis quæ in nobis vidit ha-
buit, ac si in se ipso peccata cerne-
ret. Dominica. 2. Adventus conc.
4. num. 6.

Passionem & mortem Christo
intulerunt Iudei: quia eorum vi-
ta non dissimulabat sed increpa-
bat. 3. Quadrag. Dominica in Pas-
sione feria. 3. num. 3.

Passionem hanc perpetuus est
Christus: per illum mereretur ei
gloriam: qui ad ipsam prædestina-
ti erant. 3. Quadrag. Dominica in
Passione feria. 6. num. 19.

In Passione Christi sanguis fuit
effusus pro presentibus præteritis
& futuris peccatis mundandis.

Quadrag. Dominica Passionis fe-
ria. 6. num. 32.

Passio Christi usque ad seculi
cōsummationē fructus fert. 3. Qua-
drag. Sabbatho post Dominicam
Passionis num. 3. In proprio San-
ctorum conc. 1. Iacobi num. 32.

Defructu passionis Christi, vi-
de in communi vnius mart. Euāg.
Amen dico vobis &c. conc. 1. nu-
mer. 31.

Passionis Christi singula myste-
ria signatim considerantur in con-
cionibus de Passione quatuor Qua-
dragesimarum: & in concessionibus
de coena Domini earundem qua-
tuor Quadragesimarum.

Per Passionem Christi beatitudi-
do nobis datur. 3. Quadrig. conc.
de Passione num. 14.

Passio Christi aterno pati plā-
cando proponenda est, ut peccata
nostra dimittat. 3. Quadrag. conc.
de Passione num. 17.

Passione Christi proposita, vi-
res ad audacter deuincendos spiri-
tuales inimicos accipiamus. 4.
Quadrag. conc. Quinquagesime
numer. 20. usque ad 32.

Passio Christi initio poeniten-
tia alleganda, & in ipsa tota fidu-
cia collocada. 4. Quad. conc. Quin-
quagesime num. 23.

Passio Christi medicina vita est
cecutatur nostratum & totius ge-
neris humani. 4. Quadragesi. conc.
Quinquagesime num. 27. & in pro-
prio sanctopum. conc. 4. intre-

tionis crucis numero. 60.

De Passione & morte sua cur Christus tam frequenter cum discipulis suis loquebatur. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. numero. 4. orig. 1. et. mortuus est.

Et cur hoc Passionis mysterium toties nobis Sancta Ecclesia proponat. 4. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 4. num. 12.

Vnum ex his ex quibus Deus magis conqueritur est: quia sic frustra sua Passionis merita depicerit finitus, nec eis uti volumus. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis numer. 16. vbi ex professo. Non quia morte Christi a peccato sumus sufficienter redempti, ideo lequitur nihil esse nobis laborandum. In proprio Sanctorum conc. 14. Inventionis crucis aum. 16.

In Palsione hacten triumphauit de Decanatoq. Quadr. conc. de Palsione minima. 16. vbi. b. 221. Palsio & sanguis Christi ad maiora in virtutis via aggredienda amos addit. 4. Quod. conc. de Palsione num. 8. out. 1. m. 10. o. 10. I.

Per huius sig. Passionis merita, missa dona a patre & terro suo fide libus communiam. Christus videbit. In proprio Sanctorum conc. 3. feria 2. Pentecostes. ann. 7. vniuersitatis. Palsionis Christi memoria in scriptis & peculiare amplissimum est ad obseruandam, quæ quilibet

Christianus in baptismo edidit: & ad quodlibet bonum opus exercendum, & tribulationes perferendas. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobii num. 31.

Passionis Christi beneficium erit in eos qui ex eo fructum percipere voluerunt maximi iudicium. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis num. 12.

Amor maximus quo Passionem hanc perpessus est Christus declaratur. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis num. 18.

Passionis Christi vulnera sunt ora quæ peccatorem vocant ut ad Dominum convertatur. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 17.

Passionis Christi sento nos prelegere debemus, quando Diabolus tentationis istu perentete conatur. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 27.

Tanta erat amoris vis quo filius Dei patiebatur ut gravissima tormenta crudelissimam mortem omnian denique parvi penderet: & sic se per hanc suam Passionem in nominibus eam minuentibus appellat. In Dominicæ Dominica. 3. post Pascha conc. num. 4. vbi singularibus sacra scripturae testimonijs id illustrat usque adhuc. 10.

Et omnia quæ patiebatur dulciae videbantur. In Dominicæ Dominica. 4. post Pascha conc. quin. 6. b. num. 21. v. 10. q. 10.

Ple-

Plerique ex maximo mortis Christi beneficio ansam sumunt in peccatis perseverandi: de quo Deus maxime coqueritur: In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis crucis num. 28.

Inter omnes, excessius Christi dolor fuit, considerare quam paucis profectura erat sua mors. In comuni vnius mart. Euang. Amen di co vobis conc. 1. num. 11.

V ebementissimum pro hominibus moriendi desiderium Christū habuisse, ipse in pluribus sacræ scripturæ locis ostendit, quæ vide in Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 1. num. 2.

Hæc ignominiosa Passio & mors Christi fuit causa honoris supremi quem ipse in quantum homo interris & in celis habet. In Domini cali feria. 4. in litanij maioribus conc. vna num. 31.

Amplificabitur hic locus ex verbo redemptiois beneficium.

Pastor, vide *prælatus*.

Pater, vide *parentes*.

Pater familiæ, quam cutam debeat habere de suis famulis, vide verbo, parentum obligatio erga filios, & verbo, prælatorum obligatio.

Patria.

Pro patriæ defensione vita dictrinem subire consonum. est. 3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 3.

Vt patientiam in laboribus & tribulationibus habetas, vide rationes & considerationes diligenter collectas in verbo, tribul. tio.

Vt patientiam & silentium in iniurijs & illatis habcas, vide rationes & considerationes in verbo, ini micus.

Patientia est aliarum omnium virtutum sigillum. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis Beatae Mariæ num. 23.

Patientia es la librea electorum & dilectorum Dei. In proprio Sætorum conc. 2. Assumptionis Beatae Mariæ num. 24.

Patientia miraculis anteponenda. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 2.

Qui patientiam habet, Deum in suo amore inflammat. In communione plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. num. 2.

Patientia murmurationis est ext

pers. In communi Euangelistarum conc. 3. num. 11.

Patientia virtus specialiter, magisque necessaria est in feribas. 2. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 13.

Patientia ad omnes alias virtutes impetrandas & conseruandas est necessaria. 1. Quadr. conc. sexagesimæ num. 24. & 13. Quad. Dominica. 4. feria. 3. num. 37. &c. 4. Quadri. Do

minica resurrectionis feria. 2. num.
25. Et incommuni Euangelistarū
conc. 3. num. 12.

Patientia cum animi latititia &
hilaritate debet esse coniuncta. In
Audent. Dominica infra octauam
Nativitatis num. 25.

Patientia est maxime necessaria
ad perseuerandum in virtute. Do-
minica. 4. Audentus conc. 1. nu-
mer. 24.

Patientia alias virtutes ad perfe-
ctionē adducit. Incommuni Euan-
gelistarum conc. 3. num. 13.

Patientia est singulare Dei do-
num. 1. Quadrag. Dominica. 4. fe-
ria. 3. num. 31.

Seruorum Dei probitas dignos-
citur in patientia. In Dominicali
Dominica. 2. post Pascha conc. 3.
num. 21. vbi ex professo.

Patientia est unum ex præcipuis
quibus nostra fides evidenter cre-
dibilis redditur. 1. Quadrag. Domini-
ca. 4. feria. 4. num. 4.

Patientia habenda est. & si non
statim Dei necessitatibus subue-
niat. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6.
num. 11. de quo vide plura verbo
tribulatio.

Patientiam habentes quanta cū
trāquilitate in hoc seculo vivant
2. Quadrag. Dominica in Passione
num. 38.

Patientia in reprehensionibus
est unum ex certissimis prædicti-
onum signis: è conuerso impa-
tientia. 2. Quadrag. feria. 2. Resuare

tionis numer. 30. & in communi
plurimorum mart. Euang. cum
audieritis prælia &c. conc. 2. nu-
mer. 2.

Patientia adeò excellens est vir-
tus. vt ex ea perfectio & qualitas
aliorum virtutum. quibus præditus
es dignoscatur. 3. Quadrag. Domini-
ca. 1. feria. 6. num. 26. &c. 3. Quadrag.
Dominica. 4. feria. 3. num. 36.

Patientiam habere ex Christo
discamus. 3. Quadrag. Dominica. 4.
feria. 3. num. 34.

Patientia vt est virtus altissima
& excellentissima: ita impetratu
difficillima. In communi plurimo
rum mart. Euang. Cum audieritis
prælia &c. conc. 2. num. 4. vbi do-
ceat latissime quibus exerceitijs. co-
pætetur patientia.

Vt patientiam nobis Christus
in omnibus doceret; ideo inter alias
causas debuit pati; & mori. In pro-
prio Sanctorum conc. 4. inuentio-
nis crucis num. 16. in cognoscend

Reliqua. omnia quæ de patien-
tia dicenda essent. vide in verbo tri-
bulatio vbi illa omnia inuenies. vi
de. etiam aliqua verbo mansue-
tudo.

Patientia Dei. in expectandis &
sufferendis peccatoribus perpendi-
tur. 3. Quadrag. Dominica Passio-
nis feria 6. num. 34. & in Audent.
Dominica. 5. post Epiphaniam
conc. 2. num. 8.

Pauli Apollini laudes. In Audent.
concl. 2. conuersio Pauli
num. 34.

Pauperes.

numero. 31. & 35.
Paupertas; pauperes, &
in solatium pauperum.

Paupertate disponimur ad regnum cœlorum consequendum & reddimur similes Deo. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 1. num. 6. & in communione plurimorum mart. Evang. descendens Iesus de monte &c. conc. 2. num. 16.

Paupertas & inopia est signum & ornamentum amicorum Christi. 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 18.

Omnes illi prisci sapientes erant paupertatis amatores. In Advent. conc. 1. Epiphaniae num. 14.

Pauperes fiduciam omnes in, & spem in Deo collocant. 3. Quadr. Dominica. 4. num. 23. & 28.

Paupertate & indigentia Deus aliquos deuincit, ut ad ipsum converuantur, & in ipso solo fidant, & ei tantum gratias reddant. 2. Quad. Dominica. 4. num. 10.

Plurimi estimare deberent homines in eōte statu constitutos videre; quem rex gloriae nascens, & vivens elegit. In Advent. conc. 1. Innocentium num. 11.

Paupertas corporalis multum conducit ut Dei voluntatis prorsus submittamus. In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 18. A paupertas ad plurima mala impudentes nos iedidit. In Adventi-

Paupertas.

201

conc. 1. Innocentium num. 12.

Pauperum status quam multo melior sit, quam siatus diuitium, vide singulares rationes in proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 26.

Amabilis est etiam paupertas ob beneficia quæ Deus in pauperes offerre solet. In Advent. conc. 1. Innocentium num. 12.

Quod nemo pauper videret vel vana & nimis vaga præsumptio est. In Advent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 13.

Adeo Deus paupertatem diligit ut se propter pauperes precipue in mundum venisse fateatur. In Advent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 15.

Paupertatis uberes fructus & utilitates. In Advent. conc. 2. purificationis B. Mariæ num. 14.

Dilige paupertatem & labores siquidem in cordibus humanis pacem & concordiam gignit. In Dominicale Dominica. 13. post Pentecost. conc. 2. num. 29. vbi latè.

Paupertas vide etiam diuitię. Contra eos quil pauperum vulnera exhorrescunt. In communione confessi, pontif. Evang. Nemo accedit licetnam &c. conc. 2. num. 21.

Paupertate plerique abutuntur ad peccata perpetranda. 1. Quadr. Dominica. 7. feria. 5. num. 12.

Et propter illam Diabolus inducit communites homines ad peccatum. 3. Quad. Dominica. ann. 29.

Contra hos etiam vide. 3. Quadragesima. Dominica Passionis feria. 6. num. 20.

Pauperes non esse asperis verbis tractandos, nec contemnendos. Quadragesima. 4. feria. 5. num. 12. &c. 1. Quadragesima. 1. feria. 2. num. 21.

Ne propter paupertatem Deum offendas reminiscere consilij Tobiae quod vide. 1. Quadragesima. Dominica Passionis feria. 6. num. 10.

De obligatione magnatum potentium & principum erga protectionem pauperum, & qualiter circa pauperes se debeant habere, vide verbo, magnates.

Omnia quae spectant ad pauperum subuentiōem, vide verbo, eleemosyna.

Contra eos qui erga pauperes crudeles, & tyranni & immisericordes sunt, vide verbo misericordia, vbi de immisericordibus egimus.

Paupertatem maximam Christus in hac vita habuit & eam pro spōsa suis sacris discipulis reliquit. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 59.

S. Paupertas spiritus,
seu voluntaria.

Paupertas spiritus ad iustitiam esuriendam valde conductit. In communī plurimorum mart. Euang. descendens Iesus de monte &c. cōc. 2. num. 20.

Paupertas interior (qua est temporalium rerum contemptus) est quæ in sacra scriptura commendatur. In communī plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 1. num. 20.

Hæc paupertas interior est singularis charitatis effectus. In communī plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 1. num. 21.

Paupertatem spiritus habentes liberaliter se ipsemet Deus donat. In proprio Sanctorum conc. 3. omniū Sanctorum num. 23.

Reliqua quæ ad hunc locum spectant vide litera. b. in verbo bonorum temporalium voluntaria abdicatione & renuntiatio.

Pacis diffinitio in Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 6. & ibi Dominica. 17. conc. 2. num. 13. & ibi Dominica. 21. conc. 1. numer. 62.

Pax.

Vbi pax est, ibi & Deus est, & econuerso. 2. Quadragesima. 3. num. 34.

Ibi etiam letitia est. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 3.

Pax est legitima charitatis filia. In Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 7.

Ad pacem cum proximis habendum hæc tria potissimum requiruntur, humilitas iustitiae & equitas, & si lenitudo.

Ientium. 2. Quadr. Dominica in Rāmis num. 5. 3. Adventus filii regis.

Ad pacem habendam nostri met esse modus in uitat. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 1. num. 11.

Cum pax sit quies animorum concordantium in bono: ut ani-mi nostri illam consequantur oportet a se ipsis passiones cunctas in ordinatasque affectiones illam im-pedientes expellere. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 1. nu-mer. 8.

Ad pacem in cordibus nostris infigendam dixit Christus omnia qua in suo Sancto Euangeliō prædicauit. 3. Quadr. Dominica. 3. num. 26.

Ex pacis perturbatione gentium regnorum & cuiuslibet com-munitatis ruinæ dimanant. 3. Qua-drug. Dominica. 3. nu. 25. & feria. 6. eiusdem Dominicæ num. 12. &c. 4. Quadr. Dominica. 3. num. 16.

Pacis perturbatores è republica esse expellendos. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 3. nu-mer. 12.

Pax cum proximis viribus & posse est procuranda & conservan-da. 3. Quadr. Dominica. 3. num. 24.

Pacis perturbatores cum verba aliqua ignominiosa etiam minima audiunt ipsis Sathanæ munus usurpando apud illum de quo di-xuntur amplificant & exaggerant. In Dominicā. Dominica in albīs

conc. 3. num. 11. 3. Adventus filii regis. 3. Pax ibi nidae ae Domini-um misericordie & gratiæ Dei. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 3. num. 10.

Facile pacem habebitis, si Deus vobis suam gratiam communicat. In Adventus conc. 2. expectationis B. Marie nu. 8.

Et ideo ad pacem consequendā oportet Dei gratiam prius impe-trare. In communī plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 1. num. 11.

Pax adeo excellens res est ut propter ipsam Christus in mun-dum venerit, eamque hominibus prædicauerit, atq; tandem ob eam o-ni dignatus fuerit. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 1. num. 21.

Pax inter principes seculares, & Ecclesiasticos quanti referat. 1. Qua-drug. Dominica. 2. nu. 21. & 3. Qua-drug. Dominica. 3. num. 22.

Pacem querunt omnes creatu-ram insensibiles, quam rationa-les. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 1. num. 4.

Pacis se esse authorem gloriatur Deus. In communī plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 1. num. 12. & 12.

Pacis quidditas & substantia in spiritu, & in interiori hominis po-tissimum existit. In Dominicā. Dominica in albīs conc. 1. nu-mer. 5.

Pax non est impijs. In Adventus conc.

conc. 3. Nativitatis num. 27.
Ad pacem inter filios & inter
onines hæredes cōciliandam debe-
rent patres in vita bona sua distri-
buere. 1. Quadrag. Dominica. 4. fe-
ria. 6. num. 2.

Pacem ob quamcunque rem mi-
nima perturbare & amittere quā
peccatum signum sit. In Domini-
cali Dominica in albis con. 3. nu-
mer. 5.

In hac pacis virtute plurima
bruta animalia nos excellunt. 2.
Quadrag. Dominica in Ramis nu-
mer. 4.

Creaturam pacem habere cum
suo creatore est vnu ex præcipuis
iustificationis signis. In Domini-
cali Dominica in albis conc. 3. nu-
mer. 7.

Qui hac pace cum Deo fruictur
qua tranquillitate cor eius perfœ-
tur. Dominica in albis conc. 3. nu-
mer. 8.

Ad pacem conseruandam opor-
tet nos in uicem honoribus præ-
nire. In Aduent. Dominica. 6. post
Epiphaniam conc. 3. num. 7.

Pacis inter proximos Deus est
amantissimus. In Dominicali Do-
minica. 5. post Pentecost. conc. 2.
num. 28.

Pacis conseruationi humilitas
fauet. In Dominicali Dominica.
10. post Pentecost. conc. 2. num. 26.

Plura que huic spectant vide ver-
bo. discordia. Inter ea que magis pa-
cem & concordiam gignunt. est la-

bo, spauertas & egritudor. In Do-
minicali Dominica. 13. post Pen-
tecost. con. 2. num. 29.

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo. amor proximorum & ex ver-
bo. inimicorum dilectio.

Peccatum. Peccator.

Peccatores omnes esse circos &
ignorantes. 1. Quadrig. Quinqua-
gesim. nu. 19. &c. 1. Quadrig. Domini-
ca. 3. nu. 13. vbi late. &c. 1. Quadrig. Do-
minica. 4. feria. 3. nu. 18. & Domini-
ca in Passione sequenti feria. 5. nu.
8. &c. 2. Quadrig. Dominica Passionis
feria. 6. nu. 21. &c. 3. Quadrig. Domini-
ca. 1. feria. 4. nu. 17. & Dominica. 4.
sequentia feria. 3. num. 23. &c. 4. Qua-
drag. conc. Quinquagesim. nu. 38.
vbi late & in communi Sæctorum
conc. 4. funerali num. 8. & in Do-
minicali Dominica. 20. post Pente-
cost. conc. 1. nu. 33.

Qui peccant quare fugiant lucē.
1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3.
num. 3.

Peccatorum condemnatione nō
solum Deus. vt Deus; sed Christus
etiam. & omnes iusti letabuntur: in
quantum mali sunt præceptorum
celestium trægressores. In proprio
Sanctorum conc. 1. Beati Francisci
num. 13.

Cum Deus cum voluntate no-
stra ad bonum & malū concurrit;
cur non dicitur peccati. sicut virtu-
tis causa. In Aduent. Dominica in
fra octaua. Nativitatis conc. 2. d. 10.
In

• Peccatum

In peccatoribus ratio quam sit obscurata. 4. Quadr. conc. sexagesima. nu. 11. & in Dominicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. 1. nu. 20.

Mundus quot & quam grauia onera suis imponat, quæ ab ipsis non cognoscuntur. In proprio Sætorum conc. 2. Matthiæ num. 26. vbi latè.

Peccator instar brutorum ab imetu, & vi suorum motuum ferri se patitur. In proprio Sætorum feria. 2. Pentecost. conc. 3. num. 24.

Peccator alienos defectus semper, proprios verò nunquam considerat. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 4. num. 17.

Vnum peccatum plurimorum solet esse causa. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 6. num. 27.

Diligentissimè & feruenter à peccato exire curandum est. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniæ conc. 4. num. 22. & 2. Quadr. Dominica Passionis feria. 5. num. 22.

Peccatores licet non verbis, ope ribus tamen Deum non esse dicunt. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

De his qui verbo, exemplo, vel persuasionibus alios ad peccandum prouocant vide verbo, exemplū. Exemplum malum & verbo occasio peccandi & verbo, scandalū.

Peccator pudebit ante Deum. In Dom. Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 33.

Peccator à paruis in maiora scelere

Peccator. 205

ra venire confuscit. In Dominica li Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. num. 14. vbi latè & ibi num. 16.

Peccatores infideles minoratoria patientur, quam Christiani cæteris paribus. In Dominicali Dominica. 11. post Pentecost. conc. 1. num. 32.

Peccata occulta difficillime curā tur. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. num. 51.

Peccatum nos debitores facit. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Post peccatum remanet obligatio ad pænam. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 20.

Qui in actuali peccato mortali sunt summo timore affici debent. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 49.

Peccati mortalis grauitas consideratur. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 2. num. 24.

Quanto peccata grauiora committimus tanto digniores sumus quibus vita minuatur & citius mors obrepat. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 15.

Ex peccatis Deus sèpissimè multabona depromit, qualia sunt propria cognitio humilitas &c. In proprio Sætorum conc. 3. Ioannis Baptiste num. 5. vbi latè, & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 3.

Quantumcumq; quis peccator

fit

sit nunquam bona opera debet prætermittere. i. Quad. Dominica. 3. feria. 6. num. 29. & 3. Quadr. feria. 5. post Cineres. num. 8.

Peccatores sunt in tenebris. In communi confef. pontif. Euang. Nemo accendit lucernā &c. conc. 1. num. 9.

Peccatores ad malum operandū omnes assūciantur coadunantur & confortātur ad inuicē & miserabilē quadā concordia viuunt. In Dominicālī Dominica. 17. post Pentec. conc. 2. nu. 12. & ibi Dominica. 11. post Pentec. conc. 1. num. 9. & ibi Dominica. 22. num. 14. & 1. Quad. Dominica in pafione feria. 3. nu. 20. & 2. Quadr. Dominica. 2. nu. 35.

Hæc concordia eos constantiores in suis sceleribus facit. In Dominicālī Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 13.

Peccatores vel leuissima quaq; re turbantur. In proprio Sanctorū conc. 4. Incarnationis nu. 10. & in Aduent. conc. 3. Epiphanię nu. 15.

Peccatores statim se excusant: at seruus Dei illico culpam suam agnoscit. 2. Quadr. conc. septuagesimę num. 39.

Peccatorum deceptio consideratur, qui vt defectus suos excusent eorum qui boni sunt virtute metiri nolunt: sed eorum qui se ipsis detestiores sunt moribus. In proprio Sanctorū conc. 1. Inventionis crucis num. 14.

Grauissimum supplicium Dei

est in suis peccatis peccatores relinquere. In proprio Sanctorū conc. 1. diei Sancti Pentec. nu. 26.

Peccatores in bono debiles sunt & inconstantes: in malo autem fortes & cōstantes. In proprio Sanctorū conc. 1. Eucharistie num. 28.

De peccato se iactare, & gloria- ri summum scelus est. Dominicā. 2. Aduentus conc. 2. nu. 2. Et summa dissolutio est in proprio Sanctorū feria. 2. Pentecost. conc. 3. num. 11. & in communi Sanctorū conc. 1. funerali num. 12.

Peccatoris varios casus vide In proprio Sanctorū conc. 4. Ioannis Baptiste num. 26. vñq; ad finē. In proprio Sanctorū conc. 3. feria. 2. Pentecost. num. 11.

His peccatis Deus grauissime offendit quę faciēdi nullā aliam homo occasiōem habet, præter suammet ipsius malitiam. In proprio Sanctorū conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ num. 7.

Eos qui alios ad peccandum verbo vel opere inducūt, videtur De' omnino ab amore & gratia sua ejūcere. In proprio Sanctorū cōc. 1. de dicationis Michaelis num. 30.

Peccati præcisa radix est voluntas. 2. Quadrag. Dominicā. 1. feria. 4. num. 8. & in communi Sanctorū conc. 4. funerali num. 8.

Peccatum primum maximetim debemus: illud enim alijs sat quę alijs aditum patefacit. In proprio Sanctorū conc. 2. Natiuitatis

• Peccatum.

ris Beatæ Mariæ num. 17.

Cū peccatores excusat David adulterio, Petri negatione, maximam illis sanctis injuriam irrogant: quam Deus ut propriam accipit. In Aduent.conc. 2. Andreæ. num.8.

Peccatori nullus obuiat, iusto multi resistunt. 2. Quadr. Dominicæ. 1. feria. 6. num. 34. & 3. Quadr. Dominicæ. 4. feria. 5. nu. 18.

Peccatores multi, serui Dei pauci. In communii vniuersi mart. Euāg. Siquis vult venire post me&c. cōc. 1. num. 11.

Pecatores sua scelera approbare: & se in illis voluntatem Dei facere affirmare conantur. 2. Quadr. feria. 6. post Cineres n. 58. & 3. Quadr. Dominicæ. 4. feria. 2. num. 13.

Ab aliquibus peccatis te contineare non sufficit, sed ab omnibus abstinere debes. In communii Sanctarum mulierum conc. 1. nu. 21.

Peccatorum animas semper fame, sterilitate, & vniuersa necessitate esse oppressas. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicā. 2. nu. 18.

Peccatorum mos est alienæ vitæ curam gerere, quod malæ conscientiæ est signum. 4. Quadr. Dominicæ. 3. feria. 4. num. 3.

Ad Peccatores corrigendos prius instanter fauor Dei implorandus. 2. Quadr. Dominicæ. 3. n. 9

Nullus est qui acris nec crudelius puniat peccatores aut reprehendat illos, quam ille qui maxi-

Peccator. 207

mus peccator est. 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 15.

Peccatores magis insensatos esse quam bestias. 2. Quad. Dominicæ. 3. nu. 24. & 3. Quadr. Dominicæ. 1. feria. 4. num. 18.

Peccatorum labores & opera quam vana & inutilia. In communii vniuersi mart. tempore Paschali conc. 1. num. 25. & in communii Sanctarum mulierum conc. 3. num. 18.

Peccatores maximis laboribus mundi huius stercora emunt. In communii Sanctarum mulierum conc. 3. num. 17.

Quò minor est res propter quam peccas, eò maiorem Deo irrogas in injuriam. In Aduent.conc. 1. Epiphaniæ num. 33.

Peccatorem quantumcunq; malum non debemus condemnare: nec ipse desperet quia potest esse ex prædestinatis. 2. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 3. nu. 40.

Peccatum non subito fit sed suos gradus habet: quos vide in communii Sanctarum conc. 4. funerali num. 9.

Quempiam peccatis oneratum prospere & fœliciter, diutissime vivere signum est reprobationis. In Aduent.conc. 1. Natiuitatis numer. 14.

In peccatis tam cito reincidimus, quia Passiones, affectiones, malosque mores radicitus non euellimus. 4. Quadr. Dominicæ. 3. num. 37.

Pecca-

Peccatum super omnia timere & abhorrere debemus. In Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ num. 6. vbi latè.

Ipsum etiam peccati nomē nos dererrere deberet. In Aduent. cōc. 1. Thomæ num. 9.

Peccatoris cor quam timidum, & pusillanime remaneat. 2. Quad. Dominica in Passione num. 20. & in proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 18. vbi latè.

Ad peccatorū animas ad se trahendas singulares modos & inventiones quārit Deus. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 2. num. 5.

Peccatores sub virtutis specie peccata sua committere volunt. 2. Quad. Dominica Passionis feria. 6. num. 15. & 3. Quadr. feria. 6. post Cineres num. 2. & 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 13. & 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 23.

Quando peccatores peccata sua diuina lege tegunt summè offenditur Deus & maxime hoc sentit. 3. Quadr. feria. 6. post Cineres num. 3. & 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 13.

Peccatores adeò ad malum propensi sunt, ut ex miraculis & bonis operibus peccandi occasionem sumant. 2. Quad. Dominica Passionis feria. 6. num. 10. & 3. Quadr. ea-dem feria num. 8.

Nam tam ex bono quam ex malo malum colligunt; è contra iusti. 4. Quadr. Dominica in Passione se

ria. 6. num. 5.

Peccata proximorum nostrorum, ne horrescamus cum homines fragiles sicut illi simus. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 9.

Peccatores alijs sibi similibus so-ciantur & ipsis sunt affabiles, reliquos vero odio prosequuntur. 1. Quadr. Dominica Passionis feria. 3. num. 12.

In hominibus vitiosis sāpe contingit vt vitium maius sit alterius vitij minoris frēnum. Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 8.

Cum peccatorū vita sit laboriosissima, cur peccatores eam grauis-simam non sentiunt. In communivnius mart. Euang. Siquis vult ve-nire post me &c. conc. 3. nu. 21

Peccatores sibi persuadent nullum sibi ex iniuitate malū prouenire posse. Dominica. 4. Aduentus conc. 1. num. 23.

Et hoc quam grande sit malum. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 5. nu. 11. & 17.

Peccator licet per se cadat non tamen potest per se resurgere. 1. Quadr. Dominica in Passione feria. 5. num. 2.

De peccatore semel malam conceptam opinionem nunquam deponere iniustum est. 1. Quadr. Dominica in Passione feria. 5. nu. 28.

Peccatorum inuentores maiori supplicio digni sunt alijs, sicut vir-tutum inuentores maiori præmio.

In

•Peccatum.

In proprio Sanctorum conc. 3 Pe-
tri & Pauli num. 14.

Peccatum sapissime est poena
alterius peccati: & quare. 1. Quadr.
Dominica in Palsione feria. 6. nu-
m. 2. & 2. Quadr. eadem feria. num. 3.

De peccatoribus quantumuis
deprauatis nemo dum in hac vita
est diffidat. In communi dedicatio-
nis Ecclesiae conc. 2. num. 13.

Peccata nunquam sola esse so-
lēt sed peccator ab uno in alia pro-
labitur. In Aduent. Dominica in-
fra octauam Natiuitatis conc. 2.
num. 17.

Quia peccata sibi invicem sunt
dispositio atq; causa Dominica. 2.
Aduentus. conc. 1. num. 17. vbi la-
te: & in communi virginum conc.
1. num. 7.

Peccator per eandem viam ab in-
focili suorum peccatorum statu
egrediatur, per quam eo ingressus
est. In proprio Sanctorum conc. 3.
incarnationis num. 7.

Peccatores in suo pessimo statu
delectari exitiale signum. 1. Quad.
Dominica in Palsione feria. 6. nu-
mer. 5.

Peccatores possunt in tam miser-
imum statum deuenire ut Deus fi-
niat rationē cum illis; nec amplius
eos expectet. 1. Quadr. Dominica
in Palsione feria. 6. numer. 6. & 4.
Quadr. conc. sexagesima num. 23.

Peccatores quam amentes sint
existimādo se impune laturos post
quam tot offensas cōtra Deum cō-

Peccator. 209

miserunt, licet non illico puniti
sint. In proprio Sanctorum conc.
2. Ioannis Baptiste num. 24.

Cum peccatores omnibus suis
desiderijs frui Deus permittit, ad
summam infelicitatem deueni-
runt. 3. Quadr. Dominica. 1. nu. 3.
& feria. 6. eiusdem Dominicae nu-
m. 12. & 4. Quadr. conc. sexagesima
num. 23. & 4. Quadr. conc. in coe-
na num. 12. & 3. Quadr. Domini-
ca. 4. num. 4.

Peccator habet omnes sensus li-
gatos. In communi virginum cōc:
1. num. 31.

Peccator discat ab animalibus,
sui renouationem. 3. Quadr. Domi-
nica. 2. num. 33.

Peccator quantumuis altas radi-
ces egerit in ipsius anima peccati,
confidenter à Deo veniam expo-
scat. 3. Quadr. Dominica. 3. num. 9.
vide etiam in verbo fiducia vbi
plura.

Peccator omnis est mendax: &
quare. 3. Quadr. Dominica. 3. feria.
3. num. 28.

Cum peccatum committere vis
omnia ex voto tibi succedere ma-
lum signum est. In Aduent. conc.
1. Dominica infra octauam Natiui-
tatis num. 24.

Deum peccatori alicui poenam
differre maximum interdum diui-
nx irę argumentum est. In Aduēt.
conc. 1. Stephanum. 23.

Peccatores opportunitatem ad
male faciendum vigilanter inqui-
runt;

O

iunt; sicut iusti ad beneficiendum.
3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 3.
num. 3.

Peccator illum diem suum per excellentiam appellat in quo suis potitur prauis desiderijs. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. numer. 19.

Qui peccata aliena perhorrescit cauere debet ne à manu Dei dimitatur & maiorem ruinam faciat. 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. num. 23. vbi latè.

Propter peccata nostra famem pestem, bella & morbos Deus mitit & permittit. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 2. nu. 27. vsq; ad. 36.

Peccatum per antonomasiā malum absolute in sacra scriptura appellatur. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 5. num. 15.

Peccata disponunt ad h̄eresim. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicā. 4. num. 18. de quo vide plura in verbo, fides.

Qui peccatis à tenera aetate resistere assūscūt, facilime etiam postea grauioribus oppugnant & vincunt. 4. Quad. conc. Septuagesime num. 14.

Peccata, quæ aduersus proximos fiunt magis videtur Deus sentire quam quæ aduersus se. 4. Quadragesi. feria. 6. post Cineres num. 21.

Peccatores lugendi multo magis quam mortui. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 5. num. 32.

Peccatores post peccatum secundre & alacriter ridere &c. quanta miseria & quam lethale signū. 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 5. num. 33. & in Dominicali Dñica. 4. post Pascha conc. 2. num. 17.

Peccatores suauissime, iustos vero asperissime Deus tractat, & quare. 3. Quadrag. Dominica in Passionē feria. 5. num. 2. vbi late, vide de hoc plura in verbo iustus. 9. iustorum labores vbi omnia quæ huc spectant inuenies.

Peccator in quot errores peccati sui cæcitate prolabatur: In Aduent. conc. 2. Innocentium. num. 17.

Peccatorum turpitudines & abominationes ab irrationalibus animantibus furatæ sunt. 3. Quadrag. Dominica Passionis feria. 6. num. 12.

Peccata propria quam difficile cognoscamus & intelligamus. In proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli num. 5. Cum aliena acutissime & perspicue videamus. In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalena num. 12.

Peccator à propria Passione adeo excæctari solet quod oblitus præmij virtutis & poenæ peccati potius peccatum quam virtutem eligat. In proprio Sanctorum concio. 2. Bartholomæi num. 19. vbi latè.

Peccatoris vias, spinis amaritudinis & afflictionis sepiuit Deus:

Peccatoris conuersio.

211

ut sic peccatores ad se reducat. In proprio Sætorum conc. 2. Bartholomæi num. 22.

Qui postquam lethaliter peccauit tanta lætitia perfunditur, ac si nil triste ei vñquā euenisset; stultus, amens & rationis est expers. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 3. num. 3.

Peccatores à Deo excæcari quo modo intelligatur. 2. Quadrag. Dominica sexagesimæ numer. 14. & 25.

Peccatum statim ac fœse phantasiæ nostræ offert, excutiendum est. In proprio Sanctorum conc. 4. assumptionis B. Mariæ num. 16.

Deum propter peccata nostra nos derelinquere summum supplicium est. 3. Quad. Dominica. 4. num. 2. Quæ Dei absentia maxime sentienda est. 1. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 2.

Deus maximo odio prosequitur peccatum. In Dominicali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 21. 26. &c. 36.

Peccatum vnum & idem simul est culpa & poena: & quare. 2. Quadrag. Dominica Passionis feria. 6. num. 4.

Peccatores maximo agone, furore, & efficacia Passiones suas exequuntur peccatisq; suis deseruiūt. In Aduent. conc. 1. conuersio Pauli num. 9. & conc. 2. num. 14.

Peccati malitia tam magna est ut Deus eam dimittere gloriofissi-

mum sibi esse ducat. In Aduent. conc. 2. conuersio Pauli num. 4.

Peccator quæ in Sathanæ ministerio facit eti ex se laboriosissima sint facillima esse ducit; è contra virtutis opera. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 7.

Peccata quæ ex pura malitia committuntur hæc sunt Deo super omnia exosa. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 3. num. 4.

Peccatori omnia in malum atq; in tormentum acerbissimum convertentur. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 3. num. 24.

Peccator in hoc seculo maximam habet similitudinem cum damnatis alterius seculi. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniæ conc. 3. num. 11. vbi late.

Peccatori ex eo quod à Deo se elongat hoc interalia malum cœnit, quod omnia quæ Dei sunt, ei minima, quæ vero mundi magna videntur. In Dominicali Dominica. 3. post Pentecost. conc. 2. num. 7.

§. Peccatoris cōuersio.

Peccatoris conuersio quam suauis & lata est Deo. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Divi Francisci num. 2.

Inter ea quæ pluris Deus facit, hoc vnu singulare est peccatores conuertere. In Dominicali Domi-

O 2 nica.

212 De peccatis & peccatoribus publicis.

nica.3. post Pentec. conc. 1. num. 5.

Peccatoris conuersio aliquando
Deo quādoq; vero homini in sacra
scriptura tribuitur: & quare.2. Qua
drag. Sabbatho post Dñicā.2. n. 24.
¶ Quādo actualiter peccantē Deus
ad te conuertit magis infinitam
suam misericordiam ostendit. In
Aduentu conc. 1. cōuerſionis Pau
li num. 5.

Peccatorum conuerſionem in
cessanter & diligēter procurare de
bemus.2. Quad. Sabbatho post Do
minicam.2. num. 34.

§. De peccatis, & pecca toribus publicis.

Sicut publica virtus Deo est gra
tissimā: ita publica peccata maxi
me odit ob dānū quod inde conse
qui solet. In proprio Sanctorum
conc. 3. Inuentionis crucis num. 9.

Peccatores publici qui iam famā
amiserunt, ad ultimum suę perdi
tionis deuenerunt.3. Quadrag. Do
minica in Passione feria.5. num. 11.

Peccata publica pernicioſiſſima
ſunt, & effica ciſſima ad alios peruer
tendos. In Dominicali, Dominica.
5. post Pentec. cōc. 2. nu. 21. de quo
vide plura. verbo exemplū malū.
& in Dominicali, Dñica. 8. post
Pentecost. conc. 2. num. 11.

Maxime ad id sunt efficacia pec
cata publica nobilium & prælato
rum. In Dominicali Dominica.7.
post Pentecost. conc. 1. num. 7.

Quantum peccatores publici ſuo

malo exēplo noceant, & quā acri
ter propter hoc à Deo ſunt punie
di vide verbo exemplum.9. exem
plum malum. & In Dominic. Do
minica. 13. post Pentecost. conc. 1.
num. 9.

§. In peccatis perſeuerā
tia: & de peccandi cōſuetudine, &
habitū; & de peccatoribus
induratis.

Ex peccandi cōſuetudine pec
cator in dies durior, ac peior effici
tur. In Aduent. Dominica. 1. post
Epiphaniā conc. 4. num. 2. & ibi
conc. 1. num. 12. & 2. Quadrag. Do
minica Paſſionis feria.5. num. 15. &
in Dominicali Dominica. 11. post
Pentecost. conc. 1. num. 18.

Et ex vno vitio in aliud prolabi
tur. In Aduent. Dominica. 1. post
Epiphaniā conc. 4. num. 4.

Peccata in principio ſunt circūci
dēda antequā conualeſcant.1. Qua
drag. Dominica. 4. feria.5. nu. 25. &
2. Quadrag. Dominica in Paſſione
feria.5. num. 18. & in proprio San
ctorum conc. 1. Magdalena. nu. 24.
& in proprio Sanctorū conc. 2. Na
tivitatis B. Marię nu. 17. in Domi
nicali, Dñica. 5. post Pentec. conc.
1. nu. 30. vbi late & ibi Dominica.
11. post Pentec. conc. 1. num. 16. vbi
late.

Peccatum consummatū que ma
la pariat.4. Quadrag. Dominica in
Paſſione feria.4. nu.

Peccatorum reincidentia quam
gran-

De perseverantia consuet. & habi. pecc. 213

grande malum. 4. Quad. Dominica
ca. 1. feria. 6. num. 30.

Per longum tempus in peccatis
sine aliqua molestia cōmorari est
maximum reprobationis signum.
In Dominicali Dominica in albis
conc. 2. num. 29.

Ex perseverantia in peccatis cor
dis duritiem, impoenitiam & alia
plurima incomoda peccatori di
manare. In Dominicali Dominica
in albis conc. 2. num. 30.

Contra eos qui in peccatis per
severant. 2. Quad. Dominica. 4. fe
ria. 4. num. 35. & 3. Quad. Sabba
tho post Dominicam. 2. nu. 28. &
4. Quad. conc. in cōēna num. 35.

Peccandi consuetudo Dei timo
rem, hominumque verecundiā au
fert. 2. Quad. Dominica Passionis
feria. 5. nu. 15.

In peccatis induratio super om
nia in hoc seculo timenda est. 3.
Quadragesi. Dominica. 2. feria. 2.
num. 9.

Peccatum quod ex peccandi cō
suetudine fixum est; difficillimum
est spoliari. 1. Quad. conc. Cinerū
nu. 10. & in Dominicali Dominici
ca. 10. post Pentec. conc. 1. num. 22.

Peccatoris obstinatio, & durities
quam mala sit. In proprio Saneto
rum conc. 3. Ascensionis num. 7.

Non tam conqueritur Deus ex
eo quod peccator ab ipsius obediē
tia recesserit: quam ex eo quod ad
ipsum conuersti nolit. In proprio
Sanctorum conc. 1. B. Mariz ad

Niues num. 23.

Non qui peccat sed qui in pecca
tis perseverat lachrymandus est. 2.
Quad. Dominica. 4. feria. 4. nu. 35.

Cū peccatores ex malitia, cū assi
duitate delinquunt: tunc speciali
ter Deus permittit decipi. In Do
minicali Dominica. 7. post Pente
cost. conc. 1. num. 20.

Mirabile est quod toties ac to
ties peccare fastidiū nullum gene
ret. In Dominicali Dominica. 3.
post Pentec. conc. 1. num. 14.

Istis induratis qui neq; internis
Dei motibus neq; externis concio
natorum vocibus resipiscunt om
nis suæ salutis aditus videtur inter
clusus. In Dominicali Dominica.
11. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

Etiam si omnia diuina oracula
antehos induratos proponas, nihil
prosperus eorum percipient neq; at
tentent. In Dominicali Dominica.

11. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

Peccatores induratos sulet Deus
omnino relinquare. In Dominicali
Dominica. 20. post Pentec. cōc. 1.
nu. 40 & ibi Dñica. 22. conc. 2. n. 9.

Ex assidua peccandi consuetudi
ne mali habitus generantur; per
quos in tantam depravationē ani
mus deuenit, ut nullam in peccatis
sentiat esse molestiam. In Advent.
Dominica. 1. post Epiphaniā cōc.
1. num. 10.

Peccatoris primos defectus, &
fragilitates non debemus admirari;
illos tamen continuare exce
crabi-

crabile est. 3. Quadr. Dominica. 4. num. 31.

In peccatis cogitatio morosa, vide verbo, cogitatio.

Peccatoris exemplum malum, vide verbo, exemplum.

Cum peccatore conuersatio, vide verbo, conuersatio.

Peccatum originale, vide verbo, originale peccatum.

Peccandi occasionses, vide verbo, occasio.

Peccatorum remissio, vide littera. R.

Peccatorum supplicia, vide verbo supplicia.

Peccandi tentationes, vide litera. T.

S. Rationes & considerationes efficacissime ad homines à peccatis abdicandos: & ab eis detestandas & execrandas. tuta deterrendos.

Prima. Quia Deus est nobis in time præsens: & te tuaque verenda opera intuetur & conspicit. 3. Quadr. Dominica. 3. nu. 19. &c. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 16. & in communione Euangelistarum conc. 1. nu. 12. vbi latissime & conc. 2. sequenti num. 17. vbi late: & in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis num. 7. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 1. nu. 4. vbi late. & in Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 15. vbi ex professo & in Dñicali Dñica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 24.

In medioque vestrum Deus stat. Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 30.

2. Ex incertitudine an in flagranti hoc delicto te mors deprædetur, pro quo vide. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 5. numer. 23. &c. 4. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num. 24. &c. 4. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 6. num. 17. vbi late: & 4. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 16. vbi late.

3. Considera propter res tam ex iungi momenti te in æternum visione Dei priuari. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 1. num. 20. vbi ex professo.

Et quia ob rem nullius momenti Deum, qui est summum bonum amittis: quæ amissio quanta sit consideratur & perpenditur. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. num. 26. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 6.

4. Quia cum peccas lentis edulio instar Esau coeli primogenitū vendis. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. num. 32.

5. Quia cum peccas Christum Iesum Redemptorē tuū conculcas: & alia horrenda efficiis quæ si cōfiderares à peccato deterrereris: quæ vide Dominicā. 3. Aduentus conc. 4. num. 17. & in proprio Sanctorū conc. 1. Petri & Pauli num. 16.

6. Quia amittimus propter rem vilissimam talēm amicorum qualis est Deus, qui plenè & perfectissime

• Rationes ad peccata diuort suadent.

215

me omnes conditiones boni amici habet. In communi Apostolorum conc. 2. nu. 20. vbi latissime.

7 Ut ad peccatum relinquentium exciteris statue ante oculos animæ tuæ vitam illam æternam tot gaudijs plenam quam consequeris si peccata relinquis. In proprio Sanctorum conc. 2. feria. 2. P̄ tecost. nu. 16. vbi ex professo : de quo vide plurima & notatu dignissima à nobis collecta in verbo gloria.

8 Quia dum quis est in peccato omnia opera quæ exercet perdit. In communi Apostolorum conc. 3. num. 13. & in Dominicali Dominica. 10. post Pentec. conc. 1. nu. 27. vbi late.

Et peccatum omnia vitiat & corrupit. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 4.

9 Quia maxima ignominia est creaturastam illustres ; res tā viles tantaque ignominia quererere. In Aduent. conc. 1. Andreæ num. 13.

10 Ex loco qui paratus est peccato ribus, qui est infernus pro quo vide. 1. Quadragesimæ. Dominica. 1. feria. 3. num. 11. & 3. Quadragesimæ. Dominica. 2. feria. 5. num. 31. & 3. Quadragesimæ. Dominica in Passione feria. 2. nu. 8. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ nu. 26. de quo vide plura verbo, infernus, & in Dominicali Dominica. 14. post Pent. conc. 1. num. 30.

11 Quia peccatum est res nullius utilitatis, damni vero plurimi Do-

minica. 1. Aduentus conc. 3. nu. 19.

12 Ex afflictione & alijs damnis quæ peccatori ex ipso met peccato proueniunt. 3. Quad. Dominica in Passione feria. 2. num. 34. & in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 16. & in proprio Sanctorum cōc. vna decollationis Baptiste nu. 12. & in Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 8. & in Dominicali Dominica. 21. post P̄ tecost. conc. 1. num. 49.

13 Ex gaudio pace & tranquillitate qua fruūtetur qui à peccatis se abdicant. 4. Quad. conc. quinquagesimæ nu. 16. & in proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 26. & ibi conc. 2. Petri & Pauli nu. 15. & ibi conc. 2. omnium Sæctorum nu. 13. vbi late & ibi conc. 4. visitationis Beatæ Mariæ num. 14.

14 Quia cum peccamustemplum Dei verum quod est anima nostra conspurcamus. 3. Quad. Dominica. 4. feria. 2. nu. 23. & 1. Quadragesimæ. Dominica in Passione feria. 4. num. 2. & in Dominicali Dñica. 9. post P̄ tecost. conc. 2. nu. 32. vbi late.

15 Quia Deus peccatum maxime odit. In Aduent. conc. 4. conceptionis B. Mariæ num. 36. & Dominica. 3. Aduentus conc. 4. num. 19. & 4. Quadragesimæ. Dominica. 4. num. 15.

Et tam odiosum est Deo ut terribiles in ipso effectus operetur. In Aduent. conc. 2. expectationis Beatæ Mariæ num. 8.

O 4

16 Qui

216 Rationes ad suadendum peccata diu ore.

16 Qui offendimus suminum nostrum benefactorem Deū pro quo vide. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 17. &c. 3. Quad. conc. septuagesimæ num. 22.

17 Quia peccatores in medio suarum temporalium voluptatum tristitia interiores intensissimas habent: & coatinus metus & angeranini ab eis abesse nequit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu. 16. ubi late. & in proprio Sanctorum conc. una decollationis Baptiste num. 12. & in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. num. 13. ubi late.

18 Quamvis nullus alius esset infernus nisi alsidui conscientie morfus molestiaq; quam peccatum secum habet: hoc solum deberet homines à sceleribus reuocare. In proprio Sanctorum conc. 3. Divi Francisci num. 27.

19 Quia amantissime te Deus vocat & dulcissimis verbis te inflammare & à peccato renocare contendit. In proprio Sanctorum conc. 3. Divi Francisci num. 18. de quo vide plura in verbo iocatio Dei.

20 Ex ardētissimo & infinito Dei quem offendimus erga nos amore. 1. Quadr. Dominica. 1. feria. 3. nu. 2. &c. 1. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 3. de quo vide plurima in verbo amor Dei erga nos.

21 Quia peccati iter est difficilis

le & asperum. Dōminica. 4. Aduentus conc. 1. numer. 36. &c. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 3.

22 Quia non est quare diffidamus aut desperemus quantumcumque peccatores sumus. 2. Quadrag. Dominica. 2. feria. 6. num. 19. vide plures alias remissiones in verbo, fiducia.

23 Quia plurimi artificijs Deus vtitur ut peccatores ad se trahat. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 23. &c. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 2. num. 5.

24 Ex misericordia Dei in inuitandis, alliciendis & condonandis peccatoribus, de quo vide plurimas remissiones in verbo, misericordia Dei erga nos.

25 Ex magnitudine eorum quæ Christus pro peccatis passus est. 1. Quadr. conc. de Passione num. 19. &c. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 30. &c. 2. Quadrag. conc. de Passione num. 20. &c. 3. Quadrag. Dominica in Passione num. 4. ubi late. & 4. Quadrag. conc. de Passione num. 17. ubi late.

26 Ex facili per poenitentiam peccatorum remissione. 2. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 3. nu. 42. &c. in Aduent. conc. 3. Innocentium nu. 18. &c. in proprio Sanctorum conc. 2. Magdalena num. 22.

27 Ex supplicijs horrendis quibus Deus alios peccatores puniit. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 2. &c.

• Rationes ad suadend. pecc. diuīor. 217

2. & 3. Quadr. Dominicain Passio
ne feria 2. nu. 4. & in Aduent. cōc.
4. conceptionis B. Mariæ num. 36.
28. Ex deformitate quę remanet
in anima quę maior est quam de-
formitas Dæmonis. 3. Quadri. Sab-
batho post Dominicam. 1. num. 31.
& in communi Sanctorum conc. 1.
funerali num. 3. vbi late.

29. Ex deformitate quam ex se
peccatum habet ita ut ex se sit odi-
bile. In communi vnius mart.
Euang. Amen dico vobis conc. 3.
num. 23.

Trigesima. Quia peccatum est
maxime alienum à natura huma-
na. 1. Quadri. Dominica. 2. feria. 3.
num. 2. & 2. Quadrag. conc. septua-
gesimæ num. 17.

31. Ex anxieratibus, laboribus, la-
stitudinibus & amaritudinibus quas
peccatores perferunt ad peccata
perpetranda. In proprio Sanctoru-
m. conc. 4. visitationis Beatae Mariæ
num. 7. vbi late & ibi conc. 2. Bar-
tholoméi num. 22. & 2. Quadri. Do-
minica. 1. fer. 3. num. 31. & 2. Quad.
Dom. Passionis feria. 4. nu. 24. &
3. Quadragesi. Dominic. Passionis
feria. 4. num. 28. vbi late & in com-
muni vnius mart. Euang. Siquis
vult venire post me &c. conc. 3.
nu. 21. & in communi Sanctarū mu-
lierū cōc. 1. nu. 12. & in proprio Sā
ctorū cōc. 2. exaltationis crucis nu.
21. & in proprio Sanctarū cōc. una
decollationis Baptiste nu. 8. vbi ex
professo ad coniurandum peccat-

torem quenque &c. 3. Quadri.
Dominica. 1. feria. 6. num. 24. & in
Dominicali Dominic. 4. post P̄t̄
tecost. coh. 1. num. 24. sol. 4. vbi late
32. Quia dum peccas amittis dia-
num patrem. 2. Quadri. Dominic.
2. feria. 6. num. 8. & 3. Quadri. Domi-
nica. 4. feria. 5. num. 16. vbi late
33. Considera miserrimum statum
peccatoris à spiritu sancto depictū
2. Quadri. Dominic. Passionis feria.
3. num. 7. & 3. Quadri. Dominic. 2. fe-
ri. 5. num. 19. & 4. Quadri. Dominic. 3. nu.
22. vbi latissime & in communi Sā
ctorum conc. 1. funerali num. 5. vbi
late, & Dominic. 2. Aduentus
conc. 2. num. 33.

34. Quia peccando legem Euange-
licam & ipsummet Deum in fideli-
bus odio sum reddimus. 1. Quadri.
Dominica in Passionē nu. 18. & 3.
Quadri. Dominic. 2. feria. 3. nu. 13.
& 3. Quadri. Dominic. 4. feria. 6.
num. 21. & 4. Quadri. feria. 6. post
Cineres num. 15.

35. Ex ingratitudine quam pecca-
tores committunt cum Deum ob-
fendunt: de quo vide plurima in
verbo gratitudo vbi de his ingratit
late egimus.

36. Quia quodammodo Christus
magis peccatum odit, quam vitam
suapudilexit. 3. Quadri. Dominic.
in Passionē num. 31. 101. 102. 103. 104.
37. Quia cum peccas, Christū te-
rum crucifigis. 4. Quadri. Dominic.
ca. 2. feria. 6. num. 24. 1. 2. 3. 4. 5. 6.

38. Considerate in Dei conspe-

et uera peccata perpetrare; quæ contumesciū generis homine patræ rē pudor non sineret. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ numeri. 15. & in Dominicali Domini ca. 13. post Pentecost. conc. 1. num. 17. vbi late.

39 Ex præmio quod dat Diabolus suis seruis propter peccata quæ committunt. 4. Quadr. Dominica in Passione feria. 4. num. 17.

40 Ex peccati mortalis grauitate, quæ consideratur & ostenditur. In communī Euangelistarum conc. 4. num. 18.

41 Quia pauci saluātūr, & fere infiniti in dies in infernum detruduntur. In communī vnius mart. Euāg. Siquis vult venire post me &c. conc. 1. num. 11. vbi late.

42 Quia in uitiorū contemptu & virtutū exēcitatione etiā Ethnici beatitudinem collocarunt. In communī plurimorū mart. Euāg. Descendens Iesus de monte &c. conc. 1. num. 16.

43 Qui cum peccas Deo tuo & creatori tuo terga verris, ut vilissimas res prosequaris. In communī confess. non pontif. Euāg. Ecce nos reliquius omnia &c. conc. 4. num. 4.

44 Quidam exire à peccato quia quanto maior miseria tua es, tanto ad maiorem pietatem Deum insitat. In communī dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 25. vbi ex professio-

45 Quia omnia peccata quæ committis in libro Dei scribuntur: & in die iudicij absque eo quod iusta vnum aut apex desit conscripta videbis. In communī Sanctorum conc. 2. funerali num. 4. vbi late.

46 Quia Diabolus ita oppressos & conculcatos habet peccatores vene per vnius quidem temporis momentum vix respirare possint. In proprio Sæctorum conc. 2. diei Sæcti Pentecost. num. 19. vbi latē.

47 Et quia si Deus tristitia esset causa infinita cum peccatis tristitia afficeretur. In Dominicali Dominica. 21. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

48 Et quia peccata dimittere Deus gloriam atque maiestatem suam esse dicit. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ num. 9.

49 Et quia peccatorem conuersum maxime Deus fauet & auxiliatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ num. 18.

Et summe pijs visceribus recipit. In proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 21.

50 Et quia cum primum quis peccat: (cum ab amicitia diuini regis excidat) qui antea ab omnibus creaturis etiam Angelis reverebatur nunc ab omnibus illis contemnitur & lacessitur. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptista num. 28.

51 Considera etiam ut cito à pecca-

• Rationes ad dissuadend. peccatum.

219

to exeras iucunditatem, suavitatem & letitiam quam habet peccator postquam onera suorum peccatorum deposituit. In proprio Sancto rum conc. 2. Matthei num. 22.

52 Et quia si tot Angelos Deus propter unicum voluntatis mortuus in eterna tormenta proiecit, quid faciet tibi tot quotidie peccata perpetranti quem diu ad poenitentiam expectat. In proprio Sancto rum conc. 3. dedicationis Michae lis nu. 15. vbi latissime.

53 Quia cum peccas Deum perse queris. 1. Quadr. Dominica 2. feria. 2. numer. 17.

54 Ex magnitudine periculi eius qui in peccato mortali versatur. In Advent. conc. 3. Thomæ num. 4. vbi appositissimis illustrat exemplis.

55 Considera quod vilibus rebus à Diabolo deceptus ipsius Diaboli captiuus sis. In proprio Sanctorum conc. 3. Inventionis crucis numer. 19.

56 Considera quanta bona per peccatum amittis: & quantam mala propter illum tibi sequantur. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptista num. 28.

57 Considera miseriam animæ existentis in peccato. 4. Quadrag. Dominica. 3. numer. 22. vbi latissime.

58 Considera peccatum quam graue sit onus. In proprio Sanctorum concio. 3. Diui Francis-

ti numer. 27. & in Advent. Dominica. 4. post Epiphianam concio. 1. numer. 9. & in Dominica li. Dominica. 11. post Pentecost. concio. 1. numer. 33. & ibi Dominica. 14. concio. 2. numero. 1. & ibi Dominica. 21. concio. 1. numer. 31.

59 Considera quod cum mortaliter peccas male Deo optas. In Advent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ num. 13.

60 Quia peccatum maximè odiosos nos Deo reddit. In Advent. conc. 1. conceptionis Beatæ Mariæ num. 34.

61 Considera per peccatum animam quæ est verum Dei templum profanari & contaminari. 1. Quadr. Dominica Passionis feria. 4. numer. 2. & 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 2. nu. 23.

62 Considera quod ille qui peccat Deum à se ejicit demeritorie. Dominica. 3. Adventus conc. 4. num. 15.

63 Quia peccator ut suis turpibus appetitibus satisfaciat, se ipsum, coelestem que hereditatem videt, & Satanæ seruus efficitur. In proprio Sanctorum conc. 1. Nativitatis Beatæ Mariæ num. 12.

64 Considera quam humiles & abjectas cogitationes & desideria habeas quando peccas. 1. Quadrag. feria. 2. Resurrectionis num. 25. & 4. Quadrag. conc. in Cœna num. 10.

65 Cum

220 Rationes ad dissuadēt peccatum.

65. *Gum peccatum aliquod vis committere considera te creatori tuo iniuriam inferre velle.* 3. *Quadragesi. Dominica. 2. feria. 2. num. 10. vbi alias etiam inuenies considerationes.*

66. *Quia nil ita contrariatur naturali rationi qua homo insignitus est, quam peccatum. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ num. 3.*

67. *Quia dum peccas Deum à domo tua expellis.* 3. *Quadr. Dominica. 2. feria. 2. num. 25.*

68. *Quia cum peccator Deo in omnibus contrarietur, in omnibus etiā sibimet ipsi gravis, molestus, & nocivus est & sui destructionē querit: cuius rationem vide in proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis Beatae Mariæ num. 29. vbi ex professo.*

69. *Quia peccatum quodcunq; etiā minimum tantum malum est, quod totam vrbem imo & totum mundum Deo odibilem reddit.* In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 1. num. 4.

70. *Quia peccatum reddit homines indignos ad petendum, & accipiendo beneficia à Deo.* 1. *Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 11.*

71. *Quia Christiani multo maiori obligatione quam omnes aliae mudi nationes tenentur vitia fugere.* In Advent. conc. 2. Circuncisionis numer. 17.

72. *Curare enim debet Christianus quod eius vita sit nomini quod habet conueniens.* In Aduēt. conc. 1. Circuncisionis nu. 26. & cōc. 4. nu. 27. & Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 27.

73. *Qui in peccato commorantur non solum in futuro infernum sed in praesenti etiam seculo, interitum promerentur.* In Aduēt. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 29.

74. *Et quia ipsa met peccata, peccatores corā diuino iudice accusant: ac de eis vltionē postulant.* In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

75. *Et quia peccato nō solum ipse peccator, imo tota res publica infamia notatur.* In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. nu. 10.

76. *Et quia non tantum conqueritur Deus quia peccamus, quantum quia ad eum non conuertimur.* In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

77. *Et quia Deus quem offendisti adeo benignus est vt occasionem querat, tua peccata aliquo modo excusandi.* In Dominicali Dominica. 10. post Pentecost. conc. 1. num. 17.

78. *Et quia per peccatum qui antea erat Dei seruus, Diaboli, & vitorum seruus efficitur.* In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 4. & 7. &c. 11. vbi latē.

79. *Et quia propter peccata Deus solet*

Pestis.

solet vitam abbreviare. In Domini cali Dominica. 24. post Pentecost. conc. 1. num. 5.

In verbo virtus; rationum omnium summam complexi sumus, ad hominum animos; in virtutis amore inflammandos: quæ omnes rationes per locum à contrario hic possunt accommodari.

Pestes.

Pestes, famæ, & morbi veniunt propter hominum peccata. 3. Quadragesima. Dominica. 4. feria. 2. num. 27. &. 33. & in Domicinaliter. 2. in litanij maioribus conc. 1. nu. 14. vbi latissimè & ex professo, & ibi Dominica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 3. vbi late & Dominica. 19. conc. 2. num. 37.

Petri & Pauli laudes & excellētiae vide in proprio Sanctorū conc. 1. Petri & Pauli num. 29. & conc. 3. num. 29. & conc. 4. num. 28.

Periurium, vide iuramentum.

Persequitiones, vide tribulationes.

Persequitio iustorum, vide iustum laborum.

Persequitio inimici, vide inimicus, vide etiam odium.

Perseuerantia, in virtute, vel in bonis operibus, vide verbo, operū perseuerantia.

Pœna aeterna, vide infernus.

Pœnitentia sacramētū, vide cōfessio.

**Pœnitentiæ virtus: &
de pœnali bus exercitüs.**

Pœnitentia. 221

Pœnitentia in bona conscientia debet fundari. 1. Quadr. Dominica. 1. num. 1.

Pœnitentia suavis & facilis apparet eis qui ei assuefiunt. In Advent. Dominica. 1. post Epiphaniā conc. 1. num. 7.

Dei querele eò dirigūtur vt nos deterreat & ad pœnitentiā prouocet. Dominica. 3. Aduentus conc. 3. num. 25.

Corpus pœnitentia macerare quam necessarium. Dominica. 4. Aduentus conc. 3. nu. 14. vbi late.

Ad pœnitentiā prædicandam innocentem Baptistam Deus elegit, vt ipsius necessitas magis intelligeretur. Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 23.

Initio pœnitentiæ passio Christi alleganda, & in ipsa tota fiducia collocanda. 4. Quadr. conc. Quinquagesimæ num. 23. vbi late.

Pœnales exercitationes quā necessariæ sunt ad spiritualem vitam conseruandam. In proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 22.

Pœnitentia potius in operibus, quam in verbis compositis constituit. In proprio Sanctorum conc. 1. Magdalene num. 29.

Ad pœnitentiam exhortationes optimæ. In proprio Sanctorū cōc. 2. Magdalene num. 21. in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 11. & Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 11. vñq; ad. 18. Per

i. Per poenitentiam reuiuscunt omnia bona opera, quæ per peccatum mortificata fuerant. In proprio Sætorum conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 10.

Poenitentiam differentes, exceptant quoad usq; eneruati adeo sint ut vix possit eis remedium adhiberi. In proprio Sanctorū conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ num. 17.

Si poenitentiam peccator agere voluerit multis iustis poterit anteponi. In proprio Sanctorum conc. 4. Natiuitatis B. Mariæ num. 14. & 1. Quadrag. Dominica Resurrectio nis num. 15. & 4. Quadr. Dominica 4. feria 6. num. 5.

Ad poenitentiam agendum nos maxime commouere debent Sancta exercicia eorum, qui prius maximi fuere peccatores. In proprio Sanctorū conc. 2. Matthei num. 2.

Vt vere peniteamini occasio nes peccandi & omnia obstacula, & impedimenta necessariū est prius tollere. In proprio Sætorum cōc. 2. Petri & Pauli num. 22.

Poenitentię quot, & quę sint partes. In proprio Sanctorū conc. 5. Eucharistię num. 21. ubi late.

Ad perfectę, & vere poenitendum auxilium diuinum instanter implorandum: quod Deus presto est conferre. Dominica 4. Aduen tūs conc. 4. num. 28.

Quantum poenitere debeamus propter cōmissa peccata. Domini ca. 4. Aduentus conc. 4. num. 25.

Poenitentia vera adeo potens est vt non tātum peccator per eam veniam à Deo impetrēt: verum quam maxima ab ipso Deo be neficia indulgentiamque percipiat. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis Beatę Marię numer. 19.

Poenitentię locus nunquam in hac vita deest. 2. Quad. 2. Domini ca. i. feria. 4. num. 3. & 4. Quadr. Dominica septuagesimæ numero. 10.

Contra eos qui poenitentiam in hac vita facere nolunt. 3. Quadrag. Dominica. i. feria. 5. num. 26. ubi late.

Per poenitentiam facilis est peccatorum remissio. 2. Quadragesimæ Sabbatho post Dominicam. 3. numero. 32. & 42. & In Audent. conc. 3. Innocentium num. 18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Magdale nę num. 22.

Quam fœlices futuri sint illi, qui sua opera & diligentia peccato res ad poenitentiam conuerterunt. Dominica. 1. Aduentus conc. 2. num. 24.

Poenitentia vera voluntatem nostram ante omnia Deo conformat & ipsius rebellionem & contradictionem destruit. 2. Quadrag. Dominica. i. feria. 4. num. 9.

Poenitentię excellentia adeo magna est: quod non solum peccatorem in pristinum diuinę nec situdinis statum restituat: sed

ſpē

sæpe ad arctiorem etiam Dei familiariatem euehit. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numer. 22. Et in sublimiorum meritorum dignitatisque gradum eleuet. 2. Quad. conc. de Pascione num. 27.

Per poenitentiam resarcimus famam, quæ dum alij nostros defec-
tus manifestant amittitur. 2. Quadragesim. Dominica. 3. feria. 4. numer. 14.

Poenitentia est fundamen-
tum aliarum omnium virtutum.
Dominica. 4. Aduentus conc. 4.
num. 24.

Poenitentia quam grata Deo,
& quanto honore Deus poeni-
tentes afficiat in Aduent. conc. 1.
expectationis Beatæ Mariæ nu-
mer. 22.

Vt pro sit poenitentia perseue-
rantia requiritur. 2. Quadrag. Sab-
batho post Dominicam. 3. nu. 42.
& 4. Quadrag. Dominica. 4. feria.
4. num. 7.

Poenitentiæ via licet nunc labo-
riosa videatur postea facilis & sua-
uissima reddetur. 3. Quadr. Domini-
nica. 2. feria. 4. num. 2.

Vt poenitentiæ via facilis red-
datur auxilium Dei instantissime
est postulandum. 3. Quadr. Domini-
nica. 1. feria. 4. num. 4.

Poenitentiæ doctrina peccato-
ribus in peccato commorantibus
obscura & inintelligibilis videtur.
3. Quadragesim. Dominica. 2. feria.

4. num. 8.

Poenitentia vera consistit in
odio intestino peccatorum : pre-
via confessione & satisfactione. 3.
Quadragesim. Dominica in Passione
num. 2.

Ad poenitentiam pretiosis ve-
stibus & alijs compositionibus ac-
cedere, quam nefanda (præcipue
in mulieribus) prophanitas sit. 3.
Quadrag. Dominica in Passione fe-
ria. 5. num. 16.

Qui per veram poenitentiam re-
surrexit, non debet assidue cum
alijs hominibus conuersari. In Do-
minicali Dominica. 3. post Pascha
conc. 2. num. 8.

Poenitentia quam appositissimū
pro peccatis remedium. 4. Quadr.
Dominica. 1. num. 24.

Vt vere poeniteas prius confi-
dera miserum. In quo iaces statum;
bona quæ amisisti, & mala quæ
commisisti. In proprio Sancto-
rum conc. 2. Ioannis Baptistæ nu-
mer. 28.

In poenitentiæ exercitio sem-
per dum in hac vita fuerimus per-
seuerare debemus. In proprio San-
ctorum conc. 1. visitationis Beatæ
Mariæ num. 15.

Cum adeo immundi simus, mag-
nopere nos poenitentia purificari
oportet. In Aduent. conc. 4. purifi-
cationis B. Mariæ num. 7.

Diligentissime & illico ad poeni-
tentia accedite quia Deus vos nūc
ad id expectat. In Dñicali Domi-
nica.

nica.13. post Pentec. conc.2. nu.11.

Amplificabitur hic locus ex verbo, lachrymæ & ex verbo, carnis mortificatio.

§. Considerationes efficiacissimæ, contra eos qui pœnitentiam de die in diem, vel usq; ad mortem differunt.

Pœnitentiam de die in diem differre signum manifestum est reprobationis. In proprio Sanctorū cōc. 1. visitationis B. Mariæ num. 10.

Quamvis certam senectutis spē haberemus, statim tamen pœnitentiā aggredi deberemus; antequam cor obduresceret. In Aduent. conc. 1. Circumcisionis nu. 17. & 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 24.

Pœnitentiam usque ad mortem differentes appellat Spiritus sanctus arbores autumnales quibus raro contingit ut opportune maturessant. 1. Quadr. conc. in coena num. 5.

Magna stultitia est pœnitentiam procrastinare, cum nescias ante crastinū sis moriturus. 2. Quadr. Dominica. 2. nu. 16. & in Aduent. conc. 2. Circumcisionis nu. 19

Quam stulti sint qui quia nunc negotijs sunt implicati differunt pœnitentiam in aliud tempus. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 31. vbi latè.

Licet vitam tuam sexaginta aut septuaginta annos duraturam esse certo scires stultum esset in defessa

senectutem in qua ad labores perrendos non sunt vires, pœnitentiā differre. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 34. & nu. 37. vbi ex professo & 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 24.

Si nunc istud tibi difficile videatur quanto difficilior tibi erit post quam vitium incaluerit & altiores egerit radices. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. nu. 34. & in proprio Sanctorum conc. 1. Nativitatis B. Mariæ num. 17.

Non spectes pœnitentiam facere quo usq; infirmitas ingrauescat cum præ doloribus & mortis agone insanus, attonitus, & mortis somno arreptus & fere sine iudicio sis. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 12. & 3. Quadr. Dominica Passionis nu. 13. & in communī virginum conc. 3. num. 24. vbi ex professo & in Dominicali Dominica. 24. post Pent. conc. 1. num. 47.

Si quę in toto vite cursu facienda erant ad breuem horam mortis reseruātur, procul dubio ad illa omnia facienda tempus deerit. 2. Quadr. conc. in coena num. 15.

Non est nec res quam de die in diem differri oporteat, sed cogita hodie finiendos esse dies tuos. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. nu. 14. vbi latè.

Considera etiam quod post mortem nullum pœnitentię genus tibi proderit. 3. Quadr. Dominica in Passione num. 15. & 2. Quadr. Domini-

Contra eos qui poenitentiam differunt. 225

nica.4.feria.4.num.26.&.3.Quad.
Dominica.4.feria.4.num.22.&.3.
Quadr. Dominica in Passione fe-
ria.2.nu.3.& in communi Sancto-
rum conc.4.funerali num.26.

Magna temeritas est expectare
senectutis tempus ad conversionem
& poenitentiam cum iam tunc na-
tura corruptis moribus depravata
sit. 3. Quadr. conc. Septuagesima
num. 11.&.19.

Periculosisimum est in mortis
horam poenitentiam differre. In co-
muni confel. non pontif. Euang.
Sint lumbi vestri &c.conc.3.num.
19.vbi ex professo & in Dominica
li Dominica. 24. post Pentecost.
conc.1.num.43.

Eos qui poenitentiam usque ad
mortem differunt permittit Deus
ut illam tunc nesciant facere nec
misericordiam sicut oportet ex-
plicere. In communi confel. non
pontif. Euang. Sint lumbi vestri
&c.conc.3.num.19. & in commu-
ni virginum conc.3. num. 27. & in
communi Sanctorum conc.3. fune-
rali num.21.

Permittit etiam Deus ut miseri-
cordiam tunc non consequantur &
illis respondeatur, sero sapientis. In
communi virginum conc. 3. num.
27.vbi late & ex professo & in co-
muni Sanctorum conc.1. funerali
num.27.

Quis nam te certum facit aut se-
curum mortis tempore te occasio-
nem habiturum ad rem tanti mo-

menti conficiendam, cum omnibus
requisitis circumstantijs in commu-
ni Sanctorum conc. 1. funerali nu-
mer.26.

Quamvis à Deo syngrapham
te non repente morituum habue-
ris, ingens amentia est illud tem-
pus expectare ut te præpares in
quo vix opportunitas adest ad id
quod tua interest absoluendum. In
communi Sanctorum conc.3.fune-
rali num.27.vbi late.

Et quia plurimi hominum opi-
nione tāquam boni Christiani mo-
riuntur, & sunt in inferno Domini-
ca 1. Aduentus conc.3.num.14.

Sancti maxime trepidant de poe-
nitentia, quæ in hora mortis fit. In
Dominicali Dominica 15. post Pe-
tecōst.conc.2.num.23.

Poenitentiam in extrema vita
hora ut oportet facere difficultimū
& laboriosum est. In Dominicali
Dominica. 24. post Pentec. conc.
1.num.44.

Vt ad poenitentiam statim agē-
dam commouearis unum ex effica-
cioribus remedijis est aeterna infer-
ni supplicia ob oculos semper ha-
bere. In Dominicali Dominica
24. post Pentecōst. conc. 1. nu-
mer.48.

Qui poenitentiam remisse & pi-
grè agunt, verbum Dei contem-
nunt, & iniuria ipsum afficiunt. In
proprio Sanctorum conc. 1. visita-
tionis B. Mariæ num.15.

Pietas, vide misericordia.

Pigritia.

Diabolus ad mala quæ facit per petranda ex negligentia nostra occasionem sumit. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 18.

Maxima vigilantia & diligentia viuendum est ut à Sathanæ laqueis nos liberari possimus. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 19.

Qui pigre & remisse pœnitentiæ agunt verbum Dei contemnunt, & iniuria ipsum afficiunt. In proprio Sanctorum conc. 1. visitationis B. Mariæ num. 15.

Pigre res spirituales & diuinæ tractamus; quæ vero ad honorem, salutem vel augmentum temporale spectant diligentissime. 1. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 4. num. 6. & 3. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 15. & in Aduent. conc. 3. conceptionis Beatæ Mariæ num. 19. vide etiam in cōmuni Sanctarū mulierum conc. 3. numer. 19. & in Aduent. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. num. 17.

Ad pigritiam in Dei seruitio, & rebus spiritualibus exentiendam egregiæ exhortationes, & considerationes. 1. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num. 22. &c. 2. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 19. & 3. Quadragesi. Dominica. 1. feria. 6. num. 19. vbi late &c. 3. Quadragesi. Dominica in Passione feria. 4. num. 8. & 3.

Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 14. vbi late.

Pigritia otij & impoenitentia fons. 2. Quadr. conc. septuagesimæ num. 35.

Contra eos qui pigritiam, & negligentiam habent in execundo à peccato. In Aduent. conc. 4. Andreæ num. 17.

Magna confusio est videre quæta cū diligentia & cura Deum offendamus: in rebus autem quæ ad eius seruitium pertinent quam pigrisimus. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. num. 13.

Secus sancti quires quæ ad seruitium Dei pertinebant diligentissime prestabat. In Aduent. cōc. 4. Epiphaniæ num. 18.

Própter pigritiam plurimi tēporis fit iactura quod est vnu ex maximis vitæ huius detrimentis. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 8.

Cum de vitæ nostræ termino simus incerti, tā pigros & lentos in animæ salute esse stupendū est. In Aduent. cōc. 2. Circūcisionis. nu. 19.

Accidia animā indeuoia reddit: & plura alia ipsi animæ damna infert. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 17.

Multū refert nō pigre, sed seruitissime Deo seruire incipere. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 5.

Pari saltim diligentia Dō seruimus.

• Præcepta Dei & eorum obseruantia. 227

mus qua peccato quondam serui-
uimus. 3. Quadr. Dominica Passio-
nis feria. 5. num. 15. & Dominica. 1.
Aduent. conc. 3. nu. 18. vbi late.

Non pigre sed solicite ea quæ ad
Dei seruitiū spectant tractare est
vnum ex prædestinationis signis.
In proprio Sanctorū. conc. 1. visita-
tionis B. Mariæ num. 10.

Hæc sollicitudo Deo gratissima
est. In proprio Sanctorum conc. 3.
visitationis B. Mariæ num. 7.

Huius sollicitudinis defectus est
via ad perdendum charitatē & ami-
citiam Dei. In proprio Sanctorum
conc. 3. visitationis Beatæ Mariæ
num. 7.

Diligenter Deus est quæren-
dus. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis
num. 28

Contra eos qui pigri sunt in pœ-
nitentia exercenda vide verbo, pœ-
nitentia. 5. contra eos qui pœnitentia
tiam de die in diē vel usq; ad mor-
tem differunt

Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, otium & ex verbo, diligentia.

Pro Portiuncula festo, vide aliqua
notatu digna in cōmuni dedicatio-
nis Ecclesiæ conc. 1. in principio.

Potentes, vide magnates, vide præ-
latus.

Præcepta Dei, & de eo- rum obseruantia.

Omnia Dei præcepta sunt nobis
possibilia. Dominica. 4. Aduentus
conc. 4. num. 27. & in cōmuni

Apostolorum conc. 1. num. 5

Et facilia atque suavia. In Ad-
uent. Dominica. 1. post Epiphā-
niā conc. 1. num. 2. vbi late & ex
professo & in cōmuni doctorum
conc. 4. nu. 26. vbi late & in Domi-
nicali Dominica. 14. post Pentec.
conc. 1. num. 18. vbi late.

Ad præceptorum obseruantia fa-
cilem reddendam, plurimum con-
ducit nos eis diu assuefieri. In A-
duent. Dominica. 1. post Epiphaniā
conc. 1. num. 6

Si præcepta Dei facile obserua-
re desideras plura etiam quam tibi
præcipiūtur fac: & sic quod de p̄ce-
pto est tibi facile erit. In Aduent.
Dominica. 1. post Epiphaniā cōc.
1. nu. 23. & ibi conc. 3. Ioannis Euā-
gelistæ num. 9. &c. 3. Quad. Domi-
nica in ramis num. 7

Quando ex præceptorū Dei ob-
seruantia aliquot detimenta, aut
inconuenientia deuenerint, nō de-
terreamur: sed certissime credamus
nos à Deo esse iuvandos. In Ad-
uent. Dominica. 1. post Epiphaniā
conc. 2. num. 7. & in Dominicali
Dominica. 19. post Pentec. conc.
1. num. 15. vbi late.

Omnia diuina præcepta iudicat
vnum, illudque facilissimum qui
Deum diligit. In proprio San-
ctorum conc. 1. dici Sancti Pente-
cost. num. 16

Ei autem qui cum non diligie
omnia grauia videntur, & vnum
præceptū plura existimat. In pro-

Prædestinatio.

prio Sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. num. 19. & In Dominicali Dominica. 14. post Pentec. conc. 2. num. 3.

Præcepta & i mandata Dei serua re pluribus titulis debemus : quos vide in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis num. 25.

Ad præceptorum legis Euangelicæ obseruantiam singulares exhortationes. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 15. & in communi Apostolorum conc. 4. num. 2. & in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 15.

Lex gratiæ; præcepta eius obseruantibus est lex misericordie: transgredientibus est lex maioris rigoris quam vlla alia fuit: In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 9. vbi latè.

Præcepta Dei nobis aspera & insipida videntur: quia gloriam quam per eorum obseruantiam consequuturi sumus, iudiciumque & tormenta quæ ipsorum transgressores expectant non contemplamur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 3. num. 19.

Deus ab homine non petit, nec ei præcipit, plus quam ipse homo possidet. In communi Sanctorum mulierum conc. 4. num. 14.

Præcepta Dei semper ante oculos tereda eisq; in omni opere, verbo & cogitatione conformari curandum est. In Advent. conc. 1. purificationis Beate Mariæ num. 21.

Ad victoriam in bellis reportandam excellens armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. In Dominicali feria. 4. in litanijis maioribus conc. vna num. 31.

Qualis erga legis Dei obseruacionem te habueris talis Deus erga te se habebit in Dominicali, Dominicana. 7. post Pentec. conc. 1. nu. 32.

Licet præcepta Dei sint suavia & facilia Dæmō curat nobis diffilimia ostendere, ut sint nobis exosa. In Dominicali Dominicana. 14. post Pentec. conc. 1. num. 27.

Præcepta Dei omnia, obseruatu facillima inueniet, qui præmiū pro illorum obseruantia clargiendū contulerit. In Dominicali Dominicana. 14. post Pent. conc. 1. nu. 30.

Præceptis Dei, & prælatorum obedire, vide verbo, obedientia.

Preces, vide verbo, laus Dei, & verbo, oratio vocalis, vbi latissime.

Prædestinatio.

Prædestinatio quid sit. 3. Quad. Dominicana. 2. feria. 4. nu. 10. prædestinatio & vocatio non est propter nostra merita, nec propter bonum usum liberi arbitrij: sed solū propter infinitam Dei misericordiam. 3. Quadr. Dominicana. 2. feria 2. nu. 19. vbi late & in proprio Sanctorum conc. 2. Matthiæ num. 4. & in communis Sanctorum mulierum. cōc. 2. num. 14.

Prædestinatio reliquorum omnium bonorum fons est. In Advent. conc. 2.

conc. 2. Epiphaniæ num. 18.
Prædestinati deleri non possunt
de libro vite 3. Quad. Dominica.
2. feria. 4. num. 12.

Prædestinatos Deus ad gloriam
præparat, & quibus vijs & medijs
id Deus efficiat. In proprio San-
ctorum conc. 2. Magdalena num.
2. vbi latè.

Prædestinatos in corde suo scrip-
tos defert Deus. 3. Quad. Domini-
ca. 2. feria. 4. num. 10

Prædestinatos cur permittit
Deus peccare: In proprio Sancto-
rum conc. 1. Magdalene nu. 3. vbi
latissime, de quo vide plura verbo
iustus §. iustorum peccata.

Prædestinatos Deus prospicit:
& hic Dei aspectus est omnium bo-
norum principium. In Advent.
conc. 1. Andreæ n. 24. & cōc. 2. n. 12.

Prædestinatio nō est præterita.
In Dominicali Dominica. 19. post
Pentecost. conc. 1. num. 2.

Reliqua omnia quæ huc spectat,
vide verbo iustus.

Præfeti, vide prælatus, vide
magnates.

Prælatus, prælatura.

Ex prælatorum, vel principum
probitate, vel improbitate subditos
sum malum vel horum ut in pluri-
mū pendet. In proprio Sanctorum
conc. 4. Trinitatis num. 5. vbi latis-
sime (de quo vide plura in verbo
exemplum maiorū) & in proprio Sā-
ctorū conc. 2. Bartholomæi. num. 2.

Et bonū, vel malum totius popu-
li. In communi doctorum conc. 1.
num. 23. & conc. 3. num. 27.

Prælati boni pauci. In Domini-
cali Dominica. 2. post Pascha cōc.
2. num. 13.

Prælatos malos esse permittit
Deus in poenam nostrorum scele-
rum. In Dominicali Dominica. 2.
post Pascha conc. 2. nu. 10.

Difficile est prælato ac principi
inesse peccatum, absque eo quod
inferior scandalum sit. In proprio
Sanctorū conc. 3. dedicationis Mi-
chaelis num. 31.

Prælati presentia, onerosa & odio-
sa est subditis. Dominica. 3. Aduen-
tus conc. 1. num. 12.

Si prælatus in defectus incidit,
gaudere quanta insania fit. In com-
muni doctorum conc. 3. num. 18.

Diaboli cura est prius præla-
tos euertere, vt subditos perdat. In
Advent. conc. 1. conceptionis Bea-
te Marie num. 16. Et vt vniuersi-
sam rem publicam destruat. In
communi doctorū conc. 2. nu. 20.

Diabolus diligentissime cona-
tur subditis persuadere, prælatorum
præcepta non esse propter
subditorum utilitatem, sed propter
odinim. 3. Quad. Dominica. 2. feria.
3. num. 18.

Prælati in societatem suam & in
consilia sua viros probos adhibeant.
3. Quadri. Sabbatho post Domini-
cam. 1. nu. 10. & Dominica. 4. Ad-
uentus conc. 2. num. 26.

230 Prælatus & de graui prælatti.pondere.

Cum Deus ad aliquam dignitatem quicquam euehit, cogitet non sua tantum causa id fieri, sed ut inferioribus & pauperibus opem ferat. In Aduent.conc.1.Ioannis Euangeli-stæ num.2

Prælati dum male viuunt sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. In proprio Sanctorum conc. 3: dedicationis Michaelis num.32

Magno beneficio Deus rempublicam illam afficit, cui prælatum optimum dat. In proprio Sanctorum concio. 2. Bartholomæi numer.2.

Contra prælatos quibus suo statu honorique iactura fieri videatur nisi famulis ad quamlibet negniam exequendam assignatis abundant. In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistie num.6.

De prælatorum potentia vide verbo, magnates: vbi etiam vide de prælatorum obligatione erga pauperes.

Prælati & maiores cauere debent ne minoribus sint peccandi occasioni. 2. Quadragesi. conc. de Passione num. 44. & in communione confess. Pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. concio. 1. num.22.

Prælati, quam specialia auxilia Dei exhibet. In communione Euagelistarum conc. 2. num.22

Sicut prælati & gubernatores boni Ecclesiæ utilissimi: ita mali per-

niosissimi. In Aduent. Dñica. 4. post Epiphaniam conc. 2. nu.2.

Maiorum peccata semper apud Deum execrabiliora, magisque exaggerata fuere. In Aduent.conc. 1. purificationis Beatæ Mariæ numer.24.

Sapientes considerantes dignitatem & officiorum pondus, totis viribus illud reniunt: insipientes vero è contra. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num.6. vbilatè.

Prælatus maximam fortitudinem habere debet. In Dñicali Dñica. 9. post Pentec. conc.2. num.23.

Qui in dignitate positus est, maxime attendat ne euanscat. In Dominicali Dominica. 20. post Pentecost. conc. 1. num.12.

Singularissimum est Deibenesium nobis prælatos probos elargiri. In Dominicali Dominica. 22. post Pentec. conc. 1. num.36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, magnates.

§. Prælatorū obligatio:

& de graui prælaturarum pondere

& de conditionibus prælatorum.

Animarum curam habere quam graue sit pondus. 1. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4. nu.14. Et quam periculose omnes. In Dominicali Dominica. 16. post Pentecost. conc. 2. num.50. & Dominic. 8. post Pentecost. conc. 2. num.6. & ibi Dominic. 22. conc. 1. num.29.

Qui

• Prælatorum conditiones & oblig. 231

Qui prælaturas hodie suscipit in magno præcipitio se ponit. 3. Qua drag. Sabbatho post Cineres num. 23. & 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 32. & 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 31.

Prælati maiori obligatione quā alij tenentur semper bona opera exercere. 2. Quadrag. Dominica in Passione num. 11.

Prælati & gubernatores non sint timidi in exequenda iustitia. 3. Quadrag. Sabba tho post Dominicam. 1. feria. 4. num. 2. & 3. Quadrag. Dominica. 3. feria. 3. num. 39. & 3. Quadrag. Dominica. 4. feria. 2. num. 8. & in communi doctorum concio. 4. numer. 3.

Prælati constitutiones sui ordinis exequantur. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 3. num. 30.

Prælati hanc regulā seruent, quod incipientibus in via virtutis difficultia non imperet Dominica. 4. Adventus conc. 3. num. 29.

Prælati humilitate maxima predicit esse debent. 2. Quadrag. Domini ca. 2. feria. 4. num. 15. & 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3. num. 26.

Prælati, quam magna cura & diligentia debent super subditos vigilare. 2. Quadrag. conc. de Passione num. 29. & in Advent. conc. 3. Ioann's Euangelista nu. 26. & in Advent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 20.

Prælati humiles se humilibus & seueros superbis se ostendere de-

bent. 2. Quadrag. feria. 2. Resurrectionis num. 21.

Prælati & gubernatores debent esse mites, suaves & humani, vt illis obedient subditi. 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres num. 25. & in Advent. conc. 2. Stephani nu. 29. vbi late & in Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. num. 13. ibi Dominica. 9. post Pentec. ccc. 1. num. 18.

Prælaturas & dignitates temporales viri probi non Aduēt acceptare: & audent mali illas negotiari. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi latissime.

Iusti autem semper imperare eus auerunt. Dominica. 3. Aduētus conc. 2. num. 17.

Prælaturas & dignitates expetere quanta dementia. 3. Quadrag. feria. 5. post Cineres num. 21. & 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. num. 31.

Dei maximum supplicium est prælatos, & principes senes deficerre: & haec munera adolescentibus sine usu, experientia, & virtute demandari. In Aduēt. conc. 2. Stephani num. 12.

Contra prælatos suæ gubernationis negotia relinquentes vt appetitibus suis obsequātur. vide Dominica. 3. Adventus conc. 1. num. 8.

Quādo durities & dissolutio subditorū postulat, rigore & seueritate vt iehent prælati. In Advent. ccc. 2. Ste-

132 Prælatorum conditiones & oblig.

2. Stephani num. 33.

Prælati ipsi prius faciat que alijs fieri imperant. 3. Quad. Dominica. 2. feria. 3. nu. 4. & in Audent. conc. 3. circuncisionis nu. 10. & in Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 20

Prælati & patres familias maiori obligatione ad præceptum correctionis fratrnæ seruandum tenentur. 3. Quad. Dominica. 3. fer. 3. n. 35

Prælatorum & patrum familias munus est virtutibus, (vitæ suæ exēplo, & rationibus efficacissimis) dulcedinem, ac saporem conferre: quo illas homines libenter exerceant. In communi doctorū conc. 1. num. 3. vñq; ad. 11.

Et carnis nostræ pessimos fructus exiccare. In communi doctorum conc. 1. num. 6.

Prælaturas & dignitates non esse hilari, & lubenti animo accipiendas. In proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis num. 7.

Prælatorum vita quam pura debet esse, vt efficaces sint ipsorum reprehensiones. In communi doctorum conc. 1. num. 11. de quo vide plurima verbo, concionator. de morum probitate spiritu, & virtutibus concionatoris; quæ omnia hoc spectant.

Ad prælaturam oblatam renuendam insignes aceræ scripture exemplum. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha conc. 3. num. 16.

Prælatus sic debet corrigere in subdito id quod corruptu inuenierit: vt id quod bonū est minime an nihil, aut inficiat in Dominicali Dominica. 17. post Pentec. conc. 2. nu. 10. de quo vide plura verbo cor rectio, & verbo reprehensio.

Prælati, sapientia prædicti esse omnino debent. In communi doctorum conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. numero. 2. & in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 11. & in Audent. conc. 4. Epi phaniæ num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ num. 13

Vnum ex præcipuis prælati minoribus est peccatores doctrinæ exēplo, reprehēsione, & supplicijs à peccatorum dentibus abstrahere curare. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariæ num. 13

Prælatus, & pater familias quādo mitibus verbis dāna resarcire possunt, asperis non vrātūr: & cū asperis reprehēsionibus mala curare poterunt, iūtus virgē non addant. In communi doctorum conc. 2. nu. 15.

Prælatus & pater familias semper vitij resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. In communi doctorum conc. 2. num. 24.

Prælatura non sponte sua accipiēda, sed prælatorum spectandum imperium: & tunc charitas est, propriam interdum quietem, animarum salutē postponere. In Audent. conc. 2. Stephani num. 14.

Non sufficit prælatos sapientia spe-

• Prælatorum conditiones & oblig. 23

speculativa pollere, sed requiritur sapientiam prædicam, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit habeant. In communione doctorum conc. 3. num. 4.

Prælati non debent exprobrare peccatores iam emendatos, & in meliore frugē receptos. In communione doctorum conc. 3. num. 25.

Ad prælaturem munus recte exercendum magno Dei amore opus est. In proprio Sanctorum conc. 4.

Petri & Pauli num. 24.

Prælati suis admonitionibus nil proficiet, si eorum subditi illos crudelis & sine misericordia perspiciant. 3. Quadragesima. Dominica. 3. feria. 3. num. 8.

Prælatus si tacuerit, subditorum pœnam pro peccatis luet. 3. Quadragesima. Dominica. 3. feria. 3. num. 37.

Prælati & præfести ciuitatum carent publicos peccatores à ciuitatibus relegare. In Advent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 8.

Prælati in operibus virtutis preire debent. In Advent. conc. 2. Epiphaniæ num. 23.

Multum conductiorum vtilitati præsentia pastoris sui. In Advent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 7.

Prælati subditos non reprehendant coram secularibus. In Advent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 30.

Maximum Dei supplicium est permittere quod prælati subditorum delicta non reprehendant, sed dissimulent. In Advent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 31.

Prælati & gubernatores non debent munus & officium in utilitatem suam conuertere: sed ipsi potius officio suo seruire. In Advent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 4.

Prælati discat à Christo, non violenter & coacte, sed blande moderate & benigne subditos gubernare. In Dominicali Dominica. 4. post Pentecost. conc. 1. num. 13. & ibi conc. 2. num. 11.

Impatiens prælatus esse non debet. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 1. num. 38.

Regibus ac prælatis subditorum necessitates sunt impositæ vt illas lugent & remedium adhibeant. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Propter peccatum principis, & prælati omnis populus punitur. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 28.

Prælati contendat vt subditi habent, non timorem ipsorum, sed timorem Dei in ipsis. In Dñicali Dominica. 9. post Pent. conc. 2. nu. 24.

Prælatus non sit acceptor personarum Dñica. 20. post Pentec. conc. 2. num. 51. vide plura verbo, Iudex.

Boni prælati conditiones. In

P 5 Domi-

234 Prælatorum obligatio & conditiones

Dominicali Dominica. 22. post Pē
tecost. conc. 1. num. 37.

Prælati & gubernatores, malorū
congregationes diuidant; alios ab
alijs separando quo ab inceptis ma-
lis desistant. In Dominicā Domini-
ca. 22. post Pentec. conc. 2. nu. 15.

Prælatus sit senex. In Dominicā
Dominica. 24. post Pentecost.
conc. 1. num. 18.

Contra eos qui prælaturas &
dignitates ambiunt. In proprio Sā
ctorum conc. 1. Iacobi num. 13. vbi
ex professo.

Paucissimi sunt quidicāt ipsos
esse inidoneos ad episcopatum, vel
prælaturam illis oblata: cum viri
virtutibus pleni, iunti, & coacti
prælaturæ munus subeant. In pro-
prio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu-
mer. 16.

Desiderare quod bonum est in
prælato, & prælatu, scilicet ido-
neitatem & sufficiētiam ad munus
probe exercēdum, hoc bonum est:
sc̄d desiderare prælaturā absolute,
non est laudabile. In proprio San-
ctorum conc. 1. Iacobi nu. 19.

Is prælatus vere dignus est qui
amoris Dei zelo ardet: & qui magis
zelat magis dignus. In proprio Sā
ctorum conc. 1. Bartholomēi nu.
29. & 3. Quadrag. Dominicā 4. fe-
ria. 2. num. 2. & in communī docto-
rum conc. 3. num. 16.

Prælati muy de assiento animarū
saluti intendere debent; cū hōc sit
vnū ex præcipuis muneribus, quæ

tenetur exhibere. In proprio Sāctō
rum conc. 3. omniū Sanctorū nu. 8.

Prælatus non ambitionibus, &
largitionibus sed à solo Deo consti-
tuī debet. In Dominicā Domini-
ca. 2. post Pascha conc. 2. nu. 14.

Prælati boni conditiones recen-
set in Dominicā Domini. 2.
post Pascha conc. 2. num. 13. vbi la-
te, & in proprio Sanctorum conc.
1. Matthæ. num. 12.

Prælatus subditos cognoscere,
& videre debet. In Dominicā Do-
minica. 2. post Pascha conc. 2. nu-
mer. 16.

Prælati amorem erga suas oues,
roburque, atque animi fortitudi-
nem habere debent. In Dominicā
Domini. 2. post Pascha conc. 2.
num. 20.

Prælatus, pater pietate auriga in
gubernatione, currusq; ad ferendū
subditorum onera esse debet. In Dominicā Domini. 2. Post Pas-
cha conc. 3. num. 3.

Magna stultitia est gaudere,
cum prælaturæ onus tibi imponi-
tur. Dominicā 3. Aduētus conc. 2.
num. 18.

Prælatorum præcipuum munus
est animas instruere. In proprio
Sanctorum conc. 3. Ascensionis
num. 16.

Prælatus indignus, vocatur à spi-
ritu Sancto stranum errans: & qua-
re. Dominicā 3. Aduētus conc. 1.
num. 13.

Prælati & gubernatores. à Deo
sum-

Prælatorum electio.

235

summis precibus petere debent sollicitudinis donum:ne sibi commissa munera negligenter exerceant. In Dominicali Dñica. 2. post Pascha conc. 3. num. 18.

Prælatorum & gubernatorum mutus est efficere, ut unusquisque prout statum suum decet vivat. 2. Quadragesi. Dominicæ 4. num. 37.

Prælaturam melius est recusare, quam acceptare, quando non imponitur à superiore necessitas. In communii confessi. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam &c. conc. 1. num. 28. & in communii doctorum conc. 3. num. 29.

Prælati attendant quales ipsos esse decet, cum sint adiutores Dei in tam singulare ministerio quale est animarum. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi numer. 19.

Prælatos subditos impios punire est unū ex efficacissimis remedij ad Dei ieram placandam. 3. Quadragesi. Dominicam in Passionie numer. 22.

Prælati si dissimulauerint subditorum peccata, eisdem poenis absuditi à Deo plectentur. 3. Quadragesi. Dominicam in Passionie numer. 20.

Prælati, vel patres familias cum aliqui de ipsis conqueruntur, vel detrahunt, cum mansuetudine & patientia se excusent. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 4. num. 26.

Prælati & inquit inquinque dignitate constituti, non tantum debent esse contenti interiori virtute: sed maxima obligatione tenetur eam extrinsecus ostendere. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 6.

S. Prælatorum electio.

In prælatorum electione quid faciendum vide & nota. 4. Quadragesi. Dominicæ 2. feria. 4. numer. 25. & in communii confessi. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. numer. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi numer. 13.

In prælatorum & quarumcumque dignitatum electionibus, dignior eligatur, & merita solum attendatur: non vero amicitia, consanguinitas, nec ullus alius respectus humanus. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi numer. 22. & concilio. 2. numer. 8. vbi ex professo & conc. 1. Mathie. numer. 9. vbi late.

Ante prælatorum & gubernatorum electionem Deus est consulendus. In communii confessi. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. numer. 18.

Et ideo ante omnia in omni electione ad orationem configere debemus. In proprio Sanctorum conc. 1. Mathie. numer. 9. vbi ex professo & ibi conc. 2. Bartholomæi numer. 8. vbi late.

Qui

Prælatorum electio.

Qui in prælatum eligendus est quas conditiones habere debet. In proprio Sæctorū conc. 1. Matihæ num. 12. & in Dominicali Dñica. 2. post Pascha conc. 2. nu. 13. vbi late. quas conditiones sigillatim enarravimus §. antecedenti.

In prælatorum electionibus Ecclesiam orationi instare debere docuit Christus. In proprio Sanctorū conc. 1. Bartholomæi num. 17.

Homines sæpe eligunt ad prælaturas & dignitates indignos, contra quos vide in communī confess. pontif. Euang. Homo quidā peregre &c. conc. 2. num. 15. vbi late.

Ex quo nascitur totius reipublicæ perturbatio. In Aduent. conc. 3. conceptionis Beatae Mariae numer. 17.

Et afflictiones, &c. infortunia totius reipublicæ. In proprio Sanctorum concilio. 1. Bartholomæi num. 26.

Et alia plurima damna. In communī confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 18.

Et quam grauiter iij à Deo puniatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 25.

In prælatorum siue ad alias dignitates electione, non eligantur ignari, licet amici & propinqui; sed sapientes licet extranei. In communī doctorum conc. 2. num. 9.

In prælatorum electione non tantum nobilitas, quantum vita

puritas, & alia merita attendenda sunt. In communī doctorum conc.

4. num. 20.

Prælatum indignum constitutum, vocat Spiritus sanctus ordiri telam aduersus Deum Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 12.

Vetustissimum malum est malos ad dignitates assumi, fauoris & pecuniæ gratia Dominica. 3. Aduentus conc. 2. num. 19.

Eò ipso quoquis ad prælaturam, vel dignitatem quamlibet acquirendam negociatione virtutis: indignus, eligi redditur: quia honor est præmium virtutis, & per consequens ambitionis non debetur. In Dominicali Dominica. 16. post Pœtecost. conc. 2. num. 49. Vide etiā ibi Dominica. 2. post Pascha conc. 2. num. 14.

Sapiētes sint qui eligunt ad prælaturas siue ad alias dignitates. In communī doctorū conc. 2. nu. 9.

Prælaturas insipientibus elargiri quam grandis abominationis. In Aduent. conc. 2. purificationis Beatae Mariae num. 3.

Prælatorū detracțio, vide detractio.

Prælatorum exemplum bonum, vel malum, vide verbo, exemplum maiorum.

Præsales, vide prælati. 16. 1. 4.

Præsumptio, vide iudicium temerarium.

Præsumptio vana, vide vanagloria & superbia.

Primogeniti solent esse proteruius

Prophetiae donum. Prouidentia Dei. 237

teniores, & peiores minoribus: &
quare. i. Quadr. Dominica. 3. feria.
6. num. 4.

Principes, vide magnates, vide
prælatus.

Prophetiae donum.

Prophetia quam magna sit au-
thoritatis in Aduent. conc. 1. Epi-
phanie num. 24.

Non verbis tantum, sed operi-
bus etiam prophetarū prophetæ.
1. Quadr. Dominica. in Ramis nu.
1. & in proprio Sæctorum conc. 4.
dedicationis Michaelis num. 10.

Propositum bonum, vide deside-
rium.

Prosperitas huius seculi, vide bona
temporalia, vide prælatura.

Prouidentia Dei.

Sollicita & accurata Dei erga nos
prouidentia consideratur, & detegi-
tur. In Aduent. Dominica. 1. post
Epiphaniam conc. 2. num. 13. & 3.
Quadr. Dominica. 4. nu. 13. & 28.
& Dominica. 1. feria. 5. num. 16. &
in Dominicali Dominica. 14. post
Pentecost. conc. 2. num. 38. vñq; ad.
46. vbi ex professo.

Mirabilis est Dei prouidentia,
cum eis etiam qui eum offendunt,
abundantissimè prouideat, quando
eum actualiter offendunt, 3. Quadr.
Dominica. 4. nu. m. 13.

Dei prouidentia sic homines in
hoc seculo disposuit, ut communi-
ter nullus esset adeo perfectus,

qui ei aliquid deesset. In commu-
ni confess. pontif. Euang. Homo
quidam &c. conc. 1. numer. 2. vbi
late.

Deus maxima cum suavitate,
nullamq; rebus vim inferendo om-
niaregit, & gubernat. In Aduent.
conc. 1. Andree. num. 1. & conc. 3.
num. 18. vbi plurimis illustrat sa-
crae scripturæ exemplis.

Prudentia.

De prudentia quæ requiritur ad
gubernandum vide, prælatus. §. pre-
latorum obligatio & conditiones.

Prudentia in rebus agendis ne-
cessaria est. 3. Quadr. conc. in coena
num. 19

Prudentia optima est, secundū
proprium statum operando Deo
famulari in communivirginū cōc.
2. num. 22. de quo vide plura verbo
officium à nobis collecta.

Publicum munus.

Quod ad publicum munus s' e
stat, prius quam quod priuatū est
esse faciendum. In Aduent. Domi-
nica. 1. post Epiphaniam conc. 4.
num. 14. vbi ex professo.

Pulchritudo.

Pulchritudo corporalis est occa-
sio plurimorum malorum; vana &
fallacissima. 1. Quad. Dominica in
Passione feria. 5. num. 13.

Cum pulchritudine corporali,
deformitatem spiritualem & tur-
pitu

pitudinem animæ habere magna confusio est. In proprio Sanctorū conc. 1. Magdalēnæ num. 21.

Ex pulchritudine corporali occasionem sumit prudens, ut pulchritudinem spiritualem acquirat: licet imprudens contrarium faciat. In proprio Sanctorum concio. 1. Magdalēnæ num. 22. & ibi conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues num. 26.

Pulchritudo spiritualis animæ cuiuslibet iusti quam grandis sit: & quod hæc vera, & perfecta pulchritudo est, nō corporalis. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues num. 31.

Reliqua quæ huc spectant vide verbo, bona temporalia.

Purgatorium.

Purgatoriū est durius omni pœna temporali. In communi Sancto rum conc. 2. funerali num. 27.

Purgatorium esse probat in cōmuni Sanctorum conc. 2. funerali num. 27. vbi late.

Pro animabus in purgatorio existentibus quantum profint nostra suffragia, & sacrificia. In communi Sanctorū conc. 2. funerali nu. 30

Pusillanimitas, vide timor huma-nus.

R.

Ratio reddenda in die iudicij, vi de Iudicium finale.

Rectores populi vel cōmunitatis, vide prælatus iudex, & magnates.

Redemptionis beneficium.

Redemptio quid significet. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiui-tatis B. Mariæ num. 5.

Etsi propter omnia à Deo accepta beneficia alsidue ipsum laudare & gratias agere debemus: Multo ta-men maiori ad id obligatione ad stringimur propter redemptionis beneficium. In Dominicali Domini-ca. 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 35. vbi late, & in Aduēt. conc. 2. cōceptionis B. Mariæ num. 3.

Redemptionis beneficium qua-le & quantum fuerit. In proprio Sæctorum conc. 2. exaltationis cru-cis num. 4.

In redemptionis opere modus quo nos Christus redemit conside-randus. 4. Quad. conc. in coena nu. 2. Ex modi huius consideratione summam admirationem, simul & letitiam concipiems. In Aduent. Dominica infra octauam Nativitatis conc. 2. num. 7.

Redemptionis beneficium per antonomasiā, misericordia Dei, in sacra scriptura dicitur. In Domini-calī Dominica. 16. post Pentec. conc. 1. num. 35.

Redemptionis beneficium magnum est: & quia in eo plurimū nobis datur, & quia plurimo labore datur. In Aduent. conc. 2. concep-tionis B. Mariæ num. 2.

Angelos etiam redemptos fuisse per

• Religionis vocatio & ingressus.

239

per Christum probat. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 10

Redempturum esse Christum non solum Hebreos, sed etiam gentiles, per prophetas prædictum erat. In Aduent. conc. 1. Epiphania num. 20.

Per Christum redempti dicimur: hoc est iterum atque iterum empti: quia singula Christi opera nos emere sufficerent. In proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis nu. 5.

Christum qui tot expensis vos redimere dagnatus est, intentis animis laudate. In proprio Sanctorum conc. 1. exaltationis crucis nu. 9.

Amplificabitur hic locus ex verbo, passio Christi & ex verbo, incarnationis Christi.

Religio.

Religionum vita securior. 1. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 18. & in Aduent. Dominic. 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 23.

Religionis asperitates dulcissimas Deus reddit: & abundanter Deus immittit consolationes, & difficultates omnes quae in principio proponebantur aufert. 1. Quadragesi. Dominic. Resurrectionis num. 29. &c. 2. Quadragesima. Dominic. num. 23. &c. 3. Quadragesima. Dominic. num. 34. & Dominic. 4. Aduentus conc. 4. num. 11. &c. 1. Quadragesima. Dominic. 2. nu. 8.

Moristica vita tuior est quam

solitaria: & quare, vide in Aduent. conc. 3. Thomæ num. 11.

Ad monasticam vitam perferrandam, & in religione perseverandum solitudo necessaria est. In Dominicali Dominic. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Religionis status quam sublimis sit. In Aduent. Dominic. 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 25.

In religionibus licet plurimi sint labores corporales maxima tamen securitas in eis est. In Dominicali Dominic. 21. post Pentec. conc. 2. num. 32.

§. Vocatio ad religionem: & de religionis ingressu.

Ad religionem aliquem vocare quam grande sit Dei beneficium. In communii confess. non pontif. Euang. Eece nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 9. vbi late & Dominic. 4. Aduentus conc. 3. num. 25.

Cum Deus ad religionis statu te vocat, cura ne extinguitur haec inspirationis diuinæ scintilla Dominic. 4. Aduentus conc. 4. nu. 10

Ad hoc considera quod Deus qui religionis asperitatem superioribus patribus dulce reddidit; suau quoquetib[us] reddet: & difficultates omnes tolleret. Dominic. 4. Aduentus conc. 4. num. 11.

Qui ad religionem conuolant & mundum fugiunt eripiunt se ab ira Dei, ab eterna damnatione, & a puriss.

fillanimitate , & cordis mollitie quam mundani habent , vt omne malum in eis imprimatur. In proprio Sanctorum conc. i. Magdalene num. 16.

Ad mundum relinquendum , & ad religionem confugendum , non opus est à parentibus licentiam petere: vide & nota in Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniam conc. 3. num. 19. vbi late.

Qui in religiosam, secularem vitam commutare pretendit: suis propinquis vel amicis hanc vocationem non reuelet. 3. Quadr. Dominicana. i. feria. 5. nu. 8. & 4. Quad. conc. quinquagesima num. 4. & in communione Sanctorum mulierum conc. 1. nu. 19. & in Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniam conc. 3. num. 21.

Ab adolescentia, sacrè alicui religioni se dedicare quam utile. In Dominicali Dominicana. 12. post Pentecost. conc. 2. nu. 5. & 4. Quad. Dominicana septuagesima num. 17.

Vt ad religionis tutissimum portum quis se conferat, & mundū fugiat, singulates considerationes. 2. Quadr. Dominicana. i. num. 7. & in communione confel. non pontif. Euag. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 9. & in communione virginum conc. 4. num. 16. vbi late & Dominicana. 4. Aduent. is conc. i. nu. 12. vsq; ad nu. 19. & conc. 3. nu. 24. & conc. 4. nu. 9. & in Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniam conc. 3. num. 23.

Ad religionem qui se conferre studet non attendat diuersis propin. quorum: & amicorum secularium. In communione virginum conc. 4. num. 17.

Religiosi quantum Deo ob tantum & tam singulare beneficium vocationis ad religionem habeant. In proprio Sanctorum conc. vniuersitate Sancti Ioseph. num. 21.

Quam crudeles sint parentes, qui filios suos religionem ingredi voluntates ab instituto reuocat. In Aduent. Dominicana. i. post Epiphaniā conc. 3. num. 22.

Qui ad religionis statum conuolat oportet vt sint iuuenes. 4. Quadrag. Dominicana septuagesima num. 17. & in Aduent. conc. 3. purificatioonis B. Mariæ num. 10.

Inter alia ob quæ optimum est mundum relinquere & ad religionem fugere, vnum est quiaibi ad diuinę contemplationi vacandum, & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. In Dominicali Dominicana infra octauam Ascensionis conc. i. num. 24.

Religionem vouere & ad illam confugere est singulare remedium vt quis à varijs huius mundi laqueis extricari possit. In Dominicali Dominicana infra octauam Ascensionis conc. i. num. 29.

• Remissio peccatorum.

241

rum conc. 3. Ascensionis num. 10.

Difficilius est convertere malum religiosum, vel clericum quam lenonem. In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 16.

Religiosi priscos illos suæ religionis sanctissimos patres imitentur. i. Quadr. Dominica. i. feria. 4. num. 25

Cotra illos religiosos qui segnioriatur de perfectione sua in via virtutis. In cōmuni plurimorū mart. Euang. Descendens Iesus de monte conc. 2. num. 23.

Quam grandis error sit, si religiosum aliquem peccare vides, statim omnes illius conuentus aut ordinis condemnare. In Aduent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ nu. 11. Aut ob id minus eos æstimare. In proprio Sanctorum conc. 1. Mathei nu. 20.

Religiosorū spiritualis qua gaudient latitia multis numeris exuperat secularia gaudia. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 34. & 3. Quad. Sabbatho post Dominicā. 4. nu. 11.

Religiosi Deo terga vertuti, quā do seculares voluptates & cupiditates in corde suo admittunt. In cōmuni doctorum conc. 4. nu. 13. & in communī confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c. conc. 4. num. 11

Religiosus debet esse omnino à rebus profanis separatus, & à secularium conuersatione semotus. In proprio Sanctorum conc. 1. Philip-

pi & Iacobi nu. 22

Religiosi cum à secretis Dei sint, secularibus & mundanis curis non se immisceant. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis Beatæ Mariæ num. 28

Vt superflua solicitudine remota possint Deo quiete famulari. In proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 30

De exemplo bono vel malo religiosorum vide verbo. Ecclesiasticus & hoc accommoda.

De renuntiatione bonorum temporalium quam religiosi in professione religionis faciunt vide verbo. bona temporalia §. voluntaria bonorum temporalium abdicatio & renuntiatio.

Religiosus curare debet, ne parentes illū à quiete suæ religionis semoueant. In Dominicali Dominica. 19. post Pentec. conc. 1. nu. 11. Plura alia quæ huc spectat vide verbo. Ecclesiasticus.

Remissio peccatorū.

Peccata remittere Deus gloriā atque maiestatem suam esse dicit. In proprio Sanctorum conc. 1. Nativitatis B. Mariæ num. 19

Peccatorum numerus remittendus non est determinatus, & finitus. i. Quad. Dñica. 3. feria. 3. n. u. 2.

A Christo peccatorum remissionib[us] dari sacra scriptura dicit: quia ipse solus, non pater, nec Spiritus sanctus eam nobis meruit! In

Q. pro

proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis num.8

Peccatorū remissio, vide in verbo misericordia §. misericordia Dei erga nos, vbi plura de misericordia Dei in condonandis peccatoribus influeris.

De remissione peccatorum tanquam de maxima re gloriatur Deus. In Aduent. conc. 2. conuersonis Pauli num. 4

Tantū Deus gaudet remissione peccatorū ut venia eorū nō petita ipse ea cōdonet. In Dñicali Dominica. 18. post Pentec. conc.2. nu.26.

Ex his ob quē maxime Deū glorificare debemus. vnū est quod potestatē remittendi peccata homini bus dederit. In Dñicali Dominica 18. post Pentecost. conc.2. num.41

Renuntiatio bonorū temporaliū, videlicet de verbo, bona tēpotalia §. bonorū temporaliū abdicatio & renuntiatio.

Reprehensio.

Vt quis reprehendere possit, cōscientiaz putitas maxime necessaria est. In proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis nu.18

Reprehensiones libenter nō ferre, reprobationis maximum signum est. 1. Quad. Dominica. 3. feria. 2. n. 18. & in communi dōctorum cōc.3. num. 15. & in proprio Sanctorum conc.4. Petri & Pauli num.9.

Et impatienter ferre signum est imaginæ depravationis. In proprio Sanctorū conc.4. Ascensionis nu.

3. contra hos vide terribiles Deicō minationes. 1. Quad. Dominica. 3. feria. 3. num. 20. & in Dñicali Dominica. 22. post Pentecost. conc.2. num. 12.

Reprehensiones & admonitiones nolle audire summa peruersitas est. 3. Quad. Dominica in Passione feria. 3. num. 8. & in communi dōctorum conc.3. num. 16

Reprehendēdas esse proximotū imperfectiones cū māluerudine, & non veiborum & iniuriarum strepitū. In proprio Sanctorum conc. 1. Inventionis crucis num. 11.

A reprehendēda peccata opportunitas necessario est seruanda. In proprio Sanctorum conc.1. Inventionis crucis nu.11. Ne forte reprehēsio noceat. In proprio Sanctorū conc.4. Ascensionis num.5

Praua conscientia impedit quo minus iij qui pr̄esunt suos reprehēdere possint. In proprio Sanctorū conc.1. Ascensionis nu. 19. de quo vide plura verbo, prelatus.

Non sufficit reprehendere peccata: sed cum opus est pœnam addere, & punire oportet, vide & nota in proprio Sanctorum conc.2. Ascensionis num.16

Reprehensiones patienter ferre signum est prædestinationis. In proprio Sanctorum cōc.4. Ascensionis num.3

Et signum est mūdo mortuū esse. In Dñicali Dominica. 20. post Pentecost. conc.1. num. 54.

Sem.

Semper in hoc miserabili eccl^{io} non tantum reprehensio veum & reprehensor odio habitus est: & sic pauci reperiuntur qui libere peccatores reprehendere audeat, quod maximum malum est. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 7. & ibi Dominica. 20. conc. 1. num. 33. vbi latè.

Reprehensio quam maximè sit necessaria in hoc seculo. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 9

Oportet in reprehensione seruare modū, quem sacra scriptura nos docuit: vide & not. In Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 2. num. 10

Ob charitatis defectum non audiemus reprehendere proximos (præsentim si potentes sunt) etiam si id sit necessarium, Dominica. 2. Aduentus conc. 4. num. 7

Qui omnes generaliter alloquuntur, severè reprehendat: cum vero particulariter, mansuete. In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 20.

Priælati qualiter in reprehensionibus se debeant habere vide verbo prælatus s. prælatorum obligatio & conditiones vbi plurima circa hoc inuenies.

Reprehensio prudenter facienda, vt non officiat sed proficiat. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 32.

Nullus est qui aerius nec crudelius reprehendat, quā ille qui maximus est peccator. 2. Quadr. Sabba-

tho post Dominicam. 3. num. 15.

Reprehensio vt sit efficax, iram libi comitem & afflictam habere debet. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

Res huius seculi, vel res huius mūdi, vide bona temporalia.

Res spirituales, vide, bona spiritualia

Resurrectio Christi.

Resurrectio Christi fuit efficiēs causa nostrę glorificationis. 1. Qua drag. Dominica. 2. num. 19.

Resurrectionis articulus quam maximè sit momenti. 4. Quad. Dominicæ Resurrectionis num. 25.

Si Christus nō esset Resurrex^trus, ab solutè suam vitam pro hominib^{us} salutē non daret. 1. Quadr. Dominicæ quinquagesimæ num. 5.

In Resurrectione Christi incepit Resurrectio nostra. 1. Quad. Dominicæ Resurrectionis num. 2.

In die Resurrectionis omnes Angelii adorauerunt Christū. 4. Quadr. Dominicæ Resurrectionis num. 2.

Resurrectionis Christi gloria nequit explicari. 1. Quad. Dominicæ Resurrectionis num. 5. & 3. Quad. feria. 2. Resurrectionis num. 18.

Resurrectionē Christi admirabilis fuisse triuinphū. 4. Quad. Dominicæ Resurrectionis num. 3. vbi latè.

In Resurrectione Christi, aliorū quoque; Sanctorū corpora Resurrexerint. & quare, 1. Quad. Dominicæ Resurrectionis num. 14. & 3. Quad. feria. 2. Resurrectionis num. 33.

Q 2 Resurre-

Resurrectionem suam cur Christus accelerauit. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 12.

Resurrectio Christi fuit potissimum inter omnia alia sua diuinitatis argumentum. 3. Quadr. Dominica Resurrectionis nu. 2. vbi ex professo.

Resurrectionem Christi imitari debemus. 1. Quadr. feria. 2. Resurrectionis num. 18

Resurrectio Christi quam necessaria saluti nostrae In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis nu. 26

Resurrectionis Pascha est tempus lætitiae & exultationis. 2. Quadrag. Dominica Resurrectionis numer. 3. & 4. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 15. Et quomodo oporteat hoc tempore lætari. 3. Quadrag. Dominica Resurrectionis numer. 10. Et quæ debet esse causa huius lætitie ibi num. 18

Resurrectionis Pascha est dies singularis victoriae nostri ducis. 2. Quadrag. Dominica Resurrectionis num. 8

Resurrectio Christi spem nostram erexit. 3. Quad. Dominica Resurrectionis num. 17

In Resurrectionis die B. virgo quanto gaudio fuerit perfusa. 3. Quadrag. Dominica Resurrectionis num. 23

In Resurrectione Christi mortua fuit mors: & quare. 3. Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 27

Resurrectio Christi non tantum

suit causa exemplaris nostræ Resurrectionis sed etiâ fuit causa efficiens nostræ iustificationis: & quare. In Dominicali Dominica in albis conc. 2. num. 15

Resurrectio mortuorum

Ex Resurrectione Christi duæ nostræ Resurrections, animis illicit in iustificatione, & corporis in uniuersali iudicio pêdere: quarum una est causa alterius. In Dñicali Dominica in albis cœc. 2. nu. 16. Et nemo secundâ Resurrectione cosequeretur sine prima ibi num. 18

Vñ ex signis quo quis potest coniectari se in Resurrectione gloriosa partē habiturū est, quando ea quæ propter inclinationē propriā abhorrente solet, victa iam quodammodo carnis natura ardenti cupiditate & studio operatur. In Dominicali Dominica in albis cœc. 2. nu. 18

Resurrectionis memoria est afflitorum consolatio. 1. Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 12. & 3. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 13.

Resurrectio Lazari fuit evidens testimonium diuinitatis Christi. 2. Quadrag. Dominica. 4. feria. 6. num. 16.

Reuerentia.

Reuerentia descriptio. In Aduer. conc. 4. epiphaniæ nu. 6.

De reuerentia Deo debita vide, adoratio.

De reuerentia exhibenda sacerdibus,

tribus, vel prelatis, vel Ecclesiasticis,
vel locis sacris, vel maioribus vide
singula in suis proprijs locis.

Rex.

Regum multitudo in uno eo
demque regno peccatorum poena
est Dominica. 4. Aduentus conc.
3. num. 7.

A Equum est ut rex multis in re
bus particulari afficiatur honore:
nec hoc Deo discipliceret. In Aduent.
conc. 3. Epiphaniæ num. 32.

Regibus merito tanta reverentia
prestatum & à Deo eis præstare per
mittitur non propter ipsos, sed pro
pter id quod representant. In Ad
uent. conc. 4 Epiphaniæ num. 14.

Reges recordentur quod quo su
blimiores sunt, eo virtutibus clari
ores esse debent. In Aduent. cœ.
1. conceptionis B. Mariæ num. 18.

Regibus nemo veritatem dice
re audet Dominica. 2. Aduentus
conc. 1. num. 8. vbi latè.

Reges Sanctorum & prudentū
consilio urantur. In Aduent. conc.
1. conceptionis B. Mariæ num. 19.
de quo vide plura verbo, consilia
rius.

Regi tributa solvi Deus vult. In
Dominicali Dominica. 22. post
Pentecost. conc. 3. num. 45.

Reges & magnates huius mun
di ab adulatoribus caueant. In Do
minicali Dominica. 22. post Pente
cost. conc. 1. num. 53.

De rege prout index est, vide

verbo index: prout gubernat impe
rat & præfetus est, vide prælatus:
prout potens est vide, magnates:
prout nobilis prout legum condi
tor, vide legislator vide, nobilitas:
quibus locis collegimus omnia
quæ huc spectant.

Regna.

Regna & possessiones sæpe au
fert Deus propter possessorum, aut
corum parentum peccata Domini
ca. 4. Aduentus conc. 3. num. 5.

Rixa, vide discordia, vide pax, vi
de inimicus. Rogationes, vide verbo, oratio vo
calis.

S.

Sabbath a sanctificare, vide verbos
festus dies.

Sacerdos.

Sacerdotes apud gentes omnes
tanto honor olim habiti sunt: ut si
aliquem illustrem excellentemq;
volebant appellare eum sacerdo
tem nuncupabant. In Dominicali
Dominica in albis conc. 3. num. 20.

Quod si illi sacerdotes tantum
venerabantur: quāto magis nostri;
qui supraverum & mysticum cor
pus Christi potestatem habent? In
Dominicali Dominica in albis
conc. 3. num. 20. & in cōmuni docto
rum conc. 3. num. 26. vbi latissime
quanta reverentia eis debeat in sin
gularibus illustrat exemplis & in
Aduent. concio. 1. expectationis.

Beatae Mariæ num. 13. & ibi Dominicā. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 27. & In Dominicali Dominicā. 15. post Pentecost. conc. 11. num. 13.

Sacerdotes, dignitate Angelis esse excellentiores in proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistia num. 15. vbi ex professo & in Audent. Dominicā. 3. post Epiphaniā conc. 2. num. 27. & In Dominicali Dominicā. 23. post Pentec. conc. 1. nu. 23.

Sacerdotum dignitas ex eo quod claves regni celorum habent velie mēter magnificatur. In proprio Sātorū conc. 3. Petri & Pauli nu. 23.

Sacerdotes iniuria afficer summa dissolutio. In communī docto-
rum conc. 1. num. 29

Cur in sacra scriptura omnes Christiani sacerdotes appellantur. In communī Apostolorum conc. 3. num. 23.

Sacerdotis officium in populū, quale esse debeat. 3. Quadr. Dominicā. 2. num. 17. & 3. Quadr. Dominicā. 4. feria. 4. num. 32

Sacerdotes malos tremendo supplicio Deus minatur quod scilicet quia diuinā sacramenta indignè ad ministrant, ipsa nihil illis prostat vide & nota Dominicā. 3. Aduentus conc. 2. num. 22.

Sacerdotum leuiā etiam peccata, quam sint grauiā. 3. Quadr. conc. in eocia num. 33.

Sacerdotes curcū frequenti Eu-
charisticī sumptione, tam parum in-

deuotione proficiant. 3. Quod. eocia
in eocia nu. 35. vide plura alia loca
in verbo. Eucharistia.

Sacerdotes maiori multo obliga-
tione teneri esse castos. 1. Quadr.
Dominica. 1. feria. 3. num. 21.

Sacerdotum vestes quibus ad
celebrandum induuntur, quid signi-
flicant. In Dominicali Dominicā
in albī conc. 3. num. 20.

Sacerdotes terrena spernant. 1.
Quadragesi. Dominicā. 4. feria. 2.
nu. 3. & à cupiditate earum, corda
euellere carent. In communī Eu-
gelistarum conc. 3. nu. 15. & In Do-
minicali Dominicā. 23. post Pente-
cost. conc. 2. num. 55.

Et sacerdotes attendētes officio
quod habent, carent semper bo-
num præbere exemplum, optimā
exhortatio. 3. Quadr. Dominicā. 1.
feria. 3. num. 29.

Sacerdos senex debet esse: idest se
nile quoddam virtutis in omnibus
præbens exēplū. In Audent. conc.
1. expectationis B. Mariæ num. 18.

Propter sacerdotis peccata sæpe
vniuersus populus à Deo punitur.
3. Quad. Dominicā. 1. feria. 3. nu. 30.

Sacerdos cōtinuo aduertat se sum-
mum sacerdotē Christū, cuius per-
sonam interius gerit debere imita-
ri. In Dominicali Dominicā in al-
bis conc. 3. num. 22.

Si sacerdotes quorum est irā Dei
placare, in maiori indignatione
propter sua peccata existunt, quis
nobis in necessitatibus nostri re-

Sacerdos: & de sacrilegium.

247

mediu[m] impetrabit: In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariae num. 31.

Sacerdotum abominationes nimis Deo exosæ. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariæ num. 30.

Sicut sacerdotes mali maximè mundo officiū ita boni maximè proficiunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis B. Mariæ num. 29. vbi latè.

Sacerdotes quā perfecti esse debet: & hoc speciali obligatione. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli nu. 22. In Dñicali Dominica. 7. post Pentecost. conc. 1. nu. 26.

Sacerdotibus, qui digne ac frequenter communicant, parum aut nihil superest. quod in purgatorio soluant, aut satisfaciant. In proprio Sæctorum conc. 3. Eucharistie nu. 13.

Sacerdotes carent esse sapientes, non ignari. In communi doctorum conc. 2. num. 6. & num. 9.

Sacerdotes non se induant vestibus curiosis. In communi Euangelistarum conc. 3. num. 20.

Sacerdotalis dignitas imperatoria præferenda. In Aduent. Dominicæ. 3. post Epiphaniam conc. 2. num. 27.

Sacerdotum delicta quæcumque fieri potest sunt tegenda ne populo scandalum afferant. In Aduent. Dominicæ. 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 32.

Sacerdos Euangelicus maioris

honore: & reverentia dignus est quam Moses fulgenti facie coruscans. In Aduent. Dominicæ. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 34. In Sacerdos est totius mundi aducatus. In Dominicali Dominicæ. 15. post Pentec. conc. 1. num. 15.

Sacerdotis obligatio quam magna sit. In Dominicali Dominicæ. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 16. &c. 20.

Sacerdos de progenie & nobilitate suorum curare non debet. In Dominicali Dominicæ. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Quam grāde scelus committant Domini temporales qui se à sacerdotibus adorari permitunt: & quantum delinquent sacerdotes qui id faciunt. In Dominicali Dominicæ. 15. post Pentec. conc. 1. num. 12.

Sacerdotum peccata coram secularibus non sunt detegenda. In Dominicali Dominicæ. 23. post Pentecost. conc. 1. num. 23.

Reliqua omnia quæ huc spectat collegimus in verbo. Ecclesiasticus quem locum consule.

Sacramenta singula in particula. ri suo quæque loco sigillatim digessimus.

Sacrilegiū: & de sacris

locis, eorumq; reverentia.

Licet Deus in omni loco sit, peculiariter tamen in templo existere dicitur: & ingredi in templum est inconspectu eius apparet. In Aduent. Dominicæ. 1. post

Q 4 Epis.

Epiphaniam conc. 1. num. 18. & conc.
Sacra loca habeo: Deus in hoc
mundo plurima ad misericordiam
exercendam nullatenen ad insti-
tutam ostendendam. 3. Quadr. Domini-
nica. i. feria. 3. num. 14.

Sacra loca. & res omnes sacrae
quanta & qualiter reverentia puritate
& cultu & nobis sunt tractanda. 1.
Quadragesi. Dominica. 1. feria. 3.
num. 12. & i. Quadr. Dominica. 4.
feria. 2. num. 16. & 3. Quadragesi. Do-
minica. 1. feria. 3. num. 13. & 13. Qua-
dragesi. Dominica. 4. feria. 2. nu-
mer. 19. & in proprio Sanctorum
conc. 2. Ioannis Baptista. num. 13.
vbi late & in Audent. Dominica.
i. post Epiphaniam conc. 1. num.
13. & conc. 4. Thomae num. 11.

Sacra templa sunt loci peculiari
ter d' orationem destinati. 3. Qua-
dragesi. Dominica. 1. feria. 3. num.
27. & In Dominicali Dominica.
9. post Pentecost. conc. 2. nu. 31. &
Dominica. 10. conc. 2. num. 7.

Sacrorum locorum irreverentia
acerime a Deo punitur. 1. Quadr.
Dominica. 4. feria. 2. n. 12. & 3. Qua-
drag. eadem ferianu. 15. vbi late: &
In Audent. conc. 4. Thomenu. 12.

Quæ in sacris locis sunt pecca-
ta, Deo inter cetera sunt maxi-
me & summe execranda. 1. Qua-
drag. Dominica. 4. feria. 2. num. 13.
& Dominica Passionis sequenti fe-
ria. 4. num. 6. & 3. Quadr. Domini-
nica. 1. feria. 3. num. 14.

Finis quo veniendum est ad sa-

cratæ templi debet efforatio
Dei glorificatio & purgatio pecca-
torum. 3. Quadr. Dominica. 1. feria.
3. num. 26. & 32. ds. in ore.

Ideo in templo. divina auxilia
non percipimus; quia non in spiri-
tu sed in carne ad illa venimus. In
Audenti conc. 3. purificationis B.
Mariæ num. 27.

In templum non debet quis ire,
nisi ut oret & Deum glorificet. In
Dominicali Dominica. 10. post Pē-
tec. conc. i. n. 14. & conc. 2. num. 7.

Vna ex circumstantijs, vt oratio
exaudiatur est quod fiat in templo.
In Dominicali Dominica. 10. post
Pentecost. conc. i. num. 11.

Quā grandis sit audacia & impru-
denter eius, qui in templo audet ali-
quod peccatum committere. In Do-
minicali Dominica. 10. post Pente-
cost. conc. i. num. 16.

Sacra scriptura.

Sacram scripturam consciisse sed
tat Diabolus: quem in hoc imitan-
tur hæretici. 2. Quadragesi. Domini-
ca. i. num. 4.

Sacré scripturæ intelligentia;
non solum varia lectione: sed per-
fectissima. vitiorum extirpatione,
& conscientiae puritate acquiri-
tur. In Dominicali Dominica. 3.
post Pascha conc. 3. num. 30.

Sacré scripturæ mysteria neuri
quam intelligerentur, nisi Chri-
stus per doctorum & predicatorum
ora, illa nobis exposueret:
proin-

.2 Saltationes.

proinde ab eo eius intelligentia est
petendā. In Dominicali Dominica
ea.3. post Pascha conc. 1. num. 29.

Ad Sacrae scripturae cognitionē
& intelligentiam fides est necessa-
ria. In proprio Sanctorum conc. 1.
Trinitatis num. 12.

Sacrae scripturae & Sanctorum
liborum lectio quantum prospicit:
& quod ad vincendas tentationes
sit præcipuum remedium. 1. Qua-
dragesi. Dominica. 1. num. 26. &
2. Quadragesi. Dominica. 1. num. 22.
& in proprio Sanctorum conc. 2.
incarnationis num. 19. & in Domi-
nicali Dominica. 4. post Pascha
conc. 2. num. 4.

Hec etiam sacra lectio singula-
re est remedium ad afflictionem &
tristitiam leuandam. In Domini-
cali. Dominica. 4. post Pascha cōc.
3. num. 3.

Lectione sacrarum scripturarū
mens spiritualiter reficitur & deno-
tationem & alia bona comparat. In
Dominicali Dominica. 4. post Pe-
tecōst. conc. 2. num. 22.

Saltationes.

Ex saltationibus quormala pro-
veniunt. In proprio Sanctorum
conc. vna decollationis Baptiste
num. 26.

Saltatrices quantum Deo sint
exosæ. In proprio Sanctorum con-
cio. vna decollationis Baptiste nu-
mer. 26.

Salus spiritualis; vide verbo, ani-
mali.

Sancti.

249

mix salus.

Sancti.

Sācti sunt via exēplaria; & idē,
quibus tenemur cōformari. 1. Quid
drag. Dominica. 4. feria. 2. num. 20.

2. Sanctos Dei maxime honoretare
debemus: ad quod probandum plā-
rimas, & efficaces rationes adducit.
3. Quadragesi. Dominica. 3. feria. 2. nu-
mer. 23. usque ad. 36.

3. Sanctos homines in regione qua
vivitis habitare, maximum est Dei
beneficiū. 3. Quadragesi. Dominica. 3.
feria. 2. num. 5.

Cū sanctis familiarissimā Deus
habebat conuersationem. 3. Quadr.
Dominica. 3. feria. 2. num. 27.

Sanctorum familiaritas cū Deo,
consideratur, & extollitur. 3. Quad.
Dominica. 3. feria. 2. num. 29.

Propter Sanctos etiam postquā
mortui sunt plurima in nōs benefi-
cia confert Deus. 3. Quadr. Domi-
nica. 3. feria. 2. num. 31.

Sanctus ille dicitur qui totus, &
omnino est Deo dicatus. In com-
muni Euangelistarum conc. 1. nu-
mer. 6. & in Aduent. Dominica. 6. post
Epiphaniā conc. 1. num. 15.

Non satis est Deo, homines intē-
rius Sanctos esse, sed videri etiam
vult. In Aduent. conc. 1. expectatio-
nis B. Mariæ num. 14. ubi late.

Sanctorum exempla imitanda.
In Aduent. concio. 2. Thomæ
num. 6.

Sanctorū communio & societas
Q. 5 pro-

probis & improbis utilissima est
In Dominicali Dominica. 18. post.
Pentecost. conc. 1. numer. 16. vbi à
numer. 13. vsque ad. 17. explicatur
ille articulus, credo Sanctorum cō-
munionem.

Sancti in patria pro nobis ad
Deum efficaciter deprecantur. In
Dominicali Dominica. 20. post Pē-
tecost. conc. 2. num. 7.

Reliqua omnia quæ huc spectat
vide verbo, iustis, vbi infinita colle-
gimus.

Sapiētiæ donum, & de sapientibus.

Sapientes maximè Ecclesiā Dei
Illustrant & exornant Dominica.
4. Aduentus conc. 4. nu. 21.

Et maxima sunt utilitatis. In
Aduent. concio. 2. Stephani nu-
mer. 10.

Sapientibus locus sublimior de-
betur. In Aduent. conc. 2. Stephe-
ni num. 10.

Vnum ex maioribus spirituali-
bus Dei supplicijs, est sapientes à
nobis tollere. In Aduent. conc. 2.
Stephani num. 10.

Vt veram sapientiam compare-
tis in duobus libris accurate legere
debetis: alter est propria conscien-
tia, alter est Iesus Christus cruci af-
fixus: vide & nota in Dominicali
Dominica. 17. post Pentec. conc. 1.
nun. 9. vbi ex professo.

Sapiens sine Deo insanus sapien-
ti redditur: quia ab ipsa occasione

Sapientes..

sumit ut superbus, tyranus, ac ma-
litiosus fiat. In Dominicali Domi-
nica. 17. post Pentec. conc. 1. nu. 8.

Vera sapientia est Deum quæ-
rere, & mandata eius servare: & qui
hoc ignorat ignarus est. In Aduēt.
conc. 1. Epiphania. nu. 12. vbi late-

Vbi humilitas ibi sapientia. In
proprio Sanctorum conc. 1. Diui
Francisci num. 20. & conc. 4. nu. 13.

Vita & vigor sapientiæ est diui-
na gratia: sine qua mortua est sa-
piencia. In Dominicali Domini-
ca. 17. post Pentecost. conc. 1. nu.
5. & in communi doctorum conc.
1. num. 18. & conc. 3. num. 13. & in
communi virginum conc. 3. nu-
mer. 17.

Ideo peccatores quamvis sapien-
tia polleant miserrimè à prauis qui-
busq; affectibus superantur Domi-
nica. 17. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Sapientia sine probitate non so-
lum eam possidenti; verum & uni-
uersæ reipublicæ solet officere. In
proprio Sanctorum conc. 4. Diui
Francisci num. 11.

Sapientiores Deus eos facit, qui
humilitatem cum literis coniungunt. In proprio Sanctorum conc.
3. Diui Francisci num. 25.

Sapientes confundantur, quod
quamvis maiora à Deo beneficia
aceperint, difficilius tamè quam
rudes & ignari ad Deum conuer-
tuntur, & sapientia abutuntur ut
duiores sint. In proprio Sanctorum
conc. 3. inuocatio[n]is critis nu. 2.

Sapien-

Sapientia

Sapientia hominum (quam
Deus detestatur) est scire proxim-
mos decipere , & omnibus vijs
etiam cum peccato secularia quæ-
re. In proprio Sanctorum conc.
1. Beati Francisci num. 8.

Ab his sapientibus Deus sua
mysteria celat . In proprio San-
ctorum concio. 1. Diui Francisci
num. 9.

Ab his qui sapientiam non ad
Dei gloriam sed ad ostentationem
atque superbiam possident , quam
seuerum supplicium Deus sumat .
In proprio Sæctorum conc. 3. Diui
Francisci num. 24.

Permititq; Deus hos in inge-
nites incidere errores . In proprio Sæ-
ctorum conc. 3. Diui Francisci nu.
24. & In Advent. conc. 2. concep-
tionis B. Mariæ num. 24.

Permittit etiā vt ipsi , licet sapiē-
tissimi sint , vitæ tamen viam non
inueniant . In proprio Sanctorum
conc. 4. Diui Francisci num. 10.

Sapientia vera , solum est sapida
summi boni cognitio. 3. Quad. Do-
minica. 1. feria. 3. num. 3. & in com-
muni doctorum conc. 3. num. 6.

Qui hac sapientia fruuntur vitâ
dulcissimam , & gloriæ similem de-
gunt . In proprio Sanctorum conc.
1. Diui Francisci num. 7.

Hanc veram sapientiam quibus
Deus communicet . 3. Quad. Domi-
nica. 1. feria. 6. num. 4. & in commu-
ni doctorum conc. 3. num. 6.

Sapientia hoc vera non nisi per

Sapientes. 251

temporalium rerum desertionem ,
& coelestium contemplationem
acquititur . In proprio Sanctorum
conc. 1. Diui Francisci nu. 6. Et ex
familiari cum Deo conuersatione .
In proprio Sanctorum conc. 2. visi-
tationis B. Mariæ num. 1.

Ad sapientiam hæc comparandæ
primus gradus est fides . 3. Quadr.
Dominica. 1. feria. 3. num. 8

Hæc sapientia vera omne quod
terrenum sapit facit contemnere .
In proprio Sanctorum conc. 2. vi-
sitationis Beatæ Mariæ nu. 13. vbi
ex professo .

Huiusveræ sapientiæ opus & mu-
nus est , quedā bonitatis & pulchi-
tudinis diuinæ altissima cōtempla-
tio . In proprio Sanctorum conc. 2.
visitationis B. Mariæ num. 12.

Sapientia hæc vera Dei labores ,
& tribulationes dulces reddit . 3:
Quad. Dominica. 1. feria. 3. num. 9.

Sapientes , & doctores absq; vir-
tute & amore Dei , sacro sanctæ Ec-
clesiæ maxime nocui , & pernicio-
si sunt : vide singularem rationem in
Dominicali Dominica. 17. post Pe-
tecost. conc. 1. num. 2.

Sapientibus relictis , solet Deus
simplicibus delectationem spiritua-
lem cōmunicare : & quare . 3. Quadr.
Dominica. 4. feria. 4. num. 7.

Ne sapientes mortuis tantum li-
bris , sed libro etiam virę , Iesu Chri-
sto , diligenter incumbant . In cōmu-
ni doctorum conc. 1. nu. 18. vbi latè

Sapientes maximo timore viue
re deo .

Sapientes.

re debent; ne scilicet eorum scientia in ipsorum condemnationem ventatur. In communi doctorum conc.1.num.20

Sapientes non sunt qui suos depravatos appetitus nō superant, & vincunt. In Dominicali Dominica.17.post Pētecost.conc.1.num.5.

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas sive ad alias dignitates. In cōmuni doctorum concio.2.nu.9.

Sapientes non sunt contenti intellectum sapientia illuminari; sed curent etiam voluntatem charitate & affectu inflammari. In communi doctorum conc.2.num.10.vbi late & in communi virginum concio.3.num.17. & in proprio Sanctorum conc.4.Divi Francisci nu.4.vbilatissime.

Sapientes viri sunt lux mundi. In communi doctorum conc.2.num.23

Sapientia speculativa scientiarū bona, & utilis est: sed ultra illam sapientia practica est necessaria, quæ in voluntatis affectibus & bonis operibus consistit. In communi doctorū conc.3.nu.4.vbilatissime.

Ad sapientiam certissimum iter est puritas, conscientia & virtutū exercitatio. In communi doctorū conc.3.num.7.

Sapientū inopia & defectus summe deploranda est: & est vnum ex gravioribus Dei supplicijs. In communi doctorum conc.3.num.20.

Sapientes plus temporis & curg

Scandalum. •

in studio salutis suarum animarū, quam alienarum expendant. In cōmuni virginum conc.3.num.21.

Amplificabitur hic locus ex verbo scientia.

Satisfactio Christi, vide passio Christi.

Scandalum.

Scandalum quid significet. In Dominicali Dominica.11.post Pētecost.conc.2.num.14.

Scandalum præbentes acerrime à Deo puniuntur.1. Quadrag. Dominicā in Passione feria. 2. nu.28. & in communi confess. pontif. Euang. nemo accedit lucernā &c. conc.1.num.21. & in proprio Sanctorum cōc.4 dedicationis Michaelis nu.23. & In Dominicali Dñica.11.post Pentec. conc.2.num.15.

Ne scandalū denus tenemur subire quodcumq; vitæ periculū.3. Quadr. feria.6.post Cineres num.18.

Scandalum alijs præbentes significant se Christo mortem negligere: & quare.3.Quadr. Dominicā.2. feria.3.num.9.

Scandala prælatorum, principum, & concionatorum perniciissimā. In communi confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernā &c.conc.1.nu.21. & in proprio Sanctorum conc.3. dedicationis Michaelis num.32. de quo vide plurimā verbo, exemplum maiorum, & in verbo, prælatus, & ibi inuenies quæ hic defunt.

Reli.

• Scientia & de sciendi auiditate.

253

Reliqua omnia quæ huc spectat, vide exemplum malum & occasio peccandi.

Scientia; & de sciendi auiditate.

Deuotionis specie dicere se nolle scire, aut studere, quam grandis stultitia. Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 19. vbi late hos rudes & idiotas inerepat.

Poena solet Dei esse æquissima, ut qui scientia ad suam utilitatem vti noluit eam amittat, & in errores incidat. In Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ num. 24. & in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 24.

Sciendi auiditate Diabolus olim primum hominem, & nunc quam plurimos decipit. In communi doctorum conc. 3. num. 13. vbi ex professio: & in proprio Sanctorū cōc. 2. Diui Francisci num. 22.

Ad scientiarum affluentiam cō parandam; puritas conscientiæ, & virtutum exercitatio certissimum iter est. In communi doctorū cōc. 3. num. 7.

Scientiarum affluentia sine charitate quam parū profint; ipsis etiā sapientibus. In communi doctorū conc. 1. num. 18. & conc. 3. num. 13. & in communi virginum conc. 3. num. 17. & in Dominicali Dominica. 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 5. vbi late.

Quamvis ad scientiam acquirea-

dam bonum sit nos multum labo- rare: ad charitatem autem comparā dam longe diligētius nos oportet laborare. In communi doctorum conc. 2. num. 12. vbi ex professio & conc. 3. num. 4. vbi latissime.

Contra illos qui scientijs vanis & curiositatibus dediti sunt. In pro priō Sanctorum conc. 4. Ascensio nis num. 14.

Quando diligentius homines humanis scientijs addiscendis intē dunt, tantō tepidius plerunq; Deū diligunt: quia quo plus animus intellectu operatur tanto minus potest voluntate & affectu proficere. In proprio Sanctorū conc. 4. Diui Francisci num. 2. vbi late.

Virtutum exercitatione intelle-ctus clarior fit ad intelligendū sciētiām cuius inēbit. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 30.

Qui diuino amore caret, quo maiorem scientiam acquirit, eo magis superbit, & est condemnationi propinquior. In Aduent. conc. 4. Epiphany num. 19.

Intellectum nostrum oportet devinciri nevana, curiosa, ac lasciva scire curet: postea enim ad necessaria percipienda inabilis remanserit. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 4.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia, vbi plurima quæ huc spectant collegimus. Sebastiani laudes, vide in com muni plurimorum mart. Filii.

Descep-

Destendens Iesu de monte &c.
conc.3.num.23.

Secretum, & silētium.

Secreta manifestare, & spiritua-
lis, & corporalis mortis certissima
sepe est causa. 1. Quadr. conc. quin-
quagesimæ nūm. 2. & 4. Quadrag.
conc. quinquagesimæ nūm. 3. & in
Dominicali Dominica. 22. post Pē-
re cost. conc. 1. nūm. 22.

Res secrētæ & magni momēti nō
sunt cum omnibus cōmunicandæ.
4. Quad. conc. quinquagesimæ nūm. 2.

Cum nobis secreto res graues
manifestantur, quamuis nulla silē-
tij lex imponatur, tamen publicare
eas non debemus. In proprio San-
ctorum conc. vna Sancti Joseph

nūm. 7. ybi ex professo.

Secretum maximum iusti seru-
re debent, de illis rebus quas Deus
etn. illis communicavit. In prop-
riō Sanctorum conc. vna Sancti

Joseph nūm. 8.

Silentium ad pācis virtutem est
summe necessari. 1. 2. Quadr. Do-
minica in Ramis num. 9.

Silentiū forminis maxime qua-
drat. In proprio Sanctorum conc.
2. Ioannis Baptiste num. 29.

Silentiū quam sit preciosum
vtile, & necessarium. In proprio Sā-
ctorum conc. 3. omnini Sanctorū
nūm. 2. ybi plura de laudibus, & fru-
stibus silentij.

Amplificabitur hic locūs ex ver-
bo linguae. mutominiq. in am-

Secularia bona, vide bona tempo-
ralia.

Segnices, vide pigritia.

Senectus, senes.

Plurimi sunt ætate iuuenes: qui
sunt scientia, & virtute senes. Do-
minica. 4. Aduentus conc. 2. nūm. 27.

Senes maxima veneratione, &
honore afficiendi: & quam grandi
obligatione ad id teneamur. In pro-
prio Sanctorum conc. 1. visitatio-
nis B. Marie nūm. 19. vbi late & in
proprio Sanctorū cōc. 1. dedicatio-
nis Michaelis nūm. 22. & In Domi-
nicali Dominica. 20. post Pentec.
conc. 2. nūm. 53.

Senū peccata quair maxime Deo
sint exosa. In proprio Sanctorum
cōc. 1. dedicationis Michaelis nūm. 24.

In senibus quodcumq. peccatu,
seu defectus valde reprehensi-
bilis. In communī confess. non pon-
tif. Euāg. Ecce nos reliquimus om-
nia. &c. conc. 3. nūm. 9.

Senes diligētius animi ostia, sen-
sus scilicet, claudere oportet: tunc
quia illos dēmō diligentius insecta-
tur, tū propter bonum iuuenū exē-
plim. In proprio Sanctorum cōc.
1. dedicationis Michaelis nūm. 22.

Senes sunt (las barbacanas) qui-
bus ciuitas Christiana in obserua-
tia diuinæ legis custoditur. In Ad-
uent. conc. 2. purificationis B. Ma-
rie. nūm. 30.

Sensualitas, vide luxuria.

Sensualitatis moribus resistere, vide

ver.

verbo appetitus, & verbo carnis
mortificatio.

Sermones nostri, quales esse de-
beant, vide conuersatio.

Scrutus diuina.

Seruitus diuina, cū nos potētes re-
ges efficiat, summè experientia est.
in cōmuni conf. nō pontif. Euang.
Sint lumbi vestri &c. conc. 2. n. 29.

Seruos nos esse Dei: de hoc titu-
lo magnopere gloriādum. In com-
muni conf. nō pontif. Euang. Sint
lumbi vestri &c. conc. 2. num. 30.

Soli servi Dei verū honorem
habent. Dominica. 3. Adventus
conc. 4. num. 11.

Seruire ex parte Deo, ex parte ve-
ro Diabolo: quodāmodo pericu-
lius est quā si omnino Diabolo ser-
vires. In cōmuni conf. non pontif.
Euāg. Ecce nos reliquimus omnia
&c. conc. 2. nu. 7. vbi ex professo.

Quam pauci nunc verē serui
Dei dicī possint. Dominica. 3. Ad-
ventus conc. 3. num. 14.

Seruus Dei nō solum Dei ius-
fa exequi debet, sed plus etiam pre-
stare si potest. In Advent. conc. 3.
Ioannis Euangelistē num. 9.

Deo seruire incipient statim
persequitiones occurruunt, & ideo
se ad patientiā p̄pararet. In Advent.
conc. 1. Innocentium num. 30. 1. 21

Deus vix natus, nobis seruire in-
cepit: nos autem quod illi debemus
seruitum in ultimā senectutē
differimus. In Advent. conc. 1. Cir-

cuncisionis num. 15.

Der seruitio à pueritia dicari quā
vtile, & necessariū. In Advent. conc.
1. Circūcisionis nu. 18. & in cōmu-
ni Sanctorū mulierum conc. 2. nu.
24. vbi latē.

Tū cū malī sunt in mālo seruētio
res, nos maiori etiā affectu Deo ser-
uire debere. In Advent. conc. 1. Epiphā-
nię num. 10. & In Dominicā
Dominica. 8. post Pentecost. conc.
2. num. 27. & 30. vbi ex professo.

Sancti res que ad Dei seruitium
pertinebant, diligentissime p̄sta-
bant. In Advent. conc. 4. Epiphā-
nię num. 18.

Quā diligenter Deus seruos suos
defendat & protegat. In Advent.
Dominica. 1. post Epiphanię conc.
2. nu. 4. & 13. Quadr. Sabbatho post
Cineres nām. 27. vbi late.

Maxime necessarium est homi-
nes seruentissimo spiritus affectu
Deo seruire incipere: nam semper
ille pr̄mū seruor animū ad maio-
ra excitat, nec eum ab incepto des-
cere patitur. In Advent. Dñica. 1.
post Epiphanię conc. 4. num. 5.

Diligentia & solitudine quā
in Dei seruitio habere debeamus vi-
de verbo, p̄gititia vbi omnia simul
collegimus.

Sufficit ad salutem seruire Deo
eo modo quo peccato seruumus.
Dominica. 1. Advent. conc. 3. num.
18. vbi latissime. & 3. Quod. Domi-
nica Passiōnis feria. 5. num. 15.

Deo qui seruit neminem timere
debet,

debet, nec indiget multis armis ad se protegēdum. 3. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 28. vbi late.

Deo seruire, & mundi simul amicitiam conseruare non est possibile. In proprio Sanctorum conc. 4. Inventionis crucis num. 4.

Deo seruire volenti plurime difficultates representantur: quas omnes opportunitati tempore diuinis sublatas experietur. 1. Quadr. Dominica Ressurectionis num. 29. &. 2. Quadr. Eadem Dominica num. 23. &. 3. Quadr. eadem Dominica num. 34.

Deus exposcit ut unusquisque ei seruat secundum status sui conditionem 3. Quadr. Dominica in Ramis num. 16. & in communī conf. pontif. Euang. Homo quidam prege &c. conc. 1. num. 22.

Seruire Deo nolle nisi in his quæ tibi grata suauia, & non difficultaria sunt ex amore proprio dimanat. In Advent. Dominica. 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 6.

Seruirer. Deus ad exhibita sibi seruitia attendit & nunquam eorum obliuiscitur. In Dominicā Domicā. 5. post Pentecost. conc. 1. nu. 15. Mirabile est videturationē, quā gratissimus noster Deus munera & seruitiorum sibi factorum habet. In Dominicā Domicā. 6. post Pentecost. conc. 1. nu. 15.

Seruire Deo regnare est. In Dominicā Domicā. 14. post Pentecost. conc. 1. num. 7. vbi late.

Si Deus tristitia affici posset, in comparabilem acciperet cernens homines tam abominabili domino scilicet Diabolo sine ullo præmio seruire & tā paucos ipsi Deo. In Dominicā Domicā. 14. post Pentecost. conc. 1. num. 32.

Deus hos paucos, quos in mundo seruos habet magnificat & extimat. In Dominicā Domicā. 14. post Pentecost. conc. 1. num. 34.

Vnusquisque in seipso discere potest, qualiter Deo seruire debet. In Dominicā Domicā. 14. post Pentecost. conc. 2. num. 6. vbi latē.

Confusionem parit quam proprie & hilari animo sumus ad seruidum regibus ac Dominis temporalibus & quanta segnitia & tristitia Deo. In Dominicā Domicā. 22. post Pentec. conc. 2. num. 28.

In numero & infinita sunt poster quæ Deo diligentissime seruire debemus. In Dominicā Domicā. 22. post Pentecost. conc. 2. num. 42.

Seruus Dei, vide iustus.

S. Seruitus humana,

Seruitus per peccatum introducta est. 1. Quadr. feria. 5. post Cineres num. 9.

Lege quas serui debent obseruare. 1. Quadrag. feria. 5. post Cineres num. 10.

Deo maximē placet quod seruis dominis etiam si tyranni sint, in his quæ legi Dei non repugnant in-

Simplicitas.

inseruant. In Dominicali Dominica. 14. post Pentecost. conc. 1. num. 35.

Seruitus vide etiam libertas.

Silentium, vide secretum.

Simonia.

Simoniaci Iudam imitantes, taxant & appretiant Christum: cum sit inestimabilis. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 1. num. 11.

Simplicitas & sin-

ceritas.

Simplicitatis & sinceritatis amicos Deus diligit. 4. Quadr. Dominica in Ramis num. 5.

Sinceritatem & simplicitatem (quam Diabolus à primis nostris parentibus auult, & loco illius malitiam & simulationem seminavit) nostris cordibus Deus vult inserere. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis numeri 19.

Sinceritas cordis quam grata sit Deo. 3. Quadr. Dominica. 1. feria. 3, num. 13.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia.

Solrietas, in cibo & potu, vide gula.

Societas, bona vel mala vide, cōuersatio.

Solicitude rerum spiritualium & quæ ad seruitum Dei spectant, videlicet verbo, pigritia vbi omnia simul

Solitudo.

257

collegimus:

Solicitude temporalium, vide verbo, bona temporalia §. contra in exhaustam terrestrium sitim nimia que bonorum temporalium solitudinem.

Solicitude, salutis animæ, vide verbo animæ salus.

Solitudo.

In solitudine, magna ac sublimia seruis suis Deus cōmunicat: & anima ibi est magis expedita ad hos diuinos faores & beneficia accipiendo. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 2. vbi latissime &c. 2. Quadr. Dominica. 4. nu. 2. & In Dominicali Dominica. 4. post Pascha cōc. 3. nu. 10.

Solitudo orationi est necessaria. 2. Quadr. Dominica. 2. num. 8. & 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres nuin. 13. vbi latissime & in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 13. & conc. 2. sequenti num. 14. vbi late & In Dominicali feria. 2. in litanij maioribus cōc. 2. num. 3. & ibi num. 35.

Solitudo est opportuna ad vincendas tentationes. 4. Quad. Dominica. 1. num. 7.

Solitudo est necessaria ad monachalem vitam perferendam, & in ea perseverandum. In Dominicali Dominica. 12. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Solitudinē querere & ad ipsam fugere quam necessarium Domini

R ca.

ca. 4. Aduentus conc. 1. num. 12. &
conc. 2. numer. 10. & conc. 3. num.
23. quibus locis solitudinis utilitas
tes recensentur.

Amplificabitur hic locus ex verbo, conuersatio.

Solemnis dies, vide, festus.

Spes & desperatio.

Spei varie descriptio[n]es explicatur. 1. Quadr. Dominica. 2. num. 2.

Spes salutis est dum in h[oc] vita sumus; postea minime. 3. Quad. Do[m]inica in Passione feria. 2. nu. 5.

Spes do[n]ti est ex quo gaudiu[m] in tribulationibus nascitur. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num. 23.

Quant[u]o spes ferventior ac viuidior fuerit, tanto seruentius diffici illoribus rebus; acer finat scilicet pernitentia, offertur: & facilius presentia, delicias scilicet huius seculi, negligit. In proprio Sanctoru[m] cōc. 2. omniū Sanctorum num. 2.

Spes est patetitia fons, & origo. In proprio Sanctorum conc. 2. omniū Sanctorum num. 3.

Spes fulcitur humanum cor ad perseuerandum in exercitio virtutum, & in resistentia temptationum. In proprio Sanctoru[m] conc. 4. omniū Sanctorum num. 4.

Spes infinite Dei probitati & veritati iure debetur. In proprio Sanctoru[m] cōc. 4. omniū Sanctorum n. 2.

Spes premij eterni nos precepsit oportet addalioriosa opera humili-

tatisq[ue] & mortificationis exercenda. In proprio Sanctorum conc. 4. omniū Sanctorum num. 5.

Anima quę hanc spei virtutem diuino fauore est consequita quanto otio, quiete, ac tranquillitate vivat. In Dominicali Dominica in aliis coric. 1. num. 20.

Spe humanę voluptates superantur, ne cor nostrum turbare possint. In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi num. 11.

Spe aduersitatum perturbationes vincuntur. In proprio Sanctoru[m] conc. 1. Philippi & Iacobi num. 13. & conc. 2. num. 22.

Nunquam frustra & inaniter iustus sperat. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. nu. 28. ubi latet.

Promensura spei Dei munera sua fidelibus dohat. In Dominicali Dominica. 23. post Pentecost. conc. 2. num. 26.

Ad perterritos animos a metu & desperatione reuocādos: & in Deo hominum mentes in quaenq[ue] necessitate firmandas ac deum adnutantes in fide, & spe confirmados plurimā collegimus in verbo fiducia, quæ hoc loco attexere sicut, ubi taliꝝ omnia quæ hic de sunt intenies.

Spiritus sanctus.

Spiritus sancti Aduentus Apostolos. in gratia confirmavit. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti

Pen-

Pentecost. numer. i.

Spiritus sancti Aduentus utriusque fuit Ecclesia militanti, quam Christi ascensus Ecclesia triumphantia. In proprio Sanctorum concilio diei sancti Pentecost. num. 2. & feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 7.

Spiritus sanctus super linguas Apostolorum resedit. In proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. num. 30.

Spiritus sanctus a patre & filio procedit. In proprio Sanctorum concilio diei sancti Pentecost. num. 2.

Sacculus spiritus proprius loquendo, nec venire dicitur nec abire, quia ubique est: sed ex peculiari effectu quem operatur venire dicitur. In proprio Sanctorum concilio diei sancti Pentecost. num. 5.

Spiritus sanctus licet sit ubique, speciatim tamen iustis inesse dicitur per quedam peculiari illapsum. In proprio Sanctorum concilio diei sancti Pentecost. num. 6.

Spiritus sanctus non descendit super illos qui ira, inimicitia & similitudinibus diuisi sunt. In proprio Sanctorum concilio diei sancti Pentecost. num. 20.

Ad Spiritus sancti descensum magna preparatio est animus quietus, & humilis. In proprio Sanctorum concilio diei sancti Pentecost. num. 21. & feria. 3. Pentecost. concilio num. 17.

Incarnatio Christi fuit causa meditationis Aduentus Spiritus sancti.

In proprio Sanctorum concilio feria. 2. Pentecost. num. 26. & ibi feria. 3. Pentecost. concilio 2. num. 6.

Spiritus sancti virtus quam in anima operatur adeo magna est, ut anima aliquatenus Sanctus spiritus appareat. In proprio Sanctorum concilio feria. 2. Pentecost. num. 28.

De virtute etiam ex imia huius divini spiritus vide In proprio Sanctorum feria. 3. Pentecost. concilio 1. num. 22.

Spiritus sancti missio quam necessaria In proprio Sanctorum concilio 2. feria. 2. Pentecost. num. 22.

Spiritus sanctus quam gratis datur. In proprio Sanctorum concilio 2. feria. 2. Pentecost. num. 24.

Spiritus sancti variae sunt proprietates, & sic varijs nominibus insignitur. In proprio Sanctorum concilio 2. feria. 2. Pentecost. num. 25.

Spiritum sanctum tanto maiori cum plenitudine accipimus, quanto maiorem diligentiam adhibemus in emendanda conscientia, & in alijs spiritualibus exercitijs. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. concilio 3. num. 17.

Spiritus sanctus magnis consolationibus letificat animam in quam venit. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. concilio 4. num. 12.

Ne hic diuinus spiritus superueniat, impedimento est carnis spiritus. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. concilio 4. num. 16.

Sinus preparare volumus ut spiritum

Spiritus sanctus.

ritum sanctum recipiamus; nostrū obitum memoria recolere debe-
mus. In proprio Sanctorum feria.
2. Pentec. conc. 4. num. 20.

Spiritum sanctum in specie ve-
hementis venti se dedisse quam cō-
gruum fuit. In proprio Sanctorum
feria. 3. Pentec. conc. 1. num. 23.

Spiritus sanctus in Apostolos
descendit propter merita humani-
tatis Christi. In proprio Sanctorū
feria. 3. Pentecost. conc. 2. num. 7.

Spiritus sancti descendit tribuen-
da est vtilitas, & efficacia maxima
prædicationis Apostolorū. In pro-
prio Sanctorum feria. 3. Pentecost.
conc. 2. nu. 11. vbi latē de efficacia
prædicationis Apostolorum.

Spiritus sanctus cur in figura
ignis se fidelibus dedit. In proprio
Sanctorum feria. 3. Pentec. conc. 2.
num. 16.

Nisi Spiritus sancti igne animæ
purificari nequeunt. In proprio Sā
ctorum feria. 3. Pentecost. conc. 2.
num. 17.

Ex præcipuis effectibus quos so-
let Spiritus sanctus in hominibus
operari unus est ut in uicem com-
municentur, liberalesq; sint. In pro-
prio Sanctorum conc. 2. Trinitatis.
num. 7.

Nisi spiritus sanctus super Apo-
stolos descendisset, fides & charitas
Ecclesiæ militantis periclitaretur.
In proprio Sanctorum conc. 1. diei
sancti Pentecost. num. 2.

Temporalium rerum amorem,
et iustitiam.

affectionemq; à vobis expellere co-
naminivt spiritus sanctus ad vos
veniat. In Dominicali Dominica.
4. post Pascha conc. 3. num. 9.

Spiritus sancti missio fuit eu-
dendis testimonium diuinitatis Chri-
sti. In Dominicali Dominica infra
octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 19.

Nullum est verum solatiū quod
non ab hoc diuino paracleto, hoc
est consolatore dimanet. In Domi-
nicali. Dominica infra octauam
Ascensionis conc. 2. num. 8.

§. Magnifica Spiritus sancti dona.

Spiritus sancti Aduentus maxi-
ma & mirabilia nobis communi-
cavit dona. In proprio Sanctorum
conc. 2. diei sancti Pentecost. num.
25. & In Dominicali Dominica in-
fra octauam Ascensionis conc. 2.
num. 3.

Spiritus sancti donis, & habiles
reddimur ad bene operandum, &
animæ nostræ ordinantur & com-
ponuntur. In proprio Sanctorum
feria 2. Pentecost. conc. 3. num. 15.

Dei dona & honores ad eos ire
solent, qui se illis indignos esse te-
putant. In proprio Sanctorū conc.
3. visitationis B. Mariae num. 24.

Dona Dei à Diaboli donis dis-
cernuntur, ex eo quod illa humilité,
hæc inaneum reddunt hominem. In
proprio Sanctorum conc. 1. Diui-
Francisci num. 16.

Dona quæ suis Deus confert or-
actan-

Superbia.

ac tanta sunt, ut nec dici, nec explicari queant: adeo ut ipsamet sapientia Christus nomen quod eis imponat inuenire non posse videatur. In proprio Sanctorum conc. 2. Diuini Francisci num. 26.

Spiritus sancti consolatio non est aliquod peculiare donum, sed fontes illius sunt tres theologales virtutes spiritu sancto afflante, eleuatae & aueratae. In Dominicali. Dominicana infra octauam Ascensionis conc. 3. numer. 12. vbi ex professio.

Spiritus sancti dona per merita Iesu Christi confidenter efflagitanda sunt. In Dominicali Dominicana infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 20.

Singula spiritus sancti dona, signatim suo quaque loco digestissimus.

Sponsalia, vide verbo, coniuges.

Statum eligere, & unumquemque in suo statu Deo seruire, & opera sui status exercere, vide verbo, officium vbi omnia simul collegimus.

Superbia, superbi.

Superbia inter omnia peccata praecipue homines excusat. Qua drages. Dominicana Passionis feria. 6. num. 23.

Superbi inter omnes peccatores contra Deum erecto collo currit. 3. Quadr. Dominicana 2. feria 3. nu. 31.

Superbia plurimorum scelerum & abominationum fons & origo. 3. Quad. Dominicana Passionis feria. 6.

superbus.

261

num. 25. & 4. Quadrag. Dominicana. 2. feria 4. num. 21. & in proprio Sacerdotii conc. 4. dedicationis Michaelis num. 2. & In Dominicali Dominicana 20. post Pentec. conc. nu. 2.

Superbia spiritualis summe mala. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 29.

Superbia quam grande sit malum, & quam Deo odibile. In proprio Sacerdotum conc. 2. Trinitatis nu. 26. & ibi conc. 2. Ioannis Baptista num. 23. & In Aduent. conc. 4. purificationis Beatae Mariæ num. 9. & In Dominicali Dominicana 20. post Pentecost. conc. 2. num. 3.

Nullum aliud præter superbie, & ambitionis vitium Apostolos inuasit. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.

Superbia & ambitio est familiarius vitium hominibus Deo dicatis, ac religiosis. In proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 5.

Superborum ingenium est bonorum desideriorum, & p[ro]ij zeli labore ambitionem suam operire. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 10. vbi ex professo.

Superbus & ambitionis fingit se humanum & tractabile: at postquam ad gradum quem anhelabat promouetur illico ostendit quam sit rigidus, inhumanus, tyrannus, & crudelis. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 18.

R 3 Su-

Superbia quā istū in corde habet
verbis etiam ostendunt. Dominica.
2. Aduentus conc. 1. num. 28.

Superbię euidens indicium est,
te non posse ferre alium de tuis de-
fectibus te admonere. In Aduent.
conc. 2. Andreæ num. 10.

Superbia efficit hominem tyra-
num. In proprio Sanctorum conc.
2. omnium Sanctorum num. 27.

Superbia quam infimum vitium
fit, vel ex eo colligitur, quod in
mendacio, & in eo quod vere non
est fundatur Dominica. 3. Aduen-
tus conc. 4. num. 10.

Superbia adeo graue vitium est
vt ad ipsum extirpandum permit-
tat s̄pē Deus alia peccata comit-
ti. 3. Quadrag. Dominica. 2. feria. 3.
num. 30.

Superbia charitatem infrigidat,
& viscera misericordiae claudit. 2.
Quadr. Dominica. 2. feria. 5. nu. 15.
& In Dominicali Dominica. 10.
post Pentecost. conc. 1. num. 17.

Superbia in sacra scriptura pesti-
lētia dicitur: & quare. 2. Quadri. Do-
minica. 2. feria. 4. num. 18.

Magnæ superbię signum est,
propriam sententiam in omnibus
sequi velle. In Aduent. conc. 1. Tho-
ma num. 16.

Hoc ambitionis vitium nulli
hominiū statui parcit. 2. Qua-
dragesi. Dominica. 2. feria. 4. num.
9. & 4. Quadr. Dominica. 2. feria.
4. num. 19. & In Aduent. conc. 1.
Andreæ num. 10.

superbus. •

Superbia infidelium non ad
æquat Christianorum superbiam.
1. Quadr. conc. in cœna num. 30.

Superbire solent facillimè in-
fimi homines ad dignitatem ali-
quam promoti. 4. Quadr. conc. in
cœna num. 38.

Superbos esse seruos & quare. 1.
Quadr. Dominica. 2. feria. 3. nu. 19.
& In Aduent. conc. 4. purificatio-
nis B. Marie num. 9.

Superbia est inuidię mater: inni-
dia vero odium & iram peperit. In
Dominicali Dominica in albis cō-
cio. 3. num. 17.

Deus maximo odio superbos exe-
cratur: nam vera magnitudo sophi-
sticā & fictam naturaliter odit. In
proprio Sanctorum conc. 3. dedi-
cationis Michaelis num. 27.

Superbia est spiritualium ru-
narum fons in proprio Sanctorū
conc. 4. dedicationis Michaelis nu-
mer. 2.

Quod superbis se honorent ac
cipiant. Deus illud accipit vt eos
confundat. 4. Quadr. Dominica in
Passione feria. 6. num. 20.

Superbia in pauperibus eos re-
digit in miserrimam omnium serui-
tutem. 1. Quad. Dominica. 2. feria.
4. num. 16.

Superbi omni spirituali consola-
tione & auxilio quod humilibus à
Deo tribuitur priuantur. 3. Quadr.
Dominica in Passione feria. 3. nu-
mer. 26.

Hoc honoris ardens desiderium
Deus

Superbia.

superbus.

263

Deus hominum animis impressit
ut honoris appetitus; & quod ex
eo sequitur ignominie odium nos
vehementissime ad virtutis studiu,
& vitiorum execrationem inuita-
ret. 1. Quadr. Dominica. 2. feria. 4.
num. II. vbi ex professo.

Superbia ex bonis operibus sæ-
pe prodit. 2. Quadr. Dominica. 2.
feria. 4. num. II.

Superbia in prelatis summe re-
prehensibilis, & execrabilis est. 2.
Quadragesi. Dominica. 2. feria. 4.
num. 15. &c. 3. Quad. Dominica. 2. fe-
ria. 3. num. 26.

Quia superbi se dignos esse præ-
sumunt, ideo ad ipsos Deidona nō
perueniunt. In proprio Sanctorum
conc. 3. visitationis Beatæ Ma-
riæ num. 24.

Contra superbos quibonorum
operum gloriam sibi adscribunt,
contaminationes Dei horribiles. In
proprio Sanctorum conc. 2. Tri-
nitatis num. 24. & In Dominicali
Dominica. 10. post Pentecost.
conc. 2. num. 17.

Superborum ingenium est om-
nia opera facere, ut ab hominibus
videantur. 3. Quadr. Dominica in
Passione feria. 3. num. 12.

Superbia quantum sit facinus pa-
tet ex suppicio maximo, quo
Deus eam punire consuevit. In
proprio Sanctorum conc. 4. om-
nium Sanctorum num. 17.

Ambitio non vitiosa, sed lauda-
bilis & Deo grata, est absq; aliorū

despectualijs probitate antecelle-
re velle. In proprio Sanctorum
conc. 2. dedicationis Michaelis nu-
mer. 13.

Superbia inuenit hos vanissi-
mos titulos & cognomina, qui
bus ipsa crescit. 3. Quadragesi. Do-
minica. 2. feria. 3. num. 34. Quicquid
parum apud Deum valit. 3. Qua-
dragesi. Dominica. 3. feria. 2. num. 14.
& In Aduent. conc. 1. Ioannis Euā
gelistæ num. 33.

De suppicio superbis inflicto
clementissimus Iesus gaudet: quia
in eo elucescit potentia ac iusti-
tia diuinæ splendor. In proprio
Sanctorum conc. 1. Dñi Francisci
num. 10. & conc. 3. Dñi Francisci
num. 22. vbi late.

Superbia tantum malum est vt
per antonomasiā iniuria Dei dic-
atur. In Dominicali Dominica. 5.
post Pentecost. conc. 1. num. 7.

Tanta est ambitiosi cupiditas,
vt pro vilissimare, rē tantam qua-
lis est eterna gloria contemnat. In
Dominicali Dominica. 2. post Pē-
tecost. conc. 1. num. 27.

Superbia humana excedit luci-
ferinam. In Dominicali Domini-
ca. 20. post Pentecost. concilio. 1.
num. 6.

Vanissimum est propter generis
nobilitatem superbire. In Domini-
cali Dominica. 20. post Pentec.
conc. 1. num. 6.

Ambitiosus nūquam satietur. 3.
Quadr. feria. 5. in coena num. 22.

Amplificabitur hic locus ex verbo vanagloria.

§. Remedia ad superborum cervicem domandam; atque animi elationis petulantiam reprimendam.

Primo considera quam cito & quam facile pompa & gloria hæc humana qua gaudes, euaneceat. Dominica 3. Aduentus conc. 1. num. 22. & 2. Quadragesi. Dominica in Ramis num. 32. &c. 4. Quadragesi. Dominica in Ramis numer. 15. & Dominica 2. Aduentus conc. 3. num. 8. vbi late.

2 Considera virginis filij Dei humilitatem. In Aduent. conc. 1. Nativitatis num. 24. & conc. 2. Nativitatis num. 26. vbi late & 3. Quadri. Dñica in Passione feria. 2. nu. 24. vbi late.

3 Considera quod Deus superbium prostrernit, humilem vero exaltat. In Aduent. conc. 1. Circumcisionis num. 10.

4 Considera bonum quod est intuitus bonis operibus Deum facere. Dominica 2. Aduentus conc. 1. nu. 28. & In Dominicali Dominica 19. post Pentecost. concio. 2. numer. 19.

5 Infelici rerum euentu cogita commissa peccata, ne superbia intumescas. Dominica 3. Aduentus conc. 2. num. 31.

6 Si opera tua cum Sanctorum operibus conferas imperfectissi-

ma videbuntur. Dominica 2. Aduentus conc. 1. num. 29. & in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci numer. 37. vbi late. & In Dominicali Dominica 10. post Pentecost. conc. 2. num. 12. & num. 36.

7 Nil est cur opera nostra bona laudemus, & de illis gloriemur: quia quæ facimus bona in utilitatem nostram facimus. Dominica 2. Aduentus conc. 1. num. 30.

8 Ne donis à Deo tibi datis superbias, illa omnia quasi onera suscipe, considerans debitum reddendi rationem de illis. In proprio Sanctorum concio. 1. Diui Francisci numer. 16. In Dominicali Dominica 1. post Pentecost. conc. 1. num. 24.

9 Considera etiam quod quod magis crescent beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum conseruationem. In proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci num. 19.

10 Ne superbi proximos suos contemnant, quantumcumque viles & abiecti eis esse videantur, considerent Deus illos tanti estimare ut eorum ministros Angelos faciat. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 34.

11 Contra superbiam maximum remedium est propriae vilitatis agitatio. 4. Quadragesi. Dominica 2. feria. 6. num. 3. & in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci num. 17. vbi latissime & conc. 1. Diui Fran-

Contra superbiam remedia.

265

Francisci numer. 21.

12 Considera superbum Deo & hominibus esse odibile. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. num. 1. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 26. & ibi conc. 2. Ioannis Baptiste num. 23.

13 Ad superbiam detestandā considera maxime propinquum esse tuū finem. In proprio Sanctorū conc. 4. Divi Francisci num. 20.

14 Hoc vnum ad illā detestandā sufficeret, quod ambitio ipsa charissimo amico nostro Iesu Christo vitā ademit. 2. Quadr. Dominica Passionis feria. 6. num. 25.

15 Superbi considerēt ipsos sequi Luciferum, propter superbiam de cœlo sicut fulgur cadentē. In proprio Sætorū cōc. 2. Incarnationis n. 25.

16 Considera etiam, quod quia superbi se dignos esse præsumunt, ideo ab eis honores refugiunt. In proprio Sanctorum conc. 3. visitationis Beatae Mariæ num. 24. Nulius enim peccator verum honorē habet Dominica. 3. Adventus conc. 4. num. 11.

17 Superbus pompam & vanitatē huius seculi ambiens, eadem gloria vana opprimi, & ab ea cum magna confusione excidere solet. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptiste num. 14. & In Dominica li. Dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 12.

18 Considera etiam quod superbiorum lætitia, honor, & dignitas,

omnia in eorum incommodum resultant. In proprio Sanctorum conc. 2. Petri & Pauli num. 18.

19 Considera ambitiosos nunquā saturari bonis hisce, quos ambiūt. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 22. de quo vide pluraverbo, bona temporalia.

20 Contra superbiam maximū remedium est considerare, quod lutum & cinis es. 1. Quadrag. conc. Cinerum num. 24. Nam vnum ex præcipuis medicamentis, quo haec infirmitas curari potest est lutum super oculos cordis collocare. 3. Quadragesi. Dominica. 4. feria. 4. num. 34.

21 Ad superbiam ex literarum eminenti scientiā ortam reprimendam, considera per diuinam prouidentiam sapientiā accidere ut imperitus quidam literarum plus sapientiæ, quam doctissimus quisque adipiscatur. 2. Quadrag. Dominica. 4. num. 17.

22 Ne ex operibus bonis inanem gloriam comparetis, pugnate viriliter, considerantes eorum gloriam Deo deberi. In proprio Sanctorum conc. 1. intentionis crucis num. 17. de quo vide plura verbo opera. §. de intentionis puritate &c.

23 Si opera nostra comparemus cum eorum perpendicularo, & regula, quæ est Christus; quam inanis & insirma apparebunt. In proprio Sanctorum conc. 1. intentionis

tionis crucis num. 17.

24. Quamuis plurima opera in Dei obsequium faciamus, semper nos nihil fecisse iudicabimus, si consideremus ea, quæ pro nobis Christus fecit. In proprio Sanctorum conc. 2. Nativitatis Beatæ Mariæ num. 7.

25. Cum te in virtute profectum cernis considera quisnam tu antea es? & quod si nunc aliquid es à Deo omnia accepisti: Dominica. 3. Adventus conc. 3. num. 4.

26. Considera etiam quam facile ab hoc statu cadere possis, nisi te Deus in sua gratia conseruet. Dominica. 3. Adventus conc. 3. nu. 4.

27. Ut iactatiz & inanigloriz te sistamus partim bene operari par-
tim vero contra inanem gloriam & malam intentionem pugnare debemus. In Dominicali Domini-
ca. 5. post Pentec. conc. 2. num. 6.

28. Considera etiam si bona opera facis te præcipuum cōmodum cō-
patare, & erga Deum seruum esse inutilem. In Dominicali Domini-
ca. 19. post Pentec. conc. 2. num. 19.

Contra superbiam profunt de-
cem & septem remedia quæ colle-
gimus verbo humilitas, §. Ad hu-
militatem comparandam, & asse-
quuntur conseruandam præsen-
tanea remedia.

Supplicia Dei.

Cum propter peccata te Deus puniit in hac vita, ingentes gratias

illi agere debes: quia signum est nolle te maiori suppicio punire, nec supplicium in aliam vitam re-
seruare. In Audent. conc. 1. Natiui-
tatis num. 13.

Vitæ huius supplicia, signum sunt prædestinationis. In Audent.
conc. 1. Nativitatis num. 14.

Et sine supplicijs relinquere signū reprobationis. In Dominicali Do-
minica. 22. post Pentec. cōc. 2. nu. 9.

Qui diuinę irę supplicia ob ali-
qua crimina in alijs vident, & se
non corrigunt: sed eadem criminis
committunt, maioribus supplicijs
quam priores digni sunt, & maio-
ri supplicio à Deo punientur. In
Audent. conc. 1. Stephani num. 19.
& conc. 2. num. 19.

Quamuis interdum Deus cum
malefactoribus dissimulat, cum tā
mē homines minus id cogitat poe-
nas repetit. In Audent. conc. 2. Ste-
phani num. 22.

Deus proprias iniurias obliuisci
videtur, eas vero quæ amicis suis
sunt severissime vlciscitur. In Ad-
uent. conc. 2. Stephani num. 27. &c.
4. Quadr. Dominicain Passione fe-
ria. 6. num. 16.

Sicut in sacrificijs Dei bonitas de-
claratur, quæ tam facile peccata ig-
noscit: ita in supplicijs eadem boni-
tas manifestatur, quæ tātum pecca-
ta abhorret. In Audent. conc. 2. In-
nocentium num. 3.

Deus nunquā nos punit, nisi an-
te minet, vt si velimus poenam
eui-

uitemus. Dominica. 1. Aduentus conc. 4. nu. 2. & 3. Quad. Dñica. 1. feria. 3. nu. 17. & In Dominicali Do minica. 9. post Pentecost. conc. 1. num. 14.

Deus hic nos punit supplicijs te poralibus ut uitemus æterna. Do minica. 1. Aduentus conc. 4. nu. 3.

Si Deus iustitiae esset capax, ma ximam recipere, quando te punit. Dominica. 1. Aduentus conc. 1. num. 4.

Dei supplicium quo magis differtur, grauius esse solet. Domini ca. 1. Aduentus conc. 1. num. 5.

Deus differt iustitias, & accelerat misericordias. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis num. 12.

Deus ad conferendum in nos be neficia summa cum celeritate; ad puniendum vero pedetentim, & quasi inuitus accedit. 3. Quadrag. conc. septuagesima num. 22.

Malos punire, tanti honoris Deo est, quanti bonos remunerare. In Aduent. conc. 2. Innocentiū num. 2.

Cum iusti malorum supplicijs ad maiorem bonitatem inciten tur: quanto magis commoueri debent peccatores qui se iisdem supplicijs dignos animaduertunt. 3. Quadragesi. Dominica. 2. feria. 5. num. 3.

Iusti malorum supplicijs dele stantur, propter diuinę iustitię splendorem. In proprio Sanctorum concio. 3. Diui Francisci num. 22.

vbilate. & cōc. 1. D. Francisci n. 10.

Ne quis misericordia Dei abutatur considereret iustitiam Dei tam magnam esse, sicut eius misericordiam, & tam cito peccatori suppli cium aduenire, sicut iusto præmiū In proprio Sanctorū conc. 1. Mag dalenē num. 7.

Pro hoc vide etiam In Aduent. conc. 2. Thonē num. 25.

Ne Deus tam acriter puniat, il lum continet misericordia. 2. Qua drag. conc. In cena num. 4.

Sicut Deus est in bonos miserit cors, ita in malos severus & iustus. In communī conf. pontif. Euāg. Homo quidam peregre &c. conc. 2. num. 2.

Supplicijs de quibusdam peccatoribus sumptis alios Deus admonere consuecit quo illi aliorum supplicio deterriti ad meliorem frugem se recipient. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. nu. 7. vbi late.

Deus sepissime punire desinit peccatores propter aliquot iustos qui cum eis sunt. In Aduent. Do minica. 5. post Epiphaniā conc. 3. num. 10. vbi late.

Supplicium quod humana diuinaq; iustitia de aliquibus peccatoribus sumit est ad aliorum corruptionem. In Aduent. Dominica. 1. post Epiphaniā conc. 3. num. 18.

Diuinā supplicia non super iustos quidē sed subter iustos cadunt ut ad maiorem perfectionem erigā tur; vice versa in peccatoribus ac cidit

cedit. In Aduent. Dominica. 6. post Epiphaniam concio. 2. numer. 22.

Ideo Deus homines præcipue punire solet ut à peccato se auerteret. In Dominicali Dominica. 5. post Pentecost. conc. 1. num. 8.

Peccatores qui in hac vita non puniuntur, magnopere timere debent. In Dominicali Dominica. 8. post Pentec. conc. 2. num. 25.

Ex supplicijs Dei electi maximā vtilitatem, præsciti vero duritiam & obſtinationem accipunt. In Dominicali Dominica. 9. post Pentec. conc. 2. num. 7. vbi latè.

Deus vt impios puniat diuerſis vtitur instrumentis. In Dominicali Dominica. 9. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Solet Deus hominum peccata laboribus & morbis punire. In Dominicali Dominica. 18. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Cum ſæpe flagella Dei in cordibus plurimorum peccatorū nihil effitant in eorum poenam & duri tie ſolet Deus ipsis priuare. In Dominicali Dominica. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 12. &c. 15.

T.

Temperantia, in cibo & potu, vide de gula.

Temporalia, vel terrena, vide verbo, bona temporalia.

Templum, vide sacra loca.

Temporis iactura.

Temporis iactura maxime do-lenda. 1. Quadrag. Dominica in Passionē feria. 3. num. 18.

Ne tempus insipienter expen-datur, considera vitæ breuitatem, iudicij diem, & alia hujusmodi in co-muni confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. numer. 21. & in communī Sancto-rum conc. 1. funerali nu. 22. vbi latè.

Cum tempus vt Deo seruiamus fit præcipue dicatus, in impertinen-tibus rebus, imo & in his in quibus ipse Deus offenditur illud conſumere lachrimandum est. In cōmu-ni confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 1. num. 25.

Temporis iactura est vnum ex maximis huius vitæ detimentis. In proprio Sanctorum conc. 3. visita-tionis B. Mariæ num. 8.

Tēpore bene vti sapientia maxi-ma est. In proprio Sāctorum conc. 3. visita-tionis B. Mariæ num. 8.

Iusti tātam temporis rationē ha-bent, vt ne momento quidem à bo-nis operibus vacent. In Dominicali Dominica. 15. post Pentecost. conc. 1. num. 22.

Filiū autem huius seculi inaniter illud conſuētū in Dom. Dominica. 15. post Pentec. conc. 1. nu. 26.

Amplificabitur hic locus ex ver-bo, otium & ex verbo, pigritia.

Theologia.

Theologia speculativa summe vtilis, & necessaria est; sed ultra illā

Theo-

• Testamentarij Tentatio. 269

Theologiā mýstica quæ in voluntatis affectibus, & operibus consistit requiritur. In communī doctōrum conc. 3. num. 4. vbi latissime.

Testamentarij.

Testamentariorum in exequendis testamentis negligentiae, quam acriter à Deo puniuntur. 2. Quadr. Dominica 3. feria. 4. num. 36.

Testimonia falsa, vide verbo, falsa testimonia.

Tentatio.

In temptationibus maximum remedium est sacra scriptura. 1. Quadrag. Dominica. 1. nu. 26. & 2. Quadrag. Dominica. 1. num. 22.

Tētationibus eruditur. 1. Quadrag. Dominica. 2. feria. 4. num. 24.

Tentatio aduersitatis fortior, prosperitatis verò periculosior est. In proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi num. 3.

Tentationibus peccandi celeritatem & statim in principio resistendum esse: & quomodo. 1. Quadrag. Dom. 4. feria. 5. nu. 29. & 2. Quadr. Dominica. 1. num. 16. & 2. Quadr. Dominica. 1. num. 43.

Fortius tentat Diabolus sanctiores, & perfectiores, & religiosos. In communī virginum conc. 1. nu. 33. & in cōmuni conf. pontif. Euang. Homo quidam peregit. &c. conc. 1. num. 8.

Tentationibus nosmet ipsos offere non oportet, sed illas quoad

poterimus evitare. 2. Quadr. Dom. i nica. 1. num. 16

Pro temptationibus vincēdis qui bus armis muniendi simus. 2. Quadrag. Dominica. 1. num. 20. & 4. Quad. Dominica. 1. num. 14. vbi latissime & ex professo.

Tentat nos Diabolus diuersimo de, iuxta diuersas quas habemus ad peccādū dispositiones. 2. Quad. Dominica. 1. num. 29.

Tentat nos Diabolus occulte pietatis ratione, & amicitię specie. 2. Quad. Dominica. 1. num. 31. & 1. Quad. Dominica. 1. n. 20. & 4. Quadrag. Dominica. 1. num. 33.

Et sub specie virtutis. 3. Quadr. Dominica. 1. num. 36. & 4. Quadr. Dominica in Passione feria. 4. nu. 22. vbi adducitur notabilis regula ad vitandas has Diaboli fraudes.

A temptationibus minoribus incipit Diabolus. 1. Quadr. Dominica. 1. num. 19.

Cum tentaris antequam id quod tibi Diabolus, vel mundus offert accipias, cōsidera quid nā boni his Dei offenditionibus cōsequi possis. In Advent. conc. 2. Andreæ nu. 18.

Tentationes exiguae non esse parvipendendas, sed citissime etiā si minimæ sint abigendæ. 1. Quad. Dominica. 1. num. 38.

Intent. tionibus victoriam non reportare nostra culpa est: & quare. 3. Quadr. Dominica. 1. num. 18. & 3. Quad. Sabbatho post Dominicā passionis num. 28.

Ten-

- Tentatio.
1. Tentat Diabolus seruos Dei nō suos. 3. Quadragesi. Dominica. 1. num. 33.
- Ad tentandum nos Diabolus accedit, quia nos illi per voluptates, & cupiditates seculi coniugimur. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis num. 30.
- Tētari nos supramensurā huma-
nē fragilitatis non permittit Deus.
3. Quad. Dominica. 1. n. 18. de quo
vide plurima & notatu dignissima
infra verbo tribulatio §. rationes
& considerationes &c. ratione. 4.
- Qui temptationibus à tenera etate
relislere assuecunt, facillime po-
ste alij etiam grauioribus oppug-
nant. & ab eis victoriā reportāt.
4. Quadrag. Dominica septuagesi-
ma num. 14.
- Tentationum vtilitas, & necessi-
tas. 4. Quad. Dominica. 1. num. 36.
- Ad temptationes superādas ultra
gratiam iustificantem auxilia spe-
cialia Dei esse necessaria. 4. Quadr.
Dominica. 1. num. 19.
- Signum est Diabolus à te ali-
quid fuisse consequutum, quando
una & eadem temptatione te s̄epe nu-
mero tentat. 4. Quadrag. Domini-
ca. 1. num. 12.
- Passionis Christi scuto nos pro-
tegere debemus, quando Diabo-
lus temptationis istu percutere co-
natur. In proprio Sanctorum
conci. exaltationis crucis nu. 27.
- In sanctis exercitijs oportet
temptationes & Diaboli contradic-
- tiones sperare. 3. Quadragesi. Do-
minica. 1. num. 30.
- Potissimum remedium ad tem-
pationes vincendas est occasio-
nes fugere. 1. Quadrag. Dominica.
1. num. II.
- Principia ratio ad resistendum
temptationibus, est esse contra Dei
voluntatem. 1. Quadragesi. Domi-
nica. 1. num. 26.
- Ex quacunque minima re occa-
sione sumit Sathanas tentādi nos.
2. Quad. Dominica. 1. num. 29.
- Diabolus suis temptationibus fa-
cit ut aliqui ad cælum sanctiores
Ascendant. 1. Quad. Sabbatho post
Cineres num. 17.
- Ad temptationes vincendas ora-
tioni vaca. In Aduent. Dominica.
1. post Epiphaniam conc. 2. num.
13. & Dominica. 2. post Epipha-
niam conc. 2. num. 4. & in Domi-
nicali feria. 2. In litanij maioribus
conc. 2. num. 24.
- Tentationum victoria non abso-
lute sed conditionate petenda. In
Dominicali Dñica. 5. post Pascha
conc. 1. num. 26.
- Amplificabitur hic locus ex
verbo, Diabolus & ex verbo tribu-
latio.
- Tentatio Christi, vide Christus.
- Tentat Dens, homines ut ad ma-
ximā puritatē excelsamq; sanctita-
tē attollat nō tamē ut eos destruat
vice versademon. In Aduent. Do-
minica. 4. post Epiphaniam conc.
1. num. 18.

*Testamenta ordinare ne in mortis
horam differas. In communi virgin-
num, conc. 3, num. 24.*

Timor Dei.

Timoris Dei vberes fructus excellentiae & maximae utilitates re- censemuntur. 1. Quadrag. Dominica, 1. feria, 2. num. 2. & 3. Quadrages. Domini- ca, 2. feria, 2. num. 34. & in com- muni virginum, conc. 4. nume. 8. ubi latè, & in proprio sanctorum, conc. 1. Mathiae nume. 2. & in Ad- vent. conc. 2. Purificationis B. Ma- riae, num. 22. & conc. 3. num. 23.

Timorem Dei hominum cordi- bus affigere sancti curarunt: & qua- re. 1. Quadrag. Dominica, 1. feria, 2. num. 2.

Timor amori ipsius Dei aditum patescit. In Dominicali, Domini- ca, 17. post Pentecost. concio. 2. nume. 39.

Diaboli timorem Dei auferre sum- mè expetunt. 2. Quadrag. Domini- ca, 2. feria, 6. nume. 14. & in Domi- nicali, Dominica, 22. post Pente- cost. conc. 1. num. 3.

Timor Dei est fundamentum & seps, qua anima custoditur ne pe- reat. 2. Quadrages. Dominica, 2. fe- ria, 6. num. 15. & in proprio sancto- rum, concio. tercia. Incarnationis nume. 25.

Iusti cum timore vivant, quia Deus cum illis hoc extremo uterum, quod propter lethalem offendit omnia seruitorum sibi exhibi-

torum obliuiscetur. In communi virginum, conc. 3. num. 9.

Timoris Dei virtù relinquare ma- gni boni principium est. In com- muni vnius mart. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. concio. 2. num. 23.

Peccatores cum quancunq; rem timeant Deum tamen timere ne- sciunt, In proprio sanctorum. con- cio. 4. Incarnationis nume. 1.

Timor Dei non servilis, sed filialis, & reverentialis fuit in Chri- sto: & est etiam in beatis. In com- muni doctorum, conc. 1. num. 21.

Timore & amore Dei, anima co- operiri, & protegi debet. In com- muni virginum, conc. 4. num. 2.

Timor Dei reverentialis ad la-

triam pertinet. In Aduent, conc. 2.

Expectationis Beatae Mariæ nu-

me. 8.

Timorem Dei cum eius amore

connettere oportet: quod scire est

donum Dei. In communi virginum,

conc. 4. num. 3.

Timor Dei à peccatis nos revo- cat. In Aduent. conc. 2. Expectatio- nis Beatae Mariæ, num. 15. & in Do- minicali, Dominica, 22. post Pente- cost. conc. 1. num. 5.

Timor Dei reverentialis non tri- stitia, sed letitia animam afficit. In Aduentu, conc. 2. Expectationis B. Mariæ num. 8.

Timorem Dei quantum habeat iusti. In communi sanctorum. coe- 4. funerali, num. 17.

Quæ

Quæ sit causa huius in sanctis timoris. In communi Sanctorum conc. 4. funerali num. 18.

Timor Dei animam sanā & perfectam efficit. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiae num. 1.

Et ad Dei cognitionem suauissimam comparandam disponit. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiae num. 2.

Et via est ad felicitatem consequendam. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthiae num. 3.

Tanti Deus estimat hunc Sanctum timorem, ut quidquid eius causa faciunus, cum timore fieri velet. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 25.

Timor Dei est unum ex argumentis quibus coniicitur Deum habitare animam. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 26.

Non solum debet obsequium nostrū cū timore sociari; verū etiā Deo seruire debemus in ipso timore immersos, & eo vnde quaque confessos. In proprio Sanctorum cōc. 2. Eucharistiae num. 12.

Timorem cadendi habere debemus quandiu in hoc mundo sumus: licet in perfectissime religionis statu, & perfecta xestate sumus. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicatio-
nis Michaelis num. 12.

Quis non pertimescat si pericula huius miserrimæ vite, rigidamq; Dei iustitiam contempletur. In Dominicali Dominica. 2. post Pascha

conc. 1. num. 17.

Timor diuinus est Dei donum, & omnium bonorum principium. Dominica. 1. Aduentus conc. 3. nu-
m. 5. & in communi virginum cōc. 4. num. 11.

Deum timere est illum venerari. In Aduent. conc. 2. purificatio-
nis B. Mariae num. 22.

Vnusquisque timere debet, cū videat alios sanctiores se in pluri-
ana peccata mortalia infelicititer in-
cidisse. In Aduent. conc. 3. purifica-
tionis B. Mariae num. 22.

In medio maiorum gustuum diui-
narumque consolationum cū magno timore sunt iusti. In Aduent.
conc. 4. purificationis B. Mariae num. 13.

Timor Dei pertotum vita cursum conseruandus est. In Domini-
cali Dominica. 7. post Pentecost:
conc. 2. num. 24.

Quò quis magis Deum diligit,
tantò magis ipsum pertimescit.
In Dominicali Dominica. 21. post
Pentecost. conc. 1. num. 38.

Timere Deum est ipsum venerari. In Dominicali Dominica. 21. post
Pentecost. conc. 1. num. 39.

§. Timor humanus, &
vitiosus.

Timor humanus quo quis tem-
poralia dampna trepidat, & malus
est, & multorum malorum origo.
Dominica. 1. Aduentus cōc. 3. nu-
m. 5.

Timore humano & pudore re-
pre-

Transfiguratio Christi. Tribulatio. 273

prehensione dignissimo , quidam impediuntur ab exercitio virtutū. In proprio Sanctorum conc. 1. intentionis crucis num.2.

Peccatores vel leuissima quaquam turbantur, & maxime tempora- lia damna timent. In proprio Sanctorum conc. 4. incarnationis numer. 10.

Trāfiguratio Christi.

In transfiguratione Christi; gloriam illam maximam Christi mani festari, non fuit nouum miraculū, sed potius cessatio miraculi astiqui. 2. Quadr. Dominica. 2. num. 1. &. 3. Quadragesi. Dominica. 2. numer. 6.

In transfiguratione Christi, etiā Helias & Moyses gloriosos apparuisse: & quare. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 14.

Ad transfigurationem nostram vnum ex medijs summè necessarium, est oratio , & contemplatio rerum diuinarum. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam. 1. num. 29.

Transfiguratione Christi, Dei cognitio roborata fuit. 3. Quad. Dominica. 2. num. 3.

Cur in transfiguratione, gloriae suæ ostensionem Christus fecit. 4. Quadr. Dominica. 2. num. 12.

Cur in transfiguratione Deus gloriae viuam imaginem demonstrauit nunquam tamē inferni exemplar ostenderit. 3. Quadr. Dominica. 2. num. 12.

Tribulatio.

Tribulationes & labores proximorum, ut proprię sentiendę sunt: & ut proprijs eis subueniendum est. In proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Marię num. 21. & in communī dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 21.

Cum tribulatos nos viderimus, causam propter quam nos sic Deus communiter visitat (quæ est peccatum) tollamus. In proprio Sæctorū conc. 2. Petri & Paulini. 32. & in Dominicali Dominicā. 18. post Pē tecet. conc. 1. num. 30.

Labores quos proximis nostris accidere cernimus nos cautos reddere debent. 4. Quadr. Dominica. 2. feria. 4. num. 9.

Tribulationibus & infirmitatibus oppressi vitam emendare pronimus , & postea id non exequimur. 1. Quadr. Dominica. 3. feria. 5. num. 26. Et hæc quam grandis sit ingratitudo. 3. Quadr. eadem feria num. 19.

Tribulatis sepe Deus non statim subuenit, ut maiorem acquirat coronam. 1. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 17. &. 4. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. num. 13.

Labores elargitur Deus non tantum pro peccatis, sed ut manifestetur opera Dei in ipsis. 1. Quad. Dominica. 4. feria. 4. nu. 14. &. 2. Quadr. eadem feria num. 21.

Deus vult nos ignorare, quādiu

S tri-

tribulationes duraturēs sint, ut plus mereri patientia & constantia possimus. In Aduent. conc. 2. Innocuum num. 13.

In tribulationibus tantum Dei meminisse maximā arguit imperfectionem. 1. Quad. feria. 2. Resurrectionis nu. 28. & 2. Quad. Dominica. 2. feria. 4. num. 26. & in proprio Sanctorū conc. 1. Mathei num. 25.

Miseria magna est minima quaq; aduersitate à virtutum exercitatio ne desistere Dominica. 2. Aduentus conc. 1. num. 20. vbi ex professo & In Dominicali Dominica, 4. post Pascha conc. 2. num. 14. & 3. Quad. Dominica Passionis feria. 6. nu. 20. & Dñica. 2. Aduentus conc. 1. nu. 20. vbi late, & ibi conc. 3. num. 26.

Patientia habenda est, et si non statim Deus necessitatibus subueniat. 2. Quad. Dñica. 1. feria. 6. n. 11.

Si in tribulationibus & afflictionibus nostris, seculares consolationes verè & ex animo despiceremus, statim Deus ad consolandum nos accederet. 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 6. nu. 34. & 4. Quadr. Dominica. 4. num. 27.

In tribulationibus omnibus, Deus primum, deinde viri sancti, prudentes, & sapientes consulendi sunt. In proprio Sanctorū conc. 2. Inventionis crucis num. 2.

Qui vt à necessitatibus se liberent peccata committunt, citius in easdem necessitates deueniunt. 2. Quadrag. Dominica Passionis fe-

ria. 6. num. 13.

Patientia in laboribus aliorum bonorum operum præmium est, è contra impatientia, aliorum peccatorum pena. In Aduent. conc. 3. Ioannis Evangelistæ num. 2.

In tribulationibus, & contradictionibus nouas vires accipere debemus. 3. Quadr. conc. quinquagesima num. 32.

A tribulationibus & laboribus quando simus exituri nobis ignotum esse vult Deus, propter maius meritū nostrum. 3. Quadr. Dominica 1. feria. 6. num. 10.

Tribulationes & labores sui statutus, quilibet patienter ferat. In cōmuni vnius mart. Euāg. Siquis vult venire post me &c. conc. 2. num. 20

Antiqua nimis Deo cōsuetudo est homines admonitionib; præuenire, antequam labores immittet. vt ad eos patiēdos præparentur. 4. Quadr. Dñica. 2. feria. 4. num. 6.

Quando tribulati viderimus publicos peccatores non male iudicemus, dicentes illos propter peccata puniri. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 14.

Tribulationibus famis, pestis, bellorum & morborum affligit nos Deus propter nostra peccata. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 2. num. 28. vbi latissime, & feria. 4. sequenti nu. 7. & feria 6. sequenti nu. 12. & In Dominicali Dominica. 9. post Pentec. conc. 2. num. 2. vbi late.

Cū labores propter tua peccata

sustines, si vere fueris ad Deum conuersus iudicaberis illos propter Deum pati. In communi plurimo rum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. num. 20.

Patientia in tribulationibus est Dei donum. In Aduēt. Dominica infra octauā Natiuitatis cōc. 2. n. 32

Aduerfitates & iniurias publicē Dei amore perferre, gloriosum nobis esse existimare debemus. In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentio-
nis crucis num. 6.

Tribulationes & persequitiones patienter tolera cum sic per ean- dem viam à Deo ducaris, per quā Apostoli ducti sunt. In Aduent. conc. 1. conuersonis Pauli num. 14

Non absolute petendum est ut nos Deus à laboribus quibus affli-
gimur liberet. In Aduēt. Domini ca. 4. post Epiphaniā conc. 2. n. 27

Sæpe cum Deus te tribulatum videt, se dormire fingit: quia vult, & gaudet te ad illum excitandum orationes, suspiria, & lachrymas proferre, & alia huiusmodi artificia diligenter exquirere. In Ad- uent. Dominica. 4. post Epiphaniā conc. 1. num. 20.

Deus valde conqueritur de his qui in suis necessitatibus aliunde subsidium querunt. In Aduent. Dominica. 4. post Epiphaniā cōc. 1. num. 26.

Mirabile est videre, quot labores supportemus propter temporalia: imo & propter peccatum. In Do-

minicali Dominica. 6. post Pente-
cost. conc. 1. num. 21.

Christiani vita esse debet quadam assidua tribulatio & crux. In Dominicali Dominica. 13. post Pé-
tecost. conc. 2. num. 4.

Tribulationes, labores & egritu-
dines tanquam voces & reprehen-
siones quibus à sceleribus peccato-
res auertat Deus mittit. In Dñicali
Dñica. 18. post Pentec. cōc. 1. n. 35.

Tribulationes & labores quantū
in se est hominē ordinat & à pecca-
tis abdicat. In Dominicali Dñica.
18. post Pentecost. conc. 2. num. 6.

Ad tribulationes & dolores patie-
ter perferendos considerationes bo-
ne quantū profint. In cōmuni plu-
rimorū Euang. Cū audieritis prēlia
&c. conc. 2. num. 7. vbi latissimē.

Quibus tamen rationibus & cōsi-
derationibus cū tribulatus fueris
protegi debeas vide in sequēti. §. in
quo omnes ex omnibus authoris
operibus collectas in vnum con-
gessimus.

§. Rationes, & conside-
rationes efficacissimae, ad tribulatio-
nes, dolores, labores, & egritudines; &
deniq; quascunque aduerfitates, &
contradictiones patienter perferen-
das: & de illarum prouentu, & vi-
litatibus: ac denique in afflictorum
solatium.

Primo considera has omnes tri-
bulationes, & infornitia vnde cūq;

procedant ex Dei manu tibi prouenire. In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 25. vbi ex professo & In Dominicali Dominica. 2 post Pascha conc. 1. num. 16. vbi late: & 1. Quadr. Dominica. 1. feria. 6. num. 13. & 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 6. nu. 17. & 3. Quadrag. conc. in cœna nu. 33. & in cōmuni vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc. 3. numer. 23. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 28. vbi ex professo & in proprio Sanctorū conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 6. vbi late.

2. Considero labores omnes quos hic patimur exiguoſ & breuiſſimoſ eſſe & cito finiendoſ: pŕemia autem quibus illoſ Deus remunerat eterna. In Dominicali Domini ca. 3. post Pascha conc. 2. nu. 18. vbi late: & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam Paſſionis num. 22. &. 4. Quadr. Dominica. 2. num. 18. & In proprio Sanctorum conc. vna Saneti Ioseph num. 24. vbi ex professo & In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 3. num. 14.

3. Et quod labores patienter toleratoſ non ſolum in cœlo, ſed etiā in terra ſepiſſime Deus perſoluit. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 23.

4. Hos labores patienter tolera quiatribulationes, dolores, & labores immittit Deus ſecundum subiecta. 1. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 8. & 2. Quadr. Dominica.

2. feria. 4. nu. 29. & In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nu. 22. & In Aduent. conc. 4. Epiphanię nu. 22. Labores enim Deus ex subiecti qualitate metitur. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 15. vbi plurimiſ illustrat exempliſ: & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobini nu. 28. Deus enim nemine vult eſſe quin aliquid patiatur; non tam equaliter, ſed magis aut minus iuxta maiorem aut minorem cuiusq; perfectionem. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha cōc. 2. num. 22.

5. Et quia laboribus & infirmitatiſ à peccatiſ mundamur, & purificamur. 1. Quad. Dominica. 1. feria. 6. num. 23. & 2. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 18. & 3. Quad. Dominica. 4. feria. 4. num. 9. & 4. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 19. & in communī Apostolorū conc. 3. num. 29. & in proprio Sanctorū conc. 2. Petri & Pauli nu. 30. & In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 25. & In Aduent. Dominica. 5. post Epiphanię cōc. 2. num. 14. & In Dominicali Dominica. 2. post Pentecost. conc. 2. nu. 13. & ibi Dominica. 23. conc. 1. nu. 12.

6. Quia labores & infirmitatiſ Deus plurimiſ elargitur, vt ad ipſum neceſſitate compulſi conuertantur. 1. Quadr. Dominica. 1. feria. 5. num. 7. & 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 25. & 2. Quadr. Dominica. 1. feria. 4. nu. 16. & 2.

&.2. Quadr. Dominica.4. num.10.
 &.3. Quadr. Sabbatho post Dominicā.2.nu.24. &.3. Quad. Dominicā.3. feria.5. num.19. &.3. Quad. Dominica.4. feria.4.nu. 8. vbi late:&.
 4. Quadr. Dominica.3. feria.6.nu. 14. & in proprio Sanctorum cōc.1. Matthēi nu. 22. & In Dominicali Dominicā.4. post Pentec. conc.2. n.13. & In Dñicali Dñica.18. post Pentec. cōc.1.nu.35. & cōc.2.nu.6: & ibi Dñica.20.conc.1.n. 30.&c.39. & ibi Dñica.21.conc.2.num.47. & Dominicā.23.conc.1.nu.13. &.17.
 7 Quia simul cū tribulationibus, & persecutionibus immittit De⁹ auxilia & fauores quibus eas vin camus & cū suauitate feramus. 2. Quadr. Dominica.2. feria.4.nu.30. &.2. Quadr. Dominica.2. feria.6. num.17. &.3. Quad. Sabbatho post Dominicā.1.num.2. &.4. Quadrag. Dominica.4. feria.6.num.20. &.in communī Apostolorū conc. 2.nu.16. & in communī Euangeli starum conc.1.nu.28. &.4. Quadr. feria.6. post Cineres num.27. & In proprio Sāctorū conc.1. Iacobi n. 30. & In Dominicali Dñica infra octauā Ascensionis conc. 2. nu.10.
 8 Ad labores quoſcunq̄ patiē ter perferendos multū prodest cō ſiderare quot, ac quantos pro nobis fuerit Christus perpeſsus. In communī vniuersitatis mart. Euā. Si quis vult venire post me &c.cōc.1.n.11. & in proprio Sāctorū cōc.1. Iacobi n.31.
 9 Sine laborib⁹, cōtradictionib⁹,

& tētationib⁹ gloriā qui exiſti mant cōparare, quantū aberrant.2. Quad. feria.2. Resurrectionis nu.33. &.3. Quad. Sabbatho post Dñicā.3.nu.4. &.3. Quad. Dominica.4. feria.4.nu.1& in cōmuni vniuersitatis mart. Euāg. Amē dico vobis cōc.1.n. 25. & ibi conc.2.nu.25. &.4. Quad. Dominica.2.n.14. & In Aduent. cōc. 4. Ioannis Euangeliſtæ num.11.

Cur gloriā nō gratis, ſed propter labores & tribulationes Deus do- nare decreuerit? vide in proprio Sanctorū cōc.2. Iacobi n.10.vbi ex professo, & In Aduent. Dominicā. 2. post Epiphaniam conc. 2. nu.13. 10 In tribulationibus magnū ſola tium eſt ſcire, quod Deus nos intue tur, laboreſq; noſtros contēplatur, & auxilium pŕeſtat quando eſt ne cefſarium.3. Quad. Sabbatho post Cineres num.25.

11 Considera etiā quod qui à Deo plus amātur maioribus tribulatio- nibus affligi ſolent: quod eſt maioriſ amoris iudiciū. In Aduent. cōc.3. Ioannis Euāg. nu. 4. de quo vide plurima à nobis ſelecta in verbo, iuſtus. §.iustorum labores &c. & in proprio Sanctorū conc.1. Iacobi num.33.vbi ex professo.

12 Tribulationibus ſalutis auge- tur auſtitas.1. Quad. Dominica.1. feria.5.nu.22.

13 Tribulationes & dolores quoſ Dei cauſa ſerui ſui patiuntur abun- dantissime Deus pŕiſoluit.2. Quadrag. Dominica.2. feria.5.nu.28. & in

278 Exhorta.ad tribul.patiens.perferen.

communi plurimorū mart. Euang.

Cum audieritis prælia &c.conc.1.
num.26.& in communi plurimo-
rum mart. Euang. Descendens Ie-
sus de monte &c.conc.3.num.12

14 In tot tribulationū & laborū
fornacem in hac vita immittimur,
vt charitas nostra purificetur. In
proprio Sanctorum conc. 4. ou-
niūm Sanctorum num.8

15 Afflitorum solatium est resur-
rectiois memoria.1. Quadr. feria.
2. Resurrectionis nu.12.&c.3. Quad.
Dominica Resurrectionis num.13.
vbi ex professo

16 Tribulationes & labores pati
proprium est Christianæ vitæ. 4.
Quad. Dominica septuagesimæ n.9

Et proprium est Dei electorum.
In communi A postolorum conc.
3.nu.23. vbi late, de quo vide plura
verbo iustus. §. iustorū labores &c.

17 Tribulatis Deus cōsolationes,
& gaudia maiora exhibet, quā fue-
runt labores præteriti. 4. Quadrage-
conc. quinquagesimæ num. 35. &c.
4. Quad. feria.6. post Cineres nu.27

18 Labores huius mundi ad ex-
periendum iustos sunt. In Domini-
nali Dominica.3. post Pascha
conc.1.num.23

19 Gloriæ memoriam habentes, il-
lamq; sperātes; omnes calamitates
& infortunia huius seculi constan-
ti animo superare oportet. 4. Qua-
drag. Dominica.2.nu.11. vbi latissi-
me & in cōmuni plurimorū mart.
Euang. Cum audieritis prælia &c.

conc.2.nu.23.&c.Euang. Descendens
Iesus de monte &c.conc.3.num.21

20 Et quia ex ipfis met laboribus
& contradictionibus dulcedo atq;
suauitas tibi exibit. 4. Quadr. Do-
minica.2.num.17

21 Maius beneficiū nobis Deus
conferit cum nos in hac vita labo-
res perpeti finit: quam si ante me-
rita in cælum nos perduceret: quæ
consideratio quemcunq; afflictum
maxime consolari debet. 4. Qua-
drag. Dominica.2.num.18

22 Singulare est etiam remedium
quo aduersus labores muniamur: si
hæc eaduca & transitoria non ni-
mio cordis affectu diligamus: tan-
tus quippe in eis amittendi erit do-
lor, quantus in eis possidendi fuit
amor.4. Quadr. Dominica.2.feria.
4.num.11. & in communi plurimo-
rum mart. Euang. Cum audieritis
prælia &c.conc.2. num.7

23 Magna etiam ex parte dolores
alleuat cognoscere, nō casu venire
sed ex diuina Dei dispensatione;
adeo vt nullus labor homini acci-
dat quin prius ille in diuino iudi-
cio fuerit appensus. In proprio Sā-
ctorū conc.vna decollationis Bap-
tistæ num.6. vbi ex professo & ibi
conc.1. Diuī Francisci num.36

24 Considera etiā Deum labori-
bus & tribulationibus eos afficere
quos plus estimat, & quos in maio-
ri dignitate cōstituere vult. In pro-
prio Sanctorum conc.3. Petri &
Pauli num.27, (de quo vide pluri-
ma

ma & notatu dignissima verbo iustus. §. iustorum labores) & in proprio Sæctorum conc. 1. Iacobi num. 35. vbi ex professo.

25 Considera Deum eodem amore aduerfa, atque secunda donare. In proprio Sanctorum feria. 2. Pentecost. conc. 1. num. 16

26 Considera omnes istos labores patiēter toleratos vsq; ad diuinum conspectum te esse comitatueros. In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 33.

27 Considera etiā omnes hos labores quos propter Deū perfers Deū scribere, vt propter illos te honore afficiat. In communi Sanctorum conc. 2. funerali num. 6.

28 Ad tribulationes patienter perferendas martyrum patientiam in martyrijs cōsidera. In cōmuni plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia &c. conc. 2. nu. 12. vbi late. Et puellarum ac puerorum etiā in tenera etate in acerbissimis cruciatibus mirabilem constantiā & letitiam. In communi vniuersitatis mart. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc. 1. num. 27

29 Tribulationes & labores cum sint Dei legati, & charitatis amplexibus amplectēde. In cōmuni plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte &c. conc. 3. nu. 19

30 In his aduersitatibus letaberis dum cogitas Deum infinitæ potestia, sapientię, & amoris firmissimum in huius vitę miserijs presidium te

habere. In proprio Sæctorū conc. 1. Philippi & Iacobi num. 6

31 Considera ingentia esse spirituaria dona quę Deus in anima tribulati operatur. In Dñicali Dñica. 18 post Pentec. conc. 2. nu. 4. vbi late.

32 Persequitiones & tribulationes sancti exoptabant quia nimis formidabant à Deo separari, & desiderabat se fixos in illo firmosq; esse, quod per tribulationes cōparatur. In proprio Sæctorū cōc. 2. Iacobi n. 12

33 Qui tribulationes & labores nō habet, sed in voluptatibus & illecebris vitam agunt: timere debent quod non sint ex discipulis Christi & eius intimis amicis, & ob id dolore affici debet. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 33. vbi ex professo.

34 Tribulationes culpā destruūt, & animā ad obedientiā & amorem Dei reducūt. In proprio Sanctorū conc. 2. Iacobi num. 11. vbi ex professo.

35 Qui tribulationē, & dolorē subterfugiunt meritū suū defraudant. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 26

36 Quia serui Dei placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt. In Dñicali Dñica. 2. post Pascha conc. 1. num. 14. de quo vide plura verbo iustus. §. iustorum labores.

37 Et quia si in cælū ascenderetis, & quæ ibi beati possident confidaretis omnia quę hic passi fuerūt, si cū his quæ ibi possident cōpartitis modica, & quasi nihil iudicabi

280 Exhortatio ad tribulat. patie. perferen-

tis. In Dñicali Dñica. 3. post Pascha conc. 1. num. 27. & In Dñicali Dñica. 3. post Pascha conc. 3. n. 14.

38 Et quia hæc tristitia, si patienter dolores aut tribulationem toleras gaudij & voluptatis materia futura est: & in gaudium tibi conuertendam esse Deus tibi pollicetur. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. n. 24. vbi late & ex professo. & conc. 3. sequenti nu. 13.

Et maioritib[us] gloriæ & corone erūt. In proprio Sæctorum conc. 3. omnium Sanctorū num. 28. & In Aduent. conc. 1. Stephani nu. 2. & ibi conc. 2. Epiphaniæ num. 25.

39 Considera etiam quod propter hos paruos huius vite labores ab eximijs purgatorij laboribus liberaris. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. num. 26.

40 Si cum bonis que nobis Deus contulit gauisuses, quare patienter mala non sustinebis: cū codē fine Deus bona & mala elargiatur: vt scilicet in eius diuino amore in flammemur? In Dominicali Dominica. 16. post Pentec. conc. 2. nu. 9.

41 Omnes istæ pœnæ temporales quibus Deus in hac vita puniit, minæ sunt ne in eternas incidamus. Dñica. 1. Aduent. conc. 4. num. 3.

42 Labores huius vite non sunt sagittæ vt vulnerent, aut occidant: sed vt inoneant quomodo à peccati vinculis exire possetis. Dñica. 1. Aduent. conc. 3. num. 39.

43 Omnes qui labores fortiani-

motolerant, ipsi magnas sibi coronas acquirunt Dominica. 2. Aduentus conc. 1. num. 6

44 Labores plurimi facere debemus propter labores quos Dei filius in mundo passus est Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 16

45 Et quia labores Deus suis seruis accumulat, vt maioris inde meriti sumatur occasio. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 11. vide plures alias huius rei & singulares causas à nobis collectas verbo, iustus. §. iustorum labores &c.

46 Et quia cū te in hac vita propter peccata punit signum est nolle te maiori punire suppicio nec resuare labores ad aliam vitam. In Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 13.

47 Ad persequectiones patienter ferendas spes gloriæ valde utilis & necessaria est. In Aduent. conc. 1. Stephani num. 5.

48 Considera etiā quod vult Deus per labores ad quietē trāsiri, vt pluri estmetur quies, & suauior videatur. In Aduent. conc. 1. Stephani n. 9

49 Quis de afflictionibus conqueri audebit, cum beatam virginem à Deo super omnes creaturas amatam, acerbissimo afflictionis & doloris gladio vulneratam certat? In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis num. 30

50 Et quia afflictionibus & persequectionibus detinemur, nè in malum prolabamur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.

Pro afflitorum solatio.

281

conc.2. numer.31.

51 Considera quod Christus hoc laboris iter prius pertransiit, & viā adaperuit. In cōmuni vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc.1. num.27.

52 Plerunq; Deus infinita suam sericordia disponit, ne labores amplius nos affligāt nisi quousq; nos humiliemur. Dominica. 3. post Pascha conc.2.num.20

53 Efficacissimū remediu ad hanc tolerantia est hominē se se ante labores p̄emunire, cōsiderādo labores sibi euenire posse, aut re vera euenturos esse: & ex tunc se ad illo rū tolerantia fulciendo. In communi plurimorū mart. Euang. Cū audieritis prælia &c. conc. 2. num.10

54 Tribulati & afflitti consolētur, quod maior miseria ad maiore pie tam Deum inuitat. In cōmuni de dicationis Ecclesiæ conc.1. num.25

55 Et quia tāti Deus labores ēsti mat ut ab Angelis illos adorari ve lit. In communi dedicationis Ecclesiæ conc.1. num.24.

56 In tribulationibus quibuscūq; maximum solatium est scire, quod nostris his temporibus tā propinquum ad miseras nostras remediū habemus. In communi dedicatio nis Ecclesiæ conc.1. num.28

57 Considera etiā quod Deus ex malo bonum elicere, & ignominij suos honestare scit. 2. Quadr. Dñica in Ramis n.11 & in proprio Sāctorū cōc.3. Iōānis Baptistæ nu.5. vbi late

58 Patientiā et iā habe quia Deus semper maioribus necessitatibus accurrat. 2. Quadr. feria.2. Resurre ctionis nu.5. & quia tāto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat, vt etiā non poscētibus p̄e beat & non interrogantibus obuiā exeat. In Dominicali Dominica. 3. post Pascha conc. 2. nu.14. Et quia cum maxime eius auxilio indige mus subuenire solet. In Aduent. conc.1. Epiphanię nu.9. & In Do minicali Dñica infra octauā Ascē sionis conc.2. nu.10. & In Dñicali Dñica. 24. post Pent. conc.2. nu.17

59 Considera etiā quod afflictio nes has tibi prouenire permittit Deus, vt in cognitionem tuę miseric̄ deuenias. In Dominicali Domi nica. 3. post Pascha conc. 2. num.6

60 Et quia amorē quo te Christus prosequutus est, aliquo modo per folues, si labores patiēter eius amo re pertuleris. In Aduēt. conc.2. In nocentium num.6.

61 Attende etiam quā bonū finē habeant labores pro Deo suscep ti. In Aduēt. conc.3. Epiphanię. n.29.

62 Et quod in hac vita non gaudiū & consolationes, sed labores & tri bulationes sperare debemus: & quare. In proprio Sāctorū conc. 2. Iacobi num. 17.

63 Qui tribulationes nos humiliāt. 1. Quad. Sabbatho post Cineres nu.6. & nu.22. & .2. Quadr. Domi nica. 4. feria. 4. num.19. & .4. Quad. Dominicā. 4. feria. 6. num.13

282 Ad tribula. patien ferendas exhorta.

64 Considera etiam per tribulationes nos in virtutibus proficere.

1. Quadrag. Sabbatho post Cineres num.ii

65 Attende etiam labores omnes antequam ad nos accedant per Dei misericordiam pertransire. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 6. nu. 15. &c. 2. Quad. Dominica. 2. feria. 6. nu. 17 &c. 3. Quadr. conc. in coena num. 33.

66 Utinim est dolere in hac vita, quam gaudere. In Advent. Dominica infra octaua Natiuitatis conc. 1. num. 30

67 Tribulationes & infirmitates nos illuminant. 1. Quad. Sabbatho post Dominicam. 2. nu. 11

68 Considera etiam quod laboribus oppressos specialiter Deus ad se vocat. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthiae num. 14

69 Quatribulationibus à Deo operimuntur Sanctificantur. 2. Quadrag. Dominica. 1. feria. 4. num. 18.

70 Laborum munus est efficere ut conscientia examinetur, & peccatorum quæ obliuioni tradita fuerant memoria habeatur, & poenitentia fiat: 2. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 17

71 Est etiam labor, fames, seu tribulatio materia patientie. 3. Quad. Dominica. 2. feria. 5. num. 23

72 Nullo alio tempore peccator facilius conuerti potest, quam dum in tribulatione positus est. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthiae num. 14. vbi ex professo.

73 Homines ne vitis depravetur in angustiarum sale immitti oportet. In Dñicali Dominica. 3. post Pascha conc. 1. num. 32

74 Ut in tribulationibus quiete vias, te & omnia tua semper diuinę voluntati committe, & illi subiacere cura. In proprio Sanctorū conc. 1. Philippi & Iacobini num. 8.

75 Patientia in laboribus tanquam holocaustū (quod maius & melius veteris legis sacrificiū erat) Deus acceptat. In Dominicali Dominicā. 3. post Pascha conc. 2. num. 23

76 Ut patientiam in persecutionibus & laboribus habeas, considera patientiam, quam in huiusmodi rebus servi Dei habuerunt. In Dominicali Dominicā in albis conc. 1. num. 26

77 Qui patientiam in primis laboribus non habent, permittit Deus ut ad ipsorum condemnationem in alios maiores incident, quos impatentius ferant in communī plurimorum mart. Euang. Cū audieritis prælia &c. conc. 2. num. 6

78 Ne quis cōtristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur, & virtus vertuntur, cōsideret nō defuisse infernales linguis, quæ sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. 4. Quad. Dominica. 3. nu. 11. de quo vide plures considerationes verbo, detractione.

79 Si in tribulationibus nostris ad Deū vniuersale nostrum refugium confingiamus, non solū nos ab ipsis leua-

Ieuabit: verū & animas nostras donis suis cœlestibū exornabit. In Dominicā Dominica. 16. post Pē tecost. conc. 2. nu. 19. vbi plurimis sacrae scripturæ exemplis id illustrat. & In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 1. vbi latissime.

Proinde maxima fiducia ad ipsum Deū confugere possumus, & debemus. 4. Quadr. Dominica. 4. num. 33. & num. 27. Et in eo omnē spem collocare. 3. Quadr. Dominica. 4. num. 24.

Accurate enim nobis Deus commendat, vt in necessitatibus nostris in eo speremus: & acriter accusat eos qui humanos fauores Dei diffidentes exquirunt. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 1. vbi latissime (de quo vide plura in verbo fiducia.)

Confestim ergo, primò, & statim, ad Deū confugere debemus. 3. Quadr. Dñica. 4. feria. 6. nu. 11. Maxime enim id Deus estimat, & gaudet: & cōqueritur de illis qui id nō faciūt. In proprio Sanctorū cōc. 2. inuentionis crucis nu. 1. Et id gloriosum sibi esse Deus dicit. In Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniā conc. 3. num. 10. & In Dñicali Dominica. 11. Post Pente. conc. 2. nu. 7. 80 Labores nisi ipsis peccator à sceleribus suis resipiscat, initium sunt à modo inferni. 3. Quadr. Dominica. 4. feria. 4. num. 11.

81 Qui diuino amore incensi sunt

tribulationem libertissime, amore Dei excipiunt. In Aduent. conc. 2. Innocentium. num. 11.

82 Sicut tribulationes; malos sua impatientia submergunt: ita iustos sua patiētia ad maiore perfectionē, & merito gloriā extollunt. In Aduent. Dominica infra octauam Nativitatis conc. 2. num. 32.

83 Tribulationes spe superātur. In proprio Sanctorū conc. 1. Philippi & Iacobi nu. 13. & conc. 2. num. 22.

84 Considerate hac afflictione tribulatum à Deo aspici & quando magis tibi conuenire creuerit ab ea te liberabit. In Aduent. conc. 1. conuersionis Pauli num. 17.

85 Cū tēribulatū vides non desicias cum certum sit quod etsi Diabolus eiusq; ministri potentissimi sint plus tibi facere non posse quam sibi à Deo fuerit concessum. In Aduent. Dominica. 5. post Epiphaniā conc. 3. num. 15.

86 Interea quę afflīti in suū leuamē adhibere possunt hoc vnu singularē est scilicet tristitia & angorē suū sanctis ac prudentibus viris ostēdere & aperire. In Dñicali Dominica. 4. post Pascha conc. 3. nu. 1. 87 Et quia tribulationes & persequeūtiones non pati signū est quod mundi filii & non Christi simus. In Dominicā Dominica infra octauam Ascensionis conc. 3. num. 2.

Vx illis, quos tanquam perditos Deus absque flagellis & correctione relinquit. In Dominicā

Dñica. 4. post Pentec. conc. 2. n. 21.
 88 Solet Deus tribulationibus diuina misericordia solatia. In Aduētu. conc. 2. innocentium n. 8. & ibi Dñica. 4. post Epiphaniā conc. 1. n. 23. & In Dñicali Dñica. 3. post Pascha conc. 1. n. 35. & ibi Dominica. 14. post Pētecost. conc. 1. num. 23. &c. 25

Tribulationis enim calicē nō purū Deus nobis propinat, sed lymphatum plurimis consolationibus & auxilijs in proprio Sanctorū conc. 1. Iacobi n. 30. vbi ex professo.

Misericordia nostre calici tribulationis fortitudo & vis ad illū perferendū. In Dñicali Dñica. 14. post Pēte. conc. 1. n. 23. & in proprio Sanctorū conc. 1. Iacobi num. 30.

89 Solet etiam Deus fauores corporales tribulatis impartiri. In Dñica li Dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 6. vbi late.

90 Quia cū Deus nos flagellat non est vt nos euertat, sed vt per iter diuinę legis nos currere faciat. In Dñicali Dñica. 23. post Pēte. conc. 2. n. 39

91 Peccatores in laboribus quos Deo vt ad ipsum cōuertatur mittit, occasionē peruersio[n]is, & induratio[n]is accipiūt. In Dñicali Dominica. 23. post Pentec. conc. 2. num. 40

92 Et quia Deus prōptissime suorū necessitatibus subuenit. In Dñicali Dñica. 23. post Pēte. conc. 2. n. 62

Tribulationes in storū, vide verbo, iustus. s. Iustorum labores, persecutio[n]es, contradic[t]iones, & tribulationes; vbi h[ab]et omnia simul col-

legimus.

Plura alia quę ad hoc caput de tribulatione spectant, colligere poteris ex verbo patientia & ex verbo inimicus. s. rationes & cōsiderationes &c.

Trinitatis mysterium.

Trinitatis mysteriū à nemine potest cognosci proprio ingenio, nisi ex revelatione: & sic sola fide comprehenditur. In proprio Sanctorū conc. 1. Trinitatis num. 5. vbi late & ibi conc. 3. num. 2

Trinitatis mysteriū vnicē explicatur. In proprio Sāctorum conc. 1. Trinitatis num. 15. & conc. 3. sequenti num. 13. & conc. 4. sequenti nū. 21. vbi latissime.

In Trinitatis cognitionem venimus, & eo quod secunda persona Trinitatis carnē assumpsit. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 2. &c. 10

Ad Trinitatis mysterij fidē stabiliendā rationis conuincētes assignari nequeūt: rationes vero congrue non desunt, quas vide in proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis nū. 12. vbi late.

Trinitatis personarū, & vnitatis essentię mysterium, plurimis ijsq; perspicuis legis veteris testimonij confirmatur. In proprio Sanctorū conc. 3. Trinitatis num. 16

Sed clarius noui testamenti locis comprobatur. In proprio Sanctorū conc. 3. Trinitatis num. 19

Ut Trinitatis mysterium firmiter credamus, sat est nobis suminā veritatem id dixisse: vide & nota in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 18.

Ne quis Trinitatis mysteriū suo intellectu comprehendere p̄fsumat. In proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 19.

Sanctissimam Trinitatem, quo modo, & qua p̄paratione excipere, reuereri & adorare debemus: ex Abraham cui Trinitas in forma vibili apparuit edocti, vide in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis num. 26.

In Trinitatis cognitionem, neque ex creaturis, neq; ex alijs hominibus modi rebus inferioribus deueniri potest. In Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 4.

De productione secundæ personæ sanctissimæ Trinitatis: & cur verbum, cur filius, cur imago Patris dicatur. In Aduent. conc. 4. Natiuitatis num. 3. vñsq; ad num. 13.

Tristitia, vide, tribulatio.

Tyrannis, & tyrannus, vide verbo misericordia §. contra immisericordes, crudeles & tyrannos erga proximos, vide etiam verbo magnates.

V.

Vana gloria.

Gloria humana facile, & breuite pore evanescit Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 20.

Gloria huius mundi, quam parū stabilis. 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 32.

Et quam leuis, & inconstans: & quam parui facienda. 4. Quadrag. Dominica in Ramis num. 15. & Dominica. 2. Aduentus conc. 3. num. 8. vbi late.

Et quam vana Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 22.

Honorem hominum quāris? signum est te à Deo esse proiectū Dominica. 3. Aduentus conc. 1. num. 23.

Glōria huius mundi breuissime, & quasi per transennā accipiēda est. 1. Quadr. Dominica in Ramis nu. 25. & 3. Quadr. eadem Dominica num. 13.

Cum mundus viros maximæ estimationis ignominia summa afficiat, gloria huius mundi flocci pendenda est Dominica. 2. Aduentus conc. 3. nu. 8. vbi ex instituto.

Si gloriam huius mundi Christus tanto studio fugit, quem nullus honor concilcare poterat: quāto magis nos? 3. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 20.

Ne ex operibus vanam gloriam compares vide viginti & octo rationes à nobis collectas, verbo superbia, §. remedia ad superborum cœruicem, domandam &c. vide etiā verbo opera §. de intentionis puritate & fine in operibus.

Vbi primum virtutis operi intēdere incipis statim vanitatis au-

ra excitatur, quæ confessim est ab i-
genda. In Aduent. Dominica. 4.
post Epiphaniam conc. 2. num. 10.

Vana præsumptio perniciofissi-
ma est, & plurimorū malorū fons.
In Aduent. Dominica. 4. post Epi-
phaniam conc. 1. num. 15.

Cum quis vane præsumit sese iu-
stum tunc incipit esse iniustus. In
Aduent. conc. 4. purificationis B.
Matr. num. 4. vbi late.

Reliqua omnia quæ huc spectat
vide verbo superbia.

*Veniale peccatum, vide verbo pec-
catum.*

Verecundia.

Vbi primum amittitur verecun-
dia Dei, & hominū, statim Diabo-
li eorum Dominantur. 2. Quadr.
Dominica. 2. feria. 6. num. 27.

Verecundia plurimos se à vitijs
abdicare facit. In Dominicali Do-
minica. 22. post Pentecost. conc. 1.
num. 6.

Verecundia amissa, facile cætera
amittuntur. 3. Quadr. Dominica.
Passionis feria. 5. num. 12.

Amplificabitur hic locus, ex ver-
bo timor Dei.

Veritas.

Veritatem zelantes cōminatur
acerime Deus. 1. Quad. Sabbatho
post Domini. à Passionis num. 2.

Veritas etsi sciamus eam odiū esse
paritura in semper fratribus nostris
cum opus fuerit dicenda est. In Do-

minicali Dōminica. 4. post Pas-
cha conc. 1. num. 16.

Veritatem dicere facit hominem
Deo similem. 1. Quadr. Dominica
Passionis num. 27.

Ne veritatem taceas argento, vel
alia re corruptus in proprio Sāctō
rum conc. 3. omnium Sanctorum
num. 9.

Veritas est omnibus odiosa. 3.
Quadr. Dominica Passionis feria.
3. num. 3. sed præcipue regibus &
magnatibus. Dominica. 2. Aduen-
tus conc. 1. num. 8.

Vestium prophanitas.

Vestium excessus quam culpabi-
lis sit, præsertim in ijs qui sunt pau-
peres. 1. Quad. Dominica. 2. feria. 5.
num. 10.

Vestibus curiosis mulierēs, præci-
pue puellē exornari, plurimorum
malorū est causa. 2. Quad. Dñica. 2.
feria. 5. nu. 7. & In Dominicali Do-
minica. 19. post Pent. cōc. 2. nu. 46.

Ex hac vestium abusione quot
peccata nascantur. In Aduent. cōc.
1. Nauitatis num. 28. & In Domini-
cali Dominica. 14. post Pentecost.
conc. 2. num. 34. & ibi Dominica.
23. conc. 2. num. 58.

In vestibus non posse cognosci
Christianos: quin potius in ipsis su-
perbiā, & alia peccata scripta defer-
re. 2. Quad. Dñica. 3. feria. 6. nu. 28.

Vestium profanitas maximum
signum est dissolutionis, & perdi-
tionis animæ. 3. Quadr. Dominica.
2. feria.

Vincti in carcere. Virginitas.

287

2. feria. 5. num. 12.

Estq; vexillum superbiæ, & ni-
dus luxuriæ Dominica. 2. Aduen-
tus conc. 4. num. 28.

Et est causa crudelitatis hodier-
næ erga pauperes. 3. Quadr. conc.
in coena num. 23.

Nostræ temporis curiositas, su-
perfluitas, & profanitas in vestibus
increpatur. 2. Quadr. Dominica. 2.
feria. 5. num. 5. & .3. Quadr. Domi-
nica. 2. feria. 5. num. 13. & in com-
muni Euangelistarum conc. 3. nu-
20. & in Aduent. conc. 1. Natiuita-
tis num. 28. & conc. 2. Natiuitatis
num. 25.

Contra mulieres & viros prophâ-
næ se adornantes horribilis Dei
cominatio. In Dominicali Dñica.
14. post Pentec. conc. 2. num. 36.

Magna infania est velle preio-
sis vestibus indui. In Dominicali
Dominica. 19. post Petecost. conc.
2. num. 44.

Vestium superfluitas Christi
paupertate vilescit. In Aduent. cōc.
2. Natiuitatis Domini. num. 24.

Vittoria in bello, vide, bellum.

Vindictam iniuriarum, non esse su-
mēdam: vide verbo, inimicus, iniu-
rias inimicorum remittere & per-
ferre & rationes. &c.

Vincti in carcere.

Vinctorum recordari, & misereri
magnæ pietatis est opus; & magnæ
remunerationis Dominica. 2. Ad-
uentus conc. 2. num. 28.

Virginitas.

Virginum status perfectior, &
melior. In cōmuni virginum cōc.

2. num. 6. & in proprio Sanctorum
conc. 1. Incarnationis num. 12.

Virginitas nimiū præparat ani-
mam ad diuinam contemplationē.
In cōmuni virginum conc. 2.
num. 8.

De virginitate interiori, magis
quam de exteriori gloriantur spon-
sæ Christi. In cōmuni virginum
conc. 2. num. 9.

Et Deus plus estimat hanc inte-
riorem virginitatem. In cōmuni
virginum conc. 2. num. 9.

Virginitas in hominibus maioris
pretij est quam in Angelis. In cō-
muni virginum conc. 2. num. 10.

Virginitatis excellentię. In cō-
muni virginum conc. 3. nu. 4.

Virgines contineant sensus suos,
ne huc atq; illuc distrahabantur, atq;
illabantur. In proprio Sanctorum
conc. 2. incarnationis num. 17.

Virgines sacrorum librorū lectio
ni vacent. In proprio Sanctorum
conc. 2. incarnationis num. 19.

Propter virginitatē aureola pro-
mittitur à Deo. In Aduent. conc. 3.
Ioannis Euangelistæ num. 2.

Virginitatis meritum solet fura-
ri superbia. In Aduent. conc. 3. Ioā-
nis Euangelistæ num. 24.

Virginitas est dispositio ad reue-
lationes Dei, & maiores amoris ip-
sius effectus imprimendos. In
Aduent.

Aduent. Dominica. 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 24.

Virginitas priscis etiam temporibus fuit exercitata, & maxime laudabilis. In Aduent. conc. vna Agathæ num. 27.

Virginitas Beatæ Mariæ, vide verbo Maria virgo.

De virginum clausura, vide verbo clausura.

Virtus.

Virtus ubique sit prædicat, & ad Dei seruitium inuitat. 1. Quæ drag. Dominica in Passione nu. 14.

In virtutis exercitationibus semper à facilioribus, & suauioribus incipiendum est: & quare. 3. Quadr. Dominica. 3. feria. 6. num. 32.

Et quæ sint istæ res faciles. 3. Quæ drag. Dominica. 3. feria. 6. num. 35.

Virtutes se mutuo comitari solent. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 19.

Cum virtutis omnes exercitationes sensualitati repugnant, in omnibus aliqua inest difficultas. In communi vnius mart. Euang. Siquis vult venire post me conc. 2. num. 15.

Qui ad virtutis metam peruenisse se existimant, quantum aberrent. In cōmuni plurimorū mart. Euang. Descendens Iesus de monte conc. 2. num. 23.

Ad virtutem nos inuicem confortare, incitare, & docere debemus. In Aduent. conc. 2. Thomæ

numer. 14.

Virtus à pueritia melius inchoatur. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. num. 24. vbi late. Eamque à pueritia amplexari sum me necessarium est Dominica. 2. Aduentus conc. 4. nu. 15. Et Deo gratissimum. In proprio Sanctorū conc. 3. Diuī Francisci num. 12.

Virtutum inuentores maiori præ mio digni sunt alijs: sicut vitiorum inuentores maiori suppicio. In proprio Sanctorū conc. 3. Petri & Pauli num. 14.

Virtus interior non sufficit: sed etiam tenemur extrinsecus eam ostendere. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 10. & in cōmuni confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam &c. cōc. 1. num. 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum conc. 3. inuentionis crucis num. 9. & In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ num. 14. vbi late.

Insatiabilem famem, & sitim habere debemus in virtute, & sanctitate crescendi. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 24.

Eum qui virtutem amplexare, & à peccato se auertere incipit sub famare, & impropereare, maximū malum est, & quod nimis ipsis in virtute tyronibus nocere solet. In proprio Sanctorū cōc. 2. Assumptionis B. Mariæ num. 22.

Virtutem, & virtutis studiosum laudare, est quædam iustitiae distri butiæ

batiuæ pars. In Dominicali Domini-
nica. 12. post Pentec. conc. 1. nu. 2.

Virtuoso laus utilis est, si veram
virtutem habet. In Dominicali Do-
minica. 12. post Pentecost. conc. 1.
num. 6. & Dominica. 2. Aduentus
conc. 4. num. 33.

Virtutis via aspera. & insipida ti-
bi videtur, quia gloriam quam per
illam consequitur es: & iudi-
cium ac tormenta quæ impios ex-
pectant non contemplaris. In Do-
minicali Dominica. 3. post Pascha
conc. 3. num. 19.

Virtutes cum peccatis non con-
iungat, qui Deo placere intendit.
In Dominicali Dominica. 16. post
Pentec. conc. 2. num. 11.

Omnes virtutes simul anima ha-
bere debet ut diuino cōspectui pul-
chra, & decora appareat. In Domi-
nicali Dominica. 16. post Pentec.
conc. 2. num. 11.

Maximum desiderium, & ago-
nem virtutis habere quam vtile sit.
In Aduent. conc. 3. conceptionis
B. Mariæ num. 29.

Virtutis via quamvis ardua, &
acclivis sit, facilis tamen & suavis
censeri debet, tum propter conso-
lationes quas virtuosi frequentis-
simè habent: tum maximè prop-
ter summa quæ speramus gaudia. In
proprio Sanctorum conc. 4. visita-
tionis B. Mariæ num. 14.

In hac vita, virtutis seruos & ca-
ptiuos esse oportet: ut in alia felici
illa redēptione, & libertate perficiua

mini Dominica. 1. Aduentus conc.
2. num. 15. & conc. 3. num. 17.

Virtuosa vita magnam vim habet
ad attrahēdū ad se hominū animos.
Dominica. 3. Aduentus cōc. 2. nu. 3.

In virtutibus, & rebus æternis cō-
parandis, tanta saltim diligentia ad
hibeat, quanta in caducis rebus
adipiscendis. In Dominicali Domi-
nica. 8. post Pentec. conc. 2. nu. 27.
& num. 30. vbi ex professo.

Quo quis virtutibus plenior est,
tāto magis timere debet ne offendē-
do, illas euertat ac projicit. In Do-
minicali Dominica. 10. post Pente-
cost. conc. 2. num. 5.

Virtutes sunt verē diuitiæ. In Do-
minicali Dominica. 14. post Pent.
conc. 2. nu. 26. vbi ex professo.

Virtutū exercitatio gaudium &
fortitudinē in p̄ceptoriū Dei ob-
seruantia parit. In Dñicali Domini-
ca. 15. post Pentec. conc. 1. num. 23.

Virtuosus quid significet. In cō-
muni vniuersi martyris Euāg. Siquis
vult venire post me conc. 2. nu. 13.
Amplificabitur hic locus ex ver-
bo, opera.

S. Ad hominū animos
in virtutis amorem inflammandos,
& in ipsius sequelam peritrahen-
dos, rationes, & conside-
rationes.

Primo Considera magnitudine
præmij, quod promittitur eis qui
in operibus virtuosis se exercue-

Ter Ter Ter

riat. 3. Quadr. conc. septuagesimæ num. 30. &c. 4. Quadrag. Dominica in Paſſione feria. 4. num. 17. Magnitudo huius præmij consideratur, extollitur, & amplificatur in locis à nobis collectis verbo gloria) & Dominica. 1. Aduentus conc. 3. numer. 19. & In Dominicali Domini ca. 14. post Pentecost. conc. 1. numer. 30.

Licet enim nil virtuti inesset, sola coelestis præmij spes ad virtutem exercendam nos commouere deberet. In proprio Sanctorū conc. 3. Diuī Francisci num. 30.

2 Considera supplicia, & poenæ atrocissimas, quibus à virtutis via aberrantes à Deo deterrentur, & puniuntur. 3. Quadr. conc. septuagesimæ nume. 30. &c. 3. Quadr. Dominica. 2. feria. 5. num. 2. Magnitudo huius poenæ consideratur in locis collectis verbo, infernus.

3 Pulchritudo quam Deus virtuti indidit, ex se attractiva est humani affectus in suamorem. In communī vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 3. num. 22.

4 Virtuosæ vitæ summa inest sua uitas gaudiū & lētitia. In proprio Sanctorum conc. 3. Diuī Francisci num. 28. & In Dominicali Dominicā. 10. post Pentecost. concio. 1. num. 25.

Nam licet virtutis via principio aspera videatur, postea tamen sua- uissima, & dulcissima inuenitur. 1. Quadrag. Dominica. 1. feria. 5. nu-

28. & in communī vnius marty. Euang. Siquis vult venire post me &c. conc. 2. num. 6. & in communī doctorum conc. 1. num. 4. & in proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 20. & ibi conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 14.

5 Virtus maximam vim habet ad bonam opinionem comparandam. Dominica 3. Aduentus conc. 4. num. 3.

6 In virtutum exercitatione, & vitorum contemptu, etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. In communī plurimorū mart. Euang. descendens Iesus de monte &c. cōc. 1. num. 16.

7 Considera quod Deus solet singularibus honoribus affectare eos, qui virtutem sectantur. In communī vnius mart. Euang. Amendo vocis conc. 3. num. 25. & in proprio Sanctorū conc. 3. Petri & Pauli num. 10.

8 Considera etiam gaudium, pacem, tranquillitatem, qua fruuntur qui virtutis viam sequuntur: & consolations maximas, quas Deus illis communicat. 4. Quadrag. conc. quinquagesimæ num. 16. & in proprio Sanctorum conc. 1. Ascensionis num. 26. & ibi conc. 2. Petri & Pauli num. 15. & ibi conc. 2. omnium Sanctorum num. 13. ubi latē & in proprio Sanctorum conc. 4. visitationis B. Mariæ num. 14.

9 Virtus est medium ad regnum coelorum consequendum. In com-

mu-

Virtutis persuasiones.

251

muni plurimorum mart. Euang.
Descendens Iesus de monte &c.
conc. i. num. 18

10 Ut ergo ad virtutem seständam
inciteris Rature ante oculos animæ
tuæ, vitam illam æternam tot gau-
dijs plenam: dignitatem, honorem
ineffabilem, fœlicitatem inenarrá-
bilem, quam habet in patria ih. qui
in hac via virtutē amplexati sunt.
In proprio Sanctorum feria. 2. Pen-
tecost. conc. 2. nu. 16. vbi latè (Plu-
res remissiones & plurima alia quæ
huc maxime spectat inuenies à no-
bis collecta in verbo gloria) & in
proprio Sanctorum conc. 4. visita-
tionis B. Mariae num. 14

11 Virtus est maxime utilis, & fru-
ctuosa Dominica. 1. Aduetus cōc.
3. num. 19

12 Attende etiam suavitatē, & cœ-
lestē consolationem, quam in vir-
tutū exercitatione persentimus. In
proprio Sanctorū conc. 2. omnium
Sanctorum num. 12. vbi latissime.

13 Considera quod eos qui virtutē
sestantur, etiam in hoc seculo
beatos Deus efficit. In proprio Sā-
ctorum conc. 2. omnium Sanctorū
num. 13. vbi latè.

14 Ethnici etiam fatebantur vo-
luptatē in virtute reperiri. In pro-
prio Sanctorum conc. 2. omnium
Sanctorum num. 15

15 Nil ita rationi naturali quo ho-
mo insignitus est consentaneum
est, quam virtus. In proprio Saneto-
rum conc. 2. visitationis B. Marie

numero. 3. vbi latè
15 Considera Deum, oculos inte-
positos habete. In Dominicā Do-
minica. 13. post Pentecost. conc. 2.
num. 18. vbi latè

In verbo peccatum. §. rationes
& considerationes &c. rationum
omnium summam complexi sum-
mus, ad homines à vitijs deteren-
dos & abdicandos: quæ omnes ra-
tiones per locum à contrario accō-
modari possunt ad affectus nostros
in virtutis studium incitandos.

16 In virtute perseverantia, vide ver-
bo, opera, §. in operibus perseveran-
tia, vbi congesimus omnia quæ
huc spectabant.

17 Virtutis studiosus, vide iustus.

18 Visio Dei, vide beatitudo.

Vita humana.

Vitæ humanæ breuitas confide-
ratur. 2. Quadrag. Dominicā. 4. fe-
ria. 4. num. 28. &c. 4. Quadr. Domi-
nica. 4. feria. 4. num. 17. vbi latè &
in comuni conf. pontifi. Euang.
Homo quidam peregre &c. conc.
2. num. 21. & in communi Sanctorū
conc. 1. funeralinum. 19. vbi la-
tissimè.

19 Homines iudicium tam deprava-
tum habent, vt ex hac vitæ breui-
tate majoris malitiæ, & tyrannidis
occasione suant. In Advent.
conc. 1. Innocentium num. 14.

20 Hanc vitæ breuitatem iusti cog-
noscentes, ipsam tanquam priu-
tam iudicarunt, seque mortuos.

T 2 p. 2

putauere. In communi Sanctorū conc. i. funerali nūm. 20

Et ex hoc admirabiles fructus perceperunt, quos recenset late in communi Sanctorum conc. i. funerali nūm. 20

Vita humana fragilis, instabilis, miserabilis, & fugacissima. In communi Sanctorum conc. i. funerali nūm. 19. vbi latissime.

Vita humana est quædam prolixitas mortis. In communi Sanctorum conc. 3. funerali nūm. 7

Vita nostra est bellī vita. In communi Sanctorum conc. 4. funerali nūm. 7

Vita hēc humana cū hoc afflictionis censu homini conceditur, vt nil vitæ huius penitus ei placeat, nec placere possit. In proprio Sanctorum conc. i. Eucharistiæ nūm. 15

Securum se esse nemo dicat quā diu est in hac vita, quātmuis in statu perfectissimæ religionis, & perfectæ vitæ sit. In proprio Sanctorum conc. i. dedicationis Michaelis nūm. 13

Vitæ nostræ breuitas confideranda, ne tempus insipienter expeditatur. In communi confel. pontif. Euang. Homo quidam peregre &c. conc. 2. nūm. 21. & in communi Sanctorum conc. i. funerali nūm. 22. vbi latè.

Vitam singularem, agentem reprehendere maximus error. In dominicali Dominica post Pentec. conc. 2. nūm. 55

Vita sancta, bona, & virtuosa: vide verbo virtus.

Vita aspera, vide pœnitentia.

Vita contemplativa, & activa, vide verbo, contemplatio. & contemplatiua vitæ & actiua inter se compari.

Vita solitaria, vide solitudo.

Vitia, vide peccatum.

Vtlimus finis, vide beatitudo.

Vocationes & inspirationes diuinæ.

Divina vocatio quā efficax sit. In proprio Sanctorum concio. 2. Matthæi nūm. 17. & In Aduent. cōc. 3. Andreæ nūm. 26. Et quam magnavim habeat Dei spiritus, & inspiratio. In proprio Sanctorum cōc. 4. Inventionis crucis nūm. 5. & ibi conc. 2. intentionis crucis nūm. 13.

Deus nos vocat, & varijs inspirationibus visitat, etiam dum æcta liter illum offendimus. In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis nūm. 2

Deus nos vocat, & expectat. 1. Quadr. conc. quinquagesimæ nūm. 21. & 1. Quadr. Dominica Passio- nis feria. 2. nūm. 10. & nūm. 14. & 3. Quadr. Sabbatho post Dominicā. 2. nūm. 33. & 4. Quadr. Dominica Resurrectionis feria. 2. nūm. 12. & in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. nūm. 16.

Multipliciter & assidue vocat nos Deus. 1. Quadr. Dominica in Passionis feria. 4. nūm. 27. & in proprio

Vocationes & inspirationes diuinæ. 253

prio Sanctorum conc. 1. Matthæi num. 22. & In Aduent. conc. 2. Andree num. 2. vbi latissime.

Dei vocationibus resistere, aut non tam cito respondere quam malum. In communi dedicationis Ecclesiæ conc. 2. num. 16.

Eos qui Dei vocationes contineant, severissimis supplicijs deterret Deus. In proprio Sanctorum conc. 3. Ascensionis num. 4. & In Dominicali Dominica. 3. post Pentecost. conc. 1. num. 1.

Voces Dei non audimus, quia in rerum humanarum strepitu, & tumultu versamur. Dominica. 4. Aduentus conc. 3. num. 22.

Cum Deus sanctis inspirationibus vos vocat: orationibus, suspicijs, & alijs huiusmodi: spiritum hunc sufflate, ne extinguatur Dominica. 4. Aduentus conc. 4. num. 10.

Sēper Deus te peccatorem vocat, & tu non respondes. In Aduent. conc. 2. Thomæ num. 23.

Deum vocantē sequi debemus. In Aduent. conc. 2. Epiphaniae numer. 10.

Deus interius, & exterius nos vocat. Interiores autem voces non percipiunt illiqui pluribus alijs rebus sunt occupati. In Aduent. conc. 2. Andree num. 20. vbi ex professo.

Toto vitæ tempore te Deus ex tenuis vocationibus: beneficijs scilicet & supplicijs vocat. In Aduent. conc. 2. Andree num. 23.

Deus cum homines in suistā-

tum secularibus negotijs occupati delectantur inspirationes mittit & salutis suæ patefacit viam. 2. Quad. Dominicæ. 3. feria. 6. num. 17.

Deus una cum diuina vocatione auxilium etiam suppeditat, ut eum sequi possimus. In Aduent. conc. 3. Andree num. 20.

Inspirations diuinæ non sunt alijs reuelandas. In communi Sanctorum mulierum conc. 1. num. 19.

Deus amantisimè & dulcissimis verbis te vocat. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci num. 18.

Vocatio Dei nō est propter merita nostra, sed propter infinitam Dei misericordiam. In communi Sanctorum mulierum conc. 2. num. 14. & in proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi num. 4. & 3. Quad. Dominicæ. 2. feria. 4. num. 19.

Quibus & quam magnis & exquisitis artificijs Deus nos ad veniam vocet. In Aduent. conc. 2. conversionis Pauli num. 7.

Ex multis modis, quibus Deus peccatores vocare solet unus est, conscientiae commotio. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Deus sēpissimè per concessionates nos vocat. In Dominicali Dominica. 8. post Pentecost. conc. 2. num. 16.

Vocat nos Deus ad nuptias, & renuimus; vocationi autem Domini ad labores obedimus. In Dominicali Dominica. 19. post Pentecost.

cost.conc.1.num.32.

Peccatorem solet Deus cū inspi-
rationibus vocare: & quādō hæc
non sufficiunt, iterum vocat cum
laboribus. In Dominicali Dominica
ca.21.post Pentec. conc.2.num.46.
Amplificabitur hic locus ex ver-
bo auxilia diuina & ex verbo præ-
destinatio.

Vocatio ad religionem, vide ver-
bo, religio. §. ad religionem vo-
catio.

Voluntatis proprie abnegatio, vide
verbo, appetitus & verbo obe-
dientia.

Volupates, & delectationes, huius
seculi; vide verbo, bona temporalia
vbi omnia simul collegimus.

Votum.

Voto nos obligare ad aliquid fa-
ciendum, est efficacissimum reme-
dium, vt & à malorecedere, & in
bono perseuerare possimus. In pro-
prio Sanctorum conc.4. incarna-
tionis num.16.

Et ad depravatas Passiones frē-
nandas. In Dominicali Dominica
infra octauam Ascensionis conc.1.
num.29

Vota firmiter obseruare conan-
dum est: quia magna Deo fit iniu-
ria, si promissa non præstentur. In
proprio Sanctorum conc.4. incar-
nationis num.19.

His qui vota seruauerunt Deus
fideliter præmia quæ promisit da-
bit. In proprio Sanctorum conc.

Urbanitas.

4. incarnationis num.20

Voto se astringere ad efficien-
dum ea quæ alias nō erant sub præ-
cepto, est Deo gratissimum. In
Aduent. Dominic.1. post Epiph-
aniam conc.1.num.24

Illa opera quæ in obseruantiam
veti fiunt, multo maioris metiti
sunt. In Aduent. Dominic.1. post
Epiphaniam conc.1.num.26

Propter dilationem aut neglig-
entiam in adimplendo voto ma-
ximilabores solent vouenti accide-
re. In Aduent. conc. vna Agathæ
num.29.

Licet vouere sit consilium, at
reddere, præceptum est. In Domi-
nicali Dominica infra octauam
Ascensionis conc.1.num.31.

Urbanitas.

Urbanitas amoris est causa. In
Dominicali Dominica.16. post Pé-
tecost.conc.2.num.48

Urbanitas & mansuetudo in ver-
bis reddit audientes pios & obe-
dientes.3. Quadrages. feria.5. post Ci-
neres num.25.

Urbanitas est vnum ex his quæ
sunt Sancto Euangeliō, diuinæ q;
legi propinquiora. In communi
Euangelistarum conc.1.num.32. &c
In Dominicali Dominica.16. post
Pentecost.conc.2.num.48

Iaurbanitas ex superbia nasci-
tur. In Dominicali Dominica.10.
post Pentecost.conc.1.num.17.

Urbanitas diuinæ & spiritua-
les,

Ies, ab humanis & mundanis diuer
ſæ ſunt. In Aduent.conc.1.Ioannis
Euangeliftæ num.20

Vxor, vide coniuges.

Z.

Zelus.

Zelus quid sit. i. Quadr. Domi
nica.4.feria.2.num.9

Zelum humanæ ſalutis maximū
habere debemus. i. Quadr. Domini
ca.4.feria.2.num.10.&.3. Quadrag.
Dominica.3. feria.6.num. 4.

Zelus honoris Dei quantus de-
bet eſſe.3. Quadrag. Sabbatho poſt
Dominicam.1.num.19.&.3. Quad.
Dominica.3. feria.6.nu.4.& Domi
nica.4. ſequenti feria.2. num.2. &
in communi plurimorum mart.
Euang. Descendens Iefus de mon
te &c.conc.1.num.27.

Vnum ex potiſſimis medijs vt
Deus defenor & protector noster
ſit, eſt ſui honoris zelum habere,

& ſui honoris defenſores eſſe. In
Aduent.conc.1.Andreæ num. 15

Sancti quanto studio Dei ho
norem zelabāt Dominica.3. Aduē
tus conc.2.num.4.

Iustus zelo honoris Dei debet
conſumit.3. Quadra. Dominica.4.
feria.2.nu.3.&.3. Quad. Dominica.
4. feria.6.num.23

Peccatores à ſuis peccatis di
mouendi, singulari zelo æſtuare;
eſt vnum ex manifeſtioribus ſig
niſis animæ Deo pregnantiſ. In pro
prio Sanctorum conc.4. viſitatio
nis B.Mariæ num.10

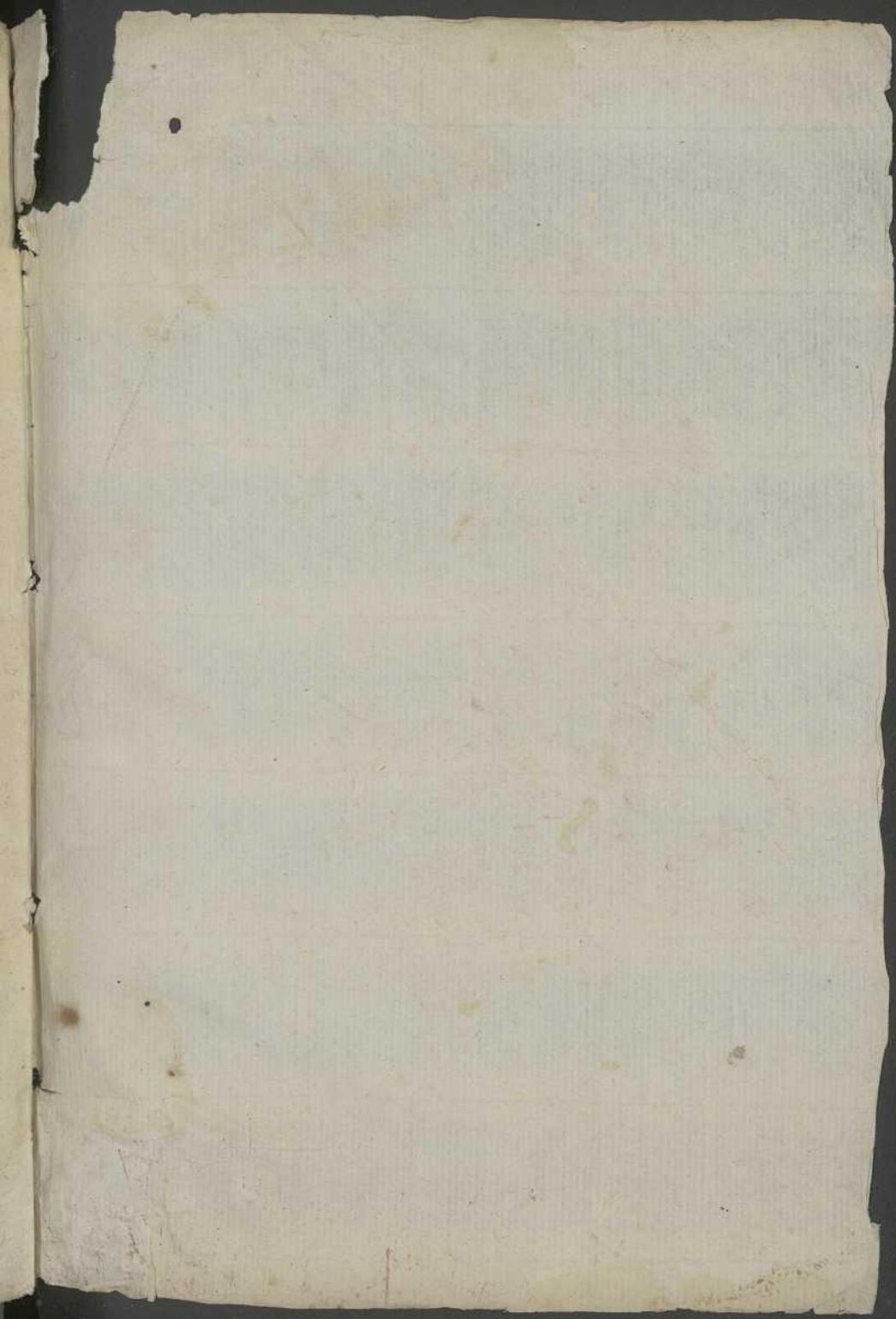
Miniftri omnes Euangelici ze
lum Dei exterius oſtendere de
bent. In communi doctoſum cōc.
3.num.16

Dei zelus facit ut feruorū Dei
viſcera propter peccati detri-
mentum con torqueantur & cruciētur.
In Aduent.Dñica.5. poſt Ephipha
niam conc.2.num.25.

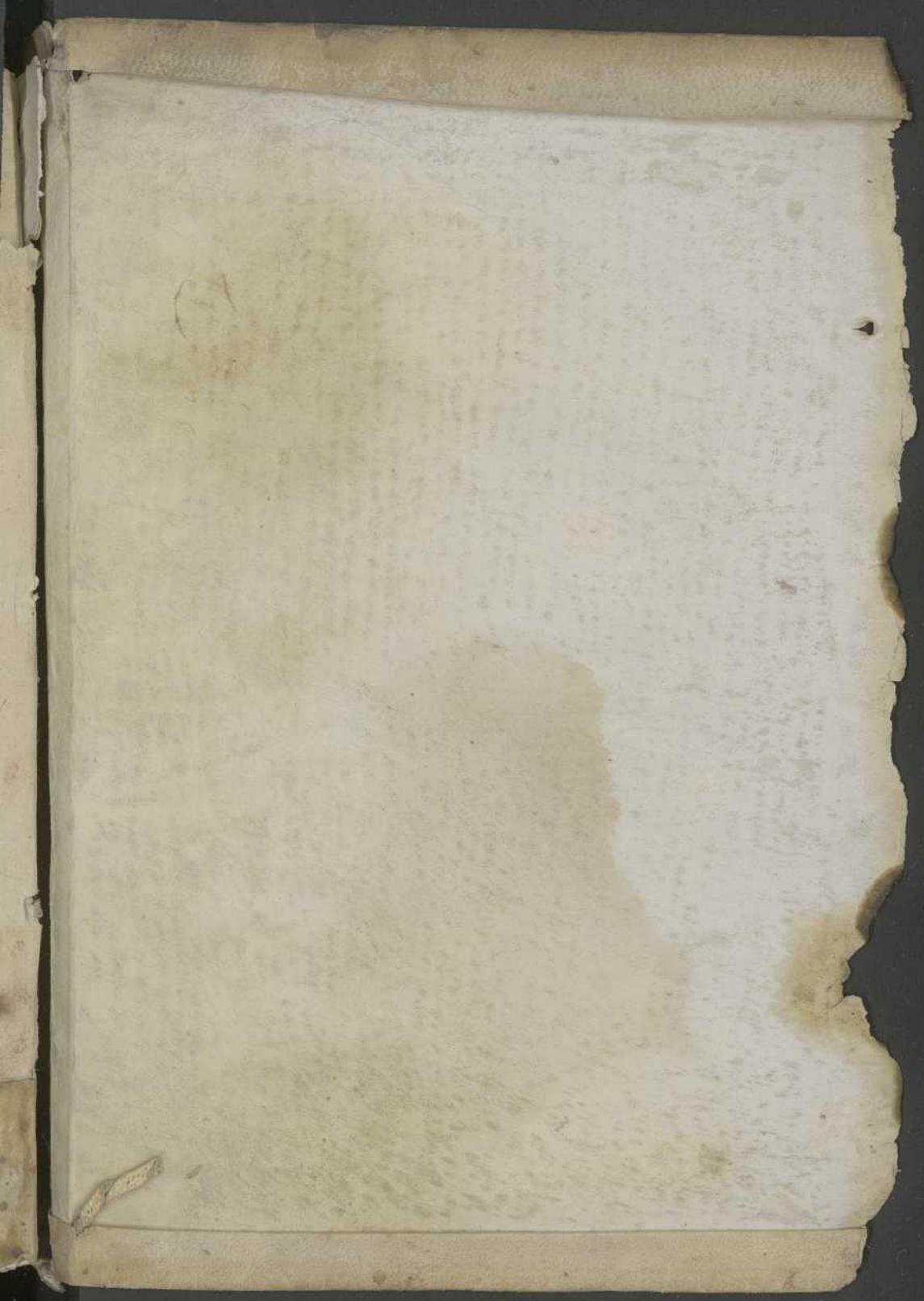
Vniuersas huius compendij propositiones cor
rectioni ſacroſanctæ matris Ecclesiæ ſubij
cio, & omnium recte ſentientium iudicio.

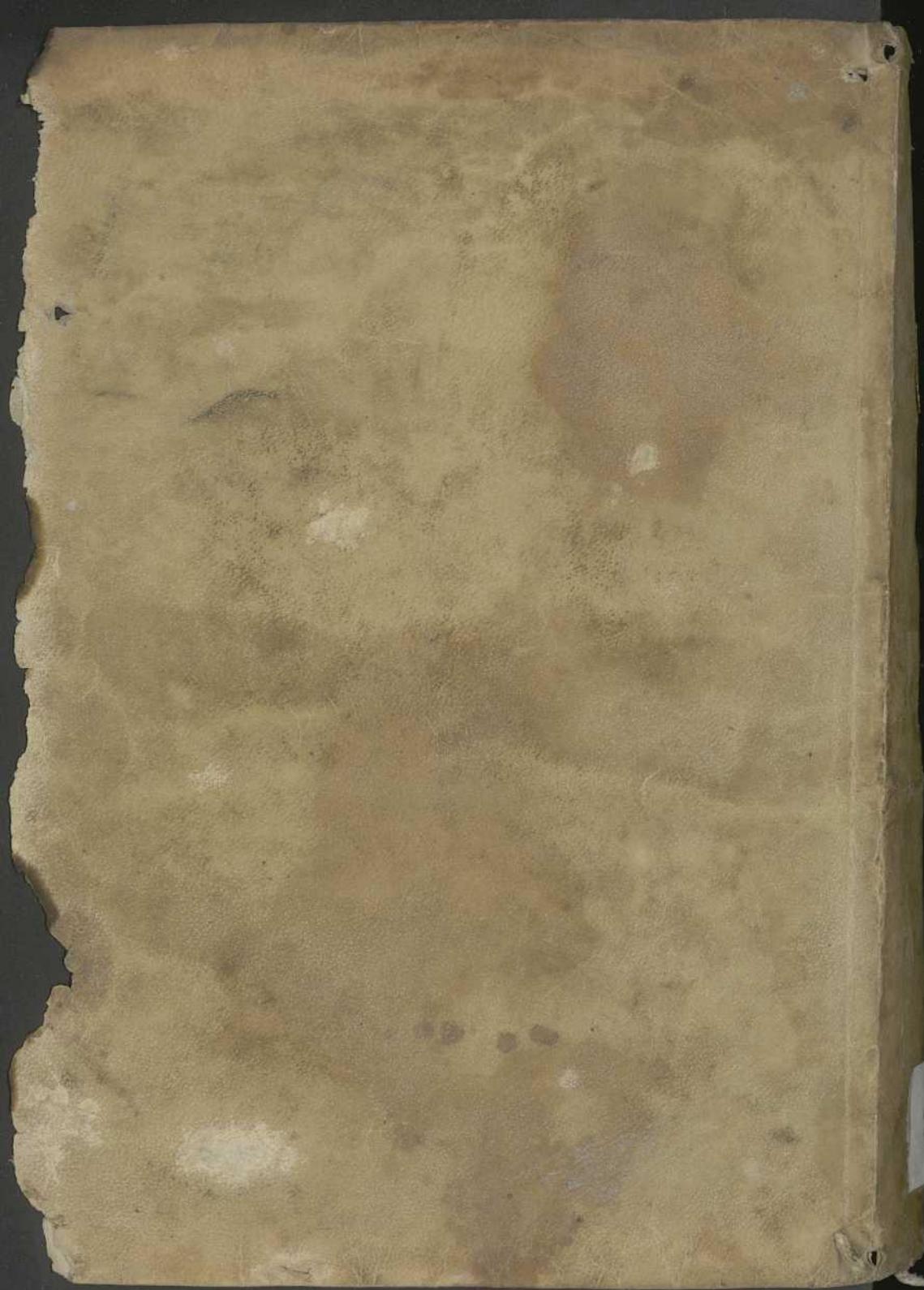
Explicit Compendium.

86
2

25

8.888